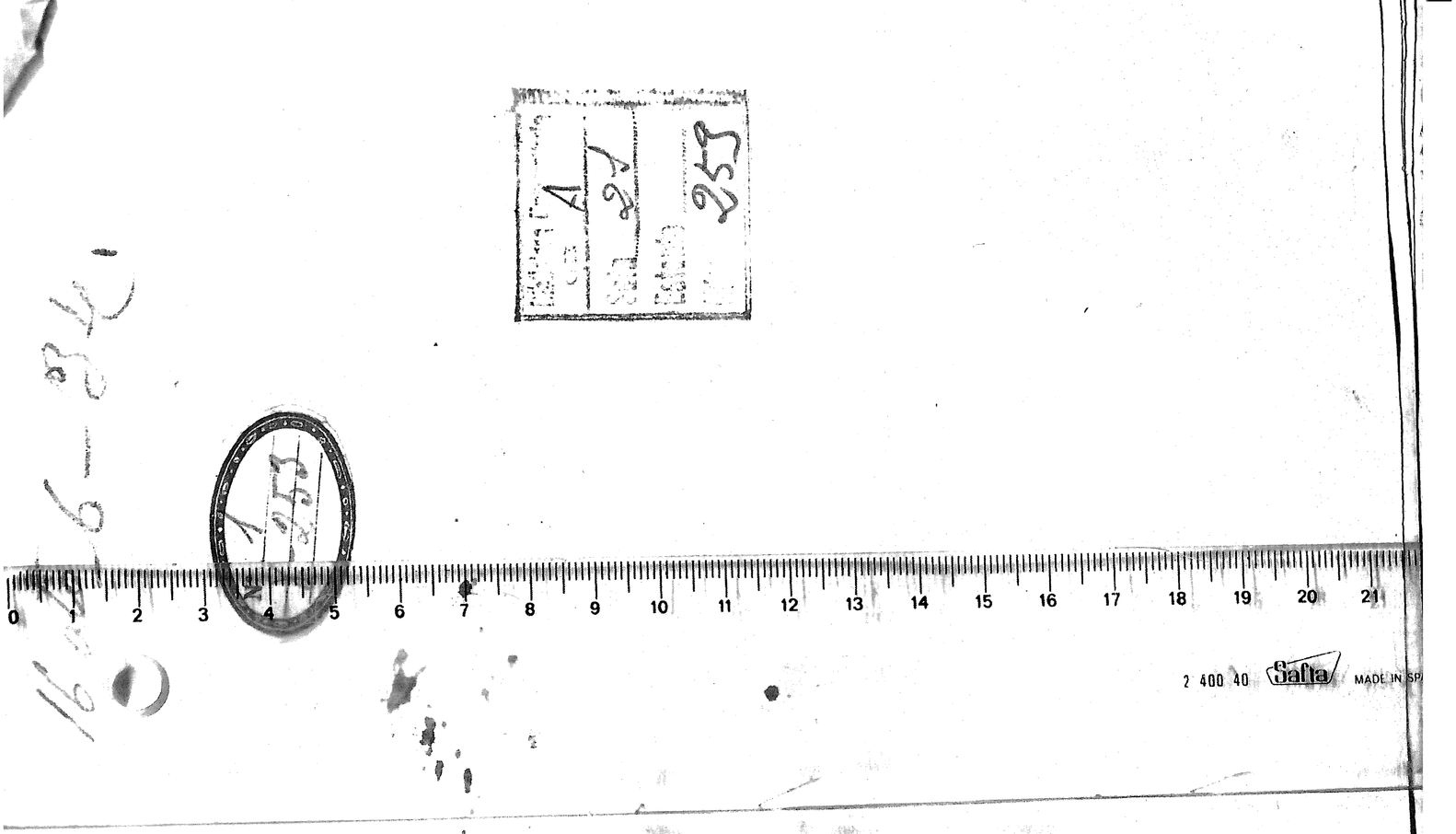
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
2 400 40 Safta MADE IN SP

De l'Collegio de la Compª de Jesus de granada
R 9537 B

¶ Sigeberti Gemblacensis cœnobitæ Chronicon ab anno 381 ad 1113 cum insertionibus ex historia Galfridi & additionibus Roberti abbatis Montis centũ & tres sequẽtes ãnos cõplectentibus promouẽte egregio patre D. G. Paruo/ doctore theologo/ cõfessore regio: nunc primũ in lucem emissum

Caute legendus auctor hic vt pote schismaticus

Cum priuilegio.

¶ Venale habetur in officina Henrici Stephani (vbi impressum est) e regione scolæ Decretorum sita: & in vicõ sancti Iacobi in officina Ioannis Parui sub Lilio aureo.

Priuilege pour ce pñt liure.

¶Le Roy noſtre ſire a dõne & octroye a Iehan Petit libraire iure de luniuerſite de Paris:& a Henri Eſtiẽne imprimeur en ladicte vniuerſite Priuilege de troys ans pour ce preſent liure intitule les Chroniques de Sigebert:de imprimer & faire imprimer.& a defendu & defend a to⁹ aultres de ce Royaulme de non imprimer ne faire imprimer / vendre ne diſtribuer aultre que ceulx que leſdicts libraires deſſus nõmes aurõt fait imprimer/ ne eulx en meſler en maniere que ce ſoit du iourduy.vij.iour de Iuin lan mil cinq cens & treze:iuſques a troys ans reuolus & accomplis. Non obſtãt quelconques ordõnãces/inhibitions ou defenſes a ce contraires ſur certaines grandes peines/a plain & bien au long declarees es lettres du deſſuſdit priuilege. Dõne a bloys le douzieme iour de Mars lan mil cinq cens & vnze Par le Roy.Et ſigne Geuffroy.

habeticus index hiſtoriarum in hoc opere cõtentarũ: per foliorũ numerũ ſignatus.cui quidem numero prepoſitus punctus/primũ folij latus indicat:poſtpoſitus autẽ/ſecundũ.

SIGEBERTI DE TEMPORIBVS INDEX

Aron Moyſi frater .58
Abbo Floriacenſis abbas 88.
Abbas ſãcti Remigij Remeñ. 154.
Abſimarus qui et Tiberius 47.
Achatius Cõſtantinopolitan⁹ eps 21.
Achardus abbas ſancti Victoris 131.
Achephalorum hæreſis abdicatur.25
Adalulphus prim⁹ eps de Carloi.126
Adananus abbas .47
Adalaoldus Lõgobardorũ rex .37
Adelgiſus Deſiderij regis filius .57
Adelgiſus perimitur 58.
Adelbertus decollatur .75
Adelphon Rex Galliciæ 59.
Adelbero Metenſis eps 93.
Adelbero Treuerorũ archieps 122.
Adelinus epiſcopus .47
Adeodatus 75.papa 43.
Adeſir Perſis dominatur .38
Ademarus Cluniacenſiũ abbas 79.
Adrianus 104 papa .68
Adrianus 108 papa 71.
Adrianus abbas 43.
Adrianus 93 papa 56.
Adrianus Anglorum abbas 48.
Africani bello attriti 76.
Agapitus 55 papa .26
Agapitus 107 papa 71.
Agapitus 130 papa .80
Agato papa 44.
Agato 77 papa 44.
Agareni Almariã recuperant .127
Agareni in Hiſpaniam veniũt .140
Agericus virdunenſis eps 28.
Agilulfus Longobardorum rex 35.
Agilulfus Longobardorũ rex .34
Agilã ſuper Vuiſigothos regnat .28
Aidã eps ſctĩ Colũbani diſcipul⁹ 39.
Aiſtulfus cũ Rhomanis pacẽ agit 53.
Aiſtulfus rex Rhomã obſidet .54
Albertus a Godefrido perimitur.94
Albert⁹ Gẽmelacẽſis eccl'ie abbas 89.
Albertus Aletẽſis epiſcopus .158
Albericus abbas Ciſtercij 106.
Albert⁹ Damarturi comes obijt .162
Albuinus filius Audohin .25
Albuinus in Pãnonia regnat .28
Albuin⁹ ſup Lõgobardos regnat 30.
Albuin⁹ rex Lõgobardorũ primit .31
Alcuius de Britania oriũdus .58
Alfridus Egfridi frater 45.
Alahis dux Lõgobardorum 46.
Alaricus Gothorum rex 6.
Alaricus Stiliconẽ vincit 6.
Alaricus Rhomã capit 6.
Alaricus poſt Eoricũ regnat .21
Alaricus rex Clodoueo inſidiatur .23
Alamidar⁹ rex Frãcorũ baptiſat 22.
Alexis nobiliſſimi Rhõanorũ vita .5
Alexander 6 papa .46
Alexãder Lucẽſis eps 160 papa .96
Alexãder 1 abbas Mortui maris 117.
Alexãder papa venit ad mõtẽ Peſſulanum 132.
Alexãder papa Senonẽ reliquit .134
Alexã.pp.tenuit cõciliũ Turõis 133.
Alexander papa et Fredericus ipera-tor conueniunt .147
Alexãder papa Octouianũ ad Rothomagenſem prouinciã miſit 149.
Alexã.pp.3 Rhõæ tenet cõciliũ .155
Alexãder.pp.3 dei gratia plen⁹ 155.
Alexã.Gemeticeñ.elect⁹ abbas 161.
Alienora trãſfretauit i Normãniã .131
Alienora regina Alienorã pegit .132
Alienora venit in Normaniã .134
Alienora trãſfretauit in Angliã .136
Alienora ad Hiſphaniã ducitur 135.
Allovuinus .36
Aluiſus Attrebatenſis epiſcopus 120.
Amatus eps Senonenſis 43.
Amandus ſanctus naſcitur 30.
Amandus ſanctus eleuatur .62
Amandus Elnonẽſis ſanctus .36
Amatus ſanctus exiliatur 45.
Amatus ſanctus obijt 46.

Amalricus comes Ioppe frater Balduini regis .127
Amalricus rex Hieruſalem .134
Amalricus obſedit Alexãdriã .135
Amalricus filius Alarici .23
Amalricus rex Vuiſigothorũ 23.
Amalricus a fratre Clotildis ſuę vxoris pimitur. .25
Almaricus Alarici filius. .23
Amalſiũda cũ Theodato ſup Oſtrogothos regnat 25.
Amalarius de officijs eccleſiaſticis ſcribit 63.
Amingus Pictauẽſis pimitur 54.
Amirmonon rex Sarracenorũ .55
Amirmulim rex Perſarũ .60
Ambroſius Mediolanenſis. .1
Ambroſius Antiochenus epͣs .2
Ambroſius epͣs ritũ canẽdi antiphonas primꝰ apud Latinos inſtituit .3
Ambroſius hymnos cõpoſuit 3.
Ambroſius Mediolanenſis obit 4.
Ambroſius Aurelius 13.
Ammaricus rex Hieroſolymitanus moritur .145
Anaſtaſius ipator fulmĩe pcutit .24
Anaſtaſiꝰ Perſa martyrizatur .37
Anaſtaſius 121 papa 75.
Anaſtaſius ſuccedit Eugenio .123
Anaſtaſius obit .124
Anaſtaſius 37 papa .4
Anaſtaſius 48 papa .21
Anaſtaſius poſt Zenonẽ iperat 21.
Andomarus preſenio cęcus 42.
Androinꝰ patruꝰ ipatoris Alexij .158
Angelonius in libros regũ tractatus ædit 63.
Angli Britãniã adeunt 13.
Angli hũanis carnibꝰ veſcũt .97
Anglorũ rex ſollicitatus .103
Angli idolatrię ſeruiũt .37
Angadriſma ſacra virgo .41
Anno epus Colonienſis .96
Anno ordinat Colonię archiepͣs 95.
Anno archiepͣs Coloniẽſis obijt .98
Anſelmus Lucenſis epͣs .101
Anſelmus abbas Beccenſis 103.
Anſelmus Laudunicię ciuitatis magiſter 109.
Anſelmus archiepͣs Cãtuarię .108
Anſegiſus pater Pipini 45.
Anſegiſus abbas Lobiẽſis .64
Anſegiſus ſcti Arnulphi filius .41
Anſprãdus Lõgobardis dñat 48.
Anthariꝰ Francus .57
Anthemiris imperat 17.
Antiochia diuinitus ſubuertit 32.
Antiochia obſeſſa .104
Antiochia cõmittitur duci Baiamũdo .104
Antidius dęmonũ agmẽ videt 6.
Antonius pius .1
Apollinaris Laodicię epus .2
Aquiſgrani gnalis cõuentus 62.
Arator pocta .25
Arelatus vrbs Galliarũ .52
Ariperth Lõgobardorũ rex 41.
Ariperth Regũberti filius .48
Archadius obijt .6
Archadius Theodoſij filiꝰ iperat .4
Archiepͣs Tarentaſiæ 144.
Ardaricus Hernac cũ 3000 Hunnorum peremit .16
Argẽtonij barones cõgregant .141
Argẽtoili ſaluatoris nri cappa reperitur 125.
Armenij Chriſti fidẽ ſuſcipiũt 30.
Arnoldus dux Baioariorũ .78
Arnual Quilliani diſcipulus .47
Arnulphus rex .72
Arnulphus rex 72.
Arnulphus rex .73
Arnulphus iperator moritꝰ 73.
Arnulphus vir beatiſſimus 99.
Arnulphus põtifex Sueſſonicꝰ .101
Arnulphus perimitur 97.
Arnulphus Lexouienſis epͣs 155.
Arnulphus ſancti Remigij in baptiſmo filius 23.
Arnulphus ſanctus .40

Arnulphus ſanctus 33.
Arſenius ex ſenatore monachus .4
Artabaſdus cõtra Cõſtãtinũ iperium arripit 52.
Arthemius qui & Anaſtaſius .46
Arturus Vtherpẽdragonis filiꝰ .18
Arturus Scotos & Pictos obſidet .19
Arturus Hiberniã ſubiugat .19
Arturus rex Britonũ 27.
Arturus rex Norguegiã & Daciam domat .20
Athanaricus Vuiſigothorũ rex .2
Athanulphus Placidiam in vxorem ducit .7
Athanagildus rex Vuiſigothorũ .29
Athalaricus Theoderici ex filia nepos 24.
Athalongus preſbyter cęcus 52.
Attrebati illuſtres epiſcopi decedunt vita 122.
Atticus Cõſtantinopolites epͣs .6
Attila Hũnorũ occidentale imperiũ inuadit. 14.
Attila ex diſceſſu Etij repſiauit 14.
Attila Italiæ ciuitates vaſtat 15.
Attila Leõi papę multũ placabil 15.
Attila a Thuriſmodo vincitur 15.
Attilæ filij priuantur regno 15.
Athimas rex Sarracenorũ pimit .52
Auares qui & Hũni bello domãt .60
Auares ſub ditione Francorum reſident .61
Auitus imperator .16
Auitus Viennenſis epͣs .21
Aubertus Cameracenſis epͣs .41
Audohin rex Longobardorũ .25
Audohin Longobardos in Pannoniam duxit .25
Audoenus Rothomagi claret .41
Audoenus ſanctus Rothomagenſis epiſcopus 46.
Audouachrius dux Saxonũ .20
Audouachriꝰ Andegauis & alias vrbes obſides capit .20
Auguſtinus per Ambroſiũ ad fidẽ reuertitur .3
Auguſtinus philoſophatur 5.
Auguſtinꝰ Heraclitũ ſibi fecit ſubſtituí 9.
Auguſtinꝰ vir ſanctus migrat ad dominum .12
Auguſtinus Anglorũ epͣs 34.
Auguſtinus Anglorũ epͣs moritꝰ 35.
Auctharí rex Longobardorũ .33
Auctharí Lõgobardꝰ rex moritꝰ 33.
Auctor Metenſis epͣs 14.
Aurea ſancta claret 34.
Auffridus Vltraiectenſis epͣs 87.
Auſul rex Gallicię 101.
Auforſus rex de Caſtella .157

Alamber Hũnorũ 2 rex 2.
Baleares inſulę deſeſant. 60
Balinicꝰ architectus .44
Bagaudarum commotio quieſcit 12.
Baſina vxor Baſini regis Thuringorum .18
Baſolus abbas 60.
Bathaias dux gẽtis Bulgarorũ 44.
Baſilio Cęſarienſi deus apparet 1.
Baſilius pauper .68
Baſilius Gręcorũ imperator 68.
Baſilius 109 papa .72
Baianus artis magicæ peritus 83.
Baiamũdus dux Apuliæ 107.
Baldricus Montenſis epͣs 81.
Balduinus Flandrenſis comes 93.
Balduinus comes Flandrenſis 94.
Balduinus rex Hieruſalẽ .109
Balduinus vxorẽ duxit relictã Rogeri ducis Siciliæ .109
Balduinus ſcdus rex Hieruſalẽ 110.
Balduinns Flandriarũ comes 111.
Balduinus Boloniẽſis abbas 120.
Balduinus rex Hieruſalẽ .114
Balduinus a Sarracenis capit 113.
Balduinus in matrẽ inſurgit 122.
Balduinꝰ 3 rex Hieroſol. moritꝰ 133.
Balduinus abbas Fordenſis 153.
Balduinus rex Hieroſolymitanꝰ .153.

Balduin⁹ rex Hieroſolymitan⁹ 159.
Balduinus comes Flandrenſis & Hauienſis .163
Baldricus eps Leodicenſiū 89.
Baldricus cœnobiū ſancti Iacobi fundauit 89.
Batildis regina/ Lotharij mater .43
Barcinona Sarracenis redditur 59.
Barcinona capitur .60
Bardo Magūtię archieps 91.
Barnabas apoſtolus .21
Bartholome⁹ eps Exouien obit .190
Bauo ſanctus obit 38.
Beda venerabilis pſbyter obit 51.
Beda venerabilis preſbyter .47
Bellum in Burgundiones .12
Bellū apud mortuū mare 95.
Bellū apud Tenechebrai 106.
Belnacenſis comitatus 89.
Begga relicta Anſegiſi 45.
Begga ſoror Grimoaldi .46
Benedictus 60 papa 31.
Benedictus 102 papa 66.
Benedictus 117 papa 74.
Benedictus 79 papa .45
Benedictus 135 papa 84.
Benedictus 138 papa .84
Benedictus 132 papa 82.
Benedictus 150 papa .92
Benedictus 158 papa 95.
Benedictus 148 papa 89.
Bñdictus papa ad Henricū venit .90
Benedictus vir ſãctus floret 24.
Bñdict⁹ ad mõtẽ Caſſinū migrat 25.
Bñdictus iunior/ſctitate clarus .27
Benedictus prior Cantuarienſis abbas de Burc .147
Bñuentani Græcos eunuchiſant .78
Berẽgarius iunior/ſenioris nepos. 79
Berẽgarius rex pimitur .77
Berengarius rex Italiæ .81
Berengarius Turonẽſis 94.
Bercharius martyr 42.
Bernardus rex Italiæ 62.
Bernardus filius Pipini regis .62
Bernardus abbas Clareuallẽſis .118
Bernard⁹ abbas galloſctẽ mõet 119.
Bernardus Ciſtercien monach⁹ .109
Bernardus de Feritate 142.
Bernardus Brito eps Cornubię .130
Berno abbas Gigniaceñ cœnobij 72.
Bertha martyr & abbatiſſa 42.
Berno Angienſis .91
Bethericus rex Vuiſigothorū .35
Bethemãni a Carolo debellãtur .61
Biliſari⁹ cõtra Theodatū miſſus 26.
Biliſari⁹ gũtharith cũ ſuis occidit 27.
Biliſari⁹ a crīs ſuſpitiõe abſoluit .30
Bizantiū Trachiæ ciuitas 60.
Bodilo Francus 44.
Boeti⁹ Symmachi Patricij gener 22.
Boeti⁹ librū de cõſolatione ædit. 24.
Boetius a Theoderico pimitur 24.
Bonifacius Rhoman⁹ pontifex .8
Bonifacius Africā mouet 9.
Bonifacius Etij victor 10.
Bonifacius 112 papa 73.
Bonifacius 137 papa .85
Bonifacius 53 papa .25
Bonifacius 65 papa 35.
Bonifacius 67 papa .37
Bonifacius 64 papa .35
Bõifaci⁹ ſctũs archieps Magũtię 52.
Bonifacius ſanctus martyrizat .54
Bucellinus & Amingus Francorum duces perimũtur .29
Burchardus Vuarmacẽſis eps .89
Burdinus pſeudo papa capitur 111.
Bleda Hũnorũ rex pimitur .14
Brendanus in Scotia claret 29.
Brigida virgo obit in Scotia .24
Britones Francos vincũt 67.
Britones inter ſe bello collidũtur 69.
Britones vincũtur .60
Brunichildis vxor Sigeberti 31.
Bruno Normañ. fecit baptiſari 81.
Bruno archidux Lotharingię 81.
Bruno frater Ottonis iperatoris .81
Bruno dux & archieps 83.
Bruno archieps martyrizatur .89
Bruno Leucorũ eps 93.
Bruno fundator eremi Cartuſię 110.

Cabades Perſarũ rex 24.
Cãbades multa milia Manicheorũ occidit .25
Cadualadrus Cadualoni ſucceſſit .44
Cadualadrus Britonũ rex 46.
Chaianus Auarorũ rex .32
Calixtus papa obit 112.
Calixtus in ſede aplica cõfirmat 111.
Calia ciuitas Sicilię pijt t remotu. 138
Carol⁹ rex Vueſphalos ſubiugat 57.
Carolus Cęſarauguſtã capit 57.
Carol⁹ forũ Iulij capit .57
Carolus Saxoniã proterit .57
Carolus rex Segeburch caſtrũ Saxonum capit .57
Carolus Veronã capit .57
Carolus duos clericos vt cantũ diſcerent Rhomã miſit 56.
Carolus Saxoniã repetit 56.
Carolus rex ad Saxonicũ bellũ animum intendit 56.
Carolus Aquitaniã petit 55.
Carolus magnus Nouiomi coronatur 55.
Carolus comes Flandreñ pimit .115
Carolus dux Remi occupat .87
Carolus dux moritur .87
Carolus dux Montem acutum expugnat 86.
Carolus rex Francorũ .66
Carolus cum Britonibus infœliciter pugnat 65.
Carolus Francorũ rex 68.
Carolus in filijs infortunatus 68.
Carolus iunior Ludouici Germanorũ regis filius .69
Carolus imperator .69
Carolus imperator .70
Carolus iperator Francię ptẽ Normãnis dat 71.
Carolus iperator zelotipus 71.
Carolus iperator repudiatur 71.
Carol⁹ rex opẽ Arnulphi iplorat 72.
Carol⁹ Hũdeũ Normãnorũ regẽ baptiſari fecit 72.
Carolus regnat ãnis 27 73.
Carolus rex Lotharigiã recipit 75.
Carolus Francorũ rex Robertũ ducẽ occidit 76.
Carolus rex exul & martyr moritꝝ. 77
Carolus rex Frãc. Paróe cuſtodit. 77
Carolus Alemãniã ſubiugat .51
Carolus Eudonem vita priuat 51.
Carolus Aquitaniã vaſtat .51
Carolus Burgũdiã ſubiugat 51.
Carolus Aquitaniã ſubiugat 51.
Carolus Friſiã ſubiugat 51.
Carolus Auẽnionẽ obſidet 51.
Carolus Saxones debellat .51
Carolus Sueuos & Boianos vĩcit. 51
Carolus Andegauis obſidet 50.
Carolus Francorũ rex 49.
Carolus Baioarios ſubiugat 50.
Carol⁹ decuſtodia nouercę eripit. 49
Carolus Saxones debellat 50.
Carolus Nemauſum & Agathen Gothicas vrbes capit .52
Carol⁹ Mauriciũ prouinciæ ducem debellat .52
Carol⁹ Saxones tributarios facit .52.
Carolus bellicoſus prĩceps obijt 52.
Carol⁹ rex albiã fluuiũ trãſgredit 57.
Carolus rex Rhomã adit 57.
Carolus Saxoniã depopulatur .58
Carol⁹ Adulfũ cõtra Britoñ mittit. 58
Carolus ĩ 4 pl̃ijs potitur victoria. 58
Carol⁹ Colon duos põtes cõſtruxit. 58
Garolus rex legẽdi & pſallẽdi diſciplinã corrigit 58.
Carolus rex regnũ Auarorꝝ ipetit. 59
Carolus rex carmina ſcribit .59
Carol⁹ xp̃ianã religionẽ colit 59.
Carolus rex Saxones vincit 59.
Carolus rex Leonẽ papã inſede Rhomana collocat 59.
Carcõbertus in Anglia deorũ idola deſtruxit. 40.
Carlomãnus Alemãniã vaſtat 52.
Carlomãnus Saxoniã capit 52.

Carlomānus Pipini regis frater 52.
Carlomānus monachus Vienne moritur .54.
Carlomānus in vrbe Sueſſonica coronatur. 55.
Carlomannus Caroli magni frater obiit 56.
Carlomānus Rothomagi moritᵗ 80.
Carnotū cum monaſterio beati Petri de Valle cōburitur 149.
Carthago muris circūdatur 9.
Caſſianus Maſſiliæ p̄ſbyter ordiat̄ 9.
Caſſiadorꝰ ſenator poſt monachꝰ .25
Caſſius Narniēſis 26.
Caſtrū Pontiſyrſon. cōburitur 140.
Caſtrū Bulloniū capitur 118.
Caſtrū de Rupe obſidetur .163
Cathericus ſup Britones regnat .30
Cednulfus Oſtrich ſuccedit 51.
Cednulfus rex Nordanimbrorū 51.
Celeſtinus 41 papa 9.
Celeſtinus ītroitus & offertoria īſtituit 46.
Celeſtinus papa vita decedit .110
Celeſtinus mittit Palladium ad Scotos .10
Cœlū ardere viſū nocturno tpe 104.
Cœlum ardere viſum 27.
Cœnobiū Floriacenſe 41.
Cœnobiū ſancti Saluatoris 99.
Cœnobiū noīe Moliſmus .104
Cœnobiū ſanctę Marię de Frigidomonte 118.
Cœnobiū Vrſicampi 115.
Cerbonius Populoniį claret 26.
Cinis de cœlo cecidit 52.
Cirillus Alexādrinus eps .11
Citeriores Hiſpani Almariā & Tortoſam capiunt 120.
Childebertus rex in fratrē iſurgit 27.
Childebertus Lothario cōgrediť .33
Childebertus Francorū rex 34.
Childebertus Francorū rex .33
Chilpericus filius Lotharij .30
Chilpericus & Raginfredus 15.
Chilpericus moritur .51
Chilpericus rex Francorū 32.
Chilpericus frater Sigeberti 30.
Chilpericus fratrem vrget .39
Chilpericꝰ rex Brunichildē exiliat 31.
Chilpingus Aruernenſis 54.
Chriſtianitas apud Perſas dilatat 11.
Chriſtoforus 119 papa 74.
Chriſtianus Magūtieñ archiēps. 158
Circulꝰ maximę latitudīs in circuitu ſolis .126
Claudianus gentilis poeta 3.
Clareuallis fundatur 109.
Clareuallis duo cœnobia ꝓducit 116.
Cleb Longobardorū rex 31.
Clemens 153 papa 93.
Clodeſindis Metenſis 36.
Clodius rex crinitus 9.
Clodoueus filiꝰ Clodomiris regis 25.
Clodomiris frater Lotharij regis. 24
Clodomiris a fratre pimitur 24.
Clodomiris rex a Godēaro pimit 24.
Clodoueus rex Francorū 20.
Clodoueus Siagrio duci cōgrediť. 21
Clodoueus Francorū regnū ad Secanā vſq; dilatat .22.
Clodoueꝰ caſtrū Meledunū capit .22
Clodoueus Thoringiā ſubiugat .22
Clodoueus regnū Francorū vſq; Ligerim amplificat .22
Clodoueus rex Alemānis bello congreditur 22.
Clodoueus Burgūdiā redegit ſub tributo 22.
Clodoueus & Alaricus reges conſœderātur .23
Clodoueus Francorū regnū vſq; Pireneos montes dilatauit .23
Clodoueus rex cōſul & auguſtus appellatur 23.
Clodoueus ſepelitur Pariſius 62.
Clodoueus rex Francorū 42.
Clodoueus & Alaricus reges .23
Clodoueus rex moritur 23.
Clodoueus filius Hildeberti .49

Clodoueus rex amens factus 42.
Clodoucus filius Theoderici .47
Clodoueus Dagoberti filius 40.
Clodoueus rex Francorū .23
Cloamir rex Abroditarū 62.
Clotildis regina .22
Clotildis regina moritur 29.
Coloniæ orta tempeſtas .67
Coloniæ ſinodus celebrata 68.
Colonia obſeſſa oppugnatur: ſed nō expugnatur .106
Columbanus ſanctus 30.
Colūna rubei & cerulei coloris 126.
Cometes in Aquario apparet .65
Cometes manifeſte apparet .68
Cometes ſolito rutilantior 69.
Cometes mirę magnitudinis 79.
Cometes in Auſtro viſus 88.
Cometes inſtar trabis maximę .90
Cometes apparet in tota paſchali ebdomada 96.
Cometes in occidēte apparet 103.
Cometes in mēſe Iulio apparet .108
Cometes toto menſe Februario apparet .105
Cometes appet die paſchę 27.
Cometes in ſigno Libręe 64.
Cometes in ſigno Arietis 64.
Comet de ſancto Egidio .142
Comes Ceſtriæ 143.
Comes Eudo 143.
Conio qui & primiceriꝰ Coloñ. .96
Conno vnus religioſorū .109
Conanus comes Rhedoneñ .128
Conanus dux Britāniæ moriť .114
Conon 81 papa 45.
Conciliū Rhomæ fit 112.
Cōfirmatio pacis inter īperatorem & apoſtolicum 100.
Cōflictus Chriſtianorū cōtra Salaadin 152.
Cōgregant̄ ep̄i in coronatione Henrici apud Vueſtimoſtz 138.
Cōgregati ep̄i Normānię & Britanniæ 141.
Conradus comes 74.
Conrado potētiores principes rebellant 71.
Cōradus ad imperiū ſublimatur .91
Conradus imperator .92
Conradus Sclauos & Hungaros debellat 91.
Cōradus Hēnici īperatoris filiꝰ 102.
Conradus Henrici filius 105.
Cōradus comes de Richemont .126
Cōradus Teutonicorū rex 122.
Cōradus & Manuel īperatores 121.
Cōradus Vltraiectēſis ep̄s .151
Cōradus frater Rameriį .151
Conſtans filius Conſtantini .40
Cōſtās ex monacho ī regē ſubliat̄ .9
Cōſtantinopoli cōgregat̄ ſinodus .2
Cōſtātinopoli aqua diſpuit .22
Cōſtātinopoli ſinodꝰ vniuerſalis .29
Cōſtātinopolis terremotu grauat̄ .52
Cōſtantinopolitani tumultuātur .51
Cōſtantinopolis cōuertitur .4
Conſtantinus monachus .93
Cōſtantinopolitanus īperator 118.
Cōſtantinꝰ filius Leonis īpatoris. 52
Cōſtātinopoli lamia aurea iuenit. 58
Cōſtātinus matrem Hyrenē imperio priuat .59
Conſtantinus imperator .59
Conſtantinus rex Britonū .7
Cōſtantinꝰ Artabaſdū capit .52
Conſtantinus imperator .54
Conſtantinus imperator .56
Conſtantinus imperator .57
Conſtātinꝰ Cōſtātinopoli īperat 74.
Cōſtantinꝰ Cōſtātis filius .43
Conſtantinus īperator 41.
Conſtantinus papa .49
Conſtantinus Leonis imperatoris filius 5.
Conſtantinus imperator .42
Conſtantinus imperator .43
Comſtantinus imperator 43.
Conſtantinus imperator 42.
Cōſtantinꝰ fratrū naſos abſcidit .43

Conſtantinus iperator 41.
Cõſtãtinꝰ ipator i alueo occidit 43.
Conſtãtinꝰ imperator .43
Cõſtantinus 86 papa .48
Conſtãtinus imperator moritur 45.
Conſtantinus Sclauiã domat 42.
Cõſtantinus imperator & Habdalas ammiras .55
Conſtantini aperta veſania .55
Conſtãtinꝰ ex laico ſacerdos 55.
Cõtentio Rhomanę eccłię & Ioãnis epiſcopi 34.
Cõuentus habiti per Franciã 128.
Codꝰ Theberth Anglorũ pſbiter .51
Coreth & Opha Anglorũ reges .48
Cormeſius Bulgaribus dñatur .51
Corpus ſcti Marci euãgeliſtæ .81
Corpus ſcti Victoris Thebei 35.
Corpus ſancti Vedaſti 42.
Corpa ſctõrũ Stephãi pthomartyris/ Nichodemi/Gamalieł & Abibon .8
Corpꝰ Stephani Cõſtãtinopoli trãſfertur .8
Corpa Geruaſij & pthaſij martyrũ .3
Corpa Abachuc & Micheę .4
Corpus Marię Magdalenę 52.
Corpus ſanctę Petronillę .54
Crrpus ſanctę Cecilię virginis 62.
Corpa Seueri Rauẽatis epi & vxoris & filiæ .63
Corpus ſancti Hucberti 63.
Corpus ſcti Gregorij papæ 63.
Corpa Marcellini & Petri marty. 63.
Corpa ſctõrũ Valẽtini & Geneſij. 64.
Corpus Bartholomęi apli .64.
Corpus beati Amatoris .140
Corpora ſanctorũ Euſebij & Potentiani martyrũ 67.
Corpus ſancti Mauri 68.
Corpus ſcti Calixti papę & marty. 71
Corpora plurimorũ ſanctorũ .86.
Corpus Ottonis ipatoris defũcti .88
Corpus ſancti Clementis .102
Corpus ſancti Paulini .97
Corpus Henrici .113
Corpus Bartholomęi apoſtoli 125.
Corpus Paulini Nolani epi 125.
Corpus beati Firmati 125.
Corpora triũ Magorũ 118.
Corpa Priſci & aliorũ .12
Corpus Ioãnis Chriſoſtomi 12.
Corpus Antonij monachi 25.
Corpus ſancti Silueſtri papæ 53.
Corpus Cypriani Carthaginẽſis epi & martyris 60.
Corpus Sperati primi Scillitanorum martyrum 60.
Coſdroe apud Perſas regnat .27
Coſdroe Rhõanorũ fines icurſat .27
Coſdroe Antiochiã capit 27.
Coſdroe ab infeſtatione Rhomanorũ redit inefficax 27.
Coſdroe hoim ſanguinẽ effũdit 37.
Coſdroe rex Perſarũ 37.
Chuades Perſarũ rex 24.
Chuades Zeliobẽ regẽ Hunnorum interemit .24
Chultilã Anglorũ rex .43
Creſcẽs cõtra Ottonẽ rebellat .88
Croſcus ad mortẽ tormẽtatur .6
Crodogandus Metenſiũ epus .54
Crodogandus Metenſiũ epus 54.
Crodogandus Metenſiũ epus .55
Cruciculę in veſtibus hominũ & vellis eccleſiarũ .53
Crucis ſignum regi & principibus affixum 120.
Crucis ſignum impoſitũ ſepulturæ excelſæ .155
Crux ſancta a Paganis capitur 160.
Cruce ſignati ad Albigeſeos debellandos 163.

Dagobertus rex Vuaſcones vincit 39.
Dagobertus rex Sclauos vincit .39
Dagobertus Lotharij filius 38.
Dagobertus ſancti Dionyſij templũ Pariſius colit .38
Dagobertꝰ rex Saxõibꝰ cõcurrit .38
Dagobertus in regnũ aſciſcit 27.
Dagobertus Vuaſcones ſubigit .40
Dagobertus rex Frãcorũ moritꝰ .40
Damaſus papa claret .1
Damaſus papa inſtituit cantare hos verſus Gloria patri & cet. 1.
Damaſi papę decretũ .2
Damaſus.pp.de adulterio purgat .1
Damaſus 15 papa .46
Damaſus 154 papa 93.
Damaſcus obſeſſa .121
Dando 122 papa 75.
Decretũ eporũ Franciæ 91.
Deodericus Metenſiũ epus .83
Deodericus comes Treuerorũ .97
Deodericus Metenſiũ epiſcopus vita decedit 86.
Deoduinus Legienſis epus .94
Defectio ſolis .47
Dens gigantis .7
Deſiderius Viẽneñ epus exiliatur 35.
Deſideriꝰ Viẽneñ epus martyrizat 35.
Deſiderius rex Longobardorũ .56
Deſiderius capitur .57
Deſiderius abbas Caſſinenſiũ qui & Victor 162 papa .101
Deuſdedit 66 papa .36
Didimꝰ Alexãdrinꝰ lumie captus .1
Didimus Alexandrinus obiit .4
Diabolus i ſpecie pſeudo pphetę 11.
Dionyſij Areopagitę libri 63.
Dionyſij caput 160.
Dinziz Hunnorũ rex 16.
Doda mater Rodulfi .40
Dodo interfector ſancti Lãberti 47.
Domitianus Tũgrenſis 25.
Domus ſanguine reſperſa 27.
Donatus Ephyri epus .4
Donus 76 papa .44
Duo fratres Ruſſorũ reges 67.
Duo orbes inſtar arcus cœleſtis .106
Duces Longobardorũ 31.
Duces Longobardorũ Gallias aggrediuntur .32

Durandus vir humilis cõditionis ſit Leodicenſis epus 90.
Drogo Pipini filius 47.
Drogo frater Ludouici ipatoris .63
Drogo primus abbas Lauduni 115.
Drogo Hoſtienſis epiſcopus animã exalat 117.

Albaldus Anglorũ rex. 37
Eardulphus Nordanibrorum rex 61.
Ebroinus 44.
Ebubeher ammiras moritur .39
Ebdo Remorũ archiepus 64.
Eclycius ſenator .20
Eclypſis Solis & Lunæ 64.
Eclypſis Solis & Lunæ & ventorum intemperies 121.
Eclypſis Lunæ dñica ante natalem domini .124
Eclypſis Lunæ in partibus Geminorum .124
Eclypſis Lunę pria hora noctis .125
Eclypſis Solis octauo Calẽdas Nouembris 120.
Eclypſis Solis tertio calendas Iulij 91.
Eclypſis Solis in paſcha 90.
Eclypſis Solis hora diei ſecunda .89
Eclypſis Lunæ .103
Eclypſis Solis quarto nonas Auguſti .117
Eclypſis Solis .156
Eclypſis Lunæ .156
Eclypſis Solis idibꝰ Septẽbris 149.
Eccleſia ſancti Quitini martyris cœnobium paucorũ monachorũ efficitur 82.
Eccleſia ſanctæ Gertrudis Mingelenſis 93.
Eccleſia ſanctæ Vualdetrudis 108.
Eccleſia ſancti Martini Turonẽſis cõburitur .112
Eccleſia ſancti Michaelis 118.

Ecclesia Hannonienſis .112
Eccſia ſanctę Marię Nouiomēſis 126.
Eccleſia Gallicana turbatur. 118.
Eccleſia Remenſis .118
Eccleſia ſancti Medardi .116
Eccleſia ſancti Dionyſij .114
Eccleſia Tornacenſis 119.
Eccleſia Becci dedicatur 148.
Eccleſia ſanctæ Mariæ de Voto dedicatur 152.
Edilbertus tertius 29.
Edilbertus Anglorū rex .34
Edilbertus Cantuariorū rex 36.
Ediltrudis regina/ virgo .45
Edilfredus Nordanibrorū rex 36.
Edrich Anglorū rex 45.
Ediſſa Meſopotamię ciuitas 119.
Eduinus Nordanibrorū rex .38
Egidius a regno eijcitur .18
Egidius dux .20
Egidius Rothomagenſis archidiaconus 139.
Egidius ſanctus 49.
Egfridus Oſuuij filius 43.
Egfridus Nordanibrorū rex .45
Egfridus Nordanīborū rex 45.
Egberth Anglorū rex .44
Eleutherius patriciꝰ .37
Electus Cantuarienſis 142.
Elli & Celim ex Anglia primi reges Britannorū 21.
Eligius ſanctus Nouiomi claret .41
Elimādus Laudunenſis ep̄s 102.
Eluelid ammiras moritur 52.
Eldepadus rex Oſtrogothorū 26.
Eoricus Vuiſigothorū rex .18
Eoricus Burgūdiones ſubigit 18.
Epiphanus Ticinenſis in Italia claret 20.
Epiſcopus Lemouicenſis 147.
Ep̄us de Trigel 149.
Ep̄us Sueſſonum Conſtantinopolim adit 163.
Ep̄i Anglici & Normāni 124
Erarius rex Oſtrogothorū 26.
Ermēfridus Ebroinū pimit .46
Erminuigildus Leuuigildi Vuiſigothorum regis filius .32
Erminus ſanctus epiſcopus & abbas Lobienſis .52
Erpualdus rex Idolatriæ abrenunciat .38
Etius Rhomā reuertitur 10.
Etius recipitur 10.
Eualdus albus .47
Eualdus niger .47
Euades Perſis imperat .20
Euerardus & Giſlebertus Henricum capiunt 88.
Euerardus & Giſlebertus vincuntur .79
Euerardus gladijs perimitur .79
Eucerius Aurelianenſis ep̄s 50.
Eudo Aquitaniæ dux .51
Eudo Carolo reconciliatur .51
Eudoxia Auguſta vxor Theodoſij 11.
Eugenius papa Arrhianę hęreſi inimicus 19.
Eugenius 73 papa 42.
Eugenius 97 papa .63
Eugenius papa cum Rhomanis cōfligit 121.
Eugenius papa Rhomā igredit .123
Eugenius papa .156
Exercitus a Galliſs i Hiſpanias proficiſcens 96.
Exercitus dei terminos Paganorum agreſſus .148
Exercitꝰ Philippi regis Frācorū. 164.

E Alconius rex Scotiæ 133.
Falconius rex Scotię obijt 134.
Fames in Germania .66
Fames valida Galliam & Germaniā vexat .93
Fames per totū orbē inualēs .89
Fames grauiſſima 102.
Fames ꝓmaxima in Gallia .120
Fames in Gallia .114
Fames valida .114
Fames & mortalitas ī ciſmōtanis maxime in Aquitania 132.
Fara caſtrū a Ludouico obſidet .116
Fara Chriſti virgo .37
Fauſtinianus vir illuſtris 1.
Fauſtus ſancti Bēdicti diſcipꝰlus .23
Felix 46 papa .20
Felix 52 pōtifex Gregorij papę atauus 24.
Feliciana hęreſis .59
Flauianꝰ & Diodorus choros alternatim cantare inſtituerūt 1.
Florētes in Lotharingia .87
Flumia glaciali frigore cōſtricta .97
Filius ipatoris patri auerſus 150.
Fiſcaniēſis eccleſia cōbuſta .138
Fortunatus poeta .31
Formoſꝰ Portuēſis ep̄s 101 papa .73
Fontes in Francorū paſcha repleti & non in Hiſpanorū .31
Erāci Quitinū & Heracliū delēt .3
Franci Modigiſilū Vuandalorū regē extingunt .7
Franci Gallias diripiūt & Treuerim incendunt .7
Franci Salicā legē dictauerūt 8.
Franci a Boemanis vincūtur .66
Franci ſup Carolo cōquerūtur .66
Franci Odonē ſibi p̄ficiūt regē .72
Frāci Carolū in regnū reuocāt 72.
Frāco Leodicēſiū ep̄s moritꝰ .74
Frāco ſcolaſticus Leodicēſiū .720
Franci fame affligūtur 120.
Franci Gallias inceſſant .19
Franci Treuerim capiūt 19.
Franci ab Athalarico poſſeſſū extorquent 25.
Franci affectāt amicitiā Pipini 46.
Franci Grimoaldū Clodoueo pręſentant .42
Fratres de hoſpitali .116
Fredericus Moſellanorū dux .92
Fredericus Gotelonis ducis filiꝰ 95.
Fredericus Alemānorū ipator 160.
Fredericus Alemānorū iperator 145.
Fredericus iperator .169
Fredericus Alemānorū rex .125
Fredericus ducit filiam comitis Maſcouenſis .126
Fredericus obſidet Mediolanū 127.
Fredericus Mediolanū deſtruit 132.
Fredericus & Ludouicus ſuper Sangonā cōueniunt .133
Frederici iperatoris legati .134
Fredericus iperator .129
Fredericus Rhomanorū rex 145.
Fretericus rex in Italia fortis 123.
Friſonū pars capta ab Henrico imperatore 95.
Fritigernus Vuiſigothorū ſecundus moritur .2.
Frumentū in Cāpania cōbuſtū 50.
Fulco Remorū archiep̄us 73.
Fulco Hieroſolymorū rex 115.
Fulco Hieroſolymorū rex obit .119
Fulco Paganellus obit 157.
Fulgētius ep̄s diutino exilio maceratur .22
Fulgentius Vtricolenſis 26.
Fulradus abbas ſancti Dionyſij Pariſienſis .54

G Alerānus comes .134
Galerādus de Ibera 142.
Gallia citerior ab Ottone cōmota .11
Galliæ exercitus 96.
Galterus ep̄s Ciſtrēſis obit 130.
Galterus prior ſancti Martini .147
Galterius ſubcellarius ſancti Vuandre giſili 148.
Galterus frater Theobaldi archiep̄i Cantuarieñ. .149
Galterus de Conſtantijs 157.
Galcherus Anglorū ep̄s 100.
Gaufridus frater Henrici regis Anglorum 125.
Gaufridus naſcitur Henrico regi Anglorum 128.
Gaufridꝰ archiep̄s Burdegaleñ 127.

Gaufridus de Lezenoñ. 142.
Gaufridus post Iuonē Carnoteñ. ecclesiam rexit 109.
Gaufridus de Poentio .144.
Gaufridus dux Britāniæ 145.
Gaufridꝰ epꝰ Andegaueñ obit 148.
Gaufridus filius regis Henrici 153.
Gaufredus de Monteforti .153
Gaufredus electus Lincolieñ. 154.
Gaufridus dux Britāniæ 154.
Gaufridus Cornubieñ epus 159.
Garnerꝰ abbas maiorꝫ mōasterij .160
Guarinus de Girardo archiepꝰ Bituricensis .153
Gaugericus Cameracēsis epꝰ 33.
Gauraranes Persis imperat 12.
Gauraranes fœdus cū Rhōanis initum rūpit 12.
Gauraranes pſecutionē in Christianos excitauit .13
Gelasius 47 papa 20.
Gelasius papa in Gallias venit 110.
Gelasius Cluniaci moritur .111
Gelu magnū .85
Gelu a calēdis Octobris ad Februarium 54.
Gelu a calēdis Nouēbris vſq; in medium Aprilis 98.
Gelu a nonis Decēbris vſq; 12 calēdas Aprilis .163
Gelu a calēdis Ianuarij p duos menses .164
Genouefa virgo Parisiensis 15.
Genouefa octogenaria trāsit ad dominum 23.
Gendulphus sanctus 54.
Gensericus rex vincitur 17.
Gensericus rex 13.
Gensericus Rhomā capit 15.
Gensericus Ostrogothorū rex .19
Gennadius epꝰ .21
Gepidarū regnū a Hūnis destruit 28.
Gerardus dux Baioarię .60
Gerardus Cameracensis epꝰ 88.
Gerardus Bronensis cœnobij fundator 81.
Gerardus ducatū recipit 96.
Gerardus Florētiæ epꝰ 95.
Gerardꝰ dux Mosellanorū moritꝫ .97
Gerardus Cameraceñ ecclię epꝰ .102
Geremarus Flauiacensis .41
Germanus Antissiodorensis 10.
Germanus Antissiodorensis .11
Germanus Capuanus 20.
Germanus Antissiodorensis 13.
Germanus Antissiodoreñ moritꝫ .14
Germanus Parisiensis 26.
Germanus sanctus 31.
Germanus epꝰ .99
Gerontius Maximus Salustius Iouinus Sebastianus in Gallia clarēt .7
Gero comes .80
Geruasij & pthasij corpa .3
Glacies cū grandine cadens 63.
Gibrianus Scotus .23
Gisfridus comes Andegauorū .122.
Gilemer Hildericū regē pimit 24.
Gildo Africę comes .4
Girith moritur .45
Girid Sarracenis principatur 52.
Girardus Clareualleñ abbas 119.
Girardus cognomēto Puella .158
Gerardus Cestrensis epꝰ 158.
Girardus Sagiensis epꝰ .126
Gislebertus Rheni vndis submergitur 79.
Gislebertus Pictauensis epus .124
Gislebertus de Tegulariis 142.
Gislebertus Abrincensis 138.
Godescalcus abbas de monte sancti martini 122.
Godescaldus hęreticus .66
Godefridus rebellis 94.
Godefridus Neomagi palatiū incēdit & Virdunū 93.
Godefridus Anglorū rex 56.
Godefridus dux 90.
Godefridus dux Lotharingię 101.
Godefridus princeps Hierosolymorum 105.

Godefridus rex Danorū 60.
Godefridus princeps nobilissimꝰ 110.
Godefridus & Sigefridus Normannorum reges 70.
Godefridꝰ filiꝰ Gothelōis ducis .93
Godefridꝰ Gerardū comitē vicit 89.
Godefridus comitatum Montensem depopulatur 89.
Godefridus dux .97
Golbodus epꝰ Leodicensis .90
Goscelinus Crispinus 142.
Gothelo dux .91
Gothelo dux 92.
Gothelo Brito epꝰ sctī Briocci .126
Gnalo Metensiū epꝰ ceditur .71
Gratianus iperator .1
Gratianꝰ iperator Ambianis ab ambitu fluminis dixit .1
Gratianus imperator .3
Gratianꝰ tyrānidē exercuit .3
Gratianus Britānis imperat .7
Gratianus Cōstantinus & Constans Britanniæ reges 7.
Gregorius Nisenus & Gregoriꝰ Nazanzenus .1
Gregoriꝰ Nazāzenꝰ epꝰ obit .3
Gregorius Lingonensis .25
Gregoriꝰ Gordiani senatoris filiꝰ 29.
Gregorius 89 papa 51.
Gregorius obit 34.
Gregorius 87 papa .49
Gregorius 63 papa .33
Gregorius papa .34
Gregoriꝰ papa sinodū cōgregat 51.
Gregorius 42 papa .46
Gregorius 99 papa 63.
Gregorius papa nouā fabricā sancti Petri incœpit .64
Gregorius cōtra ipatorē agit .64
Gregorius Turonensiū epꝰ 30.
Gregorius 142 papa .87
Gregorius 152 papa 93.
Gregoriꝰ papa iuehitur in Henricū imperatorē 98.
Gregoriꝰ papa Simoniacos anathematizauit 97.
Gregorius & Petrus de Leone .116
Grifo Pipini frater perimit .53
Grimoaldus Pipini filius 47.
Grimoaldus maior domus .42
Grimoaldꝰ Lōgobardorū rex 43.
Grimoaldꝰ maior domꝰ Leodij .49
Grimoaldus dux Taurinaciū 42.
Guibertus fundator Gemmelacensis cœnobij .108
Guibertus & Vrbanus de papatu cōtendētes 105.
Guido Aretinus musicus .97
Guido epꝰ Beluacensis .91
Guido decanꝰ ecclię sctī Quitini 96.
Guillelmus archiepꝰ 83.
Guillelmꝰ Ottonis filius 81.
Guillelmus Anglorū rex .102
Guillelmꝰ Anglorū rex moritꝫ 105.
Guillelmus Sicilię rex 126.
Guillelmus rex Siciliæ 125.
Guillelmꝰ Sicilię rex 123.
Guillelmꝰ Sicilię rex 132.
Guihomarus de Leion .148
Guihenoc archidiaconꝰ Redoñ 154.
Gūdericus rex Vuādalorū 9.
Gūdebaudꝰ epꝰ Lauduneñ ecclię 22.
Gūthamūdus rex reuocat Eugeniū ab exilio 20.
Gūthamundus rex 21.
Gūtrānus Aurelianis moritꝫ .30
Gūtrānus Frācorū rex 32.
Gūtrānus rex sctitate clarus .34
Habdalan Sarracenis principatur .45
Habdalas Sarracenis prīcipatur 59.
Habdimelech ammiras Sarracenorū 48.
Hamelinꝰ frater Hērici regis 133.
Hamo epꝰ Leonensis .140
Hānericus abbas sctī Audoeni .140
Hardoinꝰ decanꝰ Cenomaneñ 130.
Hardoinus Burdegalensis archiepiscopus. 132.

Hariolus Danorũ rex .62
Hartoldus cũ vxore & filijs martyrizatur 63.
Harruuich rex Nordanimbrorũ 96.
Hasculfus de sancto Hilario. .147
Hastæ igneę in cœlo visæ 30.
Hato Magũtinus epṡ 76.
Haumar ammiras moritur 40.
Haumar ammiras templũ Hierusalẽ ædificauit 40.
Haumar Christianos pṡequitur .50
Helias Colonienſis .91
Hemingus Danorũ rex moritᷣ .61
Hemingus filius Godefridi Danorũ regis 61.
Hengistus castellũ Corrigię construxit 10.
Hengistus dux Saxonũ 10.
Hengistus Germaniã petit .11
Henricus monachus 70.
Henricus rex Arnoldũ ad gr̃am suã inflexit .76
Hẽricus rex Hũgaros deprimit 76.
Henricus rex barbaris infestus 76.
Hẽricꝰ Lotharigię regnũ suscipit 76.
Hẽricꝰ rex cũ Hũgaris pacẽ init .77
Henricus rex Sclauos vincit .77
Henricus rex in bello puidus .77
Henricus rex Dalmacis tributũ imponit 77.
Henricus Normãnorũ & Abroditorũ reges Christianos facit 77.
Henricus Danos vincit .78
Henricus rex moritur 78.
Henricus imperator .80
Henricus dux Baioarię 80.
Henricus dux Baioariæ rebellis .85
Henricus imperator potentiores regni deuincit 88.
Henricus iperator Habẽbergenſem eccleſiam honorat 88.
Henricus dux Baioariæ 81.
Hẽricus rex filius Cõradi 92.
Henricus Louaniẽſis comes 92.
Hẽricus imperator cõtra Odelricum pugnat .93
Hẽricus ipator Hũgariã igreſſus .93
Henricus filius Roberti regis Francorum 91.
Henricus imperator 89.
Henricus imperator Troiam ciuitatem capit 89.
Henricus rex in imperatorem benedicitur. 89.
Henricus rex Francorũ obit .96
Henricus imperator & Robertus rex Francorũ cõueniũt 90.
Hẽricus iperator moritur 90.
Henricus iperator contra Balduinũ proficiſcitur .95
Henricus imperator castrũ Valẽrianas obſidet. .89
Hẽricus iperator a castro Valentianenſi redit ineffícax .89
Hẽricꝰ ipator Metis vrbẽ obſidet. 89
Hẽricus ipator Rhomã obſidet .100
Hẽricus iperator a Rhomanis ſuſcipitur .100
Henricus iperator Italiã petit .102
Henricus imperator Sueuiam depopulatur .99
Henricus imperator Hildebrannum papã decernit deponendũ .99
Hẽricus rex patriciꝰ Rhõanorũ 100.
Henricus imperator Maguntiæ egit ſinodum 100.
Henricus imperator & Hildebrannus papa 98.
Henricus comes Louaniẽſis .103
Hẽricus iperator Saxones vicit .98
Henricus imperator cõtra Robertũ Flandrenſiũ comitẽ vadit 107.
Henricus imperator 109.
Henricus imperator cõtra Hũgaros vadit 108.
Henricus ipator Rhomã vadit .108
Henricus imperator contra Robertũ proficiſcitur 105.
Henricus imperator pacẽ cũ Saxonibus conſtituit 105.
Henricus imperatoris filius .106
Henricus imperatoris filius cõtra patrem inſurgit .106
Henricus dux .106
Henricus exdux .106
Henricus imperator .111
Henricus Angliæ rex moritur .117
Hẽricus iperator a Frãcorũ irruptiõe deſiſtit .113
Henricus iperator Montionẽ castrũ capit .113
Henricus iperator moritur .114
Henricus epṡ Vuintoniẽſis .125
Hẽricus cũ rege Frãcorũ loquitᷣ .125
Hẽricus 3 filius naſcitᷣ Hẽrico 124.
Henricus fecit optimates iurare fidelitatẽ filio 124.
Henricus rex Anglorũ cœpit castrũ Mircbellum .126
Henricus maximã parat expeditionem .127
Henricus & Alienora regina 128.
Henricus Ludouici Francorũ regis germanus 121.
Henricus rex Angliæ 127.
Henricus transit in Angliã .133
Hẽricꝰ trãſſretauit i Normãniã 134.
Henricus rex Anglorũ 131.
Henricus conſtruit ciuitatem apud Baiocas .132
Henricus frater regis Francorũ .132
Henricus rex prẽclara ædificia conſtruit 131.
Henricus rex Anglorũ cũ rege Francorũ locutus .134
Henricus rex Anglorũ 133.
Henricus & Raymũdus 118.
Henricus rex prexit Beluacũ 130.
Hẽricus i natali dñi fuit Pictauis. 135
Henricus rex Argentomagi tenuit curiam .136
Henricus pgit in Britãniã 135.
Henricus iunior 142.
Hẽricus dux Foroiulianorũ 59.
Henricus dux Saxonum 137.
Hẽricus castrũ Bellueeleiz fecit .135
Henricus filius regis Henrici 138.
Hẽricus rex vẽit ad Põtẽyrſoñ. .140
Henricus rex infirmatur 139.
Hẽricus rex redit i Normãniã 139.
Henricus rex perrexit ad Rocã amatoris 139.
Henricus rex ſenior tranſſretauit in Angliam 149.
Henricus epṡ Vuintonieñ .141
Henricus rex iunior 141.
Henricus dux Saxonum & Baioarorum 141.
Hẽricꝰ cũ rege Frãcorũ locutꝰ 141.
Henricus rex iunior .142.
Hẽricus rex Britoliũ venit .143
Henricus rex egit natale in Baiocẽſi pago .144.
Henricus rex ſenior 144.
Henricus apud Argentomagũ egit natale 145.
Hẽricꝰ trãſſretauit i Normãniã .153
Henricus archiepṡ Remẽſis 146.
Henricus rex Anglorũ ſenior .147
Henricus rex ſenior 156.
Hẽricꝰ Andegauis tenuit curiã 154.
Henricus comes Treceñ 154.
Henricus trãſſretat in Angliã 154.
Hẽricꝰ miſit exercitũ i Britãniã 156.
Henricus tenuit curiã Cadomi .157
Hẽricus 3 filius Hẽrici ſcdi .157
Hẽricus dux Cãpaniæ. 160.
Hẽricicꝰ frat Egidij de Folerio .158
Henricus tenuit curiam apud Cenomañ. .159
Henricus de Brachauilla .160
Henricus ſecundus 160.
Hęreſis Antropomorfitarũ .79
Hęreſis Achephalorũ 19.
Hęretici Ageñ. .149
Heraclius figurã dei ſuſcipit 37.
Heraclius imperator 37.
Heraclius iperator .39
Heraclius Perſas deiecit 37.
Heracliusſanctam crucẽ Conſtanti-

nopolim transfert .39
Heraclius imperator 38.
Heraclius a Perside redit .38
Heraclio iperator Persas pturbat 37.
Heraclius impator moritur .40
Heraclius imperator 35.
Heraclonas abscisonaso exiliat .40
Heribertus Parisius sedē sumit .30
Heribertus Colonieēsiū eps 87.
Heribertus rex moritur .31
Herispous Britonū rex 67.
Herculanus Perusinus eps .28
Herluino i abbas Gēmelacensis 86.
Hermāno Colonie archiepiscopo 92.
Hermānus miles Hermāni epi .100
Hermānus tyrannus .120
Hermānus Metensis eps 110.
Hernac filius Attilæ 15.
Herneus de vieñ 138.
Hibernenses Henrico tributum promittunt 146.
Hilarius 44 papa .17
Hiems multum aspera .69
Hiems asperrima .114
Hiems solito acerbior 113.
Hiems maxima 149.
Hiems et niue et glacie aspera .29
Hildericus a regno deponitur .17
Hildericus rex Francorum .52
Hildericus rex Francorum in monachum tonsoratur .53
Hildericus Merouei filius 16.
Hildericus et Audouachrius confœderantur .20
Hildericus Andegauis incendit .20
Hildebertus frater Clodouei .47
Hildebrānus papa .99
Hildēbrānus papa qui et Gregorius septimus 100.
Hildebrānus archidiaconus Rhomanorū q et Gregorius 161 papa 97.
Hildesonsus comes sācti Egidij .121
Hieronimo diuinas scripture icūbit .1
Hieronymo sacras scriptas reparat 3.
Hieronymus et Rufinus Aquileiensis presbiter 4.
Hieronimus apud bethleem obit 8.
Hierosolymitę Accaron capiūt 105.
Hierosolymitę Paganos cōterūt 105.
Hierusalē a Sarracenis capitur 105.
Hyrene imperatrix 59.
Hyrene ipatrix moritur i exilio 60.
Hiscens Sarracenis pricipatur 52.
Hincmarus Remorū archieps 71.
Hois mano amputata 7.
Hoim mortalitas .102
Hoies ad septem milia hierosolimam petentes 96.
Honorius imperator gladiatorium ludū remouit 4.
Honorius cum Theodosio regnat .6
Honorius a tyrānis liberatur .7
Honorius Stiliconē occidit 6.
Honorius rex eccleśiā perturbat 20.
Honorius pacē reddit ecclesijs 7.
Honorio Gothis Aquitaniā tradit .8
Honorio Cōsūtiū i iperiū asciscit 8.
Honorius Rauēnæ obijt .9
Honorio scatēs vermibo expirauit 20.
Honorius 68 papa 37.
Honoricus rex Vuādalorū 16.
Horismuth Ostrogothis regnat .3
Horsmida 50 papa .23
Hormisda apud Persas regnat 38.
Hormisda a filio Cosdroe occidit .33
Horsmida rex Persarum .31
Horsmida a Rhomanis vincitur 31.
Hothmē Sarracenis pricipatur 40.
Hospitius dei famulus .32
Hucbertus abbas & dux 67.
Hug Lotharij regis filius 71.
Hug dux & abbas moritur 71.
Hugo q̄sdā Italieñ suspectos h3 77.
Hugo rex Fraxinetū oppugnat .79
Hugo comes Parisienśis .80
Hugo rex moritur 80.
Hugo/Hugonis Parisienśis filio 86.
Hugo abbas Cluniaceñ moritur .108
Hugo Aurelianeñ ecclię decano .109
Hugo Gratianopolitano eps .117

Hugo scti Victoris cañonicus. 118.
Hugo succesor Norberti 115.
Hugo de Mortuo mari .124
Hugo Bigothus .127
Hugo prior Clausstrensis .127
Hugo archieps Dolensis 131.
Hugo archieps Rothomageñ 133.
Hugo sedis Rhomanę legatus .136
Hugo archidiaconus Lexouieñ. 169
Hugo de Gornaio .163
Hunaldus dux Aquitanię .56
Hunifredus de Bohim .156
Hūbertus comes Morieunt 140.
Hūgarorū gens barbara .74
Hūgari regnū Ludouici sub tributo redigūt .74
Hūgari Græcos sub trib. redigūt 74.
Hūgari Bulgares tributaī. faciūt .75
Hungari Italiā depopulātur .75
Hūgari Germaniā vastant .75
Hūgari Berēgario cōfœderati 75.
Hūgari in Alsatiā & Lotharingiā veniunt .76
Hūgari Papiā obsidēt & incēdūt. 77
Hūgari ab exercitu Ludouici occiduntur .78
Hungari vrbes igne & gladio conterunt 78.
Hūgari a Saxonibus cędūtur 78.
Hūni a Vualamere vincūtur 16.
Hūnimūdus Sueuorū rex .17
Hūni cū Francis bellāt 34.
Hūni Lōgobardos deuincūt 36.
Hūni Sigeberto cōgressi 30.
Dolorū tēpla Alexādrię destruūtur 3.
Idolorū templa Rhomę annichilātur .4
Ignis p cœlū discurrēs 31.
Ignis e celo cadens 41.
Igneę acies in cœlo visæ 85.
Igneę acies a Septētriōe i Orientē 110.
Illustres epi florent 37.
Inger rex Russorū .78
Innocētius 38 papa .5
Innocētius papa .162
Institutio purificatiōis btē Marię 27.
Institutio festiuitatis oim sctōrū 64.
Inter Anglos & Scotos de pascha disceptatio .43
Inter Vuādalos & Rhōanos pax 12.
Inter Rhōañ. & Sarracēos bellū .39
Int Iustinianū & Abdielech pax 45.
Inter Pipinū & Gillemaę pugna 46.
Inter Rhōañ. & Sarracēos pax 44.
Inter Hūgaros bellū intestinū .93
Inter Ludouicū & Theobaldū simultatis germē 118.
Inter Paceiū & Medātiū colloquūtur rex Anglorū & Francorū 136.
Inter Hēricū & Ludouicū īducię 135.
Inter regē & filios discordia 156.
Inter Philippū Frācorū regē & Philippū comitē Flādreñ seditio 159.
Inter regē Anglo. & Frāc. bellū 163.
Intemperies aeris 113.
Inuētio criptę scti Michaelis archāgeli .21
In cœlo signū colūnę simile 3.
In Emaus puer gemino 4.
In Hispanijs 20 milia militū cęsa .10
In Vasatēsi vrbe tres gultę gēmā efficiētes 14.
In Mineo pisces i scamis signati 21.
In Alexādria arrepti a dęmone 23.
In Africa epi linguis abscisis clare loquētes 25.
In Italia pestilentia 28.
In Nilo aialia humanę formę 34.
In Italia grauis hoim mortalitas. 45
In Italia multę pluuię .44
In Calabria & Sicilia pestis .53
In mēse Iulio pruina cōgelata .60
In Turigia cespis mirabilis .63
In Saxonia tellus intumēs .63
In Vuasconia ānona e cœlo 64.
In Lotharingia ānus pestilens 101.
In pago Antissiodorensi triū fratum pugna .65
In Italia e cœlo sanguis .69

In Iunio aquarũ inundatio .79
In Germania pecorũ pestilẽtia .70
In Apulia statua marmorea 92.
In Lotharingia fonticulus aquæ sanguineæ 89.
In Frisonia vox repẽtina in p̃lio .89
In pago Bracatensi colubrorũ multitudines 95.
In parrochia Legiensi porcellus habens hominis faciem .108
In pago Bracatensi nix siluas frangens .109
In ciuitate Beluacensi cõciliũ .109
In Premonstratẽsi ecclesia fratri dęmon apparet 111.
In Gallicana eccl̃ia viri illustres .118
In Siria exercitus dei Sarracenis cõgressus 114.
In Brachbanto mulier quatuor masculos vno partu enixa 114.
In Hispania monstrũ gemini corporis .114.
In Gemblacensi parrochia puteus ardens .114
In Abricatino hoim mortalitas 126.
In territorio Gebenẽsi lupus alijs dissimilis .121
In territorio Neomorũ sacerdos fulmine occubuit 121.
Imperator pacem soluit 46.
Iris in cœlo apparens .44
Itachius ep̃us cõmunione ecclesiæ priuatur 2.
Italia a Longobardis attrita 30.
Itta relicta Pipini .41
Itta mater Geltrudis .42
Iuo Beluacensis ep̃us 102.
Iuren turris 147.
Ioannes Anachorita .3
Ioãnis baptistę caput 3.
Ioãnis baptistę ossa 3.
Ioãnis Baptistę caput reuelatur .16
Ioãnes Crisostom⁹ Cõstãtinopolites episcopus .4
Ioãnes Crisostom⁹ ep̃atu pellitur 5.
Ioãnes Chrisostomus moritur .6
Ioãnes Hũnos ad tyrãnidẽ icẽdit .9
Ioãnes 51 papa .24
Ioãnes papa incarceratur a Theoderico 24.
Ioãnes 54 papa 25.
Ioãnes 59 papa .30
Ioãnes elemosinarius 35.
Ioãnes elemosinarius .37
Ioãnes 70 papa .39
Ioãnes 80 papa 45.
Ioãnis baptistę virtus .36
Ioãnes 94 papa .48
Ioãnes papa Anglicus 66.
Ioãnes 105 papa 68.
Ioãnes papa a Rhõanis iniuriat .70
Ioãnes 116 papa .74
Ioãnes 126 papa .78
Ioãnes Rauẽnas ep̃s 123 papa .76
Ioãnes 124 papa 77.
Ioãnes 134 papa .83
Ioãnes 139 papa 86.
Ioãnes 140 papa 86.
Ioãnes 141 papa 86.
Ioãnes 145 papa 88.
Ioãnes 146 papa 88.
Ioãnes 131 papa .81
Ioãnes 143 papa 87.
Ioãnes papa moritur .82
Ioãnes 149 papa 90.
Ioãnes Rhõanę eccl̃iæ cãcellari⁹ 110.
Ioãnes Morinorũ ep̃s .116
Ioãnes filius regis Anglorũ .136
Ioãnes comes Auceñ. .139
Ioãnis baptistę caput 54.
Ioãnes comes Pontini .137
Ioãnes rex vxorẽ repudiauit .162
Ioãnes Salesberiẽsis decanus .146
Ioãnes Cõnũ archiep̃s Dunelię 157.
Ioãnes Carnotẽsis ep̃s .153
Ioãnes Ciceſtreñ ep̃us .153
Ioãnes filiꝰ Lucę clericus regis 54.
Ioãnes Pictauẽsis ep̃s 156.
Ioãna vxor Vuilłmi regis Sicilię. 157
Ioãnes iunior filiꝰ regis Angloꝝ 159.

Icãnes rex Anglorũ pacẽ fecit cum Philippo rege Francorũ .162
Ioscelinus Salesberieñ ep̃s .160
Iocius Turonorũ ep̃s .136
Ioslenus ep̃s Suessorũ .115
Ioslenus Suessonẽsis obit 122.
Iordanus Theisson 148.
Iudacail Britonũ rex .40
Iudeo baptismalis aqua disparuit 7.
Iudeus saluatoris imaginẽ telo transfixit 29.
Iudeus maleficus 50.
Iudei Christiani efficiũtur 39.
Iudich Vxor imperatoris .64
Iudocus regis Britonũ filius 41.
Iugerrãnus de Humeto .153
Iulianus iperator apostata 3.
Iustina mr̃ Valẽtiniani arrhiana 2.
Iustinus senior iperat Rhõanis .24
Iustinꝰ arrhiãos exr̃miari edicit 24.
Iustinus moritur .25
Iustinianus Iustino succedit .25
Iustinianus imperator Iustinianũ volumen ædidit .26
Iustinianꝰ iperator duos Bulgarorũ reges occidit 27.
Iustinianus iunior imperat .30
Iustinianus pacẽ soluit 46.
Iustinianus imperator .47
Iustinianus iperator .48
Iustinianus imperat 45.
Iustinianꝰ imperiũ arripit .48
Ambertus filius Apri comitis .42
Lãbertꝰ filiꝰ Vindõis .74
Lambertus Attrebatensis episcopus 109.
Lancea mirandi operis 77.
Lanceę species in cœlo .29
Lãdelicus cõfessor Christi 41.
Lauduni tonitrui & fulmina mortifera 121.
Laufrãcꝰ monasterij Becceñ por 94.
Laufrancus Cantuariæ archiep̃s 99.
Laurentius in papatũ introducit .22
Laurẽtius scdus Anglorũ ep̃s .37
Leo 43
Leo Marciano succedit 12.
Leo imperator 16.
Leo imperat .51
Leo pricꝰ Iustinianũ regno p̃uat. 49.
Leo iunior 78 papa 47
Leo iperator Syriã incursat .45
Leo iperator febre captus p̃ist 57.
Leo Gręcorũ iperator perimitur 63.
Leo quintus 101 papa 65.
Leo 118 papa 74.
Leo 133 papa 82.
Leo. pp. Gręcorũ hęreses arguit 94.
Leo papa ad iperatorẽ Cõstantinum scribit 94.
Leo 155 papa 93.
Leo papa in Gallias venit. 94.
Leo papa eccl̃esiæ statum in melius reparat 94.
Leo papa capitur 94.
Leo papa moritur 95.
Leo 94 papa 59.
Leo papa in Francią venit 60.
Leodiũ citas mr̃tis plagis attrita. 110
Legię generalis cõuentus 105.
Legationes pro recõsiliatione regni & sacerdotij .111
Leuculfus Saxonũ dux 67.
Leupus rex Valentiæ 132.
Leuticiorũ gens 95.
Leuuigildus cum fratre Leuua sup Ostrogothos regnat .31
Leuuigildus Ostrogothorũ rex 32.
Leuuigildus Ostrogothorũ rex 33.
Liberatus abbas cũ fratribꝰ sex martyrizatur 20.
Lidericus Harledecẽsis 59.
Lidulphus Ottonis ip̃atoris filiꝰ 81.
Lidulphus ad pris gratiã reductꝰ. 81
Lidulphus in Italiã moritur 81.
Litterę Cęsariẽsis archiep̃i 163.
Linthpert filius Cunipert 47.
Linthprãdus Ausprãdi filius 48.
Linthprãdus rex Lõgobardorũ 51.
Linthprãdus Rhomã vexat .52
Lithprãdus rex Rauẽnã obsidet 50.

Locuſtę innumerabiles Galliã depopulãtur .69
Longobardorum primi reges 19.
Longobardi Rutilã inuadunt 19.
Longobardi dñantur in Italia .31
Longobardi ſub ducib9 annis 10 .31
Lõgobardi Auchtari regẽ ſtatuũt 32.
Lõgobardi debellauerũt exercitũ Frederici impatoris Alemãnorum 149.
Lõgobardi ĩ Caſſinũ mõtẽ irruũt .34
Loradin rex Halaprie .145
Lotharius Clodouei filius 23.
Lotharib9 Radegũdẽ duxit ĩuxorẽ 24.
Lotharius Burgũdiã occupat 25.
Lotharius & Childebert9 fratres 27.
Lotharib9 Saxones et Thurĩgos perdomuit .29
Lotharius monarcha regni Frã. 29.
Lotharius rex .30
Lotharius rex moritur 50.
Lotharius et Theoderic9 bellãt .35
Lotharius Francorũ rex .50
Lotharius Francorum rex .43
Lotharius Theoderici filius .37
Lotharius filius imperatoris .63
Lothere Anglorũ rex 45.
Lucius papa moritur 119.
Luci9 papa pfes ordiat cardiales. 159
Lucius papa Rhomanus obit .160
Ludouic9 coronã accipit iperialẽ .62
Ludouicus imperator Britones ſibi ſubigit 62.
Ludouicus imperator partitionem regni confirmat .63
Ludouicus imperator 64.
Ludouicus ipator a ſuis prodit9 64.
Ludouicus imperator relaxatur 64.
Ludouicus imperator Lotharĩo dedit coronã .64
Ludouicus in Saxonia libertorũ conſpirationem cõpeſcuit .65
Ludouicus Germanię rex 65.
Ludouicus 14 Boemanorũ duces baptiſari fecit 65.
Ludouic9 Lotharij ipatoris filiꝰ .67
Ludouicus rex Germanię cõtra Sclauos preliatur .67
Ludouicus impator Sarracenis viriliter occurrit .68
Ludouico regi Germanorũ apparuit cius pater .89
Ludouicus imperator 69.
Ludouicus moritur in Germania. 70
Ludouicus Balbus Frãcorũ rex 70.
Ludouicus rex miſere vincitur 74.
Ludouicus Boſonis filius 75.
Ludouicus Germanię rex 75.
Ludouicus in Italiã cõtra Berengarium tendit 75.
Ludouicus verone capitur 75.
Ludouicus filius Caroli regis 77.
Ludouic9 in Franciã reuertitur 77.
Ludouicus Lotharij filius .108
Ludouicus Vitriacũ caſtrũ capit .119
Ludouicus Francorũ rex caſtrũ Vernum recipit .123
Ludouicus Henricũ ducẽ Normãnię recipit .123
Ludouicus ad ſanctum Iacobum de Gallicia pergit .124
Ludouicus zelotypia ſuccẽſus 122.
Ludouicus a Paleſtina redit 121.
Ludouicus venit ad montem ſancti Michaelis 138.
Ludouicus ſuos epos & abbates adunat .131
Ludouicus obſedit caſtrum Vernolium 142.
Lũa 14 cœlo ſereno eclipſi paſſa 110.
Lintherius imperator .117
Lintherius iperator ſecundã expedítionẽ in Italiã facit 117.
Lupi Burdegalẽ vrbẽ ingreſſi .32
Mabilia cõitiſſa Flãdreñ 156.
Machari9 Antiochen9. 45
Macra ciuitas .161
Madẽburgẽſis eccl'ię cãpanarĩũ euellitur 99.
Mady Sarracenis imperat .57
Mady multos martyres efficit 57.
Magĩnradus eremita martyrizat .67
Magũtia ab Ottõe ipatore obſeſſa 80.
Magũtię pons flagrauit .62
Malachias Hibernorũ eps 121.
Malignus ſpũs per Norbertũ ab hoſpite expulſus .112
Malconias rex Scotorũ 126.
Maiorianus Auito ſuccedit .16
Maiol9 Cluniacẽſis abbas .85
Maiorũ domus cõditio .43
Maior eccl'ia epi'j Mõaſterieñ vrit 111.
Mamertus Vienneñ eps 17.
Manuel Grecorũ rex 120.
Manuel Siculorũ naues ĩſequit 122.
Manuel Cõſtãtinopolitañ ipator 153.
Manuel cõſtãtinopolitañ ipator 149.
Mare ĩ q̃drageſia excedit limites 138.
Mare ptẽ Flandriarũ ſubmerſit 117.
Marinus 106 papa 71.
Marinus 129 papa 79.
Marianus chronographus .96
Marianus Scotus .100
Maria cuidam fabro lignario apparet 158.
Marię matris dñi capilli 160.
Maloc cui ſubdita Africa .151
Marubã principatur Sarracenis. 45
Marciano apparet dñs 15.
Marcomirus pricipaĩ Sarracenis .2
Marcialis ſanctus 147.
Marculfus Baiocẽſis abbas .34
Martyres effecti 6.
Martinus Turonenſis eps .1
Martinus 72 papa 40.
Martiana abſciſſa lĩgua exiliatur. 40
Martinus vir ſanctus moritur 4.
Maſſamuti qui & Moabitæ .123
Maſſãuti puteolos caſtrũ ſpoliãt 123.
Mauſſamuz rex Maſamutorũ 153.
Maurus ſancti Bñdicti diſcipulus 26.
Maurus in Gallia claret 27.
Mauri Beneuentũ occupant .65
Matildis ipatrix dĩtias diſtribuit 130.
Matildis filla regis Henrici .136
Matildis conſtruit monaſterium de voto .136
Maxelendis virgo 43.
Maxim9 Octauij filiã ducit ĩuxorẽ 1.
Maximus tyrannus Britãniæ arripit imperiũ 1.
Maxim9 Pictos & Scotos ſupat .2
Maximus partem Gallię Britonibus tradit .2
Maxim9 Gr̃anũ ipatorẽ pimit .2
Maximus tyrãnus perimitur .3
Maximus Taurinẽſis eps 7.
Maximus tyrãnus 15.
Maximus tyrannus membratim diſcerpitur .16
Maximus Aurelianenſis .22
Maximus vnus de 70 diſcipulis 52.
Maximus Pictauenſis abbas .23
Margarita vxor iunioris regis .141
Margarita filia regis Francorũ .139
Matheus filius comitis Flandrię .131
Matheus comes Boloñ 142.
Matheus cognatus Hẽrici regis. 137
Mauricius eps Pariſienſis 147.
Mauricius Rhomanis iperat .32
Mauricius imperator 34.
Mauricius moritur 34.
Medardus & Gildardus põtifices 26.
Medardus ſanctus obijt 29.
Meroueus Clodij filius 13.
Merlinus vates .16
Merlitus tertius Anglorũ eps 37.
Michael archãgel9 apparet 48.
Michael poſt Stauratiũ imperat .62
Michael ipator fit monachus 62.
Michael Cõſtãtinopoli iperat .67
Michael Grecorũ iperator .68
Miletius Antiochenus eps .1
Milites templi Hieroſolymitani 116.
Milites tẽpli Gazã ciuitatẽ repãt 122.
Milo monachus ſancti Amandi 70.
Milo archidiacoñ. eps Tauarneñ. 130
Milo abbas ſancti Iudoci .116
Mirius in Sicilia extinguitur 43.
Moyſes Sarracenis principatur 58.
Mons ſup Rhodanũ mugit .30
Monaſterĩũ de Prato initiatur 117.
Moſa fluuius .110
Muhãmas Sarracenorũ ãmiras 42.
Muhãmas Sarracenorũ ãmiras .45.

Muhãmad Sarracenorũ priceps .39
Muhãmad ex ammiris .43
Muhãmad Sarrace.ãmiras morit .39
Muhãmad Sarracenis principat .61
Muhãmad ab Habdala frẽ supat .62
Mulinũ aial vthomo loquẽs 53.
Multi sacro igne accensi .108
Multi igne accẽsi sanitati redditi .115
Mulier ab exustiõe ignis illesa .102
Mulieris moriẽtis feria 4 & sabbato resurgẽtis: longa enarratio 153.
Muruhã Sarracenis principatur .53
Murmanus Britonũ dux pimit 62.

Narses eunuchus Rhomanorũ patricius .28
Narses Balduino regi Lõgobardorũ cõfœderat .28
Narses patricius Totilã regem perimit 28.
Narses pricius Sidual regẽ Britonum suspendit 28.
Narses patricius priciatu deponit .30
Nãnuti natus biceps infantulus 110.
Nazarij & Celsi martyrũ corpa 4.
Nestorius Cõstãtinopolitanus epus .10
Nicetius Treuereñ epus 25.
Nichephorus Cãstãtinopoli ipat 60.
Nichephorus iperator 84.
Nichephorus pimit a Bulgaribus .61
Nichetas Cõstãtinopolitanus 94.
Nicolaus 103 papa .67
Nicolaus 159 papa 95.
Nimia aquarũ inundatio 103.
Nimia nix .87
Nix siluas frangẽs 93.
Nix & gelu a natiuitate dñi vsq; ad purificationẽ beatæ Mariæ .146
Nobertus loci & ordis Premõstrateñ. fundator 109.
Noberto vna 1100 virginũ appet. 112
Nobertus a puella dęmonẽ eiecit 111.
Nobertus a Calixto.pp.cõmẽdat .111
Nonus 136 papa .85
Normãni Parisius nauigio veniũt 65.
Normãni Nãnetũ iuadũt 65.
Normãni iter se pugnãt 66.
Normãni Galliã repetũt .68
Normãni a Ludouico cędũtur 70.
Normãni cõplures vrbes vastant .71
Normãni vrbẽ Treueri icendũt .71
Normãnorũ fallacia .71
Normãni Parisius obsidẽt .71
Normãni Burgũdiã aggrediũtur. 72
Normãni Parisius repetũt .72
Normãni fines Britonũ incessũt 72.
Normãni Christianos vincũt 72.
Normãni vltra mare puagant 72.
Normãni Apuliã inuadũt 92.
Normãni Tilę oppidũ incendũt 89.
Normãni Gallias infestãt 64.
Normãni Vualachaũ isulã vastãt 64.
Norbertus Premõstrateñ ecclię pr .115
Norbertus archiepus 117.
Noruuicius vrbs cõbusta est 140.
Numeneus Britonũ rex .76

Occidẽtales in celebratione paschę aberrãt 8
Occidẽtales in Turcos cõcurrunt 103.
Odeacer Italiã suo iuri submittit .19
Odeacer Italiæ rex .19
Odeacer a Theoderico pimit 21.
Odilo Cluniacen pietate isignis .91
Odilo musicus 73.
Odo rex Frãcorũ moritur .73
Odo abbas Cluniacen. morit .73
Odo cõtra iperatorẽ rebellat 92.
Otto Barũ castrũ obsidet & capit 92.
Odo Cãpanensis .92
Odo Hostien epus 163 papa 101
Odo dux Burgũdiæ 14.
Oenus auũculus regis Anglorũ 141.
Ogdilo dux Baioariæ 52.
Olimpus blasphemat trinitatẽ 22.
Olimpus Exarcus .42
Olibrius moritur 18.
Optimates regni Anglici 111.
Orestes patricius 19.
Oriẽtales exagitat quęstio 5.
Oriẽtales angli 34.
Orit bellũ iter Rhõañ. & Persas .24.

Orosius historiographus 14.
Crosius presbyter .8
Ordo Premõstratensis icipit 111.
Ordo canonicus Premonstrateñ. 116
Ordo monasticus Cisterciensis 116.
Ossa sancti Augustini 50.
Ossa gigantis 138.
Osbertus & Stephanus Leodicen .91
Osbertus abbas Lire moritur .147
Osbernus de Hosa .160
Osredus post Alfridũ regnat .48
Osrich Nordanibrorũ rex .50
Osuui Nordanibrorũ rex .42
Osvualdus Nordanibrorũ rex .40
Ostona & Luceria ciuitates 60.
Ostrogothi Sueuos vincũt 16.
Ostrogothi sine rege 3.
Otto rex Franciã aggreditur 80.
Otto rex Ludouico vrbes reddit 80.
Otto scdam expeditionẽ in Frãciam parat 80.
Otto rex scdam vxorẽ ducit .81
Otto filius regis Henrici 78.
Otto imperator 78.
Otto rex Parthenopoli cõstruit .79
Otto ipator i Lotharigiã venit .79
Otto rex Boizlaũ superat .79
Otto Italiã repetit 93.
Otto Aqsgrani pẽtecostẽ celebrat 83.
Otto iunior in ipatorẽ bñdicitur. 84
Otto ipator Bñuẽtãos ad se flexit. 84
Otto venas auri & argẽti docet .84
Ottonis comes familiaris .84
Otto iperator ad Grecos misit .84
Otto secũdus imperat .85
Otto ipator castrũ Buxidis obtiet. 85
Otto ipator Hẽricũ ducẽ subiugat. 85
Otto cõtra Sclauos pficiscitur .85
Otto iperator & Lotharius rex cõueniunt 85.
Otto Rhomę moritur 86.
Otto ipator a nautis capitur .86
Otto iperator Apuliã & Calabriã ad Rhomanũ iperiũ transfert .86
Otto iperator Italiã petit .86
Otto iperator .82.

Otto in iperatorẽ bñdicit .87
Otto fortissimus rex Alemãnorũ 163.
Otto cõsecratus ipator Rhõanorũ 163.

Pachomius abbas in Aegypto claret .1
Pachomius abbas ĩ virtutibus cõsumatur 5.
Paderbruna Germaniæ ciuitas 95.
Paganus Bulgaribus dñatur 54.
Pagani obsidẽt ciuitatẽ Abilinã .127
Palestina bello pcutitur 36.
Panis subcinericius sãguie ifectus .103
Pãthaleonis martyris caput 60.
Papia regi Carolo aperitur .57
Passio dñicę imaginis vnde orit .55
Paschalis 105 papa 105.
Paschalis papa 96 62.
Paschalis papa moritur 110.
Patricius vir sctus natiõe Scotus 3.
Patricius scds Hiberniæ archiepus 21.
Patricius comes occiditur 136.
Paula nobilis matrona .1
Paula Rhomæ sancte viuit 2.
Pauli Cõstãtinopolitani epi corpus .2.
Paulinus Nolanus epus 4.
Paulinus religionẽ intrat 4.
Paula Bethleẽ obijt .35
Paulus 91 papa .54.
Paup a nautis elemosinã petit .35
Pax iter Papiã & Ludouicũ .119
Pax iter regẽ Franciæ Ludouicũ & Anglię Henricũ .131
Pelagius eccliam maculare molit .5
Pelagius 58 papa .29
Pelagius 61 papa 31.
Petrus Damascenus epus 52.
Petrus Mauimenus martirizatur 52.
Petrus Leõis iudicio dei pcussus 117.
Petrus Cluniacensis abbas 126.
Petrus Lõbardus Parisien epus 130.
Petrus frater comitis Flãdren .147
Petrus de Mellẽto 163.
Petrus Carnotensis epus 149.
Petrus Girardus epus Masclouien. 159.
Persæ Armeniã pturbant .34.

Perſæ Rhomanos inſequũtur .36
Perſæ Damaſcũ capiũt 36.
Perſæ Alexãdriã capiũt .37
Perſæ Carthaginẽ capiũt .37
Pertharith Lõgobardorũ rex 45.
Pictaui & Scoti in regẽ rebellãt 136.
Picti & Scoti paſcę ritũ obſeruãt 48.
Pictoris manus arida .17
Pipinus Caroli magni filius 37.
Pipinus maior domus moritur 40.
Pipinus filius Anſegiſi 45.
Pipinus princeps 52.
Pipinus Neuſtriã ſubiugat 46.
Pipinus ducẽ Friſonũ vicit .47
Pipinus Griſonẽ fratrẽ ſuũ pſeqt̃ .53
Pipinus Grifonẽ ĩ Saxonia capit .53
Pipinus priceps in regẽ vngitur .53
Pipinus rex Galliarũ .53
Pipinus rex Italiã aggreditur 53.
Pipinꝰ Saxonũ mũitiões irrũpit .54
Pipiꝰ Lẽouicnãrgionẽ depopſat 54.
Pipinus Bituricas capit 54.
Pipiꝰ Aruernicũ pagũ depopſat 54.
Pipinus rex Agẽnũ Petrogorã & Engoliſmũ vaſtat 55.
Pipinꝰ rex Remiſtãnũ fratrẽ Eudonis ſuſpendit .55
Pipinus Aquitaniã atterit 55.
Pipinus Caroli ex cõcubina filiꝰ .59
Pipinus Italiæ rex 61.
Pipinꝰ Caroli filiꝰ inũgit in regẽ 57.
Piſces mortui in aquis 101.
Philibertus de Hiero inſula .41
Philippicus qui & Bardanus 48.
Philippus papa cõſtitutus 55.
Philippꝰ puer Pariſius moritur .116
Philippus Baiocẽſis .133
Philippꝰ naſcit Ludouico regi 134.
Philippus frater Ludouici regis .131
Philippus epͣs Baiocenſis 130.
Philippus filiꝰ Roberti comitis 146.
Philippus comes Flandrenſis 146.
Philippus a Hieruſalẽ rediit 149.
Philippꝰ coronãdꝰ vagat̃ ĩ ſilua .150
Philippus filius Ludouici regis .152
Philippus rex Frãcorum occupauit totam Normanniã .163
Philippus epͣs Rhedoñ .156
Philippus caſtrum Radipontis obſedit .163
Philippus Francorũ rex obſedit Rothomagum .161
Placidia mater Valẽtiniani .14
Plectrudis relicta Pipini .49
Pluuia partẽ ciuitatis opprimit .110
Popo Stabulenſis .91
Põtius Hugoni ſuccedit .108
Predeſtinatorũ hęreſis 7.
Pręliũ Paganoꝝ cũ Chriſtianis. 148
Pręliũ Chriſtianorũ cũ Paganis 160.
Preiectꝰ Aruernẽſis ciuis & epͣs 43.
Prior Vuitonen abbas Glaſtõię 142.
Prioriſſa de fonte ſcti Martini 154.
Priſcillianus Hiſpanię epͣs 2.
Priſcianus grãmaticus 25.
Prima ſinodus Aurelianis 23.
Prodigia multa 88.
Prodigioſa res .82
Prudẽtius Lyricus poeta 3.
Pſalteriũ Hebraicũ Gallicanũ Rhomanũ & Latinũ .1
Pſeudo ꝓphetiſſa .66
Pſeudo propheta .118
Pullus gallinæ quadrupes 108.
Puer Iudęorũ a fornaci ardẽte extractus 29.
Puella duodennis p 10 menſes pane & cibo abſtinuit 63.
Puer geminus 108.
Puer Vuilĺmꝰ a Iudęis crucifixꝰ .120
Vidã de locis pœnarũ enarrans 43.
Quidã muſcis infeſtat 33.
Quitianꝰ Rutinẽſis epͣs. 23
Abbanus ſophiſta 63.
Rabbãꝰ abbas Fuldẽn. 66
Rabbanus archiepͣs .67
Rachis Lõgobardorũ rex monachus efficitur .53
Radagaiſus Scitha 5.
Radagai 6.
Radegũdis vxor Lotharij regis 29.

Radulphus rex Burgũdionũ .72
Radulphus regnat in Frãcia .77
Radulphus Viromãdorũ comes. 119
Radulphus Viromãdorũ comes .123
Radulphus de Fulgeriis .126
Radulphus de Faie 142.
Radulphus de Fulgeriis 143.
Radulphus Normãnus .144
Radulphus Salmurien 146.
Radulphus de ſancta Colũba 148.
Radulphus frater vicecomitis de Bello monte 149.
Radulphus de Vãneuilla 154.
Raherius Lobiẽſis monachus 77.
Raherius epͣs .78
Raherꝰ epͣtu Veronen depellit .81
Ragineriꝰ Longi colli filij .85
Raginardus Leodicẽſis epͣs .91
Raginfredus comes Cornubię .146
Raginfredus comes moritur 51.
Ramaldus de Caſtellione 131.
Ramaldus Remorũ archiepͣs 113.
Raymũdus princeps Antiochiæ 122.
Raymũdus & Berẽgerꝰ comes 132.
Ratoldus dux Friſonũ 47.
Rauẽnas eccleſia .45
Recharedus Vuiſigothorũ rex 33.
Recharedus Vuiſigothorũ rex .34
Recimer Antemiũ pimit 17.
Redarij graui bello victi 77.
Regino abbas Pruminenſis .75
Regũbertus dux Taurinẽſiũ 47.
Reginaldus comes Boloniæ .162
Reliquiæ ſancti Hermetis .66
Remaricus abbas & Godricꝰ epͣs 39.
Remigius Remorũ archiepͣs 18.
Remigius & Patricius frater eiꝰ 20.
Remigius Remẽſis naſcitur & Montanus cęcus illuminatur .14
Remigius Pipini frater 53.
Remigius Antiſſiodorenſis 72.
Remis ſinodus Franciæ .87
Remis cõciliũ Britanũ dãnans 120.
Reolus ſucceſſor Niuardi 42.
Richarius Godefridũ ducẽ pimit 98.
Richarius Pontinenſis .41
Richarius Virdunẽſis diſcretus .91
Richardus ſanctus 140.
Richardus filiꝰ regis Anglorũ 137.
Richardꝰ ſuccedit Balduino pri. 124.
Richardus de Hũmer 133.
Richardus electus Cantuarien 144.
Richardus filius comitis Gloeceſtriæ .146
Richardus archiepͣs Cãtuarien 158.
Richardus comes Deſtreguel 146.
Richardꝰ comes Cõſtãtien epͣs 149.
Richardꝰ comes filiꝰ Hẽrici regi .150
Richardus de luce .150
Richardus abbas ſctĩ Audoeni 152.
Richardus Abrincẽſis epͣs 157.
Richardus rex Cyprũ inſulam armis intrat 160.
Richardus abbas Mõtis burgi 157.
Richardus abbas Gemeticen 161.
Richardus rex Anglorũ 160.
Richerius de Aquila .146
Riz Vualenſiũ rex .141
Rigobertus epͣs Remenſis 50.
Robertus comes de Briſeuilla .125
Robertus decanus Saleſberien 124.
Robertus epͣs Exouienſis 130.
Robertus de Nouo burgo .130
Robertus archidiaconꝰ Nãneti 138.
Robertus natione Brito .125
Robertus comes Flandrenſis 105.
Robertus Lamberto in epiſcopatu ſuccedit 109.
Robertꝰ frater Balduini iunioris 97.
Robertus & Richardus Apuliam expetunt 91.
Robertus rex Francorũ .91
Robertꝰ dux frater Odonis regis. 76.
Robertus abbas Glaſtoniæ .153
Robertꝰ prior ſctĩ Petri ſup Diuã. 152
Robertus de Monte forti 149.
Robertus de Argentijs .148.
Robertus de Blangeio .147
Robertus abbas maioris monaſterij .147
Robertus Montis Abbas .146
Robertus abbas Gemeticen 160.

Robertus de Vitreio 144.
Robertus de Leceſtria 144.
Robertus Montis burgi electus 159.
Robertus Nãneteñ epſ .158
Robertus Pullus 163.
Robertus Groſſus 126.
Rodoaldus archiepſ Treuereñ 40.
Rodulphus rex Burgũdionũ .77
Rodulphꝰ ab Italiẽſibꝰ repudiat 77.
Rodulphus moritur .78
Rodulphus regnũ Burgũdiæ Cõrado imperatori dat 92.
Rogerius rex Siciliæ 121.
Rogerius rex Siciliæ 123.
Rogerius epſ Sagieñ .130
Rogerius Malabrãchia .138
Rogerius de Cripta monachus ſanctæ trinitatis .147
Rogerius Torel 162.
Rogerius abbas Becci 151.
Rogerius Vuingotnieñ epſ 151.
Rogerius epſ Eboraceñ 156.
Rogerius Leodicenſiũ epſ 90.
Rogerius Beluacẽſis epſ 90.
Rogerius de Sicilia 118.
Rogerius abbas Gemeticeñ 146.
Rhomanus Blauienſis .2
Rhomę fœmina giganteę magnitudinis 6.
Rhomæ inter Etium & Bonifacium inuidia .9
Rhomanorũ prouincias hinc Gothi hinc Perſę incurſant 4.
Rhõani Hũnos a Pãnonia fugãt 9.
Rhomani a Vuãdalis vincũtur 10.
Rhoma capitur .7
Rhomani cũ Vuiſigothis pugnãt 12.
Roma deſpoliat p 14 dies .16
Rhomani Alanos extingunt 16.
Rhomani 200 milia Sarracenorũ perimunt 47.
Rhomæ inundatio aquarum 49.
Rhomani Leonẽ papã capiũt 59.
Rhomani Carolũ imperatorẽ acclamant .60
Rhomæ quidã nobiliũ perimitur .63
Rhomani Sarracenos vincunt 64.
Rhomani Perſas vincunt .31
Rhomanũ iperiũ & Frãcorũ regnũ diſcerpũtur .72
Rhomanus 114 papa .74
Rhõanꝰ ſupra iperatorẽ ſe erigit .75
Rhomanus pater baſileos .75
Rhomanus Grẽcorũ imperator .76
Rotharith Longobardorũ rex .38
Rotrodꝰ Rothomageñ archiepſ 158.
Rotrodus Ebroicenſis epſ .133
Rotrocus fit epſ Rothomageñ. 134
Rufinus Aquileienſis pſbyter .1
Rufinꝰ magiſter militiæ oriẽtalis .4
Ruandus Venetẽſis epſ .148
Rugilla rex Hũnorũ 10.
Ruleymẽ Sarracenis principat 49.
Sabinus Bulgaribus dominatur 54.
Sabinus cũ Rhomanis fœdus init 54.
Sabinus Canuſinus 26.
Sabinianus 63 papa .35
Sacer ignis multos accendẽs .103
Salomon Heriſpol filius .68
Saluus ſanctus epſ martyrizatur .60
Samuelis ꝓphetę oſſa 5.
Sanſon Dolenſis archiepſ cõſanguineus ſancti Maclouei 30.
Sanguis e cœlo & terra ꝓfluxit 58.
Sanguis dñi crucifixi 76.
Sanguis pluit Iunio menſe .109
Sanguis pluit ĩ Britãnia minori 132.
Sanguis pluit in epatu Dolenſi .133
Sarraceni miſſi ex Africa ĩ Italiã .75
Sarraceni innumeri pereũt .50
Sarraceni Antiochũ capiũt .40
Sarraceni Rhodon capiũt .42
Sarraceni Siciliã inuadũt 43.
Sarracẽi Rhõanos bello atterũt. 47
Sarraceni iteſtino bello collidunt. 53
Sarraceni & Sarracenorũ regnũ 38.
Sarracẽi Italię magno ſũt exitio .72
Sarraceni Hieruſalẽ capiũt 34.
Sarraceni Garũnã tranſeunt .51
Sarracenorũ occidunt 30 milia 44.

Sarraceni ex Africa in Hiſpaniã trãſmigrant .50
Sarraceni Perſidẽ ſubiugant .40
Sarracenorũ multi ſubmerſi .44
Sarraceni Africã occupant .41
Sarraceni Syriã occupant 39.
Sarraceni Phenicẽ & Aegyptum occupant 39.
Sarragũtat nepos Loradin 145.
Saxones a Germania exeũt .10
Saxones recedũt a Lõgobardis .32
Saxones Francorũ fines ꝑmũt 56.
Saxones Franciã atterũt 57.
Saxones a Carolo vincũtur .58
Saxones in fide vacillant .59
Saxones Carolo ſe reddũt .59
Saxones Vuizbuch obſident .101
Saxones ab omni motu bellico quieſcunt .102
Sclaui Italiã infeſtant .48
Sdigerdis Perſarũ rex .6
Secundus famulus dei 35.
Senonis eporũ & abbatũ cõuẽtꝰ. 118
Sentẽtia cuiuſdã aſtrologi de plagis futuris 150.
Septẽ fratres dormiẽtes 13.
Septuaginta vrbes depredatiõe Hũnorum vaſtatæ .14
Seuerus a Pelagianis ſeductus .4
Seuerinus Agripinenſis 4.
Seuerinus vir ſanctus 19.
Seuerinus 64 papa .39
Seuera Rodoaldi ſoror abbatiſſa 40.
Seuche rex Hiſpaniarũ 127.
Sergius 100 papa 66.
Sergius 120 papa 74.
Sergius 147 papa .89
Sergius 82 papa 45.
Sergius agnꝰ dei cãtari iſtituit .46
Seruatius Tũgrenſis epſ Chriſti cõſanguineus 4.
Seruatius excidiũ Galliæ ꝑuidet 14.
Siccitas vernalis magna 83.
Siccitas ĩ Frãcia nõ antea viſa 117.
Siccitas maxima in æſtate .147
Sigebertus Dagoberti filius .39
Sigebertus rex Francorũ 12 monaſteria cõſtruxit 4.
Sigebertus Metis obtinet .30
Sigebertus Hunnos deuincit 30.
Sigebertus terras Saxonum Sueuis dedit 30.
Sigebertus Chilperico fratri repugnat 30.
Sigebertus rex perimitur .31
Sigebodus rex Vuiſigothorũ 37.
Sigefridus Magũtiæ archiepſ .99
Sigerius rex Vuiſigothorũ 7.
Sigiſmũdus rex Burgũdię .23
Signũ migrationis optimorũ virorum 122.
Signũ crucis in veſtibus hoĩm .58
Siluęſter 151 papa 93.
Siluerius 56 papa 26.
Simeon Antiochiæ ſancte vixit 16.
Simeon Siracuſis oriũdus .90
Simon Ludouici Francorũ regis patruelis 111.
Simon Nouiomenſis pontifex 120.
Simon filius comitis Simonis .128
Simon comes Ebroicenſis 130.
Sindulphus preſbyter 30.
Simachus orator in Chriſtũ ſeuit 5.
Simachus 49 papa 21.
Simplicius 45 papa 5.
Simachus a Theoderico pmittꝰ 24.
Siricius 36 papa .3
Sirohis ĩ patrẽ Coſdroẽ inſurgit 38.
Siſenãdus rex Vuiſigothorũ 40.
Siſimnius Martirius & Alexander martyres .5
Siſimnius 85 papa .48
Sixtus 42 papa 101.
Sixtus primus papa 7 .46
Sollẽnis Carnotẽſis epſ 21.
Solimanus 153.
Solidani de Iconio mater .155
Stella dñica Palmarũ apparẽs 98.
Stella ſup Britãniã apparẽs. .16
Stella per tres menſes apparens. 44

Stellę viſę cecidiſſe 54.
Stellę viſæ cecidiſſe .103
Stephanus comes de Sãceorre. 140
Stephanus 95 papa 62.
Stephanus 92 papa 55.
Stephanus papa in Franciã ad Pipinum venit 53.
Stephanus 90 papa .53
Stephanus 110 papa 72.
Stephanus 113 papa 73.
Stephanus Leodicẽſis eps .76
Stephanus 125 papa .78
Stephanus 128 papa .78
Stephan9 & Cõſtãtin9 ĩpatores 79.
Stephani & Cõſtãtini deliberatio. 80
Stephan9 Ioãni. pp. fratri appet .91
Stephanus 157 papa 95.
Stephã9 ĩ regnũ Hẽrico ſuccedit 117.
Stephanus abbas Cluniacenſis. 143
Stephanus Rhedoneñ. eps 148.
Stephanus abbas ſancti Hilarij. 126
Sterilitas frugũ terrę .102
Suitilan rex Vuiſigothorũ .40
Suptar Hũnorũ rex 10.
Sũderoldus Magũtiæ archieps 72.
Synod9 Epheſia Neſtoriũ dãnat 10.
Synodus vſis apud Calcedonẽ .14
Synodus Aurelianis habita 23.
Synodus Aquileiæ facta 47.
Synodus iter Grẽcos & Rhõanos. 55
Synod9 vniuerſalis apd Nicheã 58.
Synodus apud Triburias .73
Synodalis & regalis cõuentus apud Triburias 91.
Synodus ſexta vniuerſalis .45
Synodus Mãtuę collecta 97.

Agmarus frater Ottonis regis 79.
Tapis rex Hũgarorũ 80.
Tatin Hiſpanus Barcinone prefectus 59.
Tardamus Bulgarib9 dñatur 57.
Thaſſilo Baioariorũ rex .34
Thaſſilo dux Pipino recõſiliatur 54.
Thaſſilo dux Pipino auertitur 54.
Thaſſillo dux Baioariæ cõtra Caroſum rebellat 57.
Thaſſilo dux Baioarię Carolo recõſiliatur 57.
Theias rex Oſtrogothorũ a Narſete perimitur 28.
Thelemacius monachus lapidat 4.
Theleſis Bulgaribus dñatur .56
Theleſis vincitur & perimitur 54.
Thelerigus Bulgaribus dñatur .56
Thelericus Bulgar ad Leonẽ ĩperatorem fugit 57.
Theleſphorus octauus papa .46
Theodatus rex Oſtrogothorũ 26.
Theodoſi9 rẽpublicã Oriẽtalẽ repat. 1
Theodoſius puidet ſe coronari .1
Theodoſius Archadiũ fillũ Auguſtũ facit .2
Theodoſius ĩperat Rhomanis 12.
Theodoſius ab eccleſia expellit 3.
Theodoſius Eugenitũ & Arbogaſtẽ peremit .14
Theodoſius poſt Honoriũ & Maximũ imperat .9
Theodoſi9 Ioãnẽ tyrãnũ opprimit. 9
Theodoſius Valẽtinianũ imperatorem facit 9.
Theodoſius Bledę Hũnorũ regi tributũ pollicetur 13.
Theodoſius moritur .14
Theodoſius imperiũ deponit 49.
Theobaldus nobilis ĩter Frãcos. 94
Thobaldus moritur 96.
Theobaldus prior Criſperij .153
Theobaldus Cluniacẽſis abbas 159.
Theobaldus pauperũ pater 122.
Theobaldus Pariſiẽſis eps 127.
Theobald9 archieps Cãtuarien 132.
Theodericus rex Vuiſigothorũ 15.
Theobaldus comes Carnoteñ 140.
Theodericus Sueuos vincit .16
Theoderic9 Trapſilã regẽ Gepidarũ & Buſã Bulgarorũ regẽ extiguit. 20.
Theodericus Italiã petit 20.
Theoderic9 regia hitacia ędificat. 22
Theodericus rex Italiæ 23.
Theodericus frater Lotharij 23.
Theoderic9 baldericũ regẽ pimit. 24
Theodericus ſubito defunctus 24.
Theoderic9 ſcti Remigij diſcipl's 26.
Theodericus auiã ſuam Brunichildẽ recipit 24.
Theodericus a fratribus iugulat .18
Theoderic9 & Theodebert9 fres 35.
Theodebert9 filius Theoderici .27
Theodebertus Italiã vexat 28.
Theodebertus filius Chilperici .31
Theodorus 71 papa 39.
Theodorus Anglorũ archieps 43.
Theodoricus rex Vuiſigothorũ 12.
Theophilus Alexandriæ eps 1.
Theoniſcus eps ab hęreticis vrbe ſua Philippis expellitur .9
Theophilus vicedñs epi .27
Theophilus Cõſtãtinopoli ĩpat .64
Templa tempeſtate cõcuſſa .81
Terbellis Bulgarib9 dñatur .48
Terrę motus Cõſtantinopoli fit 12.
Terrę motus & ſigna in cœlo 14.
Terrę motus p decem dies 29.
Terrę motus p triginta dies 38.
Terrę motus in Auguſto 37.
Terrę mot9 quo vrbes ſubuerſę ſũt 53.
Terrę mot9 & alij naturales mot9 66.
Terrę motus plurimi & magni 80.
Terrę mot9 maxi9 circa meridiẽ 89.
Terrę mot9 cũ hoim mortalitate .63
Terrę motus cũ graui mugitu .100
Terrę motus cũ vẽtorũ turbine 102.
Terrę motus 3 nonas Ianuarij .110
Terra noctu dehiſcens 109.
Terrę motus Hieroſolymis 105.
Terrę mot9 i 2 ebdomada aduẽt9 111.
Terrę mot9 freqns p q̃drageſimã 124.
Terrę mot9 i mõte ſcti Michaẽl 124.
Terrę mot9 q̃ ędificia ſubuertũt .124
Terrę motus i ptibus Alemãnię 122.
Terrę mot9 in trãſmarinis ptibus. 139
Terricus comes Flãdrẽſis pgit Hieruſalem 127.
Terricus redit Hieruſalem 130.
Theuda rex Vuiſigothorũ .25
Theudemer Oſtrogothorũ rex .19
Theudemer Sueuos et Scyros debellat 17.
Tyberius liberalis in pauperes .31
Tiothe9 falſa religiõe mitos illudit 9.
Tyrus vrbs Phenicis .114
Tyrãni a militib9 honorij extincti 7.
Thõas Cãtuarlẽſis eps enſe ruit. 140
Thomas ſctus canonizat ab Alexandro 140.
Thomas de marla .116
Tholoſe ſanguis fluxit .17
Totila q̃ & balduilla rex Oſtrogo. 26
Totila Siciliam inuadit .28
Totila habitauit cum Rhomanis. 28
Traſamũdus rex Vuãdalorũ 220 epi ſcopos exillauit .22
Traſamundus dux Spoleti .52
Tres muti recuperãt loquẽdi vſũ. 120
Tres fratres Ado Rado Dado 39.
Tunica dñi noſtri Iheſu Chriſti 33.
Turbo vehemens et obſcurus .110
Turbo in vrbẽ Leodiũ deſeuit .110
Turci Armeniã infeſtant 54.
Turci coenobiũ in monte Tabor ſitũ euertunt .109
Turci ſuper Arabes et Sarracenos in ualent .99

Alẽtianus imperator .3
Valẽtian9 laq̃o vitã finit. 4
Valẽtia Galliarũ ciuitas 7.
Valerianus epiſcopus octogenarius .14
Valẽtinian9 Etiũ patriciũ iterfecit 5.
Valẽtinianus a milite Etij pimitur
Valentinus 98 papa 63.
Varia miracula de euchariſtia 154.
Vedaſt9 vir ſctus Attrebatẽſis eps 25.
Vedaſtus vir ſctus moritur 30.
Venetiani Aſcalonem obſidentes recedunt .10
Vẽt9 validiſſim9 i vigil'. natal' dñi .110
Vẽtus turres et edificia diruens 112.

Vēt9 vehemēs 14 cal. Februarij .119
Vēt9 i vigil. pascę circa meridiē 146.
Victor 156 papa 95.
Victor papa ab Hērico iperatore susscipitur 95.
Victor Capuanus epūs 25.
Vicecomites Angliæ 138.
Vigilius 57 papa 26.
Vigilius papa Cōstantinopolim mittitur .28
Vigilius papa exilsatur 28.
Virgo Christi Reginulfa .40
Viri religiosi in Christo dormiūt .94
Viti martyris reliquiæ 64.
Vitalianus insurgit in iperatorē Anastasiū .23
Vincētij leuitę & martyris corp9. 159
Vlid āmiras moritur 49.
Vna & vigiti due vrbes archiepales sub Carolo 61.
Vrbanus Hildebranni decreta renouat .103
Vrsinarius pręsul 99.
Vrsinari cōfessoris eleuatio .63
Vrsula dux vndecī militū virginū .15
Vrbs Rothomagensis cū ecclesia incendio corruit .162
Vtice terra mugit .6
Vtilico reipublicę nocet .6
Vtherpēdragon Britonū rex 17.
Vuachandus epūs Leodicensis 61.
Vuachato maior domus 46.
Vualdrada Lotharij regis pellex 67.
Vuallia rex Vuisigothorū .8
Vuallia Placidiam reddit Honorico fratri .8
Vuallia Vuandalos debellat .9
Vuallia rex Gothorū Vuandalos parat expellere .10
Vuallia moritur .12
Vuallianus 74 papa 42.
Vuallianus in Anastasiū insurgit .23
Vualdricus Ausburgensis epūs 85.
Vuatho Leodicēsis epūs 93.
Vualdericus epūs Laudunensis 108.
Vualtarith Longobardorū rex .24
Vualterus abbas sancti Martini 122.
Vualterius succedit Rogerio filio Milonis .125
Vualterius Laudunensis epūs .123
Vualpertus abbas .54
Vualamer Ostrogothorū rex 9.
Vualter9 Rothomagēn archiepūs 163.
Vualter9 abbas scti Vuādregisili 160.
Vualterus Linconiensis epūs .159
Vualterius Cluniacēsis abbas .152
Vuandali in Gallia vrbes & ecclesias subuertūt 6.
Vuandali Hispanias occupāt 6.
Vuādali inuasam Africā vastant .12
Vuādalis Gūdericus regnat in Hispania .7
Vuādali/Alani/Sueui inter se decertant 8.
Vuādali Mauritaniā inuadūt .9
Vuallerānus abbas Vrticampi 119.
Vuallerānus Rotēn epūs .159
Vuaiferus dux Aquitanię .54
Vuaiferus muros vrbis Aqtaniæ subuertit 54.
Vuencezlaus Boemię princeps 77.
Vuestphali a Carolo Caroli regis filio debellantur .58
Vuichmānus Sclauos in regnū eius cōduxit 81.
Vuichbertus fundator Gēmelacēsis cœnobij 82.
Vuido rex 73.
Vuillelm9 Pictauensis comes 117.
Vuillelmus comes Gloecestriæ 158.
Vuillelmus de Vecit .159
Vuillelmus de Lācastre .159
Vullelm9 filius Stephani regis .126
Vuillelmus primogenitus filius Henrici regis Anglorū 126.
Vuillelmus Talauacius comes 134.
Vuillelmus frater Henrici regis 133.
Vuillelmus rex Siciliæ 134.
Vuillelmus comes Moritonij 130.
Vuillelmus comes Pontini .140

Vuillelmus camerarius 142.
Vuillelmus comes Niuernen .139
Vuillelmus Goeth 138.
Vuillelmus sanctus 140.
Vuillelmus abbas Grestē .160
Vuillelmi centū in camera simul comedentes .141
Vuillelmus abbas Radingēsis .142
Vuillelmus epūs de Trigel 144.
Vuillelmus seneschallus Normaniæ .162
Vuillelmus Patric iunior & pater 144.
Vuillelmus frater comitis Theobaldi 146.
Vuillelmus rex Siciliæ 146.
Vuillelmus rex Siciliæ .149
Vuillelmus de Curseio 146.
Vuillelmus de Albineio 146.
Vuillelmus sanctus occiditur .147
Vuillelmus de Exouia monachus Becci 149.
Vuillelmus comes de Magneuille. .150
Vuillelmus abbas Cluniacēsis 152.
Vuillelmus de Vado/miles 162.
Vuillelmus abbas Cadomi .153
Vuilfridus epūs .47
Vuillebrodus Clemens agnominatus .47
Vuillebrodus ab Anglia venit 46.
Vuinitharius Ostrogothorū rex .2
Vuinitharius Hunnos superat .2
Vuithan rex Abroditorum 59.
Vuinthichindus dux Saxonū 57.
Vuinnochus Brito in Gallia claret. .32
Vuisigothi Alaricum eorum regem creant .4
Vuisigothi sine rege .2
Vuirech Anglorū rex .51
Vuortegirnus vxorem Paganam accepit .11
Vuortegirnus victoria potitur .11
Vuortegirnus ligatur 11.
Vuortegirn9 Britonum regnum inuadit 9.
Vuortegirni consilium de turri ædificanda 12.
Acharias 89 papa .52
Zatus rex Lazorū Cōstantinopoli celebratur 24.
Zenon imperator 19.
Zenon Italiæ regnum donat Theoderico 20.
Ziptineus dux Boemiæ 76.
Zosimus 39 papa 7.
Zuēdebaldus rex .74
Zulemen ammiras moritur. .50

¶ Alphabetici indicis finis.

¶ Plurimū reuerendo patri & domino D. Guillelmo Paruo regiæ maiestati ascito confessori / doctori theologo q̄ clarissimo Antonius Rufus. S.

SVperioribus diebus cultor tui nominis & litteris achademiæ nostræ Parisiensis vtcunq; potest inseruiens Iacobus Faber/ tuo nomine & Ioannis Parui insignis bibliopolæ eiusdē studij colendissime pater/ tradidit michi historiā Sigeberti Gemblacensis monachi: q̄ superiore æstate Chronicon Eusebij de temporibus emitti iusseras. Ego vero protinus acceptā historiam cum vetusto exemplari ex bibliotheca diui Victoris in sūmenijs vrbis Parisēæ multa cum humanitate cum abbatis tum venerabilium illius loci patrum ad tuum nomen extracto: contuli. & q̄ plurima scitu digna comperi: maxime quę ad rem ecclesiasticam & religiosam pertinent. in tuo tamen exēplari religiosissime pater/ sunt quędam inserta ex historia Britannica Galfridi Monemutensis: ex antiquissimis Britānici sermonis monumentis in latinū sermonem traducta. quę quia sic repperi: intexta dimisi. Quare celeberrime pater arbitraturus nostrā operā haud tibi displicituram: aggressus sum domesticæ officinæ Henrici Stephani apud quem diuersor cōmittere opus/ vt ad effigiem Eusebij cuderetur. sic enī hoc opus cupiebas multis prodesse/ ac in publicum eluescere. Si optimo desyderio tuo satisfecero: reipublicę satisfactū putauero. cuius vtilitati in emittendis nondum luce donatis libris/ quæ tua est animi tui nobilitas: vel maxime studes. Vnde tibi non parū merito debebit studiosorum omnium posteritas. Recte Vale.

¶ Cęterū egregie pater quia inuenimus hūc Sigebertū multa alia cudisse opa quę forte nōnullis placere poterūt: visū est michi nō p̄ter officiū si huic epistolæ meę subiecero de hoc viro ex libro scriptorū ecclesiasticorū testimoniū. Sic enī in eo de ipso scribitur Sigebertus monachus Gemblacēsis ordinis sancti Benedicti natione Gallus/ vir in diuinis scripturis a iuuentute sua studiosissimus & multū eruditus/ atq; in sęcularibus litteris nulli suo tempore in Leodiensiū territorio secundus/ carmine exercitatus & prosa. Scripsit vtroq; stilo multa volumina: quibus nomen suum transmisit ad posteros. qui cū in cœnobio sancti Vincentij Metensis ad instituendos pueros esset positus: scripsit heroico carmine.

Vitam sancti Theoderici episcopi	Lib.	I
Passionem sanctę Lucię metrice	lib.	I
De translatione eiusdem	lib.	I
Vitam Sigeberti regis	lib.	I
Passionem Thebeorum metrice	lib.	I
Vitam sancti Guiberti	lib.	I
Vitam abbatū Gemblacensium	lib.	I
Vitam sancti Maclouij	lib.	I
Vitam sancti Theodardi	lib.	I
Contra papā Gregorium	lib.	I
Apologiam ad imperatorem	lib.	I
Contra epistolam Paschalis papę	lib.	I
In Ecclesiastē heroico metro	lib.	I
Historiam post Eusebium	lib.	I
De illustribus viris	lib.	I
De compoto ecclesiastico	lib.	I
Sermonum	lib.	I
Epistolarum ad diuersos	lib.	I

Alia etiam post hęc ædidit: quæ cū suprascriptis opusculis non signauit.

Claruit temporibus Henrici imperatoris tertij: Anno domini M. C. X. Chronicā suam perduxit vsq; ad annū Millesimū Centesimū Vndecimum.

Ampliss. patri [illegible] D. Fiscannensi [illegible] ordinis prędicatorum. S.

CVM præsens Sigeberti clarissimi monachi Chronicon michi hodie cum præfixo ad me epistolio oblatum fuisset: id non satis pro dignitate factū putaui / & indolui plane. Nam non michi debebatur: sed alij potius / & tibi potissimum qui es ingentis monachicæ vitæ multitudinis amplissimus pater & optimus moderator / & eius quidem professionis cuius fuit & ipse Sigebertus temporū rerūq; insigniū in eis ipsis gestarum vigilantissimus collector. Quare exemplo eius (presertim cū tibi nuncupabitur opus) poterunt tui exhortari vt studijs honestatis vacantes posteris viuāt. Ad quod præterea poterunt animos eorum plurimū impellere multorum sanctorum illic descripta clarissima facinora: sed maxime omnium (vt mea fert opinio) tui nominis in huius libri frontispicio grauissima conspecta authoritas. Hęc me causa permouit: vt & opus tibi dicatum iri vellem & ad te breuiusculam hanc conscriberē epistolā / preter illā antiquā obseruantiam qua te tuosq; semper summe colui atq; magnifeci. Vale.

Parisijs ex regia curia septimo Idus Iunias.
Anno Christi M D XIII.

SIGEBERTI GEMBLACENSIS COENOBITAE CHRONOGRAPHIA INCIPIT.

Dicturi aliquid iuuante deo de cōtēporalitate regnorū. Primū pauca dicamus de origine singularū gentiū: quatenus sequi poterimus vestigia maiorū / ducti per semitas historiarū. Ponemus igitur in prima linea: regnū Rhomanorū. In secunda: Persarum. In tertia: Francorū. In quarta: Anglorū. In quīta: Vuādalorū. In sexta: Lōgobardorū. In septima: Vuisigothorū. In octaua: Ostrogothorū. In nona: Hunorū.

Caute legendus auctor hic. vt pote schismaticus.

De regno Rhomanorum.

DE REGNO Rhomanorū non aliud dicendum puto / nisi quod propheta Daniel interpretatus est de quarto regno / quod sicut ferrū cōminuit / domat & conterit omnia: sic ab origine sui tutuderit / domuerit & cōtriuerit omnia pene mundi regna. Nouissimo vero tempore / regnū illud quod in tibijs suis ferreis diutissime & firmissime sine aliqua lassitudine steterat: tandē ferro suæ fortitudinis cōmixto cū testa humanę imbecillitatis ex alto dominationis suæ gradu cū fragore terribili labare cœperit. Hoc regnum primi Persæ impulerunt / qui semper cum Rhomanis pene ex equo se habuerunt: modo vero vacillante reipublicæ statu eos vltro impetere non timuerūt / & insuper eos suis finibus mutilare potuerunt. quando Iuliano apostata cęso & exercitu miserabiliter subiugato / nimis fortunati facti sunt ex eorū infortunio. Ita regnū illud quod tanto tēpore omnes pene mūdi gentes prędæ & dominationi habuit / modo dei omnipotētia miscēte ei duplū in poculo quo cęteris miscuit / cūctis pene gentibus prędæ & ludibrio patuit: & qui olim cū alijs gentibus pro sola gloria certabant / modo saluti suę vix satis cōsulere poterant. Nam quęcūq; gentes [illegible] minuendæ domo multitudinis causa / aut amore exercendæ suæ feritatis a patria sua exulabant / Rhomanum imperiū incessebant: & de eius latissimo corpore velut partes quasdā sibi exscindebant / & in eis sibi regnandi locū statuebant. Hoc in sequentibus clare apparebit.

De regno Persarum

PERRO Regni Persarum originem altius repetere modo non videtur vtile / quia quæ huius regni fuerit antiquitas / quanta & q̄potens huius antiquitatis nobilitas: satis recolet lector per antiquorum historias. Hoc tantum notabo / quia sępe victoria abusi de Rhomanis nūc autem recens cęso Iuliano & exercitu Rhomanorū profligato / & finibus suis Rhomano īperio mutilato / & sic pro suo libitu pacis fœdere in viginti nouē annos composito / fœlicitatem suam non tēperanter ferebāt: & Sapore rege eorū insolētius agēte / Christianis & Rhomanis oīmodis infesti erāt.

RIGINEM Gentis noſtræ regni ſcilicet Francorũ notificemus aliſs ex relatu fideli maiorum. Poſt illud famoſum & cunctis ſeculis & gentibus notum Troianæ ciuitatis excidiũ victoribus Grecis cedentes reliquiæ Troianorum: pars eorũ cum Aenea ad fundendum Rhomanum imperium ad Italiã perrexit / pars vna ſcilicet duodecim milia duce Antenore in finitimas Pannoniæ partes ſecus Meotidas Paludes peruenit. Ibiq; ciuitatem ædificauerũt quam ob ſui memoriã Sicambriã vocauerũt: in qua multis annis habitauerunt/ & in magnã partẽ coaluerũt/ & a crebris incurſibus Rhomanũ ſolũ inceſſentes: vſq; ad Gallias ferocitatis ſuæ veſtigia dilatauerunt. Hos adeo Rhomanis infeſtos Conſtans Cæſar filius magni Conſtantini bello oppreſſit / & tandem Rhomano imperio ſubiectos aliquantulũ a ſua feritate manſuefieri coegit. Poſt aliquot annos rebellantibus Alanis contra Valentinianum imperatorem/ cum eos non poſſet imperator penitus debellare eo q; eos intranſibiles Meotide paludes tutarentur: propoſuit Valentinianus q; ſi qua gens has paludes intrare/ & rebelles Alanos poſſet conterere/decem annis eos a tributis liberos redderet. Hac pactione Troiani illecti/& fortitudine & prudentia confiſi: duce Priamo Meotidas paludes Rhomanis inuias ingreſſi/ Alanorũ gentem exterminauerũt/ & ita Valentiniano ſatiſfecerunt. Valentinianus eorũ virtute delectatus/ eos qui prius vocati erãt Troiani/ deinde Antenoride poſtea etiã Sicãbri: Francos Attica lingua appellauit/ quod Latina lingua interpretatur feroces. ¶ Alij Francos cognominatos dicunt a quodam eorũ rege Francione/ qui in bello fortiſſimus dum cum multis gentibus dimicaſſet: in Europam iter direxit / & inter Danubiũ & Rhenũ cõſedit/ ibiq; progenies eius coaluit/ nulliuſq; iugũ vſq; ad id tempus ſuſcipere voluit. Vndecũq; ergo denominati ſunt Franci: q̃tum altius colligere potuerunt Hiſtoriographi / hic Priamus regnabat ſuper eos tempore prioris Valentiniani. Nam ex ipſo regis nomine recolentes nobilitatẽ illius Priami ſub quo euerſa eſt Troia: inde gl'iabantur gentis ſuę manaſſe primordia. Exacto decẽnio cum exactores repeterent tributa a Francis / Franci pr̃ ſuperiori victoria inſoleſcentes/ & de viribus ſuis preſumentes: non ſolũ tributa negare/ ſed etiam Rhomanis preſumunt rebellare. Rhomani collecto exercitu ſuper Francos irruunt/ & victos vſq; ad internitionẽ proterunt.

De regno Britannorum

NARRAT Antiqua Britannorũ hiſtoria: q; Aſcanius Aneę Troiani filius de filio ſuo Siluio nepotem habuerit nomine Brutum. Hic matrẽ ſuam naſcendo: patrem vero venando/ caſu interfecit. Cuius parricidij cauſa/ tam exoſum eum parentibus ſuis reddidit: vt de Italia pulſus/ in Greciã fugeret. Vbi exul cum eſſet tanta cœpit probitate pollere: vt confluentibus ad eum Troianis qui ibi captiui habebãtur/ ducatum eorum ſortiretur. Quorum fretus multitudine & animatus conſilio/ petijt a Pandraſo rege Grecorũ libertatẽ eundi ad alias nationes. Rex autem ira permotus/ bello eos cõterere voluit: ſed nequaq̃ potuit. Nam victoria Bruto adeo ꝓſpera ꝓuenit: vt plurimos de exercitu regis perimeret/ ipſumq; ex improuiſo caperet. Regi autem mortem interminatus niſi rogatis annueret/ exegit ab eo filiam ſuam in coniugium/ auri & argenti copiam multam/ naues/ frumentũ/ cęteraq; marino itineri neceſſaria. Queſitis igitur ex regis ĩperio pluſq̃ trecentis nauibus/ & omni genere farris oneratis Troianis auro & argento plurimo ditatis: Brutus filiã regis accepit & ſoluto rege æquoreũ iter aggreſſus eſt. Tranſierunt autem Africani & Mauritaniam/ veneruntq; ad littora Tirreni maris vbi quatuor generationes gentis ſuæ exules inuenerunt cum duce eorum Corineo: quibus ſecũ aſſumptis direxerunt iter ad fines Aquitaniæ. Ibiq; eis exortũ eſt cum Gallis grauiſſimũ prelium: quibus eo tempore decem reges preſidebant. In quo cõgreſſu apparuit miranda fortitudo Corinei ducis/ qui tam valide percuſſit cõſulẽ vnum in ſummo capite: vt eum diſſecaret in duas partes toto corpore diuiſo. ¶ Nepos autẽ Bruti Turonis & ipſe fortiſſim⁹ miles/ qui ſolo gladio ſexẽtos viros ibi pimit: hoſtiũ gladijs occiſus eſt/ deditq; nomẽ Turoni ciuitati quia illo in loco inhumatus fuit. Hanc ciuitatem Brutus dicitur poſtmodũ conſtruxiſſe (vt Homerus teſtatur) finito illo certamine: vbi ex vtraq; parte multi ſunt interfecti. Brutus cũ ſuis ad naues tranſijt/ cœptumq; iter aggreſſus: tandem ad inſulam deſtinatam peruenit. Erat autem nomẽ inſule illius Albion & a ſolis gigantibus inhabitabatur/ cum quibus certamen perſepe habuerunt. ¶ Brutus vero de ſuo nomine inſulam appellauit Britanniã: hominesq; ſuos Britones vel Britãnos. Dux autem Corineus terram quæ ſorti ſuæ ceſſerat: Corineam vocauit/ quæ modo Cornubia vel a cornu Britannie/ vel per corruptionem prædicti nominis appellatur. Porro exactis vigintiquatuor annis ex quo inſulam ingreſſi ſunt: mortuus eſt Brutus / relictis tribus filijs regni ſui heredibus. Qui ſepulto patre diſtribuerunt inter ſe regnum patris/ ſinguli partẽ ſuam de nomine proprio appellãtes. Primus cui nomẽ erat Locrinus mediam partem inſulæ poſſedit: quæ poſtmodum Leogria eſt appellata. Secundus qui Camber dicebatur/ accepit partem illam quæ poſtea Cambria dicta eſt/ & modo Guallia vocatur. Tertiꝰ cui nomen erat Albanacius poſſedit terram quæ nunc Scotia dicitur: eiq; indidit nomen de nomine ſuo Albaniam. Regnauit autem Locrinus: decem ãnis & mortuus eſt. Et ita vſq; ad Iuliũ Cæſarem Britanni libera dignitate regnauerunt: ſub cuius imperio Rhomani tributarij facti ſunt. Porro tempore Marci Antonij veri inſtantia Lucij Britanniarum regis per legatos Eleutherij papæ myſteria Chriſtianitatis perceperunt: in qua aliqui eorum vſq; ad martirij coronã proiecti ſunt. Orta enim perſecutione ſub Dyocletiano Cæſare/ licet fides in pluribus deficeret: in alijs tamen frangi / nec mori potuit. Sed poſtq̃ Maximus tyrannus inſulam Britanniæ militum præſidio euacuauit: irruerunt Picti/ cęteręq; barbarę nationes cum eis populumq; imbellem & terram

totam in cęde & pręda vastare cœperunt. Accessit huic malo & aliud q̄ rex Vuortigernus ad tutamen sui/hostiumq̄ expugnationem inuitauit gentem Saxonum adhuc Paganorum. Nam cum aliquandiu strennue / ac fortiter eos tutati fuissent/dominandi cupiditate illecti/ dignitates ciuium a rege petierunt vt non iam opem ferre ciuibus: sed potius tyrannidem exercere in eos liberius possent. Quod Britanni precauētes expulerūt eos/sed illi repulsi multiplicius redierunt pacemq̄ simulantes pene vniuersos principes eorū fraudulēter occiderūt. Pręualentes igitur ad tempus ciuitates & castella occupauerunt/donec surgeret rex Aurelius Ambrosius qui eorum ducem interfecit: ciuitates eis abstulit & reliquias eorum effugauit. Post quem surrexit Vtherpendragon Aurelij frater qui genuit Arturum regem inuictū atq̄ magnificum. Post hos sex reges de gente eorum regnauerunt / & tunc pręualentibus Anglis auxilio Africanorum aliarumq̄ gentium Britones monarchiam insulæ/ & dyadema regni amiserunt / & alij quidem in minorem Britanniam vbi eorum & genus/& nomen permanet: alij vero in Gualliam transfugerunt. Denuo cum redirent / regnum obtinuerunt sed non multo post vrgente eos diuina vltione per famem & mortalitatem insulam alienigenis gentibus inuadendam reliquerunt / & ab illo tepore Saxones / id est Angli/ Angliam de nomine eorum nuncupatam sub iugo tenuerunt.

¶ De regno Vuandalorum

VANDALI Quoq̄ de Scithia oriundi/ a Gothis victi/ alienas terras inuadere cœperunt: qui suas retinere non potuerunt. Hos circa Danubium commorantes rursum post multū tempus Giberich Gothorum rex bello victos inde exturbauit / & ad hoc perpulit vt quas quoquomodo habere videbantur relictis sedibus Rhomano imperio se subderent: & a Constantino magno locum habitandi sibi dari suppliciter interent/quod & impetrauerunt/ & Pannonias ab eo sibi delegatas per sexaginta annos pacifice inhabitauerunt. Vnde anno Archadij tertiodecimo & Honorij euocati instinctu Stiliconis rebellionem contra rempublicam meditantis infuderunt se per Gallias iunctis secum Alanis: easq̄ aliquandiu miserrime dilacerauerunt. Etiam inde eos expellebant Gothi/ non quidem prospicientes Galliarum quieti: sed vacue facientes patriam suæ rapacitati. Vuandali Hispanias aggressi: nunc Hispanias/ nunc Gallias multo tēpore depopulati sunt/sed nec ibi a Gothis tuti esse potuerūt. Quippe quia Gothi nimis Italiam inquietabant. Honorius deliberato cum suis cōsilio Hispanias & Gallias/quas sibi a Vuādalis & alijs gentibus prereptas dolebat: Gothis rata cōfirmatione donauit. Cū ergo Gothi a finibus

sibi deputatis Vuandalos / alioq̄ hostes effugare maturarent / & Vuandali vndiq̄ concluſi timore Gothorum æstuarent: populi peccatis faciētibus inopina & grata occurrit eis fœlicitatis oportunitas. Nam inter Bonifaciū & Etium Rhomanos duces per inuidiā orta simultate/ Bonifacius factus inferior cum dolorē suæ iniuriæ nollet vlcisci/ nisi dāno & periculo reipubicæ: ad Hispanias transiuit & Vuandalos ad occupandā Libyam & Africam inuitauit. Quo cum peruolassent: ibi regnū suum multo tempore confirmauerūt/ & diuina & humana sine aliquo respectu humanitatis vel diuinitatis perturbauerunt.

¶ De regno Vuinilorum.

VINILORVM qui postea patria lingua Lōgobardi a longis barbis vocatisunt/ certam quidem originem legimus: sed certum originis eorum tempus non inuenimus. Nam reges regnasse super eos legimus/quorum etiam nomina didicimus: sed annos regni eorū per tempora distinctos non inuenimus. Hi in Scandinauia Scithiæ insula degentes / cum ita multiplicati essent vt eos terra sua capere nō posset/ egressione tertię partis minuere multitudinē, cōsiliū habuerūt: & quinā exire deberent missa sorte quęsiuerunt. Ergo tertia pars Vuinilorum prout eos missa fors elegerat ducibus Agion & Ibor de Scandinauia egressi / de loco in locum incerti & vagabundi: & a multis sępe bellis impetiti viriliter quia pro anima res erat illis/salutem & libertatē suam defendebant. Porro Agion & Ibor mortuis/ regnauit primus super eos Agelmūdus triginta tribus annis/qui dum ageret se iusto securius: a Bulgaribus cum multis suorū est extinctus. Lamissio regnauit secundus/& post eum quadraginta annis regnauit Lethu tertius/Ildehoc quartus/Gudeoch quintus / eo tēpore quo Odoacer regnabat in Italia. Sextus Longobardorum rex fuit Claffo: septimus Tato. octauus: Vualtarith. nonus: Audoin/qui Longobardos in Pannoniam duxit. decimus: Alboin, qui transductis in Italiam Longobardis: regnum [illegible]um ibi firmissime stabiliuit.

¶ De regno Gothorum.

T GOTHORVM Q ui apud antiquos Gethæ dicti sunt/ quiq̄ postea diuisi duo ex se regna/id est Ostrogothorum & Vuisigothorū fecerunt: talem originem fuisse cognouimus ex historia Iordanis. Isti Scādinauiā Scithiæ īsulam primo incoluerunt/cuius possessione non contenti cum rege eorum Berich inde exierunt: & vicinas Scithiæ insulas & terras peragrantes/vicinas gentes bellis lacessebant & terrore nominis sui finitimas gentes sibi subigebant. Post sub Filemere quinto rege suo ad vlteriora Scithiæ progressi / ad citeriores vsq̄ ripas Danubij / terras Thraciæ/Dacię / Mesięq̄ diu longe lateq̄ sunt peruagati. Ibi per multa tempora/imo per multa sęcula in gentem magnam coaluerunt & multas gentes victorijs suis applicantes/nomē & fortitudinē suam amplificauerunt: viribus vigentes/ingenio callentes / philosophiæ quoq̄ studijs eruditi/ natiuam barbariē exuentes/humanitate & honestate alijs barbari-

cis gentibus præminebant. Tempore autem Decij imperatoris transito Danubio cum Gniua rege suo grauiter incubabant Rhomano imperio. Qui a Decio ipetiti bello/exercitu Rhomano protrito/ipm Deciũ peremerũt cum filio Decio. Hac fœlicitate elati & sępe postea in congressu Rhomanis ducibus superiores effecti toti orbi Rhomano erant terrori. Isti adhuc trans Danubiũ cõstituti: tempore Valentis imperatoris cœperunt ciuili bello inter se collidi Athalaricus dux vnius partis: cum prȩualuisset Fritigerno duci alterius partis. Fritigernus a Valente auxiliũ petit/Christianum se fieri promittit. Valens auxilium mittit/eosq; in sectam Arrhianorũ Arrhianus ipse induci fecit. Anno tertiodecimo Valentis Hunni qui & ipsi in Scithia potenter debachabantur atq; ferociter/ nacti oportunitatẽ ex inteſtina Gothorum simultate fines eorũ ex improuiso inuadũt/eosq; bello victos aut sibi subiugant/ aut captiuitate excruciant/ aut patria eliminant. Ita Gothi qui multas gentes subdiderant suo seruitio: Hũnorum subduntur dominio/& nimis eorum potentiam adaugent/dum omnes qui Gothis seruiebant per Gothos Hunnorum parent principatui. Taliter Hunni in omni pene Scirhia principatu & fortitudine cunctis prȩminebant. Gothi vĩdl/ partim se Danubio transito ingesserunt finibus Rhomani imperij/ & a Valente petierunt terram ad inhabitandũ sibi dari. Qua re impetrata cum aliquandiu se continuissent ab omni armorũ insolẽtia: tandem Rhomanorũ auaricia coacti/ & dei familiaris inopia/in ipso imperij sui sinu/grauia concitauerunt prȩlia. Quibus Valens imperator occurrens bello victus ab eis & igni crematus: iusto dei iudicio reipublicæ nimiam ĩtulit incommoditatem/hostibus vero auxit elationem. Hi ergo Gothi qui Rhomano imperio incubabant: Vuisigothos id est se occidentales Gothos nominabant/& per multos ãnos occidentales Rhomanorum fines vsq; ad ipsas vlteriores Hispanias infestabant/ vbi etiã postmodũ in regnũ coaluerunt. ¶ Porro Gothi qui in patrio solo trans Danubiũ sub Hũnorũ dñio remanere passi sunt: regulos quidẽ suæ gẽtis habuerũt/ & sese Ostrogothos id Orientales Gothos appellauerunt/ qui & ipsi postea per Theodericũ regem suũ a Zenone imperatore Italiæ regnũ dono acceptum per multos ãnos tenuerũt. Ita Gothi quasi duobus capitis sui cornibus Oriẽtem & Occidentẽ ventilãtes acerrime duo ex se regna creauere/ scilicet Vuisigothorum in Hispania: & Ostrogothorum in Italia.

¶ De regno Hũnorum.

DE REGNO Hunnorum quod in omni pene Scithia tenebat principatũ/ipsa gentis barbaries me silere faceret: nisi illud famosum Galliarum & Italiæ excidium me loqui cogeret/ quando per Attilam eorum regem iudicium dei se longe lateq; effudit/ quem quasi gladium limatum & exacutum de vagina suę indignationis super peccatrices gentes deus distrinxit. ¶ De eorum ergo origine quæ in antiquorum leguntur historijs aperiam paucis. Filimer Getharum rex Gandarici magni filius qui post egressum Scantiæ insulæ iam quinto loco tenens principatum Getharum/ cum terras Scithiæ cum sua gente introisset/ repperit in populo suo quasdam magas mulieres quas Getico sermone Alirũnas dicunt/easq; habens suspectas/de medio sui proturbat/ longeq; ab exercitu suo fugatas in solitudine coegit errare. Quas siluestres homines quos nonnulli Faunos Ficarios vocant/ per desertum vagantes dum vidissent & earum complexibus se in coitum miscuissent: genus hoc ferocissimũ ædiderunt. Quod fuit primũ inter Meotidas paludes minutum/ tetrum atq; exile/quasi hominũ genus: nec alia voce notum nisi quod humani sermonis imaginem assignabat/& quos bello forsitan minime superabant/vultus sui terrore nimiũ pauorem ingerentes: terribilitate fugabant. eoq; erat eis species pauendę nigredinis & velut quædam (si dici fas est) deformis offa nõ facies: habẽsq; pũcta magis q̃ lumina. Quorũ animi fiduciã toruus prodit aspectus. Qui etiam in pignora sua primo die nata deȩuiũt. Nam maribus ferro genas secant/vt anteq̃ lactis nutrimenta percipiant: vulneris cogantur subire tolerantiã. Hinc imberbes senescunt & sine venustate ephebi sunt: quia facies ferro sulcata/tempestiuam pilorum gratiam cicatrice absumit. Exigui quidem forma/sed arguti/motibus expediti/& ad equitandum promptissimi/scapulis latis & ad arcus sagittasq; parati/ceruicibus firmi/& superbia semper erecti. Hi vero sub hominũ figura viuũt beluina ȩuitia. Tali ergo stirpe procreati Hũni: cunctis vicinis gentibus erant horrori & formidini. Horum potentiam auxit victoria de Gothis manentibus trans ripas Meotidis Paludis/qui in Scithia pollebant gloria singularis potentiæ & fortitudinis. Quam victoriam hoc modo adepti sunt. Venatores Hunnorum sequentes vestigia ceruæ Meotidas paludes transeuntis quas imperuias hactenus esse putabant: Sciticam regionem diligenter explorant/ explorata omnia Hunnis nunciant/ ad transeundum eos animant. Horum ducatu paludibus transitis/ velut quidam turbo subito incubuerunt gentibus Scythicis: easq; omnes subiugauerunt sibi/ipsosq; Gothos ceteris imperitantes aut prȩminentes expulerunt sedibus suis. Hoc fœlicitatis successu Hunni inter cæteras Scithiæ gentes elati: per victoriam de Gothis per annos fere octoginta laborauerunt ad concussionem & ruinam mundi. Ab hac ergo [illegible]n victoria vsq; ad mortem Attilæ regnum eorum in hoc opere annotatus.

¶ De cæteris regnis.

EXTRA Has/& aliæ gentes fuerunt quæ Rhomanum imperium dilacerauerunt/id est Gepides/Turcæ/ Alani/ Bulgares/ & aliæ plures quæ omnes ab Aquilonis plaga exierunt/vt super hoc fortasse videatur dictum per prophetam: ab Aquilone pandetur malum super vniuersam terram.

RDIAMVR Ergo telam narrationis nostrę ab Anno dñi tricētesimo octogesimo primo. Quo āno post mortē Valentis/ Valētinianus minor & Gratianus filij maioris Valentiniani incipiētes simul regnare: regnauerūt ānis sex. Ab hoc anno Sapor qui diu imperauerat Persis: imperauit annis viginti octo. Ab hoc anno Britāni sub imperio Rhomano fuerunt annis triginta tribus / super quos regnabat Maximus tyrannus. Ab hoc anno: Vuandali cū rege suo Modigisilo/ per Gallias crudeliter debachati sunt/ annis triginta tribus. Super Francos in Sicambria commorantes: regnabat Priamus. Alij scribunt perisse eum in bello/ quo (vt diximus) Franci nimis attriti sunt ab exercitu prioris Valentiniani: & de Sicambria exire compulsi. Fritigernus qui super Vuisigothos aliquandiu regnauerat: ab hoc anno tribus annis regnauit. Ostrogothis in patrio solo sub Hūnorum dominio remorantibus/ pręerat Vuinitharius / eisq; ab hoc anno vsq; ad mortem Attilæ per annos plus minus octoginta/ pręfuerunt reguli gentis suæ. Balamber Hūnis imperabat/ qui & post eum Mundzuch pater Attilæ/ Octar & Rugila fratres eius/ Bleda & Attila frater eius: ab hoc anno vsq; ad mortem Martiani imperatoris regnauerunt annis plus minus octoginta.

¶ Anno ab Adam 5579 secundum Dionysium. Anno vero domini 381 secundum Dionysium. Olympiade 289. Anno quarto post mortem impij Valentis: imperāt Gratianus & Valentinianus/ Sapor/ Priamus/ Britanni/ Modigisilus/ Fritigernus/ Vuinitharius/ Balamber.

¶ Rhomanorum.	Persarum.	Frācorum.	Britānorū.	Vuādalorū.	Vuisigothorum.	Ostrogothorū.	Hūnorum.	Anni dñi.
Gratianus.	Sapor.	Priamus.	Britāni.	Modigisilus	Fritigernus.	Vuinitharius.	Balamber.	
1	1	1	1	1	1	1	1	381.

THEODOSIVS a Gratiano magister militū ordinatus: icredibili celeritate & mira fœlicitate deuictis multis barbaris gētib⁹/ lassārē publicā in oriētis partib⁹ reparauit.

¶ Clarebant eo tempore Damasus Rhomæ 13. papatus annū agens. Didimus Alexandrin⁹/ qui a quito ętatis āno lumie captus: quāuis esset elemētorū ignarus tñ ī litterarū sciētia/ etiā phūs mirabilis. Hieronym⁹ tot⁹ diuię scripturę īcūbēs. Gregori⁹ Nisen⁹. Gregori⁹ Nazāzen⁹. Martin⁹ Turonēsis archieps. Ambrosi⁹ Mediolanēsis. Rufin⁹ Aquileiēsis presbyter. Miletius Anthiochen⁹ eps: p hoc clarior qđ Theodosi⁹ in sōnis puidit se ab eo idui clamide īperiali/ & diademate coronari. In Aegypto Pachomi⁹ abbas.

¶ Damasus papa.

2	2	2	2	2	2	2	2	382.

¶ Gratianus valde religioni fauet/ & per oīa reipublicæ prompt⁹: Theodosiū cōsortē īperij facit. ¶ Paula īter nobiles Rhomāorū matronas pręnobilis: abrenūciat mūdo. ¶ Ciuitatē quā Antoni⁹ pi⁹ cū filio Aurelio cōdidit/ & Sōmonobriā ab adiacēte flumīe appellauit: Grānus īperator suo dño mācipatā/ mutato noīe Ambianis ab ambitu fluminū fecit vocari. ¶ Psalteriū qđ scđm septuagīta īterptes in oībus ecclesijs cātabat/ Hieronym⁹ correxit. Quo iterū viciato: psalteriū nouū cōposuit. qđ & a septuagīta īterptū ęditiōe nō multū discordaret: & cū Hebraico multū cōcordaret. Qđ vt oīb⁹ clarū fieret: psalteriū distinxit p astericū/ id est stellā & per obelū id est virgā iacentē / docēs ea q̄ cōtinētur sub asterico vsq; ad duo pūcta: in Hebręo haberi/ & a septuagita ptermissa esse. Ea vero q̄ cōtinent sub obelo vsq; ad duo pūcta: in Hebraico nō haberi/ sed a septuagīta addita esse iuxta Theodonis dūtaxat trāslationē. Hoc psalte-

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuiſi.	Oſtrog.	Hunñ.	Anni
								dñi.

rñ Damaſꝰ papa rogatu Hieronymi i Gallicanis eccleſijs cã-
tarī iſtituit: & ꝓpter hoc Gallicanū vocatur. Rhōanis pſalteriū
ſcdm ſeptuaginta retinētibus ſibi: ꝓpter qđ Rhomanū vocaꝭ
Hęc duo pſalteria cū nō ſufficerent ad ꝓponēda teſtionia de
Chriſto cōtra Iudęos qui nō recipiūt niſi ea q̄ hñtur in Hebrẹo.
addidit et tertiū qđ vocaꝭ Hebraicū: ꝓ eo q̄ rogatu Sophro-
nij viri ſapiētis trāſtulit illud de hebraica veritate i latinū/ ver
bo ad verbū. Quod pſalteriū & alia Hieronymi opuſcula idē
Sophroniꝰ de Latino in Græcū trāſtulit. Eo tpe prefecturā
Gallicā miſtrabat vir illuſtris Fauſtinianꝰ/ qui genuit filiū: quē
ob amorē et memoriā beati Firmini martyris Firminū vocauit
Ambianēſis tpe poſteriori epm. Theophilus Alexādrię eps
cyclū de obſeruatiōe paſchę p centū ānos digeſtū/ quē latercu-
lū vocauit/ ab hoc āno ichoauit: hoc eſt a prio cōſulatu Theo-
doſij. Damaſus papa iſtituit rogatu Hieronymi dicere in ec-
cleſia in fine pſalmorū Gloria patri & ceta. Sicut erat & ceta.
Et inſtituit etiā in eccłia pſalmos nocte/ dieq̄ cātari. Vt aūt
chori in duas ptes diuiſi/ ipos pſalmos alternati cātarēt: iā tpe
Cōſtātij iperatoris in eccleſia Antiochena iſtituerāt primi Fla-
uianus & Diodorus viri ꝓbatę vitę & doctrinæ/ quod inde ad
termios totius orbis vſq; peruenit.

3	3	3	3	3	3	3	3	383

Maximus in Britānia p tyrānidē iperiū inuadit.
Maximus iſte ex iperatorio gñe deſcēderat/ & magni Cōſtā-
tini cōſanguineus fuit: vnde et partē iperij ſibi cōpetere calū-
niabatur. Qui cū Britānię factus ſuiſſet rex: cępit ſubire/ atq;
tyrānidē cōtra Rhomanū iperiū exercere. Baſilius Cęſarien-
ſis qui gemina phia et ſanctitate claruerat/ cui deus apparēs
ad precē eius eū docuit: vt ꝓpriis verbis ſanctū ſacrificiū cō-
ſecraret. Cui reuelatū eſt q̄ Mercurius miles & martyr Iulianū
iperatorē pemerit: qui iuuenē qui ob amorē virgis ſibi p diabo
lū cōciliatę negauerat Chriſtū: Chriſto recōciliauit/ palā alt cās
cū diabolo q̄ ipetrauit a deo vt ſanctus Effrē Syrus Greçe loq-
retur q̄ peccata peccatricis ſcripta & ſignata orādo obliterauit.
His & multis alijs clarus dū medicus Hebręus iminere ſibi
mortē per tactum venę reuera pronūciaret / mortē orando in
craſtinū diſtulit: & ita medicū cū ſuis ad Chriſtū cōuertēs fœlici
ter moritur. Damaſus papa inuidioſe de adulterio accuſatus:

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuiſi.	Oſtrog.	Hunñ.	Anni
								dñi.

pūrgaꝭ a 44 epīs. accuſatores vero eius: de eccłia expellūtur.
Apollīaris Laodicię eps cōuerſꝰ i hęreſim ſui noīs a Damaſo papa
dānaꝭ/ qa dicebat q̄ xps naꝰ ſolā carnē nō aīam ſuſcepit/ aut ſi
ſuſcepit nō rōnalē ſed tantū viuificalē aīam ſuſcepit/ ſed potē
tia deitatis ſuſceptę carni ꝓ aīa fuerit/ & ipa caro nō de maria
ſuſcepta ſit: ſ; caro et verbū vniꝰ ſubſtātię fuerit. Poſt Fritiger
nū ſcds apd Vuiſigothos regnat Athanaricꝰ āno vno: q cōſęde
ratꝰ Theodoſio/ & ab eo Cōſtātīopolī ſuitatꝰ/ mox quitodecīo
die ex quo venerat ibidē obijt. Athanaricꝰ

4	4	4	4	4	1	4	4	384

Damaſus papa decreuit ne quid cōtra epos pręſumāt archidiaconi
qui dicūtur corepi: id eſt regionū vel villarū epi. Maximus
Pictos & Scotos Britāniā icurſantes/ ſupat. Vuiſigothi ſub
Theodoſio ipatore ſine rege fuerūt: ānis 14. Vuinitharius
rex Oſtrogothorū: ꝓ libertate cōtra Hūnos rebellat i Gothia.
Ambroſius epiſcopus libros de ſpiritu ſancto ad Gratianū
imperatorē ſcribit. Corpus Pauli Cōſtātinopolitani epi ſub
Cōſtātio i exilio ab hęreticis ꝓ xpo ſuffocati: Cōſtātinopoli re-
ferť cū gl̄ia a Theodoſio iperatore. Theodoſꝰ

5	5	5	5	5	1	5	5	385

In Gallia ſctūs Rhomanꝰ Blauienſis obijt. Theodoſium Archa-
diū filiū/ Auguſtū facit. Iuſtina maꝰ Valētiniani Arrhiana:
i Ambroſiū & oēm ſāctā eccl̄iam catholicā execrabili odio de-
ſeuit. Frācis poſt Priamū Priami filiꝰ Marcomirus & Sōno
filius Antenoris: pricipātur ānis 33. Quorū ducatu Frāci Si-
cābria egreſſi: cōſcdere ſecus rhenū i oppidis Germanię.
Vuinitharius Hunnos in bello ſuperat.

Marcomirus

6	6	1	6	6	2	6	6	386

Maximꝰ i Gallias trāſit/ ptē Gallię ſibi ſubditā: Britonibus tradidit. vnde
vſq; ad hūc diē mior Britānia appellaꝭ. Maximꝰ quoq; apud Treueri ſedē i-
perij ſui ſtatuit & Gratianū ipatorē Lugduni pmit: fratrē vero eiꝰ/ Valētinia
nū ſimulato pacis fœdere/ p triēniū Italia expellit. Scda ſynodus vniuer-
ſalis 150 patrū cōgregaꝭ Cōſtātinopoli iubēte Theodoſio & ānuēte Dama-
ſo papa q̄ Macedoniū negantē ſpiritū ſanctū deū eſſe cōdēnās/ cōſubſtātialē
patri & filio ſp̄m ſanctū eſſe docuit/ dās ſymboli formā quā tota grecorū & la
tinorū cōfeſſio in eccleſia ad miſſas ſolēnibus diebus decātat. Hic decretū
eſt vt Cōſtātinopol' tāq̄ noue Rhōę eps poſt Rhōanū pōtificē hēat priuilegiū.

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuiſi.	Oſtrog	Hunñ.	Annodñi.
		¶ Priſcillianus i Hiſpãia eps condẽs hęreſim ſui nois:						
		eccleſiã pturbat. Hic psonas ſanctę trinitatis cõfunde-						
		bat / dicẽs eundẽ eſſe patrẽ quẽ filiũ & ſpiritũ ſanctũ/						
		carniũ eſcas pro imũdis habebat/cõiuges viros a no-						
		lentibus fœminis/fœminas a nolẽtibus viris: ſepara-						
		bat. Opificiũ oĩs carnis nõ deo bono & vero: ſed ma-						
		lis angelis aſſignabat. aĩas eiuſdẽ naturę & ſubſtãtiæ						
		cuius eſt deus eſſe dicebat/ & eas ad agonẽ quendam						
		ſpontaneũ/non tamen in terris exercendũ per ſeptem						
		cœlos/& per quoſdã principatus gradati deſcẽdere / &						
		in maligno principẽ incurrere/a quo mũdũ iſtũ factũ						
		eſſe dicebat. Atq; ab hoc principe p diuerſa carnis cor-						
		pora ſeminari: hoĩes vero fatalibus ſtellis colligatos/						
		corpuſq; noſtrũ ſecundũ duodeci ſigna cœli cõpoſitũ						
		eſſe dicebat. cõſtituẽs Arietẽ in capite/Taurũ in ceruí-						
		ce/Geminos in humeris/Cancrũ in pectore/Leonẽ in						
		manibus/Virginẽ in vẽtre/ Librã in vmbilico/ Scor-						
		piũ in coxis/Sagittariũ i virili/Aquariũ in veſica. Ca-						
		pricornũq; in tibijs. Piſces in plãtis. Sup his auditus						
		in cõciliis epiſcoporũ Rhomã petit/ibiq; a ſanctis Da						
		maſo & Ambroſio repudiatus in Galliis quoq; in ſy-						
		nodo Burdegalẽſe a ſancto Martino/aliiſq; hęreticus						
		iudicatus. vbi ſe dãnandũ intellexit iperatorẽ Maxim						
		appellat: a quo audit9 & epatu pulſ9 Treueris ab Euo-						
		dio pfecto perimit/cũ multis ſuis ſequacibus edicente						
		iperatore/vt hui9 ſectę cõplices i Hiſpania pimerẽtur.						
		¶ Paula Rhomę pręponẽs Bethleẽ/ibi cũ filia Euſto-						
		chio ancillaꝝ xpo: & ſancte viuẽdo multas ad emula-						
		tionẽ ſctitatis inuitat. ¶ Itachius & Vrſatius epi accu						
		ſatores Priſciliani cõione eccleſię priuãtur ab epis ne-						
		phas eſſe dicẽtib9: cuiuſcũq; modi hoiem epo7 accuſa-						
		tione necari/ maxie ipatores & aliqb9 epis Itachiũ &						
		Vrſatiũ defendẽtibus. & hac de cauſa ſctus Martinus						
		a Maxio moleſtaꝝ: quia nolebat cõicare Itachiãis. vix						
		tñ obtinuit/vt Priſcilianiſtę nõ occiderẽtur. ¶ Theo-						
		doſius ſolus: ãnis 11. iperat. ¶ Balãber rex Hũnorum						
		Vuinithariũ i bello pimit poſt quẽ ſcds apud Oſtrogo-						
		thas regnauit Hũmũdus: annis duobus.						

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuiſi.	Oſtro.	Hunñ.	Añ.do
Theodoſius.						Iouianus		
1	7	2	7	7	3	1	7	387
¶ Syricius Rhomanę eccleſię. 36. pſidet. ¶ Hic cõſtituit hęre-							¶ Syricij. pp.	
ticũ pœnitentẽ per ipoſitionẽ manus ſacerdotalis:								
ab eccl'ia eſſe recipiẽdũ. ¶ Hic manicheos Rhomę								
iuẽtos: exilauit. ¶ Ambroſi9 eps ritũ canẽdi antipho								
nas in ecc'ia primus apud latinos trãſtulit a Gręcis:								
apud quos hic ritus iã inoleuerat ex iſtituto Ignatij								
Anthiocheni epi & apſtorũ diſcipuli. qui per viſionẽ								
in cœlũ raptus/vidit & audiuit quomõ angeli p anti-								
phonarũ reciprocationẽ/ hymnos ſanctæ trinitati ca								
nebant. ¶ Franci Quitinũ & Heracliũ Rhomanorũ								
duces/cũ oĩbus pene ſuis iuxta Treueri delent.								
¶ In Aegypto: Ioannes Anachorita ſanctitate &								
prophetiæ ſpiritu claret.								
2	8	3	8	8	4	2	8	388
¶ Corpora Geruaſij & Prothaſij martyrum: Mediolani ab								
Ambroſio reperta ſunt. ¶ Oſtrogothis regnat Ho-								
riſmuth: annis duobus.								
3	9	4	9	9	5	1	9	389
¶ Valẽtinian9 iperator maximũ fugiẽs / Cõſtãtinopoli venit:								
& a Theodoſio paterne ſuſcipit. ¶ Pictorũ & Hũno								
rũ duc9 Gnamo & Melga regnũ Britãnię icurſan								
tibus ac deuaſtãtibus quia rectore & defenſore care-								
bat/ex quo Maxim9 oẽs bellicoſos viros ſecũ abdu								
xerat: nũciata eſt Maximo regni ſui tãta calamitas.								
At ille miſit Gratianũ municipẽ cũ duab9 legionib9								
vt Britonib9 ferret auxiliũ: qui cũ hoſtib9 pliati/ fu-								
gauerũt eos in Hyberniã. ¶ Auguſtin9 cũ eſſet Ma-								
nicheus p Ambroſiũ ad rectã fidẽ cõuertitur/& reli-								
ctis ſcholis baptizatur.								
4	10	5	10	10	6	2	10	390
¶ Maxim9 tyrãn9 ab Ambroſio excõicat9 / quia corigi noluit:								
a Theodoſio Aquileiæ i bello pimit/& valẽtinian9								
iperio reſtituit. Alia hiſtoria dicit Maxim Rhomæ								
ab amicis Gratiani eſſet interfectum.								
¶ Gratian9 municeps: audita nece Maximi/ cępit dya								
dema regni. Exide tantã tyrãnidẽ exercuit in populo								
vt cateruatim irruentes in eũ/interficerent illum.								

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuiſi.	Oſtro.	Hunñ.	Anni
		¶ Oſtrogothi ſine rege fuerũt: annis 40.						dñi.
5	11	6	11	11	7	1	11	391
		¶ Theodoſiꝰ iperator imane facinꝰ qđ cõmiſit/ quãdo Theſ-						
		ſalonicę ſeptẽ millia ciuiũ fecit occidi ĩ vltionẽ iudicũ						
		in ſeditiõe occiſſorũ imitabili publicę pœnitẽtię exẽplo						
		diluit. ab Ambroſio eccl̃ia expulſꝰ: & hũilĩ ſatiſfactiõe						
		recõciliatus. ¶ Gregorius Nazãzenus eps obiit.						
		¶ Ambroſiꝰ poſt Hilariũ Pictauẽſẽ hymnos ĩ eccl̃ia canẽdos:						
		primꝰ cõpoſuit. ¶ Claudianus gẽtilis poeta Rhomę claret.						
6	12	7	12	12	8	2	12	392
		¶ Caput Ioãnis baptiſtę a Theodoſio iperatore/ Cõſtãtinopo						
		lim trãſlatũ eſt: qđ cũ Valẽs iperator olim illuc voluiſſet trãſfer						
		re: vehiculũ ĩ quo ſanctũ caput ferebaꝫ/ nullo modo moueri potuit.						
7	13	8	13	13	9	3	13	393
		¶ Terribile in cœlo ſignũ: colũne per oĩa ſimile apparuit.						
		¶ In Hiſpania Prudẽtius Lyricus poeta claruit.						
8	14	9	14	14	10	4	14	394
		¶ Hieronymus librũ Illuſtriũ virorũ hic finit. Gennadius ab						
		hinc icepit. ¶ Alexãdrię iuſſu Theodoſij/ tẽpla idolorꝫ						
		a Theophilo epo deſtruũt: & euerſo famoſo Serapis						
		Fano martyriũ ibi cõſecraꝫ. et ĩ eo oſſa Ioãnis baptiſtę						
		recondũtur/ q̃ hoc modo Alexãdriã trãſlata fuerũt.						
		¶ Apoſtata Iuliano ipãte/ & cõtra xp̃m furẽte: pagãi						
		oſſa Ioãnis baptiſtę in vrbe Samaria ſepulti/ effracto						
		ſepulchro: extrahẽtes diſpgebant p agros ea q̃ rurſus						
		collecta igni cremabãt/ & ſanctos cineres puluerĩ imi						
		xtos/ p aera diſpgebãt. Sed quidã monachi ex Hiero-						
		ſolymis imixti furẽtibꝫ pagãis/ quotquot potuerũt oſſa						
		collegerũt & ad abbatẽ ſuũ Philippũ Hieruſalẽ detu-						
		lerũt. Philippus ea Athanaſio epo miſit Alexãdriæ.						
		¶ Sãctus patriciꝰ Scotus ĩ Hybernia cũ ſuis ſororibꝫ						
		vẽdit/ vbi cũ eẽt regis portariꝰ: ãgeli ſępe allogo fruit.						
9	15	10	15	15	11	5	15	395
		¶ Hieronymo ſacras ſcripturas veteris teſtamẽti de Hebraica						
		veritate ĩ Latinã linguã vertẽte/ æditio 70. iterp̃tũ q̃						
		tenebaꝫ a cũctis/ & Gręcis & latinis cępit in ſcdis hẽri:						
		quod cũ cõtra iueteratũ vſũ eccl̃ie fieri/ q̃uis ſcti & do-						
		cti viri ægre ferrẽt/ p̃ualuit tñ authoritas Hebraicę ve-						
		ritatis poſtq̃ patuit q̃tũ ab ea diſcrepẽt 70. interp̃tes.						

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuiſi.	Oſtro.	Hunñ.	Anni
¶ Arſenius Rhomę claret/ qui vſq; ad quadrageſimũ ætatis annũ in								dñi.
aula ipatorũ gl̃ioſe militãs: ex ſenatore fit monachus et per ãnos qui-								
q̃uagintaquiq; in eremo ſanctitatis exẽplo/ oĩbus mirabilis enituit.								
10	16	11	16	16	12	6	13	396
¶ Hoc tp̃e in caſtello Iudęæ Emaus natus eſt puer pfectus:								
ab vmbilico & ſurſũ diuiſus/ ita vt hẽret duo pectora								
et duo capita: et vnuſq; pprios ſẽſus/ & vnꝰ edebat								
et nõ alter/ vnꝰ dormiebat & alter vigilabat/ nõnũq;								
inſimul dormiebãt/ iſſimul ludebãt ad alterutrũ/ & fle-								
bat vterq; et pcutiebãt ſeinuicẽ. Porro vixerũt ãnis								
ferme duobus/ & vnꝰ quidẽ mortuꝰ eſt: alter vero ſup								
uixit diebꝰ q̃tuor. ¶ Valẽtinianꝰ ipator nimia auſteri								
tate Arbogaſtis magiſtri militũ ad vitę tediũ pductꝰ:								
laq̃o vitã finiuit. Eugenio auxilio Arbogaſtis tyrãni-								
zat. ¶ Corpa Abacuch & Micheę ꝓphetarũ reuelant.								
¶ Didimꝰ abſq; oc̃lis/ ãno ętatis 85. Alexãdrię obiit.								
11	17	12	17	17	13	7	17	397
¶ Theodoſius Eugenio & Arbogaſtẽ i bello pmit: &								
ipe nõ multo poſt obiit. Poſt quẽ filij eiꝰ Archadius &								
Honeriꝰ iperãt: ãnis 13. ¶ Corpa Nazarii & Celſi mar								
tyrũ Mediolani ab Ambroſio reperta & leuata ſunt.								
Archadiꝰ et Honoriꝰ								
1	18	13	18	18	14	8	18	398
¶ Cõſtãtinopolis trã dci formidãs/ igne ſup nubẽ terribiliter								
fulgẽte: ad pœnitẽtiã cõuerſa euaſit. ¶ Rufinꝰ magiſter militię orĩẽta-								
lis rebellãs/ a Stilicone magiſtro militię occidẽtalis: pmit. ¶ Gildo								
cões Africę rebellãs cõſueta ſtipẽdia Rhomãis ſubtraxit: quẽ								
nõ multo poſt Stilico ĩterficiẽs/ Africã ad ius priſtinũ								
redegit. ¶ Vuiſigothi rupto cũ Rhomãis fœdere: Al-								
ricũ ſup ſe regẽ creãt q̃ regñ. ãnis 15. Alaricꝰ								
2	19	14	19	19	1	9	19	399
¶ Anaſtaſius Rhomanę eccl̃ie 37. p̃ſidet. ¶ Sãctus Martinꝰ ſcdm quoſdã obiit hoc ãno ¶ Florebãt ĩ eccleſia hoc tp̃e ſcti et docti viri Ioãnes Chriſoſtomꝰ Cõſtantinopolis eps: ſctitate quidẽ et ſciẽtia clarꝰ/ ſed ĩ facũdia ſua ſeuerior & liberior iuſto. Donatꝰ Ephyri eps/ qui ĩgentẽ draconẽ expuẽs ĩ ore eius iterfecit: quẽ octo iuga boũ vix trahere nõ potuerũt ad cremãdũ. ¶ In Hiſpãia Oroſiꝰ hiſtoriogra- phus: clarus habet. ¶ In Aquitania Seuerus qui vitã ſancti Martini & multa alia ſcripſit/ qui ĩ ſenecta a Pelagianis ſeductus: ſilentiũ vſq; ad									Anaſtaſius papa.

Rhomano.	Perſa.	Britã.	Vuiſig.	Huñ.	Anni
	mortẽ tenuit tacẽdo corrigẽs quod loquẽdo peccauit.				dñi.
	In Gallia Seuerinus Agripinẽſis agnoſcitur.				
	Seruatius quoq; decimꝰ Tungrẽſis ẽps: dñi noſtri				
	ieſu xpi cõſanguineus/nõ ſolũ ex eo ꝙ volũtatẽ dei				
	patris faciebat:ſed etiã ſcdm carnẽ.qui natus quidẽ				
	in Perſide filiꝰ fuit Eminiu cuiꝰ pater fuit Eliud trat				
	Elizabeth/q̃ pepit Ioannẽ baptiſtã.Mar vero Eliud				
	& Elizabeth Eſmeria ſoror fuit Annæ quæ genuit				
	Mariam matrem domini.				
5	20	15	20	2	10	20	400
	Rhomanorũ prouincias hinc Vuiſigothi :inde Hunni				
	grauiter incurſant.				
	Rhomę celebrato gladiatorio ludo Thelematius				
	monachus increpans populũ attẽtius ſpectaculo				
	inhiantẽ:lapidatur a ppõ. vnde offenſus Honoriꝰ				
	imperator: gladiatoriũ ludũ edicto ſuo in perpetuũ				
	remouit.				
4	21	16	21	3	11	21	401
	Imperatores zelũ patris Theodoſii ſecuti:i toto orbe Rho				
	mano templa idolorũ deſtrui iubent.				
	Hieronymꝰ & Rufinus preſbyter Aquileiẽſis orta				
	inter ſe ſimultate/ pro q̃ſtionibus ſcripturarũ libros				
	iuctiuarũ ſatis quidã luculẽto: ſed nimis mordaci				
	ſermone in alterutrũ ſcribunt.				
5	22	17	22	4	12	22	402
	Sanctus martinus ætatis anno octogeſimo primo/ epatus				
	vero viceſimoſexto obijt hoc anno ſecundũ proſpe-				
	rũ/ quĩ ſcripſit eũ obijſſe ãno quito Archadij & Ho-				
	norij:imo ſcdm Seuerũ qui ſcribit in vita eiꝰ/ eũ poſt				
	mortẽ Priſcilliani.16.annos vixiſſe.				
6	23	18	23	5	13	23	403
	Ambroſius Mediolanenſis obijt/cuius vitã Paulinus No				
	lanus ẽps ad Auguſtinũ epiſcopum deſcribit.				
	Hic Paulinus Nolę poſtmodũ ẽps cũ eſſet inume-				
	rabiliũ prędiorũ dñs/admirabili exẽplo venditis oi-				
	bus/religionẽ expeditus elegit: cui Theſaria ex cõ-				
	iuge ſoror facta/ æquatur beatę vitę teſtimonio &				
	merito.hic ſe ẽpm pro captiuo filio pauperis viduæ				

Rhomano.	Perſa.	Britã.	Vuiſi.	Huñ.	Anni
	in ſeruitutẽ barbari addixit/ſed diuinitꝰ ꝓditus quis				
	eſſet:multos captiuos libertati reſtituit.				
	Hoc tẽpore in Italia Siſinnius/Martyrius & Ale-				
	xander a gentilibus martyrizantur. Quorũ corpora				
	cũ Mediolanũ deferrẽtur:cęcus per eos illuminat/				
	dicens ſe illuc per viſum directũ eſſe ab Ambroſio				
	ẽpo dicẽte ſe in horũ martyrũ cõſortio deputatũ eſſe				
	Stilico pacẽ fratrũ ĩperatorũ interturbare volens:				
	Alaricũ regẽ Gothorũ fecit ordiari magiſtrũ militũ.				
7	24	19	24	6	14	24	404
	Innocẽtius Rhomanę eccleſię 38 pſidet. Hic decreuit pacis				Innocẽ-
	oſculũ ad miſſas dari:ſabbato ieiunũ celebrari. oleo				tius papa
	aduſus infirmorũ ab ẽpo cõſecrato licere vti/ nõ ſolũ				
	preſbyteris/ſed oĩbus etiã xpianis in ſuã/ſuorũq; ne-				
	ceſſitatẽ vngendo.				
	In Britãnia Pelagius execrabili doctrina eccĩam				
	Chriſti maculare nititur / dicens hoiem ſine gratia				
	poſſe ſaluari ſuis meritis. vnũquẽq; ad iuſtitiã ꝓpria				
	volũtate regi / infantes ſine peccato originali naſci				
	ſed tã iſõtes eſſe q̃ iſõs fuit Adã ãte ꝑuaricationẽ/nec				
	ideo baptizãdos eſſe vt a pctõ ſoluant:ſed vt p ado-				
	ptionẽ in regnũ dei admittant/ qui & ſi nõ baptizẽ-				
	tur eſſe tñ eis extra regnũ dei æternã & beatã vitã				
	Adã ſolũ ſuo pctõ lęſum eſſe/ eũq; mortuũ eſſe nõ ex				
	culpæ merito:ſed ex conditione naturæ qui mori-				
	turus fuiſſet/ etiã ſi nõ peccaſſet. dicebat etiã irritas				
	eſſe orõnes q̃ fiũt ab eccĩa:ſiue pro fidelibus/ſiue ꝓ				
	infidelibus. Hũc & Celeſtiũ & Iulianũ cõplices eiꝰ:				
	Innocẽtiꝰ papa dãnauit. Hieronymꝰ quoq; & Augu				
	ſtinꝰ & alij/ eos vt fidei hoſtes armis veritatis ipugna				
	bant. Orientales etiã grauit exagitat mota de deo				
	queſtio. vtrũ deus ſit corpus & hũanũ ſcema habeat				
	an ſit incorporeus/& ab hũano ſcemate oĩno alienꝰ:				
	ſimpliciorib; deũ corporeũ & ab hũano ſcemate eſſe				
	aſtruentibus/ alijs hoc deſtruentibus.				
8	25	20	25	7	15	25	405
	Rhomę Alexis nobiliſſimi Rhomanorũ vita mirabilis de-				
	clarata eſt:qui prima nuptiarũ nocte ſponſã reliquẽs				

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britā.	Vuād.	Vuisi.	Oltro.	Hunñ.	Anni dñi.
		pro Christo pegrinat⁹ est ꝑ decē & septē ānos: & tādē apud Edissā Syrię vrbē imagine sanctę genitricis Marię eū diuulgāte/ inde quoq; fugit. & ad portū Rhomanū nō spōte appulsus/ a patre suo vt paup accipit. Ibiq; nulli cognitus decē & septē ānos agēs tenere vitæ suæ in charta descripto: obijt. & diuia voce manifestatus: totā Rhomā stupore & gaudio affecit.						
		Ioannes Chrisostomus Eudoxiā vxorē Archadij iperatoris multosq; sacerdotū infestos habens:: epatur pellitur & exilatur. Sed populo ꝑ hoc tumultuāte/ reuocat. scdo exiliat: sed terrę motu regiā vrbē grauiter cōcutiente/ a ciusbus reuocatur.						
9	25	21	26	26	8	16	26	406
		Pachomius abbas centesimūdecimū ānū agēs: in virtutib⁹ cōsumat. Archadius iperator ossa Samuelis ꝓphetę a Iudęa Cōstātinopoli trāstulit/ tā hilariter occurrēti-bus populis: ac si eū viuentē cernerēt. Paula Bethleē obijt: cui⁹ vitā Hieronym⁹ scribit. Augustinus in ecclesia philosophatur: cuius librorū tractatuū & epistolarū numerus plusq; ad mille triginta extēditur/ multis numero non cōprehensis.						
10	27	22	27	27	9	17	27	407
		Ragadaisus Scitha cū ducētis millibus Gothorū a Scithia veniēs: Italiā inuadit. Ex hoc murmur multum blasphemantiū infremit in Christū/ Christianitatis tēpora culpātes: fœlicitatē gentiū attollūt: inter quos ꝑcipue Symachus orator furebat: qui etiā scriptis epistolis suis aiebat de ydolatria/ & de repetenda ara victoriæ. Quorū latrantiū ora/ iiecto eis veritate esse obstruxerūt: Augustinus libro de ciuitate dei/ & Orosius historia sua. Prudētius quoq; poeta/ luculento metrici operis libello: blasphemias Symachi refellit.						
11	28	23	28	28	10	18	28	408
		Augustin⁹ apud Yponē Africæ/ & Hieronym⁹ apud Bethleem Iudę per epistolas iter se vsq; ad simultatē discēptant de quibusdā scripturæ capitulis: maxime de eo quod dicit Paulus se Petro i facie restitisse: quia reprehensibilis erat. de quo Hieronym⁹ scripserat: quia Pau						

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britā.	Vuād.	Vuisi.	Oltro.	Hunñ.	Anni dñi.
		lus Petrū nō reuera sed simulate reprehēderit. Augustinus cōtradicebat: ꝙ eū reuera/ nō simulate reprehēderit. Multis vrbib⁹ vastatis/ Radagaisus a Rhomanis conclusus: interijt cū omnibus suis. Sdigerdis imperat Persis: annis 34.						
	Sdigerdis							
12	1	24	29	29	11	19	29	409
		Ioānes Chrysostomus vrgentibus inimicis episcopatu abdicatus/ ab Archadio exilio relegatur: ibiq; nō multo post moritur. Innocentius papa/ & occidētales epi: pro Ioānis prę iudicio ab orientaliū se cōmunione suspendūt. Iram dei pro morte Ioānis/ nimia grandinis tempestas Constantinopoli incūbens: & mors Eudoxię Augustæ subsecuta/ intentat.						
13	2	25	30	30	12	20	30	410
		Archadius orientalis imperator timēs filio suo octēni puero Theodosio/ eiq; tutorē Sdigerdē Persarū regē testamēto designās: mortē obijt. Sdigerdis tutelā pueri benigne suscepit: & pacē firmissimā cum Rhomanis fecit/ mediāte Marutha Mesopotamiæ episcopo. Is Maruthas & apud Persas/ & apud Rhomanos omnimodis clarissimus habebatur. Vtice terra septem diebus mugitū dedit. Vtilico regnū Honorij affectās filio suo Eucherio/ reipublicæ perniciosus efficitur. barbaras gentes iple alias regno immittens/ alias consensū suo fouens. vnde modo solito/ grauius earum & maxime Vuandalorum rabies per Gallias exarsit. Honorius post Archadij mortē/ cum fratruele suo Theodosio regnauit: annis quatuordecim.						
Honorius								
1	3	26	31	31	13	21	31	411
		Atticus Constantinopolites episcopus: claret. Vuandali duce Crosco Gallias peruagati: multas vrbes & ecclesias subuertūt. Croscus tādem a Mariano prēside Arelati captus/ et per victas vrbes ignominiose retractus: ad mortem tormentatur.						

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostro.	Hunñ.	Añ. dñi
	Sub hoc turbine inter multos martyrizãtur Secundẽsis Flo							
	rẽtinus & Hylarius/ Desyderius Lingonẽsis cũ Vin							
	centio Archidiacono/Antidius Vesontiẽsis epus.							
	De hoc Antidio legit q̃ aliquãdo tertia feria post							
	palmas transiens pontẽ Duuij flumis/vidit agmen							
	dęmonum gesta sua principi suo referentium: & inter							
	cos Aethiopẽ in manu Sandaliũ p̃ferentẽ ad iudiciũ							
	qđ Romanũ p̃sulẽ cuius hoc erat per septẽ ãnos ipu=							
	gnatũ: tãdẽ ad lapsũ traxerit. qui vocãs ad se Aethio							
	pẽ et in virtute dei & sanctę crucis sup eũ ascendẽs/							
	eo vectãte Rhomã venit feria quita/hora celebrãdi							
	officij: & dæmone pro foribꝰ expectãte/papę rem re=							
	tulit. negãtẽ p Sandaliũ ad pœnitẽtiã mouit. & miſ=							
	sa vice eius celebrata & parte Chrismatis a se cõsecra=							
	ti assumpta/dęmone reuectãte ad ecclesiã suã redijt							
	sabbato sancto/hora celebrandi officij.							
	Rhomæ fœmina gygãtheæ magnitudinis/de parẽ							
	tibus mediocris staturæ nata: multis stupori erat.							
2	4	27	32	32	14	22	32	413
	Alaricus rex Vuisigothorũ per Italiã debacchatus: mãdat							
	Honorio iperatori/vt aut secũ bello cõgrediat̃/aut							
	Gothis in regno suo locũ ad habitandũ largiat̃. Ho							
	norioꝰ Gallias furori gẽtiũ vndiq; expositas/eis cõcessit.							
3	5	28	33	33	15	23	33	413
	Vuandali Gallias quas per tot ãnos lacerauerũt relinquẽ=							
	tes timore Gothorũ/cũ alanis & sueris Hispanias oc							
	cupãt: ibiq; fere 30 ãnis habitauerũt.							
	Alaricꝰ facto fœdere cũ Honorio/cũ ad Gallias sib							
	datas tenderet: Stilico ipo sancto die paschę ex ipro							
	uiso sup eũ irruit/& primo ipetu victor: postea a Go=							
	this turpiter vincitur. Honorius cognito Stiliconẽ							
	esse tantorũ malorũ incentorẽ/& vitæ suæ insidiatorẽ:							
	eũ cũ filio eius Eucherio occidit. Alaricus rupto							
	fędere Italiã repetit/ipsã Romã accipit/& i ea multa							
	incendit/multos affligit: a sanguie tamẽ & cæde tẽ=							
	perat/& ad sanctorũ limina eõfugiẽtibus indulget/							
	tertia die sponte Rhoma egreditur: ad Siciliã naul=							
	gare contendens/naufragiũ patit̃/& nõ multo post							

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ	Anni dñi
	apud Cõsentiã vrbẽ subita morte desungitur.							
	Capta est autem Rhoma. 9. Calẽdas Septẽbris: ãno							
	1164. cõditionis suæ. His diebus apud Africã in							
	Vticensi littore/dens gygantis inuentus est tã ing ẽs							
	vt si minutati in modulos nostrorũ dentiũ cõcidereť:							
	cẽtũ dẽtes inde fieri possent. Interi Vuãdalis Gal=							
	lias icursantibus cõgressi Franci Modigisilũ regẽ cũ							
	viginti millibus Vuandalorũ extinguũt: et supma for							
	te interitio Vuãdalorũ fuisset/nisi reliqis eorũ Alano=							
	rũ Resplẽdial subsidio vẽisset Britãnorũ vires hac							
	tempestate nimijs hostiũ irruptionibus/nimis erant							
	attenuatę/& quia a Rhõanis vndiq; bello laborãtibꝰ							
	nihil subsidij hẽre porãt: subtrahũt se ab eorũ dñatiõe							
	et per ãnos circiter 7 8. multũ calamitatibꝰ laboraue=							
	rũt. Inito aũt cõsilio: dixerũt Lundoniẽsem archiepm							
	ad regẽ mioris britãnię Aldroenũ vt eis succurreret.							
	At ille tradidit eis fratrẽ suũ Cõstãtinũ cũ armata m i							
	litũ manu/sicq; Cõstãtinꝰ erectus est i regẽ: regnauitq;							
	decẽ ãnis. habuit autẽ tres filios: Cõstantẽ qui mona							
	chus factꝰ est/Aureliũ/Ambrosiũ & Vtherpẽdragon.							
	Vuãdalis post Modigisilũ/Modigisilꝰ filius Gunde=							
	ricus regnat in Hispanijs: ãnis 16. Vuisigothorũ							
	tertius regnat Athanulphus: annis 3. Franci sępe							
	Gallias icessantes: diripiũt primo/& secũda irruptiõe							
	incendũt vrbẽ Treuerim/quã condidit Treber filius							
	Nini Assyriorum regis profugus a facie nouercę suæ							
	Semiramidis/& a suo noie Treuerim denoiauit.							
	Britãni Gũdericꝰ Athanulphus							
4	6	29	1	1	1	24	34	414
	Athanulphus Rhomã redijt/quod reliquũ erat abradit/in							
	per cæteros Placidiã quoq; sororẽ Honorij iperatoris							
	captiuã abducit: eãq; sibi vxorẽ ducit. Honoriꝰ ipa							
	tor quia i deo spauit affectu optimę religionis: libera=							
	uit eũ deus a multis in se vndiq; insurgẽtibus tyrãnis.							
	Siquidẽ in Britãnijs: Gratianus. in Gallijs: Cõstan=							
	tinus/& Cõstãs filius eius ex monacho Cęsar factus.							
	Itẽ post eos i Gallijs: Gerontius & Maximꝰ Salustius							
	Iouinus Sebastianus. in Africa: Eraclianus. Rhomæ:							

Rhomanã.	Persa.	Fran.	Britã.	Vuãda.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ.	An. dñi.
		Tertulus & Attalus ille/quẽ Gothi capta Rhoma im=						
		peratorẽ Ludicro creatũ vno die iperiali scemate ꝓce						
		dere/crastino aũt seruili scemate sibi ministrare fece=						
		rũt. hic inquã nõ tã Ludicro sed serio iperatore affe=						
		ctans: & hi oẽs in tyrãnidẽ inuaserũt diuersis locis/						
		diuersis tpibus a militibus Honorij capti aut extincti						
		perierũt. ¶ Notandũ vero ꝙ tres primi reges quidẽ						
		Britãniæ fuerũt sibi succedẽtes: Gratianus videlicet						
		Cõstantinꝰ & Cõstans/sed ideo tyrãni vt arbitror ap						
		pellãtur/ quia Rhomano iperio subiectionẽ minime						
		exhibebãt: vel quia ipm imperiũ inuadere nitebãtur.						
	5	7	30	2	2	2	25	35	415
		¶ Maximus Taurinẽsis epꝰ claret/ qui in omelijs cõponẽ=						
		dis & in ecclesia declamãdis: studuit eleganter.						
		¶ Hispanie: Vuãdalorũ ferro/fame/pestilẽtia/morsibꝰ						
		bestiarũ grauit laborãt. ¶ Valentia Galliarũ ciuitas						
		a Gothis capta est. ¶ Prędestinatorũ hęresis/hoc tẽ=						
		pore cœpit serpere/qui ideo pdestinati vocãtur: quia						
		de prędestinatiõe & diuina gratia disputãtes/assere=						
		bant quod nec pie viuẽtibus prosit bonorũ operũ la						
		bor: si a deo ad mortẽ pdestinati fuerit/ nec ipijs obsit						
		ꝙ iprobe viuãt: si a deo pdestinati fuerint ad vitã. quę/						
		assertio: & bonos a bõis auocabat/& malos admala						
		ꝓuocabat. Hæc hęresis ex libris Augustini male itel						
		lectis: initiũ sumpsisse dicitur.						
	6	8	31	3	3	3	26	36	416
		¶ Honorius iperator lopitus in Africa hęreticus: pacẽ reddit						
		ecclesijs. ¶ Perempto a suis Athanulpho Vulsigo=						
		thorũ rege: Sigericus regnat/anno vno.						
		¶ Iudęus quidã cũ questus causã sępe in multis hęre=						
		ticorũ ecclesijs baptizatus fuisset: venit etiã ad eccle						
		siam ortodoxorũ sub eadẽ intentione baptizandus/						
		et cũ baptizari deberet/aqua fontis subito disparuit/						
		et iterũ allata aqua & fonte repleto/iterũ atqꝫ iterum						
		aqua disparẽs/virtutẽ dei & Iudęi perfidiã ostendit.						
		Sigericus						
	7	9	32	4	4	1	27	37	417
Zosimus		¶ Zosimus Rhomanę ecclesię 39. prędidet. Hic decre=						

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ.	Añ. dñi.
		uit cęreũ sabbato sancto paschę per ecclesias bñdici.						
		¶ Quidã occidentales vltimo ãno cycli decẽnoualis						
		pro embolismo cõmunẽ annũ tenẽtes/ac per hoc in						
		paschа celebrãdo aberrãtes: diuio miraculo ad veri=						
		tatẽ reuocãtur. In vna eni Italię ecclesia vbi annuati						
		sabbato sancto paschę hora baptizandi solebat aqua						
		diuinitus manare/& statim ex sese redire nullo dedu						
		ctorio penitus apparẽte/nũc tẽperius iusto/ id est 8.						
		Calendas Aprilis paschа celebrãtes/ aqua nõ emanãs						
		expectatiõe totius diei ac noctis fefellit. legitimo aũt						
		die paschę hora baptizãdi aq̃ solito emanãs 10 calẽd.						
		maij paschа debere celebrari ostendit. ¶ Corpa san=						
		ctorũ Stephani ꝓthomartyris/ Nichodemi/ Gama=						
		lielis & Abibon: Luciano presbytero reuelata sunt/&						
		corpus quidẽ prothomartyris Stephani Ioãnes epꝰ						
		a Caphargamala Hierusalẽ trãstulit/ quod post ali=						
		quot annos inde leuatũ/ a Iuliana matrona quę cor=						
		pus Alexãdri viri sui sepulti/iuxta corpus ꝓthomar=						
		tyris leuare volẽs/pro corpore viri sui corpus ꝓtho=						
		martyris leuauit/& multa miraculorũ gloria illustra=						
		tum Constãtinopolim detulit. ¶ Perempto a Vuisi=						
		gothis Sigerico/regnat Vuallia: annis duobus.						
		Gualia						
	8	10	33	5	5	1	28	38	418
		¶ Orosius ꝓsbyt rediens a Hieronymo/ad quẽ missus						
		fuerat ab Augustino pro discenda quęstione / de ori=						
		gine animæ/ reliquias prothomartyris Stephani ad						
		Africã detulit cum Historia inuentionis eius quam						
		gratia miraculorũ prosequẽte/vbiqꝫ deus mirificauit.						
		Vnde plura Augustinus multo plura scripsit Euo=						
		dius.						
		¶ Honorius pacto fœdere cum Gothis: Aquitaniã						
		tradit eis.						
		¶ Vuallia Placidiã ab Athanulpho captã reddit Ho						
		norio fratri: Honorius eam dat vxorẽ Constãtino						
		comiti/ex quo Placidia Valentinianum genuit/qui						
		post Honorium regnauit.						

ℂRhomañ.	Perſa.	Franc.	Britā.	Vuād.	Vuiſi.	Oſtro.	Hūn.	An. do
9	11	34	6	6	2	4	39	419

ℂ Symone & Marcomiro Francorū ducibus defunctis Frā-
ci in cōe deliberāt vt et ipſi ſicut aliæ gentes regnum
habeant: et filiū Marcomiri ducis Pharamundū ſibi
regem ordinant/qui regnauit annis 11.

Pharamundus

10	12	1	7	7	3	30	40	420

ℂ Bonifacius Rhomanę eccleſię 40. prę ſidet. Cōtra
hūc Bonifaciū ordinato Eulalio/& pro hoc diſſidēte
eccleſia; ambo iuſſu Honorij Auguſti vrbe egrediun-
tur/& ſic reprobato Eulalio iuſſu Auguſti Bonifacio
quia prior ordinatus fuerat/ſedi apoſtolicę reſtituit.
Hic decreuit vt nulla mulier/aut monacha pallā ſa-
cratā altaris cōtingeret/aut lauaret/aut incēſum po-
neret: & vt ſeruus/vel obnoxius curiæ/aut cuiuſlibet
rei non fiat clericus.

Bonifa-
cius papa.

11	13	2	8	8	4	31	41	421

ℂ Hieronymus per quinquagintaſex annos libris ſuis cōfe-
ctis: ita pectore prę laboribꝰ defecto/vt lecto ſurgere
nequiret niſi apphenſo manibus fune qui ad hoc de
trabe pendebat: obijt apud Bethleē anno ætatis ſuæ 98.

12	14	3	9	9	5	32	42	422

ℂ Franci vti cęperūt legibus/ & legē Salicā dictauerūt. per
quatuor gentis ſuę proceres electos de pluribꝰ: his ap-
pellatos noibus. Vlogaſt/ Bologaſt/ Salagaſt/ Vuidi-
gaſt. In villis Germanię Salechaim/ Bodohaim/ Vuin-
dehaim. hi quatuor proceres per tres mallos cauſarū
origines cōueniētes ſolicite tractātes: de ſingulis
ſcutiēdo ſicut lex Salica declarat iudicare decreuer
Vuādali/ Alani/ Sueui: regiones Hiſpaniarū ad ha
bitandū inter ſe trifariā cōpartiti/ et in tribus regnis
diuiſi collidūtur iter ſe inteſtino bello.

13	15	4	10	10	6	33	43	423

ℂ Honorius Cōſtantiū virū ſororis ſuæ Placidię in īperiū aſ-
ciſcit: qui octauo īperij menſe obijt. Eſtimo hūc eſſe
Cōſtantinū quē Beda dicit i Galliā ab Honorio miſ-
ſum. ℂ Britānis ſubiectionē Rhomano īperio repro-
mittētibꝰ: ſubſidiū mittit Honoriꝰ & Hiſpanis. Vuā-

ℂRhomañ.	Perſa.	Franc.	Britā.	Vuād.	Vuiſi.	Oſtrog.	Hūno	An.
14	16	5	11	11	7	34	44	424

dalorū bello laborantibus: ſed id fruſtra fuit.

ℂ Honorius tricēnalibus ſuis de pompa capti Maximi tyrā-
ni Rauēnę celebratis: obijt. ℂ Theodoſius vtriq; re-
gno īperat ānis tribus. ℂ Vuallia rex Vuiſigothorū
Vuandalos in Hiſpanijs proſequutus: debellat.
ℂ Conſtantino rege Britonū Vuortegirnus cōſul Ge-
muſſeorū Cōſtantē ex monacho i regē ſublimauit &
vice eī ipe capiti eiꝰ dyadema īpoſuit. affectabat enī
regnū ſibi vſurpare: ſed Cōſtās q legitīe non poterat
regnare quolibet modo/ aut depoſitus/ aut perēptus
fuiſſet. Nā fratres illius adhuc pueri erant/ Ambroſiꝰ
& Vtherpendragon/ & ad regni gubernaculū nōdū
idonei. Rhomā autē ad opē ferendā Britonibꝰ vltra
nō reuerſuri ſuaſerunt ei murū cōſtruere ab oriēte in
occidentē/ inter Deirā & Albaniā: vt hoſtiū acceſſus
detineret/ peritiāq; armorū tradiderunt eo q patria
militibus eſſet euacuata.

Theodoſius

1	17	6	12	12	8	35	45	425

ℂ Ioānes Hūnos regno īmittit: & eorū auxilio ad tyrānidē
intendit. ℂ Vuandali Mauritaniā inuadunt.
ℂ Hoc tēpore Theoniſtus eps ab hęreticis pulſus eſt
vrbe ſua Philippis cū diſcipulis ſuis/ Albano/ Yrſo/
Tabrahā: ex quibus Albanꝰ apud Maguntiā Gallię
ciuitatē/ reliqui vero in diuerſis locis Italię pro Chri-
ſto martyrizantur.

2	18	7	13	13	9	36	46	426

ℂ Ce[illegible]nus Rhomanę eccleſię 41: pſidet. Hic cōſtituit vt
pſalmi Dauid centūquiquagīta ante ſacrificiū cane-
rentur antiphonatim ex oībus. quod ante nō fiebat:
niſi tantū epiſtola beati Pauli & ſanctū euangeliū re
citabatur. Ex hoc inſtituto excerpti de pſalmis itroi-
tus/ gradalia/ offertoria/ ante ſacrificiū cōmuniones/
inter cōicandū cū modulatione ad miſſā in eccleſia
Rhomana cātari cœperūt. ℂ Theodoſius per Arda-
burium ductu angeli: Ioānē tyrannū opprimit.
ℂ Rhomę inter Etiū & Bonifaciū ex rei militaris gīa

Celeſtinus papa

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ.	Añi. dñi.
	orta inuidia: reipublicæ parturit dispendia.							
3	19	8	14	14	10	37	47	427

¶ Theodosi⁹ Valetinianũ Placidię amitę suę ex Cõstãtio filiũ imperatorẽ facit/ eumq; cũ Placidia matre Rhomã ad imperandũ mittit: et regnauerunt simul ãnis 24.

¶ Carthago perm issa est muro circundari.

¶ Cassianus de ecclesia Cõstantinopolitana a Ioãne Chrysostomo electus/ et in Massiliã Gallię pbyter ordinatus: multa scripsit. Inter quę etiam cõpertas in Aegypto vitas patrũ/ doctrinasq; & regulas datis ad plurimos libris: exponit.

Theodosi⁹ et Valetinian⁹

1	20	9	15	15	11	38	48	428

¶ In Britãnia Timotheus quidã cõtinẽtiæ & religionis imagine multis illudẽs/ eos in errorẽ suę hęresis induxit/ dicens Christũ verũ quidẽ deũ & verũ hoiem de virgine Maria natũ fuisse: sed mentiẽs dicẽdo ꝙ diuina natura cõuersa sit in humanã naturã.

¶ Rhomãi Hũnos a Pãnonia fugãt: quã p quiquagĩta tenuerant annos.

2	21	10	16	16	12	39	49	429

¶ Bonifacius Africã cui pręerat: solicitat ad rebellionẽ.

¶ Gundericus rex Vuandalorũ capta Hispali cũ impie elatus manus in eccliam ipsius ciuitatis extendisset: mox dei iudicio a dęmone correptus interijt. Cui Genfericus frater i regno succedẽs: regnauit ãnis 48. Hic vt fertur de fide catholica in Arrhianã sectã apostatauit.

Genfericus

3	22	11	17	1	13	40	50	430

¶ Clodius filius Pharamũdi rex crinitus/ regnat sup Frãcos ãnis decẽ & octo. Ex hoc Frãci crinitos reges habere cœperũt. ¶ Augustinus in epatu Ypponẽsi Heracliũ sibi substitui fecit. ¶ Vualamer Ostrogothorũ regnũ suspiciẽs: regnauit ãnis 31. Hui⁹ frater fuit Theudemer: de quo ortus est Theodericus rex Italiæ.

Clodius Vualamer

4	23	1	18	2	14	1	51	431

¶ Clodius Thoringiã iuadit/ & in Dispargo castello Thoringorũ aliquãdiu hĩtauit. ¶ Perẽpto Cõstãte rege Britonũ factione vt putatur Vuortegirni cõsulis: inuasit regnũ ipse Vuortegirnus/ cũ parẽ sibi nullũ videret.

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunn.	Añi. dñi.

¶ Interea Saxones cũ trib⁹ nauib⁹ exeũtes a Germania/ applicuerũt in ptibus Cautiæ regisq; aduẽtus sui causã apientes: cũ gaudio suscepti sunt ab eo/ irruẽtibus vero more solito ab Albuna hostibus/ pugnãq; acerrimã ex vtraq; pte cõmittẽtibus/ rex victoriã obtinuit auxilio Saxonũ strẽnue dimicãtiũ. Quorũ ꝓbitatẽ inermis cũ rex exptus fuisset: dedit eis possessiões in terra sua/ magnãq; familiaritatẽ & cõfidentiã apud eum adepti sunt.

5	24	2	19	3	15	2	52	432

¶ Celestinus papa ad Scotos in Christũ credẽtes: Palladiũ mittit primũ epm. Post quẽ ad eosdẽ ab eodẽ Celestio missus est sctũs Patrici⁹ genere Brito filius Conches sororis sancti Martini Turonẽsis: qui i baptismo qdẽ dictus est Suchat/ a sancto Germano Magoni⁹/ a Celestino vero Patrici⁹/ a quo archiepũs Scotorũ ordinat⁹ per 60. ãnos signis/ sanctitate/ doctrina/ excellẽs totã insulã Hybernią cõuertit ad Christum.

¶ Nestorius Cõstantinopolis epũs factus/ fit actor hęresis separãtis in Christo hoiem a deo/ dicẽs purũ hominẽ nõ deum de Maria natũ: & a Iudęis crucifixũ.

¶ Vuandalos qui olim timore Athanulphi excesserãt a Gallijs: Vuallia rex Gothorũ expellere parat etiam ab Hispanijs.

6	25	3	20	4	16	3	53	433

¶ Synodus vniuersalis Ephesina prima ducẽtorũ epũ/ oporũ iussu Theodosij iunioris Augusti ędita est/ q̃ Nestorĩ duas personas i Christo asserentẽ iusto anathemate cõdẽnauit: ostendẽs manere i duas naturas/ vnã dñi nostri IHESV Christi personam.

¶ In Hispanijs 20 milia ferme militũ cõtra Vuãdalos pugnantiũ cæsa. ¶ Genfericus odia Gothorũ veritus et simul a Bonifacio iuitatus/ cũ Vuandalis & omnibus eorũ familijs ad Africã transfretauit/ eãq; inuadens & dilacerans: multam multo tempore cladem Rhomanis intulit.

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuiſi.	Oſtrog.	Hunñ	Añ.
	¶ In Gallia cũ Supthar rex Hũnorũ Burgũdiones							dñi.
	nimis opprimeret: illi in deũ Chriſtianorũ ſpem ſuã							
	ponẽtes / ſe baptizari petierũt. Et ſtatim Hũnis con=							
	greſſi: pauci multa milia eorũ peremerũt / & ſic rabiẽ							
	ipſorũ refrenauerunt.							
7	26	4	21	5	17	+	54	+i+
Sixtus. pp.	¶ Sixtus Rhomanę eccleſiæ 42: preſidet.							
	¶ Rhomani in Africa Vuandalis congreſſi: ſupant.							
	¶ Bonifacius conflictu cũ Etio habito: victor quidẽ /							
	ſed moriturus abſcedit. ¶ In Britãnia dux Saxonũ							
	Hẽgiſtus cõſyderans anim regis ad amorẽ ſui / ſuęq;							
	gentis inclinatũ: dedit ei hoc cõſiliũ tanq; ſalutiferũ							
	vt legatos dirigerent in Germaniã / & legiones mili=							
	tum inuitarent / quatenus multiplicato exercitu ſuo							
	facilius inimicis ſuperuenientibus reſiſtere poſſent.							
	Quod cũ rex gratanter accepiſſet: petijt ab eo Hengi							
	ſtus dignitatẽ ſublimioris ordinis conſulatũ / ſcilicet							
	aut principatũ aut alterius dignitatis officiũ / ſed mi=							
	nime ipetrauit. Deniq; poſtulauit tantũ terrę ſpaciũ							
	ſibi dari quãtũ vna corrigia poſſet ambiri: vt ibi pro=							
	montoriũ ædificaret. Cui cũ rex acquieuiſſet: accepto							
	ille corio tauri incidit illud in longiſſimã corrigiã &							
	loco quem pręuiderat circũducens itra ambitũ illius							
	cõſtruxit caſtellũ / appellauitq; illud caſtellũ corrigię.							
8	27	5	22	6	18	5	55	435
	¶ Etius conferens ſe ad Rugilã regem Hũnorũ: eius auxilio							
	regreditur ad Rhomanũ ſolũ. ¶ Sixtus papa a Baſſo							
	crimiatur / et iuſſu Valentiniani imperatoris Rhome							
	congregata ſynodo corã 56 epiſ ſynodico iudicio							
	purgatur: Baſſus vero damnatus proſcribitur / & non							
	multo poſt a deo perculſus / ipſius Sixti manibus ho=							
	norifice ſepelitur.							
	¶ Germanus Antiſſiodorenſis / Lupus Trecaſſinus							
	Eucherius Lugduneñ. Hilarius Arelatẽſis epiſcopi:							
	in Galliis clarent.							
9	28	6	23	7	19	6	56	436
	¶ Etius in gratiam recipitur.							
	¶ Rugila rex Hũnorũ fœderatus Rhomanorũ mori=							

Rhoman.	Perſa=	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuiſi.	Oſtrog.	Hũno	Añ.
	tur: eiq; Bleda ſuccedit.							dñi.
	¶ Rex Britonũ Vuortegirnus accepit vxorẽ filiã Hen							
	giſti ducis Saxonũ / Pulcherrimã quidẽ: ſed paganã							
	patriq; illius dedit prouinciã Cautię. Cuius rei cauſa							
	exoſum eum reddidit ꝓceribus & filijs ſuis.							
	¶ Hengiſtꝰ aũt cũ volũtate & cõſilio regis iterũ miſit							
	in Germaniã / tantãq; multitudinẽ inuitauit: vt ipſis							
	Britonibus terrori eſſent & ſuſpitioni. Qui cum regi							
	diſſuaderẽt retinere gentẽ paganã / rex autem nolet							
	eos audire: deſeruerũt ilico Vuortegirnũ filiũq; Vuor							
	tunerũ regẽ fecerũt. ¶ Tẽpore hoc Germanus An=							
	tiſſiodorenſ & Lupus Trecaſſinus petẽtibus Britãnis							
	in Britãniã dirigũtur / vt hęreſim Pelagianã quæ ibi							
	ante aliquot ãnos pullularat cõfutarent: & rectã fidẽ							
	apoſtolica auctoritate ſolidarent / atq; vt Chriſtianita							
	tem quæ ibi per ſocietatẽ paganorũ corrupta fuerat /							
	reſtaurarent. ¶ Interim hoſtibus inſulam ex more							
	incurſantibus / animãs omnes ad reſiſtendũ / Germa=							
	nus & ipſe dux factus / iam in procinctu poſitis hoſti=							
	bus / elato clamore alleluya incipiens: & ſuis ſecũ cla=							
	mantibus idẽ hoſtes vertit in fugã / & incruentẽ obti=							
	nens victoriã / ab iminẽti periculo eripuit patriã.						Bleda	
10	29	7	24	8	20	7	1	+37
¶ Gallia citeriore ab Attone prĩcipe in rebellationẽ cõmota:								
	conſpirauere in Bagaudam omnia pene Gallorũ ſer=							
	uitia. ¶ Cyrillus Alexandrinus epꝰ ab hoc anno or=							
	ditus / cyclũ de ordinatiõe paſchæ per nonaginta=							
	quinq; annos ſuniuma breuitate collegit / infra quem							
	omnes paſchalis obſeruationis varietates cõprehẽdi							
	notauit. ¶ Filius Vuortegirni Vuortunerus ſublima=							
	tus in regno / cõmiſit pręlia multa cũ paganis / qui pa							
	trem eius adiuuabant: victoriãq; obtinuit adeo vt co=							
	geret eos inſulã hoſpitẽ deſerere / & ad natale ſolũ re=							
	dire. Deinde renouabat eccleſias / poſſeſſiones ciuibus							
	ereptas reſtituebat: imperãte ſancto Germano & ad=							
	iuuante. Cuius bonitati diabolus inuidens incitauit							
	animũ nouercæ illius vt per aliquẽ familiarẽ ſuũ do=							
	nis corruptũ: daret ei venenũ mortiferũ. quo hauſto							

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Oßrog.	Hunñ.	An.
		cũ mortem sibi sentiret imminere: diuisit thesauros						
		suos/hortãsq; milites pro patria fortiter cõtra hostes						
		pręliari/iussit piramidẽ æreã fieri & in portu quo Sa-						
		xones applicare solebant locari/& super eam corpus						
		suũ sepeliri/& viso tanti viri sepulchro/territi hostes						
		ad propria redirent. Sed aliter actũ est/quia sepultus						
		est in vrbe Trinouantũ quæ modo Lundonia appel-						
		latur. Post obitum vero illius: restitutus est in regnũ						
		Vuortegirnus.						
	11	30	8	25	9	21	8	2	433
	¶ Apud Persas hoc tẽpore Christianitas dilatata est. nã Ma-							
		ruthas ep̃s legatione ad eos functus / filiũ Sdigerdis						
		regis orando a dęmonio liberauit/ per quod maior						
		quidẽ gloria fidei accreuit: at contra ab inimicis dei						
		grauior in Christianos persecutio exarsit.						
		¶ Eudoxia Augusta vxor Theodosij Hierosolymam						
		ex voto properauit/ & inde reliquias prothomartyris						
		Stephani/& duas catenas quas angelus de manibus						
		Petri apostoli disiecit dei nutu attulit: eisq; adiũcta ca-						
		tena qua etiã Rhomę Petrus victus fuit triadẽ fecit/						
		& inde cum cõsilio Rhomani pręsulis solẽnitatẽ sancti						
		Petri quę dicitur advincula Rhomę instituit Calẽdis						
		Augusti/ ideo maxime vt populũ reuocaret a gẽtilis						
		superstitionis pompa/quod adhuc solẽnizabat in hac						
		die ciuitas ex ritu gentili pro victoria Octauiani Au-						
		gusti de Antonio & Cleopatra Calẽdis Augusti col-						
		lata. ¶ Diabolus Iudęos in specie pseudo prophetæ						
		Mosen se esse mentiens seduxit/ & promittẽs se in t-						
		rã repromissionis eos reducturũ ad mare transfreta-						
		dũ adduxit: ibiq; eorũ multos multis modis perire fe-						
		cit. Q ue res multis eorũ hoc periculo erutis: creden-						
		di in Christum causa fuit.						
	12	31	9	26	10	22	9	3	439
	¶ Rex Vuortegirnus cõiugis suæ precibus deuictus: manda-							
		uit Saxonibus vt redirent in Britãniam/priuatim ta-						
		men & cum paucis. At illi cõgregato maximo arma-						
		torum exercitu: reuersi sunt/paucisq; cum fœdere cõ-						
		dicto/fraudulenta proditione peremerũt quadringen						

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Oßrog.	Hunñ.	An.
	tos et eo amplius barones siue cõsules qui inermes cõ							dñi.
	uenerant ad colloquiũ nominatim. Quo facto regẽ li-							
	gatũ. cõpulerũt iurare/quicquid ab eo exigebãt/eoq;							
	secedente in Cambriam/ipsi ciuitates et castella obti-							
	nuerunt. ¶ Vuallia rex Gothorum Vuandalos inse-							
	ctans/etiã in Affrica eos persequi disponit: sed morte							
	pręuentus obijt/ eiq; in regnũ Theodericus successit							
	& 14. annis regnauit. Theodericus							
	13	32	10	27	11	1	10	4	440
¶ Vuandali inuasam Africã deuastant omnimodis.								
	¶ Sub hoc turbine tribulationis/sanctus Augustinus							
	migrauit ad dominũ 13 mense obsidionis suæ vrbis:							
	anno ætatis suæ 73 clericatus vel episcopatus 40.							
	qui tãta scripsit: vt nullus libros ei9 omni tẽpore vitę							
	suæ nõ solum scribere/sed nec legere quidem valeat							
	14	33	11	28	12	2	11	5	441
¶ Leo Rhomanę eccleśię 43: p̃sidet. Hic in omelijs declamã							¶ Leo papa.	
	dis multũ valuit. hic in canone missę addidit sanctũ							
	sacrificiũ/immaculatã hostiã. Hic quoties rogabatur							
	ab aliquibus vt eis aliquorũ apostolorũ vel martyrũ							
	reliquias daret: cõsueuit ad corpora / vel memorias							
	apostolorũ vel martyrum quorum reliquię peteban-							
	tur missas celebrare in ipsorum honore/& sic brandeũ							
	altaris quo consecratum corpus domini inuoluerat							
	particulatim diuidebat/& pro reliquijs apostolorum							
	vel martyrũ dabat. Vnde si ab aliquibus dubitaba-							
	tur: cultello pannos illos pungẽs/sanguinẽ eliciebat.							
	Sic palã cunctis faciens quod in cõsecratione myste-							
	rorũ Christi sanguis apostolorũ vel martyrũ qui pro							
	illo effusus est/intret per diuinã virtutem in pannos							
	illos: et ideo merito illos dari pro reliquijs sanctorũ							
	in quorum honore cõsecrati sunt.							
	¶ Bellum contra Burgundiones memorabile exar-							
	sit: quo tota pene gens cum rege suo per Ethium vi-							
	cta concidit.							
	¶ Corpora Prisci/aliorumq; cum eo apud Antissio-							
	dorum passorum: Germano ępiscopo diuinitus reue-							
	lantur.							

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ	Añ.do
15	34	12	29	13	3	12	6	442

¶ Defuncto Sdigerde: Gauraranes filius eius Persis iperat/ annis 38. ¶ In Gallijs principibus seditionis attritis/ & Battone capto: quiescit Bagaudarũ cõmotio.

Gauraranes

16	1	13	30	14	4	13	7	443

¶ Gauraranes fœdus cũ Rhomanis a patre initũ dissoluit: et prouincias Rhomanorũ incursat ¶ Portione Africę cõcessa ad habitandũ Genserico a Rhõanis: cõuenit inter Vuandalos & Rhomanos pax magis necessaria q̃ vtilis.

17	2	14	31	15	5	14	8	444

¶ Corpus Ioãnis Chrysostomi in exilio defuncti/ tandẽ Constantinopolim refertur instantia Proculi epi/ & iussu Theodosij iperatoris: cũ lachrymis orantis vt veniã daret Archadio patri suo/ & Eudoxię matri qui eum exiliauerant/ et per hoc finita est dissensio quę adhuc erat in ecclesia pro eiusdem Ioãnis dãnatione.

¶ Constantinopoli per quatuor menses terrę motu terra fluctuãte/ quidã coram omnibus orantibus sublatus in aera a diuina virtute admonitus est a diuia voce: vt factis letanijs canerẽt omnes. Sanctus deus/ Sanctus fortis. Sanctus imortalis miserere nobis: nichil aliud apponẽtes/ quo facto cessauit terrę motus.

¶ Rhomãi duce Littorio: cũ Vuisigothis pugnãt miserabiliter.

18	3	15	32	16	6	15	9	445

¶ Clodius rex Francorũ missis exploratoribus de Dispargo castello vsq; ad vrbẽ Cameracũ transijt Rhenũ/ & protrito multo Rhomanorũ populo citra Rhenũ vsq; Ligerim fluuiũ habitãtiũ/ Carbonariã syluã ingressus vrbẽ Tornacũ obtinuit/ & inde vsq; ad vrbẽ Cameracũ properauit/ vbi pauco tẽpore residens: Rhomanos si quos ibi iuenit/ peremit & exinde ad Somenam fluuiũ perueniens: omnia occupauit.

¶ Theodoricus rex Vuisigothorũ: Hispanias occupat. ¶ Rex Vuortegirnus consilio Inito cũ sapientibus quid agere deberet/ ad tutamẽ sui iussit cõuenire artifices vt ei turrim fortissimã cõstruerent: sed cum opera

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ.	Añ. dñi.

eorum tellus absorberet/ suasum est ei vt hominẽ sine patre quęreret/ et eius sanguĩe lapides & cementũ aspergi pręciperet: quasi hoc facto fundamentũ stare potuisset. Inuẽtus igitur adolescens cui nomẽ erat Merlinus cũ matre sua adducitur corã rege/ quæ professa de spiritu in specie hominis se illũ cõcepisse. Merlinꝰ autẽ multa obscura reuelauit multa p̃dixit ventura. Aperuit enĩ sub fundamẽto: lacũ. sub lacu: duos latere dracones/ quorũ vnus rubeus populũ Britonũ: alter vero albus: gentẽ Saxonũ designaret/ & quis in cõflictu suo alteri p̃ualeret. Prędixit Aurelĩũ Ambrosiũ deuicto Hengisto & cõbusto Vuortegirno regnaturũ fratrẽq; eius Vtherpẽdragon ī regno et successurum/ et vtrũq; veneno pariturũ. Arturũ vero quem aprum cornubię vocat: prophetauit ꝙ ecclesię deĩ succurreret/ ꝙ insulas occidẽtales sibi subiugaret/ ꝙ Gallicanas prouincias possideret/ ꝙ Rhomano exercitui terribilẽ se exhiberet/ & ꝙ exitũ dubiũ haberet. Prẽnunciauit ꝙ archiepatus Lundoniarũ transferẽdus esset in Dobernĩã/ quę modo Cantuaria nominatur/ & ꝙ Eboracensis archieps beatus Sampson cũ septẽ epis ad Armoricanã transierit regionẽ/ quæ modo minor Britãnia noiatur. Prophetauit etiã q; sub Normanorũ dñio redigẽda esset anglia: & alia plura quę vix itelligi possunt donec apparere incipiant. Solet enĩ spũs dei per quos voluerit mysteria sua loqui sicut per Sybillã: sicut per Balaam/ ceterosq; huiusmodi.

19	4	16	33	17	7	16	10	446

¶ Gauraranes ī Persida p̃secutionẽ in Christianos excitauit: quã per 30. ãnos grauiter exercuit. Porro Theodosius q̃ls sępe fœliciter Persas vicisset/ pacẽ tamẽ amplecti voluit: vt p̃secutio cessaret a Christianis.

¶ Genserícus dolo Carthaginẽ capit/ & oẽm Africã sibi subijcies: lachrymabili Clade potentiã Rhomani regni deiecit. Hic nichil pensi/ neq; sancti habens/ & infestus cũctis/ maxime nobilitati & religioni: omnia diuina & humana exinaniuit. episcopũ & oẽm clerũ ecclesię Carthaginensis expulit/ loca sancta: aut suorũ

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Britã.	Vand.	Vuiſi.	Oſtrog.	Hunñ.	Añ.
		hitacula fecit aut Arrhianis cõtradidit & catholicos						441.
		vbiq; perſequi ſuſſit. Hoc loco ponũt quidam An=						
		glos veniſſe Britanniã & Ambroſium Aurelium ab						
		hinc regnare cœpiſſe: ſed verius videtur eos multo						
		ante veniſſe q̃ ille regnaret cũ ipſe rex Vuortegirnus						
		eos inuſitatos receperit/tantoq; tẽpore ſecũ detinuerit						
		vt de eorũ ſocietate Chriſtianitas correpta fuerit &						
		pro eorũ odio ipe de regni ſolio depoſit9 fuerit/filiuſq;						
		illius ſubrogatus ei fuerit/illoq; mortuo ipſe in regno						
		reſtitutus eſt. Ambroſius						
20	5	17	1	18	8	17	11	442
	Bledæ Hũnorũ regi cũ fratre Attilla peruaganti orientale							
	imperiũ dat Theodoſius pro receſſu ex milia librarũ:							
	pollicitus ei annuũ mille librarũ tributũ.							
	Apud Epheſum 7 fratres a Decio imperatore pro							
	Chriſto tormentati	in ſpelunca ſe clauſerunt: & facta						
	oratione ibi obdormierunt & poſt annos ſuæ dormi							
	tionis circiter centũnonagintaduos ore ſpeluncæ							
	quod in ſuo tẽpore Decius obſtruxerat pateſacto: di=							
	uinitus a ſomno ſurgũt/& aſſerta fide noſtrę reſurre=							
	ctionis corã Theodoſio imperatore de qua multũ du							
	bitabatur iterũ dormiũt in Chriſto. Nomia autẽ eo=							
	rum hęc ſunt quæ in baptiſmo acceperũt: Malchus/							
	Maximianus/Martinianus/Dionyſius/Ioãnes/Se=							
	rapion	Conſtantinus.						
	Ambroſius Aurelius Vuortegirno incenſo pręliũ							
	cum Saxonibus cõmittit: Hengiſtũ ducẽ/captũ peri=							
	mit/cæteros intra ciuitates includit: miſericordiã po							
	ſcentibus donat/& terra eis iuxta Scotiã delegata: fœ							
	dus pacis cum eis cõfirmat. Deinde reuocat ciues/re=							
	gnũ diſponit/leges ſopitas renouat/eccleſias refor=							
	mat/pręſules ſtatuit/atq; ſepulturã cõſulũ qui in pro=							
	ditione ceciderant/per induſtriã Merlini nitris lapi=							
	dibus conſtruit.							
21	6	18	2	19	9	18	12	443
	Meroueus filius Clodij ſuper Francos regnat annis 10.							
	a quo nimis vtili rege/Franci Merouingi cognomi=							
	nati ſunt. Germanus Antiſſiodorenſis cum Seuero							

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Britã.	Vand.	Vuiſi.	Oſtrog.	Hunñ.	Añ.
	Treuereñ. epo iterũ ad Britaniã miſſus: renaſcentem							dñi.
	Pelagianã hęreſim confutat.							
						Theodoſius		
22	7	1	3	20	10	19	13	449
	Bleda rex Hũnorũ fraude fratris Attillę perimitur/eiq; ſuc							
	cedens ipſe Attilla totus in excidiũ orbis animo ferẽ.							
	Remigius Remeñ. naſcitur/prẽnũciatus ex noie p Mõtanũ							
	monachũ: quo nato idẽ Montanus quia cęcus erat/de lacte							
	Cilinię matris eius oculos ſuos liniẽs illumĩatus eſt.						Attilla	
23	8	2	4	21	11	20	1	450
	Noua iterũ orienti cõſurgit ruina: quia ſeptuaginta non							
	minus ciuitates depredatione Hũnorũ vaſtantur.							
	German9 Antiſſiodoreñ. in Italiã ꝓfectus: Rauẽnę moriẽ/							
	corpuſq; eius cũ multa miraculorũ gl'ia Antiſſiodorũ referẽ.							
24	9	3	5	22	12	21	2	451
	In Africa exardeſcẽtibus Vuãdalis ita vt libros diuinos							
	exurerẽt/& de ſacris palliis ac veſtibus veſtes ſibi fa=							
	cerent: Valerianus eps octogenarius nolẽs diuia ſa=							
	cramẽta ꝓfanis tradere/a rege Genſerico omni vrbe							
	& domo excluſus/reliquũ vitę vſq; ad mortẽ nudus							
	ſub nudo aere exegit. Placidia mater Valẽtiniani Rhomę							
	defuncta eſt. Theodoſius ſperator obiit/cui ſuccedẽs Mar							
	cian9 ſperat ãnis ſex/cũ quo Valentinianus: annis quinq;.							
	Marcian9							
1	10	4	6	23	13	22	3	452
	Inſtantia Leonis papę iubẽte ſperatore Marciano/cõgre=							
	gata & habita eſt quarta vniuerſalis ſynodus ſexen=							
	torũ et triginta epõrũ apud Calcedonẽ: in qua Eutice							
	Cõſtantinopolitanũ abbatẽ ꝓnũciantẽ verbi dei. & carnis							
	nã eſſe naturã/eiuſq; defẽſorẽ Dyoſcorũ Alexãdrinũ quõdã							
	epm vna patrũ ſentẽtia ꝓiudicauit. Neſtoriũ etiã Cõſtãtino=							
	politanũ quondã epm olim in Epheſina ſynodo dãnatũ: ite=							
	rũ anathematizãs cũ reliqs hęreticis dãnauit/ꝓdicãs eade ſy							
	nodus Chriſtũ deũ ſic de virgine natũ vt i eo & diuię & hu=							
	manę nature ſubſtãtiã eſſe fateamur. Hic decretũ eſt/vt mat							
	dñi maria nõ ſolũ Chriſtothocos: ſed etiã theothocos credat							
	& appellet ꝓpter blaſphemias Neſtorij mentiẽtis eã nõ deũ							
	ſed hominem purum genuiſſe.							

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britā.	Vuād.	Vuisi.	Ostro.	Hunñ.	An.
		Terremotus pene assidui/& signa plurima in cęlo						dñi.
		ostēdūtur. Vespere ab aquilone cœlū efficitur rubens						
		vt ignis/intermixtis per igneum ruborē clarioribus						
		lineis: ī hastarū speciē deformatis. Luna obfuscatur/						
		cometes apparet / & multa alia quæ non esse ociosa						
		ostendit instans rerū consequentia.						
2	11	5	7	24	14	23	4	453
	Attilla Hūnorū rex Vualameris Ostrogothorū regis & Ar=							
	darici Gepidarū regis/& multarū aquilonariū gentiū							
	sibi subiectarū auxilio fultus/a Pannoniis egressus oc							
	cidentale iperiū inuadit: cū quingentis milibus arma							
	torū. Et primo per totas Gallias p eos tanta efferbuit							
	dei indignatio: vt nullā oīno ciuitatē/castellū vel op=							
	pidū aliqua a furore eorū potuerit tutari minutio. Po=							
	stremo Aurelianis vrbē eis obsidentibus: ad subsidiū							
	Galliarū aduolauit Patricius Rhomanorū Etius ful=							
	tus & ipe Theoderici Vuisigothorū regis & Merouei							
	Francorum regis/aliarūq; gentiū copijs militaribus.							
	Cōserto pīlio in campis Cathalaunicis : pugnatū est							
	vsq; ad dīremptionē noctis. Etius superior quidē re=							
	cessit. Atillā tamē nō vsq; ad īternitionē deleuit. Cęsa							
	sunt ibi centū octoginta milia pugnatorū: inter quos							
	etiā cecidit Theodericus rex Vuisigothorū. Attila							
	resūpta spe ex Etij discessu repatriault: mature reddi=							
	turus suppleto exercitu. Nichasius Remēsis epūs cū							
	Eutropia sorore ab Hūnis martyrizatur.							
	Auctor Mettensis epūs captiuatur: sed Hūnis cæci=							
	tate percussis/ cū captiuis suę vrbis relaxatur.							
	Hoc excidiū Gallis ipendere Seruatius Tungre=							
	longe ante in spiritu pręuiderat/& Rhomę a Petro							
	apostolo hoc iudiciū dei ineuitabile fore didicerat/							
	ideoq; relicta Tungreñ. vrbe quę euertenda erat ad							
	Traiectū sedē epalem transposuit.							
	Pullulante intra Gallias Arrhiana hęresi quæ inæ=							
	quales credens esse personas sanctæ trinitatis/ dice=							
	bat filiū minorē esse patre/spiritū vero sāctū minorē							
	patre & filio: dominus errantes corrigit ostendēs pla							
	no miraculo deū in tribus personis vnius & æqualis							

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britā.	Vuād.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ	Añi.
	esse substantiæ/nec debere ab indignis de diuinitate							dñi.
	tractari. Nā Vasatēsi vrbe ab Hūnorū obsidiōe libe=							
	rata per diuinū auxiliū/cū epūs pro gratiarū actione							
	missam populo celebraret: respiciens sursum vidit							
	desuper altare/quasi de camera templi cadere æqua=							
	liter tres guttas æqualis magnitudinis crystallo cla=							
	riores/quæ simul defluentes & in vnū coniūctę quasi							
	vnā gēmā pulcherrimā effecerūt/quā cū i medio cru=							
	cis aureę & gēmatę posuissent/aliæ gēmę ceciderūt.							
	seorsum vero posita: infirmis dabat sanitatē. Adorā=							
	tibus vero imaginē sanctę crucis: augebat deuotionē							
	quia pijs & mūdis clara/ et imūdis obscura videbat.							
	Omnibus bellis famosius fuit bellū/ quod candida=							
	tus sanctarū vndecī miliū virginū exercitus bellauit/							
	duce sancta virgine Vrsula: quę filia vnica Nothi no							
	bilissimi Britānorū principis cū nōdū nubilis a filio							
	cuiusdā ferissimi tyrāni ad nuptias expetereť/& patrē							
	suū sup hoc anxiari videret qui deū metuebat/si filiā							
	deo iam deuotā nubere cogeret/& tyrānū timebat si							
	ei filiā denegaret/ diuinitus ispirata nutāti patri sua=							
	sit/vt tyrāno assentiretur. ea tamē illi ꝓposita cōditio=							
	ne/vt ipse & tyrannus decē virgines genere/forma &							
	ætate electas sibi traderent/& tam sibi q̄ singulis illa=							
	rū mille virgines subscriberēt/et cōparatis ad nume=							
	rū ipārū vndecī trieriby inducias triēnij sibi darēt ad							
	exercitū virginitatis suæ: nouo vsa cōsilio/vt aut diffi							
	cultate ꝓpositę cōditionis animū eius a se auerteret/							
	aut hac oportunitate oēs coeuas suas secū deo dica=							
	ret. Et ex hoc cōdicto/virginibus trieriby & sumpti=							
	bus cōparatis: per triennium belli pręludia cunctis mi=							
	rantibus/tandē sub vno die agente vento ad portū							
	Galliæ qui Ticla dicitur & inde Coloniam appulsæ							
	sunt/ibiq; ex angeli monitu Rhomam tendentes/ ad							
	vrbē Basiliā nauibus/a Basilia Rhomā vsq; pedibus							
	profectæ eodem eundi tenore Coloniā sunt reuersæ/							
	ab Hūnis vndiq; obsessam a quibus cunctæ martyri=							
	zatæ/nouo & mirabili modo triumpharunt/& Colo=							

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuiſi.	Oſtrog.	Hunñ.	Añ. dñi.
		niam ſanguine & ſepultura ſua clariorẽ reddiderũt.						
		¶ Thuriſmodus filius Theoderici regnum Vuiſigo=						
		thorum ſuſcepit: & annis tribus regnauit.						
		Thurimodus.						
	3	12	6	8	27	1	24	5	454
	¶ Attila Italiã aggreſſus: oẽs pene eius ciuitates/aut diruit/							
		aut diripuit/aut incendit. Ad eũ Leo papa venit/ &						
		non ſolum ſalutem: ſed etiam vt rediret obtinuit.						
		¶ Rex Attila requiſitus a ſuis/cur ei fuiſſet tam placa=						
		bilis: reſpondit ſe non eum fuiſſe reuerſum/ ſed ſenem						
		quẽdam venerabilẽ euaginato gladio ſibi mortẽ mi=						
		nitantẽ/niſi eius in omnibus expleret voluntatem.						
	4	13	7	9	26	2	25	6	455
	¶ Attila Vuiſigothos debellare aggreſſus: a Thuriſmodo vi=							
		ctus/ rediit inglorius.						
		¶ Marciano imperatori apparẽs dominus in ſomnis:						
		arcum Attilæ fractum eſſe oſtendit/nec id vanũ fuit.						
		Eadem quippe nocte Attila ĩ nuptijs ſuis crapulatus:						
		erumpente per apoplexiã ſanguine de naribus in le=						
		cto eſt ſuffocatus.						
		¶ Hernac filius eius poſt eũ regnat: annis ſex.						
		¶ Valẽtinianꝰ ipator: Etiũ Patriciũ iterficit						
	5	14	8	10	27	3	26	1	456
	¶ Thuriſmodus rex Vuiſigothorũ a fratribus ſuis Friterico							
		& Theoderico iugulatur. ¶ Theodericus frater						
		eius in regnũ ei ſuccedens: regnauit annis 13.						
		¶ Filij Attilæ dum contendunt de regno: ſubiectæ						
		Hunnis gentes/ab Hunnorũ ſe excutiũt iugo.						
		¶ Conſilio Maximi tyrannidem meditantis: Valenti=						
		nianus imperator a Tranſilla milite Etij perimitur.						
		Theodericus. 2ꝰ.						
	6	15	9	11	28	1	27	2	457
	¶ Genouefa virgo Pariſienſis multa ſanctitate claret per							
	Gallias. ¶ Maximus tyrannidem arripuit/ Eudoxiã relictã							
		Valentiniano vi rapuit. Illa Genſericum ex Africa						
		inuitat: vt ſe a Maximo eripiat.						
		¶ Genſericus Rhomã capit/ omnia diripit. vt tamen						
		ab igne/cede & ſupplicijs hominũ abſtineret: Leo pa						

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuiſi.	Oſtrog.	Hunñ.	Añ. dñi.
	pa ab eo obtinuit.							
	¶ Per quatuordecim dies Rhoma deſpoliata: Gen=							
	ſericus Eudoxiã cum duabus filiabus & multo po=							
	pulo captiuat: & Campanię vrbes omni vaſtatiõis							
	genere exterminat. Inter hęc Paulinꝰ Nolanus epſ							
	dum pro captiuo filio viduæ ſe vicariũ in ſeruitutẽ							
	barbari ſubicit: omnes captiuos ſuæ vrbis recepit.							
	¶ Maximus tyrannus a populo mẽbratim diſcer=							
	pitur. ¶ Auitus a Rhomanis iperator cõſtituitur.							
	¶ Theodericus rex Vuiſigothorũ Sueuos in Hi=							
	ſpania vicit: & regno eorũ deſtructo/ regnũ ſuũ eo=							
	uſq; extendit. ¶ His Marciani tẽporibus/ Ioannem							
	Baptiſtam caput ſuum duobus monachis reuelaſſe							
	quidam ſcribunt.							
	¶ Ardarico regi Gepidarum: qui primus a ſeruitio							
	Hunnorũ reſiluit. Hernac filius Attilæ bellũ indi=							
	xit cum quo Ardaricus conflixit/ eoq; cum triginta							
	Hunnorum milibus perempto/ Hunnos grauiter							
	afflixit. Sicq; recepta libertate gentis ſuæ & terris							
	eorum inuaſis cæteris gentibus: exemplum dedit							
	repetendæ libertatis.							
	¶ Super inſulam Britanniæ ſtella miræ magnitu=							
	dinis apparuit: cuius radio globus igneus draco=							
	ni ſimilis adhęrebat. Ex cuius ore duo radij proce=							
	debant: quorum vnus vltra Galliam ſe extẽdebat/							
	alter vero verſus Hyberniã tendens/ in ſeptem mi=							
	nores radios terminabatur. ¶ Eo tempore occiſo							
	Aurelio Ambroſio rege: interrogatus Merlinus va=							
	tes a fratre regis Vther de ſtellę ſignificatione: di=							
	cit eum illo ſydere & igneo dracone ſignatũ. per ra							
	dium vero de ore draconis procedentem & Gallias							
	reſpicientẽ: figurari filium ei potentiſſimum naſci=							
	turum. Altero autem radio portendi filiam: cuius							
	filij & nepotes regnum Britannie ſuccedenter ei=							
	ſent habituri. Vther autem audita morte fratris							
	ſui/cœpit dyadema inſulæ/duoſq; dracones ex au=							
	ro iubens fabricari ad inſtar ignei draconis: ob=							

ℂRhomañ.	Persa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostro.	Hunñ.	Añi. dñi.
		tulit vnum in ecclesia/ altero autem in prẽliis pro						
		signo vtebatur. & ex eo tempore cognomentum						
		accepit Vtherpendragon: id est caput draconis.						
		Saxones vero post mortẽ Aurelij: a pactione fœderis						
		soluti iuaserũt ciuitates & ꝓmontoria & ab Albania						
		vsq; Eboracũ oia vastabãt/ Cũ quibus rex ꝓliatus fu-						
		gam cũ suis iniit/ sed nocturno tẽpore illos aggressus						
		supauit/ captisq; eorũ ducib9 Octa & Cosa cęteros Sa						
		xones dissipauit. Post hæc amauit rex vxorẽ cuiusdã						
		ducis: habuitq; rẽ cũ ea de qua genuit celeberrimũ il						
		lum Arturũ & filiã nomine Annã.						
		ℂMortuo Marciano: succedẽs Leo regnauit ãnis 16.						
		Hic sup synodo Chalcedoneñ. singulorũ patrũ singu						
		las sententias requisiuit/ & quia olim vnã esse cogno-						
		uit: eã fideliter tenuit. hic cũ Vualamere Ostrogotho						
		rũ rege fœdus pepigit & Theodericũ fratruelẽ eius						
		puerũ octennẽ obsidem accepit.						

ℂHucusq; Prosper Chronicã suam perduxit.

Leo

1	16	10	12	29	2	28	3	458
ℂMeroueo Francorum rege mortuo: Hildericus filius eius								
regnauit ãnis 26. ℂHernac filius Attillę Hũnorum								
rex Ostrogothos quasi refugas dñationis suæ bello								
repetens: sup Vualamerẽ irruit a quo victi Hũni/ in								
vltimas Sythię partes fugere sunt cõpulsi.								
ℂMortuo Aulto: Maiorianus ꝑperat ãnis 4.								
ℂSymeon qui 40 ãnis inclusus in Colũna stetit/ mi								
ra sanctitate Antiochiæ claruit: qui inter cætera mo-								
nebat ne quis per dei aut sancti alicuius nomẽ/ imo								
per nomẽ Symeonis iuraret promittẽs ipunitatem								
in se peierãti se a deo postulaturũ.								

Hildericus

2	17	1	13	30	3	29	4	459
ℂOstrogothi duce Theudemere Sueuos bello vicũt/ & Hũni-								
mundũ regẽ eorũ capiũt: sed eũ liberũ remittũt.								

3	18	2	14	31	4	30	5	460
ℂRhomani Biorgũ Alanorũ regẽ cũ exercitu suo in Venetia								
extingunt. ℂDinzich filius Attillę Hũnorum rex								

ℂRhomañ.	Persa.	Franc.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ	Añi. dñi.
	Ostrogothos iterũ bello ꝓuocat/ a quib9 hũni ita sũt							
	deuicti: vt eis postea semp Ostrogothi fuerint terrori.							
	4	19	3	15	32	5	31	6	461
ℂOcciso Maioriano: Seuerus imperat annis quatuor.								
	ℂHildericũ insolenter et luxuriose se agentẽ: Franci							
	regno deturbãt. qui data aurei medietate amico suo							
	Vuidiomaro ꝙ esset signũ reuocationis suę si aliquã-							
	do intercederet recõsiliato: apud Basinũ regẽ Thu-							
	ringorũ latuit ãnis 8. Franci vero Egidiũ ducẽ Rho-							
	manorũ regẽ sibi ꝓficiũt. ℂHũnimũdus rex Sueuorũ							
	fultus Scyrorũ auxilio: Ostrogothos aggreditur/ in							
	quo bello rex Vualamer ꝑimitur. Cui succedẽs frater							
	eius Theudemer: regnat ãnis 11. ℂHũni regno suo							
	diminuto/ tũ ex gentiũ subiectarũ dissensione/ tum ex							
	pugnãdi infœlicitate/ regnauerũt quidẽ sed nõ in prio-							
	ri fortitudine/ donec longo post tẽpore a Carolo ma-							
	gno victi/ cũ ipo suo noie disperiere. His ab hinc filij							
	Attilæ/ & post eos Zeliobes: regnauerũt ãnis 58.							
	ℂApud Tholosam vrbem Galliæ ex eius medio tota							
	die sanguis largissimo fluxit riuo: quod Gothi pro por							
	tento suæ perditionis acceperunt.							

Theudemer Zeliobes

5	20	4	16	33	6	1	1	462
ℂHylarius Rhomanę eccl'ię 44: pręsidet. Hoc iubẽte Victo							ℂHylari9 ꝑp.	
rius cyclũ magni ãni scribit. ℂTheudemer Sueuos								
& Scyros in vltionẽ fratris occisi: vsq; ad internitionẽ debellat.								

6	21	5	17	34	7	2	2	463
ℂTheudemer glaciali via transito Danubio: etiã ibi Sueuos ꝓterit.								
ℂPictor quidã cũ saluatorẽ secundũ similitudinẽ Io-								
uis pingere voluisset: aruit manus eius. Quẽ culpã								
cõfessum sanauit Gẽnadius epꝰ Cõstãtinopolitanus.								

7	22	6	18	35	8	3	3	464
ℂTheudemer filiũ suũ Theodericũ a Leone Augusto sibi re								
mitti gratulat. ℂEliseus propheta qui duplici Helię								
spiritu plenus/ multis in vita claruit virtutibus/ &								
mortuus mortuũ hominẽ supra corpus suũ casu fa-								
ctatum solo corporis sui attactu resuscitauit: & multo								
tẽpore in Samaria vbi sepultus est multis claruerat								

Rhomañ.	Persa.	Franc	Britã.	uãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ.	Añ.
		miraculis/vt prętereã cętera etiã dęmones ibi fremẽ-						anñ.
		tes variarũ ferarũ vocibus ab inuasis fugarẽtur corpi-						
		bus: Alexandriam transfertur.						
	8	23	7	19	36	9	4	4	465
	¶ Seuero mortuo: Antemius iperat ãnis 4. ¶ Theodericus							
		adolescẽs ãnorũ 18: transito Danubio sup Sarmatas						
		irruit/& regẽ eorũ Barbach pmit/& cũ bellicis manu						
		bis victor ad patrẽ redijt.						
	9	24	8	20	37	10	5	5	466
	¶ Seruãdus tyrannidẽ meditãs: ab Antemio pimitur.							
		¶ Vtherpẽdragon rex Britonũ: diuturna infirmitate						
		vexaẽ/& pricipes Saxonũ Octa & Cosa quos tenebat						
		in vinculis cũ custodibus carceris fugerũt in Germa-						
		niã: cõmouerũtq; inumerabilẽ armatorũ manũ/& re						
		uersi sunt insulã vastaturi. Rex aũt in ifirmitate decu-						
		bãs: ducẽ belli posuerat generũ suũ/sed ignauia ciulũ						
		atq; supbia/plurimũ quidẽ eis nocebat/hostibus aũt						
		maiorẽ audaciã atq; fortitudinẽ mistrabat. Cũq; du-						
		bia iter eos alẽnaret victoria vt rex hostes sua pugna						
		deterreret: se deferri ad pręliũ iussit/qui positus i vehi						
		clo & ad bellũ delatꝰ/suos quidẽ aiauit/sed hostibꝰ ri-						
		sum fecit qꝑ semimortuus homo ad pugnã venisset.						
		Cõgressu iito Britões victoriã obtinuerũt/Saxonũq;						
		duces Octã & Cosã interfecerũt. Tũc rex hilaris effe-						
		ctus tanq̃ sanitatẽ recepisset: erexit se & ait. Vocabãt						
		me semimortuũ Ambrones isti: sed malo semimortuꝰ						
		eos supasse/q̃ icolumis supari. Prestãtius est cni mori						
		cũ honore/q̃ cũ pudore viuere.						
	10	25	9	21	38	11	6	6	467
Simplicꝰ. pp.	¶ Simplicꝰ Rhomanę ecclię 45: psidet. Hic dãna-							
		uit Petrũ Alexãdrinũ epm Euticianę hęresis accusa-						
		tũ. ¶ Rhomanus tyrãnidẽ meditãs ab Antemio pimitur.						
		¶ Gensericus rex italiã aggressus nauali bello a Rho-						
		manis vincitur.						
	11	27	10	22	39	12	7	7	468
	¶ Antemio & genero suo Ricimere Patricio Rhomę cõtẽdẽ-							
		tibus de iperio interi Olibrio ad iperandũ a Leone Augusto						
		trãsmisso: Recimer Antemiũ pimit. ¶ Mamertus eps Vienẽn.						

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Lõgo.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hũno.	Añ.
		claruit/ qui letanias ante ascensionẽ dñi istituit: hac de causa						anñ.
		q; terremotꝰ in vrbe Viẽna eccl'ias/domosq; euertebat/& fe-						
		ritas luporũ/aliarũq; siluaticarũ bestiarũ toto anno per vrbẽ						
		vagantiũ hoies deuorabat/ adhuc palatiũ regis die sancto						
		pascha cœlesti igne cõsũptũ/ad cladẽ multũ froris addebat.						
		Qui letaniarũ ritus/a Viẽneñ. eccl'ia in oẽs Gallias eccl'ias decurrit.						
	12	27	11	23	40	13	8	8	469
	¶ Olibrio iperij sui mẽse 7 mortuo: Lucerius iperat. ¶ Egidius cũ							
		Frãcos opprimeret grauiꝰ iusto: ppendẽs Vuidemarus Frã-						
		cos pœnitere sup electo Hilderico reuocat eũ clã missso diuisi						
		aurei signo/egitq; vt electo Egidio ille restitueret in regno.						
		¶ Basina vxor Basini regis Thuringorũ relicto viro suo ad						
		Hildericũ venit: quã ille vxorẽ ducit/& ex ea Clodoueũ ge-						
		nuit. ¶ Theo derico Vuisigothorũ rege a fratribꝰ suis iugula-						
		to: Eoricus regnault ãnis 19.						
	13	28	12	24	41	1	9	9	470
	¶ Nepos Patricius Lucerio expulso/& epo Salonis eo ordinato: ipe							
		rium arripuit. ¶ Eoricus rex Vuisigothorũ Gallias occupare						
		nisus: Riothimũ regẽ Britonũ ad defẽsionẽ Galliarũ Rõanis						
		auxilio veniẽtẽ/bello cõtriuit. Quis aũt fuerit Riothimꝰ iste						
		historia Britonũ mime dicit: q̃ regũ suorũ noia & gesta p or						
		dinẽ pãdit. Nã si fidẽ narrationi illiꝰ historię p̃beamꝰ: huic lo						
		co inserendi actus Arturi celeberrimi regis/qui post patrẽ suũ						
		Vtherpẽdragon regnũ Britãniæ adeptus est. Sed quia i aliis						
		historiis nullã de eo mẽtionẽ iuenimꝰ/& hęc ipa Britonũ hi-						
		storia supputationẽ ãnorũ quibꝰ Arturꝰ & multi alij regnaue						
		rũt vel aperte nõ dicit/vel oĩs tacet. Nec dubia ꝑ veris affir-						
		mamꝰ/nec historicã narrationẽ q̃ nup de Britãnico i Latinũ						
		trãslata est: lectori subtrahimꝰ. Multã eni iter historicos varia						
		re cõsydero diuersitatẽ: nõ solũ i ãnis/sed etiã i gestis atq; noi						
		bus psonarũ: vt quod iste fecerit/alius fecisse vel dixisse asse-						
		ratur: & quod hoc ãno euenerit in alio ãno euenisse dicatur/						
		& res gesta quę hoc modo ab vno historico describit ab alio						
		multũ dissona ratione narretur.						
		¶ Mortuo igitur Vtherpendragon rege: sublimatus						
		est i regno filius eius Arturus/cuius mirabiles actus						
		etiã linguę psonant populorũ/licet plura esse fabulosa						
		videãtur. Qui multa probitate pollens cũctis se ama						

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britā.	Vuād.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ	Añ.
		bilē exhibebat: quia cū virtute animi/ etiā mira libe-						añ.
		ralitate affluebat. Porro aduersus Saxones/ Scotos						
		& Pictos vario cōflictu decertās: tādē cōclusit eos quo						
		dam in saltu/ sed illi arboribus pro munimēto contra						
		Britonū tela/ vtebātur. Quod vidēs Arturus iussit ar-						
		bores per multa loca incidi & in circuitu nemoris po						
		ni/ vt liberos exitus nō habētes/ fame ibi deficerent.						
		Vnde cogēte necessitate ad hoc cōpulsi sunt/ vt licētiā						
		peterēt redeūdi in patriā sua oīa relicturi/ & tributa						
		cū obsidibus reddituri. Sed in reditu positi pactionē						
		ruperūt: & retroactis velis īsulā depopulari cœperūt.						
		Arturus vero cōgregato exercitu ꝓcessit cōtra hostes						
		in prēliū accinctus gladio nomīe caliburno & aureā						
		galeā simulachro drachonis īsculptā capiti supponēs						
		clipeūq; ī quo imago sanctę dei genitricis erat īpicta						
		humeris īponēs/ lanceā quoq; quę ron vocabaī assu-						
		mēs. Cūq; pugna valida vtrīq; fieret/ Arturus īpetu						
		facto in hostes occidit ex eis solo caliburno gladio						
		470 viros: cæteros autē in fugā cōuertit principibus						
		eorum prostratis.						
14	29	13	25	42	2	10	10	471
	Eoricus Burgūdiones victos sibi subegit/ Auernis etiā Are							
	latū & Massiliā Galliarū vrbes iuasit/ ad occupādas							
	ꝓuincias Rhomanorū animatus cōsilio Gēlerici: qui							
	versute agebat vt orientē Ostrogothi/ occidentē Vuisi							
	gothi vastarent/ vt occupatis alias īperatorib9 ipe in							
	Africa regnaret securus. Remigius fit Remoꝝ epꝰ.							
	Sarracenis Aegyptū icursātib9 hoc tpe: negociato							
	res Venetię corpus sancti Marci euāgelistę ab Ale-							
	xandria transtulerunt ad Venetiam.							
15	30	14	26	43	3	11	11	472
	His diebus sctūs Perpetuꝰ Turoneñ. epꝰ cernēs ad sepul-							
	chrū sancti Martini fieri miracula multa fecit magnā							
	Basilicā fabricari iuxta cellulā/ in qua corpus ipsius							
	quiescebat/ eāq; in eius noīe dedicās trāstulit in illā							
	sanctū corpꝰ ipius/ pmonēte piter & adiuuāte quodā							
	venerāda canitie formoso: qui nec prius visus fuerat/							
	nec postea comparuit.							

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Britā	Vuād.	Vuisi.	Ostrog.	Hūno	Añ.
	Oreſtes Patricius nepotem regno expulit.							cōi
	Theudemer rex Ostrogothorū moritur: & Theode							
	ricus filius eius regno substituitur.							
	Rex Arturus Scotos & Pictos obsidet & fame affli-							
	git/ sed epis cū clero & reliquijs sanctorū misericordiā							
	poscentibus: venīā donat. Deinde ciuitates sibi subdi							
	tas visitans: ecclesias a paganis destructas renouat/							
	prę sules statuit ac religiosos cœtus virorū ac mulierū							
	exornat/ proceres quoq; suos honoribus restituit.							
						Theodericus		
	16	31	15	27	44	4	1	12	473
	Oreſtes Augustulū filiū suū regnare cōstituit: & fœdus cū							
	Genserico rege facit. Interim Odeacer cū multa mul-							
	tarū gentiū multitudine ab extremis Pānoniæ finib9							
	Italiā petit. qui per Noretā iter faciens: beati Seuerini							
	cuius nomē tūc ibi celebrabatur benedictionē petijt/							
	et ab eo ventura sibi didicit.							
	Odeacer Oreste victo apud Papiā obsesso/ capto &							
	occiso: Italiā subdit iuri proprio.							
	Leone imperatore mortuo: Zenon īperat ānis 19.							
	Artur9 parata classe Hiberniā petit/ illato bello re-							
	gem captū deditioni cogit: & subiugata Hibernia/ Is-							
	landiā insulā debellatis habitatoribus suo dño subi-							
	cit. Quo audito rex Godlandiæ & rex Orcadū vltro							
	venerūt: & Arturo spontaneā deditionē fecerunt.							
						Zenon		
	1	32	16	28	45	5	2	13	474
	Augustulus īperiū deponit/ quod Odeacer arripiens 14							
	ānis nullo inquietāte obtinuit.							
	Zenō īperator Theodericū regē Ostrogothorū cō							
	sulē ordinariū facit/ quę post īperialē dignitatē prima							
	est dignitas: & equestrē statuā aureā ante regiā illi collocat.							
	2	33	17	29	46	6	3	14	475
	Franci post Vuandalos & Alanos post Gothos & Hūnos							
	incessunt Gallias/ nō tantū vt eas habeāt direptioni:							
	sed vt sibi sint perpetuę habitationi. qui capta Colo-							
	nia Agrīpina/ fugato de bello duce Egidio: multos							
	Rhomanorū occidunt.							

Rhoman.	Persa.	Fran.	Britā.	Vuand.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ.	Vndo
4	34	18	30	47	7	4	15	476

¶ Franci Treuerim ciuitatē sup Mosellā capiūt. ¶ Hęresis Acephalorū exorta est: ipugnantiū tria capta synodi Calcedonēsis/ sine noie authoris ob qđ Acephali/ id est sine capite vocati sunt.

4	35	19	31	48	8	5	16	477

¶ Gensericus rex Vuandalorū successiōe regnādi inter filios suos ordinata vt fratri moriēti frater supstes sine controuersia filiorū succederet: moriť. Cui succedēs Honoricus filius eius: regnauit annis octo.

Honozicus

5	36	20	32	1	9	6	17	478

¶ Eugenius Carthaginēsis ep̄s & ois clerus eiꝰ: cōtra Arrhiānā hęresim Vuādalorū fortiter pro Christo agoniśāt.

6	37	21	33	2	10	7	18	479

¶ Odoacer rex Italię Pheletū regē Rugorū bello oppressum: extinguit. ¶ Huic Pheleto & vxori eius Gisę sanctus Seuerinus hęc vētura prędixerat: quia eos a malis cō pescere nō poterat. ¶ In Africa rex Vuādalorū Honoricus multos orthodoxos diuersi ordinis/ diuersæ ætatis vsq; ad quatuor milia nōgētos septuagītasex in exiliū trusos diuersis in locis/ diuersis tēporibus/ diuersis pœnis: ad mortē excruciauit.

¶ Exterminatis Rugis Longobardi Rugilā/ id est Rugorū patriā inuadūt: quibus tūc temporis quintus rex Gudeoch principabať. Quia ergo Longobardorū mentionē feciꝰ/ quorū tēpora ꝓpter ignoratā historicę narrationis distinctionē nondū attingimus: iam nūc narrationē eorū ordiamur/ & paulatī ad plenā & distinctā eorū historiā ascēdere nitamur.

¶ Horū vt diximꝰ post Ibor & Agion primus fuit rex Agelmūdus scđus Lamissio sic dictus: q̄ a lama/ id est voragine fuit extractꝰ. Nā mater eius septē vno partu enixa/ cum eos in piscinā ꝓiecisset/ & rex Agelmūdus iter faciens eos hasta reuolueret: is hastā eius firmiter tenuit/ & ab eo nutritus eo virtutis ꝓcessit vt in regno ei succederet/ & necē eius in Bulgares vltus sit. Lethu tertius Hildeoch quartus. Gudeoch quitus fuit. Ex quo ergo ī Rugilā ꝓfecti sūt vsq; ad ānos 40: talis fuit rerū gestarū eorū cōsequētia. Sub Gudeoch & filio

Rhōa-norū.	Persa-rum.	Fran-corū.	Lōgo-bardoꝝ	Britā-norū.	Vuan-dalorꝝ	Vuisi-gotho.	Ostro-gotho	Hūno-rum.	Añi dñi

eius Classone sexto rege: ī Rugilā habitauere. Sub Tattone septimo rege: in cāpis Affeld habitauere. Vbi tertio āno Rhodulpho Herulorū rege a Tattone pempto/ & regno Herulorꝝ destructo: Longobardorū potētia creuit. Tattonē Vuacelo pimit: & ip̄e octauus regnauit/ filiūq; suū Vualtharith successorem regni reliquit.

Guacelo

7	38	22	1	34	3	11	8	19	480

¶ Audouachriꝰ dux Saxonū: nauali hostico Andegauis populatur. ¶ Charthaginę liberatus abbas cū fratribus sex a rege Honorico: carcere/ catenis/ igni & vectibus martyrizantur. ¶ Persis imperat Euades: annis 41.

Euades

8	1	23	2	35	4	12	9	20	481

¶ Egidius dux ī Gallijs moriť: Siagrius filius eius substituiť. ¶ Audouachrius Andegauis & alias vrbes sibi subiugens obsides accipit. ¶ Hildericus rex & Audouachrius confœderati: Alemānos sibi subiugant. ¶ Hildericus rex Andegauis incēdit/ & Paulū comitē vrbis perimit. ¶ Famis tēpore ī Burgūdia senator Eclicius quatuor milia pauperes sustentās: cœlestis pro missionis vocem audiuit.

9	2	24	3	36	5	13	10	21	482

¶ Felix Rhomanę ecclesię 46: prędet. Hic Achatiū ep̄m Constantinopolitanū dānauit/ assentientē petro Alexandrino dānato. ¶ Artuꝰ rex Norguegiā & Daciā suę ditiōi subegit: deinde trāsijt ad Galliā. Porro historia illius dicit hoc factū fuisse sub Leone īperatore/ et quēdam Follonē tribunū Galliarū cum Arturo singulare certamen habuisse/ hoc pacto. vt cui victoria ꝓueniret: ipse alterius regnum obtineret/ victoq; illo Follone cęterisq; ducibus Galliarū subactis/ Parisius curiam Arturū tenuisse/ statumq; regni pace & lege confirmasse/ virisq; nobilibus prouinciarum dignitates legasse/ & ita post nouem annos in Britanniā redijsse.

Rho.	Persa.	Fran.	Lõgo.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ	Añ. do
10	3	25	4	37	6	14	11	22	483
	¶ In Africa Honorio rex Vuandalorũ in ecclesiã dei grauius								
		solito efferatus: omnes Africę epos quasi ad synodũ							
		cõuocat/ & fugatis & exiliatis 444 epis catholicis							
		ecclesias clausit/ aut Arrhianis dedit/ plebẽq; variis							
		supplicijs affligit. Lethũ vero epm: incendio cõcre-							
		mauit. Eugeniũ quoq; Carthaginis epm cũ clericis							
		suis plusq; quigẽtis: cruciatos multis modis exiliauit.							
11	4	26	5	38	7	15	12	23	484
	¶ Hilderico rege mortuo: Clodoueus filius eius regnat ãnis								
		triginta. Hic duxit vxorẽ Clotildẽ filiã Chilperici re-							
		gis Burgundionũ quẽ Gundobaldus rex eius frater							
		peremerat: vxoremq; eius matrẽ scilicet Clotildis liga-							
		to ad collũ eius saxo: aquis imerserat.							
	Clodoueus								
12	5	1	6	39	8	16	13	24	485
	¶ Honorius rex Vuãdalorũ iudicio dei percussus: scatẽs ver-								
		mibus mirabiliter expirauit. Post quẽ Gunthamun-							
		dus annis nouẽ regnat.							
	Guthamudus								
13	6	2	7	40	1	17	14	25	486
	¶ Clarent in Gallijs: Remigius Remẽsis & Patricius frat ei9								
	Suessonensis epus & Vedastus post Atrebatẽ. eps. in Africa								
		Fulgẽtius eps Rupeñ. in Italia German9 Capuan9:							
		et Epiphanus Ticinensis.							
14	7	3	8	41	2	18	15	26	487
Gelasius. pp.	¶ Gelasius Rhomanę eccleśiæ 47: preśidet. Hic Manicheos								
		Rhomę inuẽtos: in exiliũ deportari fecit & codices							
		eorũ incendit. Hic tractatus & hymnos cõposuit. hic							
		inter cętera: sacramẽtorũ pfationes & orõnes cauto							
		& limato sermone fecit.							
		¶ Zenõ imperator regnũ Italię donat Theoderico							
		Ostrogothorũ regi. Hic Theodericus Trapsilã Gepi							
		darũ regẽ & Busam Bulgarorũ regẽ bello victos exti-							
		guit. ¶ Gunthamũdus rex ab exilio reuocat Euge-							
		nium episcopum.							
15	8	4	9	42	3	19	16	27	488
	¶ Theodericus cũ iam sedecim ãnis Ostrogothorũ regnum								
		tenuisset: a Mesia egressus Italiã petijt / & Odoacẽ							

Rho.	Persa.	Fran.	Lõgo.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ	Añ. dñi.
	Italię regẽ bis sibi cõgressũ bis ĩ fugã vertit/ & Papię								
	inclusum obsedit triẽnio. ¶ Hoc tempore facta est in-								
	uẽtio criptę sancti Michaelis archãgeli in mõte Gar-								
	gano: vnde & eius memoria singulis ãnis celebri fe-								
	stiuitate/ in ecclesijs dei recolitur. ¶ Eorico Vuisigo-								
	thorũ rege mortuo: regnat post eũ filius ei9 Alaricus								
	vigintti annis. Alaricus								
16	9	5	10	43	4	1	17	28	489
¶ Barnabas apostolus qui apud Salaminam Cypri a Barieu									
	magõ & a iudęis pro Christo igne crematꝰ est: corpus								
	suũ qđ a Ioãne Marco cõsobrino suo ĩ cripta occultatũ								
	adhuc latebat/ reuelatione sua inueniri fecit: cũ quo								
	etiã euangeliũ Matthei/ ipsius Matthei manibus He-								
	braicę scriptũ qđ erat simul recõditũ iuenitur. quod								
	euãgeliũ ipse Barnabas ex doctrina apostolorũ secũ								
	semp ferre solebat/ & vbicũq; iueniebat infirmos/ po-								
	nebat illud super illos: & tam fide Barnabę q̃ merito								
	Matthei omnes sanabantur.								
	¶ Clodoueus rex Francorũ Suessionis Siagrio duci								
	Rhomanorũ cõgreditur: Siagrius Tholosã ad Ala-								
	ricũ fugit: a quo Clodoueo roposcenti remissus occi-								
	ditur. Clodoueus vero qcquid Galliarũ sub iure erat								
	Rhomanorũ: ad ius Francorũ transfert.								
17	10	6	11	44	5	2	18	29	490
¶ Auitus Vienneñ. eps claruit: qui Gallias ab Arrhiana hę-									
	resi defendit. Hic metrice de conditione mũdi libros								
	cõposuit. ¶ Sollẽnis Carnoteñ. eps claret: qui in prę-								
	dicando Francis Christũ nõ segniter institit.								
¶ Idacius Lemicę Hispaniarũ vrbis eps: Chronicã suam a primo Theodosij cõsulatu inchoatam/ hucusq; perduxit.									
	¶ Gennadius eps librũ suũ de illustrib9 viris hucusq;								
	perduxit. ¶ In Mineo Hispanię fluuio pisces capti								
	sunt: in quorũ squamis videbatur inscripta æra pñtis ãni.								
18	11	7	12	45	6	3	19	30	491
¶ Anastasius Rhomanę eccleśię 48: preśidet. Huic Achatiũ								¶ Anastasi9	
	dãnatũ reuocare volẽti: multi Rhomanorũ nõ cõmu-								papa.
	nicabãt.								

Rhe.	Persa.	Fran.	Lõgo.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hũno	Añi.
		¶ Hoc loco quidã ponũt initiũ regni Anglorũ: sed in hac re							dñi.
		multũ dissonãt eccleſię/ cũ ſecundũ prefatũ libellũ de							
		regibus Britonũ adhuc regnaret Arturus totius Bri=							
		tãniæ monarchiã tenẽs vſq; ad dñicæ incarnationis							
		annũ 542/ quãdo vltimũ ei bellũ fuit cõtra Modre=							
		dũ nepotẽ ſuũ/ vbi & letaliter vulneratus fuiſſe dicit.							
		¶ Britãni nõ valẽtes amplius virtutẽ ferre Anglorũ:							
		vt victi conceſſere in ius & nomen eorũ. Et primus de							
		genere Anglorũ: Flli, & ſcds: Celim. alter alteri mor							
		tuo ſuccedẽdo: regnauerũt apud eos per ãnos 70.							
		¶ Sanctus Patricius ſecundus Hybernię archiepus:							
		anno ætatis ſuæ 122 in Chriſto quieuit.							
		¶ Odoacer a Theoderico in fide ſuſceptus: ab eo peri							
		mitur/ & Theodericus Italia potitur/ & depoſito pri=							
		uato habitu induit regali ſcemate & regnat i Italia ãnis 32.							
			Flli et Celim				Theoderic⁹		
19	12	8	13	1	7	4	1	31	492
		¶ Gũthamũdus rex in Africa eccleſias catholicorũ a patruo							
		ſuo Hunerico vel auo Genſerico clauſas: aperuit/ &							
		omnes dei ſacerdotes petẽte Eugenio Carthaginẽſe							
		epõ: ab exilio reuocauit. ¶ Achatius eps Cõſtãtino=							
		politanus: diuino nutu percutitur.							
		¶ Zenone iperatore mortuo: Anaſtaſius iperat ãnis							
		25/ vel (vt quidam volunt) 27.							
		Anaſtaſi⁹							
1	13	9	14	2	8	5	2	32	493
¶ Symma=		¶ Symmachus Rhomanę eccleſię 49: preſidet.							
chus papa.		Ordinato cõtra eũ per cõtentionẽ Laurentio. Quæ							
		res graue diſſidiũ eccleſię diu vſq; ad ipſa protraxit							
		homicidia: donec tandẽ hãc altercationẽ compreſſit							
		Theoderici regis q̃uis Arrhiani potẽtia/ hoc æquita=							
		tis iudicio obtinente vt Symmachus papa eſſet quia							
		prior ordinatus fuerat/ eiq; pars maxima faueret.							
		Pro cuius diſſenſionis culpa aiam Paſchaſij dyaconi							
		qui ptinaci⁹ Laurẽtio fauerat/ alias magnę ſãctitatis							
		vir Germanus Capuanus eps iuenit i thermis in igne							
		purgatorio poſitam. Hic Symmachus cõſtituit õni							
		die dñico vel natalicio martyrũ. Gloria i excelſis deo							

Rhe.	Persa.	Fran.	Lõgo.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hũno	Añi.
		ad missas cãtari/ quẽ hymnũ Theleforus ſeptimus a							dñi.
		Petro papa nocte tantũ natalis dñi ad missas a ſe in							
		ipſa nocte inſtitutas cantari inſtituit: & in eo ad an=							
		gelorũ verba quæ ſequũtur/ adiecit.							
2	14	10	15	3	9	6	3	33	494
¶ Gunthamũdo Vuandalorũ rege defuncto: Traſamũdus									
frater eius/ regnauit poſt eũ annis 26.									
						Traſamũdus			
3	15	11	16	4	1	7	4	34	495
¶ Clodoueus rex: Thoringiã ſibi ſubiugat. ¶ Theodericus									
rex omnes vicinarũ gentiũ reges & principes/ aut									
amicitia/ aut affinitate ſibi cõſiliat: & pacifice agens									
in locis celeberrimis regalia habitacula ædificat.									
¶ Florebãt hoc tẽpore Launomar⁹ Carnoteñ. fũdator									
cenobij Curbioneñ/ & Maximus Aurelianeñ funda=									
tor cenobij Miriaceñ. cui⁹ diſcipuli fuerũt Carileſus									
et Auitus abbates.									
4	16	12	17	5	2	8	5	35	496
¶ Clodoueus rex regnũ Francorũ vſq; Sequanã dilatauit.									
¶ Aliqui Rhomanorũ ſubornatis falſis teſtibus incri									
minates Symmachũ papã: latẽter Laurẽtiũ i papatũ									
ſubintroduxerũt/ ꝑ quo ſciſmate dirimẽdo rex Theo									
deric⁹ epm Petrũ cõtra canones viſitatorẽ ſedis apſtolicę inſtituit.									
5	17	13	18	6	3	9	6	36	497
¶ Clodoueus regnũ Frãcorũ vſq; Ligerĩ amplificat. ¶ Symmachus									
papa in cõſilio 115 eporũ: ſe purgat de obiecto crimine/ &									
dãnatis Petro & Laurẽtio/ ipe quidẽ ſedi ſuę reſtituit, cõtẽtio									
autẽ vſq; ad cędes & homicidia intra & extra eccleſiã diu ꝑtrahit.									
6	18	14	19	7	4	10	7	37	498
¶ Clodoueus rex Caſtrũ Meledunũ capit. ¶ Traſamundus									
rex Vuãdalorũ in Africa clauſis catholicorũ eccl'ijs:									
ducẽtos vigĩti epos exiliauit/ erga quos Symmach⁹									
papa manũ ſuę liberalitatis exercuit benuole. ¶ Hac									
ꝓſecutione Fulgẽtius eps/ ſcẽitate/ ſapiẽtia & ſciẽtia/									
ſtilo & facũdia ꝓclarus: multa ab Arrhianis pro vera									
fide ppeſſus/ diutino in Sardiniã exilio maceratur.									
¶ Clotildis regina orthodoxa Clodoueũ regẽ a gẽtili									
tatis errore auocare conabat: ſed fruſtra conari videbat.									

Rho.	Persa.	Fran.	Lõgo.	Britã.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ	Añ. do
7	19	15	20	8	5	11	8	38	499
	¶ Clodoucus rex Alemãnis bello cõgreditur / ibiq; laborãte								
	exercitu voto suscipiendi Christianissim se obligare								
	cogitur / sicq; perẽpto Alemãnorũ rege / & Alemãnia								
	sub tributo redacta: baptizat9 a sancto Remigio Re=								
	morũ epo exemplo & ædicto suo perduxit ad fidem								
	Christi populum Francorum.								
8	20	16	21	9	6	12	9	39	500
	¶ Collatis a Clodoueo rege multis prędijs ecclesię Remẽsi:								
	Remigi9 multa eorũ parte data ecclesiæ Lauduneñ.								
	sedẽ epatus ibi esse cõstituit. Primũq; illic epm Gene=								
	baudũ cõstituit / & eundẽ in fornicatiõe cũ sua quon=								
	dã vxore prolapsum / sed septẽnali pœnitẽtia purgatũ								
	& de reclusione diuino iussu eductũ: sedi suę restituit.								
9	21	17	22	10	7	13	10	40	501
	¶ Clodoueus rex Gũdebaudo regi Burgũdionũ cõgressus eo								
	victo Burgundiã redegit sub tributo								
10	22	18	23	11	8	14	11	41	502
	¶ Symmachus patricius rempublicã illustrat / & cũ eo gener								
	eius Boetius vir cõsularis / cõspicuus in vtraq; ligua /								
	eruditione omniũ liberaliũ artiũ / quas pene omnes a								
	Greco in Latinũ transtulit / & exposuit.								
11	23	19	24	12	9	15	12	42	503
	¶ In Africa Olimpus quidã dum in balneis sanctã trinitatẽ								
	blasphemaret: ignito saculo cœlitus veniente / visibi								
	liter cõbustus est.								
12	24	20	25	13	10	16	13	43	504
	¶ Constantinopoli dũ Deuterus Arrhianus eps Barbã quẽ=								
	dam baptizaret: et male distinguens trinitatẽ diceret:								
	baptizo te Barba in nomine patris per filiũ in spiritu								
	sancto / aqua disparuit.								
13	25	21	26	14	11	17	14	44	505
	¶ Alamndarus rex Francorũ ab Orthodoxis baptizatus / cũ								
	eũ vellẽt Euticiani seducere: refellit eos hac fabulo=								
	sa inductione. dicens q; litteras acceperit Michaelem								
	archãgelũ mortuũ esse / illisq; respõdẽtibus hoc ipossi								
	bile esse q; angeli sint impassibilis naturæ: quomodo								
	ergo inquit secundũ vos nudus crucifixus est Chri=								

Rho.	Persa.	Fran.	Lõgo.	An.	Vuãd.	Vuisi.	Ostrog.	Hunñ.	Añ.
	stus / nisi duarũ naturarũ esset / quãdoqdẽ nec ãgelus mortu9 est.								dñi.
14	26	22	27	15	12	18	15	45	506
Clodoueus & Alaricus reges: cõfœderãtur. ¶ Quitianus Ru=									
	tenẽsis eps & Maxentius Pictaueñ. abbas: clarẽt in Gallia.								
15	27	23	28	16	13	19	16	46	507
¶ Vitalianus instinctu populi insurgit in iperatorẽ Anastasiũ									
	ppter Euticianã hęresim deo & hoibus exosam.								
16	28	24	29	17	14	20	17	47	508
¶ Hormisda Rhomanę ecclesię 50: prędet. Hic clerũ cõpo=								¶ Hormisda	
	fuit: & psalmis erudiuit. Hic respectu aplicę hũani=								papa.
	tatis Græcos cõuictu hęreticorũ maculatos / absoluit								
	per suos nũcios. ¶ Alaricus rex Clodoueo regi insi=								
	dias molitus: fœdus violat.								
17	29	25	30	18	15	21	18	48	509
¶ Clodoueus rex signis diuini auxilij aiatus ad bellãdũ: Tu=									
	ronis quippe transiẽs equũ suũ sancto Martino misit:								
	quẽ centũ solidis redẽptũ / recipere nõ potuit. Missis								
	alijs centũ solidis / recepit: credẽs illũ bonũ esse i au=								
	xilio / qui tã carus erat in negocio. Insup accepto vi=								
	ctorię psagio a clericis cantãtibus prędinxisti me vir=								
	tute ad bellũ / Alarico Vuisigothorũ regi cõgreditur /								
	eoq; pempto quicquid Galliarũ Vuisigothi possidẽ=								
	bant: ad partes Frãcorũ trãstulit: & inuadẽs Tholo=								
	sam sedẽ regni Gothorũ vsq; ad Pireneos mõtes: re=								
	gnũ Francorũ dilatauit. Ferẽ autẽ muros Ecolesinæ								
	vrbis ante faciẽ eius corruisse. ¶ Amalricus filiꝰ Ala=								
	rici fugiẽs in Hispaniã: regnat ibi ãnis 16.								
	¶ Sigismundus mortuo patre suo Gũdebaudo: regnat in Burgũdia.								
	¶ Gibrianus Scotus cũ fratribus & sororibꝰ in Galliã pegri=								
	natus: vrbẽ Remensem / vita & morte sua illustrat.								
	¶ Faustus sancti Bñdicti discipulus / & ab eo cũ Mauro i Gal								
	lias hoc ãno trãsmissus / scribit in vita illius Mauri sanctũ Be=								
	nedictũ claruisse tẽporibꝰ Iustini senioris & Hilderici Vuãda								
	lorũ regis: addens q; eo tẽpore rex Theodericus Symmachũ								
	Patriciũ & Ioãnẽ papã occiderit. Scribit quoq; eũdẽ Bñdictũ								
	hoc eodẽ ãno quo Maurus ad Gallias tẽdebat / obiisse 12 Ca=								
	lẽdas aprilis: hora diei q̃ tertia: q; eo ãno in sabbato paschę								
	proueniẽs / primũ pascha fuisse demõstrat / se quoq; dicit i Gal								

Rho.	Persa.	Fran.	Lõgo	Anglo.	Vnãd.	Vuisi.	Ostreg.	Hũno	Añ.
	lias venisse tẽpore regis Theodeberti nepotis Clodouei regis								
	Quia ergo ille scripsit q̃ viderat/quomodo hoc cõsequẽtię hi=								
	storiarũ cõueniat/quivalet aduertat/qui aduerterit exponat.								
							Clodoueus		
18	30	26	31	19	16	1	19	49	510
¶ Clodoueus rex ab Anastasio ipatore codicellos de cõsulatu & coro									
	nã aurea cũ gẽmis/& tunicã blactea accepit:& ex ea die cõsul								
	& Augustus est appellatꝰ. Ipse vero rex misit Rhomę sancto								
	Petro coronã aurea cũ gẽmis: quę regnũ appellari solet								
19	31	27	32	20	17	2	20	50	511
¶ Theodericus rex Italię Ibba comite suo cõtra Frãcos misso:30 mi=									
	lia occidit eorũ/in vindictã necis Alarici generi sui.								
20	32	28	33	21	18	3	21	51	512
¶ Prima synodus a Francis iussu Clodouei regis Aurelianis habita									
	est:in qua decernũtur multa ecclesiæ vtilia.								
	¶ Genouefa virgo Parisien.octogenaria transit ad dñm.								
21	33	29	34	22	19	4	22	52	513
¶ Sanctus Arnulphus sancti Remigij i baptismo filiꝰ in Gallia claret									
	qui post multos inpdicãdo Christũ agones/martyrizat i silua Pa=								
	risiorũ Aquilina & a Scariberga cõiuge quondã sua tumulatus est.								
22	34	30	35	23	20	5	23	53	514
¶ Clodoueus rex regno Francorũ per oẽs Gallias dilatato/& legiti=									
	me & pacifice cõfirmato:morit & sepelit Parisius in basilica								
	sancti Petri apostoli quã ipe & regina Clotildis edificauerãt.								
	¶ Lotharius vero filius eius cõpartito regno cũ fratribꝰ suis								
	Theoderico/Clodomire & Hildeberto:regnauit ãnis 50. So								
	rorẽ eius Clotildẽ: Amalricus rex Vuisigothorũ duxit vxorẽ.								
							Lotharius		
23	35	1	36	24	21	6	24	54	515
¶ Rex Burgũdiæ Sigismũdus qui monasteriũ Agaunẽsiũ cõstruxe=									
	rat filiũ suũ Sigericũ pimit:malo nouercę illius vsus cõsilio.								
	Qui cõpetẽti pœnitẽtię se adiacẽs/ & martyribꝰ Agaunẽsibꝰ								
	se totũ deuouẽs:qꝫ dignus fuerit venia / testatur crebra post								
	mortẽ eius/p eũ multis cõcessa sanitatũ gĩa:& per eũ febrici=								
	tãtibus idulta curatio. ¶ Hoc tpe i Alexãdria multi vtriusqꝫ								
	sexus arrepti a dęmone:repẽte quasi canes latrabant.								
24	36	2	37	25	22	7	25	55	516
¶ Theodericus rex frater Lotharij Clochilaicũ regẽ Danorũ Gal=									
	lias vastantẽ:perimit.								

Rho.	Persa.	Fran.	Lõgo.	Anglo.	Vnãd.	Vuisi.	Oltro.	Hũno.	Añ. do
25	37	3	38	26	23	8	25	56	517
¶ Anastasius iperator fulmie a deo pcussus:interijt. Post quẽ									
Iustinꝰ senior ãnis 10 regnauit. ¶ Boetius ãnitẽte sibi Sym=									
	macho cũ auctoritatẽ Rhomani senatus cõtra Theo=								
	dericũ regẽ Italię tueri nititur/ab ipo exiliatur:ibiqꝫ								
	librum de cõsolatione philosophiæ edidit.								
							Iohannes		
1	38	4	39	27	24	9	27	57	518
¶ Theodericus rex frater Lotharij/ab Ermẽfrido rege Thu									
	ringorũ ad pimendũ fratrẽ illius Baldericũ pactione								
	medietatis regni illiꝰ iuitatus: Baldericũ regẽ pimit.								
	¶ Virgo dei Brigida obijt in Scotia.								
2	39	5	40	28	25	10	28	58	519
¶ Ioãnes papa Rhomanę eccleśię 51:presidet.								¶ Ioannes. PP.	
	¶ Vuatheone Longobardorum rege defuncto:filius								
	eius Vualtarith/regnauit annis septem.								
							Clodomeris		
3	40	6	1	29	26	11	29	59	520
¶ Clodomeris frater Lotharij regis & fratres eius/instinctu									
	Clotildis matris suę insurgunt in Sigismundũ & Go=								
	demarũ filios Gundebaudi regis ad vidicandã necẽ								
	auię suę & aui sui Chilperici regis:in cõgressu Sigis=								
	mundus capitur Godemarus fuga elabitur.								
	¶ Trasamũdus rex Vuandalorũ Hildericũ filiũ suũ ex Eudo=								
	xia filia Valentini iperatoris a Gẽserico captiuata:astringit								
	sacramẽto ne catholicis in regno suo cõsuleret/qui pre mor								
	tuo ãteq̃ regnũ susciperet:oẽs catholicos ab exilijs iussit re=								
	uocari/& epis ecclias reformari. Sicqꝫ suscepto regno regna=								
	uit ãnis octo:euolutis 74 ãnis. Ex quo Gẽsericus auus eius								
	statũ ecclesię in Africa ꝓphanauit. ¶ Bello orto iter Rhoma								
	nos & Persas Chuades rex Persarũ Zeliobẽ regẽ Hũnorũ ve								
	nientẽ cũ 20 milibꝰ auxiliari sibi: cõtra Rhõanos imisso ex=								
	ercitu occidit & totũ pene eius exercitũ deleuit/suspectũ eũ								
	habẽs qꝫ vtriqꝫ munera acceperit:& a se cõtra Rhomanos &								
	a Rhomanis cõtra se.								
	¶ Ab hinc regnũ Hunnorũ ãnotare cessabo. quia oẽs gẽtis								
	illius reges Kaganos vocatos lego: & nullam distinguendi								
	proprietatem inuenio.								

¶ Regnum Hunnorum finitur.

Rhomañ.	Persa.	Franc.	Lõgo.	An.	Vuãd.	Vuisi.	Ostro.	Añ. do
						hilderic⁹		
4	41	7	2	30	1	12	30	521

¶ Chuade Persarũ rege mortuo: Kabades post eũ regnauit annis 16. ¶ Clodomiris rex Sigismũdo rege cũ vxore & filijs perempto: iterũ cõgressus fratri eius Godemaro perimitur ab eo. ¶ Boetius longo exilio fatigatus: a Theoderico Gothorũ rege Italiæ pimitur.

	Kabades							
5	1	8	3	31	2	13	31	522

¶ Vt scribit Faustus: hac ætate scilicet tẽpore Iustini senioris & Hilderici Vuãdalorũ regis/ reuera floruit sanctus Benedictus. Sed nec de vita/ nec de morte eius procedit ratio secundũ Dionysij cyclũ.

¶ Zatus rex Lazorũ Cõstantinopoli baptizatur: & a Iustino imperatore susceptus muneratur.

¶ Symmachus ex cõsule a Theoderico rege Italię pimitur.

6	2	9	4	32	3	14	32	523

¶ Felix. pp. ¶ Felix Rhomanę ecclesię 52: prędet. Hic Gregorij papę atauꝰ fuit. ¶ Iustinus Arrhianos vbiq; extermi nari ædicit: ad quod ædictũ deducendũ Ioãnes papa a rege Italię Theoderico Arrhiano & Arrhianorum defensore Constãtinopolim missus: ante portã vrbis cæcũ illumiauit /& cõpos petitionis ad Theodericũ reuersus/ Rauẽnæ ab eò in carcere excruciatus fame defecit. cui successit prędictus Felix. Post dies autem nonaginta: Theodericus subito defũctus/ a quodam sancto eremita visus est nudus & discalciatus a Ioãne papa & Symmacho Patricio in olla Vulcani esse detrusus.

¶ Athalaricus Theoderici ex filia nepos in regno Italiæ/ & Ostrogothorũ succedẽs: regnat ãnis 8.

						Athalaricus		
7	3	10	5	33	4	15	1	524

¶ Theodericus rex reposcẽs ab Ermẽfrido rege pactũ cum fratre Lothario insurgit in eũ: eoq; post nimiã stragẽ suorũ de bello fugato & nõ multo post mortuo/ totã Thuringiã sibi subdunt. Captiuatã inter alios Radegundẽ filiã Bertharij regis olim a fratre Ermẽfrido perẽpti Lotharius rex suo sociault matrimonio.

Rhomañ.	Persa.	Fran.	Longo.	Anglo.	Vuãda.	Vuisi.	Ostro	Añ. do
8	4	11	6	34	5	16	2	525

¶ Almaricus rex Vuisigothorũ cũ vxorẽ suã Clotildẽ tractaret indigne: eo qꝺ Arrhianę sectę secũ inseruire nolet pimitur in Hispania a fratre Clotildis Childeberto.

¶ Theuda regnat post eum: annis 17.

							Theuda		
9	5	12	7	35	6	1	3	526

¶ Lotharius rex cũ fratre Childeberto Augustidunũ Burgũdiæ vrbẽ obsidens: cunctã fugato Godemaro Burgũ diam occupat. ¶ Acephalorũ hęresis abdicatur/ qui dicũt Paulũ apostolũ in epistolis prędecepisse fœmias diaconas debere fieri: quia eas cõmemorat post diaconos. et dicũtur Accphali sine capite: quia author huius erroris nescitur. ¶ Kabades rex Persarũ dolens filiũ suũ Pharsuasan in Manicheorũ sectã inductũ/ oĩbus Manicheis quasi a se numerãdis/ tractis ĩ vnũ: ĩmisso exercitu occidit multa milia eorum.

¶ Inter Thurismodũ regẽ Gepidarũ & Audohin regem Longobardorũ cõserto prędio Albuinus filius Audohin Thurisindũ filiũ Thurismodi extinguit/ & victoria Longobardis cędit. Thurismodus ꝓponens fidẽ irę & dolori: eidẽ Albuino postea ad se sub fide veniẽti dedit arma filij sui Thurisindi ab eo perẽpti.

Vualtarith Lõgobardorũ rege mortuo: Audohin regnat annis 17.

						Audohin			
10	6	13	1	36	7	2	4	527

¶ Bonifacius papa Rhomane ecclesiæ 53: prędet. ¶ Bonifacius papa

¶ Iustinus Iustiniano suo ex sorore nepote in regno substituto: moritꝰ. Hic Iustinianus ĩperat ãnis 38.

¶ Hic Persas ab irruptionibus ĩ partes Rhomanoꝝ per Bilisariũ repressit. ¶ Audohin Longobardos in Pannoniã duxit: in qua habitauerũt ãnis 42.

						Iustinianus			
1	7	14	2	37	8	3	5	528

¶ Cassiodorus senator post monachus: Arator poeta. Priscianus grãmaticus. Victor Capuanꝰ epꝰ qui cyclos paschales scribens Victorij errores redarguit.

Rhoman.	Persa.	Fran.	Lõgo.	Anglo.	Vuãda.	Vuisig.	Ostro.	Anni
		Gregorius Lingonẽsis Nicetius Treuerẽsis/Domitianus Tũ						dñi.
		grẽsis florẽt. ¶ Gilemer pimens Hildericũ regẽ ãnis						
		quinq; regnat post eũ sup Vuãdalos: qui tãtę crudeli-						
		tatis fuit/vt nec parẽtibus parceret.						
	2	8	13	3	38	1	4	6	529
	¶ Corpus Antonij monachi diuina reuelatione inuentũ: &							
		Alexandriã est delatũ. ¶ Sanctus Benedictus cũ de						
		loco cui sublacus vocabulũ erat/ad mõtẽ Cassinũ trãl						
		migraret: ad omne biuiũ duo ei angeli occurrebant/						
		viã qua ire deberet p̃monstrãtes. Huius ammirabilẽ						
		vitã virtutibus plenã sanctus papa Gregorius scribit						
		in libro dyalogorũ tertio: vbi etiã testatur eũ nõ ali-						
		ter vixisse q̃ docuit.						
	3	9	16	4	39	2	5	7	530
Ioanes papa.	¶ Ioãnes Rhomanę eccleſię 54. prędet.							
		¶ Frãci extorquẽt de manu Athalarici: quicquid Gal-						
		liarũ auus eius Theodericus rex Italiæ tenuerat.						
		¶ In Africa quidã orthodoxi ep̃i linguis sibi excisis ra						
		dicitus a Vuãdalis/postmodũ clare loquẽdo multis						
		miraculo fuere/quod miraculũ vnus eorũ auxit qui						
		i elationẽ versus: stati priuat⁹ diuio dono obmutuit.						
	4	10	17	5	40	3	6	8	531
	¶ Athalarico rege Italię & Ostrogothorũ mortuo: Amalsiũ-							
		da mater eius Theodatũ Theoderici patris sui ex so-						
		rore nepotẽ/asciscit secũ in regnum.						
		¶ Clodoaldus filius Clodomiris regis fratribus suis						
		ipie a patruo suo Lothario olim extinctis/mundanã						
		nobilitatẽ transferẽs ad nobilitatẽ diuinę seruitutis/						
		in clericali gradu prędeminet exẽplo sanctitatis.						
		¶ Sanctus Vedastus primus Atrebatẽsis ep̃s ordina-						
		tur a sancto Remigio.						
	5	11	18	6	41	4	7	1	532
	¶ Hoc ãno expletus est a Christi natiuitate magnũs ãnus an							
		norũ quingentorũ triginta duorũ. Ab hoc etiã ãno						
		Dionysius abbas orditur cyclũ suũ cyclorũ quinq; de-						
		cẽnouenaliũ. Et quia secundus ãnus operis huius cõ						
		cordare debet in ratione cõpoti primo ãno natiuita						

Rhoman.	Persa.	Fran.	Lõgo.	Anglo.	Vuãd.	Vuisi.	Ostro.	Anni
		tis Christi/debet tricesimusquintus cyclus Dionysij						dñi.
		cõcordare in ratiõe cõpoti tricesimotertio ãno nati-						
		uitatis Christi scilicet vt 14. luna aprilis occurrat 9						
		Calẽdis aprilis in quinta feria	passio Christi octauo					
		Calẽdis aprilis in sexta feria/resurrectio sexto Calẽ-						
		dis aprilis in dñica die: sed quia non ita occurrit/ sed						
		luna 14. aprilis occurrit eo ãno 12 Calẽdis aprilis in						
		prima feria. Dñica vero dies paschę in quito Calẽdis						
		aprilis: ideo improbatur/quia repugnat euãgelicę ve-						
		ritati.						
		¶ Iustinian⁹ iperator libros legũ Rhomanarũ abre-						
		uiauit in vno volumie quod Iustinianũ vocatur						
	6	12	19	7	42	5	8	2	533
¶ Agapitus	¶ Agapitus Rhomanę eccleſiæ 55: prędet. ¶ Theodatus							papa.
		rex reginã Amalsiundã iperatorię tutelę cõmissã exi-						
		liat/eaq; nõ multo post in balneo strangulata imissu						
		Theodati solus sup Ostrogothos ãno vno regnat.						
		Qui scies pro hoc se irã iperatoris icurrisse/Agapitũ						
		papã Cõstãtinopolim misit pro impetranda huius fa-						
		cti impunitate. Agapitus inueniens ibi Anthemium						
		Constantinopolitanũ episcopum Euticianæ esse hęre						
		sis/excõmunicato eo & exiliato/Menã fecit ibi substi-						
		tui Agapitus ibi moritur: Rhomãq; refertur.						
		¶ Iustinianus imperator Constantinopoli ecclesiam						
		sanctæ Sophiæ incomparabili opere ædificat.						
		¶ Bilisarius Patricius a Iustiniano imperatore ex						
		iussu dei ad Africam liberandam de manu Vuanda-						
		lorum missus/noctu cum plaustris rusticorum vrbem						
		introeuntibus ingressus Charthaginem cœpit: pecu-						
		nias infinitas recepit. Gilimerem ex fuga ad dedi-						
		tionem reductum imperatori Constãtinopolim du-						
		xit. Sic regnum Vuandalorum destructum est/ Sic-						
		tandem illa Vuandalica rabies cum ipso nomine						
		funditus extincta est.						

¶ Regnum Vuandalorum finitur.

Rhoman.	Perſarũ	Franc.	Longo.	Anglorũ.	Vuiſigo.	Oſtro.	An. do
						Theodatus	
	7	13	20	8	43	9	534
Siluerĩ. pp.	¶ Siluerĩ 56 Rhomanę eccl'ę: a Theodato ſubſtituit.						
	¶ Biliſarius cõtra Theodatũ mittitur. Theodatus a						
	Gothis extinguitur. Vuitigis in regno ſubſtituitur.						
	Biliſarius Neapoli exterminat. Rhomã fugiẽtibus						
	Gothis ĩtrat. Vuitigis Rhomã obſidet. Fames Italiã						
	vrget. Vuitigis capitur: & imperatori dirigitur.						
	¶ Siluerius quia Anthemiũ reuocare noluit: exiliat9						
	defecit. ¶ Eldepadus ab Oſtrogothis rex ordinatus						
	regnat ãno vno. ¶ Theoderic9 abbas diſcipl's ſancti						
	Remigij & Theodulphus abbas diſcipulus ipſius						
	Theoderici in Francia clarent.					Eldepadus	
	8	14	21	9	44	10	1	535
Vigilius. pp.	¶ Vigilius papa Rhomanę eccleſię 57: preſidet.						
	¶ In Gallijs clarent fratres vterini/ vno & eodẽ die						
	nati/ & pontifices cõſecrati: Medardus ad titulũ No-						
	uiomẽſẽ. Gildardus ad Rothomagẽſẽ. & vno die ab-						
	ſoluti a ſeculo: & aſſumpti a Chriſto. ¶ Germanus						
	quoq; Pariſien. Porro ſanctus Medardus ſedẽ epalẽ						
	quę prius erat Liermandus ꝓpter eiuſdẽ ſubuerſio-						
	nẽ trãſtulit Nouiomũ. Ipſe etiã poſt deceſſũ ſcti Eleu						
	therij Tornacen. epi regendã ſuſcepit Tornacen. ec-						
	cleſiã/ & poſt eũ ſucceſſores eius ãnis multis vſq; ad						
	tempus Eugenij papę tertij & domui Symonis epi						
	qui obijt ãno dñi 1148. ¶ In Italia clarẽt epi: Sabi						
	nus Canuſin9/ Caſſius Narniẽſis/ Fulgẽtius Vtrico-						
	lẽſis. Cerbonius Populonij. ¶ Eldepado mortuo:						
	Erarius regnat anno vno.					Erarius	
	9	15	22	10	45	11	1	536
	¶ Erario perẽpto: Totila qui & Balduilla ſuper Oſtrogothos						
	regnat ãnis decẽ. Qui mox Italiã inuadit: & a ſancto						
	Benedicto Caſſinẽſi futura ſibi audit. Multa inquit						
	mala facis/ multa mala feciſti: iam aliquando ab ini-						
	quitate cõpeſcere. Et quidẽ mare trãſiturus es/ Rho						
	mã ingreſſurus: nouẽ ãnis regnabis/ decimo morie-						
	ris. Hoc ãno quidã dicũt eũdẽ ſanctũ Bñdictũ obijſ-						
	ſe: & Maurũ diſcipulum eius in Galliam veniſſe.						

Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Lõgo.	Anglorum.	Vuiſigo.	Oſtrog.	Añ. do
						Totila	
	10	16	23	11	46	12	1	537
¶ Theodericus rex frater Lotharij obijt: Theodebertus filiꝰ							
eius ei ſuccedit. ¶ Hoc tẽpore in vna vrbiũ Cilicię							
quidã Theophilus vicedominus tam prudenter &							
vtiliter ſecundas partes eccleſiaſticę diſpenſationis							
ſub epo agebat: vt mortuo epo oim ore dignus epi-							
ſcopatu eſſe acclamaret. Qui cõtentus vicedomiatu/							
aliũ ordinari maluit epm: a quo a vicedominatu in-							
iuſte admotus ad tantã ipatientiã eſt delapſus vt cõ-							
ducto ſibi Hebreo quodã Mago per eũ opem ad di-							
gnitatẽ ſuã recuperandã expeteret a principe dęmo-							
niorum/ & ab eo iuſſus abnegare Chriſtũ filium dei/							
eiuſq; matrẽ Mariã cũ omni Chriſtianiſſimi ꝓpoſito/							
& ipam abnegationẽ ſcripto firmare/ & ſcriptã ſigna-							
re/ & ſignatam ſibi tradere/ eius ſe ſeruitio addixit.							
Qui in craſtinũ recuperato vicedñatus honore non							
multo poſt ad ſe reuerſus per dies 40/ omni pœnitẽdi							
modo ſe affligens: prio piã dei matrẽ Mariã ſibi recõ							
ſiliauit/ eaq; ſibi apparẽte abrenũciãs diabolo/ Chri-							
ſtumq; verũ dei filiũ/ verũq; deũ & hoiem/ ex Maria							
virgine natũ & omne Chriſtianiſſimi ꝓpoſitum cõfi-							
tens per eã etiã Chriſti filij eius gratiã recepit: & ad							
iditiũ indultę ſibi venię rurſum ei dormiẽti apparẽs							
Chriſti mater/ etiã ſcriptũ abrenũciationis quod ſi-							
gnatũ diabolo dederat/ repoſuit ſup pectus eius. Quo							
Theophilus recepto: in craſtinũ dñica ſcilicet die/ co-							
rã epo & oim eccl'a pandẽs ordinẽ rei ſoẽs ad ſtuporẽ							
& laudẽ dei & genitricis ſuę Marię cõmouit/ & i eo-							
dẽ loco quo ſibi pia Chriſti mater apparuit perſtãs:							
ibidẽ poſt triduum mortuus & ſepultus eſt.							
¶ Apud Perſas regnat Coſdroe: annis 37.							
						Coſdroe	
	11	1	24	12	47	13	2	538
¶ Coſdroe fines Rhomanorũ incurſat. ¶ In campania Italię							
Benedictũ iuniorẽ ſanctitate clarum rex Totila pro							
Chriſto pſequens/ cum eum cũ cella ſua cõburere vo							
luiſſet nec valuiſſet: in clibanũ ardentẽ eum ꝓiecit.							
Qui inde die altero illeſus etiã veſtibus illeſis exiuit.							

Rhomañ.	Perſarũ	Fran.	Longobar.	Anglo.	Vuiſig.	Oſtro.	Añ. do
12	2	25	13	48	14	3	539

¶ Iuſtinianus ſperator duos Bulgarorũ reges Traciã depo
pulãtes occidit cũ multis millibus Bulgarorũ.

13	3	26	14	49	15	4	540

¶ Coſdroe Antiochiã capit ¶ Childebertus rex cũ fratre=
le Theodeberto in fratrẽ Lotharĩũ inſurgit: ſed matre
eorũ ſatis agẽte Clotilde apud deũ / ne iter fratres fie=
ret ciuile bellũ / horrẽda tẽpeſtate coerciti cũ ſup Lo=
thariũ ne ſignũ quidẽ appuerit horroris huiuſmodi:
reddũt ſe fraternę paci.

14	4	27	15	50	16	5	541

¶ Coſdroe iã quarto Rhomanos infeſtantẽ / Biliſarius cõpel=
lit redire ineffícacẽ. ¶ In diuerſis Galliarũ locis / diuer
ſa ſigna viſa ſunt. Cometes apparuit die ſãcto paſchę.
Cœlũ ardere viſum eſt: verus ſanguis ex nube deflu=
xit in veſtimẽtis hoim. Domus cuiuſdã abintus ſan=
guine reſperſa apparuit / & ſecutę varię clades & malę
valitudines cũ puſtulis & veſicis: populos afflixerũt.

15	5	28	16	51	17	6	542

¶ Cõſtãtinopoli mortalitate magna inſurgẽte / ſtatuta eſt ſo=
lẽnitas purificationis beatę marię: quę grẽce ypapãti
id ẽ obuiatio dicit / eo q̃ die illo Symeon obuiauerit
oblato in templũ dño: et ita mortalitas illa ceſſault.
¶ Biliſarius ad Africã remiſſus: Guntharith ſup reli=
quias Vuandalorũ regnantẽ cũ ſuis extinguit.
¶ Lotharius & Childebertus fratres / obſeſſa in Hiſpa
niis Cęſarauguſta / ciuibus deũ adorãtibus / & circũla
ta Vincẽtij martyris tunica / accepta ab eis pro mune
re ipius martyris ſtola / redeunt: acquiſita Hiſpanię
parte maxima. ¶ Maurus i Gallia claret: ſancti Bene
dicti diſcipulus.
¶ Vſq; ad hoc tẽpus hiſtoria Britonũ pducit narrationẽ ſuã
de rege Arturo. ¶ Refert eni eũ poſt celeberrimã illã
curiam in vrbe legionũ habitã / in qua omnes reges
inſularũ occidentaliũ / et duces Galliarũ fuerunt: ma=
ximum duxiſſe exercitũ in fines Burgũdiæ aduerſus
Luciũ principẽ Hiſpaniarũ / ſub Leone imperatore
reipublicę procuratorẽ: & in eundo quẽdam imenſum

Rhomañ.	Perſarũ	Francor.	Lõgobar.	Anglo.	Vuiſig.	Oſtro.	Añ.

gygantẽ ſingulari pugna deuiciſſe. Deinde vtrarũq;
partiũ legiones in pago lingoneñ. ad preliandũ cõue
niſſe. Poſtea narrat q̃ Arturus iuga alpiũ tranſcende
re & Rhomã inuadere voluerit. Sed interim audiens
Modredũ nepotẽ ſuum dyadema Britanniæ per tyrã
nidem corripuiſſe Britanniã remeauerit / atq; i vltimo
prelio quod cum illo habuit poſt neces fere omniũ du
cũ ipſe letaliter vulneratus fuerit & in inſulam quan=
dam ad ſanandũ deportatus relicto regni ſucceſſore
cognato ſuo Conſtantino. Ipſe vero Arturus iuxta
Merlini vaticiniũ: dubiũ habet exitũ / quia vtrũ viuat
an mortuus fuerit nemini certum eſſe eſtimatur. Por=
ro hæc omnia vt ſupradiximus nullam fidei autho=
rem videntur habere ſi cum cæteris hiſtoriis conferã=
tur. ¶ Theuda Vuiſigothorũ rege a ſuis perempto:
Theudegiſillus regnat poſt eum annis duobus.

Theudegiſillus

16	6	29	17	52	1	7	543

¶ Vigilius papa quia ſecundũ ſuam promiſſionem
noluit Anthemium reuocare: Conſtantinopolim
mittitur ignominioſe
¶ Totila rex Oſtrogothorum capta Rhoma habita=
uit aliquãdiu cum Rhomanis quaſi pater cum filiis:
manſuefactus vt creditur ſancti Benedicti monitis
¶ Audohin mortuo / Albuinus filius eius: regnauit ſu=
per Longobarbos in Pannonia annis 25.

Albuinus

17	7	30	1	53	2	8	544

¶ Herculanus Peruſinus epſ a Totila rege ſecto capite mar=
tyrizatur: poſt mortẽ vero / corpori caput eius vnitũ
inuenitur. ¶ Totila Siciliã inuadit: Narſes vero eu=
nuchus Rhomanorũ Patricius ordinatur & cõtra To
tilã deſtinatur. ¶ Theudegiſilo iter cõtuandũ a ſuis
perẽpto: Agilã regnat ſup Vuiſigothos ãnis nouẽ.

Aglan

18	8	31	2	54	1	9	545

¶ Narſes Albuino regi Longobardorũ confœderatur.
¶ Obiit ſanctus Remigius Remorum epiſcopus.

¶ Rhomañ.	Perſa.	Franc.	Longo.	Anglo⁊	Vuiſigo.	Oſtrogo.	Anno
19	9	32	3	55	2	38	548

¶ Vigilius papa exiliatur. Narſes Patricius auxiliãtibus ſibi Longobardis: Totilã regẽ perimit. ¶ Oſtrogothorũ gente vſq; ad internitionẽ deleta: regnũ Oſtrogothorũ penitus deſtruitur. Ita illud regnũ Gothorũ quod vt ait Iordanis per annos circiter duo milia quadringentos duraueraſ: defecit in Oſtrogothis. ſed Vuiſigothis i Hiſpania regnãtibꝫ: incolume remanſit. ¶ Theias tamẽ regnũ Oſtrogothorũ reſuſcitare niſus: regnat ãnis duobꝫ. Theias

20	10	33	4	56	3	1	547

¶ Conſerto prelio inter Chunimundũ regẽ Gepidarũ & Albuinũ regẽ Lõgobardorũ/ corruerũt vtriq; 60 milia eorũ. Vbi Albuinus Chunimundũ pemit: & ex teſta capitis eius poculũ ſibi ad bibendũ fecit/ filiãq; eius captiuã/ vxorem ſibi accepit. ¶ Hũnis vero terras Gepidarum inuadentibus/ deſtructum eſt regnum Gepidarum penitus.

21	11	34	5	57	4	2	548

¶ Theodebertus rex per ſe & per ducẽ ſuũ Bucellinũ Italiã belli vario euentu inquietare nõ deſiſtit: & ab Italia & a Sicilia/ aut ſpolia/ aut tributa accipit. ¶ Theias rex a Narſete perimitur: & cum eo Gothorum reliquiæ extirpantur.

¶ Oſtrogothorum regnum finit.

22	12	35	6	58	5		549

¶ Narſes Patricius Sindual regem Britonum ex amico ſibi rebellem bello victum & captum ſuſpendit: ſed de hoc rege hiſtoria Britonũ nichil refert niſi forte eadem perſona diuerſo nomine nuncupatur & ibi taceat quod hic habetur. Poſt Conſtantinũ quippe qui Arturo ſucceſſit/ regnaſſe dicitur Aurelius Conanus & poſt eum Vuortiporius. ¶ Agericus Virdunenſis epiſcopus claret.

23	13	36	7	59	6		550

¶ Theodebertus rex obiit: cui Theobaldus filius eius ſuccedit. ¶ Arboris quę dicitur Sambucus/ flores/ grana/ &

¶ Rhomañ.	Perſarũ	¶ Francorũ.	Longobar.	Anglorũ	Vuiſi.	Anni
fructus: in flores grana & fructus vitis trãſformãtur.						dñi.
24	14	37	8	60	7	551

¶ Quinta ſynodus vniuerſalis Cõſtantinopoli celebratur: in qua epiſtola quę ibe dicitur erroris plena/ reprobaſ. & Theodorus perſonã mediatoris dei et hominũ in duabus ſubſtantiis ſeparans/ ad impietatis perfidiã cecidiſſe conuincitur. ¶ Hucusq; Iordanis ꝓpius hiſtoriam cõtexuit.

25	15	38	9	61	8	552

¶ Pelagius Rhomanę eccleſię 5 8: preſidet. Hic inſimulatus de morte Vigilij papæ tenẽs ſancta euãgelia & crucẽ: iureiurando publice ſatiſſecit. ¶ Hoc tẽpore in oriẽte puer quidã Iudęorũ filius/ cum a coeuis ſuis Chriſtianorũ filijs ad hoc adductus fuiſſet vt in eccleſia ſanctæ matris oñi noſtri IHESV Chriſti corpus & ſanguinẽ Chriſti perciperet: propter hoc a patre ſuo proiectus in fornacẽ ardentẽ/ illeſus ide a Chriſtianis extractus eſt/ aſſerẽs ꝙ mulier quę in illa eccleſia puerũ tenẽs depicta erat: pallio ſuo flãmas ignis a ſe euentilaſſet. ¶ Pelagius ep.

26	16	39	10	62	9	553

¶ Agilan cum inſolenter in ſuos ageret Athanagildus auxiliantibus ſibi Rhomanis/ eo perẽpto regnauit ãnis 22.

27	17	40	11	63	1	554

Athanagildus

¶ Clotildis regina moritur. ¶ Hiems/ niue & glacie ita exaſperatur vt volucres & ferę indomitę manu capi poſſent.

28	18	41	12	64	2	555

¶ Bucellinus & Amingus duces Francorũ: a Narſete perimũtur. ¶ Quaſi ſpecies lanceę in cœlo apparuit a ſeptẽtrione in occidentem.

29	19	42	13	65	3	556

¶ Theodebaldus rex obiit. ¶ Lotharius rex Francorũ rebellantes cõtra ſe Saxones: & auxiliantes eis Thuringos graui pugna & excidio perdomuit. ¶ Obiit ſanctus Medardus Nouiomenſis & Tornacẽſis: in cuius tranſitu cœlũ apertũ eſt & diuina ante eum micuerunt luminaria ſpacio duarũ horarum.

Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Lõgobar.	Anglorũ	Vuiſigo.	Añi.
	Cuius corpus rex Lotharius trãſferri fecit ad vrbem					
	Suellionẽ. ꝓmittens ꝙ ſup eũ decẽtiſſimã baſilicam					
	ædificaret/ et inibi religioſorũ virorũ cõuẽtũ ſtatue=					
	ret. Quod opus ipſe quidẽ cœpit: ſed filius eius Sige=					
	bertus adimpleuit.					
30	20	43	14	66	4	
	Radegundis regina vxor quondã Lotharij regis: mutata					
	veſte claret ſanctitatis nobilitate.					
31	21	44	15	67	5	559
	Gregorio filius Gordiani ſenatoris Rhomę adoleſcit: qui					
	ſex monaſterijs in Sicilia fundatis/ & ſeptimo Rhomę					
	in domo ſua: ex pretore vrbano factus monachus/ ſa=					
	pientia & ſcięntia: doctrina & ſanctitate claruit.					
	Terremotus terribilis nimis per decẽ dies factus eſt.					
32	22	45	16	68	6	559
	Childeberto rege mortuo/ monarchia regni Francorũ ce=					
	dit fratri eius Lotharío.					
33	23	49	17	69	7	560
	Hoc tẽpore iudęus quidam imaginẽ ſaluatoris de eccleſia					
	furtim deponẽs: eã telo tranſfixit. & eã clã ad domũ					
	ſuã deferens cũ eam volet flãmis exurere: ſe ſanguíe					
	imaginis cruentatũ videns/ prę ſtupore eã abſcondit.					
	quã Chriſtiani requirẽtes/ & per veſtigia ſanguinis in=					
	ueniẽtes eam ſanguinolentã: receperũt. Iudęum vero					
	lapidauerũt. Miſerabilis in Italia mortalitatis peſtilẽtia.					
34	24	47	18	70	8	561
	Hoc tempore in Scotia Brendanus claruit. Qui fortuna=					
	tas inſulas ſeptẽnali nauigatione ꝓquirẽs: multa mi=					
	raculo digna vidit. A quo Machutes qui & Maclouꝰ					
	regulariter educatus/ & ipſius nauigationis ſocius: in					
	Britãnia ſanctitate & miraculis claruit: qui a Britã=					
	nis exacerbatus eis maledictis trãſiuit ad Gallias: &					
	ſub Leũtio Saxonũ ep̃o mĩt o tp̃e virtutibꝰ claruit. Bri					
	tãnos vero ꝓpter ſuã maledictionẽ variſs cladibꝰ ad=					
	dictos: data rurſum bñdictione abſoluit & ſanauit.					
	Anglorum in Britannia Edilbertus tertius: re=					
	gnat annis quinquagintaquinq;.					

Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Lõgobar.	Anglorũ	Vuiſig.	Añi.
	Sup Britones aũt poſt Vuortiporiũ regnauit ĩ Al=					dni.
	go: qui iuxta hiſtoriã eorũ ſex inſularũ cõprouincia=					
	liũ monarchiã bellando cõquiſiuit. Poſt quẽ regna=					
	uit Cathericus: in cuius tempore diſperſi ſunt Brito=					
	nes/ & regni dyadema perdiderunt multis annis.					
35	25	48	19	1	9	562
	Conſtãtinopoli quidã ĩperatorẽ extinguere moliti: extin=					
	guntur. cuius criminis Biliſarius quoq; accuſatus: ab					
	imperatore abſoluitur. In Gallia mons ſup Rhoda					
	nũ fluuiũ multis diebus dans mugitũ/ tandẽ ab alio					
	monte ſibi vicino diſciſſus: cũ eccleſijs & domibus/					
	hoibus/ et beſtijs in Rhodanũ p̃cipitatus eſt.					
36	26	49	20	2	10	563
	Lotharius rex Chrãnũ filium ſuum diu cõtra ſe rebellan=					
	tẽ & multa mala in regno ſuo facientẽ/ in Britãnia					
	ꝓſequutus: ei eiuſq; auxiliario duci Britonũ Chono=					
	bro bello occurrit/ & Chonobrũ quidẽ pemit. Chrã=					
	nũ vero captũ: igni cũ vxore & filiabꝰ cõſumi fecit.					
37	27	50	21	3	11	564
	Ioãnes Rhomanę eccl̃ię 59: preſidet. Lothario rege					Ioãnes. pp.
	Francorũ mortuo/ Chilpericus filius eius cõpartito					
	regno cũ fratribus ſuis: Heriberto/ Gũtrãno & Sige=					
	berto: regnat ãnis 23. Et ipſe quidẽ Chilpericus/ Sueſ=					
	ſionis ſedẽ regni habuit. Heribertus Pariſius: Guntrã=					
	nus Aurelianis/ Sigebertus vero Metis.					
	Chilpericus					
38	28	1	22	4	12	565
	Iuſtiniano ĩpatore mortuo/ Iuſtinꝰ iunior ĩperat ãnis 12.					
	Multa ſigna in ſole & luna apparuerunt.					
	Iuſtinus					
1	29	2	23	5	13	566
	Narſes Patricius accuſatiõe Rhomanoꝝ Patriciatu degra					
	datus/ & quia eunuchus erat exprobrãte ſibi Sophia					
	auguſta vt iret ĩ Genecĩũ/ diuidere pẽſa cũ puellis: re=					
	ſpondens talẽ ſe eidem orditurũ telã/ qualẽ ipſa dum					
	viueret deponere non poſſet: inuitat Longobardos					
	ad poſſidendam Italiam.					

Rhomañ.	Persarũ	Francorũ	Lõgobar.	Anglorum.	Vuisi.	Ann. dñi.
¶ Sanctus Colũbanus presbyter venies de Scotia: clarus ha-						
betur in Britãnia. ¶ Sanson Dolensis archieps/ con-						
sãguineꝰ sancti Maclouij: & successor Sãsonis Maglo-						
rius/ qui de trãsmarina Britãnia ad cismarinã transie-						
rant Britãniã/ clarent sanctitate & doctrina.						
2	30	3	24	6	14	567
¶ Sigebertus rex Hunnos partes Francorũ depopu-						
lantes: in Thuringia bello deuincit. ¶ Chilpericus						
frater eius interim terminos illius incursat: & Remis						
vrbẽ occupat. ¶ Hastę igneę in cœlo visę sunt/ portẽ-						
dẽtes irruptionẽ Longobardorũ in Italiã. Basolus						
abbas & Sindulphus p̃sbyter & reclusus i Frãcia clarent.						
3	31	4	25	7	15	568
¶ Albuinus rex Saxonibus/ alijsq; gẽtibus sibi ascitis & Pã-						
nonia ex cõdicto cõmendata amicis Longobardorũ						
Hunnis: ad Italiã cõtendit cũ omnibus Longobardo						
rum familijs: ibiq; regnat sex annis.						
¶ Sigebertus rex desertas Saxonũ terras peruadit:						
easq; Sueuis ad habitãdũ tradit. Hanc mali nouitatẽ						
noua in cœlo signa multo ante tẽpore portenderant.						
4	32	5	Albuinus 1	8	16	569
¶ Sigebertus rex fratri suo Chilperico repugnat: & Suessiõis						
sedẽ regni eius occupat. Theodebertũ filium eius ibi						
captũ exiliat: ipsum Chilpericũ prelio victum fugat/						
& terminos suos ab eius insolentia liberat. Ipse vxo-						
rem ducit Brumã filiã Athanagildi regis Vuisigotho						
rum: quæ & Brunichildis dicta est.						
5	33	6	2	9	17	570
¶ Sanctus Vedastus obijt. ¶ Italiã a Longobardis nullo						
subsistente peruasa atteritur: insuper fame & pestilen-						
tia cõsumitur. ¶ Armenij fidẽ Christi suscipiunt.						
6	34	7	3	10	18	571
¶ Sanctus Amandus nascitur. ¶ Hunni iterum Sigeberto						
cõgressi/ & magicis artibus pene victoriã adepti rece-						
dunt: Sigeberto in omni vita sua cõfœderati.						
7	35	8	4	11	19	572
¶ Gregorius Turonẽsiũ ep̃s ordinat: clarus habetur in oib9.						

Rhoman.	Persarũ	Francorũ	Lõgobar.	Anglorum	Vuisigo.	Anni dñi.
¶ Longobardi Papia post triẽnij obsidionẽ per dedi-						
tionẽ accepta: & prẽter Rhomã & Rauẽnã pene tota						
potiti Italia/ dominantur ibi cum potentia.						
8	36	9	5	12	20	573
¶ Inter Rhomanos & Persas pugna cõmissa: Rhomanis cę-						
dit victoria. ¶ Heribertus rex moritur.						
¶ Hispani & Franci de pascha celebrando dissentiũt:						
Hispanis 12 Calendas aprilis/ Frãcis vero 14 Calẽ-						
das maij pascha celebrãtibus. Sed Frãcos recte cele-						
brasse p hoc diuinitus claruit: ꝙ fontes in Hispania						
qui in sabbato sancto paschę ad baptizandũ sponte						
diuinitus repleri solent/ non in Hispanorum sed in						
Francorũ pascha repleti sunt.						
9	37	10	6	13	21	574
¶ Apud Persas Hormisda/ regnat annis 17 ¶ Albuinus rex						
Lõgobardorũ/ ab armigero suo pimitur fraude vxo						
ris sue. Cuius patrẽ Chunimundũ Gepidarũ regẽ ipe						
olim in bello pemerat: & ex testa capitis eius sibi pa-						
terã ad bibendũ fecerat: quã cũ vno die ei porrigeret						
dicẽs/ bibe cũ patre tuo: illa fœmineo furore accẽsa/						
illũ ab Armigero ipius in lecto pimi fecit.						
¶ Cleb subrogatus regno Longobardorũ regnat ãnis 2.						
10	Hormida 1	11	Cleb 1	14	22	575
¶ Benedictus Rhomanę eccl'ię 60: prẽsidet. Ab hoc Grego-					¶ Benedictus	
rius ad p̃dicandũ Anglis abire pmissus: sed populo					papa.	
tumultuãte retractus/ septimus leuita est ordinatus.						
¶ Athanagildo rege Vuisigothoꝝ mortuo/ Leuuigil						
dus cũ fratre suo Leuua/ & post solus: regnat ãnis 16.						
¶ Fortunatus poeta veniẽs ab Italia: claret i Gallia.					Leuuigild	
11	2	12	2	15	1	576
¶ Cleb mortuo/ Longobardi sub ducibus fuerũt ãnis 10: Fa						
me Rhomã vrgẽte/ multi Rhomanorũ se Longobar						
dis dederunt.				Duces		
12	3	13	1	16	2	577
¶ Iustino iperatore mortuo/ Tyberius regnat ãnis 6. Hic miss						
sa ab Aegypto frumenti copia: Rhomã liberat ab inedia.						
¶ Chilpericus rex Francorũ fratrẽ suũ Sigebertũ/ ni-						

Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Anni
	mis & per ſe & per filiũ ſuum Theodebertũ vrget:					dñi.
Tyberius	pluſq̃ ciuili bello.					
1	4	14	2	17	3	582
	Sigebertus rex fratri ſuo Chilperico pugna cõgredit: ibiq;					
	Theodebertus filius Chilperici pmitur. Francis ve-					
	ro pro Chilperico ſibi exoſo/Sigebertũ ſup ſe regem					
	leuare volentibus/a duobus pueris a Fredegunde					
	Chilperici vxore imiſſis: Sigebertus pmitur. Bruni-					
	childis vxor eius cũ filio Childeberto vel Childeber-					
	ti filijs: regnũ gubernans propter inſolentiã morum					
	adeo intolerabilis erat Francis: vt merito crederet					
	Sybilã de ea vaticinatũ eſſe. Veniet (ait) Bruma de					
	partibus Hiſpaniæ/ante cuius cõſpectũ: gentes vel					
	gentiũ reges peribũt. Ipſa vero calcibus equorũ diru					
	pta: peribit. Quę q̃uis ita eſſet inſolẽs: tamẽ dei eccle-					
	ſias honorabat. Plura etiã ſanctorũ cenobia funda-					
	uit/ & ædificia admirandi operis cõſtruxit: vt mira-					
	culo fuerit tanta ab ea fieri potuiſſe.					
	Sanctus Germanus Pariſienſis/obijt.					
	Duces Longobardorũ vrbes & eccleſias extermi-					
	nantes indiſcrete: ſubiugãt ſibi quod ſuperat Italiæ.					
2	5	15	3	18	4	583
	Tyberius quia liberalis in pauperes fuit: liberalitatẽ eius					
	deus iuuit/ dũ multos theſauros ei inuenire fecit.					
	Chilpericus rex Brunichildẽ relictã Sigeberti cũ					
	filijs exiliat. Menas ſolitarius in Italia claret.					
3	6	16	4	19	5	584
	Hormiſda rex Perſarũ incurſans ꝓuincias Rhomanorũ/					
	ignominioſe victus a Rhomanis: ꝓpoſuit edictum					
	ne rex Perſarũ per ſe vltra exeat ad prę liũ.					
	Ignis per cœlũ diſcurrere viſus eſt.					
4	7	17	5	20	6	585
Pelagius pp.	Pelagius Rhomanæ eccleſiæ 61: preſidet. Hic ob-					
	ſidẽtibus Rhomã Lõgobardis/ ordinatur abſq; iuſ-					
	ſione principis. Hic decreuit quotidianã ſacramẽto-					
	rum prefationẽ ad miſſas/ nouẽ tantũmodo p̃fationi-					
	bus ſecundũ antiquũ Rhomanorũ ordinẽ eſſe cõmu					
	tandã: ſcilicet i natali dñi/ in apparitione/ in paſcha					

Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Anni
	in aſcenſione/ in pentecoſte/ de ſancta trinitate/ de					dñi.
	apoſtolis/ de ſãcta cruce/ de ieiunio quadrageſimali.					
	Ab hoc Gregorius Cõſtantinopolim apocriſarius di					
	rectus/ hortatu Leandri Hiſpalẽſis epi libros Mora-					
	liũ in Iob cõpoſuit: & ibidẽ Euticiũ Cõſtantinopoli-					
	tanũ epm male de reſurrectione dogmatizantẽ/ cor-					
	pus noſtrũ in illa reſurrectionis gloria ipalpabilẽ vẽ					
	tis aereq; ſubtilius eſſe futurũ: in p̃ſentia iperatoris					
	Tyberij confutauit/ & illo non multo poſt mortuo:					
	penitus extinxit. Duces Longobardorũ Gallias					
	aggrediũtur et vario bellãdi genere/ nunc Franci					
	nũc Longobardi inter ſe collidũtur.					
	Hoſpitius famulus dei: i Gallia claret/ qui etiã ad-					
	uentũ Longobardorũ predixerat.					
5	8	18	6	21	7	586
Saxones in Italia a Longobardis recedẽtes/ & terras ſuas						
	in Germania repetere nitentes: a gentibus a Sige-					
	berto illuc immiſſis/ vſq; ad viginti milia eorũ cæſis					
	ſero deſtiterunt a bellis.					
	Vulfinochus Brito venẽs de Britãnia/ ſanctitate					
	claret in Gallia. Lupi Burdegalẽ vrbẽ igreſſi: ne-					
	minẽ metuentes/ deuorauerunt canes.					
6	9	19	7	22	8	587
Ermiuigildus Leuuigildi regis Vuiſigothorũ filius/ filiã						
	Sigeberti regis i vxorẽ duxit, ꝑ quã ad orthodoxã fi					
	dẽ cõuerſus/ irã p̃is ſui Leuuigildi arrhiani: icõpara					
	biliter incurrit. Turonis/ verus de fracto pane ſan					
	guis effluxit. Tyberio iperatore in Amentiã icur					
	rente/ & nõ multo poſt mortuo: Mauricius iperat ãnis 21.					
Augustus						
1	10	20	8	23	9	588
Perſæ Armeniã predijs/ incendijs captiuitate eporum ac						
	populorum pturbãt: eccliã tamẽ 48 martyrũ apud					
	Armeniã ſub Licinio paſſorũ/ nullomodo incende-					
	re potuerũt. Chaianus rex Anarorũ/ id eſt Hũno-					
	rũ: pacẽ cum Mauricio imperatore ſoluit.					
2	11	21	9	24	10	589
Mauricius imperator per pretorem ſuum contra Perſas						

¶ Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Lõgobar.	Anglorum	Vuiſigo.	Anni dñi.
	fortiter agit.					
	¶ Anthiochia diuinitus ſubuertit: hoc modo. Quidã ciuis illius adeo elemoſinis & hoſpitalitati deditus					
	vt nullo vnq̃ die ſine paupe aut hoſpite comederet: cũ vno die vſq; ad veſperã vrbẽ circuiſſet, vt pauperẽ vel hoſpitẽ inueniret: offendit virũ ſeniorẽ in veſte alba cũ duobus ſocijs ſtantẽ in medio ciuitatis/& inuitans eum ad hoſpitium hoc reſponſum accepit ab eo. Nõ poteras o homo dei cũ noſtro Symeone hanc vrbẽ ſaluare/ne ſubuertereť. Et hoc dicto ſudariũ qđ in manu tenebat excuſſit ſup vnã medietatẽ vrbis/ ſtatimq; ipa medietas cũ habitaculis & habitatorib9 ſubuerſa eſt. Et volẽs adhuc excutere ſup aliã medietatẽ vrbis: vix ab illis duobus ſocijs ſuis multa pce flexus eſt/vt parceret reſidue vrbis medietati. Sicq; virũ qui hoc aſpiciebat attonitũ cõſolatus: ex ſaluatione domus ſuæ diſceſſit/& vltra nõ cõparuit.					
	¶ Guntrãnus Francorũ rex in venãdo feſſus/dum in gremio armigeri ſui dormiret ſuxta riuũ aquę: vidit armiger de ore regis paruũ aĩal exire. cui volẽti riuũ tranſire nec valẽti/armiger gladio trans riuũ poſito: viã ei eundi & redeũdi parauit. Quo iterũ in os eius intrante/rex experrectus eſt: & ſtupefactus dicit ſe per ſõniũ per pontẽ ferreũ tranſiſſe/& ſub quodã monte multos theſauros vidiſſe. Vbi cũ prexiſſet ſecũdũ fidẽ ſõnij theſauros magnos inuenit: eoſq; acceptos ſanctæ eccleſiæ vſibus delegauit.					
3	12	22	10	25	11	586
	¶ Leuuigild9 rex Vuiſigothorũ/filiũ ſuũ Ermiuigildũ hoſtili					
	pſequẽs aĩo: eũ dãnat exilio. Hoc tpe etiã Miro rex					
	Gallicię moriť. ¶ Longobardi Auctharí regẽ ſibi ſta					
	tuerũt: eumq; ob dignitatem Flauiũ appellauerunt.					
	a quo oẽs Lõgobardorũ reges: Flauij ſunt appellati.					
	Flauius Auctharí					
4	13	23	1	26	12	587
	¶ Chilpericus rex Francorũ imiſſu ſuæ vxoris Fredegũdis:					
	pimitur. Lotharius filius eius ifans quatuor menſiũ/					
	in regno ſublimatus: regnauit ãnis 44.					

¶ Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	An. do
		Lotharius				
5	14	1	2	27	13	583
	¶ Childebertus rex a Mauricio iperatore pro expellẽdis ab Italia Lõgobardis/pecuniã accepit: ſed id fruſtra fuit. quia nunc confœderatus eis rediit/nunc eis cõgreſſus iferior eis ceſſit: nunc & ſi ſupior eis fuit/ab expulſione tamẽ eorũ munimen ciuitatũ eũ phibuit.					
6	15	2	3	28	14	589
	¶ Leuuigildus rex Vuiſigothorũ Ermiuigildũ filiũ ſuũ quia Arrhianę cõmunioni participare noluit: nocte ſãcta paſchę in carcere ſecuri occidit. ¶ Childebertus Lotharij exercitui cõgreſſus: victus euaſit.					
7	16	3	4	29	15	590
	¶ Rex Lõgobardorũ Auctharí vxorẽ ducit Theudelindã filiã Garibaldi regis Baioriorũ ¶ Nimiæ pluuiæ inũdãt: vt oẽs dicerẽt quia aq̃ diluuij ſupinũ darẽt. et tãta clades fuit: vt nullus grauiorẽ a ſeculo fuiſſe memineˉrit. Magnus etiã draco in modũ validę trabis/cum innumerabili ſerpentiũ multitudine: per Tyberim in mare deſcendit. a quibus ſuffocatæ beſtiæ maris/& ad littus protectæ: putredine aerem corruperunt.					
8	17	4	5	30	16	591
	¶ Hormiſdã regẽ Perſarũ a Perſis excęcatũ/filius eius Coſdroe occidit: & ad Mauriciũ iperatorẽ cõfugit/eiuſq; virtute Perſas debellans: regnũ Perſarum accepit. & ãnis 38 regnauit. ¶ Leuuigildo rege Vuiſigothorũ mortuo/Recharedus filius eius regnat annis 15. In Italia facto vltra fidẽ pene diluuio oĩm/poſt multã cõfuſionẽ rerũ ſubſecuta eſt per cladẽ iguinariã imedicabilis mortalitas hoĩm/quę primũ pculſit papã Pelagiũ. Poſt quẽ Gregorius ad papatũ electus: interim dũ iperatoris aſſenſus expectatur inſtituit p ſeptiformẽ lætaniã placare irã dei: & in procedẽdo octogita hoibus hac plaga percuſſis/tandẽ ira quieuit.					
	Coſdroe				Merbarudo	
9	1	5	6	31	1	592
	¶ Gregorius Rhomanę ecclię 62: pſidet. Hic iter cętera pietatis opera/aĩam Traiani Rhomanorũ quondã ipera					Gregorij. pp.

Rhomañ.	Persarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuisi.	Anni dñi.
	toris/q̃is pagani: a pœnis inferni liberari miserãdo					
	& plorando a deo obtinuit. ¶ Hic inter multa quæ					
	vtilia eccleſiæ fecit & inſtituit: antiphonariũ regula=					
	riter centonizauit & vtiliter cõpilauit. Kyrieleyſon					
	a clero ad miſſas cãtari p̃cepit: alleluya ad miſſas ex=					
	tra quadrageſimã dici fecit. In canone hoſtiæ tria					
	verba ſupaddidit: dieſq; noſtros in tua pace diſpo=					
	nas/atq; ab æterna dãnatione nos eripi: & in electo=					
	rum tuorũ iubeas grege numerari. Orationẽ quoq;					
	dñicã poſt canonẽ ſup hoſtiã cenſuit recitari.					
	¶ Aucthari rege Longobardorũ mortuo/Lõgobar=					
	di pmiſſa Theudelindę reginę optione ſibi virum &					
	Italię regẽ eligẽdi: p̃fecerũt ſibi regẽ Agilulfum/qui					
	regnauit annis vigintiquinq;.					
	Agilulfus					
10	2	6	1	32	2	593
¶ In Gallia quidã in ſilua cedẽs ligna/adeo a muſcis infeſtatus eſt:						
	vt per biẽniũ amens fieret. Deinde ſub religiõis habitu ex=					
	hibebat ſe pſeudo ꝓphetã: deinde magũ/deinde etiã ſanita					
	tes deſup infirmos faciẽs/Chriſtũ ſe eſſe dicebat/& pro Chri					
	ſto ſe adorari iubebat. nolentes ſe adorare cũ populo qui ei					
	multus adhęrebat: ipetebat hoſtiliter. Q ui poſtea a quodã					
	fideli occiſus eſt: & ita ſequaces eius diſpſi ſunt.					
	¶ Recharedus rex Vuiſigothorũ terminos Rhomanorum					
	inquietat. ¶ Hoc tẽpore regnabat in Hibernia inſula Phil=					
	tanus & in Scotia regnabat Brendinus cui frater erat no=					
	mine Adelphius/de cuius Adelphij filia quę vocata eſt Gel=					
	gehes genuit rex Hibernię Philtanus ſanctũ Furſeũ & fra=					
	tres eius Foillanum & Vltanum.					
¶ Hucuſq; Gregorius Turonenſis, hiſtoriam Francorum digeſſit						
11	3	~	2	33	3	594
¶ Tunica dñi noſtri IHESV Chriſti in ciuitate Zaphat nõ longe a						
	Iheroſolyma cõfeſſione Symeonis iudęi inuenta: & ab epis					
	Gregorio Anthiocheno & Thoma Iheroſolymitano & Io=					
	anne Cõſtantinopolitano Iheruſalẽ in loco vbi crux Chriſti					
	venerat eſt poſita. ¶ Gaugericus Cameracẽſis eps claruit.					
12	4	8	3	34	4	595
¶ Recharedus rex Vuiſigothorũ ſynodo 62 eporũ apud Toletũ cõ=						

Rhomañ.	Persarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuisi.	Anni dñi.
	gregata/ibiq; Arrhiana hęreſi abdicata & anathe=					
	matizata: ſe cum tota Vuiſigothorũ gente cõfirmat					
	in fide catholica. ¶ Thaſſilo a Childeberto ordiatus					
	rex Baioariorũ/deuictis Sclauis obtinuit triũphũ.					
	¶ Conſtãtinopoli puer naſcit quadrupes: & alter duos verti					
	ces habẽs. quę ꝓdigia/portendũt aduerſa locis in quibus naſcũtur.					
13	5	9	4	35	5	596
¶ Agilulphus rex Longobardorũ in Rhomanos inſurgit:						
	ſed agẽte Theudelinda regina nõ multo poſt cũ eis					
	fœdus iniit. Huic reginæ Gregorius papa libros dya					
	logi ſui miſit. ¶ His diebus irruẽtes Longobardi in					
	Caſſinũ montẽ: diripuerũt oia quę in monaſterio ſan					
	ctí Benedicti inuenire potuerũt. neminẽ vero tenere					
	valuerũt/ſicut idẽ famulo ſuo dñs ꝓmiſerat: vt ſi res					
	gẽtibus traderet/ aĩasſeruaret. Monachi aũt fugiẽtes					
	Rhomã petierũt codicẽ regulę a beato Bñdicto ædi=					
	tum & pondus panis atq; menſurã vini ſecũ deferẽ=					
	tes. ¶ Sol a mane vſq; ad meridiẽ minoratus eſt: vſq;					
	ad tertiam ſui partem.					
14	6	10	5	36	6	597
	¶ Gregorius papa quod ipſe olim facere intenderat:					
	Auguſtinũ cũ aliis ad prędicãdũ deſtinat in angliã.					
	¶ Gũtrãnus rex ſanctitate clarus dormit in Chriſto:					
	regnũ eius ceſſit fratrueli eius Childeberto.					
15	7	11	6	37	7	598
¶ Recharedus rex Vuiſigothorũ regibus Francorũ cõfœderatur:						
	eiq; ſoror Childeberti regis vxor datur.					
	¶ Sanctus Colũbanus abbas & p̃ſbyter doctor Scotorũ &					
	Pictorũ obiit. qui poſteris ſuis multa ſanctitatis monumẽta					
	reliquit. p̃terq; q̃ ruſtica ſimplicitate/paſcha dñico die debe=					
	re celebrari/neq; didicit neq; docuit.					
	¶ Marculfus abbas Baiocẽſis: ſanctitate claret in Gallia.					
16	8	12	7	38	8	599
¶ Edilbertus rex Anglorũ qui Cãtuarij vocãtur: p̃dicãte Auguſtino						
	cũ gẽte ſua baptizaꝛ. Porro gẽs Anglorũ qui Mercij dicũt &					
	gẽs Nordanibrorũ qui quod ad aquilonalẽ partẽ Hũbri flu=					
	minis habitent: ſta vocantur / ſub regibus Edilfrido & Elle					
	nondũ audierant verbum vitæ.					

Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Añi dñi
17	9	13	8	39	9	600
¶ Sanctus Goar veniens ex Aquitania: claret in Gallia. ¶ Auguſtinus ab Etherio Arelatẽſi epo/ cõſecraẽ Anglorũ epiſcopus. ¶ Childebertus rex Francorũ moritur: cui Theodebertus & Theodericus filij eius ſubrogantur.						
18	10	14	9	40	10	601
¶ Contentio inter Rhomanã eccl'iam & arrogantiã Ioãnis epi Cõſtantinopolitani vniuerſalis patriarchę nomẽ ſibi vſurpãtis/ſub Pelagio papa cõcepta: & a Gregorio iam inde nõ leniter exagitata/nõ antea quieſcere potuit q̃ Ioãnes ipſe ſubita morte obijt. ¶ Hũni cum Francis fortiter bellãt in Thuringia. Fredegũdis regina moritur/ Agilulfus Theoderico cõfœderaẽ. In Nilo Aegypti flumĩe viſa ſunt aĩalia humanę formę/ vir ſcilicet & mulier vſq; ad lũbos ſup aquã extantes qui ab hoibus p deũ adiurati/a mane vſq; ad nonã ſe videndos prębuerunt.						
19	11	15	10	41	11	602
¶ Auguſtinꝰ epꝰ Anglorũ habita ſynodo cũ Britonũ & Scotorũ epis: quia ſacerdotes & monachos ĩuenit aduerſarios equitatis/quos voluit habere ſocios p̃dicationis/terruit eos vaticinio futurę ſup eos calamitatis. ¶ Sanctus Colũbanus ex Hibernia in Burgũdiã venit: ibiq; pmiſſu Theoderici regis/cenobiũ Luxouiũ ędificare cępit.						
20	12	16	11	42	12	603
¶ Mauriciꝰ ipator ſe cũ ſuis a Foca iterficiẽdũ/diuinitꝰ p̃dixit: & malorũ penitẽs ea ſibi retaliari p ſe & p ſeruos dei iſtã ter expoſcit. ¶ Theodericus rex auiã ſuã Brunichildem ab Auſtraſijs eiectam recepit.						
21	13	17	12	43	13	604
¶ Mauriciꝰ ipator cũ vxore & filijs a Foca pimiẽ: & ipat Focas ãnis 8. ¶ Oriẽtales Angli cũ rege ſuo Sigeberto/p Mellitũ epm conuertũtur ad Chriſtũ. ¶ Per Auguſtinũ archiepm trãſlata eſt dignitas archiepatus quę prius Lõdonijs erat: ad Focas	Cãtuarienſem eccleſiam.					
1	14	18	13	44	14	605
¶ Gregorius dyalogus obijt. ¶ Cognita morte Mauricij/graſſanť p Rhomanorũ ,puincias/hinc Perſę & Inde Hunni.						

Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Annũ dñi.
¶ Lotharius & Theodericus prelio inter ſe collidũtur: in quo pluſq̃ 30 milia cęſa referuntur/Theodericus tamen victoria potitur. In hoc prelio angelus domini euaginatum gladium ſuper populum tenens: viſus eſt.						
2	15	19	14	45	15	606
¶ Sabinianus Rhomanę eccleſiæ 63: preſidet. ¶ Hoc tẽpore pauper quidã cũ a nautis elemoſinã peteret/nec acciperet: dicente nauclero/ deſiſte elemoſinã petere a nobis: qui nichil hic preter lapides habem9. Cũ ſubiecijſſet paup: omnia ergo vertantur in lapides. quicquid manducabile in naui erat/in lapides cõuerſum eſt: colore & forma rerũ earũdem permanente. Fame Rhomã aggrauãte/Rhomãi Gregorio papæ iam defuncto derogantes/q̃ theſauros eccleſiæ ſua nimia liberalitate diſſipaſſet: cum non adeſſet perſona in quã exardeſcerent/memoriã nominis illius in libris eius delere volebãt. ac per hoc libros Gregorij papę Rhomanis exurere volẽtibus: obſtitit Petrus dyaconus/ prodens ſe ſpiritũ ſanctum in columbę ſpecie ſup caput Gregorij tractantis ſedentẽ vidiſſe ſepius. idq; cõfirmans iuſſurandi ſacramento/mox moriens ex cõdicto fidem fecit ſuo teſtimonio ¶ Poſt Recharedum apud Vuiſigothos/regnauit Bethericus annis 7.	¶ Sabinianus papa	Bethericus
3	16	20	15	46	1	607
¶ Sabinianus papa cum & ipſe liberalitati Gregorij predeceſſoris ſui derogaret/ & ſub hoc obtentu manũ egenis ſubtraheret/Gregorius eum per viſum ter pro culpa tenaciæ & huius derogationis increpatũ: q̃ nõ reſipiſceret etiã quarto horribiliter increpans/ & cõminans in capite percuſſit. quo ille dolore vexatus/nõ multo poſt mortẽ obijt. Poſt quẽ Bonifacius Rhomanæ eccl'ię 64: p̃ſidet. Hic obtinuit apud Focã iperatorẽ/vt eccl'ia Rhomana caput eſſet oĩm eccleſiarũ: quia eccleſia Conſtantinopolitana ſcribebat ſe eſſe primã omniũ eccleſiarũ. Hic in cõſilio 62 eporũ : decreuit ſub anathemate/vt nullus viuente epiſcopo ciuitatis ſuæ de altero eligendo audeat lo-	¶ Bonifacius papa.	

Rhomañ.	Persarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuisi.	Anni dñi.
	qui/aut partes sibi facere. Sed tertio die depositio=					
	nis eius fiat licẽter a clero & populo/electio sacerdo=					
	tis. ℂ Theodericus & Theodebertus fratres & reges					
	Vuascones sibi subiugant.					
4	17	21	16	47	2	608
ℂ Corpus sancti Victoris Thebei apud Solodorũ cũ sancto						
	Vrso passi: inuenitur. ℂ Secũdus famulus dei in Ita=					
	lia claret. ℂ Desiderius Viennẽsis ẽps a Theoderico exiliat.					
5	18	22	17	48	3	609
ℂ Augustinus Anglorum primus ẽps moritur: eiq; Lauren=						
	tius substituitur.					
ℂ Bonifacius papa.	ℂ Bonifacius Rhomanæ eccleſiæ 65: prẽsidet. Hic					
	Pentheon Rhomæ a Foca imperatore impetratũ					
	vertit in eccleſiã sanctæ Marię et omniũ martyrũ/et					
	in calendis nouembris ibi instituit solẽnitatẽ omniũ					
	martyrũ. quæ postea crescente religione Christiana:					
	decreta est fieri in honore omniũ sanctorũ.					
6	19	23	18	49	4	610
ℂ Persæ Rhomanorũ prouinciis grauiter incubant.						
	ℂ Agilulphus Lõgobardorũ rex/Mantuã/Cremonã					
	& aliqua Italiæ castella capit.					
7	20	24	19	50	5	611
ℂ Alexandriæ Ioãnes ẽps claruit: qui ob eximiã in Christũ						
	liberalitatẽ/nomen elemosinarij habere meruit.					
	ℂ Post Cathericũ regẽ quẽ rex Africanorũ Guernũ=					
	dus expugnauit ſ & in Vuallias fugere compulit:					
	postq̃ Britones diuina desolatione dispersi. alij quidẽ					
	in minorẽ Britanniã/ alij in occidẽtales insulæ par=					
	tes id est in Gallias cum ecclesiasticis personis & san					
	ctorũ reliquijs secessissẽt: tãdem resumptis viribus le=					
	uauerũt super se regẽ Caduanũ. Qui cum in terram					
	regis Edelfridi pugnaturus intraret: & ille ei ad bel=					
	lum occurreret/vtriusq; exercitus consilio/ pax inter					
	eos facta est.					
8	21	25	20	51	6	612
ℂ Heraclius ad imperatorẽ electus Foca perempto & crema						
	to ignibus: regnauit annis triginta.					
	Desiderius Vienensis epus: consilio Brunichildis					

Rhomañ.	Persarũ	Francorũ	Lõgobard.	Anglorũ	Vuisi.	Anni dñi.
	a Theodorico rege lapidibus obrutus/martyrizatur.					
Heraclius	1	22	26	21	52	7	613
ℂ Virtus & nomen sancti Ioãnis baptistę miraculis declara=						
	tur apud vrbem Galliæ Maurienã de reliquijs corpo					
	ris ipsius diuinitus illustrata: hoc modo in ea olim					
	mulier sancto Baptistæ nimis deuota expetebat ab					
	eo donari sibi aliquid de mẽbris eius: & in hac orãdi					
	instantia per triẽniũ psistens/ cũ alter quiuis iã posset					
	desperare: ipsa spem in deo ponens/ iurauit se nõ mã=					
	ducaturã donec quod petebat acciperet. & sic septẽ					
	diebus ieiunãs/septima tandẽ die desup altari policẽ					
	miri cãdoris apparere videns: lęta donũ dei accepit					
	Ad quod adorandũ tres epi venientes: cũ de hoc san					
	cto pignore partẽ elicere vellẽt/tres sanguinis gut=					
	tas ex eo stillare in lintheo suppositio stupuerũt: & sin					
	guli singulas se meruisse lętati sunt.					
	ℂ Persæ a Rhomanorũ insecutione non desistunt.					
	ℂ Bethorico Vuisigothorũ rege mortuo: Sisebodus					
	regnat annis viginti nouem.					
Sisebodus	2	23	27	22	53	1	614
ℂ Deusdedit Rhomanę eccl'ię 66: pfidet. Hic cõstituit sedam						
	missam in clero. hic etiã secundũ istituta maiorũ suo=					
	rũ decreuit: vt si qui viri vel mulieres suos ipsi filios					
	quocũq; modo de sancto lauacro susciperẽt/ separẽ=					
	tur ab inuicẽ. vel si quis vir cõmatrẽ suã/ vel si qua					
	mulier cõpatrem suum a primo dono spiritussancti					
	quod est pabulũ salis sacrati vsq; ad septimũ donum					
	spiritussancti in coniugiũ duxerit: separẽtur. mulier					
	tamen maritalẽ dotem recipiat/& post expletũ annũ					
	alteri si vult nubat. ℂ Sanctus Colũbanus a Theode					
	rico rege instinctu Brunichildis auię: expellitur Frã=					
	cia. qui post relicto Gallo discipulo suo in Alemãnia:					
	cenobium Bobium construxit in Italia.					
	ℂ Sanctus Amandus Elnonensis per Gallias miracu					
	lorũ & pdicationis gratia: clarescebat.					
	ℂ Allouinus etiã qui & Bauo per eũ ex prędone cõ=					
	uersus & Gãdaui solitarie recluſus ſctitatis exẽplũ erat oĩb9					

e. illij.

Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Añi dñi
3	24	28	23	54	2	615

¶ Edilfredus rex Nordanibrorũ/regẽ Scotorũ Ean: cũ oĩbus pene ſuis in bello extinguit. Hæc calamitas Scotis cõtigit: ſcdm vaticiniũ Auguſtini epi. qui intermiatus Scotos ab Anglis fore perimẽdos/ qui Anglos ad vitam æternã cõuerti egre ferebant: in monachos quoq; Scotorũ ira dei ſeuiente qui cum rege ſuo ad bellũ hoc/ ex more exeũtes vt rege armis pugnãte ipi orando pro eo pugnarẽt: pempti ſunt ab Anglis mille ducẽti/ tantũ quiquaginta p fugã elapſis.

¶ Clodeſindis Metenſis claret: quæ ſponſum fugiens velamine capitis miſſo ſibi a deo p angelũ/ ſe & ſua deo delegauit.

4	25	29	24	55	3	616

¶ Perſę Syriam incurſantes Damaſcũ capiũt.

¶ Edilbertus rex Cantuarioru obiit. Poſt quẽ Cabaldus filius eius: regnat ãnis 22. Radualdus autẽ rex oriẽtaliũ Anglorũ Edilberto mortuo illã ſup Anglos regnãdi potẽtiã q̃rtus accepit. vt ſub nutu ei⁹ alij Anglorũ reges regnarent. Edilfrido quoq; Nordanibrorũ rege a Radualdo rege pempto/ Eduinus Nordanibrorũ regnũ ſuſcepit. Refert autẽ hiſtoria Britonũ q; Eduinus fuerit filius Edilfridi regis & coetaneus Caduallonis filij Caduã regis Britonũ: & cũ eo nutrit⁹ in minori Britãnia apud regẽ Salomonẽ. Deinde mortuis parẽtibus vterq; iã adultus redierint/ pacẽq; inter ſe aliquandiu habuerint. Poſtmodũ pro regno diſcordia inter eos exorta pugnã inierint/ & Eduin⁹ quidẽ victor Caduallo autẽ in minorẽ Britãniã fugere cõpulſus fuerit. ¶ Hunni Longobardos in Italia debellãt: & forũ Iulij proditione captũ dilipãt. Sanctus Lupus Senonẽſis eps claret. cui aliquãdo euchariſtiã cõſecrãti: gẽma a deo in calice deſcendit.

Eadbaldus

5	26	30	25	1	4	617

¶ A Perſis Paleſtina bello pimit. Sãcta quoq; ciuitas capit: in ea vſq; nonagita milia virorũ pimũtur. Zacharias patriarcha captiuatur: crux ipſa dñica ſancta aſportatur. Inter fratres Theodericũ & Theodebertũ re-

Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Añi dñi

ges iſtinctu auiæ eorũ Brunichildis: pluſq; ciuile bellũ oritur. pugnaq; cõmiſſa: poſt ineſtimabilẽ ſtragẽ Theodebertus capitur.

¶ Per Ealdbaldum & filios Siberti ad ydolatriam Angli reuoluũtur. ¶ Agilulfo Longobardorũ rege mortuo/ Adaloaldus filius eius regnauit annis 13.

6	27	31	1	2	5	618

¶ Bonifacius Rhomanę eccleſiæ 67: preſidet. Hic decreuit vt nullus trahatur violenter de eccleſia. Hic cõſtituit vt monachi in officio ſacerdotalis gradus: vtantur poteſtate ligandi atq; ſoluendi. ¶ Theodericus rex Francorũ moritur. ¶ Ealdbaldus rex Anglorũ: ydolatrię renũciat. ¶ Lotharius rex filius Theoderici regis in Bello captos occidit/ Brunichildẽ quoq; reginã vno pede & brachio multatã ad caudã equæ indomitę religatã: mẽbratim diſcerpi fecit. imputãs ei q; decẽ reges per eã fuiſſent extincti: & ſic monarchia regni Francorũ ad eum rediit.

¶ Ioannes elemoſinarius obiit. ¶ Eleutherius patricius affectans Rhomanorũ iperiũ: Rhomę pimitur ¶ Perſæ Aegyptũ incurſantes: Alexandriã capiũt. ¶ Hoc tẽpore terręmotus maior menſe Auguſto fuit: & ſequuta eſt clades in populo, percuſſio ſcilicet ſcabierum/ ita vt nullus poſſet agnoſcere mortuũ ſuũ.

7	28	32	2	3	6	619

¶ Perſæ Libiã incurſantes: Carthaginẽ capiũt. ¶ Lotharius rex tributũ 12 miliũ ſolidorũ qđ Longobardi Francis ſoluerãt relaxat Longobardis ppetuo ſibi cõfœderatis. ¶ Laurentius ſecundus Anglorũ eps obit.

8	29	33	3	4	7	620

¶ Coſdroe rex Perſarũ pacẽ cũ Rhomanis facere nullo modo admittit. ¶ Anaſtaſius Perſa ex mago Chriſtianus & monachus: a Perſis captus poſt verbera/ vincula & carceres poſt diutinã appẽſionẽ per vnã manũ/ tandẽ abſciſo capite: cũ aliis 70 martyrizatur.

¶ Virgo Chriſti Fara: claret in Francia. cuius ſanctitatẽ imitatus frater eius Faro: ex comite clericus/ & ex clerico factus Meldenſiũ eps: claret.

Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Añi do
9	30	34	4	5	8	621
Sigebodus rex Vuiſigothorũ cõtra Rhõanos fortiter agit: prouinciã aliaſq; ciuitates a Frãcis extortas/ad Vuiſigothorum ius redigit.						
10	31	35	5	6	9	622
Honorius pp	Honorius Rhomanę eccleſię 68: preſidet. Sanctus Columbanus obit: diſcipulus eius Gallus in Alemãnia claret.					
11	32	36	6	7	10	623
Coſdroe ſucceſſu elatus/in effuſione hũani ſanguis & maxime Chriſtianorũ: vltra modũ graſſatur. Heraclius imperator Hunnis confœderatur.						
12	33	37	7	8	11	624
Heraclius ad Perſas debellãdos proficiſcens/ virilẽ dei figurã in manibus accipiẽs /quã manus nõ depinxerat: ſed in yconia verbũ quod oĩa format atq; cõponit ſine pictura formã velut ſine ſemie partũ eduxit: Perſidẽ aggreditur/eãq; per ſex cõtinuos ãnos potẽter depopulatur. Euſtaſius abbas Luxouienſis/ & Attila Bobienſis poſt Colũbanũ clarent. Mellitus tertius Anglorũ epus: obijt						
13	34	38	8	9	12	625
Pipinus filius Caroli magni maior domꝰ regis Lotharij: principabatur. Pipino vero in diſponẽda re publica cõparabatur ſanctus Arnulphus: filius Arnoldi filij Amberti ex Blitilde filia primi Lotharij regis.						
14	35	39	9	10	13	626
Heraclius iperator: Perſas leuibꝰ preliis frequẽter fundit.						
15	36	40	10	11	14	627
Florebãt i Gallijs Auſtregiſillus Bituricẽſis epꝰ/& ſub eo Sulpicius/Chunibertus Coloniẽſis/ & Ioãnes Tungrenſis. In Hiſpanijs Yſidorus Hiſpalẽſis/tum ſanctitate/tum doctrina clarebat.						
16	37	41	11	12	15	628
Heraclius Perſas graui bello cõtriuit. In quo ptorẽ Perſarũ/oẽſq; pene principes pemit: & Perſidẽ puagatus/ mirãda Perſarũ palacia cõbuſſit & deiecit. Lotharius rex filiũ ſuũ Dagobertũ i regno aſcitũ:						

Rhoman.	Perſarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Anni
Pipino & Arnulpho cõmittit ad regnandũ Auſtraſijs.						dñi.
Eduinus rex Nordanimbrorũ/a Paulino epo baptizat: & poſt Radoaldũ potẽtius cęteris ſup Anglos principatur.						
17	38	42	12	13	16	629
Dagobertus ira pris ſui Lotharij regis meritus/quia cõſiliariũ eius cęſum & detonſum dehoneſtauerat: Pariſius ad eccliam ſancti Dionyſij cõfugit/& quia inde nullomõ extrahi potuit/locũ illũ ſemp cordi habuit. Syrohis cũ Perſarũ pricipibus cõtra patrẽ ſuũ Coſdroen inſurrexit: & pace cũ Heraclio iperatore cõfirmata/patrẽ ſuũ cũ filijs ipſius pemit & ãno vno regnauit.						
18	1 (Syroes)	43	13	14	17	630
Heraclij Perſide deuicta/& pace inter Rhomanos & Perſas cõfirmata: tedit cũ glia. Syrohi rege mortuo: Adeſir regnauit ãno vno. Adaloaldo Lõgobardorũ rege mortuo: Rotharith regnauit poſt eũ ãnis 16. Erpualdus rex qui cum patre ſuo Rodoaldo a fide Chriſti apoſtatauerat, ſuaſu Eduini regis/ cũ gẽte ſua ydolatrię abrenũciat. Dagobertꝰ rex Saxonibꝰ bello cõcurrit/ cui pater Lotharijꝰ rex accurrẽs auxilio/interfecto Berthoaldo duce Saxonũ: victoriã obtinuit. et puagans oẽm Saxoniã/ nullũ oĩno Saxonũ menſurã gladij ſui excedentẽ dimiſit viuentẽ. Hoc tpe Arabũ ſiue Sarracenorũ priceps erat Muhãmad: qui pſeudo ppheta ex orphano & inope p hereſis ſuę pſtigia ad regnũ puectus eſt. Hic de pgenie Hiſmaelis ortus: cũ eſſet paup & orphanus: ad quandã cognatã ſuã pdiuitẽ noie Chadigã/ primo vt mercẽnarius/ deinde vt ſponſus ſe cõiungens: per eã ditatus eſt. Quæ cũ egre ferret epilẽtico/id eſt caduco illũ morbo vexari: ille dicebat hoc non eſſe morbũ ſed viſionẽ archangeli Gabrielis ſe interim videre. & quia aſpectum eius ferre nõ poſſet: mente defecta cadere. Hic communicabat Chriſtianis & Iudæis: ex eorum ſcripturis ſuam pſeudo prophetiam in aliquibus confirmans. Hic dicebat quia hi qui inimicum occidunt/ vel qui ab inimico occiduntur: paradiſum ingrediantur.						

Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Anni
	paradiſum vero eſſe carnalis cibi & potus/ibiq; eſſe					dñi.
	fluuiũ vini/lactis & mellis & mixturã: fœminarũ nõ					
	preſentiũ ſed aliarũ multo tẽpore futurã & affluentẽ					
	voluptatẽ:& multa huiuſmodi. Hic eſt Muhãmad:					
	cui gentiles adhuc cultũ deitatis exhibent. Hic in re					
	gno Sarracenorũ quatuor ptores ſtatuit:qui Amirel					
	vocabãtur. Ipe vero Ammiras dicebatur/vel Protho					
	ſimbolus. ¶ Obijt ſanctus Bauo.					
		Sicehr		Rodoarius.		
19	1	44	1	15	18	631
	¶ Heraclius imperator deuicta Perſidę Zachariam					
	patriarchã cũ captiuorũ populo Hieruſalẽ reducit:					
	& ſanctã crucẽ dñi reportãs/cũ regio ſcemate orna=					
	tus portã vellet intrare / per quã IHESVS ad crucẽ					
	ſubeundã exiuit:porta diuinitus clauſa eſt.eiq; rurſũ					
	admonitu angeli humiliato & diſcalciato:porta vl=					
	tro apta eſt.& ita cruce relata/celebritatẽ exaltatiõis					
	eius ãnuatim dedicauit. ¶ Apud Perſas Hormiſda					
	regnat anno vno/ſub Sarracenis.					
	¶ Lothario mediano Francorũ rege mortuo:Dago					
	bertus filius eius regnat annis quatuordecim.					
	Hormiſda	Dagobertus.				
20	1	1	2	16	19	632
	¶ Sarraceni qui hactenus fuerãt ſub Perſarũ regno: eos bel					
	lo victos verſauice ſub ſuo redigũt dñio.					
	¶ Ab hinc pro rege Perſarũ/titulãdũ eſt regnũ Sarracenoꝝ.					
	¶ Terremotus factus eſt per triginta dies:apparuit					
	in cœlo ſignum in modũ gladij/portendẽs iminentẽ					
	Sarracenorũ pricipatũ.					
	¶ Adunallo rex Britonũ reuerſus de minori Britãnia					
	cũ multitudine militũ: cõmiſit preliũ cum Peanda					
	rege Merciorũ. eumq; deuictum cœpit & ſuæ ditio=					
	ni ſubdidit/ſubditũq; duxit ad bellandũ cõtra Edui=					
	num regẽ Nordanibrorũ. Quẽ etiã cũ ſupaſſet atq;					
	occidiſſet/occupauit prouincias & depopulatus eſt:					
	& multã cedẽ fecit in terra. ¶ Tunc etiã fides Chriſti					
	in Anglia cõcuſſa eſt adeo vt multi Chriſtianitatem					
	ſuam deſererent & ydolatriã repeterent.					

Rhomañ.	Sarracenorũ	Franc.	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Anni
	¶ Muhammad Sarracenorũ Ammiras moritur: poſt					dñi.
	quẽ Ebubeher principatur annis tribus.					
			Ebubeher			
21	1	2	3	17	20	633
¶ Seuerinus Rhomanæ eccleſiæ 69: preſidet.						Seuerin9.pp.
	¶ Heraclius iperator incidẽs in hęreſim Monothe=					
	litarũ/id eſt vnã opationẽ i Chriſto credẽtiũ: cõfudit					
	eccleſiã & iperium. cõtra maliciam eius pugnante					
	pturbatione oĩm rerũ. ¶ Inter Rhomanos & Sarra=					
	cenos bellũ iplacabile oritur: hac de cauſa. quia cũ					
	quidã ſpado iperatoris Heraclij diſtribueret rogas					
	militibus: cũ inter alios etiã Sarraceni ſub iperatore					
	militãtes ad accipiendã venirẽt/Spadone indignã=					
	ter eis dicẽte: vix ſufficit iperator dare militibus ro=					
	gas/quãto magis canibus iſtis. Illi dolore & pudore					
	incitati/totã Sarracenorũ gentẽ ab rebellandũ inci=					
	tant. Ammirei autẽ Sarracenorũ Rhomanos aggre					
	diũtur:& cũ multis tres Ammirei a Rhomanis pmũtur.					
	¶ Sigebertus infans filius Dagoberti/a ſancto Amã					
	do baptiſatur: vbi tacẽtibus cunctis: ipſe infans 40					
	dierũ amẽ reſpõdit.& Amãdus Traiectẽſis eps ordinatur.					
22	2	3	4	18	21	634
	¶ Rhomani & Sarraceni vario euẽtu cõfligunt.					
	¶ Succeſſores Eduini regis ad ydolatriã reuoluti: mox					
	ſunt a Ceduala rege pẽpti. ¶ Dagobert9 rex: Sclauos bello deuicit.					
23	3	4	5	19	22	635
¶ Ioãnes Rhomanę eccl'ię 70. p̃ſidet. ¶ Ebubeher Ammiras moriť:						Iohãnes
	poſtq̃ Haumar ãnis 12 principať. ¶ Sarracenis Scyriã infe=					pp.
	ſtãtibus/Heracli9 crucẽ ſanctã dñi ab Hieruſalẽ Cõſtantino=					
	polim trãſtulit. Hic dicit Beda in hiſtoria Anglorũ: ꝙ Oſu=					
	ualdus filius Edilfridi regis regno Nordanibrorũ poſt Edui					
	nũ ſuſcepto/Ceduallã ſiue Caduuallonẽ regẽ Britonũ peme					
	rit.& quia fidẽ Chriſti tenebat ſup oẽs Britãnię reges/emi=					
	nuerit:& quatuor linguarũ gẽtes/ſcilicet Pictos/Scotos/					
	Britões & Anglos ſub ditiõe accepit. Sed aliter ſe habet hi=					
	ſtoria Britonũ. Refert enĩ ꝙ Caduualdo iſte rex Britonũ Oſu					
	ualdũ regẽ & pliãdo ſupatũ fugauerit:& poſt occiſionẽ ip̃i9					
	Oſuualdi diu regnauerit. ſicq; cõpletis 48 ãnis in pace obie=					

Rhomañ.	Sarraceñ.	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Añi. dñi.
		rit/ & a Britonibus ſu ymagíe æuea ad menſurã cor=				
		poris illius fuſa/ poſitus fuerit. & eadẽ ymago ſuper				
		equũ æneũ erecta fuerit: atq; ſup portã Lundonarũ				
		ad deterrẽdos Saxones cõſtituta/ eccl'ia quoq; ſubtus				
		ædificata. ¶ Aidam eps/ ſancti Colũbani diſcipulus:				
		a Scotia veniẽs apud Anglos clarebat ſanctitate &				
		doctrina. ¶ Dagobert⁹ rex: Vuaſcones bello deuicit.				
	24	1	5	6	20	23	636
¶ Theodorus papa.	¶ Theodorus Rhõanę eccl'ię 71: pſidet. ¶ Sarraceni						
		capta Damaſco: Phenicẽ & Aegyptum occupant.					
	25	2	6	7	21	24	637
¶ Florebãt in Frãcia hoc tẽpore tres fratres: Ado/ Rado/ Dado/ qui							
		& Audoenus dictus eſt/ qui ſuã erga deum deuotionẽ oſten=					
		derunt: ſinguli ſingula cenobia fundando. ex quibus Da=					
		do fuit referẽdarius Dagoberti regis. Referendarius autem					
		dicebatur: ad quẽ publicę cõſcriptiões referebãtur/ vt per eũ					
		anulo ſeu ſigillo regis cõfirmarẽtur. ¶ Hos ad hoc aĩarat					
		Eligius aurifex: iãdudũ ĩ aula regis Lotharij clarus. qui etiã					
		ex dono Dagoberti regis: Sollẽniacũ monaſteriũ cõſtruxit.					
		vbi ſanctus Remaclus ex Aquitania veniẽs: ſe in Chriſti ty=					
		rocinio ſub eo exercendũ dedit. Sanctus vero Dado qui et					
		Audoenus/ intra Briegenſem ſaltũ cenobiũ cõſtruxit: quod					
		Reſbacis dicitur. in quo ſanctũ Agillũ primũ abbatẽ pfecit.					
		¶ Sancta aurea claruit: quã Eligius monaſterio virginũ a ſe					
		Pariſius cõſtructo prefecit.					
	26	3	7	8	22	25	638
¶ Sarraceni Hieruſalẽ biẽnio obſeſſam: capiũt. ¶ Sanctus Amandus							
		Tungrẽſis epatu poſt habito/ verbi inſtat officio. ſub hoc ſan					
		ctus Laudoaldus floruit: qui filiũ Apri viri illuſtris Lãbertũ/					
		poſt epm & martyrẽ futurũ/ a puero imbuẽs in viã dei indu					
		xit. ¶ Remaricus abbas & Goericus Metenſiũ eps/ clarent.					
	27	4	8	9	23	26	639
¶ Sarraceni Syriam occupant. ¶ Iudęi in Hiſpania Chri=							
		ſtiani efficiũtur. Siſebodus eni Gothorũ rex glorio=					
		ſiſſimus plurimas in Hiſpania prouincias Rhomanę					
		militię ſibi bellãdo ſubiecit: & Iudęos in ſuo regno ad					
		fidem Chriſti conuertit.					

Rhomañ.	Sarraceñ.	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Añi. dñi.
	28	5	9	10	24	27	640
	¶ Sarraceni Anthiochiam capiunt.					
	¶ Dagobertus rex Sigebertũ filiũ ſuũ Auſtraſiſs re=					
	gem mittit: ſub tutela Pipini & Cunlberti epi.					
	¶ Sanctus Arnulfus ex maiore domus Metenſiũ epi					
	ſcopus/ & ex epiſcopo ſolitarius: dormit in Chriſto.					
	Clodulfus filius eius poſt Metenſis epiſcopus: ſan=					
	ctitatem patris imitatur.					
	¶ Doda mater ipſius Clodulfi/ Treueris incluſa:					
	Chriſto ancillatur. & Albado Anglorũ rege mortuo/					
	Carcombertus filius eius poſt eũ regnauit ãnis 25.					
	¶ Hic in Anglia primus ydola deorũ deſtruxit: & fi=					
	dem Chriſti dilatauit/ & ieiuniũ quadrageſimale in					
	Anglia legaliter obſeruari edixit.					
	29	6	10	11	1	28	641
¶ Sarraceni Perſis iterum bello victis/ fugato rege eorum						
	Hormiſda totam Perſidem ſibi ſubiugant.					
	30	7	11	12	2	29	642
	¶ Heraclius imperator moritur: Conſtantinus filius					
	eius ſubſtituitur/ & quarto mẽſe imperij ſui a nouer=					
	ca ſua Martiana & Pirro patriarcha veneno extiguit.					
	& Martiana cũ filio ſuo Heraclona iperiũ arripuit.					
	¶ Siſebodo Vuiſigothorũ rege mortuo: Suitilan ſuc					
	cedens regnauit annis duobus.					
	¶ Dagobertus Saxonibus contra Vuinidos ſibi au=					
	xiliantibus/ annuũ quingentarum vaccarum tribu=					
	tum eis indulget.					
	Conſtantinus				Pipinus	
	1	8	12	13	3	1	643
¶ Heraclonas abſciſo ſibi naſo/ & Martiana mater eius ab=						
	ſciſa ſibi lingua/ exiliantur. Et Conſtans qui & Con=					
	ſtantinus dicitur/ filius Conſtantini: regnauit					
	annis vigintiquinq;.					
	¶ Oſuualdus rex Nordanibrorũ a Peanda Merciorũ					
	rege pimit: cui⁹ filius Oſuuij regnat poſt eũ ãnis 27.					
	¶ Dagobertus Vuaſcones ſubigit.					
	¶ Iudacail rex Britonũ gratiã Dagoberti ſibi redimit.					
	¶ Virgo Chriſti Reginulfa ſanctitate claret ĩ Gallia					

Rhomañ.	Sarraceñ.	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuisi.	Añ.do
Cõstãs 1	9	13	14	4	2	644

Haumar Ammiras tẽplũ sibi Hierusalẽ ædificat. Et quia nullomodo structura cõsistere poterat suggestiõe Iudęorũ crucem desup montẽ oliueti tolli ĩperat: & sic structura tẽpli stare potuit. In Hispanijs Suitilane ob crudelitatem suã a Vuisigothis reprobato: Sisenandus ꝑ auxiliũ Dagoberti sublimatus in regnũ/ regnat ãnis 20.

2	10	14	15	5	1	645

Dagobertus rex Francorũ moritur: de quo ꝑ visionẽ cuidã reuelatũ est ꝙ aĩa eius ad iudiciũ rapta sit/ & multis sanctis cõtra eã pro expoliatiõe suarũ ecclesiarũ reclamãtibus: cũ eã iam mali angeli vellẽt ad pœnas inferni rapere interuentu sancti martyris Parisiẽsis Dionysij: cui ipe maxime deuotus fuerat/ a pœnis liberata est. Clodoueus filius Dagoberti/ regnauit post cũ ãnis 17. Sigeberto fratre eius iam regnãte in Austria: huius Clodouei maior domus fuit Erchanoaldus.

3	11	Clodoueus 1	16	6	2	646

Sanctus Remaclus ordinatur Traiectensis episcopus.

Rodoaldus frater Ittę & auũculus sanctę Gertrudis archiepatũ Treuerensem/ doctrina & sanctitate sua illustrat: soror quoq; ei9 Seuera abbatissa/ in vrbe eadẽ a fratris sanctitate nõ degenerat.

Rotharith Longobardorũ rege mortuo: Rodoaldus filius eius regnat ãnis quinq;.

4	12	2	Rodoaldus 1	7	3	647

Pipinus maior domus moritur: Grimoaldus filius eius in aula Sigeberti regis potẽter principatur.

Persa quidã simulãs se velle adorare Haumar Ammirã Sarracenorũ: infixo in ventrẽ eius gladio/ pemit eũ. cui Hothmen substitutus/ ãnis decẽ pricipat.

5	Hothmen 1	3	2	8	4	648

Martinus. pp. Martinus Rhomanę ecclesię 72: pręsidet.

Rhomañ.	Sarrace.	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuisi.	Añ.do

Sarraceni Africã occupant. Sigebertus rex Radulpho Turingorũ duci: bello concurrit.

Sanctus Furseus in Hibernia claruit: qui pegrinationẽ pro Christo aggressus/ ad Gallias vsq; puenit. & a Clodoueo rege honorifice susceptus: Latiniacũ cenobiũ fundauit. Quem nõ multo post fratres sui/ Foillanus/ & Vltanus pari pegrinãdi voto secuti: per Gallias claruerũt. ex quibus Foillan9 dono Gertrudis virginis/ Fossense monasteriũ postea fundauit. vbi etiã martyrio coronatus quiescit.

6	2	4	3	9	5	649

Eligius Nouiomi/ Audoenus qui & Dado Rothomagi/ clarẽt epi. & Philibertus de Herio insula/ & Richarius Pontinẽsis/ & Geremarus Flauiacẽsis abbates: Angadrisma quoq; sacra virgo: secus Beluacũ/ Ansegisus etiã filius sancti Arnulphi/ clarebat: cui Begga soror Grimoaldi/ nupserat.

7	3	5	4	10	6	650

Itta relicta Pipini/ instinctu amandi se & sua deo deuouẽs: monasteriũ Niualẽse fũdauit/ eiq; filiã suã Gertrudẽ deo dignã virginẽ/ pręfecit.

Aubertus Cameracẽsis eps claret.

8	4	6	5	11	7	651

Rex Sigebertus de posteritate prolis desperãs/ duodecim monasteria hinc inde cõstruxit deo. In quibus Stabulaus & Malmudariũ eminebãt: coopante sibi ĩ his maiore domus Grimoaldo & Traiectẽsiũ epo Remaclo. Qui Remaclus nõ multo post ptesus sęculariũ tumultuũ ĩ ipo Stabulaus monachicę vitę assumpsit habitũ.

His diebus multi vtriusq; sexus in Gallijs claruerũt: qui ad testimoniũ sanctitatis suæ in ædificandis deo monasterijs operã suã ĩpenderũt. Ex his in nostra vicinia tunc florebat sanctus Landelinus confessor Christi/ qui & Morosus ab Auberto Cameracensi epo ex prędone ad Christũ retractus/ & a beato papa Martino ad prędicandũ ordinatus/ fundator cenobiorũ Lobiẽsis Alnei/ Vuaslaris/ atq; Crispiniẽsis/ vbi corpore requiescit cũ discipliis suis Adoleno

Rhomañ.	Sarrace.	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vulſi.	Añi. dñi
		& Domitiano. Giſſenus Cellenſis/ Madelgarius dux				
		qui & Vicentius Altimontẽſis & Sonegẽſis/ eiuſq; cõ				
		iũx Vualdetrudis Caſtrilocẽſis/ ſororq; Vualdetrudis				
		Aldegũdis Melbodiẽſis: & Trudo etiã Haſbanienſis				
		in tironẽ Chriſti adoleſcebat. Preter hos & alij mul-				
		ti de Anglia vel Scotia in Galliſs pegrinãtes: verbũ				
		dei ſeminabãt/ multũq; fructũ deo faciebant/ ſcilicet				
		Etto/ Bertuinus/ Eloquius. ¶ Cenobtũ Floriacenſe a				
		Leodeboldo abbate fũdat: & nõ multo poſt corpus				
		ſãcti Bñdicti abbatis ab Agilulfo monacho a caſtro				
		Caſſino delatũ/ illuc trãſportatur. Corpus vero ſoro-				
		ris eius ſanctæ Scolaſticæ: Cynoniãnis tranſſertur.				
		¶ Rodoaldo Longobardorũ rege pempto: Ariperth				
		regnat annis nouem.				

Ariperth

9	5	7	1	12	8	652
¶ Conſtantinus iperator a Paulo Cõſtantinopolitano dece-						
ptus: expoſuit typũ cõtra fidẽ catholicã. nec vnã nec						
duas volũtates aut opationes in Chriſto diffiniẽs eſſe						
cõfitendas: quaſi nichil velle vel opari credẽdus ſit						
Chriſtus. Ob hoc Martinus papa cõgregata Rhome						
105 eporũ ſynodo/ anathematizauit hereticos epos.						
Cyrũ/ Sergiũ/ Pirrhũ/ Paulũ quoq; pſentis pſecutio-						
nis incentorẽ eccl'iam opta & occulta infeſtatiõe ve-						
xantẽ ¶ Sigebertus rex Hildebertũ filiũ Grimoaldi						
maioris domus/ adoptat in filiũ & in regnum.						

10	6	8	2	13	9	653
¶ Conſtantinus iperator miſſo Exarcho ad Italiã: ipugnat						
dei eccleſiã. Iudocus regis Britonũ filiꝰ ſpreto regno & mũdo						
pegrinus & hęremita in pago Pontiuo requieuit in Chriſto.						

11	7	9	3	14	10	654
¶ Ignis de celo cecidit: & timor magnus ſup hoies venit/ pe						
ſtilẽtiaq; grauiſſima tribꝰ æſtiuis mẽſibus graſſata eſt: cũctis						
viſibiliter apparente bonũ & malũ angelũ noctu ci-						
uitatẽ circuire. & quotiẽs iuſſu boni angeli malus an						
gelus venabulo quod manu ferre videbatur: oſtium						
cuiuſq; domus pcuſſiſſet/ tot ex eadem domo ſequen-						
ti die interibant.						

Rhomañ.	Sarrace.	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vulſi.	Añi. dñi
	¶ Hoc tẽpore ſanctus Foillanus Foſſenſis martyrizatur.					

12	8	10	4	15	11	655
¶ Sarraceni capta Rhodo famoſum eius Coloſſũ euerterũt:						
ex cuius ere nõgenti cameli onerati ſunt.						

13	9	11	5	16	12	656
¶ Cõſtãtinꝰ iperator Sarracenis nauali pugna cõgreſſus: ignominio						
ſe vicitur. Sigebertus rex Auſtraſiorũ moritur: Dago						
berto filio ſuo admodũ paruulo fidei Grimoaldi cõ-						
mendato/ vt in regnũ eius auxilio promoueatur.						
¶ Oſuuij rex Nordanibrorum facto deo cœli voto:						
Peãdę Merciorũ regi cõcurrit/ cũ exercitu nõ multo.						
& iter nimiã Merciorũ ſtragẽ/ ipm regẽ Peãdã pimit:						
gentẽq; Merciorũ ad Chriſtũ cõuerti fecit/ Pictoſq;						
regno Anglorũ ſubdidit.						

14	10	12	6	17	13	657
¶ Olimpius Exarchus ad regendã Italiã ab iperatore Cõſtã						
tino miſſus: & Martinũ papã occidere iuſſus/ cũ alit						
nõ poſſet/ tractauit vt iter miſſarũ ſolẽnia cũ ſibi ipſe						
papa ſanctã cõmunionẽ porrigeret: illum ſpatarius						
ſuus pimeret. ſed ſpatarius hora ſanctæ cõmuniõis						
papã nullo modo videre potuit. Exarchus vero pau						
lopoſt in Sicilia a Sarracenis turpiter victus: turpiꝰ						
periit. ¶ Grimoaldus maior domus/ dño ſuo Dago-						
berto Sigeberti filio attonſo per Didonẽ Pictauẽſem						
epm in Scotiã directo: Hildebertũ filiũ ſuũ facit Auſtraſiorũ regẽ.						
¶ Hothmen Ammira Sarracenorũ pempto: Muhamas ex						
Ammireo Ammiras factus principatur annis 25.						

Dagobertus

15	1	13	7	18	14	658
¶ Franci dolẽtes ſup infidelitate Grimoaldi cõtra filiũ Sigeberti/ ca-						
ptũ eũ pſentãt Pariſiꝰ iudicio Clodouei: quẽ Clodoueus vi-						
culatũ amara in carcere fecit morte cõſumi: filiũq; ſuũ iu-						
niorẽ Hildericũ regẽ fecit Auſtraſiorũ.						
¶ Obiit Itta mater ſanctæ Gertrudis. ¶ Thecdardo epo						
martyrizato: ſctũs Lãbertus filius Apri comitis/ epa-						
tũ Traiectẽſẽ illuſtrat gr'ia nobiliatis & gra ſctitatis.						
¶ Atrebatis dũ corpus ſancti Vedaſti tranſſertur ab						
Auberto epo: pſentibus Lamberto Tũgrenſi/ & Au-						

Rhomañ.	Sarrace.	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Añ. do
	domaro Teruanẽſi/alij ſq; ſanctis epis & abbatibus:					
	Audomarus qui pę ſenio cęcus erat/dũ pcib9 pſen					
	tiũ eporũ & meritis ſancti Vedaſti illuminatus eſſet:					
	egre ferẽs ſe liberatũ eſſe a cęcitate quam pro ſalute ſua ſibi					
	a deo imiſſã eſſe gaudebat/rurſus ad votũ ſuũ excęcat9 eſt.					
16	2	14	8	16	15	659
	Martino papa pro cõfeſſione fidei iuſſu Cõſtantini exiliato					
Eugeni9. pp.	ibiq; defuncto: Eugeni9 73/Rhomanę eccl'ię pſidet.					
	Conſtantinus Sclauſam ſibi ſubigit.					
17	3	15	9	20	16	660
	Muhamas Sarracenorũ Ammiras cũ Cõſtãtino iperatore					
	firmat pactũ: vt Sarraceni Rhomanis ſoluãt tributũ					
	ſcilicet per ſingulos dies nũmiſmata mille/& ſeruũ					
	& equũ. Clodoueus rex/corpus ſãcti Dionyſij Pa=					
	riſiẽſis diſcooperiẽs/minus religioſe licet cupide: os					
	brachij eius fregit/et rapuit: moxq; in amẽtiã ppe=					
	tuã incidit. Ariperth Longobardorũ rege defun=					
	cto/Godebert9 & Bertarith filij eius ãnũ agũt: nõ tã					
	in regno cõponẽdo q̃ de regno cõtendẽdo.					
	Godebertus et Bertarith.					
18	4	16	1	21	17	661
Vitalian9. pp.	Vitalianus 74: Rhomanę eccleſiæ pręſidet.					
	Obiit ſanctus Amandus Elnonenſis. Cõſtantinus ipe=					
	rator/Theodoſiũ fratrẽ ſuũ occidit. Grimoaldus					
	dux Taurinaciũ Godebertũ filiũ Ariperth regis Lõ					
	gobardorum dolo perimit & eius regnũ arripit/ ſo=					
	rorẽq; Godeberti vxorẽ ducit: regnaultq; nouẽ ãnis.					
	Sanctus Niuardus Remẽſis archiepus/& Reolus					
	ſucceſſor eius/Bercharius quoq; martyr qui fuit ab=					
	bas primus Autiuillarẽſiũ. Sancta etiã Bertha mar=					
	tyr & abbatiſſa/ſanctitate clarent in Gallia.					
19	5	17	2	22	18	662
	Cõſtantinus iperator Italiã petit: multaſq; Longobardo=					
	vrbes capit. Beneuẽtũ obſidet: ibiq; Grimoaldus rex exerci=					
	tum eius grauiter atterit. Clodoueus rex Francorũ obit:					
	& Lotharius filius eius ſuccedit/& quatuor annis regnat.					
	Huius maior domus poſt Erchanoaldũ/fuit Ebroinus.					

Rhomañ.	Perſarũ	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Anno dñi.
	Abhinc Francorũ regibus a ſolita fortitudine &					
	ſcientia degenerantibus: regni potentia diſponeba=					
	tur per maiores domus/regibus ſolo noie regnanti=					
	bus. quibus moris erat principari quidẽ ſecundũ ge=					
	nus/& nil agere vel diſponere q̃ irrationabiliter ede=					
	re & bibere: domiq; morari/ & calẽdis Maij pſidere					
	corã tota gẽte: & ſalutare/& ſalutari. obſequia & do=					
	na accipere/& rependere: & ſic ſecum vſq; ad alſum					
	Maiũ pmanere. Baltildis regina mater Lotharij:					
	Corbeiæ & Calæ monaſteria deo cõſtruxit.					
	Lotharius					
20	6	1	3	23	19	663
	Conſtantinus iperator Imperiũ in vrbẽ Rhomã tranſferre					
	nititur: ſed a Conſtantinopolitanis ei reſiſtitur.					
21	7	2	4	24	20	664
	Conſtantinus iperator Rhomã venit: de qua oĩbus pene					
	quæ ad ornatũ vrbis erãt ablatis/ad Siciliã vadit.					
	In Anglia inter Anglos & Scotos magna de ob=					
	ſeruatione paſchę fit diſceptatio: mediãte Oſuuij re=					
	ge glorioſo/qui etiã aſſenſit anglis paſcha celebran=					
	tibus more Rhomano.					
	Obiit ſancta Gertrudis Niuellenſis.					
	Siſenando Vuiſigothorum rege mortuo: regnat					
	Chuitilan annis ſedecim.			Chuitilan		
22	8	3	5	25	1	665
	Obiit ſanctus Eligius Nouiomenſis epus.					
	Carcõbertus rex Anglorũ obit: & filius ei9 Egber=					
	tus regnat poſt eũ ãnis octo.			Egberto		
23	9	4	6	1	2	666
	Lotharius rex Frãcorum moritur: & Theodericus frater					
	eius ab Ebroino maiore domus in regnũ ſublimat.					
	Theodericus					
24	10	1	7	2	3	667
	Theodericus rex ꝓpter inſolentiã Ebroini a Francis repu=					
	diatur & Frater eius Hildericus qui i Auſtria regna=					
	bat a cunctis ad regnandũ euocatur. Porro Theode=					
	ricus & Ebroinus tonſorãtur & Theodericus Pariſi9					
	in cenobio ſancti Dioniſij/Ebroinus in Luxouio re=					

Rhomañ.	Persarū	Francorū	Longobard.	Anglorū	Vuisi.	Anni
	legantur/ Hilderici maior domus erat Vulfradus.					dñi.
	Hic in prochia Virdunēsi sup Mosam cenobiū sancti					
	Michaelis archangeli fundauit.					
		Hildericus				
15	11	1	8	3	4	668
¶ Theodorus Archiēps & Adrianus abbas/a Vitaliano pa-						
pa: in Angliam dirigūtur.						
26	12	2.	9	4	5	669
¶ Constantinus iperator qui & Cōstans oībus suis exosus:						
Syracusis a suis in balneo est occisus.						
¶ Cōstantis filius Cōstantinus/ post patrē iperat ānis 17.						
Constantinus	¶ Mirius quidā i Sicilia tyrānidē meditatus: mox extinguit.					
1	13	3	10	5	6	670
Adeodat⁹ pp.	¶ Adeodatus 75: Romanę eccleśię prędet.					
	¶ Osuui Nordanibrorū rege defuncto: Egfridus fili⁹					
eius regnat ānis 15. ¶ Grimoaldus rex Longobar-						
dorū cū nono die post flebotomū accepto arcu colūbā pcu-						
tere nisus esset: vena brachij eius dirupta est/ et supponēti-						
bus ei medicis venenata medicamina: defunctus est. At						
Pertharith filius Ariperth regis/ diuinitus a pegrinatiōe re-						
uocatus & a Lōgobardis in regno relocatus: regnat annis						
decem & septem. ¶ Hoc tempore claruit sanctus Preiectus						
Auernēsis cluis & ēps: qui etiā martyrizatus est ab ipius vr-						
bis primoribus in vltionē Hectoris Massilienśiū patricij ab						
Hilderico Frācorū rege perēpti/ ppter iiustitias Auernēsi ec-						
clesiæ ab eo illatas. ¶ In territorio Cameracensi virgo dei						
Maxclendis pro voto virginitatis Hardulnū amatorē suū						
fugiens: ab eo martyrizatur. Qui mox excęcatus: post trien-						
nium ab ea illuminatur.		Pertarith				
2	14	4	1	6	7	671
¶ Cōstantinus iperator fratres suos habēs suspectos/ ne cōre						
gnarent: nasos eorū abscidit. ¶ Hoc tēpore quidā in Britā-						
nia a morte resurgens/ multa quæ vidit de locis pœnarū &						
purgatorij ignis loco: enarrauit.						
3	15	5	2	7	8	672
¶ Sarraceni Siciliā inuadūt: & oībus direptis Alexādriam						
redeūt. Amatus ēps Senonēsis a rege Theoderico graui &						
irreuocabili diu exilio: tribulatur.						

Rhomañ.	Persarū	Francorū	Longobard.	Anglorū	Vuisi.	Añ. dñi.
4	16	6	3	8	9	673
¶ Egberth rex Anglorū obijt. Cui Lothere frater eius succe-						
dēs: regnauit ānis 12. ¶ Yris apparuit in cœlo mense						
Martio: & tremuit oīs caro: ita vt oēs dicerēt/ ꝙ cōsumatio esset.						
				Lothere		
5	17	7	4	1	10	674
¶ Theodorus in Anglia synodo habita/ cōstituit multa eccle						
vtilia. Hic Theodorus scripsit pœnitētiale librū mi-						
rabili & cauta discretiōe: distinguēs modū singularū culparū.						
6	18	8	5	2	11	675
¶ Stolus Sarracenorū cōtra Cōstātinopolim applicuit. Qui						
dū p aliquot ānos Christianis ianiter cōcurrissent:						
in redeūdo ex multa pte dimersi interierūt.						
¶ Caduuallōe Britonū rege mortuo/ successit Cadualadrus:						
qui cū 12 ānis regnasset/ infirmatus est. Et regibus Anglorū						
resistere nō sufficiēs: secessit in minorē Britāniā. Sed & cęteri						
Britones inter se discordantes: cū etiā mortalitas eorū gen-						
tē cōsumeret/ necessitate cōpulsi: i diuersas terrarū ptes migraucrūt.						
7	19	9	6	3	12	676
¶ Sarracenis & Arabibus cū Rhomanorū exercitu cōgressis						
occidūtur Sarracenorum 30 milia. Hildericus rex leuitate						
morū suorū: accēdit in se odia Francorū. ¶ Sanctus Leode						
garius Augustudunēsis ēpus/ ab eo in Luxouio retruditur.						
¶ In Italia tantę pluuię & tonitrua fuerūt: quales nulla ętas						
hoīm mēorat, vt etiā hoīes & peculia fulgure iterirēt. Et nisi						
p lętanias quas quotidie faciebāt/ dns esset ppciatus: nō po-						
tuissent hoīes triturare/ vel in horreis frumēta retūdere. intā-						
tū vt ex ipsis pluuijs denuo legumina renascerētur & ad ma-						
turitatem deuenirent.						
8	20	10	7	4	13	677
¶ Donus Rhomanę eccłię 76: pśidet. ¶ Ab Augusto p tres						¶ Donus pp.
mēses stella radijs cœlos penetrās/ a pte oriētis a gallicātu						
vsq; in mane apparebat: & maxima mortalitas a parte oriē-						
tis subsequuta est.						
9	21	11	8	5	14	678
¶ Balinicus architectus ab Heliopoli Syrię ad Rhomanos cōfugit:						
ignemq; marinum adinuenit. quo vsi Rhomani na-						
ues Sarracenorum exusserunt: & vna cū animabus						

Rhomañ.	Sarrace.	Francorũ	Lngobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Añ.do
	prorſus incenderũt & ita victoria potiti ſunt.					
10	22	12	9	6	15	679
Agato.pp.	Agato Rhomanę eccleſię 77: pręſidet.					
	Inter Rhomanos & Sarracenos in 30 ānos pax eſt confirmata Vt Sarraceni Rhomanis aurī libras tria milia/ & viros captiuos quinquaginta/ & equos nobiles quinquaginta annuatim ſoluerent.					
	Bodilo Francus quē Hildericus ligatum ad ſtipitē cedi p̄ceperat Hildericū in venatiōe exceptū cū Blitilde vxore eius pregnāte interficit & Theodericus regno reſtituitur. Leudeſius filiꝰ Erchonoaldi cō ſilio Leodegari ep̄i a Luxouio reuocati/ aliorumq; principū maior domus cōſtituitur.					
	Theodericus					
11	23	1	10	7	16	680
Ebroinus a Luxouio egreſſus vires reſumit/ inſidiatores ſuos p̄mit ſup Theodericū regē irruit/ Theſauros eius & eccl̄æ diripit Leudeſiū maiorē domus pemit. Clodoueū quēdā fingēs eſſe filiū Lotharij regis/ regē ſibi facit ad eius ſacramentū quos poteſt pœnis/ minis & blandimentis impellit.						
	Agato papa ſuſcepit diuallē iuſſionē principū vt ſuggeſſit per quā releuata eſt q̄titas quæ erat ſolita dari pro ordīatiōe pontificis faciēda: ſic tamē vt ſi cōtigerit poſt eius tranſitum electionē fieri nō debeat ordinari qui electus fuerit niſi priꝰ decretū gn̄ale introducatur in regiā vrbē ſecundū antiquā cōſuetudinē vt cū eorū ſcientia & iuſſione debeat ordinatio p̄uenire. Chintilano rege defūcto Tolgan filius eius adhuc puer in regno Vuiſigothorū ſuccedēs: regnauit ānis 4.						
	Gens Bulgarorū quę & ipſa a Scithia egrediēs paſſim debachabatur p Trachiā Bathaia duce graſſatur: quibus Cōſtantini iperatoris occurrēs exercitus ab eis turpiter fugatus grauiter eſt attritus & adeo per Rhomanā rēpublicā eorū inualuit excurſus vt ipator facta pace ānua pacta eis p̄bere ſit coactus. Ab hinc igitur regnū Bulgarorū ānotandū eſt: quorū rex Bathaias erat.						
	Regnum Burgarorum.					

Rhōa.	Sarra.	Francorũ	Lōgobar.	Anglo.	Vuiſi.	Bulgarorũ	Añ.do
					Tolgan	Baiparas	
12	24	2	11	8	1	1	681
Sexta ſynodus vniuerſalis Cōſtātinopoli cōgregat in qua Georgius Cōſtātinopolitanus ep̄s ab errore Monothelitarū reuocat. Macharius vero Anthiochenꝰ & cūcti duas volūtates & opationes in vnā Chriſti p̄ſonā negātes anathematizātur. In hac ſynodo fuerūt ep̄i 289.							
13	25	3	12	9	2	2	682
Sanctus Leodegarius Auguſtudunēſis ep̄s ab Ebroino capitur et cum fratre ſuo Gerino grauiter affligitur: Gerinus non multo poſt lapidibus obruitur. In Italia tribus eſtatis mēſibus grauiſſima hominū mortalitas facta eſt. Muhamas Sarracenorū Ammiras moritur poſt quē Girith filius eius tribus annis principatur.							
						Birith	
14	1	4	13	10	3	3	683
In Anglia claret Ediltrudis regina quæ tribus nupta viris virgo pmanſit/ cuiꝰ mortuę corpus poſt vndeci ſepulturę ſuę ānos incorruptū inuentum eſt.							
15	2	5	14	11	4	4	684
Leo Iunior 78: Rhomanæ eccleſię pręſidet.						Leo papa.	
Rauēnas eccleſia cenſura iperatoris ſub ordinatiōe ſedis apoſtolicę reſtituta eſt/ ſcilicet vt qui in ea electus fuerit ep̄s in vrbē Rhomanā ventat ordinādus. Egfridus rex inno-xiam Hibernię gentem grauiter depopulatur. Tolganea Vuiſigothis ꝓpter pueritię leuitatē reprobato & in clericū tonſorato Thintaſindus regnat poſt eū ānis 20.							
						Thintaſindus	
16	3	6	15	12	1	5	685
Benedictus Rhomanę eccleſię 79: pręſidet.						Bñdictus.pp.	
Girith mortuo: Marhuā principatur Sarracenis ānō vno. Theodericus rex Ebroinū in gratiā recipit/ eiuſq; conſilio ſynodū eporū cogit & in hac multos eorū ex ſentētia Ebroini epatu priuat aliquos etiā eorū irreuocabili exilio dānat ſub tam procelloſo domeſticæ perſecutionis tumultu. Sanctus etiā Lābertus a Traiectēſi amotus epatu in cenobio ſtabulaus monachice quietis expetit portū: ibiq; per ſeptem annos habitauit ſecum.							

Rhomañ.	Sarrace.	Franc.	Lõgobar.	Anglo.	Vuiſi.	Bulg.	Añ.do
	¶ Sanctus Leodegarius diu ab Ebroino tormẽtatus: poſt fa						
	mem & carceris ſqualorẽ/poſt oculorũ euulſionẽ/poſt plan=						
	tarũ cõciſionẽ/& poſt linguę & labiorũ exciſionẽ/tandẽ cõſu						
	mauit martyriũ per capitis abſciſionem. ¶ Anſegiſus pater						
	Pipini a Gũduino pimitur: quẽ inuẽtum & nutritũ de ſacro						
	fonte ſuſceperat/& ad maximos militię honores ꝓuexerat.						
	¶ Lothere rex Anglorũ moritur: & Egfridus rex Nordanim						
	brorũ a Pictis pimitur. ¶ Picti/Scoti/& Britones: Anglos						
	nimis perimunt/& libertate quã olim ꝑ Anglos ꝓdiderant						
	recepta: multã Anglię partẽ inuadũt. ¶ Poſt Lothere/re=						
	gnault Edrich ãnis duobus. ¶ Egfridꝰ vero ſuccedẽs frater						
	eius Alfridus: regnauit ãnis 19. ¶ Sanctus Amatus a Theo						
	dorico rege cõſilio Ebroini/exiliatur. ¶ Sanctus Quilianus						
	Scotus Vuitiburgẽſis ep̃us claret.						

Aariquan Alfridus

17	1	7	16	1	2	6	686

¶ Ioãnes.pp.	¶ Ioãnes Rhõanę eccl'ię 80: ꝓſidet. ¶ Begga relicta Anſe=
	giſi ſe & ſua deo mãcipat & monaſterũ Andẽnenſe fundat.
	¶ Conſtantino imperatore mortuo: Iuſtinianus filius eius
	iperat ãnis 10. ¶ Sarracenis principat Habdalan ãno vno.

Iuſtinianus Habdalan

1	1	8	17	2	3	7	687

¶ Conon.pp.	¶ Conon Rhomanę eccl'ię 81: ꝓſidet. ¶ Sanctus Cuthbertus
	Anglorũ ep̃us obiit. ¶ Habdimelech Ammiras principatur
	Sarracenis ãnis 22. ¶ Inter Iuſtinianũ & Habdimelech pax
	cõuenit vt ſoluãt Sarraceni Rhomanis mille nũmiſmata &
	ſeruũ & equum ſingulis diebus. ¶ Vulfrado maiore domus
	mortuo Pipinus filius Anſegiſi principatur in Auſtria cum
	duce Martino. Quibus cõgreſſus Ebroinus victoria potitur:
	Martinus fugiens ab Ebroino pimitur.
	¶ Pertharith Longobardorũ rege mortuo: Cunſperth filius
	eius regnat annis 12. ¶ Edrich Anglorũ rege mortuo/ ex=
	terni reges gẽtiũ regnũ Anglię diſpdũt & diſcindũt ãnis 4.

Habdimelech Cunſperth

2	1	9	1	1	4	8	688

¶ Sergiꝰ. pp.	¶ Sergius Rhomanę eccl'ię 82: ꝓſidet. Hic in ſacrario ſancti
	Petri portionẽ magnã dñicæ crucis inuenit. Cõſequẽ=
	tia miſſam celebrandi tam ad integrum cõpoſita ab

Rhomañ.	Sarracen̄.	Franc.	Lõgobar.	Anglo.	Vuiſi.	Bulg.	Añ.do
	apoſtolis & apoſtolicis viris. Epiſtolas quippe & euã=						
	gelia recitabat eccleſia ex antiquorũ traditione: quæ						
	digeſta ſunt in libro qui appellatur comes: quẽ ad Cõ=						
	ſtantinum Hieronymus ſcripſiſſe dicitur.						
	¶ Alexander autẽ ſextus papa qui inſtituit aquam						
	benedici & aſpergi: qui & inſtituit oleum ſingulis						
	annis benedici ab ep̃o & vetus ꝓpter nouitatẽ ſacra=						
	menti incendi. Hic ſeruit memoriã dñicæ paſſionis						
	ad cõſecrationẽ euchariſtiæ. Et ſicut de latere cruci=						
	fixi Chriſti IHESV effluxit ſãguis & aqua: ita aquã						
	vino miſcerꝰ in ipſa conſecratione inſtituit. nec vinũ						
	ſine aqua: nec aquã ſine vino/ offerri debere decernẽs.						
	¶ Sixtus primus/papa 7: hymnum ſanctus ſanctus						
	ſanctus dominus deus ſabaoth. Theleſphorus octa=						
	uus papa/qui quadrageſimæ ieiuniũ ſeptẽ ebdoma=						
	dib9 ante paſcha inſtituit: hymnũ angelicũ Gloria in						
	excelſis addidit. ¶ Damaſus 15 papa/ Credo in vnũ						
	deũ ſolẽnibus diebus cãtari inſtituit: ex decreto ſan=						
	ctæ ſecũdæ vniuerſalis ſynodi a centũ quinquagita						
	ep̃is Cõſtantinopoli celebratę.						
	¶ Celeſtinus 41 papa/introitus/gradalia/offertoria						
	et cõmuniones/ex pſalmis modulari antiphonatim						
	inſtituit.						
	¶ Gelaſius 47 papa/collectas & prefationes com=						
	poſuit.						
	¶ Gregorius 42 papa/Kyrieleyſon / & alleluya ex=						
	tra quinquageſimã: & orationẽ dominicã per quam						
	ſolam apoſtoli conſecrabant poſt canonem cõſecra=						
	tionis addidit.						
	¶ Ad hæc omnia hic Sergius hoc vltimũ addidit: vt						
	inter cõmunicandũ Agnus dei a clero cantetur. Cõ=						
	ſtituit etiam vt in annũciatione domini/ in feſtiui=						
	tate quæ dicitur ypapanthi domini/ in natiuitate/&						
	aſſumptione ſanctæ Mariæ: exeant letaniæ. Hic						
	corpus primi Leonis papæ: diuina reuelatione						
	tranſpoſuit.						
¶ Innocẽtia & meritũ ſãcti Leodegarij multis miraculis de=							

¶ Rhomañ.	Sarrace.	Franc.	Lõgobar.	Anglo.	Vuiſſ.	Bulg.	Anni
clarãtur. ¶ Imperator pacẽ cũ Sarracenis factã ſoluẽs mala							dñi.
eis intulit & peiora ab eis ptulit. ¶ Ebroinũ maiorẽ domus							
Neuſtriæ Francos inſolenter opprimẽtẽ Ermẽfridus pemit							
& ad Pipinũ cõfugit. ¶ Vuaratho pro Ebroino maior do=							
mus ſtatuitur.							
3	2	10	2	2	5	9	689
¶ Iuſtinian⁹ pacẽ cũ Bulgarib⁹ pactã ſoluit/eiſq; cõcurrẽs prio vicit							
poſt ab eis exceptus vix euaſit. ¶ Cadualadrus rex Britonũ							
diuino inſtinctu & ſuorũ conſilio reuocatus ab eo propoſi=							
to quo Angliã repetere diſponebat Rhomã adiit ibiq; non							
multo poſt vitã finiuit. Cuius ſucceſſores poſtmodũ regibus							
Anglorũ multis ãnis multa p̃lia intulerũt: ſed tamẽ monar=							
chiã Anglię recuperare ſibi non potuerũt.							
¶ Inter Pipinũ & Giſlemarũ filiũ Vuarathonis apud Naul=							
nucũ caſtrũ pugna cõmittitur. Nec multo poſt Giſlemaro							
diuinitus punito Vuarathone quoq; mortuo Bertharius ge=							
ner Vuarathonis fit maior domus regię.							
4	3	11	3	3	6	10	690
¶ Franci Berthario auerſi affectãt per obſides amicitiã Pipi=							
ni/ eumq; inſtigant contra principatũ Bertharij.							
¶ Sanctus Audoenus Rothomagẽſis ep̃s: ſanctus Amatus/							
Theodorus archiep̃us Anglorum/ obierunt.							
5	4	12	4	4	7	11	691
¶ Theodericus rex cũ Berthario & Pipino cõgreſſus vincitur/ Ber=							
tharius a ſuis p̃imitur. Theodericus rex a Pipino capitur.							
¶ Pipinus ſibi Neuſtriam ſubiugat & ſub Theoderico ſolus							
toti regno principãdo ſtatum rerum meliorat. Sanctũ quoq;							
Lambertũ in Traiectenſi pręſulatu relocat.							
¶ Vuicred filius Egberti regis/ religione & induſtria cõfor=							
tatus gentẽ Anglorũ ab oppreſſione exterorũ liberat & 36							
annis regnat. ¶ Sanctus Remaclus obiit.							
6	5	13	5	1	8	12	692
¶ Alahis dux fatigato Cuniperth regnum Longobardorũ arripit:							
cui Cuniperth bello cõgreſſus eum p̃imit regnũq; recipit.							
¶ Vuilebrodus cũ ſocijs duodecim veniens ab Anglia: ſan=							
ctitate claret in Gallia. ¶ Sanctus Vuandregiſillus qui &							
Vuando Anſegiſi maioris domus ex Vualchiſo fratre nepos							

¶ Rhomañ.	Sarrace.	Franc.	Lõgobar.	Anglo.	Vuiſſ.	Bulg.	Añ. dõ
hoc tẽpore claruit: qui cenobia Fiſcãnũ & Fontinel=							
lam deo conſtruxit.							
7	6	14	6	2	9	13	693
¶ Theodericus rex francorũ obiit. ¶ Clodoueus filius eius							
regnat poſt eũ ãnis 4. ¶ Sarraceni Rhomanos gra=							
uiſſimo bello atterũt. ¶ Eualdus albus & Eualdus ni=							
ger p̃ſbyteri/ veniẽtes ab Anglia: martyrizãtur i Gal							
lia. et iuſſu Pipini ſepeliũtur in Agripinẽſi Colonia.							
			Clodoneus				
8	7	1	7	3	10	14	694
¶ Pipinus Radbodũ ducẽ Friſonũ bello vicit: & Vuilebrodũ							
gentiſſi ad p̃dicãdũ dirigit. ¶ Quilliani Vultiburgẽ=							
ſis ep̃i/ diſcipulus Arnual/ Adananus abbas/ Adeli=							
nus/ & Vuilfridus ep̃i: clarent in Gallia.							
9	8	2	8	4	11	15	695
¶ Iuſtinianus iperator ſanctã ſextã ſynodũ infirmare nititur:							
& Sergiũ papã in hoc ſibi reſiſtentẽ/ eccleſia detur=							
bare fruſtra molitur. ¶ Defectio ſolis facta eſt hora							
diei tertia: ita vt quędã ſtellæ clare parerent.							
10	9	3	9	5	12	16	696
¶ Leo Patricius Iuſtinianũ regno priuat: eũq; naſo & lingua							
truncatũ exilio relegat. ¶ Beda venerabilis p̃ſbyter							
& monachus clarẽs in Anglia: triceſimũ ætatis ãnũ							
agit. & reliquũ tẽpus vitæ legendo/ tractando/ & ex=							
ponendo ſanctã ſcripturã vtiliter exigit.							
			Leo				
1	10	4	10	6	13	17	697
¶ Mortuo Clodoueo/ Hildebertus frater eius regnat poſt eũ							
annis 18. ¶ Vuilebrodus a Sergio papa Clemens							
agnoiatus & ad p̃dicandũ genti Friſonũ ep̃s cõſecra=							
tus: ex dono Pipini principis ſedẽ ep̃alẽ ſtatuit/ in lo=							
co Vultabuch dicto/ qui nũc Vultraiectũ dicit a noie							
gẽtis Vultarũ & traiecto cõpoſitũ quaſi Vultarũ opi=							
dũ. Nã traiectũ lingua Gallica opidum dicitur.							
¶ Apud Vuirzibuch caſtrũ Oſtrofrãcię ſãctus Quil=							
lianus cũ diſcipulis ſuis Dolomãno & Tholmãno							
clam martyrizatur/ a Geilana vxore Gothberti prin=							
cipis Vuirziburgenſium/ quę timebat ſeparari a viro							

Rhomañ.	Sarrace.	Franc.	Lõgobar.	Anglo.	Vuiſſi.	Bulg.	An. do
	ſuo: arguẽte eũ Quilliano ꝙ eã vxorẽ quondã fratris						
	eius/etiã ipſe vxorẽ haberet. Quorũ mors cũ diu oẽs						
	lateret: Geillana & pcuſſoribus martyrũ a dęmonio						
	arreptis/eorum cõfeſſione diuulgata eſt.						
	2	11	1	11	7	14	18	698
	¶ Sanctus Vrſinarius p interuentũ Hildulfi pricipis: Lobiẽſe						
	cenobiũ a Pipino principe ad regendũ ſuſcepit.						
	¶ Synodus Aquileiæ facta/quintã vniuerſalẽ ſyno=						
	dũ a Iuſtiniano iperatore & Vigilio papa Cõſtanti=						
	nopoli celebratã ſuſcipe diffidit: quã Sergius papa						
	ſalubriter redarguit/& ad cõcordiã reducit.						
	¶ Sanctus Lãbertus Pipinũ principẽ increpare au=						
	ſus: ꝙ pelicem alpiadẽ Plectrudi legitime vxori ſuæ						
	ſupduxerit: a Dodone fratre ipius Alpiadis Leodij						
	martyrizat/& Traiecti tumulat. eiq; ſanctus Hucber						
	tus eps ſubrogatur. ¶ Sãcta Berga mater Pipini ad						
	dñm trãſit. ¶ Abſimarus qui & Tyberius Leone ab						
	iperio pulſo/eiq; naſo abſciſo & in cuſtodia retruſo:						
	imperat annis ſeptem.						
	1	12	2	12	8	15	19	699
	¶ Drogo filius Pipini dux Campanienſiũ moritur.						
	¶ Grimoaldus frater eius a patre Pipino in aula Hil						
	deberti regis maior domus ſtatuitur: eiq; filia Rha=						
	todi Friſonũ ducis in vxorem deſpondetur.						
	¶ Mortuo Cuniperth Longobardorũ rege: Linth=						
	perth filius eius puer in regnũ ſuccedit Anſprandũ						
	habens tutorẽ. ¶ Dodo interfector ſancti Lamberti						
	peſſimo languore cruciatur/a vermibus cõſumit: &						
	ob intolerantiã fetoris in Moſam fluuiũ dimergitur:						
	oẽſq; huius culpæ cõplices/infra annũ diuinitus pu=						
	niũtur. Percuſſor vero ſancti martyris fratri ſuo cõ=						
	greſſus/alter ab altero perimitur.						
	2	13	3	1	9	16	20	700
	¶ Rhomani quagãtes Syriã/perimũt ducẽta milia Sarrace=						
	norũ. ¶ Regũbertus dux Taurinenſiũ Anſprandũ						
	tutorẽ regis Linthperthi bello ſupat: & ãno vno regnat.						

Rhomañ.	Sarrace.	Franc.	Lõgobar.	Anglo.	Vuiſſi.	Bulg.	An. do
	¶ Terbellis Bulgaribus dominatur.						
	3	14	4	1	10	17	1	701
	¶ Mortuo Regũberto/Ariperth filius eius Anſprãdo in con						
	greſſu victo Linthperthũ regẽ capit & pimit. Anſprã						
	dũ in Batoariã fugere cõpellit: filiũq; eius iuniorem						
	Linthprãdũ ad patrẽ fugere pmittit/& ãnis nouẽ regnat.						
	¶ Chinthaſindus ſenio cõfectus regnũ Vuiſigothoꝝ						
	dimittit: regnatq; poſt eũ filius eius Flauiꝰ Reciſundus.						
	4	15	5	1	11	1	2	702
	¶ Ioãnes Rhomanę eccleſię 83: præſidet. ¶ Iuſtinianus de						
	exilio fugiẽs/ad Caianũ regẽ Anarorũ ſe cõtulit.						
	5	16	6	2	12	2	3	703
	¶ Sanctus Bñdictus abbas Anglorũ obiit. ¶ Caianus pecu						
	nia correptus a Leone iperatore: cũ vellet Iuſtinianũ						
	eꝛpdere/Iuſtinianus ab eo ad Therbellẽ regem Bul=						
	garorũ fugit.						
	6	17	7	3	13	3	4	704
	¶ Ioãnes Rhomanę eccleſię 84: pſidet. ¶ Alfrido Norda=						
	nibrorũ rege mortuo/Oſredus regnat ãnis 12.						
	7	18	8	4	14	4	5	705
	¶ Iuſtinianꝰ auxilio Therbellis Bulgarorũ regis iperiũ recipit/Leo=						
	nẽq; & Tyberiũ vſurpatores iperij in medio circi iugulat.						
	Callinicũ patriarchã excęcatũ exiliat & in aduerſarios tãtã						
	vltionẽ exercet vt quotiẽs a naſo ſibi abſciſo defluentẽ reu=						
	matis guttã detergeret: pene totiẽs aliquẽ ex his qui cõtra						
	eũ cõſpirauerãt/iugulari pcęperet. Impauit ergo ſcdo ãnis 7.						
	8	19	9	5	15	5	6	706
	¶ Siſinniꝰ Rhõanę eccłię 85: pſidet. ¶ Sclaui Italiã infeſtãt.						
	¶ Conſtãtinus Rhomanæ eccleſiæ 86: preſidet.						
	9	20	10	6	16	6	7	707
	¶ Choreth & Opha reges Anglorũ Rhomam veniũt: ibiq;						
	in monachis attonſi/regi regũ militauerũt.						
	10	21	11	7	17	7	8	708
	¶ Iuſtinianus iperator pacẽ cũ Bulgaribus factã ſoluit: eiſq;						
	congreſſus vix euaſit.						

Rhomañ.	Sarrace.	Franc.	Lõgobar.	Anglo.	Vuiſi.	Bulg.	Añ.dñi
4	22	12	8	18	8	9	709

¶ Picti & Scoti catholicũ paſchalis obſeruãtię ritũ ſuſcipiũt.

¶ Habdimelech Ammiras Sarracenorũ moritꝫ: poſt quem Vlid annis ſeptẽ principatur.

¶ Childeberto monarchiã regni Francorũ tenente: archãgelus Michael apparens Autberto Abrincatẽſi ẽpo/monuit ſemel & iterũ vt in loco maris qui ꝑpter eminentiã ſui tumba vocatur/fundaret eccl'iam in memoriã ſui, volẽtis talẽ veneratione exhiberi ſibi in pelago: qualis exibetur ſibi in mõte Gargano. Interim taurus a Leone furtim raptus; in illo loco religatur. Vnde ẽpus tertio admonitus vt illo in loco fundamentũ iaceret: vbi taurũ religatũ iueniret: et ſicut eũ terrã pedibus ꝑtriuiſſe videret/ſic eccleſię ambitũ duceret. Eccleſiã in honore ſancti Michaelis cõſtituit. & ex illo tẽpore ſicut in mõte Gargano: ita etiã illo in loco quod modo dicit in periculo maris veneratio archangeli frequentari cœpit.

¶ Adrianus abbas Anglorum obiſt.

Alia

5	1	13	9	19	9	10	710

¶ Iuſtinianus ĩperator fidẽ orthodoxã ãplexus: Cõſtantinũ papã ad ſe Cõſtantinopoli inuitat/eũqꝫ venientẽ & redeuntẽ gloria apoſtolico digna honorat.

¶ Sanctus Hucbertus cœlitus ãmonitus corpus ſancti Lamberti a Traiecto Leodiũ cũ magna miraculorum gloria refert/ſedẽqꝫ ẽpalem in eandẽ vrbem tranſfert. ¶ Anſprãdus cum Baioariis Italiã repetit cum Ariperth cõfligit/eoqꝫ fugiente & in fluuiũ dimerſo regnũ Longobardorũ recipit.

¶ Anſprando poſt tres menſes mortuo Lintprandus filius eius regnat annis 32.

Lintprandus

6	2	14	1	20	10	11	711

¶ Sancta Oda vxor Boggis ducis Aquitanorũ: ſanctitate claret in Gallia/quæ eccleſias dei ſua ditauit munificentia & moriens in Leodicen. quieuit parrochia.

7	3	15	2	21	11	12	712

¶ Philippicus qui & Bardanius Iuſtinianũ ĩperatorẽ iugulat & poſt eũ ãnis duobus regnat.

Rhomañ.	Sarrace.	Franc.	Lõgobar.	Anglo.	Vuiſi.	Bulg.	Añ.dñi

¶ Cõſtantinꝰ papa/populuſqꝫ Rhomanꝰ nomẽ/littꝛas & figurã Philippici hęretici ĩperatoris ſuſcipere reſpuit.

Philippicus

1	4	16	3	22	12	13	713

¶ Grimoaldus maior domus Leodiį ãte altare ſancti Lãberti orãs a Ranigario ſatellite Rabodi ducis Friſonũ ꝑimitur: & Theodoaldus filius Drogonis ab auo ſuo Pipino/ maior domus ſtatuitur.

¶ Sanctus Vrſinarus ep̃s & abbas Lobiẽſis cenobiį obiit: eiqꝫ ſanctus Erminus ſuccedit.

2	5	17	4	23	13	14	714

¶ Gregorius Rhomanę eccleſiæ 87: preſidet. Hic conſtituit vt tẽpore quadrageſimę/quinta feria/ieiuniũ & celebritas miſſarũ fieret in eccleſia: qđ nõ fiebat ãtea. ¶ Arthemius qui & Anaſtaſius/Philippicum priuãs ĩperio & oculis: ĩperat ãnis duobus.

¶ Petronax ciuis Brixianus diuino inſtinctu & Gregorii papę animatus hortatu: cenobiũ ſancti Benedicti apud caſtrũ Caſſinũ nobiliter reędificat. & ſub regimine ſuo multos ad regulariter ſeruiendũ deo aggregat: expletis plus centũ decẽ ãnis/ex quo a Lõgobardis deſolatum fuerat.

¶ Pipinus prĩceps obiit: et filiũ ſuũ ex Alpiade Caroluũ/Tutidem ſiue Martellũ cognomento: prĩcipatus ſui hęredem reliquit. ¶ Plectrudis relicta Pipini/Carolũ priuignũ ſuũ captũ in Colonia mãcipat: & cum nepote ſuo Theodealdo maiore domus principatũ regni vſurpat.

Anaſtaſius

1	6	18	5	24	14	15	715

¶ Mortuo Hildeberto Francorũ rege/Clodoueus filius eius regnat ãnis 4. ¶ Frãci cõtra Theodoaldũ dãnoſo bello vtrinqꝫ cõfligũt: eoqꝫ victo Raginfredũ maiorẽ domꝰ Chilperici regẽ ſtatuũt. ¶ Carolus de cuſtodia nouercæ diuino nutu eripitur: moxqꝫ prĩcipatũ ſuũ de manu Raginfredi extorquere nititur. primoqꝫ Rathodũ ducem Friſonũ Raginfredo ſolatiantẽ aggreſſus: multũ exercitus dãnũ cõſequitur. ¶ Sanctus Egidius ve-

ℂRhomañ.	Sarrace.	Franc.	Lõgobar.	Anglo.	Vuiſi.	Bulg.	Añ.do
niens a Greçia ſanctitate claret in prouincia.							
		Clodoueus					
2	7	1	6	25	15	16	716
ℂTheodoſius Anaſtaſiũ de iperio deponẽs/ eũq; pſbyterũ ordinãs: iperat ãno vno. Qui cũ fuiſſet iers & ydiota/ & publicorũ negociorũ exactor vi cõpulſus eſt ab exercitu iperiũ aſſumere. ℂVlid Ammiras moriť. Poſt quẽ Zuleymẽ ãnis trib9 Sarracenis principať. ℂOſred Nordanibrorũ rege mortuo: Cõred regnat ãnis tribus. ℂEgbert veniẽs ab Hibernia/ ſanctitate & doctrina claret in Gallia. ℂSanctus Germanus a Cirico tranſfertur ad ep̃atum Conſtãtinopolitanũ							
Theodoſius Adrianus							
1	1	2	7	26	16	17	717
ℂTheodoſius iperiũ deponit. Poſt quẽ Leo 24. ãnis ipauit. ℂGregorius papa Bonifactũ a Britãnia veniẽtẽ ipm cõſecrat: & per ipm in Germania verbũ dei p̃dicat. ℂRhomę inũdatio aquarũ nimia: nimis calamitoſa facta eſt. Sed Gregorio papa crebris lætaniis deum deprecante: poſt nouẽ dies repreſſa eſt.							
1	2	3	8	27	17	18	718
ℂZuleymen Ammiras cũ Ammireis ſuis & ſtolo nauiũ pene triũ miliũ Cõſtantinopolim triẽnio obſidet. ℂBulgares Sarracenoꝝ 32 milia pimũt. ℂCarolus i pago Cameracẽſi apud Vinciacũ dñico ante paſcha quod erat tertio calẽdis aprilis Chilperico & Ragin fredo cõgreditur: Raginfredus victus in fugã cõuertitur/ Carolus eos vſq; Pariſius perſequitur. ℂRatholdus dux Friſonũ p̃dicatiõe Vulfrãni ep̃i ad hoc adductus vt baptiſari deberet: cũ vnũ pedẽ i luachro intrauiſſet/ alterũ pedẽ retrahẽs/ interrogauit vbinam plures ſuorum maiorũ eſſent: in iferno an in paradiſo. & audiẽs plures eſſe in iferno/ intinctũ pedẽ extrahẽs ſatius eſt (inquit) vt plures q̃ pauciores ſequar. Et ita ludificatus a dęmone promittẽte q̃ ei tertia die ab hinc incõparabilia ei bona daret: ipſa tertia die ſubita & æterna morte perijt.							

ℂRhomañ.	Sarrace.	Franc.	Lõgobar.	Anglo.	Vuiſig.	Bulg.	Añ.do
2	3	4	9	28	18	19	719
ℂZuleymen Ammiras moritur. Poſt quem Haumar principatur Sarracenis annis duobus. ℂConſtantinopolitani inſtantia orandi & cõſtantia pręliandi fortiter reſiſtunt Sarracenis. ℂSarraceni fame/ frigore/ bello/ peſtilentia/ ſine numero pereũt. ℂMortuo rege Clodoueo / Lotharius regnat annis duobus. Poſt Conred regnat Nordanimbris Oſrith annis vndecim. ℂConſtantinus filius Leonis ipératoris dũ baptizatur a patriarcha Germano/ cacãs in ſancto lauachro magnũ dat pręſagiũ q̃ futurus eſſet eccleſiæ dei in ſcandalum.							
	Pannar	Lotharius					
3	1	1	10	29	19	20	720
ℂSarraceni obſidione Cõſtãtinopolis confuſi: deſiſtunt. ipſis cũ nauibus ſuis partim marino igne cõſumptis/ partim dimerſis/ partim igneę grandinis tempeſtate vaſtatis/ & ex tanta copia nauiũ vix quinq; reſiduis potentia dei cunctis innotuit populis. Infra ciuitatem vero trecenta hominum milia perierunt peſtilentia. ℂHaumar Chriſtianos perſequens: multos eorum Chriſti martyres fecit. ℂChilpericus & Raginfredus Eudonem ducem Aquitaniæ auxilio ſibi aſciſcunt. Qui in congreſſu a Carolo victi/ vix fuga euadunt. Eudo rediens: Chilpericũ ſecum abducit. ℂSarraceni ex Africa duce Habdirama filio Muhamæ Ammire i in Hiſpaniam tranſfretant: eamq; ſibi vendicant. Ita regnum Vuiſigothorum & Sueuorum deſtructum eſt/ & redactũ ſub Sarracenis: annis plus minus trecentis quadraginta ſex euolutis. ex quo a Scythia expulſi ab Hunnis. ex quo vero cędentibus Vuandalis & deuictis Sueuis: cœperunt regnare in Hiſpaniis annis circiter ducẽtis quiquagita ſex euolutis. Regnũ vero tertię partis Hiſpãiarũ quod dicit Gallicieſtũ quod nec tũc Vuiſi							

¶Rhomañ.	Sarrace.	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Vuiſi.	Añ.do
	gothi/ nec poſtea Sarraceni potuerũt ſubigere : ad-					
	huc viget ſcolume/et dei ꝓtegente fide manet inex-					
	pugnabile.					
	¶Regnũ Vuiligothorũ finitũ eſt.					
4	2	2	11	30	21	721
¶Haumar Ammiras moritur. Poſt quem Gizid Sarracenis						
	pricipatur ānis 3. ¶Mortuo Lothario rege/Carolus					
	Chilpericũ ab Eudone p legatos recipit: eũq; ſibi re-					
	gẽ facit. ¶Oſſa ſancti Auguſtini Ipponiẽſis epi olim					
	trãſlata ad Sardiniã: vaſtata modo a Sarracenis Sar-					
	dinia/ Linthprandus rex Longobardorũ/ dato ma-					
	gno precio tranſfert Papiam.					
	Gizid Chilpericus					
5	1	1	12	31	22	722
¶Leo iperator ſepe & multũ laborauit: vt Gregorius papa						
	pimeretur/ſed fruſtra Italis & Longobardis pro de-					
	fendendo papa inſtãter iperatori reſiſtentibus.					
	¶In cãpania Italię frumentũ cõbuſtũ/& ordeũ/& le-					
	gumina quaſi pluuia de cœlo ceciderũt.					
	¶Carolus Raginfredũ pſequẽs Andegauis obſidet:					
	eãq; captã victo Raginfredo ad habitandũ cõcedit					
	& totius regni pricipatũ recipit. ¶Linthprãdus rex					
	Rauẽnã obſidet: claſſe Rauẽnatiũ captã ciuitatẽ deſtruit.					
6	2	2	13	32	23	723
¶Carolus Saxones debellat. ¶Rigobertus ep̃s Remẽſis a						
	Carolo ſuo in baptiſmate filio ab ep̃atu deponitur:					
	pro eo q̃ illi cõtra Raginfredũ eũti/ vrbẽ Remenſem					
	pręmonore Raginfredi aperire noluit. ¶Eucherius					
	quoq; Aurelianẽſis ep̃s pro ſimili cauſa ep̃atu priua-					
	tus/& apud Sarcinũ vicũ Hiſpanię epulatus: in ce-					
	nobio ſancti Trudonis in ſctitate cõſumatus eſt.					
7	3	3	14	33	24	724
¶Carolus Baioarios armis ſubiugat. ¶Iudęus quidã ma-						
	leficus ꝓmittens Gizid eũ 40 ānis pricipaturũ: ſua-					
	det vt in toto regno ſuo dei ſanctorũq; ymagines de-					
	poni edicat. Qui ſpe diu regnãdi ſeductus/ edictum					
	quidẽ proponit: ipſe tamẽ mox obit. Poſt quẽ Flue-					
	lid principatur Sarracenis: annis viginti.					

¶Rhomañ.	Sarrace.	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Bulg.	Añ.do
	Fluelid					
8	1	4	15	34	25	725
¶Leo iperator a quodã Beſer refuga fidei ſeductus / cõtra						
	ymagines Chriſti & ſanctorũ eius/ bellum indicit:					
	eaſq; vbiq; deponi & incendi edicit. Pro quo errore					
	eum Gregorius papa ſcriptis multũ quidẽ ſed in va-					
	num redarguit. ¶Carolus cõtra Lanfridũ Alemã-					
	norũ ducẽ dimicat: eoq; victo Alemãniã ſibi ſubiugat.					
9	2	5	16	35	26	726
¶Mortuo Chilperico/ Carolus Theodericum ſibi regẽ facit:						
	qui regnat ānis 15 Theodericꝰ					
10	3	1	17	36	27	727
¶Carolus Saxones debellat. ¶Conſtantinopolitani contra						
	Leonẽ iperatorẽ pro depoſitiõe ymaginũ dei tumul-					
	tuãtur: aliqui etiã pro hoc martyrizãtur.					
	¶Carolus Sueuos & Baioarios debellat.					
	¶Vuitrech rex Anglorũ obit: filiũq; ſuũ Hildebertũ					
	hęredẽ regni relinquit. ¶Cormeſius Bulgaribus dñatur.					
	Hildebertꝰ Conſtitꝰ					
11	4	2	18	1	1	728
¶Carolus Ligeri tranſito Eudonẽ ducẽ Aquitaniæ bello vi-						
	ctum fugat: & Aquitaniã grauiter deuaſtat.					
	¶Gregorius papa quia Leonẽ iperatorẽ incorrigi-					
	bilẽ vidit: Rhomã & Italiã & Heſperiẽ totã/ ab eius					
	iure deſcire facit: & vectigalia interdicit.					
12	5	3	19	2	2	729
¶Eudo dux Carolo per omnia iferior: Sarracenos cõtra eũ						
	iuitat ab Hiſpania. ¶Sanctus Germanus Leoni					
	impatori pro ipietate ſua auerſus: a ſede epiſcopali					
	eſt delectus. ¶Coctus Theberth Anglorũ pręſbyter					
	obiit: qui mira ſanctitate claruit.					
13	6	4	20	3	3	730
¶Sarraceni cũ omnibus famulis ſuis quaſi in Galliis habi-						
	tauri Garũnam tranſeunt: omnia deuaſtant/ eccle-					
	ſias dei cremant. Quibus Carolus dei auxilio fretus					
	bello concurrit: & ex eis trecenta octogintaq; milia					
	cũ rege ſuo Abdirama pemit/ & mille quigẽtos ſuoꝝ					
	amiſit. ¶Eudo quoq; Carolo recõciliatus/ caſtra Sar-					

Rhomañ.	Sarracé.	Francorũ	Longobard.	Anglorũ	Bulg.	Añ. dñ
	racenorũ irrupit: & reliquias eorũ cõtriuit.					
	Mortuo Oſtrich rege Nordanibrorũ Cednulfus ei ſuccedit.					
14	7	5	21	4	4	731
Grego ri⁹. pp.	Gregorius Rhomanæ eccliæ 89: preſidet. Qui & ipe Leonẽ iperatorẽ erroris redarguit: & populũ Rhomanũ & vectigalia Heſperiæ/ab eo auertit. Hic cõſtituit poſt primã cõmemorationẽ ſanctorũ i canone miſſę a ſacerdote ita dicẽdũ. Et eorũ quorũ ſolẽnitas hodie i cõſpectu tuę maieſtatis celebrat: dñe deus noſter to to orbe terrarũ. Quã inſtitutionẽ in oratorio Rhomę tabulis lapideis: cõſcribi fecit. Raginfredus rex mo ritur in Anglia. Beda venerabilis p̃byter & mona chus ſctitate & ſciẽtia clarus: obiit. Carolus Lug duno/ aliiſq; ciuitatibus captis: Burgũdiã ſibi totã ſubiugat.						
15	8	6	22	5	5	732
	Cõſtãtin⁹ filius Leonis iperatoris / Hyrenã filiã Caiã Auarorũ ducis vxorẽ ducit. Quę baptizata viro ſuo apoſtatãte rectã fidẽ tenuit. Carolus in Vuaſconia cũ Eudone pugnat: eũq; principatu & vita priuat.						
	Linthprandus rex de iure Rhomani põtificis: multas vrbes & caſtella tulit. Cednulfus Nordanibrorũ rex capit: & in clericũ tondetur/ & poſt hoc in regnũ remittitur.						
16	9	7	23	6	6	733
	Gregorius papa ſynodũ nõgẽtorũ triũ eporũ Rhomę cõgregat: & veneratione ſanctarũ ymaginũ cõfirmat/ earũq; violatores gñali ſentẽtia anathematizat. Carolus Vuaifcro & Huualdo filiis Eudonis dimicando victis/ Aquitaniã ſibi ſubiugat.						
17	10	8	24	7	7	734
	Carolus Friſiam aggreſſus / Poponẽ ducẽ Friſonũ cũ multis peremit: & Friſiam ſibi ſubiugat.						
18	11	9	25	8	8	735
	Carolus Auenniſonẽ Gallię vrbẽ a Sarracenis dolo & cõſenſu Maruntij ꝓuincię ducis/ captã: obſidet. eaq; forte recepta / Sarracenos vſq; ad internitionẽ delet. Obiit ſanctus Hubertus epus.						
	Ab hinc regnũ Anglorũ enarare ſupendet: quia hiſtorias eius latius quã ſe habet non habeo.						

Rhomañ.	Sarrace.	Francorũ	Longobard.	Bulgarorum	Añ. dñ
19	12	10	26	9	736
Sarracenorũ rege Athima obſeſſo / intra Galliæ vrbem Narbonã a Carolo: Sarraceni ex Hiſpãia cũ alio rege Amore i occurrũt ſubſidio. Qui cõgreſſi Carolo ambobus regibus pemptis/ & ciuitate recepta ab eo/ vltimo pene attriti ſunt exterminio/ eũq; inſequentẽ fugiẽtes reſiduí: dimerſi ſunt in ꝓfundo.					
20	13	11	27	10	737
Carolus Nemauſũ Agathem/ aliaſq; Gothicę regiõis vrbes a Sarracenis iuaſas capit: & ſolo tenus deſtruit. Sãctus Ermin⁹ eps & abbas Lobieſis cenobij obiit.					
21	14	12	28	11	738
Arelato vrbe Galliarũ captą a Sarracenis / & oibus circũquaq; demolitis / Carolus aſcito ſibi ad auxiliũ Linthprãdo rege Lõgobardorũ eis occurrit: eoſq; terrore nois ſui in fugã vertit. Sic Sarracenis qui totã penẽ Aſiã totã Libiã / multãq; partẽ Europę iuaſerãt: Carolus dei auxilio ſua induſtria / Francorũq; fortitudine: oẽm ſpem inuadẽdi Gallias abſtulit. Traſamũdus dux Spoleti cõtra Linthprandũ rebellans: ad Rhomanos cõfugit.					
22	15	13	29	12	739
Carolus Mauritiũ prouinciæ ducẽ qui ſuitauerat Sarracenos / debellat: & ꝓuinciã ſibi ſubiugat. Linthprãdus rex ꝓ refugio Traſamũdi Rhomã grauiter vexat.					
23	16	14	30	13	740
Carol⁹ Saxones tributarios ſibi facit. Signa i ſole & luna & ſtell' appẽt.					
24	17	15	31	14	741
Poſt Theodericũ regẽ Francorũ / regnat Hildericus ãnis nouẽ. Leone ipatore mortuo / Cõſtãtin⁹ filius ei⁹ iperat ãnis 35. Pacato & dilatato regno Frãcorũ Carolus bellicoſus princeps obiit: & filios ſuos Carlomãnũ / & Pipinũ / pricipat⁹ ſui ſucceſſores reliquit. Cõſtantinopolis terrę motu per intergrũ annũ nimis grauatur.					
Cõſtãtinus 1	Hildericus 18	E	32	15	742
Zacharias Rhõanę ecclię 8 9: ꝑſidet. Hic quia rẽpublicã a Lõgobardis pturbatã iuenit: ſtati beniuolẽtia ſua bñ oĩa cõpoſuit / et cũ Lõgobardis in 20 ãnos pacẽ firmauit. Hic libros dialogorũ Gregorij de Latino in Græcũ vertit. Linthprandus rex Longobardorũ moritur: Hildebrando quẽ ipſæ regem deſignauerat a Longobardis					Zacharias papa.

Rhomano.	Sarrace.	Francorũ.	Longobard.	Bulgarorum.	Anni dñi
reprobato/Rachis regnat post eum annis septem.					
¶ Pipinus princeps Hunaldo duci Aquitaniæ sibi rebellãti obuiat: Carlomãnus vero Alemãniã deuastat.					
¶ Artabasdus cõtra Cõstantinũ imperiũ arripuit.					
¶ Sanctus Bonifacius Archiepʒ Magũtiæ cenobiũ Fundẽ=se: in Bachonia silua fundat.					
	2	19	2	1	16	743
¶ Carlomãnus Saxoniã petit castrũ Hoscoburch capit/ Theoderi=cũ Saxonẽ pacis obsidẽ accipit. ¶ Ogdilo dux Baioarię rapta sorore Pipini cõtra eũ rebellat/quẽ Pipinus pugna q̃uis dãnosã superat.						
	3	20	3	2	17	744
¶ Constantinus Artabasdũ capit & ei multisq; amicorũ eius oculos eruit. ¶ Eluelid Ammiras moritur: Girid Sarracenis anno vno principatur. ¶ Cinis de cœlo cecidit.						
	4	1	4	3	18	745
¶ Pipinus Theodoaldũ filiũ Godefridi ducis debellat.						
¶ Girid pempto: Hiscens principatur Sarracenis ãno vno.						
¶ Petrus Damascenus epus & Petrus Mauimenus in Syria martyrizantur a Sarracenis: ¶ Persecutione post lapidatiõ=nẽ Stephani prothomartyris mota/Maximinꝰ vnus de 70. Christi discipulis ad Gallias transiẽs Mariã Magdalenam secũ adduxit/& eã apud Aquensem vrbẽ cui prẽlidebat se=peliuit defunctã. Aquensi vero vrbe a Sarracenis desolata corpus ipsius Marię a Girando comite Burgũdię ad ceno=biũ Viceliacũ a se cõstructũ transfertur. Q̃q̃ aliqui scribant ℣ hoc apud Ephesum quiescat/nullũ sup se tegimẽ habẽs.						
	5	1	5	4	19	746
¶ Carlomãnus frater Pipini regis/Rhomę a Zacharia papa in mo=nachũ attonsus: primo in Sarapti monte in cenobio quod ipse fundauit. deinde apud castrũ Cassinũ laudabili vita enituit. ¶ Athalõgus p̃sbyter per illatã sibi cęcitatẽ ãmonitus q̃rere corpora sanctorũ Quilliani sociorũq; ei9: iuẽtis sanctorũ cor=poribus/visum recepit. eaq; re sanctus Bonifacius Magun=tiæ ep̃s ab Athalongo ad se relata: castrũ Vuisiburch ad ho=norẽ Quilliani martyris/qui ad p̃dicãdũ ibi a papa Cono=ne ep̃s ordinatus fuerat/ibiq; mortis & quietis locũ accepe						

Rhomañ.	Sarrace.	Francorũ	Longobardorũ.	Bulgarorum	Añ. dñi
rat epalis sedis priuilegio insigniri decreuit: primũq; ibi ep̃m sanctũ Burchardũ ordinauit.					
¶ Muruhan principatur Sarracenis: annis sex.					
	6	1	6	5	20	747
¶ Pipinus Grifonẽ fratrẽ suũ cõtra se rebellantẽ: psequitur.						
¶ Sarraceni intestino bello collidũtur.						
	7	2	7	6	21	748
¶ Pipinus Grifonẽ i Saxonia & eius cõplices Thassi=lonẽ/Lanfridũ & Sidiger/bello victos capit: & Thas=silonẽ quidẽ Baioariæ ducẽ facit. Grifoni vero i Neu=stria 12 comitatus cõcedit. quod illi nõ sufficit: sed ad Vuaiferũ in Aquitaniã fugit. ¶ In Calabria & Sicilia fit pestilẽtia & mortalitas hoim nimia. ¶ In vestibus hoim & i velis ecclesiarũ/apparẽt cru=ciculæ quasi oleo designatæ.						
	8	3	8	7	22	749
¶ Rachis Lõgobardorũ rex/dũ rupto fœdere Rhomam in=quietare nititur: a Zacharia papa nõ solũ a malo re=primit/sed etiã eius instinctu cũ vxore & filiis Rho=mã veniẽs monachus efficitur: cui Aistulfus frater eius substitutus regnauit ãnis 7.						
	9	4	9	1	23	750
¶ Hildericus rex Francorũ in monachũ tonsoratur: Pipinus vero priceps auctoritate apostolica/& Francorũ ele=ctione/a sancto Bonifacio Magũtiæ Archiepo in re=gẽ vngitur & cõsecratur. et regnat ãnis 18: post an=nos circiter octoginta octo / postq̃ maiores domus cœperunt principari super reges Francorũ.						
	10	5	1	2	24	751
¶ Pipinus rex cõtra Saxones pugnat. Idẽ Pipinus rex Gal=liarũ: ecclesias cantibus Rhomanę auctoritatis suo studio meliorauit. ¶ Grifo frater Pipini pmitur / & Remigius eiusdem Pipini regis frater Rodomensis archiepiscopus: in Gallia claret.						
	11	6	2	3	25	752
¶ Stephanus Rhomanæ ecclesiæ 90: prẽsidet.						¶ Stephan9. pp.

Rhomañ.	Sarracenorũ	Francorũ	Longobard.	Bulgarorum	Añ. do
		¶ Muruha Ammira perempto: Muhamad principa=			
		tur Sarracenis annis quinq;.			
		¶ Aistulfo Longobardorũ rege contra Rhomanos			
		adeo exardescẽte vt tributũ exigeret ab vniuscuiusq;			
		capite: Stephanus papa ad expetendũ Pipini regis			
		auxiliũ cogitur in Franciã venire. Cui in veniẽdo/ in			
		vna noctiũ apparuit magnũ signũ in cœlo. globus			
		scilicet igneus a parte Australi declinãs a Gallię fini=			
		bus in partes Longobardorũ. Mittitur etiã Carlomã			
		nus monachus ab Aistulfo ad fratrẽ suũ Pipinũ regẽ			
		ad perturbandã apostolicã petitionẽ. Pipinus a Ste=			
		phano papa cũ filijs suis Carlomãno & Carolo i re=			
		gem vngitur: & per eos generatio eorũ in hęredita			
		tem regalis successionis in perpetuũ benedicitur: &			
		omnis alienigena ab eius inuasione apostolico ana=			
		themate interdicitur.			
		¶ Anselmus vir illustris cuius soror erat vxor Aistul=			
		fi regis: transfert corpus sancti Siluestri papę ad ceno			
		bium Monantulam a se fundatum.			
		Muhamad			
12	1	3	4	26	753
	¶ Pipinus rex Italiã aggreditur: exercitus Aistulfi a Frãcis				
		vincitur. Aistulfus pacẽ facere cũ Rhomanis ad nu=			
		tum Francorũ cõpellitur.			
		¶ Carlomãnus monachus/ ossa sancti Bñdicti abba=			
		tis ab ecclesia Floriacẽsi vbi olim translata fuerant/			
		tollere nititur vt ea ad castrũ Casſinũ referret: sed mi			
		raculis a deo ostensis/ & Francis obsistentibus: ab in			
		cepto prohibetur			
		¶ Hoc tempore terrę motus terribilis factus est: quo			
		vrbes/ aliæ quidẽ ex toto/ aliæ ex parte subuersę sunt:			
		aliæ autẽ a montanis ad subiecta campestria cũ mu=			
		ris & habitationibus suis integræ & saluæ: plusq; sex			
		millaria transmigrauerunt.			
		¶ In Mesopotamia etiam terra dirupta vsq; ad duo			
		miliaria: allaq; terra minus alba & harenosa de pro=			
		fundo ascendit: & ex ea aĩal mulinũ ascendit incõta=			
		minatũ humana voce loquẽs: pronũcians incursio=			

Rhomañ.	Sarracen.	Francorũ	Longobard.	Bulgarorum	Añ. do
	nem gentis ab æremo aduersus Arabes.				
13	2	4	5	27	754
¶ Carlomãnus monachus Viennę moritur.		¶ Sanctus Bonifacius			
	Maguntiæ archiepiscopus/ cum socis suis in Frisia ab inimi				
	cis fidei martyrizatur: & in Fulda cenobio quod ipse in Tho				
	ringia fundauerat/ honorifice tumulatur.				
14	3	5	6	28	755
¶ Constantinus iperator Constantinopoli synodũ trecentorũ trigita					
	episcoporũ congregat: in qua ædicto promulgato de ymagi				
	nibus dei & sanctorũ eius deponendis: ecclesiam dei nimis				
	scandalizat: & contra orthodoxos tyrannizat.				
	¶ Aistulfus rex rupto pacis fœdere/ Rhomã obsidet. Pipin9				
	rex Italiã repetẽs/ eum Papiæ inclusum obsidet: & inuitum				
	ad fœdus pacis repetendũ cõpellit. et sancto Petro quęcũq;				
	sui iuris erant: restitui integre fecit.				
	¶ Fulradus abbas sancti Dionysij Parisiensis corpus sancti				
	Viti martyris: a Rhoma Parisius transtulit.				
15	4	6	7	29	756
¶ Thassilo dux/ auũculo suo Pipino regi reconsiliatur.					
	¶ Aistulfus rex Longobardorũ/ iudicio dei percussus: mori=				
	tur. cui Desiderius substituitur: & regnat ãnis 18.				
		Deiderius			
16	5	7	1	30	757
¶ Paulus Rhomanę ecclię 91: psidet.		¶ Habdalas pricipat Sarra=			Paul9
	cenis ãnis 19.	¶ Pipinus fortiter Saxonũ munitiones irrũ=			papa.
	pit: & post multã stragẽ/ eos sub tributo redigit.				
		Habdalas			
17	1	8	2	31	758
¶ Vuaiferus filius Eudonis dux Aquitanię/ res Francorũ iniuste ve=					
	xando irã Pipini incurrit: eoq; Aquitaniã aggresso/ fœdus				
	fictæ pacis init. ¶ Vualpertus abbas in Italia/ Crodogãdus				
	Metensium episcopus/ Pipini regis ex Landrada sorore ne=				
	pos: clarent in Gallia. qui Gorziam cenobium fundauit in				
	Metensi parrochia.				
	¶ Corpus sãctæ Petronilæ Petri apostoli filiæ: a Paulo papa				
	trãsponitur. in cui9 marmoreo sarcofago ipius apli Petri ma				
	nu sculptũ legebaṫ. Aureę Petronilę dilectissimę filiæ.				
18	2	9	3	32	759
¶ Habdala persequente/ ecclesia dei grauiter perturbatur.					

Rhomañ.	Sarrace.	Francorũ	Longobard.	Bulgarorum	Añ.do
		Vuaifero a pacis fœdere auerſo: Pipinꝰ rex Aueꝛ-			
		nicũ pagũ depopulãdo premit/ & multa caſtella/ ip-			
		ſamq; vrbẽ Aruernis capit & Blandinũ vrbis comi-			
		tẽ cũ multis abducit. Sanctus Gendulfus claret in			
		Burgũdia: qui etiã martyrij claruit gloria.			
19	3	10	4	33	760
	Pipinus Biturícas vrbẽ capit: & captã munit.				
		Theleſis Bulgaribus dominatur. Theleſis			
20	4	11	5	1	761
	Chilpingus Aruernẽſis & Amingus Pictauenſis comites				
		cõgreſſi militibus Pipini pimũtur cũ multis.			
		Caput Ioãnis Baptiſtę in Ediſſea ciuitate trãſferẽ.			
21	5	12	6	2	762
	A Conſtantino imperatore multi martyrizantur.				
		Theleſis Cõſtantino iperatori cõgreſſus cũ multo			
		Bulgarorũ dãno & opprobrio, vincitur. & ob hoc a			
		Bulgaribus reprobatus: cũ principibus gẽtis ab eis			
		pimitur. Sabinus poſt eũ Bulgaribus dominat.			
		Thaſſilo dux a rege Pipino omnino auertitur.			
		Turci a Caſpijs portis erũpentes/ Armeniã infe-			
		ſtant. In quorũ patria/ cũ antiquo tẽpore peſtilentia			
		fuiſſet: ſuaſu Chriſtianorũ in modũ crucis ſe toton-			
		derũt. & quia per hoc ſignũ ſalus patrię reddita eſt:			
		hunc tondendi ritum tenuerunt.			
		Vuaiſerus diffidens ſuis rebus: muros vrbiũ Aqui-			
		taniæ ſubuertit ſolo tenus. quos reſtaurans Pipinus:			
		ad ſuorũ tutelã/ fidis cõmiſit pricipibus. Sabinus			
22	6	13	7	1	763
	Pipinus rex/ Lemouicinã regionẽ cęde & incendio depo-				
		pulatur. Sabinus Bulgar cum Rhomanis fœdus			
		intjt pro quo a ſuis repudiatus/ ad iperatorẽ fugit.			
		Paganus Bulgaribus dominatur.			
	Gelu magnũ a calẽdis Octobris/ vſq; ad Februariũ.				
		Stellæ ſubito viſæ de cœlo cecidiſſe: ita vt omnes			
		exterruerũt vt putarent finẽ mundi iminere.			
			Paganus		
23	7	14	8	1	764
	Chrodogandus ẽpus corpora martyrũ: Gorgonij/ Nabo-				

Rhomañ.	Sarracẽñ.	Francorũ	Longobard.	Bulgarorum	Añ.do
	ris/ Nazarij/ Rhoma ad Gallias tranſtulit. & Gorgo-				
	nium quidẽ in Gorzia/ Naborẽ in Hilliriaco/ Nazarĳ autẽ				
	repoſuit in cenobio Loriſhã: quod Canthur comes illuſtris				
	a ſe fundatũ/ Metenſi eccleſię priori ãno tradiderat.				
24	8	15	9	2	765
	Pipinꝰ rex Agẽnũ/ Petragorã & Engoliſmã vrbes Aquitanię de-				
	uaſtat: multãq; Aquitaniæ partẽ ſibi ſubiugat.				
	Chrodogandus Metenſiũ epiſcopus obijt.				
	Tempore Cõſtantini iperatoris/ & Hyrenę vxoris eius/				
	in Syria ciuitate Beritho quæ ſubiacet Anthiochiæ: Iudæi				
	ymaginẽ ſaluatoris dñi noſtri IHESV Chriſti inueniẽtes in				
	domo cuiuſdã Iudęi/ ibi relictã a quodã Chriſtiano: eã iniu-				
	rioſe depoſuerũt. & oia opprobria q̃ Iudęi Chriſto IHESV				
	intulerũt: eius ymagini iferebãt. Illudẽtes ei/ in faciẽ cõſpuẽ				
	tes/ criminoſe cõultiãtes/ eãq; pcutiẽtes/ manꝰ & pedes eius				
	clauis cõfigẽtes/ acetũ & fel ei porrigẽtes/ tãdẽ latere eiꝰ ap-				
	to exiuit de eo ſanguis & aqua. Qđ illi ſuppoſita ampula ſu-				
	ſcipientes ad experimentũ/ vtrũ fuerint vera miracula quæ				
	IHESVM feciſſe audierãt: oẽs ifirmos i ſynagoga ſua colle				
	ctos/ h oc ſanguie aſpgebãt: & a quocũq; lãguore detinebã-				
	tur oẽs ſanabãtur. Vnde tandẽ Iudęi cõpũcti / ad Adeoda-				
	tũ ciuitatis eꝑm oẽs cucurrerũt: eiq; re enarrata/ ymaginẽ				
	cũ ſanguine ei dederũt. Quibus baptiſatis/ eꝑs ſanguinem				
	per ãpulas diuiſum longe lateq; dirigẽs: pdicabat magnalia				
	dei. obteſtatus oẽs vt ſingulis ãnis quito Idus Nouẽbris/ ce-				
	lebretur paſſio dominicæ ymaginis.				
25	9	16	10	3	766
	Conſtantinus iperator & Habdalas Ammiras pari veſania in or-				
	thodoxos deſeuiũt: multoſq; eorũ pro Chriſto perimũt.				
	Cõſtãtinus inſup egre ferẽs gloriã ſanctorũ miraculis cho				
	ruſcantiũ: etiã lipſana eorũ vbiq; iubet eſſodi/ & ſactari i ꝑfundũ.				
	In ꝑſentia Pipini regis/ inter Greços & Rhomanos cele-				
	bratur ſynodus de ſancta trinitate & ſanctorũ ymaginibus.				
	Pipinus rex Remiſtaniũ fratrẽ Eudonis/ patruũ ſcilicet				
	Vuaiſeri: quia Vuaifero ad ſe & a ſe ad Vuaiſerũ trãſfugerat				
	captũ a ſuis i bello ſuſpendit in patibulo. Rex Sarraceno-				
	rũ Amirm onon ab Hiſpania miſſis legatis & muneribꝰ da-				
	tis & acceptis: affectat gratiã & amicitiã Pipini regis.				

Rhomañ.	Sarraceñ.	Francorũ	Longobard.	Bulgarorum	Añ.dñ
26	10	17	11	4	767

¶ Pipinus vltimo exterminio Aquitaniã atterit: Santonas capit. Ibiq; Vuaiferi matrẽ/sorores & neptes captas secum abducit. ¶ Rhomæ Paulo papa mortuo/Cõstantinus quidẽ subito ordinatur sacerdos ex laico: & tyrannica ambitione papatu inuaso ecclesiæ dei magno fuit scandalo. ¶ Contra hunc Philippus a quibusdã Rhomanorũ papa constituitur: & nõ multo post deponitur.

27	11	18	12	5	768

¶ Longa cõtentio inter Pipinum & Vuaiferũ finitur: quia Vuaiferus a suis malorũ pertesis/ in gratiã Pipini perimitur: & nõ multo post Pipinus moritur. Carolus filius eius/pro fœlicitatis magnitudie agnominatus est magnus: cõpartito cũ fratre suo Carlomã no regno/regnat post eũ ãnis 47. Et Carolus quidem Noulomi regiã accepit coronã: Carlomannus vero in vrbe Suessonica.

¶ Constantino pseudo papa per zelũ fideliũ ab ecclesia deturbato/oculisq; priuato: Stephanus Rhõanæ ecclesiæ 92: psidet. Hic tã a Gallia q̃ ab Italia epõrũ synodũ Rhomæ cõgregat: in qua oĩa a Cõstantino ordiata reordinat/preter baptismũ & crisma. Decernente synodo vt epi ab illo cõsecrati / ad gradũ quẽ ante hanc cõsecrationẽ habebãt redirẽt: & si digni iudicarẽtur/iterũ electi/iterũ cõsecrarẽtur. Presbyteri vero ac dyaconi ab illo cõsecrati: similiter ad priorẽ gradũ redirẽt. Et ipsi si digni essent: iterũ quidẽ cõsecrarentur sed ad altiorẽ gradũ vel ordinẽ nũq̃ ascẽderent. Laici vero ab illo in dyaconos vel presbyteros ordiati: oĩno degradarẽtur & in religioso habitu perseuerarẽt. Venerationẽ etiã sanctarũ ymaginũ cõfirmat: earũq; prophanatores anathematizat. Cõstituit etiã vt in omni die dñico ad missam Gloria in excelsis deo cantetur.

Stephanus. pp.

Carolus magnus

28	12	1	13	6	769

¶ Hunaldo in Aquitania rebellionẽ meditante / Carolus

Rhomañ.	Sarraceñ.	Francorũ	Longobard.	Bulgarorum	Añ.dñ

Aquitaniam petit: omnesq; Aquitanos & Vuascones in deditionem accipit. Hunaldũ qui ad Lupum Vuasconum ducem fugerat/ a Lupo sibi cum vxore remissum abducit: & sic Aquitanicum bellum finit.

¶ Desiderius rex Longobardorũ sub obtentu orandi Rhomam ingressus: aliquos nobilium Rhomanorum captos excæcauit.

29	13	2	14	7	770

¶ Constantinus imperator omnino a deo auersus / virum sanctum Stephanum per quadraginta annos inclusum etiam gentilibus reuerẽdũ: amara morte martyrizauit. omnes sibi subiectos iurare coegit super sanctę crucis lignum: ne aliquem dei sanctorumq; eius ymaginem venerarentur. eos qui vigilias deo agebant/ eos qui ecclesijs assueti religiose viuebant / eos qui dei genitricem inuocabant/eos qui a iuramentis & immundicijs abstinebant/eos qui reliquias sanctorum penes se habebant: hos & huiusmodi damnans patrimonijs priuabat: & omnibus modis cruciabat. qui reuerentiores erant eorum/barbis cera & pice illitis eos amburebat: monachos/ & vxores monachas vt viros ducerent/ cogebat. Quod multi vitantes: martyrium meruerunt. nec sub alicuius gentilis persecutione/plures q̃ sub hoc martyrizati sunt. ¶ Thelerigus Bulgaribus dominatur.

Thelerigus

30	14	3	15	1	771

¶ Carlomãnus rex/regis Caroli frater obit. Pars regni eius partib9 Caroli se vnit: vxor eius cũ filijs & Anthario Fráco ad Desiderium regem Italiæ confugit.

¶ Hunaldus dux Aquitaniæ Rhomã quasi ibi perseueraturus: venit. qui ad Longobardos fugiens: apostatauit. ibiq; nõ multo post lapidibus obrutus: male perijt.

¶ Constantinus imperator contra Bulgares nauali prelio pugnaturus: nauibus suis fere duobus millibus impetu Aquilonis contritis/totum pene amisit exercitum.

31	15	4	16	2	772

¶ Adrianus papa Rhomanę ecclię 93: psidet. Hic ad repri- mendã rabiem hęreticorũ/ymagines dei sanctorũq; ¶ Adrianus papa.

¶ Rhomañ.	Sarraceno.	Francorũ	Longobard.	Bulgarorum	Añ. dñ
	execrantiũ : nimis laborauit. & libro aduersus eos				
	ædito /multis scripturarũ inductionibus roborato:				
	eorũ errores infirmauit/fidẽq; rectã solidauit. Hic in				
	offertoriis & offertoriorũ versibus/quod geminatũ				
	est geminauit.				
	¶ Carolus rex ad Saxonicũ bellũ animũ intendit:				
	Hæresburch castrũ Saxonũ capit. Hormẽsul fanũ de-				
	struit: ibiq; siti laborãte exercitu/subito in torrẽte lar				
	gissimæ aquæ effusæ sunt diuino nutu/votiq; cõpos				
	Carolus/obsides pacis accepit a Saxonibus.				
32	16	5	17	3	773
	¶ Adrianus papa ad tuẽdas res ecclesię Carolũ Rhomã ac-				
	cersit. Q uo pergẽs/Papiã obsidet: ibiq; relicto exer-				
	citu/Rhomã puenit. sanctã resurrectionẽ ibi pegit:				
	postea rediẽs Papiã cœpit. Iterũq; Rhomã redijt:				
	synodũ cõstituit cũ Adriano papa/alijsq; 153 reli-				
	giosis epis & abbatibus. In qua Adrianus papa cũ				
	vniuersali synodo dedit ei ius eligẽdi pontificẽ/& or-				
	dinandi apostolicã sedẽ/dignitatẽ quoq; pricipatus.				
	Insup archiepos & epos p singulas ꝓuincias ab eo				
	inuestiturã accipere definiuit: & vt nisi a rege laudet				
	& inuestiatur eps/a nemine cõsecret. Omnesq; huic				
	decreto rebelles anathematizauit: & nisi resipiscerẽt				
	bona eorum publicari.				
33	17	6	18	4	774
	¶ Saxones rupto pacis fœdere: Francorũ fines p̃mũt igne				
	& cede: sed tamẽ ecclesiã in Fritislar nõ queũt incẽ-				
	dere/quã sanctus Bonifacius bñdixit: eãq; nũq; cre-				
	mandã p̃dixit. ¶ Carolus Saxoniã repetẽs/ triptito				
	exercitu cõcurrit Saxonibus: eiq; victoria ꝓuenit in				
	oibus. ¶ Carolus rex offensus dissonãtia ecclĩastici				
	cantus inter Rhomanos & Gallos: & iudicãs iustius				
	esse de puro fonte q̃ de turbato riuo bibere/duos cle-				
	ricos Rhomã misit: vt autenticũ cantũ a Rhomanis				
	discerẽt: & Gallos docerẽt. Et primo p hos Metensis				
	ecclesia/& p illã ois Gallia ad auctoritatẽ Rhomani				
	cantus reuocata est. ¶ Inter obsidendũ rex Carolus				
	diuiso exercitu/multas vrbes vltra Padũ cõphẽdit:				

¶ Rhomanoꝝ	Sarracenorũ	Francorũ	Bulgarorum	Añ. dñ
	inter quas Veronã capit. in qua Antharius Frãcus			
	cũ vxore Carlomãni & filijs eiꝰ latẽs : se cũ eis regi			
	dedit. Adelgisus vero Desiderij regis filius/ qui il-			
	luc fugerat/inde elapsus: Cõstantinopolim fugit.			
	¶ Obsidionẽ Papiensiũ pestilẽtia mortalitatis aggra			
	uante/ciuitas regi Carolo aperit. ¶ Desyderius rex			
	cum vxore/& filia/& cunctis principibus capitur: &			
	ꝑpetuo exilio ad Gallias a Gilfredo Laodicensium			
	epo dirigit. Q uicquid p multa tẽpora Longobardi			
	Rhomanis abstulerant: Carolus eis restituit. regno			
	vero Longobardorũ destructo: totã Italiam sub iu-			
	re regni Francorũ redigit. Taliter Longobardi victi			
	regnare destiterunt. post ãnos ducẽtos quatuor: ex			
	quo in Italia regnare cœperunt.			
	¶ Regnum Longobardorum finitur.			
34	18	7	5	775
¶ Constantinus iperator cõtra Bulgares vadit: sed pax inter				
	eos cõuenit. Nõ multo post aũt rupto a Bulgaribus			
	pacto: iperator eos ex iprouiso aggressus/nobiliter			
	de eis triũphauit. ¶ Carolus rex Segeburch castrũ			
	Saxonũ capit: ter cũ eis confligit/& victor obsides			
	pacis ab eis accipit.			
35	19	8	6	776
¶ Constantinus iperator plaga pessimi incẽdij diuinitus ꝓcu				
	tit/& clamans adhuc/viuus igni sum inextinguibili			
	traditus miserabiliter moritur. Post quem filius eius			
	Leo: imperat ãnis quinq;.			
	¶ Habdalas etiã Ammiras moritur: post quẽ Mady			
	Sarracenis iperat ãnis nouẽ. In Italia quibusdã rebel			
	lionẽ meditãtibus: Italiã repetit. Potens rex Carolus			
	vrbẽ Forũ Iulij capit: et ducẽ eius Rotgãdũ rebellio-			
	nis icentorẽ/decolari p̃cipit. captaq; Tarnisio vrbe/			
	ceteris maiestate sui nominis terrorẽ incutit.			
	Saxonibus Hęresburch castrũ obsidẽtibus: glia dei			
	sup eccl̃iam apparuit oibus. duobus scilicet scutis san			
	guineo colore flãmãtib9: quosdã motus vt ĩ bello p			
	aera dantibus. ¶ Carolus Saxoniã velut tempestas			
	proterit/munitiones irrũpit/& ad hoc eos ipellit : &			

Rhomanor	Sarracen.	Francorum	Bulgarorum	Añ. do
	se & patriã ei dedãt / & datis obsidibus se Christia-			
	nos futuros spondeant.			
Leo	Mady			
11	1	9	7	777
¶ Vuinthichindus dux Saxonũ in Normãniã fugit. Saxo-				
	nes baptizati paciscũtur: vt ingenuitatẽ suã / & oia sua			
	perdãt / si vnq̃ a fidelitate Christi & regis desistãt.			
2	2	10	8	778
¶ Carolus in Hispania Cesaraugustã vastãdo delet Pampi-				
	lanã obsidet / eiusq; captæ muris destructis Vuasco-			
	nes duosq; Sarracenorũ regulos sibi subiicit: aliasq;			
	vrbes in deditionẽ accipit. ¶ Saxones suasu Vuin-			
	thichindi Franciã atterũt: sed a Carolo victi fuga si-			
	bi cõsulũt. ¶ Thelericus Bulgar ad Leonẽ iperatorẽ			
	fugit: quẽ baptizatũ / iperator patriciũ facit. ¶ Tar-			
	damus Bulgaribus dominatur.	Cardamus		
3	3	1	1	779
¶ Leo imperator Syriã incursat. ¶ Carolus rex in Saxonia				
	Vuestphalos sibi subiugat. ¶ Hilterandus dux Spo-			
leti Carolo regi se subdit: eiusq; gratiã multis muneribus redimit.				
4	4	12	2	780
	¶ Carolus rex Albiã fluuiũ transgredit / ibiq; in eius			
	gratiã Bardogauẽses & Norduitę baptizantur.			
	¶ Thassilo dux Baioarię cõtra Carolũ regẽ rebellat /			
	hortatu vxoris suę: quæ filia erat Desyderij regis / &			
	exiliũ patris sui / per maritũ suũ vindicare tẽtabat.			
	¶ Obiit sanctus Sturmi primus abbas Fuldensis.			
5	5	13	3	781
¶ Leo iperator cũ insaniret cupiditate circa pcios lapides				
	adamault magnã ecclesię coronam: & accipiẽs / por-			
	tault eã. & exierũt carbũculi i capite ei9: & captus a			
	febre mortuus est. Post quẽ vxor eius Hyrene cũ fi-			
	lio eius Cõstantino: imperat ãnis decem.			
	¶ Mady Ammiras / multos vtriusq; sexus p Christo			
	martyrizat. ¶ Carolus rex orõnis causa Rhomã va			
	dit: ibiq; filij eius vngũtur in reges. Pipinus super			
	Italiã: & Ludouicus sup Aquitaniã.			
¶ Thassilo dux Baioarię / ab Adriano papa Carolo regi recõsiliat.				

Rhomanor	Sarrace.	Francorum	Bulgarorum	Añ. do
Hyrene				
1	6	14	4	782
¶ Cõstantinopoli quidã lamina aureã inuenit: & in ea virũ				
	iacentẽ cũ hac scriptura. Christus nascetur ex virgię			
	Maria & credo in eũ. Sub Cõstantino & Hyrene i-			
	peratorib9 / o sol iterũ me videbis. ¶ Saxones rebel-			
	lant / & a Carolo bello victi: seditiosos vsq; ad q̃tuor			
	milia quingẽtos ei tradũt & obsides ei tribuũt.			
2	7	15	5	783
¶ Itẽ Saxones rebellãt / & a Carolo rege victi: pene vsq; ad i-				
	ternitionem delentur.			
3	8	16	6	784
¶ Saxones & Frisones rebellãt & vincũtur. ¶ Vuestphali a				
	Carolo Caroli regis filio debellantur.			
4	9	17	7	785
¶ Mady Ammiras moritr / post quẽ Moyses Sarracenis ãnis 2				
	pricipat. ¶ Carolus Saxoniã depopulat. ¶ Vuinthi-			
	chindus & Albion duces Saxonũ Carolo recõsiliati			
	baptizãtur: & motus Saxonũ reprimũtur.			
Moyses				
5	1	18	8	786
¶ Carolus rex Adulfũ seneschalcũ suũ cõtra Britones mittit: &				
	per eũ multa Britonũ castra & principes eorũ capit.			
	¶ Signũ crucis in vestibus hoim apparebat.			
6	2	19	9	787
¶ Moyses Ammiras moritr. Post quẽ Aaron frater eius / Sar-				
	racenis ãnis 21 pricipat. ¶ Carolus rex / Rhomã vẽit:			
	& cõtra Hęregisum Beneuẽti ducẽ vadit. Heregisus			
	muneribus & obsidibus datis / gratiã eius redimit.			
	¶ Bellũ inter Francos & Auares oritur.			
	¶ Sanguis de cœlo & terra profluxit.			
Aaron				
7	1	20	10	788
¶ Thassilo dux Baioariæ cõtra Carolũ regẽ reus maiestatis				
	adiudicatur. vnde a Carolo attonsus / cum filio eius			
	Theodone in monasterio relegatur.			
	¶ In Italia inter Grecos & Rhomanos pugnatur.			
	¶ Secũdo i Italia iter Frãcos & Auares pugnatur.			

Rhomanę	Sarracenorū	Francorū	Bulgarorū	Añ.do
	¶ Tertio: inter Auares & Baioarios pugnatur.			
	¶ Quarto: inter Auares & Francos pugnatur. & in			
	omnibus/Carolus ſuis proueniſſe victoriā lętatur.			
	¶ Inſtātia Tharaſij patriarchę Cōſtātinopolitani & Adria=			
	ni papæ: ſecundo apud Nicheā vniuerſalis ſynodus			
	350 eporū cōgregatur/in qua fides catholica in pre			
	ſentia Hyrenes/& filij eius Cōſtantini/cūctorū ſub=			
	ſcriptione roboratur: et hęreſis execrantiū ymagies			
	dei in ppetuū abdicatur. ¶ Cōiuratio valida facta			
	eſt ab Auſtraſijs cōtra Carolū regē: auctore Hārderi			
co. Qua detecta: multi aut mēbris truncātur/aut exiliātur.				
8	2	21	11	789
	¶ Carolus Coloniæ ſup Rhenū pontes duos cōſtruit & mu=			
	nit: & Sclauiā ingreſſus/eā ſibi ſubigit.			
	¶ Adelgiſus filius Deſiderij regis/qui victo pre ſuo			
	ad Greęcos cōfugerat: aiatus auxilio Greęcorū/ad Ita=			
	liā venit/aut ad repetendū regnū/aut ad inferendā			
	vltionē. qui inito bello cū Frācis: tentus ab eis/ama=			
	ra morte peremptus eſt.			
9	3	22	12	790
	¶ Carolus rex honeſtati eccleſiaſticæ omnino intētus: legē=			
	di & pſallendi diſciplinā diligēter correxit. Perpen=			
	dēs enī iterū Gallos a Rhomanis in cantādo diſcre			
	pare: Metenſes vero ſola naturæ leuitate paululū qd			
	diſſonare/per cantores rurſus ſibi ab Adriano papa a			
	Rhoma directos: diſſonantiā cantus correxit. Circa			
	paupes etiā ſollicitus: nō ſolū in regno ſuo/verūetiā			
	Tranſmaria. In Aegypto/in Syria/in Africa/pcipue			
	in Hieroſolymis liberalitate elemoſinarū: Chriſtia=			
	nis paupibus ſolatiabatur. tranſmarinorū regū ami=			
	citias ob hoc expetēs: maxime vt Chriſtianis ſub eis			
	degentibus eſſet releuatio. ¶ Alchnius de Britānia			
	oriūdus/magiſter delicioſus regis Caroli ſciētia litte			
	rarū prępolet in Gallia: cuius precipue magiſterio/			
	ipſe rex omnes artes liberales didicit. Hic multa ſcri			
	pſit: inter quæ eminent libri de ſancta trinitate ſcri=			
	pti ad ipm regem. Hic etiā iuſſu ipſius regis: diuinā			
	correxit hiſtoriam.			

Rhomañ.	Sarraceñ.	Francorū	Bulgarorum	Añ.do
10	4	23	13	791
¶ Conſtantinus matrē ſuā Hyrenē iperio priuat: ſoluſq; ānis 7 ipat.				
	¶ Carolus rex regnū Auarorū terra/mariq; impetit:			
	eiſq; in ſola fuga ſpem euadendi relinquit.			
Conſtantinus				
1	5	24	14	792
¶ Hoc tēpore in Flandria prīcipabatur Lidericus Harled=				
	cenſis pater Ingerrāni qui genuit Andracū patrem			
	Balduini ferrei qui duxit Indithā filiā Caroli calui.			
	¶ Cōſtantinus iperator cōgreſſus Chardamo Bulga=			
	ri: turpiter victus dehoneſtatur. Chardamus ſublato			
	regio omni apparatu: ditatur.			
	¶ Pipinꝰ Caroli regis ex cōcubina filiꝰ gibbo defor=			
	mis: a quibuſdā Frācorū primoribꝰ ꝓmiſſiōe regni			
	illectus/cōtra patrem coniurauit. Vnde conuictus			
	tonſoratur/& in Prumia cenobio retruſus: vſq; ad			
	finem vitæ deo militauit.			
	¶ Cōplices vero cōiurationis/alij exiliātur: pauci pīmūtur.			
2	6	25	15	793
¶ Feliciana hęreſis cōdēnatur: & i pſentia Adriani papę ab				
	ipſo Felice auctore abdicatur. Hæc hęreſis aſſerebat			
	filiū dei in diuina natura verū deū eſſe: in humana			
	vero natura nūcupatiuū. Itē in diuina natura verū			
	eſſe filiū dei: in humana vero adoptiuū. vnā pſonā			
	dei & hoīs diuidēs in duas pſonas: ſcilicet veri filij/			
	et adoptiui. ¶ Saxones i fide dei & fidelitate regis vacillāt.			
3	7	26	16	794
¶ Conſtātinus iperator multos principū ſibi ſuſpectos: oc'is				
	priuat. ¶ Carolus rex nō ſolū patria lingua/ſed etiā			
	peregrinis linguis eruditus: barbara & antiquiſſima			
	carmina quibus veterū regū bella & actus canebā=			
	tur ſcripſit/& memorię mādauit. Inchoauit etiā Grā			
	maticā patrio ſermone. Menſibus anni iuxta ꝓpriā			
	ideſt Theutonicā linguā vocabula ipoſuit. ventos			
	etiā duodecī ꝓpriis noibus appellauit: cū ātea qua=			
	tuor tantū cardinales venti noīarentur.			
4	8	27	17	
¶ Saxōes virtute Caroli cōterriti: reddūt ſe Chriſti & regis fidelitati				

Rhomanoꝝ	Sarracenorũ	Francorũ	Bulgarorum	Añ. do
	¶ Carolus rex Christianã religionẽ sancte ac pie colens: ec-			
	clesias dei oĩmodis honorabat/ & ornabat sacris va-			
	sis ac vestibus. edicens/ vt ne ianitoribus quidẽ lice-			
	ret cõmuni habitu in eccl'a ministrare. Extruxit etiã			
	Aquisgrani Basilicã plurimꝫ pulchritudinis: ad cuiꝰ			
	structurã a Rhoma & Rauẽna colũnas & marmora			
	deuehi fecit.			
5	9	28	18	796
¶ Leo papa.	¶ Leo Rhõanę ecclesię 94: psidet. Qui mox clauũ			
	cõfessionis sancti Petri cũ vexillo Rhomanę vrbis:			
	Carolo regi misit.			
	¶ Vuithan rex Abroditorũ/ a Saxonibus pimitur.			
6	10	29	19	797
	¶ Hẽricus dux Foroiulianorũ expoliato i Pãnonia Auarorũ			
	principe Yringo: inestimabilẽ thesaurũ eius misit re-			
	gi Carolo. ¶ Thudin princeps Auarorũ se & patriã			
	suã Carolo regi dedit: & gratiã baptismi pcepit.			
7	11	30	20	798
	¶ Hyrenę iperatrix suo erepto sibi iperio femineo dolore ab-			
	usa/ Cõstãtinũ filiũ suũ oculis & iperio priuat: & sola			
	ãnis quatuor iperat. ¶ Thatin Hispanꝰ Barcinone			
	prefectus/ se Carolo regi dedit. & Barcinonã quæ ab			
	illo desciuerat/ reddit. ¶ Adelphon rex Galliciæ/ regi			
	Carolo multa munera mittit.			
	¶ Carolus rex Saxones graui prelio vincit.			
Hyrene	¶ Sol obtenebratus est per dies 17.			
1	12	31	21	799
	¶ Cõstantinus iperator moritur. ¶ In Hispania Barcinona			
	Sarracenis reddita: a Caroli militibus est obsessa.			
	¶ Leonẽ papã celebritatẽ letanię maioris agentẽ/ Rhomani			
	capiũt: liguã ei oculosq; euellũt. Cui voce & visu red-			
	dito diuinitꝰ: iterũ oculos & linguã eruũt radicitus.			
	Qui de manu eorũ erutus: ad Carolũ fugit ẽtotius.			
	¶ Henricus dux Forũiulianorũ a suis pimitur.			
2	13	32	22	800
	¶ Gens Auarorũ a fide deficit. ¶ Carolus rex Leonẽ papã i			
	sede Rhomana relocat: ipse quoq; Rhomã pperat/			
	causas examinat/ reos legaliter dãnat/ sicq; omnes			

Rhomanorũ	Sarracenorũ	Francorum.	Bulgarorum	Añ. do
	Rhomanorũ motus sedat. ¶ Baleares insulæ/ auxi-			
	lio Francorũ a Sarracenis defensantur.			
	¶ Per Vuidonem Caroli ducẽ Britones vincũtur: &			
	in deditionẽ recipiũtur. ¶ Gerardus dux Baioarie/			
	in Pãnonia Auaribus cõgressus: pimitur. de quo in			
	visione Vuethini legit: q; iter martyres ãnumeratus			
	sit. ¶ In mense Iulio/ cõtra naturã aspsa & gelu cõcre			
	ta bis fuit pruina: sed nichil fructibꝰ nocuit.			
3	14	33	23	801
¶ Rhomani qui ab iperatore Constãtinopolitano iã diu aio				
	desciuerãt: nũc accepta occasiõis oportunitate/ quia			
	mulier excęcato iperatore Constãtino filio suo eis i-			
	pabat: vno oim cõsensu Carolo regi iperatorias lau-			
	des acclamant/ eũq; per manũ Leonis papæ coro-			
	nãt: Cęsarem & Augustum appellant/ Pipinũ vero			
	filiũ eius/ regẽ Italiæ ordinatũ collaudant.			
	¶ Barcinona capitur.			
	¶ Amymurlim rex Persarum/ Carolo iperatori ele-			
	fantum & munera multa mittit.			
	¶ In Italia quoq; Theate ciuitas a Francis capitur.			
	¶ Sanctus Saluus epus venies ab Aquitania ad Fi-			
	scum volũtianas: a Vuinigardo/ filio Genardi ,pcu-			
	ratoris ipsius Fisci martyrizatur. et super eius corpo-			
	re requirendo/ Carolus magnus imperator diuinitus			
	tertio ãmonitus: corpus quidem inuentũ honorifice			
	sepelluit. Interfectores autẽ eius/ graui pœna multa-			
	uit: nec tamen per hoc in eos vltio diuina cessauit.			

¶ Immutato ordine regnorum/ imutãdus est etiã ordo titulorum: quis ab hinc sub vno comprehendendum est regnum Fran- corum & regnum Rhomanorum. et Con- stantinopolitanum regnum/ distinguen- dum est a regno Rhomanorum.

Rhomanor & Francorũ	Conſtan.	Sarracenorũ	Bulgarorum	An. do
GX quo Bizantiũ Traciæ ciuitas/ a primo Conſtantino in nouã ampliata eſt:& in regiam vrbem exaltata/& tranſlata in illã ont Rhomanę dignitatis gloria/i ſede Rhomani imperij dedicata. & noua Roma eſt appellata / euolutis ānis circiter 468:diuiſo a Conſtãtinopoli Rhomano				
Carolus	iperio.Carolus primꝰ Frãcorũ iperauit Rhomanis ānis 13.			
1	34	4	15	24	802
¶ Carolus iperator/ per omne iperiũ ſuũ legatos ad faciendum iudiciũ & iuſtitiã cũctis dirigit:& legis capitula 23 iſtituit. ¶ Legati iperatoris Caroli ab Aaron Ammira venientes/inter cętera munera/corpora etiam Cypriani Carthaginenſis epi & martyris/& Sperati primi Scillitanorũ martyrũ/& caput Panthaleonis martyris:in Franciã afferunt. ¶ Nicephorus Hirenẽ imperio depoſitã exilio relegat:& ipſe Cõſtantinopoli ānis 8 imperat.					
		Nicephorus			
2	35	1	16	25	803
¶ Hyrene imperatrix in exilio moritur. ¶ Carolus iperator omnes Saxones trans Albiã morantes/in Franciam tranſtulit:pagoſq; eorũ Abroditis dedit. ¶ In Italia ciuitates Oſtona & Luceria cõtra Carolũ ſentiẽtes:in deditionẽ accipiũtur.Carolus per omne imperiũ ſuũ iuſtitias facit:& legis capitula 29 inſtituit. Aaron Ammiras cũ trecẽtis nilibus contra Nicephorũ imperatorẽ aſcendit:quẽ nõ ferens Nicephorus turpe fœdus iniit.pactus ſe ei daturũ ānuati tricena milia nũmiſmatũ/& tria nũmiſmata i tributum capitis iperatoris/& tria pro capite filij ſui.					
3	36	2	17	26	804
¶ Leo papa ad Carolũ iperatorẽ in Franciã venit. ¶ Nicephorus imperator fœdere cũ Sarracenis ſoluto:multa incõmoda cõtulit imperio ſuo. ¶ Godefredus rex Danorũ multa cõtra vicinas gẽtes abutens inſolentia:pacẽ ab iperatore Carolo expetit. ¶ Auares qui et Hunni longo contra Francos bello perdomiti: adeo a fortitudine ſua/ & potentia ſunt diminuti. vt qui alios vltro ſolebant la-					

Rhomanorũ & Frãcorũ	Conſtan.	Sarracenorũ	Bulgarorum	An. do
ceſſere:iam nec ſe ab alijs valeãt tueri.quia in hoc bello oĩs eorũ gloria & nobilitas perijt:& quicquid pecunię & theſauri per tot ſęcula orbem terrarũ vincendo ſibi congeſſerant/ totum modo victoriæ Francorũ ceſſit.& nullo vnq̃ bello tã multa ſpoliorũ quãtitate ditata fuit.				
4	37	3	18	27	805
¶ Carolus iperator indignãtibus cõtra ſe iperatoribus Conſtantinopolitanis/propter inuidiã imperatorij nois a Rhomanis ſibi depoſiti/magna patiẽtia & magnanimitate eos tulit.Et quia ſuſpectã habebãt ſuã potẽtiã:crebris legatiõib⁹ ſibi eos firmiſſio fœdere cõciliabat. ¶ Auares non ſufferentes infeſtationẽ Sclauorũ: a Carolo imperatore inter Sabariã & Charãtanũ ipetrauerũt habitãdi locũ .ibiq; ſine regni noie/relederũt ſub ditione Francorũ. ¶ Carolus filius iperatoris Caroli/Bethemanos rebellãtes deuicit : & Lethonem eorum ducem peremit.					
5	38	4	19	28	806
¶ Carolus in filios ſuos partitionẽ regni facit: & inde teſtamentum factũ ſua & Leonis papę auctoritate roborauit. ¶ Bethemani Sclauis auxiliantibus vbiq; graſſantur Sed a Carolo iperatoris filio/fortiter debellantur.					
6	39	5	20	29	807
¶ Chumeid Ammireus miſſus ab Aaron ad excidendã Lichiã/cum veniſſet Mitreã:nilus ſancti Nicolai conterere arcã/pro ea cõtriuit aliã.& pro temeritate incurrens dei vindictã:ſubſequente ineuitabili tempeſtate/ claſſem amiſit totam. ¶ Rex Perſarum/ Carolum imperatorem precioſis muneribus per legatos honorat. ¶ Carolus iperator/per manũ Pauli dyaconi ſui decerpens optima quęq; de ſcriptis catholicorũ:patrũ lectiões vnicuiq; feſtiuitati cõuenientes per circulũ ānj in eccłia legẽdas cõpilari fecit. ¶ Sarraceni Sardiniam depopulantur:ſed a Pipino rege Italiæ ſuperantur. ¶ Chrunnus Bulgaribus dominatur.					
			Chrũnus		
7	40	6	21	1	808
¶ In Britãnia Eardulphus rex Nordanibrorũ patria & regno pellitur. Sed ad Carolũ imperatorẽ venięns: per eũ regno & pa-					

Rhomanorũ & Frãcorũ	Sarracenorum	Cõſtan.	Bulgarorum.	Añi.dñi
	triæ reſtituitur. ¶ Aaron Ammiras morit. Poſt quẽ			
	Muhãmad annis quinq; principatur.			
	Muhãmad			
8	41	1	7	2	809
¶ Pipinus rex Italiæ Venetiã bello ſibi ſubigit/ & nõ multo				
	poſt Mediolani obit: & Carolus imperator Venetiã			
	Nicephoro reddit. Qui Nicephorus nouis & iniuſtis legib9 oẽs ſuos exacerbat: & dei irã ſe exagerat.			
	¶ Godefrido Danorũ rege mortuo: Hemingus filio			
	eius/ pacẽ expetit ab iperatore Carolo.			
	¶ Vuachandus epatũ Leodicẽſem ſuſcipit: qui i Ar=			
	dãna Andagiũ cenobiũ cõſtruxit.			
9	42	2	8	3	810
¶ Carolus in tres partes regni ſui/ tres exercitus miſit. vnũ				
	trans Albiã/ qui Hilliones debellauit. vnũ in Pãno=			
	niã/ qui reliquias Hũnorũ & Sclauos cõpreſſit. vnũ			
	cõtra Britones/ qui eorũ pfidiã cõtudit: & vbiq; ſibi			
	victoria ꝓuenit. ¶ Carolus filio ei9 maior natu obiit.			
	¶ Carolus iperator/ rerũ ſuarũ hęredẽ Chriſtũ teſta=			
	mento facit: & quicquid in re mancipi habebat / in			
	tres partes diuiſo: tertiã corũ partẽ paupib9 & famu			
	lãtibus palatio delegauit. duas vero partes/ in ptes			
	viginti vnã ſubdiuiſit: & Metropolitanis epis qui to			
	tidẽ ſibi ſuberãt diſtribuit. vt Metropolis eccl'ia ter=			
	tiã aſſignatæ ſibi partis haberet: & duas inter ſuffra=			
	gantes epiſcopos diuideret.			
¶ Nomina archiepiſcopaliũ ciuitatũ quæ erãt ſub Carolo.				
	¶ Rhoma/ Rauenna/ Mediolanum/ Forũiulij qui &			
	Aquileia/ Gradus/ Colonia/ Magũtia/ Iuuanũ quę &			
	Salzburch/ Treueris/ Senonis/ Veſontio/ Lugdun9/			
	Viẽna/ Rothomagus/ Remis/ Arelas/ Tharenteſia/			
	Ebredunũ/ Burdegala/ Turonis/ Bituricas.			
	¶ Nicephorus iperator Bulgariã ingreditur: & quia			
	victorię tẽperare neſciuit/ a Bulgaribus cũ multo ſe=			
	natorij ordinis nũero ꝓmitur. ¶ Stauratius filio eius/ poſt			
	eũ ãno vno iperat.			
	Stauratio			
10	43	3	1	4	811
¶ Hemingus rex Danorũ moritur. Poſt quẽ duo in=				

Rhomanorũ & Frãcorũ	Conſtan.	Sarracenorũ	Bulgarorum	Añi.dñi
	ter ſe de regno cõtendẽtes: bello colliduntur/ in quo			
	pene vndecim millia Danorũ ꝓmũtur.			
	¶ Maguntię pons quingentorũ paſſuũ longitudinis			
	trans Rhenũ/ quẽ Carolus iperator per decẽ ãnos in=			
	genti labore & mirabili opere de lignis conſtruxe=			
	rat: ita vt ꝓpetuo durare poſſe videret. Ita tribus ho=			
	ris cõflagrault: vt ne vna quidẽ aſtula ſup aquã remanet.			
	¶ Stauratio depoſito/ Michael iperat poſt eũ ãnis 2.			
	Michael			
11	44	1	4	5	812
¶ Carolus iperator Ludouico filio ſuo coronã iperialẽ imponit: &				
	Bernardũ filiũ Pipini regis/ Italiæ regem facit. ¶ In Frãcia			
	apud cenobiũ Elnonẽſe ſanctus Amandus a Lanthario ele=			
	uatur: a depoſitione eius ãno circiter 152. cuius corpe adhuc			
	integro ſu ento/ cũ eius capilli & vngues qui excreuiſſe vide			
	bãtur/ ꝑciderẽtur: & de ore ei9 dẽtes adhibita forcipe extra=			
	herẽtur: ſanguis inde ꝓfluxit, qui ad memoriã poſterorum			
	adhuc ſeruatur.			
12	45	2	5	6	813
¶ Carolus imperator per totas Gallias cõcilia ſuper ſtatu eccl'iarũ				
	ab epis celebrari edicit: vnũ fuit Maguntiæ/ alterũ Remis/			
	tertiũ Turonis/ quartũ Cabilonis/ quintũ Arelati.			
	¶ Muhãmad Ammiras fratri ſuo Habdalæ cõgredit: a quo			
	ſupatus eũ ſibi cõregnare iuſtus patit. & hoc bello regnũ Sar			
	racenorũ per aliquot ãnos diſcinditur. ¶ Michael iperator			
	Chrũno Bulgari cõgreſſus: de bello victus fugit & ex deſpe			
	ratiõe rerũ monachus factus/ iperiũ deponit. Poſt quẽ Leo			
	ãnis 8 iperauit. Leo Habdallas			
13	46	1	1	7	814
¶ Carolus iperator gloſus/ regno & iperio ſuo pacato & dilatato/ ſta				
	tu quoq; eccl'iæ ſancte & religioſe ordinato/ morit & ſepelit			
	Aquis: ãno ætatis ſuæ 72. qui pro magnitudie operũ/ agno			
	minatus eſt magn9. cui9 vitã/ Emardus deſcripſit. Poſt quẽ			
Ludouicus	Ludouicus filius eius iperauit ãnis 26.			
1		2	2	8	815
¶ Inter Ludouicũ & Leonẽ iperatorẽ pax firmatur				
	¶ Hariolus rex Danorũ/ patria & regno pulſus a filijs Go=			
	defridi/ ad ipatorẽ Ludouicũ veniẽs iplorat opẽ recupandi.			

Rhomanorũ & Francorũ	Constan.	Sarracenorũ	Bulgarorum	Añ. do
Chrũnus ſucceſſu lętatus/ Conſtantinopolitanos incurſat				
inſolẽtius: & vſq; ad portas vrbis vagatur crebris ĩcurſib⁹.				
2		3	3	9	816
Stephan⁹. pp.	Stephanus Rhomanę eccleſiæ 95: p̃ſidet. Hic mox			
in Franciã venit: & Ludouicũ ĩperatorẽ Remis coronauit.				
Ludouicus ĩperator exercitũ cõtra Danos mittit:				
& per eum obſides accipit.				
3		4	4	10	817
Paſchalis. pp.	Paſchalis Rhomanę eccleſiæ 96: prędet.			
Vuaſcones ab ĩperatore Ludouico deſiſtũt: ſed ab				
eius exercitu edomiti/ cito reſipiſcunt.				
4		5	5	11	818
Cloamir rex Abroditarũ/ ab ĩperatore Ludouico deficit:				
& ad Danos tranſit.				
5		6	6	12	819
Ludouicus ĩperator Britones ſibi ſubigit. Murman⁹ vero				
dux eorũ qui nomẽ ſibi regis vſurpauerat ab eis peri				
mitur. Bernardus rex Italiæ/ cõſpiratiõis cõtra ĩpe				
ratorẽ factę accuſatur: & reus maieſtatis adiudicat⁹/				
primo oculis & regno/ dehĩc vita priuatur. Hariol=				
dus in regnũ Danorũ a Ludouico remittitur.				
6		7	7	13	820
Cloamir rex Abroditarũ & Lupus rex Vuaſconũ dãnati				
capitis ab ĩperatore Ludouico exiliãtur.				
Aquiſgrani generali cõuentu habito: p diſpoſitio=				
nem ĩperatoris Ludouici epiſcoporũq; & abbatum				
aliqua capitula ad vſ⁹ regulariũ monachorũ addita				
ſunt: & multa ſanctarũ ſcripturarũ cõpilatiõe facta/				
clericorũ & clericaliũ ſanctimonialiũ/ regulæ cõſti=				
tutæ ſunt.				
Deficiente Hyſtoriarũ narratione: ceſſat etiam narratio				
de regno Bulgarorum et Sarracenorum.				

Rho. & Francorũ	Cõſtantinopolitanorũ	Añ. do
7	Paſchalis papa corpus ſanctæ Ceciliæ vir=	8	821
ginis ipſa reuelante ĩuenit aureis velatũ in=		
dumẽtis ſanguine ĩpius adhuc infuſis & ip=		
ſam & corpora ſanctorũ Valeriani ſponſi eius		

Rho. & Francorum	Cõſtan.	Añ. do
et Tyburcij & Maximi/ Vrbani quoq; papę/ ĩ eccl'iam		
a ſe eis ædificatã tranſpoſuit. Ludouicus ĩperator		
ptitionẽ regni ĩter filios ſuos factã cõfirmat: ſacramẽ=		
tis optimatũ ſuorũ. Leo ĩpator Gręcorũ/ pĩmitur		
in palatio ſuo: cõſpiratiõe optimatũ ſuorũ/ & p̃cipue		
Michaelis domeſticorũ comitis/ & ipſe Michael im=		
perauit ãnis nouem. Michael		
8 In Turingia ceſpis longitudine pedũ quiquagita/	1	822
latitudine quatuordenũ/ altitudine ſexquipedali/ ſi=		
ne manibus de terra p̃ciſus & ſubleuatus eſt: & vltra		
pedes vigintiquiq; tranſlatus eſt.		
In Saxonia tellus in modũ aggeris limite vnius leugę intumuit.		
9 Eleuatio ſancti Vrſinari cõfeſſoris/ Lobiẽſis cele=	2	823
brat. Drogo frater Ludouici ĩperatoris: fit Metẽ		
ſiũ ep̃s. Lotharius filius ĩperatoris a patre ĩ Ita=		
liã dirigit̃; qui a Paſchale papa cõſecratus/ coronã		
regni & ĩperatoris atq; Auguſti nomẽ accepit.		
Rhomę quidã nobiliũ pĩmũtur/ pro eo quod ꝑniores eſſe iuſto vi=		
derẽtur: ad fidelitatẽ Lotharij ĩpatoris. Quod crimẽ cũ etiã ĩ		
ip̃m papã Paſchalẽ intorqueret/ papa ſe apud ĩpatores excu		
ſat & de hoc crimine corã populo & legatis ĩperatoris Rho=		
mę cũ magno ep̃orũ numero ſe iureiurando expurgat.		
Terrę motus factus eſt: multæ villę & domus/ cœleſti igne		
cremãtur. hoies & aĩalia ictu fulminũ examinantur/ fruges		
grãdine vaſtãtur: cũ ipſa grandine veri lapides imenſi pon		
deris cadũt. & hęc ꝑdigia grãdinis/ hoim mortalitas ſubſe=		
quitur. In territorio Tullẽſi/ villa cõmerciaco puella duo=		
dẽnis poſt ſacrã cõionẽ ĩ paſcha a ſacerdote ſuſceptã: primũ		
p̃ decẽ menſes pane/ deinde õni cibo & potu per triẽniũ ab=		
ſtinuit. & poſt: ad cõmunẽ hoim vitã rediit.	Eugen⁹. pp.	
10 Eugenius Rhomanæ eccleſiæ 97: prędet.	3	824
Corpora ſanctorũ Seueri Rauẽnatis ep̃i/ & vxoris		
eius Vincentiæ/ & filiæ Innocentiæ: ab Ortigario		
ep̃o Magũtiã trãſlata ſunt. In Gallia ante ſolſti=		
tiũ eſtiuale aere in tẽpeſtatẽ repente cõuerſo: ingens		
fragmentũ glaciei cũ grandine cecidit. cuius longi=		
tudo pedes quindecim/ latitudo ſex/ groſſitudo duos.		

Añ.dd	Rho.	Francorũ	Constantino.
		pedes habebat. ¶ Legati Michaelis iperatoris inter	
		cetera munera detulerũt Ludouico iperatori libros	
		Dionysij Ariopagitę ab ipso cõscriptos de Hierar=	
		chia/id est sacro principatu/petẽte ipo Ludouico de	
		Greco in Latinũ translatos. Qui libri Parisius i ipo	
		sacri martyris festo missi cũ gaudio suscepti sunt. Q đ	
		gaudium virtus sancti martyris auxit decẽ & nouẽ	
		egrotis in ipa nocte ibi sanatis. ¶ Vualchãdus Leo=	
		diẽsis epṡ/ corpus sancti Hucberti trãsfert a Leodio	
		ad Andagiũ monasteriũ. ¶ Rabbanꝰ sophista/& sui	
		tẽporis poetarũ nulli secũdus: fit abbas Fuldensis.	
		Qui multa de scripturis sctis disseruit: qui etiã librũ	
		de laude sanctæ Crucis figurarũ varietate distinctũ	
		difficili & mirãdo poemate cõposuit. & Sergio papę	
		sancto Petro offerendũ misit.	
825	11	¶ Harioldus rex Danorũ cũ vxore & filijs & sua Da	4
		norũ parte Magũtiæ baptizat: & ab iperatore mune=	
		ribus & pte Frisię in beneficiũ sibi data honoratur.	
		¶ Hilduinus abbas sancti Dionysij sacriq; palatij archica=	
		pellanus Rhomã mittens: a papa Eugenio sancti Sebastiani	
		corpus accepit/& Suessionis in basilica sancti Medardi col=	
		locauit. vbi dũ adhuc inhumatũ in loco in quo allatũ est ta=	
		ceret tanta signorũ & virtutũ gratia in noie eiusdẽ martyris	
		enituit/vt a nullo mortaliũ vel enumerari vel enarrari pos=	
		sint. Quorũ quędã tanti stuporis esse dicũtur: vt hu=	
		manã fidẽ excedãt nisi certũ esset deũ pro quo idem	
		martyr passus est: omnia facere posse.	
826	12	¶ Corpa Marcellini & Petri martyrũ de Rhõa subla	5
		ta: & Franciã trãslata/multis signis clarificata sunt.	
		¶ Corpus etiã sancti Gregorij papę ad vrbẽ Sucssio	
		nis translatũ esse dicitur. ¶ Valentinus papa	
827	13	¶ Valẽtinus Rhomanę eccleſiæ 98: pſidet. quo post	6
Gregorij. pp.		quadragita dies põtificij defuncto: Gregorius Rho=	
		manę eccleſiæ 99: pręſidet. qui etiã quartus Leo di=	
		ctus est. ¶ Rabbanus abbas/tractatus ī libro Sapiẽ=	
		tiæ & Eccleſiastico: ad Otgariũ archiepm edit.	
		¶ Amalarius librũ de officijs eccleſiasticis ad īpera=	
		torẽ Ludouicũ scribit. ¶ Angelonius etiã ad eundẽ ī	

Rho.	& Fracorum	Constan.	Añ.dd
	peratorẽ tractatus in libros regũ edit.		
	¶ Anſegisus abbas Lobiẽſis edicta iperatoris Caroli		
	magni & Ludouici filij eius ad eccleſiaſticã legẽ p=		
	tinẽtia: in duobus libris digeſſit. Idẽ edicta eorũdẽ ad		
	mũdanã legẽ ptinẽtia: in duobꝰ æque libellis digeſſit.		
14	¶ Italicus Ludouici imperatoris exercitus claſſe in	7	828
	Africã trãſuectus: cõſerto prelio magnã Afrorũ stra=		
	gem fecit. ¶ In Vaſconia annona de cœlo pluit fru=		
	mẽto ſimilis: ſed grana breuiora habẽs.		
	¶ Corpora ſanctorũ Valentini & Geneſij: in Angiã		
	monaſteriũ tranſlata ſunt.		
15	¶ Cõtra Ludouicũ iperatorẽ/cõmotio & ſimultas fi=	8	829
	liorũ eius & optimatum exoritur.		
	¶ Hoc ãno qui eſt ãnus ab initio mundi/quadrimil		
	leſimus ſextingẽteſimus octuageſimus octauus: fini=		
	tur nouꝰ ãnus magnus ab initio mundi qui eſt ãno=		
	rũ quingentorum trigintaduorum.		
16	¶ Apud Cõſtãtinopolim Theophilus iperat ãnis 15.	9	830
	¶ Gregorius papa dolens crebris Sarracenorũ icur=		
	ſionibus vexari/& vaſtari ſuburbiũ Rhomanę vrbis		
	circa eccl'iam Petri apoſtolorũ principis. Intẽdit illic		
	vrbẽ nouã ædificare: ad quod cõſilio & auxilio ipe=		
	ratorũ animatꝰ: nouam fabricã cœpit. Theophilus		
17	¶ Sarraceni Siciliã incurſãtes/etiã Lypparim inſulã	1	831
	deuaſtãt: vbi corpus Bartholomei apſi quieſcebat.		
	quod olim loculo plũbeo inſectũ & in mare merſũ a		
	paganis nõ ferẽtibus illud ,ppter nimiã ſignorũ cla=		
	ritatẽ/ab oĩbus venerari: ab India vſq; ad hãc inſulã		
	vltra delatũ fuerat. Cuius oſſa modo a Sarracenis		
	huc illucq; diſperſa/& a quodã monacho ipſo reue=		
	lante collecta: Beneuentũ tranſferuntur.		
	¶ Ludouicus iperator aduerſantes ſibi quoſdam ex=		
	auctorauit/ alios exiliauit/alios bonis priuauit: ac p		
	hoc filios & optiates ſuos magis cõtra ſe exacerbauit.		
18	¶ Gregorius papa in Galliam veniens/ contra im=	2.	832
	peratorem cum filijs agebat.		
	¶ Imperator vxorem ſuam Iudich/ quaſi cauſam		
	malorum abdicauit.		

Añ.do	Rho.& Francorum		Conſtãtino.
833	19	ℂLudouicus iperator a ſuis deſertus ac ꝓditus & in	3
		poteſtatẽ filiorũ redactus: eꝑorũ iudicio arma depo-	
		ſuit/& ad agendã pœnitentiã incluſus eſt.	
		ℂSol & luna per ecclypſim deficiunt.	
834	20	ℂLudouicus iperator relaxatur/ arma & imperiũ &	4
		vxorẽ accipit ac filiũ Lotharĩũ ĩ Italiã redire coegit.	
835	21	ℂMonẽte Gregorio papa & oĩbus eꝑis aſſentiẽtibꝰ	5
		Ludouicus iperator ſtatuit vt in Gallia & Germania feſtiui-	
		tas oĩm ſanctorũ in calẽdis Nouẽbris celebraretur quã Rho	
		mani ex inſtituto Bonifacij papę celebrãt. ℂHoc tꝑe reli-	
		quię Viti martyris a Pariſius ad Corbeiã Saxonię tranſferũ	
		tur. vnde ipſi Frãci teſtati ſunt: ꝙ ab illo tꝑe gloria Frãcorũ	
		ad Saxones tranſlata ſit.	
		ℂEbdo Remorũ archiepus deponitur/aliſq; multi	
		qui cũ eo in delectionẽ Ludouici iperatoris cõſpira-	
		uerãt: damnãtur & exiliantur.	
836	22	ℂGregorius papa cõſumatã nouę vrbis fabricã ſol-	6
		leniter dedicauit: eamq; vrbẽ Leonianã appellauit.	
		vel a Leone tertio huius noĩs papa/qui huius opis	
		fundamenta olim geſſerat: vel a ſeipſo/ quia & ipſe	
		Leo quartus dictus eſt.	
837	23	ℂNormãni Gallias grauiter infeſtant/ Doreſtatum	7
		vaſtant/ Andouerpũ opidũ & Vuitlã emporiũ ſitum	
		iuxta oſtiũ Moſæ ĩcẽdũt: a Friſonibꝰ tributũ accipiũt.	
		ℂSarracenis ad deꝑdandũ vſq; ad portũ Rhõanũ	
		veniẽtibus: Rhõani iſtãtia Leonis papę auxiliãtibꝰ ſibi etiã	
		Neapolitanis eos bello excipiũt/ & coopante diuinitus ſibi	
		graui turbine vẽtorũ vſq; ad ĩternitionẽ pene victos delent.	
838	24	ℂCometes in ſigno Libręapparet.	8
		ℂNormãni Vualchaum inſulã vaſtant: & tributũ exigunt.	
839	25	ℂLudouicꝰ iperator filio ſuo Lothario ſub fide ad	9
		ſe veniẽti recõſiliatur: eiq; dignitatẽ iperij & regni	
		tribuit coronã. ℂCometes in ſigno Arietis apparet:	
		& per aliquot dies plurimi inſtar ſtellarũ igniculi per	
		cœlum diſcurrere videntur.	
840	26	ℂLudouicus iperator moritur: & Lotharius ſolus ĩ-	10
	Lotharius	perũ vſurpãs/ imperat ãnis 15.	
841	1	ℂCarolus & Ludouicus filij iperatoris/dolentes ſe	11

Rhõa.& Francorũ	Conſtantino.	Añ.do
a fratre ſuo Lothario debita regni parte priuari: cõ-		
tra eum inſurgere parant.		
2 ℂCometes in ſigno Aquarij apparuit.	12	842
ℂTribus fratribus de regni ptitiõe diſcordãtibus/cõ		
ſeritur inter eos pugna in pago Antiſſiodorẽſi apud		
villã Fontanedũ: & tanta cędes vtriq; facta eſt/vt		
nulla ętas meminerit tantã ſtragẽ hoĩm fuiſſe factã		
in gẽte Francoꝝ. & ita eorũ vires ibi attenuatę ſunt:		
vt iã nec ſuos termios ab externis tueri poſſent. vi-		
ctoria tamẽ Carolo & Ludouico prouenit.		
3 ℂFratribus nondũ de bello deſiſtẽtibus/cõſilio op-	13	843
timatũ tãdẽ de pace agitur: & de parte ſingulorũ 40		
primorũ accipiũtur. qui in vnũ cõueniẽtes regnum		
æqualiter diuiderẽt: & ita pax ĩ ãnũ ſequẽtẽ induciaꝛ.		
ℂLudouicus interim ꝓgens in Saxoniã	validiſſimã	
libertorũ cõſpiratione dños ſuos opprimere volẽtiũ		
fortiter cõpeſcuit: actoribus factionis capitali ſentẽ-		
tia dãnatis.		
ℂHis temporibus floruit Theodulphus abbas Flo-		
riacenſis/poſtmodum epiſcopus Aurelianenſis/de		
quo refertur ꝙ illos verſus quos in die palmarũ ſin-		
gulis ãnis eccl'iæ Galliarũ decãtare in vſu habẽt: ĩpe		
cõpoſuerit. id eſt Gloria laus & honor. Quos cũ ipſe		
Ludouico iperatore ſecus domũ in qua exul detine-		
batur apud Andegauũ tranſeunte/decantaret: audi-		
ens imperator & miſertus illius/ iuſſit eũ abſolui.		
ℂSergius papa.		
4 ℂSergius Rhomanæ eccleſiæ centeſimus: prędidet.	14	844
Ad cuius electionẽ cõfirmandã/ Ludouicus filius ipe		
ratoris Lotharij a patre miſſus: ab eodẽ papa in regẽ		
Longobardorũ vnctus eſt.		
ℂMauri Beneuentum occupant.		
ℂDeſcripto in tres ptes regno fratres ad vrbẽ Gal-		
liæ Virdunũ cõueniũt & inter ſe pacificãtur. Et da-		
tis & acceptis inuicẽ ſacramẽtis/quiſq; ad deſcriptas		
ſibi partes regni tuendas reuertuntur. Carolus ac-		
cepit occidentalia regna a Britannico occeano		

Rhōa.	Francorum		Constantino.	Añ.do
		vsq; ad Mosam fluuiũ: in qua parte ex tunc & modo nomen Franciæ remansit. Ludouico orientalia regna cesserunt: omnis scilicet Germania vsq; ad Rheni fluenta & aliquæ trans Rhenũ ciuitates/cum adiacẽtibus pagis propter vini copiã. Lotharius qui maior natu erat & imperator appellabatur/omnia Italiæ regna tenuit cum ipsa Rhoma: necnõ & prouinciã & mediam partem Franciæ inter Scaldum & Rhenũ/quæ mutato nomine ab eo denominatur Lotharingia. Post factã ergo diuisionem/Carolus regnat in Francia annis 34. Ludouicus frater eius: in Germania annis 33.		
	Carolus			
5	1	¶ Ludouicus rex Germaniæ Abroditos a se deficere molientes/ bello perdomuit: occiso rege eorum/eorumq; terram & populum sibi diuinitus subiugatũ/per duces ordinauit.	15	845
		Apud Constantinopolim Michael & Theodora imperant annis vndecim.	Michael & Theodora.	
6	2	¶ Normãni regnum Caroli grauiter infestãt: & vsq; Parisius nauigio veniũt: cum Frisonibus tribus pręliis confligunt: in primo victi/ in duobus victores existunt.	1	846
		¶ Ludouicus quatuordecim duces Boemanorũ cum suis baptizari fecit.		
		¶ Carolus cũ Britonibus infœliciter pugnat.		
¶ Leo papa.				
7	3	¶ Leo quitus Rhomanę eccleſię centesimus primꝰ: pręsidet. Hic decreuit vt dum missarũ sacra sollemnia celebrantur: nullus ex laicis in presbyterio stare vel sedere vel ingredi prę sumat/nisi tantum sacra plebs quæ ad ministrationẽ sacri officij constituta est. Decreuit etiam vt octauę assumptionis sanctę marię: in ecclesia Rhomana celebrarẽtur quod ante nõ fiebat.	2	847

Rhōa.	Francorum		Constantino.	An.do
8	4	¶ Rabbanus abbas Fuldensis ordinatus Magũtiæ archiepiscopus: celebrata synodo Maguntiæ iussu Ludouici regis/multa ecclesiæ vtilia decreuit.	3	848
		¶ Quędã pseudo ꝓphetissa dicẽs instare diẽ iudicij: Maguntiã sollicitabat. Ita vt etiã alios sacri ordinis ad se inclinaret: quæ ab archiepo correpta: cõfessa est se per suggestionẽ cuiusdã ꝓsbyteri questus causa hoc fecisse.		
9	5	¶ Godescalcus hęreticus a Rabbano archiepo rationabiliter vt multis visum est cõuincitur: sed tamen in suo perseuerat errore.	4	849
		¶ Sancta Helena imperatrix a suo filio Cõstãtino magno/primo huiꝰ noīs īperatore Rhomæ i eccłia sanctorũ Marcellini & Petri martyrũ/in Mausoleo purpureo sepulta/ad Franciã a Theogiso monacho transferꝝ. & in dyocesi Remẽsi magna Frãcorũ veneratiõe excolitꝝ.		
10	6	¶ Frãci a Boemanis graui ꝓlio vincũtur: cui bello spũs malignus se pfuisse p os Arrepticĩ publice ꝓtestatus est. & per se & per suos socios/spũs scilicet supbiæ & discordiæ egisse: vt Franci terga verterent.	5	850
11	7	¶ Reliquiæ scti Hermetis martyris p Lothariũ īpatorẽ in Gallias mittũtur: & apud Indã monasteriũ honorifice condũtur.	6	851
		¶ Fames valida Germaniã attriuit: vt etiã pater filiũ suũ deuorare voluerit. quo tẽpore Rabbanus archiepꝰ multã beniuolẽtiã paupibꝰ exhibuit.		
12	8	¶ Carolus rex Francorũ/filios fratris sui Pipini regis: Pipinũ & Carolũ regnũ inquietantes capit. & in monachũ attonsos/in monasteriũ trudit.	7	852
13	9	¶ Normãni p mare Britãnicũ ostia Ligeris ingressi: vrbẽ Nãnetũ inuadũt. epm sabbato sancto paschę baptismũ celebrantẽ trucidãt: clerũ & populũ perimunt. inde Andegauis/ deinde Turonis aucupant: & vt tempestas	8	853

Rhōa.	Francorū		Constan.	An.do
		omnia diruunt: templum etiā sancti Martini incendunt.		
		¶ [illegible]		
14	10	¶ ~~Fama est hunc Ioannē fœminam fuisse & vni soli familiari tantum cognitam: qui eā complexus est, et grauis facta peperit/ papa existens, quare eam in eo pontifices non numerant quidam: ideo nomini numerum nō facit.~~	9	854
		¶ Hincimarus Remorum archiepiscopus in Francia claret: qui vitam sancti Remigij scripsit.		
¶ Benedictus papa.				
		¶ Benedictus Rhomanæ ecclesiæ centesimus secundus: præsidet. Hoc conspiratione malignorum deposito: Anastasius pręsulatum inuadit. Sed Anastasio a legatis imperatoris Lotharij deiecto/ & in carcerem truso: Benedictus honorifice relocatur.		
		¶ Normāni qui per viginti annos Franciam nimis attriuerant: in patriam suam reuersi intestino inter se bello vsq; ad internitionem delentur. vt de regia stirpe eorum/ nullus nisi puer vnus remaneret.		
15	11	¶ Terremotus / aeris insolita commotio / turbines/ tempestates/ grandines / fulmina multa / multis modis incommoda hominibus inferunt: quidam etiam homo igne cœlesti consumptus est / veste illesa manente.	10	855
		¶ Lotharius imperator/ partito inter filios regno: abrenunciat sæculo. & in Prumia monasterio/ habitu monachi suscepto: non multo post dormiuit in domino.		

Hos 5 versus de Papa Ioanne suppositios esse, nec reperiri in autographo, affirmant viri docti

Rhōa.	Francorum		Cōstan.	An.do
		¶ Ludouicus filius eius olim a Sergio papa in regē vnctus: īperat ānis 21. Lothari⁹ vero frater eius/ Lotharingiā tenet.		
Ludouicꝰ				
1	12	¶ Maginradus ęremita martyrizatur.	11	856
		¶ Rabban⁹ egregiæ vitæ & sciētiæ archiep̄s obijt. ¶ Apud Cōstātinopolim Michael solus imperat ānis 13.		
Nicolaus. pp.			Michael	
2	13	¶ Nicolaus Rhomanæ ecclesiæ 103: p̄sidet. Cuius ordinationē Ludouicus īperator sua præsētia roborauit. ¶ Colonię orta tēpestate populo in basilicā sancti Petri cōfugiēte/ subito fulmen īstar ignei draconis basilicā scidit ac penetrauit/ & tres homines diuersis quidē locis: sed vno ictu in mortē deiecit. Alios etiā sex/ eodē īpetu semiuiuos reliquit.	1	857
3	14	¶ Frāci sup crudelitate Caroli regis sui apud Ludouicū fratrē eius expostulāt: & eū ad regnandū sup se cōtra Carolū inuitāt. Quod ille incōsulte aggressus: turpit alienis excessit finib⁹.	2	858
		¶ In prochia Magūtina/ malignus spūs euidēs nequitię suę dedit inditiū. Nā primo lapides iaciēdo/ & pietes domorū quasi malleis pulsando/ inde manifeste loquēdo/ furta etiā ꝓdendo/ discordias inter vicinos seminādo/ hoīes inquietabat. Deniq; animos oīm cōtra vnū hoīem cōmouit: quasi ꝓpter eius peccata/ cęt̄i talia paterētur. cui⁹ fruges ī vnū coaceruatas/ īcendit. qui vbicūq; ītrasset: statim domus illa exurebatur. vt iam eis nisi in agris locus manēdi nullus esset. Propter hoc p̄sbyteris lętanias agentibus/ & bn̄dictā aquā ispargētibus/ īimicus lapides iaciēdo/ multis cruētatis tandē aliq̄diu quieuit. Presbyteris recedētibus inimicus flebiliter vlulās: tandē presbyterū quendā noīatim exprimēs se quādo aqua bn̄dicta ispargebat̄ sub capa illius: quasi familiaris sui latuisse ꝓfessus est: accusās eū cū filia ꝓcuratoris cōcubuisse. Sic ꝑ triēniū īstitit: donec ibidem cuncta ædificia incendio cōsumeret.		
4	15	¶ Ludouicus rex Germanię plurima pręlia cōtra Sclauos strēnue gessit: & capto prīcipe eorum/ Rastrix nomine propter violatā fidē oculos ei eruere iussit.	3	859

Rhōa		Francorum	Constantino.	Añ.do
		¶ Principibus Caroli regis inter se discordantibus/Britones		
		destitutā auxilio terrā inuadētes: vsq; Pictauis oia vastādo		
		veniūt. quos redeūtes rex Carolus, psequut⁹/ Britāniā ītrat:		
		et pugna cōserta/Franci vincūtur/ Britones		
		in sede eorum grassantur.		
5	16	¶ Numeneus rex Britonū/dū instaret regnū	4	860
		Frācorū depopulari: visum est ei assistere sibi		
		sanctū Maurilianū Andegauēsis vrbis olim		
		epm. a quo in capite baculo pcussus: iram dei		
		morte plensit. ¶ Hoc tēpore Leuculfus dux		
		Saxonū pater Ottonis ducis/auus autē Hen		
		rici regis: corpus sācti Innocētij papę a Rho		
		ma in Saxoniam transtulit.		
6	17	¶ Herispous filius Numenei rex Britonū/Ca	5	861
		rolo regi cōfœderatur: & muneratus / eius se		
		dominationi subdit.		
7	18	¶ Lotharius rex Lotharingiæ/Vualdradam	6	862
		pelicē supducēs cōlugi suę Tetbergę: cōsētiē		
		tibus sibi archiepis Gunthario Colonienſi &		
		Tetgaudo Treuerēsi magnā sibi calamitatē parauit.		
8	19	¶ Hucbertus abbas & dux frater Tetbergę	7	863
		reginę/pro repudio sororis suæ cōtra Lotha		
		rium insurgit. ¶ Gūtharius & Thetgaudus ar		
		chiepi Rhomę a papa Nicolao p adulterio		
		Lotharij regis examinati: cū & suis synodalib⁹ ge		
		stis q̄ pferebāt/& suop ore etiā cōuicti fuissēt: epatu		
		& sacris gradibus exordinati/anathematizati sunt.		
		eisq; tamē laicalis cōmunio cōcessa est.		
9	20	¶ Excōmunicata pelice Vualdrada a legato	8	864
		apostolico/vidēs Lotharius rex etiā sibi excō		
		municationē intētari: Tetbergā vxorē suā re		
		cipit/sed nō multū id pfuit. quia nō multo post re		
		pudiata vxore pelicē recepit: nec vltra vllo correp		
		tionis modo ab ea separari potuit.		
10	21	¶ Corpora sanctorū Eusebij & Potētiani mar	9	865
		tyrū: dono Nicolai papę ad Gallias translata		
		in monasterijs voto religiosorū sancto Petro		
		collatis honorifice tumulantur.		

Rhōa.		Francorū	Cōstan.	Añ.do
		¶ Rex Bulgarorū ad Christianissimū cū sua gente cōuersus		
		missis ad eū a sede apostolica sacri ordinis ministris acceptis		
		etiā a rege Ludouico subsidijs/adeo in fide solidatur: vt nō		
		multo post filio matore in regnū ordinato/ipe abrenūcians		
		sęculo monachus factus sit. Sed cū filius eius iuuenilit ages		
		ad gētilitatis cultū vellet redire: militiæ cingulo & cultu re		
		gio resūpto filiū psecutus cœpit/& oculis eius effossis/eū in		
		carcerē trusit. & filio iuniore in regnū locato/ sacrū habitū		
		recepit: & in eo vsq; ad finē vitę pseuerauit.		
11	22	¶ Herispoo a suis pempto/Salomon filius	10	866
		ei⁹ sup Britones regnat: & Carolo cōtra se ve		
		nīēti cōfœderat. ¶ Normāni Galliā repetētes		
		Nānetis/ Andegauis/ Pictauis/ /& Turonis termios		
		depopulāt. Quib⁹ occursātes dux Aquitanie Ranul		
		fus/& Robertus fortis Marchio/dū ipi incaute pliā		
		tes pmūtur: ceteri a Normānis vt oues a lu		
		pis/aceruatim sternūtur.		
12	23	¶ Sarracenis Beneuentanā regionē icursan	11	867
		tib⁹/ Ludouicus iperator viriliter occurrit.		
		Ad cuius auxiliū Lotharius frater eius ppe		
		rans/ multa ḡdē plia cū eo strēnue gessit. Sed		
		exercitu suo propter intemperiē aeris morbis		
		& morsibus aranearum nimis grauato/ cum		
		multo suorū dispendio redijt.		Adrian⁹. pp.
13	24	¶ Adrianus Rhomanæ ecclesiæ 104: psidet.	12	868
		¶ Cometes manifeste apparet.		
		¶ Michael Gręcorū iperator/sensu diminutus		
		adeo mente excedebat: vt familiares suos iu		
		beret occidi. quos tamen ad se rediens/ sibi		
		presentari exigebat.		
14	25	¶ Basilius quē Michael iperator paupertē ex	13	869
		familia vnius abbatis sibi asciuerat/& cubi		
		culariū factū ad tātos honores puexerat vt		
		alter ab iperatore appellaretur: sępe ab ipera		
		tore per insaniā occidi iussus: timens ne tali		
		occasione occideretur: elegit magis ipse im		
		peratorem interficere q̄ ab eo interfici. & i		
		perauit annis decem & septem.		

Rhōa.	Francorum		Cōstan.	Añ.do
	¶ Corpus sancti Mauri qui fuit discipulus sancti Benedicti			
	asportatū a Glātifolio in Burgūdiā ꝓpter timorē Normāno			
	rū trāsfertur ad Fossatēse cenobiū: quod cōstruxit sāctus Ba-			
	bolenus sancti Colūbani discipulus.		Basilius	
15	26	¶ Lotharius rex Rhomā ad Adrianū papā se	1	870
		excusatū vadit. A quo dū ꝓ cōprobatione ino		
		cētie suæ ad examinationē corpis & sanguis		
		dñi/tam ipe q̄ optimates regni iussati fuissēt:		
		& ipe & oes qui corpus dñi nri cū eo temere accipe		
		ꝑsumpserūt/infra ipm annū perierūt. ipso statim in		
		redeundo Placentiæ defuncto.		
16	27	¶ Coloniæ celebrata synodo ad dedicationē	2	871
		eccleſię a tribus Lotharingiæ Metropolitis:		
		Liutperto Maguntino/Bertulfo Treuerensi/Vuille		
		berto Colonięsi cū ab eis maior eccl'ia quę est sancti		
		Petri deberet dedicari: ꝑcedēte nocte auditę sunt vo		
		ces malignorū ſpirituū/inter se dolentiū & cōquerē		
		tiū se a possessis diu sedibus debere expelli.		
	¶ Carolus rex Francorū/defuncto fratruele suo Lotharīo/			
	dū Lotharingiā solus vsurpare nititur: per moderātiā & in-			
	dustriā Ludouici fratris sui Germanorū regis/ad hoc attra-			
	ctus est: vt ęqualiter inter se regnū fratruelis diuiderent.			
		¶ Ab exercitu Ludouici Germanici/vario e-		
		uentu varia bella cōtra Sclauos geruntur.		
17	28	¶ Carolū regē Francorū domestica calami-	3	872
		tas i filijs suis afflixit. ¶ Siquidē Carlomānū		
		in clericatu vsq; ad dyaconatus officiū ꝓue-		
		ctū/ipe pater cœpit & excęcauit. ꝓ eo q̄ ad apostasiā con-		
		uersus/& oi genere nocendi regnū pturbans: alter quidam		
		Iulianus effectus erat. ¶ Porro alter filius eius Carolus dū		
		icōsulte voluisset experiri/exptā cuiusdā Albuini militis for		
		titudinē/& solus soli cōgressus fuisset: ab eodē Albuino igno		
		rante quis esset peremptus est. ¶ Basilius iperator Gręcorū		
		inter cetera munera mittit Ludouico regi Ger-		
		manorū/cristallū mirę magnitudinis/mire		
Ioānes papa.		auro gēmisq; ornatū: cū pte nō modica sanctę crucis.		
18	29	¶ Ioānes Rhomanæ eccleſiæ 105: pręsidet.	4	873
		Ad hunc Ioānes Rhomanę eccleſiæ dyacon-		

Rhōa.	Francorum	Cōstan.	Añ.do
	vitā primi Gregorij papę scribit in quatuor libellis laudabili		
	ter ęditā. ¶ Adalgisus dux Beneuētanorū a Gręcis seductus/		
	contra Ludouicū iperatorē rebellat: & multas Italiæ vrbes		
	ab eo desciscere facit. Cui iperator viriliter repugnās: Bene-		
	uentū & Capuā capit. Sed dolis Adalgisi ꝑsuasus/exercitū		
	dimittere/ita ab eo est circūuentus: vt nō posset euadere nisi		
	turpi fœdere facto cōpulsus: iurasset Adalgiso se nūq̄ in vita		
	sua Bñuēti fines intraturū. Ob hoc Adalgisus a senatu Rhōano reus		
	maiestatis & hostis publicus adiudicatus: & bello contra se		
	decreto in Corsicā fugit. ¶ Carolus iunior Ludouici Germa-		
	norū regis filius/a dęmonio grauiter in ꝑsentia patris & op-		
	timatū eius vexatur: & in ipa vexatione/cōfi-		
	tetur hoc sibi ideo contigisse: quia contra pa-		
	trem suū cōspirationē facere moliebatur		
19	30	¶ In Italia/Brixæ tribus diebus & tribus no	5	874
		ctibus sanguis de cœlo pluisse narratur.		
		¶ Normāni a regno Ludouici Germanorū		
		regis tributū exigētes/ab exercitu eius gra-		
		uiter cęsi vincūtur.		
	¶ Locustæ Galliā depopulantur inumerabiles: cęteris locu-			
	stis maiores. sena alarū regimina/sex pedes/duos dentes la			
	pide duriores habētes/vt castrorū acies turmati volantes/			
	duces cū paucis itinere vnius diei mittētes ad metenda lo-			
	ca venturę multitudini: circa horā nonā ad locū prędictum			
	venientes/ibiq; solis ortū expectantes/per spaciū vnius diei			
	aerē velabāt: ipm solis radiū obnubilātes. ore lato/extenso			
	intestino/oia viridia in herbis & arboribus vastabāt. spaciū			
	diurni itineris quatuor aut quiq; milibus extendentes. Hoc			
	miserabili spectaculo vsq; ad mare Britānicū pueniētes tan-			
	dē flatu vētorū in ꝑfūdū maris dimersæ sunt sed estu occea-			
	ni ad littus relectæ ex putredie sua aere corrupto multos pe			
	rire fecerūt. Secuta fames valida/multos cōsūpsit in-			
	edia: vt pene tertia pars hoim cōsūpta sit.			
20	31	¶ Hiems solito asperior & ꝑlixior: nix & gelu	6	875
		a calēdis Nouēbris vsq; ad vernale eqnoctiū.		
		¶ Ludouico regi Germanorū appuit i sōnis		
		genitor suꝰ olim iperator/adiurās eū ꝑ nomē		
		sanctæ trinitatis vt eum eriperet a tormentis		

Rhōa	Francorū		Constantino.	Añ. dō
		quibus detinebatur: vt tandē æternā requiē		
		habere mereretur. Ob hoc ad diuersa mona-		
		steria elemosinis destinatis obnixe filius suc-		
		currebat patri. vnde dat intelligi ꝙ licet idē		
		iperator multa deo & hoibus placita fecisset: plura		
	tamē cōtraria in regno suo fieri cōsensit. in quibus grauiora			
	videbātur ꝙ hęresi Nicolaitarū nō restitit: & monita Ga-			
	brielis archangeli duodeci capīs cōphensa quę Emarchus			
	ei legenda & obseruāda obtulit/seruare nō studuit.			
	¶ Normāni vrbē Andegauis quasi in ea habitaturi/cū suis			
	oibus occupāt. Ad quā oppugnandā/Carolus ascito Salo-			
	mone Britonū rege multis diebus eā obsedit. Sed cū Nor-			
	māni ad desperationē adducti fuissent: rex multo exercitu/			
		pecunia ab eis accepta/egressum eis ānuit:		
		eisq; hoc pacto peiora faciendi locū dedit.		
21	32	¶ Cometes solito rutilantior appuit. ¶ Subi-	7	876
		ta & nimia aquarū inūdatio facta est i Iunio:		
		ita vt i Saxonia villa quędā longe a torren-		
		tibus & fluminib⁹ remota i momēto cū hoi-		
		bus/& bestijs/& arboribus/& ædificijs/cū ec		
		clesia & altari/penitus absorpta sit. vt nullū habitationis re-		
	manserit vestigiū. ¶ Ludouicus iperator in Italia moritur:			
	& patruus suus Carolus rex Frācorū Rhomā pgit. & Ioan-			
	ne papa & Rhomanis per munera sibi consiliatis/ iperator			
	creatur: et iperat annis duobus. Sed ei statim a Ludouico			
	fratre suo bellū paratur: ꝙ se incōsulto solus iperiū fratruelis			
	vsurpauerit. ¶ Britones rege suo Salomone mortuo pro cō-			
	tentiōe regnādi intestino iter se bello collidūtur: sicq; inuicti			
	cessant a Gallię exterminio. ¶ Carolus iperator post adeptū			
	iperiū vltra se elatus/cōsuetudines Frācorū vilipēdēs Græ-			
	cas gīas & isolitos habit⁹ affectabat. & talari Dalmatica i-			
	dutus & desup balteo accīctus pēdēte vsq; ad pedes/capite			
	vero inuoluto velamine serico & dyademate supimposito			
	pcedebat. Et cū esset lepore timidior & hostes fugere quā			
	fugare paratior: fratrē suum Ludouicū lacessebat/minatus			
		tantas copias se conducturū. vt ab equis flu-		
		mine exhausto ipe per aridum alueum Ger-		
		maniæ regnum intraret.		

Rhōa.	Francorū		Constan.	Añ. dō
Carolus caluus				
1	33	¶ Hēricus monachus vitā Germani Antissi-	8	877
		odorensis heroico metro in sex libellis luculē		
		ter exaratā/Carolo iperatori obtulit.		
	¶ Ludouicus regnās in Germania moritur: relinques tres			
	filios suos hęredes/Ludouicū iuniorē/& Carolū. qui nō mul			
	to post ipauit/Carlomānū patrē Arnulfi iperatoris.			
	¶ Carolus iperator de morte fratris sui gauisus/iiu-			
	stitiā quā cōtra fratrē cōceperat/ contra filios fratris pficere			
	paratus/cū quinquaginta & eo amplius hoim milib⁹ regnū			
	eorū aggressus Coloniā vsq; venit: filijs Ludouici alias oc-			
	cupatis. Ludouicus iunior legatione ad patruū missa: roga			
	bat ea quę pacis sunt. Quod cū ipetrare non posset eū viri-			
	liter bello excepit: eūq; victū cū nimio exercitus damno &			
		multo dedecore fugere compulit.		
		¶ Ingruēte in Germania pecorū pestilentia:		
		dū canes vndiq; collecti cadaueribus incū-		
		berent/ita disparuerūt: vt nec viui nec mor		
		tui reperirentur.		
2	34	¶ Carolus iperator Rhomā secundo pfectus:	9	878
		Bosoni Germano vxoris suę neptē suā filiam		
		Ludouici imperatoris vxorē dedit/& data ei		
		prouincia in regē eū coronauit vt etiā regibus ipe-		
	rare videret. Qui audiēs fratrueles suos Carlomānū & Ca-			
	rolū cōtra se exercitū adducere: pauore solutus reditū pa-			
	rat. & inter redeundū a quodā Sedechia iudęo male potio-			
	natus Mantuæ moritur. Filius ei⁹ Ludouicus cognomēto			
	Balbus secūdus post diuisionē regnat i Frācia ānis duob⁹.			
	Iunior vero Carolus fili⁹ Ludouici Germanorū regis/im-			
	periū adeptus est ānitētibus sibi quibusdā nobiliū Rhoma-			
	norū: Ioāne autē papa satagēte iperiū transferre ad Ludo			
		uicum balbum filium recens defuncti Caroli		
		imperatoris.		
Carolus Ludouicus balbus				
1	1	¶ Ioānes papa iniuriatus a Rhomanis: ita vt	10	879
		etiam in custodia teneretur pro eo ꝙ Caro-		
		lo nō fauebat in Francia veniens cum rege		
		Ludouico balbo pene annū moratus est.		

Rhōa.	Francorū	Constantino.	Añ. dō
	¶ Normānorū plusq̄ quinq; milia a Frācis in Gallia cęsa sūt.		
	¶ Hoc tēpore clarebat Milo monachus sancti Amandi: qui vitā sancti Amandi metrice cōposuit: & librū de sobrietate ad Carolū Caluū scripsit. Sub hoc Milone adolescebat etiā nepos eius Hubaldus: qui in septē liberaliū artiū peritia clarus/egregie p̄ter cetera in Musica claruit: & de multis sctis		
	cātus dulci & regulari modulatiōe cōposuit.		
2	¶ Sol hora diei nona ita obscuratꝰ est/vt stel	11	880
	lę in cœlo apperēt ¶ Rex Frācorū Ludouicꝰ		
	Balbus moritur: vxorē suā ex se grauidā relinquens.		
	De regno eius Frācis varie sentiētibus: aliis illud filij Ludouici Balbi ex cōcubina deberi iudicātibus/aliis Bosoni proui nciæ regulo ad illud iniuste inuadendū assentiētibus/aliis vero illud regno Germaniæ restituere volentibus / nascitur interim ex legitima vxore Ludouici Balbi filius: qui ex nomine aui Carolus noiatus est. Filij tamē Ludouici Balbi ex cōcubina/Ludouicus & Carlomānus dicti: interim regnū Frācorū inter se diuidētes/regnāt ānis quinq;: & Bosonē semper persecuti sunt. ¶ In silua Franciæ Carbonaria/plusq̄ nouē milia Normānorū a Francis cędūtur.		
	Ludouicus et Carlomanus		
3 1	¶ Carolus iperator fratre suo Carlomāno defuncto/& nō multo post Ludouico altero fratre suo imatura morte p̄uento: post claras de inimicis victorias/regnū Germanię obtinuit.	12	881
4 2	¶ Carolus Rhomæ a papa Ioāne i iperatorē benedicitur. ¶ Normāni adiūctis sibi Danis Francią & Lotharingią p̄uagātes/Ambianis/Attrebatis/Corbeią/Cameracū/Taruēnā/fines Morinorū/Menapiorum/Brachatensiū/oēmq; circa Scaldum fluuium terrā. monasteria sctōrū Vualarici & Richarij ferro & igni deuastāt. Inde Vual fluuiū ingressi: totā Batuā/palatiū etiā Neomagi icendūt. ¶ Eodē ānno Godefridus & Sigefridus reges Normānorū/ cū inestimabili multitudie iuxta Mosam i loco Hasló cōsedentes: Leodiū/Traiectū/Tungris/Coloniā/ Agripinā Hūnam/cū adiacētibus castellis cōburūt. Aquis in palatio equos stabulātes: opidū & palatiū incendūt. p̄terea monaste	13	882

Rhōa.	Francorū	Cōstantino.	Añ. dō
	riū Stabulaus/Malmūdariū/Indā/Prumiā.		
	sacri ordinis in vtroq; sexu ministri vbi potērant oportunius latebant: & sanctorū corpora & pignora locis tutioribus abscōdebāt.		
	Ad hęc mala Hug filiꝰ Lotharij ex Vualdrada pelice in Lotharingia & Boso supradictis in Burgūdia tyrānizabant.		
5 3	¶ Normāni vrbē Treuerim incēdūt & Metis vsq; pueniūt: ibiq; cōserto prelio Christianos vincunt. In hoc prelio Gnalo Metensiū episcopus cęsus est.	14	883
6 4	¶ Carolus iperator & Gallis & Germanis ad auxiliādū regno euocatis/Normānos obsidēt. Cū quo Godefridus rex facto fœdere vt sibi Frisia prouincia & Gisla filia Lotharij regis vxor daretur: baptizatus est & ab iperatore de sacro fonte susceptus. Sigefrido quoq; regenimis munerato/eos a regno suo recedere fecit. Qui mox Frāciā repetētes/post multas incursiones a Carlomāno rege Francorū duodeci milia argēti probati pro tributo exigunt: & sic in duodecī ānis pacē promittētes mare repetunt.	15	884
	¶ Hoc tēpore Radulphus quidā corpus sancti Calixti papę & martyris a Rhomana vrbe in Franciā trāsfert: qui Calixtus ieiuniū quatuor tēporum celebrari instituit.		
7 5	¶ Carlomāno rege Francorū mortuo/cuius frater Ludouicus iam priori anno obierat. Normāni Franciā repetūt: dicētes se cū rege Frācorū tantū nō cū Francis pacis pepigisse pactū. Hinc cōpulsi Franci Carolū iperatorē ad auxiliandū sibi insultantes: Franciā ei subiciūt. Qui cōtra Normānos apud Louaniū castra metatos/semel & bis exercitū misit: sed nichil dignū fecit. Regnauit ergo Carolus etiam in Frāncia annis quinq;.	16	885

Rhōa	Francorū	Constantino.	Añ. dō
	¶ Hyncimarus Remorū archiepus obijt.		
	Carolus	¶ Marinus papa.	
8	1	¶ Marinus Rhomanæ eccleſiæ 106 pręſidet.	17	886
		¶ Hug filius Lotharij regis/ex Vualdrada		
		pelice paternū Lotharingiæ regnū rebellādo		
		aſſequi ſperās/Godefrido Normānorū cui ſo-		
		ror ſua Gila nuptlerat medietate affectati regni ꝓmiſſa ꝓſua-		
		det vt ab ſperatore imperiales fiſcos ad libitū ſuū ſibi addi		
		peteret. per hoc vtriq; ſperatorē circūuenire putās/ſi daret:		
		Normāni hoſtes regni in viſceribꝰ regni imitterētur. Si ne-		
		garet: iuſtā rebellādi cauſā habere videreť. Ad hoc tractā-		
		dum iuſſu ſperatoris Henrico duce & Godefrido in Batuā		
		ex cōdicto cōuenientibus inter agendū Godefridus cum ſuis		
		ꝓmittur. Nec multo poſt etiā Hug ab Henrico excęcatur: &		
		nouiſſime in monachū Prumię attondeť. Apud Cōſtātino-		
		polim Baſilio ſperatore mortuo/ Leo filius		
		eius ſperat ānis 18.	Leo	
9	2	¶ Normāni a Louanio exeūtes/Pariſius ob-	1	887
		ſident. Cōtra quos Hēricus dux exercitū du-		
		ces dū incaute equitat: in foueā quā Normā		
		ni factā quiſquillꝰ operuerāt lapſus trucidať.		
		¶ Hug dux & abbas mirę poteſtatis & prudētię moriť.		
¶ Agapitus papa.				
10	3	¶ Agapitus Rhomanę eccľię 107: prędet.	2	888
		Hic in aliquibus libris nō ānumeratur.		
		¶ Carolus ſperator cū Normānos nequiret		
		expellere: tādē tacto fœdere cōceſſit eis regio		
		nes quę erāt vltra Sequanā/quarū incolę cō-		
		tra ſe rebellabāt. quę pars Francię/a Normā-		
Adrianus. pp.		nis Normānia appellata eſt.		
11	4	¶ Adrianus Rhomanę eccľię 108: prędet.	3	889
		¶ Carolus imperator zelatus vxorē ſuā ꝑ eo		
		ꝙ plus iuſto familiariter ageret cū Luituual-		
		do Vercellēſi epo: ꝓteſtať in cōcione ſe nunq		
		cū ea coiſſe. Illa vero ſe virginē eſſe gloriata:		
		accepto repudio monaſterū petiſt.		
12	5	¶ Carolus ſperator corpe & animo deficiēs/	4	890

Rhōa.	Francorum	Constantino.	Añ. dō
	ab optimatibus regni repudiať: & Arnulphus		
	filius Carlomāni regis fratruelis eiꝰ/in regnū		
	ſublimatur: & regnat ānis 12. Hic Arnulfus		
	patruo ſuo ex ſperatore etiā neceſſarijs egēti:		
	fiſcos in Alemannia delegauit. qui ſequenti		
	anno obijt.		
	¶ Rhomanū īperiū & regnū Francorū miſe-		
	re diſcerpit. in Italia nēpe Berēgarius & Vui-		
	do de regno cōtendūt.		
	¶ Frāci vero neglecto Carolo Ludouici bal-		
	bi puero vix decēni/regē ſibi ꝑficiūt Odonē		
	filiū Roberti ducis: quē a Normānis occiſū ſupra diximꝰ.		
	¶ Radulphus autē corona ſibi impoſita/ rex		
	Burgūdionū ſtatuit quod regnū multo tpe durauit		
	¶ Regnum Burgundionum incipit.		
Arnulfus Odo		¶ Baſilius. pp.	
1	1	¶ Baſilius Rhomanę eccľię 109: prędet.	5	891
		Hic in aliquibus libris nō inuenitur.		
		¶ Normāni Pariſius expugnare non valētes/		
		Burgundiā aggrediūtur: & Senonis vrbem		
		oppugnāt/ſed nō expugnant.		
		¶ In Italia Sarraceni caſtrū quoddā Fraxi-		
		netū occupātes: magno exitio Italię eſſe cœperūt.		
2	2	¶ Normāni a Senonis Pariſius repetunt: &	6	892
		inde repulſi ꝑ Macronē fluuiū Trecas vrbē i-		
		cendūt. & vſq; Virdunū & Tullū vrbes/cun-		
		cta depopulātur. ¶ Vuido Berengariū bis vi		
		ctū ex prędio fugat. ¶ Odo rex Danos ſuper		
		Auxonā fluuium bello vincit.		
3	3	¶ Arnulfus rex/Zuendebaldo duci Maharē-	7	893
		ſiū ducatū Boemanorū addens: & Boema-		
		nos ꝑ hoc ſibi infeſtos fecit & Zuendebaldo		
		ꝑ adiectionē potētię/materiā cōtra ſe rebellā		
		di dedit. Ad quē debellandū/cū nō ſufficeret:		
		gentem Hungarorum deo inimicam regno		
		imiſit:/eorū ꝙ auxilio Zuendebaldū deuin-		
		cit & tributarium fecit.		

Rhōa.	Francorū	Constantino.	Añ. do
		¶ Sanctus Vualdricus in Baioaria nascitur.	
4	4	¶ Normāni iterū a Parisius repulsi/fines Bri-	8	894
		tonū icessunt:& primo victores/postea a Bri-	
		tonibus vincūtur/in duobus prelijs duodecī	
		milibus suorū peremptis.	
		¶ Odone rege per cōsiliū Frācorū in Aquita-	
		nia demorante/Franci puerū Carolū duodē-	
		nē Ludouici balbi filiū/ i regnū paternū re-	
		uocant:& Remis a Fulcone archiepo in regē	
		benedicī faciūt.& oritur longa cōcertatio in-	
		ter eum & Odonem.	
¶ Stephanus papa.			
5	5	¶ Stephanus Rhōanæ ecclesiæ 110:psidet.	9	895
		¶ Normanni Lotharingiā repetentes/circa	
		Leodiū cū Christianis pugnant & vincūt.	
		¶ Sunderoldus Maguntiæ archiepus: a Normānis	
		Vuarmaciæ martyrizatur. ¶ Arnulphus rex audita	
		cede suorū a Baioaria cōtra Normānos pugnatur9:	
		ppat cū valido exercitu, quos supra fluuiū qui Tilia	
		dicitur pedestri prelio adorsus:tantā ex eis stragem	
		fecit/vt ex innumerabili multitudie vix supesset qui	
		ad classem aduersum nunciū ferret.	
		¶ Normannorū residui transuadata Mosa Ribuariā	
		& Arduēnam vastādo puagātes trās mare recedūt.	
		¶ Claruit hoc tēpore Remigius Antissiodorensis: in	
		exponēdis scripturis diuinis/& humanis studiosus.	
		¶ Hoc tēpore claruit in Burgūdia Berno ex comite	
		abbas Gigniacensis cenobij a se fundati:qui etiā ex	
		dono aue comitissæ/cōstruxit Cluniacū ceno	
		bium in cellā Gigniacensem.	
6	6	¶ Arnulphus rex Zuendebaldū filiū suū ex	10	896
		cōcubina/facit regem Lotharienſium.	
		¶ Carolus rex opem Arnulphi regis contra	
		Odonē implorat:ad cuius auxiliū rex Arnul	
		phus exercitū misit/sed parū cōmodi cōtulit.	
		¶ Carolus rex Hundeum regem Normāno-	
		rū baptizari fecit:eūq; de sacro fōte suscepit.	

Rhōa.	Francorum	Constantino.	Añ. do
7	7	Arnulphus rex a Berēgario Italico iterpella-	11	897
		tus ad auxiliū sui cōtra Vuidonē & Zuende-	
		baldū filiū suū cū exercitu misit in Italiā. Sed	
		Vuido viriliter agens & primores exercitus	
		donis corrūpens:eos ineffícaces redire fecit.	
8	8	¶ Arnulphus rex/Lōgobardiā potēter īgres-	12	898
		sus/Pergamenū vrbē armis capit:cuius co-	
		mitē Ambrosiū āte portā vrbis laqueo suspē-	
		dens:cęteris vrbibus terrore incusso ad obse	
		quelā suā oēs adduxit ¶ Odo musicus ex cle-	
		rico Turonēsi monachū ꝓfitet sub Bernone abbate.	
9	9	¶ Odo rex Frācorū moritur: obtestās prima-	13	899
		tes vt Carolū in regno reciperēt.	
		¶ Carolus regno Francorū toto recepto:re-	
		gnauit ānis 27. ¶ Apud Triburias celebrata	
		synodo cōtra laicos qui auctoritatē epalē mi-	
		nuere tētabāt:plura sup statu sanctæ ecclesię	
	Carolus	decreta sunt. ¶ Formosus papa.	
10	1	¶ Formosus Portuēsis epus Rhomanę eccl'iæ	14	900
		101:psidet. Cōtra volūtatē quorūdā Rhoma	
		norū/qui Sergiū dyaconū Rhomanę eccl'iæ	
		facere voluerāt: sed nō pualuerāt.	
		¶ Hic Formosus cū aliquando in sinistrā suspitionē	
		venisset Ioāni 8 papę:timore eius fugiēs/epatū Por-	
		tuēsem reliquit/& quia reuocatus a papa redire no-	
		luit: anathematizatus est.& tandē ad satisfaciendū	
		papæ in Gallias veniens/vsq; ad laicalē habitū de-	
		gradatus est/iurans se nō amplius Rhomā intratu-	
		rū/nec epatū suę vrbis repeliturū:cōfirmās etiā pro-	
		prię manus scripto se in laicali cōmunione pseuera-	
		turū. Post a Marino successore Ioānis in epatu con-	
		tra datū sacramētū restitutus:nō solū Rhomā īrauit	
		sed etiā Rhomanę eccl'iæ papatū suscepit. Propr qđ	
		cū multo scādalo multa per multos ānos q̄stio & cō	
		trouersia agitata est in eccl'ia:aliis eius & ab eo ordi	
		natorū cōsecrationē irritā esse debere ꝓiudicātibus/	
		alijs ecōtra qualiscunq; fuerit Formosus/tamē ꝓpter	
		sacerdotalis officij dignitatē & fidē eorū qui ordia-	

Rhôa.	Francotũ		Constan.	An. dñi
		ti fuerãt: oẽs cõsecrationes eius ratas esse debere sa-		
		niori cõsilio iudicãtibus/ pſertim cũ ipse Formosus		
		a Marino papa absolutus fuerit a periurio. Ab hoc		
		Formoso Arnulphus rex inuitatus/ Rhomã venit:		
		sed nõ admissus/ Rhomã Leonianã obsedit. Lepus-		
		culo forte versus vrbẽ fugiente/ & exercitu cũ clamo		
		re nimio sequẽte/ Rhomani timẽtes se de muro ꝓji-		
		ciũt: & hostibus p factos aceruos murũ ascendendi		
		locũ faciũt. Sic capta Rhoma/ illos qui papã iniuria		
		uerãt decollari fecit: & a papa in iperatorẽ bñdicitur.		
		¶ Fulco Remorũ archiepus / ꝓmitur a Vuinemaro		
		satellite Balduini Flãdrensiũ comitis: pro eo ꝙ ab-		
		batiã sancti Vedasti Attrebatis a Carolo in bñficiũ		
		acceperat. quã Balduinus iam per aliquot		
		annos q̃uis nullo cõcedente inuaserat.		
11	2	¶ Vuido rex/ Arnulphũ iperatorẽ se vsq; q̃q;	15	901
		persequentẽ nõ ferens: quippe cui nec vrbes		
		nec castra munita natura resistere poterant.		
		dũ se fugiendo tutaretur: iperator vxorẽ eiꝰ obsedit.		
		que iam rebus suis diffidens/ p vnũ familiarẽ ipera-		
		toris multa pecunia correptũ/ ei poculũ mortiferum		
		dedit. quo hausto/ p triduũ excitari nõ potuit aptis		
		oculis nil loqui aut sentire valẽs: que res eũ repeda-		
		re coegit. Quẽ recedentẽ Vuido persecutus:		
Bonifaci⁹ pp.		a deo percussus obiit.		
12	3	¶ Bonifacius Rhomanę eccl'ię 112: prẽsidet.	16	902
		¶ Arnulphus iperator longa egritudine dis-		
		solutꝰ: vel (vt quidã ferũt) afflictus a minutis		
		vermibus quos pediculos vocãt adeo in cor-		
		pore eius scaturientibus vt a nullo medicorũ minui		
		possent: moritur. & Ludouicus filiꝰ eius/ post eũ re-		
Stephan⁹ pp.		gnat ãnis decem. ¶ Stephanus Rhomanę eccleſię		
		113 pſidet: mensibus quatuor. Hic primũ a Formoso		
		papa ep̃s Anaguinę eccleſiæ ordinatus: ip̃m For-		
		mosum pſequitur: & ordinationes eius õnes irritas		
		esse debere decernit: & alia horribilia dictu in eũ fe-		
		cit. Legitur eni quia ipse & nõ Sergius corpus For-		
		mosi a sepulchro in consilio ꝓtractũ/ & papali veste		

Rhôa.	Francorum		Constan.	An. dñi
		exutũ: laicali induit: & abscisis duobus digitis dex-		
		tere manus eius in Tyberim prẽcipitari fecit.		
	¶	Rhomanus Rhomanę eccl'iæ 114: prẽsidet.	Romanꝰ pp.	
	¶	In Italia pro Vuidone filius eius Lãbertus con-		
		tra Berengariũ regnat.		
Ludouicus			¶ Theodorus. pp	
1	4	¶ Theodorus Rhomanę eccl'ię 115: p̃sidet.	17	903
		Hic cõtra Stephanũ papã sentiẽs/ recõsilia-		
		uit ordinatos a Formoso. quos Stephanus p		
		vim Rhomæ intus & nõ foris exordiauerat:		
		nec tamẽ prẽsumpserat eos iterũ cõsecrare.		
		His recõsiliatis/ Theodorus papa libros ab-		
		renũciatiõis reddidit/ & igni cremari p̃cepit.		
	¶	Ioãnes Rhomanę eccleſię 116: p̃sidet. Hic etiã ad	¶ Ioãnes. pp.	
		confirmandã Formosi ordinationẽ quã Stephanus		
		deposuerat: synodũ 74 ep̃orum p̃sentibus Franco-		
		rum archiepiscopis/ & rege apud Rauennã statuit.		
		& corã eis combusta est synodus quã Stephanus in		
		damnationem Formosi fecerat.		
		¶ Lamberto filio Vuidonis mortuo/ Beren-		
		garius regno potitur.		
	¶	Hũgarorũ gens Barbara quę quibusdã clu		
		sis remota/ nec ad meridianã plagã/ nec ad		
		occidentalẽ exeundi antea habuerat faculta		
		tem/ per Arnulphum ruptis clusis emissa. quę		
		Arnulpho veniẽte aliquantulũ temperaue-		
		rat rabiei suæ. modo eo mortuo per totam		
		Galliã/ Germaniã/ Italiamq; vt fera tempe-		
		stas diffunditur.		
	¶	Zuendebaldus rex/ a Lothariẽsibus in bel-		
		lo perimitur. in qua conspiratione & bello		
		quicunq; vulneratus est: aut mortẽ non eua		
		sit/ aut nunq̃ sanari potuit.		
	¶	Francone Leodicensiũ episcopo mortuo/		
		Stephanꝰ ep̃s subrogat: vir sanctitate & scie-		
		tia clarus/ qui vitã & passionẽ sancti Lãberti		
		martyris ad Hermãnũ archiep̃m vrbanius ędidit:		
		cantũ quoq; nocturnũ de eodem martyre/ cantum		

Rhõa.	Francorũ	Constantino.	An. dõ
		quoq; de ſancta trinitate: & de iuẽtione Stephani ꝓ-	
		thomartyris/dulci & regulari modulatiõe cõpoſuit.	
		¶ Conradus comes pater Cõradi/qui poſt Ludouicũ	
Bñdictus. pp.		regnauit: pimit in bello a comite Alberto.	
2	5	¶ Bñdictus Rhomanę eccleſię 117: preſidet.	18	904
		¶ Ludouicus rex/conſerto cũ Hũgaris ꝓlio:	
		miſerabiliter vincitur. ¶ Apud Cõſtãtinopoli Leo-	
		ne iperatore mortuo/Cõſtãtinus filius eius & Alexã	
		der frater ipſius Leonis: iperant anno vno.	
¶ Leo papa.		Cõſtantinꝰ & Alexander.	
3	6	¶ Leo Rhomanę ecclię 118: preſidet. Hunc	1	905
		poſt triginta dies ordinatiõis ſuę Chriſtofo-	
Chriſtoforus		rus preſbyter ſuus capiẽs/& i carcerẽ trudẽs:	
papa		per iuaſionẽ Rhomanę ecclię 119: preſidet.	
		¶ Hũgari ſupioris ãni victoria elati regnũ Ludoui-	
		ci ſub tributo redigũt. ¶ Apud Cõſtantinopoli Ale-	
		xãdro iperatore mortuo: Cõſtãtinus iperat ãnis 39.	
		Cõſtantinus	
4	7	¶ Hũgari victos Grecos ſub tributo redigũt.	1	906
		¶ Apud Grecos Rhomanꝰ humilis quidẽ ge-	
		nere/ſed quia Leonẽ ferocẽ occiderat: expertę forti-	
		tudinis habitus/& p hoc a Leone iperatore dux na-	
		ualis exercitus cõſtitutus: volẽs fieri tutor Cõſtanti-	
		ni iperatoris qui admodũ puer erat/tutorẽ a pre illi	
		deputatũ & oẽs principes palatij ad ſe extra vrbẽ ar-	
		te euocatos capit & palatio eliminat/& fauentes ſibi	
		officijs curialibus honorat. Focas autẽ qui terreſtrẽ	
		exercitũ cõtra Symeonẽ Bulgarorũ regẽ duxerat/	
		hoc nũcio pterritus: fugit a bello/& oẽs fugere fecit.	
		Sic q; aios & vires Bulgaribus addidit: Greços acriꝰ	
¶ Sergius. pp.		debellãdi. Et ipe a Rhomano captus: oc'is priuat.	
5	8	¶ Sergiꝰ Rhomanę ecclię 120: pſidet. Iſte eſt	2	907
		Sergius dyaconus ꝓpter Formoſum a papa-	
		tu reprobatus: qui ab eodẽ Formoſo epꝰ fa-	
		ctus/ad Frãcos tamẽ ſe cõtulit/& eorũ auxilio Chri-	
		ſtoforũ iuaſorẽ capiẽs & i carcerẽ trudẽs: latẽter Rho	
		mã igreſſus/papatũ iuaſit/& Rhõanos minis & ter-	
		roribus ppulit: vt oẽs ordinationes Formoſi irritas	

Rhõa.	Francorũ	Constantino.	An. dõ
		haberẽt: & in vltionẽ ſuę repulſæ (quod dictu	
		nephas eſt) Formoſũ ſepulchro extractũ i ſe-	
		de põtificatus ſacerdotaliter indutũ decolla-	
		ri pręcepit. Et inſup tribus digitis abſciſis/in	
		Tyberim iactari fecit. & oẽs quos ille ordina	
		uerat: iniuſte exordinauit. Quẽ a piſcatoribꝰ	
		inuentũ/ et in baſilica apoſtolorũ principis	
		loculo deportatũ: quędã ſanctorũ imagines	
		adoraſſe & venerabiliter ſalutaſſe palã oibus	
		viſæ ſunt. ¶ Apud Greços Rhomanus pater	
		Baſileos factus: vt ſecurius ageret/matrẽ Cõ-	
		ſtãtini iperatoris vxorẽ duxit. ſuã vero filiã/	
		ipſi Cõſtantino deſpondit.	
		¶ Hũgari Bulgares victos tributarios ſibi faciũt.	
6	9	¶ Rhomanus ipetrato a principibus vt etiã	3	908
		indumenta iperialia & dyadema iperij accipe-	
		ret: nõ iam tutor iperatoris: ſed ſup iperatorẽ	
		iperator videbat eſſe. & etiã Chriſtoforũ filiũ	
		ſuũ in iperio aſſeſſũ/Cõſtãtino iperatori i pro-	
		cedẽdo pferebat: ſed Chriſtoforus nõ multo poſt obijt.	
7	10	¶ Hũgaris etiã Italiã depopulãtibꝰ: rex Be-	4	909
		rengarius bello cõgreſſus/miſerabiliter vinci	
		tur. Rhomanus iperator Greçorũ/Bulgares	
		Greços fortiter debellãtes/facto fœdere mitigauit.	
8	11	¶ Sarraceni ex Africa a rege ſuo miſſi i Italiã	5	910
		vt Apuliã & Calabriã cõtra Rhomanũ ipe-	
		ratorẽ rebellãtes/ſub ditione illius redigerẽt:	
		pugnãdo Apulis & Calabris fortiter debella-	
		tis/Rhomani verſus gyrantes: Gareliano oc	
		cupant montẽ. Ibiq; munitiõe ſibi facta mul	
		tas Italię vrbes debellauerũt.	
		¶ Adelbertus quidã ex primoribꝰ Auſtraſioꝝ	
		p ſeptẽniũ Ludouico regi rebellis/dono Ha-	
		tonis Magũtini archiepi ad regẽ deducꝰ de-	
		collat. ¶ Regino abbas Pruminenſis/Chroni-	
		cam ſuam a natiuitate dñi inchoatã: vsq; ad	
		hunc annum perduxit.	
9	12	¶ Hungari Germaniã vaſtant.	6	911

Rhōa.	Francorum	Constantino.	Añi. dñi
		¶ Ludouicū filiū Bosonis ex filia Ludouici	
		iperatoris ab Italiēsibus a Burgūdia inuita-	
		tū in regno Berengarij excipiēs bello: iura-	
		re eū cōpulit vt si redire pmitteretur nō vltra	
		in Italiā rediret.	
10	13	¶ Ludouicus rex Germaniæ / moritur: qui	7	912
		ꝑpter tyrānorū in Italia insolentiā / & multā	
		malorū ingruentiā / nō meruit iperialē bñdi-	
		ctionē. Cui succedēs Cōradus / regnauit ānis 7: qui	
		& ipse caruit bñdictione iperiali.	
		¶ Ordo Cluniacensis incipit.	
		¶ Berno abbas moriturus Odonē olim musicū cōsti	
		tuit abbatē Cluniacēsis cenobij / ea cōditione vt ec-	
		clesia Cluniacēsis solueret annuatim ecclesię	
Cōradus.		Gigniacensi censū duodecī denariorū.	
1	14	¶ Ludouicus ab Italiēsibus ad regnandū re-	8	913
		iuitatus: tā cito oblitus iuramēti / in Italiā cō-	
		tra Berengariū vadit: & eo expulso regnū vsurpat.	
2	15	¶ Cōtra Cōradū regē potētiores regni prin-	9	914
		cipes rebellionē meditati: scilicet Arnoldus	
		de Baioaria / Buchardus de Sueuia / Huerar-	
		dus de Francia / Gillebertus de Lotharigia / & hoꝝ	
		oim ꝑcellētior Hēricus dux de Saxonia & Thurin	
		gia / tā sapiētia q̄ fortitudine regis ad gratiā eius re-	
		ducūtur. ¶ Solus Arnoldus ad Hūgaros cū vxore &	
		filijs fugiens vsq; ad mortē regis ibi māsit.	
3	16	¶ Ludouicus Veronæ captus & Berēgario a	10	915
		custodibus vrbis auro corruptis in vrbē imisso / ocīs priuat.	
		¶ Hūgari Berēgario cōfœderati / Alemāniā	
		vastāt: & a Baioarijs & Alemānis grauit cędūtur.	
4	17	¶ Carolus rex Francorū regnū Lotharingiæ	11	916
		recepit. ¶ Sarraceni a Fraxineto & Garella-	
		no mōte exeūtes / Calabriā / & Apuliā / Bene-	
		uentū / Rhomanorū quoq; vrbes ita occupāt:	
		vt vnā quāq; mediā Rhomani / mediā Sarra-	
Anastas. pp.		ceni tenerent / & grauissime Italiā pmebāt.	
5	18	¶ Anastasius Rhomanæ ecclesię 121: psidet.	12	917
¶ Dan. pp.		¶ Dando Rhomanæ ecclesię 122: presidet.	

Rhōa.	Francorū	Constan.	Añi. dñi
		¶ Hungari Alemāniā totā deuastantes / vsq;	
		Fuldā peruenerūt.	
6	19	¶ Rhomanus Græcorū iperator filios suos	13	918
		Stephanū & Cōstantinū cū dño suo Cōstan-	
		tino imperare instituit: ipso Constantino im-	
		peratore ope manuū suarū / picturā scilicet	
		pulchre exercendo sibi victū quęrente.	
		¶ Hatonē Magūtinū epm / cuius dolo olim	
		Adelbertus perierat / rex Cōradus sollicitat: etiā con-	
		tra Henricū Saxonū ducē ꝑpter potentiā ipsius sibi	
		suspectū. Ad quod cū iā torquē aureā eps fabricasset /	
		quę collo ducis secū cōtuantis mitteretur: dolo ꝑdi-	
		tus frustraꝝ est / & post triduū morbo & angore vel	
		(vt alij dicūt) fluminis ictu interiit. cōplices etiā cō-	
		silij a duce / patria eliminati sunt. Misso autē exercitu	
		a rege cōtra Henricū / tanta cędę Saxones debaccha	
		ti sunt in eos: vt a mimis declamaretur vbi nā esset tā	
		tus ille infernus qu tantā cędorum multitudinē cape-	
		re posset. ¶ Hūgari per Alemāniā in Alsatiā & vsq;	
		ad Lotharingiā peruenīūt.	Ioānes. pp.
7	20	¶ Ioannes Rauēnas eps / Rhomanæ ecclesiæ	14	919
		123: presidet. Conradus rex moriens / coram	
		principibus regni / regē designat Henricum	
		filiū Ottonis Saxonū ducis. Hic ergo regnat	
Hēricꝰ		annis decē & octo.	
1	21	¶ Henricus rex cōtra Arnoldū ab Hungaris	15	920
		regressum cū exercitu in Baioariā profectus	
		cum virtute & sapientia sua ad gratiā suam	
		inflexit.	
		¶ Robertus dux frater Odonis regis / appetēs	
		regnū Francorū cōtra Carolum: inquietabat	
		Franciā / eiusq; instinctu omnes pene primo-	
		res Franciæ / aduersabantur Carolo.	
2	22	¶ Stephano Leodicensi episcopo defuncto /	16	921
		Richarius vir catholicus a Carolo per aucto	
		ritatem papæ Rhomæ ordinatur epūs: repu-	
		diato Hilduino / qui pecunia data duci Gisle	
		berto: ambiebat ab eo sibi dari episcopatum.	

Rhõa.	Francorũ		Constan.	An.do
		ℂ Hoc tẽpore clarebat inter nobiles Lotha=		
		ringiæ sanctus Vuicbertus: qui Gẽmelacẽle		
		cenobiũ fundauit/qui diuitijs / nobilitate &		
		potẽtia clarus cingulũ mundanę militię de=		
		ponẽs/cingulo sanctæ religionis i monachico		
		habitu se accinxit. ℂ Ziptineus dux Boemię		
		ad Christi fidẽ conuersus/iuste & religiose in		
		Boemia pricipatur: & post eũ Vuatizlaus fi=		
		lius eiꝰ/iustitia & sanctitate p̃clarus. cui fra=		
		ter suus Bolizlaus nimis aduersabatur.		
3	23	ℂ Hungaris Franciã/Alsatiã/Alemãniã/Sa	17	922
		xoniãqꝫ depopulantibus: Henricus rex iuxta		
		vrbẽ Meresburch cõgressus/ vouẽs deo pro		
		adipiscẽda victoria se hęresim symoniacã de		
		regno suo eradicaturũ: inestimabili cędę eos		
		vsqꝫ ad internitiouẽ pene deleuit.		
		ℂ Rex Hẽricus quoscũqꝫ fures/aut latrones/aut si=		
		carios manu fortes & bellis aptos esse videbat: idul=		
		ta eis venia agros & arma dabat/& legionẽ ex eis fa		
		ciens ad debellãdos Barbaros exponebat/edicens		
		omnino vt ciuibus parcerent tantũmodo.		
		ℂ Carolus rex Francorũ cum auxilio Lotharienſiũ		
		iuxta vrbẽ Sueſſionũ pugnãs cõtra Robertũ fratrẽ		
		Odonis regis: qui cõtra se regnũ Francorũ inuade=		
		bat. eũ cũ multis pemit/& se & Franciã Henrico re=		
		gi submittit: eiqꝫ in pignus ppetui fœderis &		
		amoris/mittit manũ p̃cioſi martyris Dionyſij		
		Pariſienſis/auro gemmisqꝫ inclusam.		
4	24	ℂ Reges Henricus & Carolus apud Hũnã	18	923
		cõfœderãtur: Caroluſqꝫ reddit Henrico regi		
		regnũ Lotharingiæ/epis & comitibꝰ vtriqꝫ		
		iurando rem cõfirmantibus.		
		ℂ Sanguis dñi crucifixi venit in Angliã: forte		
		ille sanguis qui de imagine dñi fluxit/cũ se=		
		cũdo dñs in imagine sua a Iudęis priora patereť.		
		ℂ Africani qui per munitionẽ Gareliani mõ=		
		tis totã Italiã laniabant p militiã Ioãnis pa=		
		pæ: & per auxiliũ Rhomani Gręcorũ iperato=		

Rhõa.	Francorum		Constantino.	An.do
		ris: cõserta cum eis pugna ita atterũtur/vt ne		
		vnus quidẽ supsuerit: qui nõ aut trucidaret/		
		aut caperetur/multis testãtibꝰ apostolos dei		
		Petrũ & Paulũ in illo bello visos fuisse ad au		
		xiliũ Christianorũ.		
5	25	ℂ Rex Henricus pacẽ cũ Hũgaris: in nouem	19	924
		annis firmat. ℂ Carolus rex Francorũ a co=		
		mite Heriberto captus/in custodiã Paṛone truditur:		
		ob necẽ Roberti ducis ab eo perẽpti.		
		ℂ Radulphus rex Burgũdionũ ab Italiẽsibus ad re=		
		gnandũ cõtra Berengariũ inuitatus/cõserta cũ Berẽ		
		gario pugna/coqꝫ victor expulso/regnũ Ita=		
		lię tribꝰ annis tenuit.		
6	26	ℂ Rex Henricus vrbẽ Sclauorũ Brẽnaburch	20	925
		capit: & victis Sclauis tributũ iponit.		
		ℂ Rex Henricus Agrarios milites recẽsens/		
		vt octo eorũ in agris/nonus vero in vrbe mo		
		raretur. Vt octo in agris & sibi & nono labo=		
		rarẽt: nonus vero in vrbe/tertiã partẽ oim fru		
		gũ illorũ reseruaret in edibus a se ad hoc ex=		
		tructis. vt in bello nichil alicui eorũ deesset:		
		vrbesqꝫ rebus & viris plenę essent.		
		ℂ Berẽgarius rex ab Italiẽsibꝰ ipie pimitur.		
		ℂ Hungari Salardo duce Italiã peruagãtes:		
		Papiam obsident & incendunt.		
7	27	ℂ Carolus rex Frãcorũ/sub custodia Heriber	21	926
		ti exul & martyr moriť. ℂ Radulphus regnat		
		in Francia ãnis duobus. ℂ Symeon Bulgar		
		qui ex philosopho monachus/ ex monacho		
		milles factus/ dñabatur Bulgaribus: Gręcos		
		grauiter atterit/sed Rhomanus Gręcorũ ipe		
Radulphus		rator eius insaniã facto fœdere mitigauit.		
8	1	ℂ Post mortẽ Caroli regis/nolẽtibus Lotharĩ	22	927
		gis Henrico regi subesse: quidã Lotharigus		
		noie Christianus simulata infirmitate Gige=		
		bertũ ducẽ ad se dolo euocatũ cœpit. regiqꝫ		
		misit vt per eũ Lotharingiã sibi subiugaret.		
		At vero inspecta industria & potentia Gisle=		

Rhō.	Francorū	Constantino.	Añ. dō
	berti/filiā ſuā Gerbergā ei deſpondit & eum		
	iterū Lotharingiæ prēfecit.		
	¶ Ludouicus filius Caroli regis/inſidiātes		
	ſibi fugiens/per mare tranſit in Angliā: ma=		
	ter eni eius filia fuerat regis Anglorū.		
	¶ Rodulphus rex ab Italiēſibus repudiatur:		
	& Hugo comes Arelatēſiū i regnū ſubrogaī		
9	2 ¶ Rex Hugo quoldā Italienſiū ſuſpectos ſibi	23	928
	cōſilio & virtute Sanſonis comitis circūuen=		
	tos ſibi ſubſtrauit. ¶ Raherius Lobiēſis monachus		
	vir nimiæ ſimplicitatis/ſed experientia liberaliū ar=		
	tiū noiatus: cū Hilduino qui in Lotharingia ēpatū		
	Leodicenſē olim ambierat/in Italiā ad Hugonē re=		
	gem ꝓfectus Veronæ ēpus ab Hugone cōſtituitur:		
	Hilduino Mediolani archiēpo ordinato.		
	¶ Rex Henricus Gana vrbem Dalmaciæ capit; &		
	Dalmacis tributū īponit.		
	¶ Ludouicus in Franciā reuerſus/& licet erū		
Ludouicꝰ	noſe tamē in regno reſtitutus: regnat ānis 27.		
10	1 ¶ Lanceā mirandi operis & clauis IHESV	24	929
	Chriſti crucifixi ſanctificatā q̄ dicitur primi		
	& magni Cōſtantini īperatoris fuiſſe: donatā		
	Rodulpho regi Burgūdionū & Italię a San=		
	ſone comite rex Henricus precibus/minis/muneri=		
	bus/addita etiā parte ꝓuinciæ Sueuorū/a Rodul=		
	pho comite extorquet. & hanc ad inſigne &		
	tutamē īperij poſteris reliquit.		
11	2 ¶ Ioānes papa a militibꝰ Vuidōis Marchiōis	25	930
	captus/& in cuſtodiā truſus: ceruicali ſup os		
	eius poſito peſſime ſtrangulatus eſt. In cuius		
¶ Ioānes.pp.	loco alter Ioānes 124. ſubrogatus eſt: frater		
	Alberici Rhomā expulſo Hugone regentis.		
	Alibi legitur hoc in loco Leo papa reſidiſſe.		
	¶ Vuencezlaus princeps Boemiæ a rege Hē		
	rico i Praga vrbe obſeſſus: ſe & vrbē regi de=		
	dit/& īpoſitā Boemiæ multā tributi pecuniā ſoluit.		
12	3 ¶ Henricus rex reges Normānorū & Abro=	26	931
	ditorū Chriſtianos facit.		
	¶ Redarij vſq; ad ducēta milia hoim cōſpirātes/cō=		
	tra Henricū regē rebellāt & regnū eius grauiter in=		

Rhō.	Francorū	Constātino.	Añ. dō
	feſtāt/& vicinas gētes ad rebellādū animāt: ſed a du		
	cibus regis Bernardo & Thietmaro graui bello victi		
	oēs pene moriūtur/aut fugiētes in mare vicinū de=		
	mergūtur; & hoc facto vicinę gentes a rebel=		
	lione deterrentur.		
13	4 ¶ Arnoldus dux Baioariorū/in Italiā contra	27	932
	Hugonē regē venīēs: a Veronēſibus ſuſcipit		
	& cum Hugone confligens vincitur.		
	¶ Raherius ēpus a rege Hugone ēpatu pulſus/quia		
	Baioariis fauerat/Papiæ exiliaī: vbi & librū de ſuis		
	erūnis luculenter ędidit. Scripſit & alia mul=		
	ta legentibus vtilia. ¶ Stephanus papa.		
14	5 ¶ Stephanus Rhomanę eccl'ię 125: prēſidet.	28	933
	¶ Bñuētani cōtra Grēcos bellū agētes: quot=		
	quot Grēcorū capiebāt eunuchizabant.		
15	6 ¶ Hūgari tributū a Saxonibus repetētes ab	29	934
	exercitu regis Hērici occidūtur/aut capiūtur: eiſq;		
	vſq; ad internitionē deletis/tributū quod repete=		
	batur deo pro gr̄arū actiōe in eccleſijs & pau=		
	peribꝰ exoluit. ¶ Otto filius regis Hērici vxo		
	rem duxit filiā Eadmundi regis Anglorū. ¶ Ioannes.pp.		
16	7 ¶ Ioānes Rhomanę eccleſię 126: prēſidet.	30	935
	¶ Rex Hēricus Danos qui p pyraticā Friſo=		
	nes incurſabant vincit: & tributarios facit/&		
	Chuipiam regē eorū baptizari fecit.		
	¶ In Genuēſi vrbe fons ſanguis largiſſime effluxit:		
	portēdēs forte vrbis īpius imminentē ruinā/qui ab eodē āno		
	ab Africanis cū claſſe illuc venientibꝰ capta/cūctis ciuibꝰ ex=		
	ceptis puulis & mulieribus captis & occiſis/		
	etiā theſauris ſuis eſt vacuata. ¶ Leo papa.		
17	8 ¶ Leo Rhomanę eccleſię 127: prēſidet.	31	936
	¶ Rodulphus rex Burgūdię moriī. ¶ Inger		
	rex Ruſſorū ſcies exercitꝰ Grēcorū eſſe ductos cōtra Sarrace		
	nos/& ad iſularū cuſtodias diſpſos ad expugnādā Cōſtātino		
	poli cū mille & eo āplius nauibꝰ venit: adeo de victoria iā		
	ſecurus/qui vt Grēcos nō occidi ſed capi p̄ciperet. Quibus		
	īperator Rhomanꝰ cū paucis viriliter occurrēs circūcirca		
	Grēco igni iniecto pene oēs cū nauibus exuſſit: paucis eua=		
	dētibꝰ/omneſq; captiuos decollari iuſſit.		

Rhõa.	Francorum	Constan.	Añ. dñi
18	9	¶ Hoc ãno ꝑdigia appuere: sol sereno cœlo	32	937
		obscuratur. p feneſtras vero domorũ radios		
		quasi sanguineos emittebat.		
		¶ Hominis cuiusdã siniſtra manus ferro am-		
		putata/ post ãnũ pene adintegrũ ei dormiẽtt		
		reſtituta est: cui pro signo miraculi quasi san		
		guinea linea loco cõiũctionis notabatur.		
		¶ Henricus rex moritur/ qui licet in vincen-		
		dis inimicis glorioſus fuerit: quia tamẽ pacifi		
		cus erat nullã operã dedit/ vt effugatis ab Ita-		
		lia tyrãnis qui quasi cõductiui mercẽnarij al		
		ter alteri succedẽtes iperiũ dilaniabãt/ bñdi-		
		ctionẽ ipertalẽ accepiſſet. Poſt quẽ Otto filiꝰ eiꝰ ex		
		Matilda filia Theodorici regis Saxonũ/ iperauit an-		
		nis 36. Mons vero vbi rex Hẽricus ſepultus est: poſt-		
		ea flãmas in multis locis euomebat.		
		¶ Obijt dominus Odo primus abbas Clunia		
Otto primus		censis: succedit ei Ademarus.		
1	10	¶ Cõtra Ottonẽ iperatorẽ rebellauit Euerar-	33	938
		dus comes palatij & Giſlebertus dux Lotha		
		ringiæ: qui Gerbergã ſororẽ ipſius iperatoris		
		vxorẽ habebat. ¶ Hũgari ꝑ Auſtraſiã & Ale		
		mãniã multis ciuitatibꝰ igne & gladio cõſũ-		
		ptis: Vuarmaciæ regno tranſito vſq; ad oc-		
		ceanũ Gallias vaſtant & ꝑ Italiã redeũt.		
		¶ Princeps Boemiæ Vuencezlaus vir ſan-		
		ctus a fratre ſuo Boizlao occiditur: ambi-		
		tione ꝓcipiẽdi principatus ſeducto. in cuius		
		vltionẽ rex Otto bellũ Biozlano indixit: &		
Stephanꝰ. pp.		longa iter eos cõcertatio ꝑ 14 ãnos ꝓtracta est.		
2	11	¶ Stephanus Rhomanę eccleſię 128: pſidet.	34	939
		¶ Euerardus & Giſlebertus Henricũ fratrẽ		
		impatoris obſeſſum capiũt: eũq; fallacia ſua		
		ab ipatoris fidelitate ſeiunctũ factioni ſuæ		
		applicãt/ ſuggerẽtes ei regnũ magis cõpete-		
		re illi in patris regno nato q̃ Ottoni ante re-		
		gnum nato: ¶ Hungari a Saxonibus grauit		
		cedunt. ¶ Otto impator interim a Baioarijs		

Rhõa.	Francorũ	Constantino.	Añ. dñi
	sibi reſiſtentibus rediens/ Euerardũ exiliat:		
	iterũq; Baioarios aggreſſus/ oẽs sibi subdi-		
	dit ꝑter vnũ filiũ Arnoldi.		
	¶ Rex Otto cõſtruit vrbẽ Magathaburch quę & Par-		
	thenopolis/ id est virginũ ciuitas dicit. ¶ Italiã ve-		
	xat hęresis Antropomorfitarũ/ id est corporeã formã		
	deũ habere dicẽtiũ: cõtra quã Raherius Veronẽsius		
	epus & verbis & ſcriptis reclamabat.		
3	12	¶ Otto iperator in Lotharingiã vſq; ad Ca-	35	940
	premontẽ venit. ¶ Berẽgarius iunior Berẽ-		
	garij ſenioris ex filia nepos/ timẽs regẽ Hugo		
	nẽ ſe ꝓſequentẽ pro eo q̃ cõtra eũ regnũ Ita-		
	liæ affectaret: ad Hermãnũ Sueuorũ ducẽ & ꝑ eũ ad		
	Ottonẽ regẽ fugit. ¶ Rex Otto Boizlaũ bello ſupat:		
	at Boizlaus pro victoria ſecuros circũueniens/ prin-		
	cipẽ militię regis cũ multis trucidat: rex vero		
	Boemiã deuaſtat.		
4	13	¶ Ludouicus rex Francorũ Lotharingiã in-	36	941
	uadẽs vſq; ad Alſatiã venit: ductu Euerardi		
	Giſleberti. ¶ Rex Hugo miſſo sibi Greco igneab i-		
	peratore Grecorũ Fraxinetũ oppugnat/ & naulbus Sarrace		
	norũ exuſtis illud expugnat: & inde eos fugat. ¶ Tagma-		
	rus frater Ottonis regis ab eo ad hoſtes eius tranſit: & iter		
	cętera mala Hereſburch caſtrũ regis capit/ ibiq; a rege con-		
	cluſus telis intra eccleſiã cõfoſſus interijt.	¶ Marinꝰ. pp.	
5	14	¶ Marinus Rhomanę eccleſiæ 129: pſidet.	37	942
	¶ Ad hũc ſanctus Vualdricus Rhomã veniẽs/		
	ab eo cognouit ſe futurũ epm Auguſtę Vui-		
	delicorũ: quod poſt ãnos quindeci factũ est.		
	¶ Giſlebertus & Euerardus cũ Hẽrico fratre iperatoris iuxta		
	Rhenũ cõtra iperatorẽ bellũ parãtes milites iperatoris offen		
	dũt: & multi cũ paucis cõgreſſione facta interi in alio Rhe-		
	ni littore ante clauos dñi lanceę ſuæ infixos in oſone ꝓſtra-		
	to/ victi terga dederũt Hẽrico in Brachio inſanabiliter vul-		
	nerato. ¶ Orta diſſentione inter principes de varietate legis		
	vtrũ deberẽt auis ſupſtitibus filij filiorũ poſt parẽtes defun-		
	ctos hęreditare/ an exhęredatis fratruelibus deberet hęre-		
	ditas ad patruos redire ex regis Ottonis/ oimq; principum		

Rhoa.	Francorũ	Constantino.	Añ. do
		sententia cognitio veritatis cõmissa est gladiatorio	
		iudicio/cessitq; victoria his qui censebant fratrũ fi=	
		lios debere cum patribus hęreditare.	
6	15	¶ Rex Otto obsedit Brisagã oppidũ Alsatiæ: 38	943
		quod Ludouicus rex per milites Euerardi &	
		Gisleberti tenebat. In qua obsidione suasu Frederi=	
		ci Magũtini epi qui aio iã ab ipatore defecerat/mul	
		ti ab ipatore defecerũt/eaq; re alijs territis/solus rex	
		interritus manet. Interi fideles regis/ Vdo videlicet	
		& Conradus frater Hermãni Sueuorũ ducis Euerar	
		dum & Gillebertũ prędando regno secure intentos	
		iuxta Rhenũ iopinate aggressi acerrime debellãt.	
		¶ Euerardo gladijs perępto Gisleberto autẽ Rheni	
		vndis submerso: cęterorũ vix aliquis fugit qui non	
		aut trucidaretur/aut caperetur.	
		¶ Hoc nũcio infideles regis corde frangũtur: & Lu=	
		douicus Alsatia discedit/& rex & fideles eius cũ ipo	
		gratulãtur. ¶ Vxorẽ Gisleberti Gerbergã sororẽ scili	
		cet Ottonis iperatoris/ Ludouicus rex duxit vxorẽ	
		filiã vero Gisleberti neptẽ suã iperator Bertaldo du	
		ci Baioariorũ despondet: & ducatus eius Ot	
		toni datur. ¶ Ademarus Cluniacẽsiũ abbas	
		substituit sibi abbatem Maiolum.	
7	16	¶ Otto dux Lotharięnsium obijt. Conradus	
		gener regis Ottoni succedit. 39	944
		¶ Stephanus & Cõstantinus iperatores filij	
		Rhomani iperatoris egre ferẽtes se iusta pa=	
		tris sui seueritate a iuuenili leuitate coerce=	
		ri: depositis in palatio insidijs/ignorãte alte=	
		ro Cõstantino Leonis iperatoris filio/patrẽ	
		de palatij solio deponunt: & tonso ei vt mo=	
		ris est capite ad vicinã insulã in qua cenobi=	
		tæ philosophantur transmittunt.	
		¶ Sol horribilẽ ecclipsim passus est feria sexta	
		hora diei tertia: quo die in Hispania Addarã	
		rex Sarracenorũ a Radamiro Christianissi=	
		mo rege Gallitiæ in bello supatus est.	
		¶ In Italia cometa miræ magnitudinis ap=	

Rhoa.	Francorũ	Constantino.	Añ. do
		paruit: portendens famẽ quæ sequuta est.	
		¶ Rex Otto corpus Innocẽtij martyris in vr=	
		bem Magataburch transfert.	
		Stephanus & Cõstantinus	
8	17	¶ Otto iperator Lotharingiã sibi subiugauit 1	945
		resistente sibi solo Metensiũ epo Adelberone	
		fratre ducis Frederici.	
		¶ Stephanus & Cõstantinus vidẽtes post patris sui	
		depulsionẽ Cõstantinũ filium Leonis iperatoris ab	
		omnibus sibi pręferri/& sc iam vix in sæculis habe=	
		ri: cum deliberarent hoc quod de patre fecerant/etiã	
		de Constantino facere publicato eorum cõsilio per	
		dyabolũ incentorẽ huius cõsilij cum ad cõuulũ ex	
		cõdicto cõsedissent & de prioratu sedendi inter se cõ=	
		sulto decertarẽt/dato signo a viris Cõstantini ambo	
		fratres solio deturbãtur: & trusis capitib9 ad idẽ mo=	
		nasterium ad quod patrẽ transmiserãt/& ipi ad philo=	
		sophandũ cũ monachis transmittũtur. Ita euacuato	
		palatio abusiuis iperatoribus: ipse Constantinus &	
		Rhomanus filius eius ex filia Rhomani imperato=	
		ris imperant annis 16.	
		¶ Rex Otto/Burgundiã sibi subiugat.	
		¶ Barbaros occasione intestini belli vndiq; irruẽtes	
		Gero comes fortiter ac frequenter debellat.	
		¶ Regi Francorũ Ludouico/Hugo comes Parisien=	
		sis nimis aduersat. Hic Hugo filius fuit Roberti ty=	
		rãni i bello Suessonico perẽpti a Carolo rege.	Agapit9. pp.
9	18	¶ Agapitus Rhomanæ ecclesiæ 130: pside. 2	946
		¶ Hẽricus ipator i vrbe Meresburch a fratre	
		obsessus/proiectis armis ad pedes eius procidens &	
		misericordiam eius implorans/in custodiam inclu=	
		ditur. Fredericus autem archiepiscopus Maguntiæ	
		a ciuibus excluditur.	
		¶ Rex Otto multos contra se rebellare mo=	
		lentes/capit aut occidit.	
		¶ Mortuo Bertaldo duce/rex Otto fratri suo	
		Honorico dat ducatũ Baioariæ: & sic eum	
		reprimit a rebellione.	

Rhóa.	Francorũ	Constantino.		Añ.do
10	19	¶ Berẽgariũ a Sueuia in Italiã reuersum vi-	3	947
		dens rex Hugo ab Italiẽsibus se deserto reci-		
		pi: Lotharíũ filiũ suũ vt saltẽ Berẽgario cõre		
		gnet/Italiensiũ fidei cõmendat/ipse Arelatũ		
		vnde venerat repetit.		
11	20	¶ Rege Hugone mortuo / Lotharius filius	4	948
		eius in Italiã solo noie regnat. Berengarius		
		actu & potestate rex/& cũctis acceptus p Italiã tyrãnizat.		
		¶ Dux Baioariæ Hẽricus Aquileã i Italia capit/Hũ		
		garos bis supat/Ticinũ trãsit: & cũ multis manubijs		
		redit. ¶ Ludouicus rex Francorũ a ducibus suis cir-		
		cũuẽtus a Normãnis capit: & cõsilio Hugonis Lug-		
		dunũ missus/publicæ custodiæ traditur.		
		¶ Carlomãnus vero maior filius eius a Nor		
		mãnis abductus: Rothomagi moritur.		
12	21	¶ Tapis rex Hũgarorũ in Italiã veniẽs decẽ	5	949
		modios nũmorũ a Berẽgario p reditu acce-		
		pit. ¶ Rex Otto cũ 32 legionib9 Franciã ad		
		liberandũ Ludouicũ aggreditur. Ludoui-		
		cus metu a custodia relaxatur. ¶ Rex Otto Lugdu-		
		nũ capit: Hugonẽ intra Parisius cõcludit. Remis ca		
		pit: Hugonis nepote qui epatũ vsurpauerat expulso		
		legitimũ epm restituit. vsq; Rothomagũ potẽter ac-		
		cedit & castellis ac vrbib9 quas cœperat Lu-		
		douico reditis/in Saxoniã redit.		
13	22	¶ Per loca Galliæ & Germaniæ / plurimi &	6	950
		magni terræmotus facti sunt.		
		¶ Rex Otto in Boemiã cõtra Boizlaũ ꝓficisci		
		tur: Boizlaus vero regi recõsiliatur/eiq; tandẽ fœli-		
		citer subijcitur. ¶ Rege Ottone secundã expeditionẽ		
		in Franciã parãte: Hugo virtutẽ eius nõ ferẽs/ei iu-		
		xta fluuiũ Charũ occurrit/& pacto pacis secundum		
		nutum regis facto: manus ei dedit.		
14	23	¶ Maguntia ab Ottone iperatore obsessa est/	7	951
		Fredericus archiepus captus & i custodiã tru-		
		sus: nõ multo post p indulgẽtiã regis relaxa-		
		tus est. ¶ Rex Otto filiũ suũ Lidulfũ natũ ex		
		filia regis Anglorũ testamẽto post se regẽ designat.		

Rhóa.	Francorum	Constantino.		Añ.do
15	24	¶ Lidulphus filius iperatoris Ottonis instin	8	952
		ctu Conradi ducis cũ eo cõtra patrẽ suũ rebel		
		lauit/Remesburch cœpit & multas alias vr-		
		bes & principes a patre ad se auertit: rex illũ		
		intra Maguntiã cõclusum obsedit.		
16	25	¶ Bellũ fuit sup Mosam inter Cõradũ & Ra	9	953
		gineriũ Baginoensium comitẽ.		
		¶ Mortuo Vuigfrido Colonensiũ archiepatũ suscepit vir-		
		gi9osus Bruno frater Ottonis iperatoris: qui quãtus		
		qualisue fuerit apud deũ & hoies lector ediscat i vi-		
		ta ip̃ius/quã Rogerus luculẽter scripsit. Huius stu-		
		dio trãslata sunt a Rhoma Coloniã corpa sanctorũ		
		Elisij/Patrocli/Priuati/Gregorij/cũ baculo scti Petri.		
17	26	¶ Rex Otto vxorẽ secũdã ducit relictã Ludo	10	954
		uici Italorũ regis & per eã Papiã accipit.		
		¶ Raherius bis episcopatu Veronẽsi depul-		
		sus: Leodicensis epus per Brunonẽ archie-		
		piscopũ ordinatur post Farabertum.		
18	27	¶ Lidulfo ad gratiã patris sui reducto/Con-	11	955
		radus dux dei & iperatoris transfuga ad Hũ		
		garos se transferẽs eos in Lotharingiã vsq;		
		ad Carbonariã siluã pduxit: & virtute dei apud Lo-		
		bias cõtra eos ostẽsa/vltra ꝓdire ꝓhibiti ipune redeũt.		
		¶ Berẽgari9 rex Italiæ in Germania ad regẽ Ottonẽ		
		venit: eiq; suis suisq; filijs manibus datis/se ei cõmit		
		tit. ¶ Ludouico Francorũ rege mortuo/Lotharius		
		filius ei9 ex Gerberga sorore imperatoris: regnauit		
		ãnis 31. ¶ A Baioarijs cõtra Sclauos ꝓspere pugnat		
	Lotharius		¶ Ioannes. pp.	
19	1	¶ Ioãnes Rhomanæ ecclesiæ 131: præsidet.	12	956
		¶ In Italia lapis mirę magnitudinis tonitru		
		& tẽpestate turbulẽta/de cœlo iactus: ingens		
		miraculũ videntibus p̃buit.		
		¶ Templa plerisq; in locis valida tempestate		
		cõcussa sunt: vtriusq; ordinis sacerdotes ictu		
		fulminis interierunt: & plura horrenda dictu		
		portenta monstrata sunt.		
		¶ Frederico Maguntiæ archiepo mortuo/		

Rhoā.	Francorū	Constantino.	Añ.dō
		Guillelmus filiꝰ Ottonis iperatoris substituit	
		Raherio ab epatu Leodicensiū electo/ Bal	
		dricus ānitēte auūculo suo Raginerio comi	
		te Montense epus substituitur.	
20	2	Lidulphus filius iperatoris Ottonis in Ita	957
		lia moritur. Hūgaris iterū regnū Ottonis	
		iperatoris ductu Cōradi ducis depopulātibꝰ	
		iperator eos bello excœpit: Cōrado ab Hun	
		garis ad eū pœnitēdo refugiēte/ & orāte deū vt pro	
		pœna pfidiæ suæ in ipso bello ab Hūgaris pimereť.	
		Quo bello intātū sunt Hūgari victi & attenuati/ vt	
		vltra iā nec mutire ausi fuerint: intantū quippe cō	
		tristi sunt/ vt nullus aut rarus eorū euaderet.	
		Cōradus tamē secundū votū suū ibi occubuit.	
		Tres reguli Hūgarorū in bello capti: suspē	
		dio plerūt. Bruno archieps ducatū Lotha	
		riensiū post Cōradū adeptus/ cenobiū sancti	
		Panthaleonis Colontæ cōstruxit.	
		Henricus dux Baioariæ frater regis Otto	
		nis moritur: Hēricus filius eius ei succedit.	
21	3	Bruno archieps plures Normānorū cū pri	958
		cipibus eorū baptizari fecit.	
		Vuigmānus a facie regis Ottonis trans Albiā fu	
		giens/ Sclauos in regnū eius cōduxit: quos rex forti	
		ter debellauit occiso regulo eorū cū multis & septin	
		gentis captiuis capite cęsis.	
		Obijt sānctus Gerardus fūdator Bromēsis cenobij.	
22	4	Bruno archieps & archidux Lotharingię	15 959
		scdas ptes in regno fratris sui potēter & idu	
		strie adminiſtrās Ragineriū Montēsem comi	
		tē qui Longicollus cognoiabať/ apud Vualētianas	
		euocatū cœpit: & irreuocabili auxilio dānauit. pro	
		eo ꝙ regnū bellis iquietabat/ vel qđ verius fuisse di	
		citur pro eo ꝙ mortuo Gisleberto duce cōsanguineo	
		suo ea q̄ Gisslebertus vxori suæ Gerbergæ sororis ipe	
		ratoris in dotē cōtulerat violenter ei auferre p̄sume	
		bat. Bonis Raginerij ad fiscū publicatis: filij eiꝰ Ra	
		ginerus & Lābertus ad Lotharīū Frācorū regē cōfugerūt.	

Rhōa.	Francorum	Constantino.	An.dō
		Prodigiosa res multos terret & a vitijs co	
		ercet/ notis crucis in veste plurimorū appa	
		rētibus/ quorūdā aūt vestibꝰ quasi lepra sordētibus.	
23	5	Hoc tpe p̄clustriā Ottonis iperatoris me	16 960
		liorato iperij & eccl̄ię statu/ multa monaste	
		ria & cenobia ad laudē dei & honorē sancto	
		rū/ aut restaurātur/ aut ampliātur/ aut ædificātur.	
24	6	Gallia & Germania iā bene pacatis/ inten	17 961
		dēs iperator Otto etiā Italiā pacare: p̄sertim	
		ad hoc eū anxie euocātibus Ioāne papa / cæterisq̄	
		Italię epis: vt eos liberaret de manibus tyrannorū	
		Berēgarij Adelberti filiū suū Ottonē puerū suū septē	
		nē Aquisgrani die sancto penthecostes in regē inūgi	
		fecit: eoq; cōmendato archiepis fratri Brunoni & fi	
		lio Guillelmo ad Italiā tendit. Apud Cōstātinopo	
		lim Rhomano iperatore defuncto: Nichephorus	
		imperat ānis decem. Nichephorus	
25	7	Sanctus Vulcbertus fūdator Gēmelacēsis	1 962
		cenobij/ apud Gorziā vbi deo militabat p̄	
		pter amorē feruentis ibi sanctæ religionis in	
		Christo dormiuit: corpus eius relatū est ad	
		cenobium Gēmelacense.	
26	8	Otto iperator Italia peruagata/ & tyrānis	2 963
		Italiæ maiestate nominis sui ita exterritis vt	
		in locis natura munitis laterent/ aut Sarrace	
		norū patrocinia quęrerēt/ Rhomę a Ioanne	
		papa in iperatorē bn̄dicit: tyrāni ab Ioāne pa	
		pa & a Rhomanis abiurātur Eo repatriāte	
		Adelbertus a papa Ioāne a Fraxineto Rhomā reuo	
		catur: sed iperatore redeūte refugiunt.	
		Collecto a tota Italia epōrū consilio/ Ioānes papa	
		de nepharijs causis infamat: qui tertio euocatus/ dū	
		se excusatū venire cunctatur/ post multa tandē eo a	
		cūctis p̄iudicato: Leo adhuc laicus electiōe oim &	
		cōsensu iperatoris papa substituit. Sic Leo p̄fidens	
		apostolicæ sedi fecit ordinationes & ea quę erant	
		apostolica. Nec longum Rhomani alterata fide a	
		pud imperatorem/ papam recipiunt Ioannem: ille	

Rhōa.	Francorū	Constantino.	Añ. do
		synodo collecta Leonem depositit & eius	
		gesta cassault. Statutū quoq; est publico oim iudicio	
		synodū a Leone habitā/nec noiandā synodū sed p=	
		stibulū fauens adulteris. Quicūq; ergo eo ordināte	
		erāt dānati iussi sunt suā ipsorū ꝓscriptionē ꝓsentare	
		in carta hęc cōtinēte verba. Pater meus nichil sibi	
		habuit/nichil michi dedit. Et sic depositi remāserūt i	
		illis gradib⁹ si quos habuerāt nō a Leone ordinati.	
		Si qui autē digni iudicātur vt nō accepta prius cōse=	
		cratione ordinētur: indicto illis eodē decreto quod &	
		dānatis a Cōstantino Neophito. Rhomani igitur a	
		papa Ioāne pecunia illecti/iperatorē cū paucis Rho	
		mæ morantē subito aggressi: ita ab exercitu ipera=	
		toris sunt attriti/vt nisi ab iperatore & a papa Leo=	
		ne milites iperatoris a cęde reuocarētur/vsq; ad iter	
		nitio nē Rhomani delerētur. Quibus ꝑ Leonē ipe=	
		ratori recōciliatis/post abscessū iperatoris Leo pa=	
		pa insidias sibi pararī sentiēs: ad iperatorē fugit.	
		¶ Ioānes autē papa se cū vxore cuiusdā oblectans/	
		a dyabolo in tēpore pcutitur; ac sine viatico dñico	
		moritur. ¶ Rhomani vero contra iuramentū quod	
		iperatori fecerāt: se nunq̄ electuros papā sine eius &	
		filij eius Ottonis cōsensu/ Bñdictū sibi papā statuūt.	
Bñdictus. pp.		¶ Bñdictus Rhomane ecclesiæ 132: prędidet.	
		¶ Imperator autē Rhoma obsessa: Rhomanos cęde	
		& fame adeo afflixit/vt Leonē papā se recepturos	
		ꝓmitterēt. Sic Bñdictus reiectus nō solū papatu/sed	
		etiā sacerdotio: a Leone exordinatur.	
¶ Leo papa.		¶ Leo vero Rhomanæ ecclesiæ 133: prędidet.	
27	9	¶ Hoc tpe eccl'a sācti Quirini martyris/q̄ est	3	964
		in isula sup fluuiū Somene sita: cenobiū mo=	
		nachorū paucorū facta est. ꝓcedēte vero tpe/	
		cresc̄ete nūero fratrū/& aucta possessiōe redi=	
		tuum: etiam abbatia esse cœpit. In quo loco	
		adhuc extant duo putei/ in vno quorum ca=	
		put ipsius martyris / in altero corpus an=	
		gelo reuelante: inuentum fuerat a ve=	
		nerabili matrona Rhomana / nomine	

Rhōa.	Francorū	Constantino.	Añ. do
		Eusebia. quæ pro munere eiusdē officij lumē oculo=	
		rū quo antea priuata fuerat per eundē martyrē rece=	
		pit. Et hęc inuentio āno a passione ipsius martyris	
		55 euenit: qui passus est martyriū āno domini 332.	
		Sed postq̄ ꝑfata mulier religiosa sancti martyris	
		corpus inuenit/atq; in suplori loco ꝓminentis oppi=	
		di quod antiquitus Augusta viromādorū vocabatur	
		collocault labentibus multis ānorū curriculis/sepul=	
		chrū eiusdem martyris vbi nam haberetur cunctis	
		erat incertū. Deniq; sancto Eligio Nouiomensi ec=	
		clesiæ pontificante: facta inquisitione de eiusdē mar	
		tyris corpore sub presentia ipius episcopi inuentus	
		est loculus in ꝓfundo terræ deffossus: in quo precio=	
		sus ille thesaurus seruabatur. Et hæc secunda inuētio	
		sub sancto Eligio facta est āno ab incarnatione dñi	
		657: nō absq; diuinæ virtutis magno miraculo. Nā	
		cū beatus episcopus nocturno tempore multis lumi=	
		naribus accēsis quęsitum loculū iueniret/& fossorio	
		quod manu tenebat perforaret: tanta subito odoris	
		suauissimi fragrantia/tantaq; supernæ lucis claritas	
		circūquaq; emanault/vt & presentes odore mirifico	
		replerētur/et absentes ortū diei aduenisse suspicarē=	
		tur. ¶ Adelberone Metēsiū epo mortuo/Deodericus	
		cōsobrinus Ottonis iperatoris epus subrogatur. Hic	
		vt legitur inspiciens primas litteras nominū omniū	
		Metensiū eporum/quas angelus dñi dicitur dedisse	
		sancto Clemēti primo Metensiū epo: & notans alias	
		auro/alias argento/ alias viliori metallo/ pro meri=	
		torū qualitate esse annotatas: cū videret etiā litterā	
		sui nominis argento esse ꝓnotatā/dixisse fertur se in	
		epatu tanta bona fore facturū vt ipsa nominis sui	
		littera merito deberet auro annotari. Cuius bonę in=	
		tentionis initiū ostenditur in cenobio sancti marty=	
		ris & leuitæ Vincentij/fundato in ipius vrbis insula.	
		¶ Arnulpho sene Flandrensiū comite mor=	
		tuo/ Lotharius rex Francorū grauiter Flan=	
		drias infestat & vastat.	¶ Ioānes. pp.
28	10	¶ Ioānes Rhomanę ecclesiæ 134: ꝑsidet.	4	965

Rhōa.	Francorū		Constantino.	An.do
		¶Otto īperator penthecostē Aquisgrani celebrauit: cōcurrentibus ibi a Francia sororibus suis, regina videlicet Frācorū Gerberga/matre Lotharij regis & Caroli ducis: & Hauuide vxorę Hugonis Parisiorū comitis: quorū filius fuit Hugo qui postea regnauit in Francia: vbi oīs illa regalis ꝓsapia tanto adinuicē cōgratulationis iubilo est affecta: vt ī ōni vita eorū vix aliquid gaudij huic letitię potuerit ęquiparari. ¶Bruno dux & archieps in Franciā ꝑgens/ad pacificādos nepotes suos Lothariū regē/& filios Hugonis: vbi Cōpendiū venit febre correptus Remis redit/ Ibiq; quicquid in re mancipi habuit ꝑ testamentū ecclesijs sanctorū delegato mortuus est & corpus eius a Deoderico Metensiū episcopo Coloniā refertur.		
		¶Otto Italiam repetit.		
29	11	¶Guillelmus archieps filius īperatoris Maguntiæ moritur. ¶Hoc tpe Danis qui Christū IHESVM & idola simul colebant cū Popone clerico in cōuiuio altercātibus/sup cultura dei & deorū: Danis asserentibus Christū IHESVM esse quidē deū/deos vero maiores & antiquiores esse: illo Popone ecōtra affirmante IHESVM Christum solū verū deū esse vnū in substantia trinū in ꝑsonis. Rex Danorū Araldus cōdixit clerico: vt fidē ꝓpositā a se probaret testimonio veritatis. Quod ānitente clerico/ingētis ponderis ferrū valde ignitū manibus illius ferēdū īponitur. Quod cū clericus vsq; ad placitū oīm tulisset absq; vlla lesione: rex penitus abiecta idolatria/ se suosq; ad colendum verū solum deū cōuertit: clericus vero ad episcopatum promotus est.	5	966
30	12	¶Vuichmān9 diu cōtra Ottonē imperatorē rebellis a Misacha Sclauorū regulo īperatoris amico & milite perimitur. ¶Hoc tempore Bulgaribus dominabātur filij Symeonis Petrus & Baianus/quorū Baianus in arte magica adeo valebat: vt quotiens vellet: lupus vel quęlibet fera fieri videbatur.	6	967

Rhōa.	Francorum		Constantino.	An.do
31	13	¶Otto iunior a patre euocatus Rhomam/a Ioanne papa in īperatorē benedicitur. ¶Otto imperator Beneuentanos duces/potentia sua ad subiectionē sui inflexit. ¶Otto īperator in terra Saxonica venas auri & argenti primus īdustria sua apuit.	7	968
32	14	¶Quidā comes Ottonis imperatoris ei familiaris Rhomæ ante oculos omniū a dyabolo arreptus: ita vt seipsum dētibus discerperet. iussu imperatoris ad papam Ioannem adductus/vt cathena sancti Petri collo eius circūdaretur: dum a fallacibus clericis semel & bis alia cathena furenti adhiberetur/nec quicq̄ remedij proueniret vbi nil virtutis inerat: tandem vera sancti Petri cathena allata & collo furentis circūdata/dyabolus spumans & multum clamans abcessit. Qua cathena Deodericus Metēsis episcopus arrepta/cum diceret se eam nisi manu eius abscissa non dimissurum: tandem imperator sedato litigio a papa Ioanne obtinuit/vt anulum huius cathenæ exsectum episcopus mereretur. ¶Imperator Otto dum partem exercitus ad Gręcos misisset/vt vxorē filio suo Ottoni acciperent: Gręci super eos irruunt/castra diripiunt/ plures occidūt/plures capiūt/& Cōstātinopolim mittunt. Ad hoc dedecus vindicandū imperator Otto eminentiores ex suis in Calabriā mittit: qui Gręcos aggressi plures occidūt/plures truncatis naribus dehonestant/ & per Apuliā & Calabriā a Gręcis tributū exigūt. Cōstātinopolitani audiētes a suis male pugnatū esse in Calabria contra īperatorē suū Nichephorum insurgunt.	8	969
33	15	¶Theodericus Metensiū eps īperatori sanguine dilectiōe ac familiaritate cętis deuictior: dū ī Italica expeditiōe ꝑ triēniū sub eo militaret multa corpora & pignera sanctorum de diuersis Italiæ locis quocunq; modo potuit collegit. Primum a	9	970

Rhõa.	Francorũ	Constantino.	Añi.dõ
	Marsia sanctum Elpidium cõfessorem/ cuius socium		
	Euticiũ epm: ipe iperator iã sustulerat. ab Amiter=		
	nis: Euticetẽ martyrẽ/ cũ reliquijs Maronis & Victo=		
	rini/ sociorũ eius. a Sulginis Felicianũ epm & mar=		
	tyrẽ. a Perusio: Asclepiotatũ martyrẽ. a Spoleto: Sere		
	nã martyrẽ cũ Gregorio Spolitano martyre. a Cor=		
	duno: pignera Vincentij martyris & leuitæ. ab Hi=		
	spania olim a duobus monachis Capuã: a Capua		
	vero illuc deportata. a Meuania: alterũ Vincentium		
	epm & martyrẽ. a Vincentia: Leontiũ epm & marty		
	rem. a Florentia: Mineatẽ martyrẽ. ab vrbe Tuder=		
	tina: Fortunatũ epm & cõfessorẽ. a Corfinio: Luciã		
	Syracusanã virginẽ & martyrem. a Foroaldo duce		
	Spoletanorũ: olim a Syracusis illuc translatã. a Sa=		
	binis: partes corporũ Prothi & Iaciti martyrũ. Hęc		
	oia cũ parte cathenæ sancti Petri apostoli/ cũ capil=		
	lis eiusdẽ: & sanguine sancti Stephani ꝑthomar=		
	tyris/ & parte craticulæ sancti Laurentij martyris/ a		
	papa Ioãne sibi donata cũ alijs multis sanctorũ pi=		
	gneribus pręsul Deodericus in Gallią hoc ãno trãs=		
	tulit: & in ecclesia sancti Vincẽtij martyris a se in im=		
	sula vrbis constructa locauit.		
34	16 ¶ Apud Cõstantinopolim Nichephorus ipe	10	971
	rator timens a filijs suis iperio expelli: quia		
	senex erat/ volebat eos eunuchizare. Quo=		
	rũ mater regina quia nullo alio modo pote=		
	rat eos liberare: suasit Ioãni Nichephorũ oc=		
	cidere/ & imperare. Ioannes itaq; occulte cũ		
	funibus intrauit palatiũ/ & occiso Nichepho		
	ro imperauit annis 6.		
¶ Benedictus papa.		Ioãnes	
35	17 ¶ Bñdictus Rhomanę ecclesię 135: pręsidet.	1	972
	¶ Otto iperator Rhomę Ottoni cõparatori		
	suo: neptẽ Ioannis Cõstantinopolitani ipera=		
	toris Theophaniã noie/ a Ioãne papa coro=		
	natam/ in legitimo matrimonio sociauit.		
	¶ Rogerus ordinatur epꝰ Leodicensiũ. Hic		
	vrbẽ muro circũcinxit/ ędificijs honestauit/		

Rhõa.	Francorum	Constãtino.	Añi dõ
	maiorẽ ecclesiã corpore sancti Lamberti insi		
	gnitã/ a fundamentis renouauit: cenobium		
¶ Nonus. pp.	sancti Ioãnis euãgelistę in insula fundauit.		
36	18 ¶ Nonus Rhomanę eccl'ię 136: pręsidet.	2	973
	¶ Otto senior ipator obit: cuiꝰ vitã Vuidichil		
	dus monachus descripsit. qui etiã hystoriã		
	Saxonũ vsq; ad hunc annũ cõscripsit.		
	¶ Otto secundus iperat ãnis decẽ. ¶ Raginerius &		
	Lambertus filij Raginerij lõgi colli/ paulatim resũ=		
	ptis viribus a Francia redeũt/ & cũ Garnero & Rã=		
	noldo qui comitatũ patris eorũ occupauerãt bello/		
	apud Peronã cõfligũt/ eosq; cũ multis pimũt: & sup		
	Hãnã fluuiũ castello Buxide munito Lotharigiam		
	infestant. ¶ Vuencezlaus princeps Boemiæ a fratre		
	suo Boizlao/ ꝓpter ꝓpiendũ principatũ in=		
	terfectus vrbẽ Pragã vbi requiescit/ multis		
Otto 2.	miraculis illustrat. ¶ Bonifacius. pp.		
1	19 ¶ Bonifacius Rhomanæ eccl'iæ 137: ꝑsidet.	3	974
	¶ Raherius de quo dictũ est hoc monostichũ:		
	Verone pręsul/ sed ter Raherius exul/ apud		
	Lobias moritꝰ. ¶ Cõtra Ottonẽ iperatorẽ re=		
	bellat patruelis eius/ Hẽricus dux Baioariæ.		
	¶ Otto iperator castellum Buxidis obsidet:		
	captũ diruit/ captos i eo exillat/ nec tamẽ Ra		
	ginerius a rebellione desistit. ¶ Bñdictꝰ. pp.		
2	20 ¶ Bñdictus Rhomanæ ecclesię 138: ꝑsidet.	4	975
	¶ Otto iperator Henricũ ducẽ sibi subiugat		
	¶ Maiolus abbas Cluniacensis: sanctitate &		
	religione claret. ¶ Gelu magnũ a calẽdis No		
	uembris vsq; ad equinoctiũ vernale.		
3	21 ¶ Otto iperator cõtra Sclauos ꝓficiscitur.	5	976
	¶ Filij Raginerij Longi colli auxillo Fran=		
	corũ & maxime Caroli postea ducis fulti/ la=		
	cessunt bello Godefridũ & Arnulphũ comi=		
	tes: qui post Vuarnerũ comitatũ Montẽsem		
	inuaserant/ montẽ Castrilocũ obsident/ mul=		
	tis vtrinq; in cõflictu fusis/ obsidio remota est		
	victoria anceps: datur tamẽ palma comitibꝰ.		

Rhõa.	Francorũ	Constantino.		Añ.do
		¶ Obijt sanctus Vualdricus Ausburgẽsis eps:		
		cuius vita qualis fuerit mox miraculorũ glo-		
		ria patefecit.		
4	22	¶ Gens Leuticiorũ ad idolatriã reuoluitur.	6	977
		¶ Sanctus Vuictech Pragensis episcopus/co-		
		gnomento Adelbertus: sanctitate & doctri-		
		na apud Vuinidos claret. qui apud Brutios		
		martyrizatus: multis miraculis glorificatur.		
		¶ Filij Raginerij vt pro se viriliter agerẽt animati		
		Francorũ auxilio & affinitate/Raginerius quippe		
		Hauuidã Hugonis filiã/Postea regis. Lambertus		
		vero Gerbergã filiã Caroli ducis duxere vxores: in		
		terrã patrũ suorũ relocati sunt.		
		¶ Ducatus Lotharingiæ datur Carolo fratri Lotha		
		rij regis Francorũ: multis insup cõducto beneficijs/		
		vt & ipse ab insolentijs desistat: & fratris sui Lotha-		
		rij motibus obsistat.		
	¶ Ab hinc de Constantinopolitano imperio taceatur.			
5	23	¶ Pacato vndiq; regno/cũ Otto ĩperator Aquisgra-		978
		ni moraret: Lotharius rex Francorũ subito ad iua-		
		dendã Lotharingiã cõtendit/& cedente ĩperatore		
		quia ad pugnã ĩparatus erat rex post multã vasta-		
		tionẽ repatriauit. Quẽ cũ inestimabili exercitu ĩpera		
		tor ꝓsecutus/cõdicto die scilicet calendis Octobris		
		Franciã intrauit/quam vsq; ad calendas Decẽbres		
		puagatus/fines Remensiũ/Laudunẽsiũ/Suessionũ		
		& Parisiensiũ/diuersa cęde vastauit. Ecclesijs tantũ		
		dei omniũ ĩmunitate cõcessa: in redeũdo tamẽ cir-		
		ca Asonã fluuiũ partẽ ĩpedimentorũ amisit. De his		
		quidã reclusus prędixit: ꝙ oẽs huius mali incento-		
		res ante septẽniũ morerẽtur.		
6	24	¶ Igneæ acies visæ sunt in cœlo per totã noctẽ quĩ-		979
		to calendas Nouembris.		
		¶ Hoc anno cõplentur mille anni a natiuitate Chri		
		sti secundũ veritatẽ euãgelij: qui secundũ ciclũ Dio-		
		nysij ãno ab hinc 21 finiũtur/sicq; in ãno dñicę pas-		
		sionis veritati euangelicę contra itur.		
7	25	¶ Otto ĩperator Lotharius & rex cõuenientes sup		980

Rhomanorũ	Francorum		Añ.do
	Carũ fluuiũ pacificantur: datis inuicẽ sacramentis/		
	& rex Lotharius Lotharingiã abiurat.		
	¶ Otto ĩperator Italiam petit.		
	¶ Corpora sanctorum Laudoaldi/Adriani/Aman-		
	tij/& aliorũ/a Vuãtreshouo Hasbaniæ vico transfe-		
	rũtur Gandauũ cũ miraculorũ gloria.		
8	¶ Otto ĩperator Apuliã & Calabriã Italiæ ꝓuincias	26	981
	ad ius regni Gręcorũ appendẽtes transferre ad ĩpe-		
	riũ Rhomanũ conatur: maxime ꝓpter affinitatem		
	quã per vxorẽ suã Theophaniã cũ imperatore Grę-		
	corum habebat.		
9	¶ Gręci infensi ꝙ imperator Otto prouincias Græ-	27	982
	corũ inuaderet: cõducto sibi Sarracenorũ auxilio/ĩ-		
	peratori in Calabria bello cõgrediũtur. in quo bello		
	omnes Rhomanorũ copiæ vsq; ad internitionẽ pe-		
	ne deletæ sunt: imperator natando nitens euadere		
	a nautis ignorantibus eum capitur: & a quodã eorũ		
	qui negociator Sclauorũ erat agnitus/nec proditus		
	per illum re delata ad imperatricẽ & Deodericũ Me-		
	tensiũ episcopũ qui in ciuitate Rhosan rei euentũ		
	pręstolabantur: difficulter per Sclauũ & episcopum		
	liberatur. Nautis quippe ad pecunias pro eo redi-		
	mendo allatas inhiantibus imperator ascenso equo		
	vix euasit. Omnibus pro infortunio reipublicæ ani-		
	mo consternatis/sola imperatrix fœminea & Gręca		
	leuitate insultabat eis: ꝙ ab exercitu suæ nationis		
	victi essent Rhomani/ac per hoc cœpit primatibus		
	exosa haberi.		
10	¶ Otto imperator tedio & angore animi defici-	28	983
	ens/Rhomę moritur: & de imperatore substituendo		
	inter primates dissentitur / alijs filio ipsius Ottoni		
	imperium deberi certantibus/alijs odio imperatri-		
	cis a filio eius imperium transferre volentibus ad		
	Henricum ducem filium Henrici / qui fuit frater		
	primi Ottonis. Hic Henricus ipsum Ottonẽ puerũ		
	factiose raptum in custodiam tenet : sed principes		

Rñi	Francorũ	Anni dñi.
	puerum de manu Henrici extorquentes in regno	
Otto. 3.	sublimant: & regnauit ānis 19. ¶ Ioānes. pp.	
1 | 29	¶ Ioānes Rhomanæ eccleſiæ 139: prę̄ſidet.	984
	¶ Lotharius rex Francorũ ad inuadendā Lotharin=	
	giā rurſum laborans: vrbem Virdunũ & Godefridũ	
	ipſius vrbis comitem capit.	
Ioānes papa.	¶ Ioānes Rhomanæ eccleſiæ 140: præſidet.	
	¶ Deodericus Metenſiũ ep̄s obit: & ſecũdũ ꝓphetiā	
	viri dei/ vix aliquis principũ qui in bello Calabrico	
	euaſit diu ſupuixit. ep̄atũ Metenſem ſuſcepit Adel=	
	bero vir ſanctus & nobilis filius Frederici ducis.	
2 | 30	¶ Lotharius rex vidēs Ottonē iperatorē virtute mi=	985
¶ Ioānes. pp	litũ ſuorũ ꝓficere: vrbē Virdunũ & Godefridũ comitē reddit	
3 | 31	¶ Ioānes Rhomane eccleſiæ 141: prę̄ſidet.	986
	¶ Lothario rege francorũ mortuo: Ludouicus filius	
Ludouicꝰ	eius regnat in Francia ānō vno.	
4 | 1	¶ Ludouico Francorũ rege mortuo/ Francis regnũ	987
	tranſferre volētibus ad Carolũ ducē fratrē Lotharij	
	regis dũ ille rem ad conſiliũ defert: regnũ Francorũ	
	vſurpat Hugo filius Hugonis Pariſienſis ex Ha=	
	uuide ſorore primi Ottonis imperatoris: & regna=	
	uit ānis nouem.	
Hugo	¶ Herluinus primus abbas Gēmelacēſis moritur.	
5 | 1	¶ Carolus dux regnũ Francorũ ex paterna & aulta	988
	ſucceſſione ſibi debitũ cōtra Hugonē regē nepotem	
	ſuũ repetit: eũq; bello purgēs/ Laudunũ vrbē capit.	
	Hugo autē rex Carolũ in Lauduno obſidet: ſed ſe=	
	cundo obſidionis menſe obſeſſi ꝓfilētes caſtra ob=	
	ſidentiũ incenderũt/ & ipſe rex Hugo plurimis ſuo=	
	rũ perēptis turpiter fugiēs/ vix euaſit.	
6 | 2	¶ Inundatio aquarũ frequēs/ ac diutina vltra ſolitũ	989
	æſtas poſtea feruentiſſima/ pluribuſq; pnitioſa/ vnde	
	& fruges minoratę ſunt.	
	¶ Carolus dux/ montē acutũ expugnat: Sueſſionis	
	vſq; vaſtando paccedit: inde Rhenũ aggreditur/ &	
	Laudunũ cũ multa preda reuertitur.	
	¶ Siccitas magna vernalis: vnde & ſatio primitiua	
	ipedita/ et fames ingens ſecuta eſt.	

Rhomanorum	Francorum	Añ. do.
¶ Nix nimia decidit: ymber poſtea cōtinuus/ qui au=		
tūnalem ſationē oīmodo denegaret.		
¶ Fertur annonam pluiſſe de cœlo in Aſbanio/ alij		
etiam piſciculos paruos de cœlo pluiſſe ferebāt.		
7 ¶ Carolus dux Remin occupat archiep̄m quē Hugo	3	990
rex prę̄fecerat: & quoſdā primates capit/ & Laudu=		
no relegat.		
8 ¶ Carolus dux moritur: Otto filius eius ſuccedit ei	4	991
in ducatu Lotharienſium.		
9 ¶ Remis ſynodo totius Franciæ cōgregata/ Arnul=	5	992
phus nepos Caroli ducis quē ipſe Carolus epiſcopū		
Remis ſubſtituerat: oīm iudicio exordinatus dāna=		
tur/ & Adelgarius p̄ſbyter qui vrbē ꝓdidit/ & portas		
Carolo aperuit: inſolubiliter excōmunicatur.		
¶ Gerbertus vero ſubſtituitur ep̄us: ſed/ quibuſdam		
cauſam ventilantibus nō potuiſſe degradari Arnul		
phū abſq; ſcientia & auctoritate papæ Rhomani.		
¶ Gerbertus depoſitus ad Ottonē iperatorē ſe cōtu=		
lit: quē iperator receptū/ primo eū Rauēnæ archie=		
piſcopū/ & poſtea cōſtituit papā Rhomanū: vnde		
eſt eius illud monoſticū.		
¶ Tranſit ab R Gerbertus: ad R ſit papa vigens R.		
10 ¶ In Burgūdia Odilo Aruernę oriundus ex clerico	6	993
Bruiatenſi monachū ꝓfeſſus in Cluniacenſi cenobio		
poſt Maiolū p̄ficit ipſi cenobio: qđ p ānos 56 miro		
religionis feruore rexit & ꝓuexit. Qui egregiæ p̄ter		
cætera pietatis inſignia/ nō ſolū vitæ exēplis: ſed etiā		
miraculis in vita ſua claruit. Qui cū repręhēderetur		
q̄ i peccātes miſericordior iuſto eſſe videretur: ſi dā=		
nandus ſum (inquit) malo dānari de miſericordia q̄		
de duritia. ¶ Otto in imperatorē benedicitur.		
11 ¶ Florebant hoc tēpore in ſciētia litterarū in Lotha	7	994
ringia. Herigerus abbas Lobienſis/ Adelbodus ep̄s		
Vltraiectēſis/ in Francia: Fulbertus ep̄s Carnotēſis/		
Abbo abbas Floriacenſis/ qui ſup calculū Victorij cō		
12 mentatus eſt.	8	995
¶ Gregorius papa.		
13 ¶ Gregorius Rhomanę eccleſię 142: prę̄ſidet.	9	996

Rhōa. Francorum			Anni dñi.
		¶ Hugone Francorū rege mortuo/Robertus filius	
		etus in Francia regnat ānis 34.	
Robertus			
14	1	¶ Herlbertus ordinatus Colonīēsiū ep̄us: multa san	997
		ctitate claret. ¶ Clarebat etiā hoc tpe inter Gallos	
		Ausfridus/ qui cū fuisset comes Bratuspātiū/nō min9	
		iustitia q̄ potētia sęculari famosus/depositio militiæ	
		cingulo tonsoratus in clericū/eo prouectus est vt or	
		dinaretur ep̄us Vltraiectensis ecclesiæ.	
¶ Ioānes.pp.			
15	2	¶ Ioānes Rhomanę ecclesię 143: p̄sidet mēsibus 10.	998
		Post quē Gerbertus qui & Siluester 144: qui & ip̄e	
		inter claros/sclētia litterarū egregie claruit. Q uidā	
		tamē trā sito Siluestro isto/Agapitū papā hoc in lo	
		co ponūt: quod nō ociose factū esse dicit. quia is Sil	
		uester nō per hostiū intrasse credit/quippe qui a qui	
		busdā etiā Nigromantiæ argutur/ de morte quoq3	
		ei9 nō recte tractat: a dyabolo eni pcussus dicit obis	
		se. Quā rem nos in medio relinquim9: a numero eni	
		paparū videtur excluſus. Vnde lector quęso vt hic	
		& alibi si qua dissonātia te offenderit de noibus vel	
		ānis vel tēporibus paparū nō michi īputes quia nō	
		visa sed audita vel lecta scribo. ¶ Hoc tpe quidā reli	
		giosus ab Hierosolimis venīēs/in Sicilia recluſi cu	
		iusdā humanitate aliquādiu recreatus: didicit ab eo	
		inter cętera q̄ in illa vicinia essent loca eructātia flā	
		marū incendia: quę loca vocātur ab incolis ollę vul	
		cani/in quibus animę defunctorū luāt diuersa pro	
		meritorū qualitate supplicia. ad ea exequēda depu	
		tatis ibi dęmonibus/quorum se crebro voces iras &	
		terrores/sępe etiā eiulatus audisse dicebat plangētiū	
		q̄ animę de manibus eorū eripērētur per elemosi	
		nas & preces fidelīū: & hoc tēpore magis per oratio	
		nes Cluniacensiū orantiū indefesse pro requie defū	
		ctorū. hoc per illū abbas Odillo cōperto/ constituit	
		per oia monasteria sibi subiecta: vt sicut primo die	
		Nouembris solēnitas omniū sanctorū agitur/Ita se	
		quenti die memoria omniū in Christo quiescētium	

Rhomanorum		Francorum.	Anni dñi.
	celebretur. Q ui ritus ad multas ecclesias transiens/		
	fidelīū defunctorū memoriā solēnizari fecit.		
16	¶ In Italia Crescēs patriciatu Rhomanorū arrepto/	3	999
	cōtra Ottonē imperatorē rebellat.		
17	¶ Anno IHESV Christi millesimo secundū cōputa	4	1000
	tionē Dionysij/multa p̄digia sunt visa.		
	¶ Terręmotus factus est permaximus/cometes ap		
	paruit 19 calēdis Ianuarij circa horā nonā/ aperto		
	cœlo q̄si facula ardēs cū longo tractu fulguris instar		
	illabitur terris: tāto splēdore/ vt nō modo qui i agris		
	erant: sed etiam in tectis irrupto lumine ferirentur.		
	Qua cœli scissura sensim euanescēte: interim visa est		
	figura quasi serpentis capite quidem crescente cum		
	ceruleis pedibus.		
18	¶ Otto imperator Rhomæ Crescentē/patriciū bello	5	1001
	aggreditur: sed victus Crescens & ex fuga retractus		
	capitur/ vilioq3 iumento auerse impositus/ circunduci		
	tur. & paulatim mēbris truncatus/ ad vltimū ante		
	vrbem suspenditur.		
19	¶ Otto imperator degens Rhomæ dum cum Rho	6	1002
	manis se remissius agit/tractans qualiter iu		
	ra regni & ecclesiæ ad antiquū statum refor		
	maret: Rhomani per hoc ad contemptū eius		
	adducti/ subito cōtra eum conspirant: & ali		
	quot militum eius peremptis/eum in palatio		
	obsident. Vnde per industriam Henrici du		
	cis Baioariæ & Hugonis marchionis Italiæ		
	simulato pacto vix extractus/ Rhoma de		
	cedit cum Siluestro papa. Et quia vxor Cre		
	scentis imperatorem spe regnandi ad amo		
	rem sui pellexerat/ dolens pro eius decessu/		
	venenum ei misit: quo ille consumptus inter		
	remeandum in Italia moritur.		
	¶ Milites transalpini corpus imperatoris de		
	functi cum insignibus imperij ad Galliam		
	referentes: crebris Italorum incursibus la		
	cessiti/ armis sibi viam parant. Sed cum		

Rhōa.	Francorum	Anni dñi.
	ſam reſ in tuto eſſe putaretur : dux Baſoariæ Hen=	
	ricus iniuriato Heriberto Colonienſiū archiepiſco=	
	po/ a cuius ore omnes pendebāt: inſignia regni ab	
	eo violēter extorſit/quaſi iure hęreditario ſibi cōpe=	
	tentia/ erat quippe filius Henrici ducis/ qui fuit ge=	
	nitus de Henrico fratre primi Ottonis iperatoris.	
	¶ Henricus ergo dux cōſiliatis ſibi animis quorūdā	
	principū regni vngitur in regē a Vuilligiſo Magū=	
	tino archiepō: & iperauit ānis 22.	
Hēricus	Ioannes papa.	
1 | 7	¶ Ioānes Rhomanę eccl'iæ 145: pręſidet.	1003
	¶ Abbo Floriacēſis abbas/ī Vuaſconia martyrizat.	
¶ Ioānes. pp.	¶ Ioānes Rhomanę eccl'ię 146: pręſidet.	
	¶ Henricus imperator/potentiores regni viros bel=	
	lo ſibi cōcitare volētes/ celeriter deuīcit: & reges gē=	
	tilſū in interiori Germania cōmorātes qui dicūtur	
	Vuinidi/ tributarios ſibi facit.	
2 | 8	¶ Gerardus Cameracēſis ep̄s/ & Adelbodus Vltra=	1004
	iectēſis ep̄us/ magni in eccleſia & in palatio habē=	
	tur. ¶ Henricus iperator Habenbergēſem eccl'iam	
	ep̄alis ſedis honore ſublimat/ & quia liberis carebat	
	eā oim rerū ſuarū hęredē facit. Vnde Deodericus	
	Metenſiū ep̄us/ dolens dotem & patrimoniū ſororis	
	ſuæ Chunigūdis iperatricis delegari ab imperatore	
	Habenbergenſi eccleſiæ rebellat.	
3 | 9.	¶ Cometes horribili ſpecie huc illucq; ſactans ī Au	1005
	ſtrali parte viſus eſt.	
	¶ Mortuo Ottone duce/ ducatus Lotharingiæ dat	
	comiti Godefrido filio Godefridi Ardēnenſis.	
	¶ Hilpericus librū de ratione compoti hoc āno ſcripſit: vt	
	apparet ex argumēto ad iueniēdos ānos dñi per in=	
	dictiones. Si vis (iquit) ſcire quot ſunt anni icarnati	
	Chriſti/ ſexaginta ſex ordines indictionū qui fluxe=	
	rūt ab eius incarnatione multiplica per quindecim	
	fiūt nōgenti nonaginta. His adde duodecim/ quia	
	tertia indictione natus eſt Chriſtus: adde etiā indi=	
	ctionē pręſentis anni/ id eſt tertiā & ecce habes hoc	
	anno/ annos Chriſti 1005.	

Rhomanorū	Francorū.	Anni dñi.
4	¶ Fames & mortalitas tā grauiter per totū pene or=	10	1006
	bē inualuit: vt ſepelientiū tedio viui adhuc ſpiritū		
	trahentes obruerētur cū mortuis.		
	¶ Caſtrū Valētianas ſitum in Marchia Franciæ &		
	Lotharingiæ/ quod Balduinus comes Flandrenſiū/		
	inuaſerat: īperator Henricus obſidet/ cōcurrētibus		
	ad auxiliū eius Roberto rege Francorū/ & Richar=		
	do comite Normānorū.		
5	¶ Henricus īperator quia de obſidione Valētianēſi	11	1007
	ineffícax redierat/ cōtra Balduinū ꝓfectus caſtrum		
	Gandauū iuadit. & depopulata terra/ aliquot primo		
	res Flandrēſiū capit. Vnde Balduinus ꝓterritus īpe		
	ratori ſatisfacit/ Valētianas redit/ datiſq; obſidibus		
	cū ſacramēto fidelitatis manus ei dedit. Poſtea īpe=		
	rator ſeditione ſuorū coactus/ Valētianas Balduino		
	comiti bñficiauit: vt ſibi cōtra motus ſuorū auxilio		
	eſſet/ poſtea ei etiā Vualachras addidit.		
6	¶ Baldricus Leodicēſiū ep̄us ordinat: Burchardus	12	1008
	quoq; fit Vuarmacēſis ep̄s. qui ī ſcripturis ſtudioſus/		
	magnū illud canonū volumē ędidit ſcripturarū ſen=		
	tentijs vndiq; cōpilatis defloratū. collaborāte ſibi		
	in hoc magiſtro ſuo Olberto abbate viro vndecūq;		
	doctiſſimo.	¶ Sergiꝰ. pp.	
7	¶ Sergius Rhomanę eccleſiæ 147: pręſidet.	13	1009
	¶ Eclipſis ſolis facta eſt hora diei ſecunda.		
	¶ Normāni Friſiam infeſtantes/ Tilę oppidū incen=		
	dūt. ¶ Hēricus īperator Metis vrbē obſidet: propter		
	Deodericū fratrē vxoris ſuæ cōtra ſe rebellantē qui		
	ep̄atū īpius vrbis vſurpauerat. Dux enī Moſelano=		
	rū Deodericus/ poſt fratrē ſuū Alberonē dato ep̄atu		
	Metenſiū filio ſuo adhuc puero tutorē ei ſubſtituit		
	īpm Deodericū: qui puero vrbe excluſo/ & ep̄atu		
	vſurpato/ īpm etiā Deodericū ducē bello capit. Vrbe		
	ergo p obſidionē pene deſolata: tandē pax cōuenit.		
8	¶ Bruno ep̄s martyrizat. ¶ Normāni Friſiā repetūt:	14	1010
	& multis cęſis Vltraiectū oppidū incēdūt.		
	¶ Gēs Hungarorū hactenus idolatriæ dedita: hoc		
	tēpore ad fidē Chriſti cōuertitur p Gilā ſororē īpe=		

Rhõa.	Francorum	An. dñi.
	ratoris/quę nupta Hũgarorũ regi ad hoc ſua iſtãtia	
	regẽ adduxit: vt ſe et totã Hũgarorũ gentẽ baptiza	
	ri expeteret/qui in baptiſmo Stephanus eſt vocat9.	
	Cuius merita per Hũgariã multa miraculorũ glo=	
	ria cõmendat.	
9	15	¶In Lotharigia iuxta montẽ Caſtrilocũ fonticulus	1011
		aquę multis ſaluberrimus: in ſanguinẽ cõuerſus eſt.	
		quod probauit mulier quæ facie ſuã ex huius noctis	
		aqua lotam oſtẽdit multis ſanguinolentã. ¶Bñdictus papa.	
10	16	¶Bñdictus Rhomanæ eccleſiæ 148: prę̃ſidet.	1012
		¶Albertus Gẽmelacẽſis eccleſiæ ordinat abbas: vir	
		moribus/religione/ſcietia/bonis/doctiſq; viris aut	
		cõferendus/aut præferendus.	
		¶Henricus iperator Godefridũ ducẽ cũ exercitu in	
		fines Bratuſpantiũ mittit/ad obſidendũ caſtrũ Lo=	
		uaniũ: ſed inefficax redijt.	
11	17	¶Henricus iperator Italiã petẽs vt ſubueniret ſuis	1013
		quos Græci p̃mebant: circa Bñuentũ Salernũ & Ca	
		puã debacchãtes/Troiã ciuitatẽ capit.	
		¶Baldricus eps cũ in villa Hugardis dicta caſtellũ	
		muniret: Lãbertus comes Louaniẽſis eũ aggredit/	
		& eps Lãberto vincẽte multis ſuorũ captis/& occi=	
		ſis/graui atteritur infortunio.	
		¶Terręmotus factus eſt maximus circa meridiẽ 14	
		calendas Decẽbris.	
12	18	¶Henricus rex in iperatorẽ benedicitur.	1014
		¶Baldricus eps in inſula Leodienſi cenobiũ ſancti	
		Iacobi apoſtoli fundauit.	
		¶Dux Godefridus Gerardũ comitẽ multis modis re	
		gnũ inquietantẽ bello vicit: in quo filio eius cũ mul=	
		tis occiſo/cõplices eius deterruit.	
13	19	¶Hoc tpe ſanctus Guicteth qui & Adelbertus Pra=	1015
		genſis eps apud Bruchuos martyrizatur.	
		¶Comitatus Beluacenſis: datur Rogero epo	
		¶Dux Godefridus comitatũ Montenſem depopula	
		tur: quẽ Raginerius cũ patruo ſuo Lãberto Loua=	
		nienſi inſecutus apud Florinas pugnã conſeruit. vbi	
		pluſq̃ quadringẽti viri occiſi ſunt/& ipe Lambertus	

Rhomanorũ	Francorũ. Aũ. dñi.
occubuit: vbi res mira cõtigit. Cũ Lãbertus ſpem vi	
ctoriæ iã haberet/habebat quippe filacteriũ a collo	
vſq; ad pectus pendẽs/ſanctorũ reliquijs refertũ: quo	
rũ patrocinio ſe in periculis tutũ fore credebat/inſtã	
te ei termino vitæ filacteriũ illud a collo eius exiliẽs	
ſup tumulũ cãpi exiliuit: & mox comes antea iuictus	
perimit. Quidã militũ filacteriũ accipiẽs i caliga ab=	
ſcõdit: ſed coxa eius & crure intumeſcẽte rẽ ꝓdidit	
& filacteriũ dño ſuo Etheloni fratri ducis dedit.	
14	¶Symeon Syracuſis Sicilię oriũdus/& poſtea mo=	20	1016
	nachus in monte Syna hoc tpe clarebat. qui Ihero=	
	ſolymã veniẽs/longã pro Chriſto pegrinationẽ ſu=	
	ſcepit: & cũ Popone Treuerorũ archiepo ad Gallias	
	veniẽs/Treueris in altitudie turris ſcluſus eſt. Ibiq;	
	poſt multas hoim ꝓſecutiones/poſt multas dęmonũ	
	tẽtationes/beato fine quieuit: cuius merita frequẽs	
	miraculorũ gloria declarauit.	
15	¶Cometes ſolito mirabilior/in modũ trabis maxi=	21	1017
	mæ per quatuor menſes apparuit.	
	¶Golbodus in epatu Leodienſi Baldrico ſuccedit.	
16	¶In Friſonia Deoderico comite filio Arnulphi Gan	22	1018
	dauẽſis debellãte/Friſões in vindicta patris ſui ab eis	
	occiſi: Godefridus dux ad eũ debellãdũ ab iperatore	
	mittit/& cõſerto ꝓlio repẽte voce neſcit vnde emiſſa/	
	fugite fugite cũctis fugiẽtibus multi a paucis Friſo=	
	nibus p̃mũtur: dux vero capitur.	
17	¶Dux Godefridus ipetrata Friſonib9 totius iniuſti=	23	1019
	tiæ ipunitate/a captiuitate ſoluit: & nõ multo poſt	
	moriẽ. Frater vero ei9 Gothelo/i ducatu ſubſtituit.	
18	¶Rodulphus rex Burgũdiæ inſolentijs Burgũdio=	24	1020
	nũ irritatus/regnũ Burgundiæ Henrico imperatori	
	dare tractat: ſed eum ab hac intentione reuocat ſi=	
	mulata Burgundionũ ſatiſfactio.	
	¶Benedictus papa in Galliam ad Henricum impe=	
	ratorem venit.	
19	¶Henricus iperator Colonię natale dñi celebrans	25	1021
	Heribertũ archiep̃m olim a ſe iniurioſe tractatũ hu	
	milli ſatiſfactione placat: cui reconſiliatus archiepi=	

Rhōa.	Francorū		Anni dñi.
		ſcopus prędixit ſe prope diem moriturū/ & nō mul= to poſt mortuus: magnis cœpit clarere virtutibus.	
		¶ Pilegrinus ei in epiſcopatu ſuccedit.	
		¶ Durandus ſit Leodicenſiū ep̄s: ꝙ quaſi fabula in theatro mundi fuit/ ꝙ vir ex humillimo & pauprimo ſeruilis cōditionis genere/ dominis ſuis carnalibus dominabatur.	
20	26	¶ Aquiſgrani cōuētu generali & ſynodali p aliquot dies celebrato/ tāta ſiccitas & intēperies aeris excā= duit: vt multi prę nimio ardore deficerēt. multa etiā animalia ſubito iterirēt/ pauimēto & marmoreis co= lūnis tanto ſudore madētibus: vt aqua eſſe reſpſa cre= deretur a neſcientibus.	1022
21	27	¶ Henricus iperator & Robertus rex Francorū ſup Carū fluuiū apud Euaſiū cōuenīūt/ de ſtatu eccleſię regni et iperij tractaturi: & cōdicto vt ſup his cōfir mādis etiā papā Rhomanū ſimul ambo Papię opor= tune cōuenirēt iperator & regē/ & ſuos/ multos etiā qui tantū ad demirandā iperatoriā maieſtatē cōue= nerāt tanta liberalitate donauit/ vt opibus regū Per= ſarū aut Arabū poſſet cōpari ipatoris munificētia.	1023
		¶ In paſcha eclipſis ſolis facta eſt.	
¶ Ioānes papa.			
22	28	¶ Ioānes Portuēſis ep̄s frater Stephani papę nup defuncti Rhomanę eccl'iæ 149: prędidet:	1024
		¶ Hoc tēpore in Gallia Beluacēſi vrbe/ inclitus Ro= gerus deceſſit ep̄s: qui inter alia bñficia dedit eccl'ię ſancti Petri cui p̄ſidebat/ Alliacū in Normannia/ & Montiacū in Vermandenſi patria. Comitatū quoq; eiuſdē vrbis ab Oddone Cāpaniēſi comite ipetrauit dato ei p cōmertio caſtro Syncerrio in Bituricēſi ter ritorio ſito: quod ſibi patrimonij iure cōpetebat.	
		¶ Henricus imperator conſulentibus ſibi principi= bus ſuper ſubſtitutione regni deſignans Conradum virum egregij generis & egregiæ libertatis: quip= pe qui nunq; ſe ſubmiſerat alicuius ſeruituti: moritur Huius vitam Adelbodus epiſcopus Vltraiectenſis ſcribit.	

Rhomanorū	Francorū.	Añi. dñi.
¶ Cono dux prępotēs cū ad iperiū aſpirare vellet/ re= pudiatur inſtinctu Abbonis Magūtini archiep̄i/ & aliquorū regni primatū: & Cōradus ad iperiū ſubli= matus: imperauit ānis quindecim.		
Conradus		
1 ¶ Ioāni papę Stephanus frater ſuus apparēs: dixit ſe infernalibus pœnis cruciari: ſed ſperare ſe interuē tu Odilōis abbatis Cluniacēſis venīā poſſe cōſequi. Pro quo Odilo tandiu orando laborauit: donec ſibi reuelarē ſe p illo eſſe exaudītū.	29	1025
¶ Raginardus Leodicēſiū ordinatur ep̄s: qui Leodij in monte publico cenobiū ſancti Laurētij inſtituit/ eiq; Stephanū virū ſanctę memoriæ abbatē primū prędecit.		
2 ¶ Robertus rex Francorū ad inuadendā Lotharin gīā animū intendit: ſed cito ab hoc conatu deſiſtit. ¶ Gothelone duce qui ꝓpter priuatū odiū grauabat regnū Cōradi/ & aliis principibus ad pacis vnitatē adductis: regi p̄ſperitas & regno accreuit trāquillitas.	30	1026
3 ¶ Cōradus rex filiū ſuū adhuc puerū Henricū/ in re= gnū ſublimat Aquis. Ipſe autē Rhomę in paſcha in iperatorē cōſecratus: quorūdā Italorū cōtra ſe ſeuiē= tiū motus cōpeſcit.	31	1027
¶ Florebat hoc tēpore eccleſiaſtica religio per ab= bates nomiabiles in Francia quidē & in Burgūdia: per Odilonē Cluniacenſem pietate inſignē/ per Guil ſelmū Diuionēſem ſeueritate reuerendū. In Lotharī gia: per Richardū Virdunēſem pia grauitate & gra= ui pietate diſcretū/ per Poponē Stabulenſem/ p He= liā Colonienſem/ p Oſbertū & Stephanū Leodicē= ſes/ per Bernonē Angienſem.		
4 ¶ Claruit hoc tpe in Italia Guido Aretinus/ multi i= ter muſicos noſtri hoc enī phīs p̄ferēdus: ꝙ ignotos cātus etiā pueri facilius diſcunt p eius regulā/ quā p vocē magiſtri/ aut p vſum alicuius inſtrumēti dū ſex litteris vel ſillabis modulati appoſitis ad ſex voces quas ſolas regulariter muſica recipit. Hiſq; vocibus p flexuras digitorū leuę manꝰ diſtīctis p integrū dia	32	1028

Rhõa.	Francorum		Añ. dñi
		paſon ſe oculis & auribus ingerũt intentę & remiſſę	
		eleuatiões vel diſpoſitiões earũdẽ ſex vocũ.	
5	33	ℂ Conradus iperator rebellantibus Sclauis/ad eos	1029
		debellãdos ꝓficiſcitur. ℂ Hoc etiã ãno idẽ Cõradus	
		iperator/rebellãtibus Hungaris ad eos debellandos	
		proficiſcitur.	
6	34	ℂ Roberto rege Francorũ mortuo/ Henricus filius	1030
		eius regnat in Francia ãnis 30.	
		ℂ Hoc tpe iuſſu Cõradi iperatoris regali & ſynodali	
		cõuentu apud Triburias: inter cętera epi hoc capi-	
		tulũ decernere voluerũt/ vt ſiquando ieiuniũ primi	
		mẽſis eueniret infra ebdomadã qua caput ieunij in	
		quarta feria cõſtat: ãborũ ieiunorũ celebritas/ vni9	
		officij expletione cõpleretur. Sed Gerardus Came-	
		racẽſis & pauci cũ eo huic multorũ decreto cõtradi-	
		cẽtes obtinuerũt vt ieiuniũ primi mẽſis in altera eb-	
		domada i qua habetur officiũ/celebretur ſcdm anti-	
Henricus		quam conſuetudinẽ.	
7	1	ℂ Sanctus Bardo ordinatur Magũtiæ archiepus.	1031
		ℂ Robertus & Richardus minũẽdę domo multitu-	
		dinis cauſa/hoc tẽpore a Normãnia Frãcię digreſ-	
		ſi Apuliã expetũt: & Italis inter ſe diſſidentibus dũ	
		alteri cõtra alterũ auxiliũ ꝑſtant hac oportunitate	
		Italos callide & fortiter debellãt. & ſucceſſus vrgẽdo	
		ſuos nomẽ ſuũ dilatãt: & futurę ꝓſperitatis ſibi viã	
		parant.	
8	2	ℂ Eclipſis ſolis facta eſt circa meridiẽ: 3 calẽdas Iulij.	1032
		ℂ Iſtiuſmodi decretũ a Francię epis datũ eſt ſeruari	
		ſubiectis ſibi populis. Vnus eorũ dicit cęlitus ſibi de-	
		latas eſſe litteras: quę pacẽ monerent renouandã in	
		terra. Quã rẽ mandauit cęteris: & hęc tradẽda dedit	
		populis. Arma quiſq; nõ ferret/ direpta nõ repeteret	
		ſui ſanguinis vel cuiuſlibet ꝓximi vltor minime exi-	
		ſtens/ pcuſſoribus cogeret indulgere. Ieiuniũ in pa-	
		ne & aqua omni ſexta feria ſeruarent: & in ſabbato	
		a carne & liquamine abſtinerent. ſoloq; hoc cõtenti	
		ieiunio/in omniũ peccatorũ remiſſionẽ: nullã ſibi ſci	
		rent aliam adijciendã pœnitentiã. & hęc ſeruare ſa-	

Rhomanorum	Francorum.	Anni dñi
cramẽto firmarent: quod qui nollet/ chriſtianitate		
priuaretur. & exeuntẽ de ſęculo nullus viſitaret: nec		
ſepulturę traderet/ alia quoq; iportabilia q̃plura de-		
dere mandata: quę oneri viſa ſunt replicare. Hanc		
mandatorũ nouitatẽ/ cũ multi cupidi nouarũ rerũ		
libẽtius iuſto amplecterẽtur: Gerardus Cameracẽſis		
epus/ qui ſolus Lotharienſiũ appẽdebat ad parro-		
chiã Francorũ/ nulli9 hortatu potuit adduci ad hęc		
ſuſcipiẽda/ ſed ſingula capitula refellebat: dicẽs ge-		
nus humanũ ab initio trifariã eſſe diuiſum/ in orãti-		
bus/ pugnatoribus/ agricultoribus/ & vnũ duorũ: &		
duos vnius egere auxilio: ideo debere arma ferre/ &		
rapinas reddi pro auctoritate legis & gratię: vltorẽ		
pcuſſi vel occiſi nõ exacerbari cogẽdo/ ſed ſcdm euã		
geliũ ei recõſiliari. Ieiuniũ in ſexta vel ſeptia feria/		
nec oĩbus vnũ eſſe iponendũ: quia nõ eſt vna oĩbus		
poſſibilitas. nec oẽs hoc vno ieiunio contentos eſſe:		
quia non eſt vna oĩm pœnitẽdi q̃litas. hęc ſacramẽ-		
to firmare/ vel ſacramenti violationẽ piurio augere:		
nõ eſt vtile. His cõtradicẽtes excõmunicari: ifirmis		
viſitationẽ/ vel mortuis ſepulturã negari eſſe deteſta		
bile. ſufficere autẽtica patrũ decreta & ſup his negle		
ctis ipoſitum cõgruenter pœnitentiæ modum.		
ℂ Benedictus papa.		
9 ℂ Benedictus Rhomanę ecclię 150: prędet.	3	1033
ℂ Frederico Moſellanorũ duce mortuo/ quia mares		
filios non habebat quibus ducatus competeret: Go		
thelo dux impetrato ab imperatore/ etiam Moſella-		
norum ducatu/ in Lotharingia potentius princi-		
patur.		
10 ℂ Burgũdionibus nõ deſiſtentibus a conſueta con-	4	1034
tra regem ſuũ inſolentia/ rex Rodulphus regnum		
Burgundiæ Conrado imperatori tradidit: quod a		
tempore Arnulphi imperatoris per annos pluſq̃ cen-		
tum triginta gentis ſuæ reges tenuerant/ ſicq; Bur-		
gundia iterum reꝺacta eſt in prouinciam.		
11 ℂ Odo Cãpaniẽſis regnũ Rodulphi regis auunculi	5	1035
ſui a Conrado iperatore nepote ſuo repetẽs/ vt ſub		

Rhoā	Francorum		Anni dñi.
		eo regat Burgundiā/ efflagitat.	
		ℂ Henricus rex filius Conradi/ vxorē ducit filiā re=	
		gis Anglorum.	
		ℂ Odo cōtra iperatorē rebellās/Lotharingiā incur=	
		sat/ castella oppugnat/vrbē Leucorū quę Tullus di	
		citur/obsidet:& in nullo tēperat furori suo.	
13	7	ℂ Hermānus Coloniæ ordinatur archiep̄s.	1037
		ℂ Odo Barū castrū obsidet & capit.	
		ℂ Gothelo dux egre ferēs insolentiā Frācorū cū Lo	
		tharingis/occurrit Odoni:& cōserto prelio apud Ba	
		rū/Odo perimitur:& Francorū exercitus graui ce=	
		de attritus/a Lotharingia fugere cōpellitur.	
14	8	ℂ Normāni in Apulia copijs suis a Normānia pau=	1038
		latim adactis/ad iuadendā Apuliā fortitudie sua &	
		Italorū ibecillitate animati:castellis & vrbibus aut	
		dolo aut virtute captis/in Apulia potēter agunt vi=	
		cinisq; gētibus terrorē sui nois incutiūt.	
		ℂ Henricus Louanīēsis comes domi suæ pimitur a	
		captiuo Hermāno: cuiq; succedit filius eius Otto/cui	
		immatura morte prequēto successit patruus eius Bal=	
		dricus qui & Lambertus.	
		ℂ In Apulia erat q̄dā statua marmorea / circa caput	
		suū ereū habēs circulū in quo erat scriptū: calendis	
		Maij orīēte sole habebo caput aureū. Quod quidā	
		Sarracenus a Roberto Vuiscardo duce Normānorū	
		captus quid portenderet intelligēs in calēdis Maij	
		oriente sole diligēter notato termio vmbrę illius sta	
		tuę infinitū thesaurū effossa ibidē humo reperit/quē	
		pro sua redēptione eidē duci obtulit.	
15	9	ℂ In mense Aprili octauo idus visa est in cœlo inter	1039
		Australē & Orientalē plagā ignea trabes mirę ma=	
		gnitudinis:quę currēs per solē ad occasum vergen=	
		tē visa est in terrā cadere/cuius vestigia diu videri	
		potuerunt.	
		ℂ Conradus imperator Italiam adit vt rebellionem	
		meditantes debellaret. Et quia oēs Lōgobardi cō=	
		iurauerāt vt nō paterētur quēlibet dñm qui aliud q̄	
		ipsi vellēt cōtra se ageret/quosdā eps in vincula cō=	

Rhomanorum			Francorū.	An. dō
		iecit:& quia epus Mediolanēsis fuga lapsus est/ipe=		
		rator suburbia Mediolani incendit. Die vero penthe		
		costes cū iperator in parua ecclesia secus vrbē coro=		
		naretur ad missam/tā grauia fuerūt tonitrua & ful=		
		gura vt aliqui mente excederēt aliqui exalarēt. Bru=		
		no vero eps qui missam canebat/& secretarius ipera		
		toris cū alijs tribus dixerūt se iter missarū solēnia vi=		
		disse sanctū Ambrosiū iperatori indignādo cōminā		
		tem. Tunc imperator Italia discessit.		
		ℂ Pridie idus Maij ecclipsis solis fuit: & pridie no=		
		nas Iunij/iperator obijt. Post quē Hēricus filius ei9		
		imperauit annis 17.		
Henricus				
1		ℂ Henricus iperator vadit ad debellandū Odelricū	10	1040
		Boemanoꝝ ducē:sed Boemanis viriliter resistētibus		
		inefficax redit.		
2		ℂ Henricus iperator per orōnes sanctorū virorū au=	11	1041
		xilio dei sibi ꝓcurato/superioris āni infortuniū vltus:		
		Odelricum ducem Boemiæ superat.		
3		ℂ Inter Hūgaros bello intestino moto/ Petrus rex	12	1042
		ab eis depulsus regno auxilium Hērici imperatoris		
		interpellat:qui potenter ei patrocinās Hūgariā de=		
		uastat. ℂ Vuato ex clero sancti Lamberti/vir spiritu		
		sapiētiæ & sciētiæ & feruore religiōis insignitus/or=		
		dinatur Leodicensium episcopus.		
4		ℂ Apud Constātinopolim/Constantinus monachus	13	1043
		iperat. ℂ Henricus iperator iterū Hūgariā igressus		
		cū paucis Abbonē regē de bello fugauit: & lanceā		
		insignē regis recepit. Petrū vero quē Abbo expulerat		
		Hūgarorū regno restituit & Hungariā sibi tributa=		
		riā facit.		
5		ℂ Fames valida Galliā & Germaniā ꝓfligat. Gothe	14	1044
		lo dux obijt/cuius filius Godefridus dū ei ducatus		
		Mosellanorū denegatur altero ducatu repudiato cō=		
		tra iperatorem rebellat.		
6		ℂ Godefridus hortatu quorūdā dei fideliū ad recu=	15	1045
		perandā imperatoris grām adductus/ab iperatore ca=		
		pitur:& custodiæ mancipatur. sed filiū suū obsidem		

Rhō.	Francorū		Anni dñi.
		dans relaxatur: quo defuncto/in obsidatu ad rebel=	
		landū grassatur.	
		¶ Benedictus qui symoniace papatū Rhomanū in=	
		uaserat: cū esset rudis litterarū/alterū ad vices eccle=	
Siluester. pp.		siastici officij exequēdas secū papā Siluestrū 151 cō=	
		secrari fecit. Quod cū multis nō placeret: tertius su=	
Gregorius. pp.		pducitur Gregorius 152/ qui solus vices duorū im=	
		pleret.	
7	16	¶ Instinctu Godefridi comes Flandrensis Balduinꝰ	1046
		contra īperatorē rebellat.	
		¶ Rhomę vno cōtra duos & duobꝰ cōtra vnū de pa	
		patu cōtendētibus: rex Hēricus cōtra eos Rhomā va	
		dit & eis canonica & īperiali censura depositis/Sui=	
Clemēs papa.		digerus Habēbergēsis ep̄s qui & Clemens Rhoma	
		nę eccl'ię 153: pręsidet: & ab eo rex Henricus in īpe=	
		ratorē bn̄dicitur. iurātibus Rhomanis/se sine eius	
		cōsensu nunq̄ papā electuros.	
		¶ Theoderico Metēsiū ep̄o defuncto succedit Adel=	
		bero fratruelis eius: vir magnę prudentię & sancti=	
		tatis.	
		¶ Ecclesia sanctę Gertrudis Mingelēsis quę ante ali=	
		quot ānos post negligentiā & incuriā effusi sanguis	
		dñi cōcremata/in nouā reędificata benedicitur: prę=	
Damasus. pp.		sente Henrico imperatore.	
8	17	¶ Damasus Rhomanæ eccleſiæ 154: pręsidet.	1047
		¶ Nix tanta in occidēte cecidit: vt siluas frangeret.	
		¶ Godefridus palatiū Neomagi incendit & irrepa=	
		rabiliter deiſtruit.	
		¶ Vrbē quoq; Claborū quę Virdunus dicitur cū ma=	
		iori sanctę Mariæ ecclesia incendit.	
		¶ Franco scolasticus Leodicēsiū/& scientia litterarū	
		& morū ꝓbitate claret. qui ad Hermānū archiep̄m	
		scripsit librū de quadratura circuli: de qua re Aristo=	
		teles ait. Circuli quadratura si est scibile sciētia qui=	
¶ Leo papa.		dē nondū est/illud vero scibile est.	
9	18	¶ Bruno Leucorū ep̄us qui vocatur Leo Rhomanę	1048
		eccleſiæ 155:: pręsidet. Hic cū ad capessendā sedem	
		apostolicā Rhomā tenderet: audiuit voces angelo=	

Rhomanorum		Francorum.	Anni dñi.
		rū canentiū dicit dñs ego cogito cogitatiões pacis	
		& nō afflictionis. Hic de multis sanctis cantus cōpo=	
		suit: & multa fecit & scripsit eccl'iæ vtilia. Hic cū in	
		papatu pauperē leprosum ante fores offendisset/ eū	
		fotū diligēter ī lecto suo collocauit: quē cū referato	
		hostio nō inuenisset/in pauperē se Christū suscepisse	
		obstupuit.	
		¶ Viri religiosi & illustres sanctitate in Christo	
		dormiūt. Odilo abbas Cluniacēsis/ cui Hugo suc=	
		cedit. Popo Stabulēsis/Guatho ep̄s Legiēsis/Olber	
		tus sanctę memoriæ abbas Gēmelacēsis.	
		¶ Guathoni Deoduinus in ep̄atu succedit.	
		¶ Albertus qui ducatū Mosellanorū Godefrido ne=	
		gatū susceperat: a Godefrido ꝓmitur. ducatū eius	
		Gerardus de Alsatia/alterū vero ducatū Fredericus	
		obtinet.	
10		¶ Leo papa ī Gallias veniēs vt motus īperij a Bal=	19	1049
		duino & Godefrido cōcitatos sedaret: Godefridum	
		quidem īperatori recōsiliauit. Balduino pertinacius	
		agente/cōtra eū īperator exercitū duxit: sed tandem	
		Balduinꝰ flexus cōdicto die Aquis imperatori satis=	
		fecit.	
		¶ Leo papa in Germania & Gallia synodis habitis	
		statum ecclesiæ meliorauit.	
11		¶ Leo papa dum Normānos a Rhomanorū termi=	20	1050
		nis deturbare satagit/multam calamitatem īcurrit:	
		quia cum multis etiam ipse capitur. Sed tamen rela	
		xari noluit: nisi etiam suis relaxatis.	
		¶ Sanctus Theobaldus īter nobiles Frācorū nō in=	
		fimus / hoc tēpore clarebat: qui mundo & semetip=	
		so abnegato / secutus Christum in Vincentia vrbe	
		Venetiæ reclusus/duodecimo conuersionis suæ āno	
		beato fine quieuit. qui q̄ accepte seruierit deo post	
		mortem eius miraculorum prodidit magnitudo.	
		Ossa eius in Gallias translata: multam multis in lo=	
		cis veneration̄em meruerunt.	
		¶ Bardo Maguntiæ episcopus obijt: cuius sancti=	
		tas / per multam miraculorum gratiam patuit.	

Rhõa.	Francorum		Anni dñi.
12	21	¶ Balduinus Flandrenſis inuaſo Hagionẽſi comita-	1051
		tu: cõtra imperatorẽ rebellat.	
		¶ Francia turbatur per Berengariũ Turonẽſem qui	
		aſſerebat euchariſtiã quã ſumimus in altari nõ eſſe	
		reuera corpus & ſanguinẽ Chriſti ſed figurã corpo-	
		ris & ſanguinis Chriſti. Vnde cõtra eũ multũ a mul	
		tis & verbis & ſcriptis diſputatũ eſt: inter quos dñs	
		abbas de cruce ſancti Leufredi cõtra eũ de corpore	
		& ſanguine Chriſti/elegantẽ ędidit librum.	
		¶ Laufrancus etiã vir ſanctitate & ſcientia eximius	
		prior monaſterij Beccẽſis: poſtmodũ vero ex abba-	
		te Cadomenſi archiep̃s Cantuarienſis cõtra errorẽ	
		illius per dyalogũ diſputauit.	
13	22	¶ Rex Hungarorũ ab ĩperatore Henrico diſſentit:	1052
		pro quo recõſiliando Leo papa ad ĩperatorẽ venit/	
		ſed amicis diſcordiæ interturbãtibus id fruſtra fuit.	
		¶ Leo papa/Gerardũ Leucoꝝ ſupra ſe quintũ ep̃m	
		ſanctitate vitæ mirabilẽ/ſynodo habita per auctori-	
		tatẽ apoſtolicã decreuit in numero ſanctorũ cõfeſſo-	
		rũ in eccleſia ſolẽniter habendum.	
14	23	¶ Balduinus comes termios Lotharigiæ incurſans	1053
		Honũ oppidũ incendit.	
		¶ Godefridus iterũ rebellat/quia ducta vxore Boni-	
		facij marchionis iuſſu ĩperatoris a Lõgobardia ex-	
		pellitur. ¶ Grecis in hereſim multiformẽ declinãti-	
		bus/auctore Michaele patriarcha Cõſtantinopolita	
		no & Leone Achridano Bulgarorũ ep̃o/ Leo papa	
		errores eorũ redarguẽs/ſcripſit contra eos librũ fir-	
		mis ſcripturarũ teſtimonijs roboratũ.	
		¶ Nichetas autẽ monachus Conſtantinopolitanus	
		qui agnoſcabatur Pictoratus/ſcripſit cõtra Rhoma-	
		nos librũ plenum erroris et ſtultitię ꝑtitulatũ de azi-	
		mo de ſabbato/de nuptijs ſacerdotũ.	
15	24	¶ Leo papa per epſtam ad ĩperatorẽ Cõſtantinũ ſcrl	1054
		ptã aim eius ſibi cõſiliãs apocriſarios ſuos Hũbertũ	
		videlicet cardinalẽ ep̃m ſiluę cãdidę/Petrũ Amalfi-	
		tanorũ archiep̃m/Fredericũ quoq; ſeptimũ leuitã &	
		cãcellariũ dirigit Cõſtantinopoli ad cõfutãdas Grę-	

Rhõa.	Francorum	Anni dñi.
	corũ hęreſes: qui vt Symoniaci donũ dei vendebãt/	
	vt Valeſij hoſpites ſuos caſtratos etiã ad ep̃atũ ꝓmo	
	uebãt/vt Arriani rebaptizabãt Latinos baptizatos	
	in noie ſanctę trinitatis/ vt Donatiſtę in ſola Grecia	
	orthodoxã eſſe eccleſiã iactabãt/vt Nicolaitæ nuptias ſa-	
	cerdotib9 cõcedebãt /vt Seueriãi maledictã dicebãt	
	legẽ Moyſi/vt Pneumatomagi ꝓfeſſionẽ ſpirituſſan	
	cti a ſymbolo abſcidebãt/vt Nazareni iudaiſmũ ob	
	ſeruabãt paruulos moriẽtes ante octauũ a natiuita-	
	te diẽ baptizari mulieres in partu vel mẽſtruo piclitã	
	tes cõmunicari/vel ſi paganę eſſent baptizari ꝓhibe-	
	bãt Latinos vocabãt azimitas & eos nimis ꝓſequẽtes	
	eorũ eccłias claudebãt de fermẽtato ſacrificabãt in ſi	
	liſs ſuis Rhomanã eccłiam anathematizabant/ eiq;	
	eccleſiã Cõſtãtinopolitanã ꝓponebãt. Ab ĩperatore	
	ergo benigne habiti Nicetã monachũ ante eũ vi-	
	cerũt: adeo vt librum quẽ cõtra Rhomanos ſcrip-	
	ſerat anathematizaret & incẽderet. Michaele patri-	
	archa nolente eis colloqui carta excõicationis corã	
	clero & populo ſup altare ſanctę Sophiæ poſita rece	
	dunt. Michael cartã ipam corrumpens populoq; le-	
	gens illos ab ĩperatore reuocatos ad ſynodũ abſen-	
	te ĩperatore cõuocauit vt a populo lapidarẽt. Quod	
	ĩperatore ꝓhibẽte Michael cõmouit populũ contra	
	eũ: ſed cõuinctus cartã excõicatiõis falſaſſe Micha-	
	el/omneſq; ſui a gratia ĩperatoris remoti ſunt. Hũ-	
	bertus vero ep̃s ſiluę candidę hęc deſcripſit & ſcri-	
	pta Nicetę monachi & Leonis Alchridani Bulga-	
	rorũ archiep̃i cõfutauit quę de Latino i Grecũ trãſ-	
	lata iuſſu ĩperatoris Cõſtãtini a Grecis recepta ſunt.	
	¶ Hẽricus ĩperator filio ſuo Hẽrico puero quiquẽni	
	in regẽ ſublimato Aquis cõtra Balduinũ ꝓficiſcitur	
	qui Scaldũ fluuiũ Balduino fugiẽte tranſiẽs oia de-	
	populatur: & inſup aptis ſibi clauſulæ portis multã	
	cędem inimicorũ facit & vltra ꝓgreſſus Lambertum	
	comitẽ Balduini ſatellitẽ cũ multis ꝓmit multos etiã	
	Flandrenſiũ primates exercitũ ſuũ ꝓſequẽtes cõclu-	
	dit intra vrbẽ Tornacũ & obſeſſos capit.	

Rhōa.	Francorū		Añ.do.
		ℂ Leo papa moriť qui cuius meriti apud deū fuerit	
		cūctis patuit: cū multis ad ſepulchrū eius Rhomę	
		miraculis oſtenſis deus eū clarificauit.	
		ℂ Bellū apud mortuū mare. ℂ Gebahardus Eiſtedē	
Victor papa.		ſis ep̄s qui & Victor Rhomanę eccl'ię 156: pręſidet.	
16	25	ℂ Anno ordinať Colonię archiep̄s: iperatore in Ita-	1055
		lia cōſtituto milites eius Sclauis & Luticianis bello	
		cōgreſſi: multi capiūtur aut perimuntur.	
		ℂ Balduinus Flandrēſis cū Godefrido auūculū ſuū	
		Fredericū ducē ītra Androuerpū obſidet: ſed cōcur-	
		rētibus Lotharingis/ab oppugnatiōe deſiſtit.	
17	26	ℂ Victor papa in Gallias veniēs/glorioſe ab īpera-	1056
		tore ſuſcipiť & eo p̄nte nō multo poſt īperator Hen-	
Hēricus		ricus moriť & poſt eū filiꝰ eiꝰ Hēricus/īpat ānis 50.	
1	27	ℂ Colonię gn̄all cōuētu habito/Balduinus & Gode	1057
		fridus mediāte papa Victore ad gr̄am regis & pacē	
		reducūtur: & oēs bellorū motus ſedantur.	
2	28	ℂ In Friſonia captis ab īperatore Hērico aliquibus	1058
		caſtellis Friſones a Rebellione refrenantur.	
		ℂ Fredericus filius Gothelonis ducis ex clerico ſan	
		cti Lāberti ſeptimus leuita Rhomanæ eccleſiæ: quia	
		exoſus erat īperatori Hērico pro odio fratris ſui Go	
		defridi ducis poſt legationē Cōſtātinopolitanā apd	
		Caſſinēſes monachus & poſtea abbas facꝰ/altera-	
Stephanꝰ.pp.		tus noīe Stephani Rhomanę eccleſię 157: p̄ſidet.	
		ℂ Paderbrūna Germanię ciuitas cōbuſta eſt cū ma	
		iori eccl'ia. In monaſterio autē monachorū Scotus	
		quidā monachus Paternus noīe multo tpe recluſus	
		qui etiā hoc incēdiū ſępe prædixerat ꝓpter ꝓpoſitū	
Bndictus.pp.		recluſionis exire nolens/ſe cōburi paſſus eſt.	
3	29	ℂ Benedictus Rhomanę eccl'ię 158: præſidet.	1059
		ℂ In pago Bracatēſi iuxta Tornacū multitudies co	
		lluuionū altrinſecus cōgregatę ꝓdigioſo p̄lio ītер ſe	
		cōcurrūt: & multis vtriq; occiſis/victa pars fugiens	
		in cauo arboris ſe abſcōdit/altera pars vincētiū mo-	
		re inſequēs cū ſibilo circūſtrepebat donec circūiecto	
Nicolaus.pp.		ab hoibus ign̄e oēs crematæ ſunt.	
4	30	ℂ Gerardus Florētię epiſcopus qui & Nicolaus Rho	1060

Rhomanorum		Francorū. Añ. dn̄i.	
		manę eccl'ię 159: p̄ſidet ℂ Hēricus rex Frācorū obiit.	
		ℂ Philippus filius eius poſt eū regnat ānis 49.	
		Philippus	
5		ℂ Marianus cronographus claret: qui a Scotia i Gal	1	1061
		lias veniēs/ Coloniæ factus monachus primo apud	
		Fuldā/poſtea apud Magūtiā recluſus eſt.	
6		ℂ Anno ep̄us Colonīēſis cōſilio primorū regni indi-	2	1062
		gne ferentiū p Agnetē matrē īperatoris Hērici nō vi	
		riliter gubernari/puerū violenter & induſtrie captū	
		ſub tutela ſua accepit: & īperij regimē a matre eius	
		āmouit: & de hac re corā cūctis ratiōe reddita/grām	
		dn̄i ſui īperatoris recepit: & per ipm filiū ad gratiā	
		matris eius rediit. At īperatrix neceſſitatem vertēs	
		in volūtatē/vt obſtrueret os loquētiū de ſe iiqua: nō	
		ſolū honore regni ſed etiā honore ſęculi relecto Rho	
		mæ ad limia apoſtolorū ſe cōtulit/ibiq; vſq; ad finē	
		vitę oibus bonis exēplo & miraculo fuit.	
		ℂ Hoc tpe claruit Lāfrancus prior monaſterij Bec-	
		cēſis: ad cuiꝰ eximiā doctrinā de Burgūdia cōuola-	
		uit Anſelmꝰ vir poſtmodū multa virtute & ſapiētia	
		adornatus: & eī īprioratu ſucceſſit ſub viro egregio	
		Herluino abbate primo qui ipm monaſteriū Beccē	
		ſe de proprio fundauit ſuo.	ℂ Alexāder.pp
7		ℂ Alexāder Lucēſis ep̄us Rhomanę eccleſiæ 160:	3	1063
		p̄ſidet. Cōtra quē Cadelo Parmēſis ep̄s papatū āblēs	
		magno ſcādalo eccl'ię fuit: quia lōga ītер eos cōcerta	
		tio/etiā vſq; ad homicidia prorupit.	
		ℂ Hoc ānо finiť magnꝰ ciclus ānorū 532 cōtinēs cī-	
		clos decēnouenales 28: qui ad oēm rōnē paſchalis	
		cōputi oīno vtilis ab euo in euū in ſemetipm ſine	
		errore reuoluitur: ſed hoc in eo rep̄henſibile videtur	
		q̄ ānis dn̄icæ incarnationis ei incōſiderate p̄ſcriptis	
		diſcordat a veritate euāgelij in ānо dn̄icę paſſionis	
		pręferēs 14. lunā Aprilis eo ānо in prima feria fuiſſe	
		quod omnino falſum eſt: quia ſecundū fidem euan-	
		gelij eo anno luna 14. Aprilis fuit in quinta feria/	
		& in ſexta feria luna 15 octauo calendas Aprilis do-	
		minus paſſus eſt.	

Rhõa.	Francorũ	Anglorũ.	Anni dñi
	¶ Exercitus multus a Galliis in Hiſpanias ad debel		
	lãdos Sarracenos proficiſcit: ſed õni regiõe a Sarra		
	cenis vaſtata/vrgente fame inefficax reuertitur.		
8	4	¶ Ciclus magnus ãnorũ 532 bis a natiuitate Chriſti	1064
		exactus: tertio incipit. ¶ Godefridus rex Anglorũ	
		obit: eiq; Araldus ſuccedit.	
9	5	¶ Frederico duce mortuo/Gerardus ducatũ recepit.	1065
		¶ Multi vſq; ad ſeptẽ milia orandi voto Iheroſoly=	
		mã petẽtes ab Arabitis in paraſceue in quodã caſtel	
		lo obſeſſi ſunt/& tot occiſi aut vulnerati vt de ſeptẽ	
		et eo amplius milibus vix duo milia reuerſi ſunt.	
10	6	¶ Cometes apparuit in tota paſchali ebdomada.	1066
		¶ Haruuich rex Nordanibrorũ/cũ mille pene naui=	
		bus venit ĩ Angliã regnaturus:& in vrbe Eboraca	
		pluſq; mille laicos centũ p̃ſbyteros de Anglis occidit:	
		Cui Araldus rex Anglorũ cũ ſeptẽ legionibus ſupue	
		niẽs eũ cũ multis occidit. Interi Guillelmus comes	
		Normãnorũ cũ Francis in Angliã intrat:& cõſerto	
		cũ Anglis prelio Araldũ cũ multis millibus p̃mit/	
		& regnat in Anglia ãnis viginti ſex.	
			Guillelmꝰ
11	7	¶ Obit ſanctus Theobaldus in Vincẽtia vrbe	1	1067
		Venetiæ incluſus. ¶ Cono qui & Conradus		
		primicerius Coloniẽſis ab ĩperatore Hẽrico		
		ad ſuſcipiendũ archiep̃atũ Treuerorũ miſſus capit a		
		comite Treuerorũ Deoderico:& a ſatellitibus eius		
		in ſiluã ductus/ de rupe tertio p̃cipatur:& adhuc		
		illeſus gladio tranſuerberatur / corpuſq; eius folliis		
		ſilue obtegitur:quod a ruſtico inuentũ/ad villã de=		
		fertur & ſepelitur inde a Deoderico Virdunẽſi ep̃o		
		tranſportatũ ad Tollegiũ monaſterii multis ſtatim		
		miraculis a deo glorificatur.		
		¶ His temporibus Beluacenſi ciuitate ſuo deſtituta		
		antiſtite/Guido decanus cuſtoſq; eccleſię ſancti Qui		
		tini Virdunẽſis/& archidiaconus Laudunẽſis cõſti		
		tuitur Beluacẽſis ep̃s:& a Geruaſio Remenſi metro=		
		politano cõſecratur. Qui grauiter ferens carere ſe		
		preſentia Quintini martyris/in eius honore & mẽo=		

Rhõa.	Francorum	Anglorum.	Añ. dñi.
	ria ędificauit eccl'iam/haud lõge a mœnibꝰ Belloacę vrbis.		
	¶ Rhomæ duobus de papatu cõtendẽtibus/Mãtuæ		
	ſynodus colligitur:& mediãte Annone Coloniẽſe ar		
	chiep̃o/Alexãder ſe iureiurãdo de ſymonia expur=		
	gans/in ſede apoſtolica ſubrogatur. Cadelo vt ſymo		
	niachus repudiatur.		
12	8	¶ Deodericus comes Treuerorũ de martyri=	2	1068
		ſato Conone apud deũ & hoies reus:exiliat		
		ab ipatore/& ſuſcepta pegrinatiõe hieroſoly		
		mã eundi/quid de eo & de oibus qui in comi		
		tatu eius pergebãt actũ ſit adhuc neſcitur.		
		¶ Hinc Francis hinc Scotis Angliã ĩurſan=		
		tibus/Angli fame cõſumũtur:multi eorũ hu		
		manis carnibus veſcuntur.		
13	9	¶ Guido ep̃s Beluacẽſis duobus ãnis p̃fectã	3	1069
		dedicauit eccl'iam ĩ honore aduocati ſui Qui		
		tini martyris:quarto nonas Octobris.		
		¶ Fluminibus glaciali rigore cõſtrictis ipera		
		tor Henricus terrã Luticinianorũ ĩgreſſus:		
		eos nimia cęde proſtrauit/terrã eorũ nimiũ		
		depopulatus.		
14	10	¶ Gerardus dux Moſellanorũ moriẽ: moriẽ	4	1070
		etiã dux Godefridus:Gerardo filius eiꝰ Deo		
		dericꝰ/Godefrido ſuccedit filiꝰ eiꝰ Godefridꝰ		
		Giboſus:& ſi corpore exiguus/ tamẽ animo		
		eximiꝰ. ¶ Hũgari cõtra Salomonẽ regẽ ſuũ		
		rebellionẽ meditanẽ:ſed terrore Henrici ip̃e=		
		ratoris cuiꝰ ſoror nupſerat Salomoni refrenãẽ.		
15	11	¶ Godefridus dux vlteriores Friſones bello	5	1071
		aggreſſus/eos pene ad internitionẽ delet.		
		¶ Treueris in eccleſia ſancti Paulini cõfeſſo=		
		ris/in cripta ſubterranea ĩuenit corpus eiuſ=		
	dẽ ſancti Paulini:quod olim a Friſia vbi exulauerat		
	reportatũ:ibi a Fœlice ep̃o cathenis ferreis fuerat		
	ſuſpenſũ/& iuxta eũ multa corpa ſanctorũ. ad dexte		
	rã ſcilicet eius Palmatius cõſul/& Patricius Treue=		
	rorũ: ad ſiniſtrã Tyrſus vnus de p̃cipibus		
	Thebeę legionis cũ multis Thebeorũ i hac		

Rhõa.	Francorũ	Anglorũ.	An. dñi.
		vrbe a Rictiouaro martyrizatus: ad caput ſeptẽ ſena	
		tores vrbis/ Maxentius/ Cõſtantius/ Creſcentius/ Iu	
		ſtinus/ & tres fratres/ Leander/ Alexãder/ Sother/ ad	
		pedes Hormilda/ Papirius/ Cõſtans/ Iouianus. Et	
		cũ multi alij ibi iacerẽt: horũ tãtũmodo noia/ & tps	
		& dies paſſiõis aureę litterę in pariete ſcriptę ſigna	
		bant/ eoſq; oẽs ſub Rictiouaro paſſos fuiſſe docebãt.	
16	12	¶ Balduino Iuniore Flandrenſiũ comite de	6	1072
		functo/ Robertus frater eius cõſenſu Flãdrẽ	
		ſiũ cõtra Arnulphũ fratruelẽ ſuũ Flãdrias occupat.	
		¶ Arnulphus aũt cũ Philippo Frãcorũ rege occurrit	
		patruo ſuo Roberto & pugna cõſerta Arnulphus pi	
		mitur/ Phillippus rex fuga liberatur: & multis occiſis	
		hinc Richildis Arnulphi mater/ illinc Robertus ca	
		pitur: & altero pro altero relaxato bellũ inter	
		eos vario euentu protrahitur.	
17	13	¶ In hoc ãno duobus magnis ãnis a 15 ãno	7	1073
		Tyberij Cęſaris reuolutis/ oia ſcdm curſũ ſo	
		lis & lunę cõcordãt illi ãno quo baptizatus eſt Chri	
		ſtus IHESVS: id eſt octauo idus Ianuarij die dñico	
		Epiphanię. Initiũ ieiunij eius in ſecũda feria/ tẽtatio	
		eius 15 calẽdas Martij in ſexta feria.	
		¶ Duobus fratribus Ruſſorũ regibus de regno cõtẽ	
		dentibus/ alter eorũ a cõſortio regni pulſus interpel	
		lat Henricũ iperatorẽ ſe & regnũ Ruſſorũ ei ſubmit	
		tens: ſi eius auxilio reſtitueretur. Sed id fruſtra fuit	
		quia grauiſſima in iperio Rhomano orta diſſentio:	
		monebat magis ſua tueri q̃ aliena acquirere. Saxo	
		nes enĩ multis & magnis iuriis & iuſtitijs ab ipera	
		tore affecti/ cõtra eũ rebellãt: ad quos debellãdos ipe	
		rator inſtãter intẽdit. ¶ Hildebrãnus archidiacon⁹	
Gregori⁹. pp.		Rhõanorũ q & Gregorij Rhõanę eccl'ię 161: pſidet.	
18	14	¶ Gregori⁹ papa celebrata ſynodo Symonia	8	1074
		cos anathematizauit: vxoratos ſacerdotes a	
		diuino officio remouit/ & laicis miſſã eorũ audire in	
		terdixit/ nouo exẽplo & vt multis viſum eſt incõſide	
		rato p̃iudicio cõtra ſanctorũ patrũ ſentẽtiã qui ſcrip	
		ſerũt q̃ ſacramẽta que i eccl'ia fiũt/ baptiſmus ſcilz	
		criſma / corpus & ſanguis Chriſti ſpiritu ſancto la	

+ Caute Lege.

Rhõa.	Francorum	Anglorũ.	An. dñi.
	tenter operãte eorũdẽ ſacramẽtorũ effectũ ſeu p bo		
	nos ſeu p malos intra dei eccleſiã diſpẽſentur. tamẽ		
	quia ſpũs ſanctus miſtice illa viuificat: nec bonorũ		
	meritis diſpenſatorũ amplificãtur/ nec peccatis ma		
	lorũ attenuãtur. vnde eſt hic qui baptizat. Ex qua re		
	tã graue oritur ſcandalũ/ vt nullius hęreſis tpeſãcta		
	eccleſia grauiori ſciſmate ſciſſa ſit: his p iuſtitia/ illis		
	cõtra iuſtitiã agẽtibus: alijs a ſymonia nõ declinãti		
	bus/ alijs notã auariciæ honeſto noie p̃texẽtibus: dũ		
	hoc quod ſe gratis dare iactãt ſub charitatis noie vẽ		
	dunt. vt de Montanis dicit Euſebius/ ſub noie obla		
	tionis artificioſius munera accipiũt. Porro cõtinẽtiã		
	paucis tenentibus: aliquib⁹ eã modo cauſa q̃ſtus ac		
	iactãtię ſimultãtibus/ multis incõtinentiã plurio aut		
	multipliciori adultrio cumulãtib⁹: ad hoc hac opor		
	tunitate laicis inſurgẽtibus cõtra ſacros ordines/ &		
	ſe ab omni eccleſiaſtica ſubiectione excutientibus.		
	Laici ſacra myſteria temerãt: & de his diſputãt. infã		
	tes baptizãt ſordido humore auriũ pro ſacro oleo &		
	criſmate vtẽtes: in extremo vitę viaticũ dñicũ & vſi		
	tatũ eccleſię obſequiũ ſepulturę a p̃ſbyteris cõiuga		
	tis accipe paruipẽdũt. decimas p̃ſbyteris deputatas		
	igni cremãt: & vt in vno ceta ppendas laici corpus		
	dñi a p̃ſbyteris cõiugatis cõſecratũ/ ſępe pedibus cõ		
	culcauerũt/ & ſanguinẽ dñi voluntarie effuderunt &		
	multa alia cõtra ius & fas geſta i eccleſia ſunt. & hac		
	occaſione multi pſeudo magiſtri exurgẽtes in eccle		
	ſia: ꝑphanis nouitatib⁹ plebẽ ab eccleſiaſtica		
	diſciplina auertunt.		
19	15	¶ Hẽricus iperator Saxones grauiſſimo p̃lio	19	1075
	vicit: eoſq; iterata expeditiõe purgẽs/ cũctos		
	eoꝝ prĩcipes/ eꝑos/ duces/ comites/ ceteroſq;		
	potentes: ad deditionẽ coegit.		
	¶ Hũgari cõtra iperatorẽ rebellãt/ regẽq; ſuũ Salo		
	monẽ regno deturbatũ/ ſub diutina cuſtodia excru		
	ciant. ¶ Anno archiep̃us Coloniẽſis obit: qui parro		
	chiã ſuã rebus & monaſterijs a ſe fundatis amplia		
	uit, inter quæ p̃eminet cenobiũ Segebergenſe.		

Rhoa.	Francorū		Anglorū.	Añ. dñi.
20	16	ℂ Gregorius papa totus in Henricū impera	10	1076
		torē inuehitur: & quoscūq; potest ab eo ver-		
		bis & scriptis auertit/ animū etiā Agnetis ma-		
		tris ipius ab eo alienat. ℂ Hoc āno qui est decimus-		
		tertius ānꝰ primi decēnouēnalis cycli i repetito ma-		
		gno āno Dionysij duobus magnis ānis a passione		
		dñi reuolutis/ oia q̄ ad cursum solis & lunę spectant		
		āno dñicę passionis cōcordār. vnde appet q̄ Diony		
		sius nō recte ānos dñi cyclo suo ānexuit. Quia enī		
		ab āno dñi 532 cyclū suū orditus est/ nimirū intēdit		
		Christū fuisse natū āno 2 prioris magni ānī ac p hoc		
		hic ānus āno dñicę passiōis cōcordās/ debuisset esse		
		magni cycli ānꝰ: nō t tiuſdecimꝰ sed tricesimus tertiꝰ.		
		quia is fuit ānus passionis dñi: & per hāc cōsequen-		
		tiā solaris & lunaris cursus cōcordantē euangelicæ		
		veritati Dionysius posuit natiuitatē Christi 21 ānis		
		tardius q̄ debuit. ℂ Richarius in Frisonia Godefri-		
		dū ducē pmit. ℂ Balduinus puer frater Arnulphi		
		occisi ad Donengiū bellauit contra exercitū patrui		
		sui Roberti: quē pugnādo deuicit.		
		ℂ Gelu magnū & glacies validissima a calē-		
		dis Nouēbris vsq; in medio Aprilis.		
21	17	ℂ Henricus iperator coacto Vuarmaciæ cō-	11	1077
		cilio 24. epōrū & multorū primatū regni/ de		
		cerni iubet oia decreta & facta Hildebranni		
		papę irrita esse debere. Ibiq; oēs pter paucos Hilde-		
		brānū abiurāt/ eūq; papatu abdicandū esse iudicāt.		
		Hildebrannus contra iperatorē excōmunicat: sub		
		hoc obtentu vt primates regni quasi iusta ex cau-		
		sa excōmunicato regi contradicant.		
		ℂ Dominica palmarū circa horā sextā sereno cœlo		
		stella apparuit.		
		ℂ Principibus Saxonū qui in deditionē imperatoris		
		erant relaxatis/ per eos quibus cōmissi fuerant Saxo		
		nes rebellant instinctu Hildebranni papæ:		
		ipse papa occurrens imperatori in Longo-		
		bardia sub falsa eum pace absoluit. Omnes		
		enim qui prius Hildebrannū abiurauerant		

Rhoa.	Francorū		Anglorū.	Añ. dñi.
		periurio plurio cumulātes/ iperatorē abiurant & Ro-		
		dulphū ducē Burgūdionū super se regē statuūt: co-		
		rona ei a papa missa cui erat iscriptū. Petra dedit Pe		
		tro/ Petrus dyadema Rodulpho.		
		ℂ Hunc Sigefridus archiepus Magūtiæ in regē bñ-		
		dixit: & facta a Magūtinis seditiōe/ cōtra eos Rodul		
		phus cū archiepo noctu aufugit. Hildebrānus papa		
		oēs aduersantes iperatori absoluit ab infidelitate &		
		perurio. ℂ Imperator alpīū a ditibus cōtra se munitis		
		vbiq; oēs eorū insidias frustratus/ p Aquileiā venit		
		Radisponā & Rodulphū adorsus eū fugere cōpulit/		
		& iterata expeditione Sueuiā depopulatur.		
22	18	ℂ Hericus iperator Sueuiā puagatꝰ castella	12	1078
		frāgit/ oia depopulādo inimicis suis formidinē/ amicis addit		
		fortitudinē/ & multos qui ex despatiōe rerū a se defe		
		cerāt: ad se trahit. ℂ Germānus epūs Hildebrāno pa		
		pę ad aīam cōfœderatur: ac p hoc iperatori rebellis		
		Metensi vrbe pellitur. Ab hoc tpe cœpit reflorere in		
		ecclesia beati Quintini Beluacēsi canonicus ordo:		
		primū ab apīis/ postea a beato Augustino epo regu		
		lariter institutus/ sub magistro Iuone vene-		
		nerabili eiusdē ecclesię prępositō: postea Car		
		notensium episcopo.		
23	19	ℂ Hoc āno inceptū est cenobiū sancti Salua	13	1079
		toris/ in insula quę dicitur Aquincinctus a vi-		
		ris illustribus Sichero videlicet atq; Gualte-		
		ro. Qui Anselmum de Ribodimōte nobilissimū vi-		
		rū adeūt/ & ab eo insulā quia sui erat iuris depoſcūt.		
		At Anselmus sine dilatione gratis quod petebatur		
		cōcessit. ℂ Hoc tpe in oriēte Turci super Arabes &		
		Sarracenos ualuerūt: & Armeniā & Syriā incursan		
		tes/ multas vrbes & ipam Anthiochiā capiunt.		
		ℂ Henricus iperator in Penthecostē cōuētu habito		
		Magūtiæ decreuit Hildebrānū a papatu esse depo-		
		nendū & Longobardiā petens Guibertū Rauennæ		
		epm pro Hildebrāno papā designat.		
24	20	ℂ Hildebrānus papa quasi diuinitus reuela-	14	1080
		tū sibi pdixit hoc āno falsum regē esse mori-		

Rhoa.	Francorū	Anglorū.	Añi dñi.
20	16	¶ Gregorius papa totus in Henricū impera	10	1076
		torē inuehitur: & quoscūq; potest ab eo ver-	
		bis & scriptis auertit/ aimū etiā Agnetis ma-	
		tris ipius ab eo alienat. ¶ Hoc āno qui est decimus-	
		tertius ānꝰ primi decēnouēnalis cycli i repetito ma-	
		gno āno Dionysij duobus magnis ānis a passione	
		dñi reuolutis/ oia q̄ ad cursum solis & lunę spectant	
		āno dñicę passionis cōcordāt. vnde appet q̄ Diony-	
		sius nō recte ānos dñi cyclo suo ānexuit. Quia enī	
		ab āno dñi 532 cyclū suū orditus est/ nimirū intēdit	
		Christū fuisse natū āno 2 prioris magni ānī ac p hoc	
		hic ānus āno dñicę passiōis cōcordās/ debuisset esse	
		magni cycli ānꝰ: nō ttiusdecimꝰ sed tricesimus tertiꝰ.	
		quia is fuit ānus passionis dñi: & per hāc cōsequen-	
		tiā solaris & lunaris cursus cōcordantē euangelicæ	
		veritati Dionysius posuit natiuitatē Christi 21 ānis	
		tardius q̄ debuit. ¶ Richarius in Frisonia Godefri-	
		dū ducē pimit. ¶ Balduinus puer frater Arnulphi	
		occisi ad Donengiū bellauit contra exercitū patrui	
		sui Roberti: quē pugnādo deuicit.		
		¶ Gelu magnū & glacies validissima a calē-		
		dis Nouēbris vsq; in medio Aprilis.		
21	17	¶ Henricus iperator coacto Vuarmaciæ cō-	11	1077
		cilio 24. epōrū & multorū primatū regni/ de	
		cerni iubet oia decreta & facta Hildebranni	
		papę irrita esse debere. Ibiq; oēs p̄ter paucos Hilde-	
		brānū abiurāt/ eūq; papatu abdicandū esse iudicāt.	
		Hildebrannus contra iperatorē excōmunicat: sub	
		hoc obtentu vt primates regni quasi iusta ex cau-	
		sa excōmunicato regi contradicant.	
		¶ Dominica palmarū circa horā sextā sereno cœlo	
		stella apparuit.	
		¶ Principibus Saxonū qui in deditionē imperatoris	
		erant relaxatis/ per eos quibus cōmissi fuerant Saxo	
		nes rebellant instinctu Hildebranni papæ:	
		ipse papa occurrens imperatori in Longo-	
		bardia sub falsa eum pace absoluit. Omnes	
		enim qui prius Hildebrannū abiurauerant	

Rhoa.	Francorū	Anglorū.	Añi dñi.
	periurīū piurio cumulātes/ iperatorē abiurant & Ro-	
	dulphū ducē Burgūdionū super se regē statuūt: co-	
	rona ei a papa missa cui erat iscriptū. Petra dedit Pe	
	tro/ Petrus dyadema Rodulpho.	
	¶ Hunc Sigefridus archiepus Magūtiæ in regē bñ-	
	dixit: & facta a Magūtinis seditiōe/ cōtra eos Rodul	
	phus cū archiepo noctu aufugit. Hildebrānus papa	
	oēs aduersantes iperatori absoluit ab infidelitate &	
	piurio. ¶ Imperator alpīū a ditibus cōtra se munitis	
	vbiq; oēs eorū insidias frustratus/ p Aquileiā venit	
	Radisponā & Rodulphū adorsus eū fugere cōpulit/	
	& iterata expeditione Sueuiā depopulatur.	
22	18	¶ Hēricus iperator Sueuiā puagatꝰ castella	12	1078
	frāgit/ oia depopulādo iimicis suis formidinē/ amicis addit	
	fortitudinē/ & multos qui ex despatiōe rerū a se defe	
	cerāt: ad se trahit. ¶ Germānus epūs Hildebrāno pa	
	pę ad aiam cōfœderatur: ac p hoc iperatori rebellis	
	Metensi vrbe pellitur. Ab hoc tpe cœpit reflorere in	
	ecclesia beati Quintini Beluacēsi canonicus ordo:	
	primū ab aplis/ postea a beato Augustino epo regu	
	lariter institutus/ sub magistro Iuone vene-	
	nerabili eiusdē ecclesię prępositō: postea Car	
	notensium episcopo.	
23	19	¶ Hoc āno inceptū est cenobiū sancti Salua	13	1079
	toris/ in insula quę dicitur Aquincinctus a vi-	
	ris illustribus Sichero videlicet atq; Gualte-	
	ro. Qui Anselmum de Ribodimōte nobilissimū vi-	
	rū adeūt/ & ab eo insulā quia sui erat iuris deposcūt.	
	At Anselmus sine dilatione gratis quod petebatur	
	cōcessit. ¶ Hoc tpe in oriēte Turci super Arabes &	
	Sarracenos ivaluerūt: & Armeniā & Syriā incursan	
	tes/ multas vrbes & ipam Anthiochiā capiunt.	
	¶ Henricus iperator in Penthecostē cōuētu habito	
	Magūtiæ decreuit Hildebrānū a papatu esse depo-	
	nendū & Longobardiā petens Guibertū Rauennæ	
	epm pro Hildebrāno papā designat.	
24	20	¶ Hildebrānus papa quasi diuinitus reuela-	14	1080
	tū sibi p̄dixit hoc āno falsum regē esse mori-	

Caue mendacium

Rhōa.	Francorum	Anglorū.	Añ. dñi
	rīturū: & verū quidē p̄dixit/ sed fefellit eū de falso re		
	ge cōlectura ſcdm ſuū velle ſup Hēnico rege iterp̄tata.		
	Rex eni Hēricus ſaxonib⁹ graui p̄ſto cōgreditur:		
	& in cōgreſſu falſus rex Rodulphus cū multis ſaxo=		
	nię pricipibus extinguit. ¶ Magūtia magnū terrę=		
	motū p̄ſenſit calēdis Decēbris:		
	¶ Claret in Anglia Laufrancus doctrina & p̄bitate		
	cōſpicuus ex abbate Cadomēſi ordinatus Cantua=		
	riæ archiep̄us. Eo tēpore florebat in Normānia An=		
	ſelmus Beccēſis monaſterij abbas eximius & p̄ ſua		
	ſanctitate & ſapiētia plurimū nominatus.		
	¶ Hoc etiam tēpore in cenobio ſancti Medardi pol=		
	lebat ſignis & virtutibus vir beatiſſimus Arnul=		
	phus qui pro miro ſanctitatis feruore p̄poſitū reclu		
	ſionis eligēs & arcta nimis abſtinētia ſeip̄m affligēs		
	p̄phetię gratiam diuinitus accepit & ex recluſo ab=		
	bas huius monaſterij factus ad ip̄am recluſionem		
	pro cōtēptu mūdi a deſiderio iternę quietis poſtmo		
	dū rediit. Sueſſonico aūt pontifice defuncto electus		
	eſt ad ep̄atū & iuſſu papę Gregorij a ſedis apoſtoli=		
	cæ legato Hugone Lugdunēſi archiep̄o in		
	præſulem eſt conſecratus.		
25	21	¶ Regis Dagoberti tp̄e/ ſanctus p̄ſul Vrſina	15	1031
		rus in Flandrenſi p̄uincia p̄dicās/ ſub hono		
		re ſancti Petri ap̄li ip̄o ſibi reuelante eccl̄iam		
		Maldenburgenſem oppido ædificauit & cōſecrauit:		
		quā deus multis miraculis vſq; q̄q; gl̄ificauit. Inter q̄		
		illud tā mirabile q̄ inauditū antea extitit: q̄ hocan		
		no dñici nocte natalis cōtigit. ¶ Cāpanariū p̄fate ec		
		cleſiæ vehemēti vēto flante/ a ſuis locis euulſū & ad		
		terrā penitus fuit iuerſatū: Ita in aere pēdens & rui=		
		nā ſui minitans/ vt ſemp caſurū & cūcta vicinia cō=		
		fracturū cerneret. Sed cū p̄ ſex noctes & dies id tra=		
		ctaretur a populo/ qualiter hīc inde extractis machi		
		nis ſurſum erigeretur/ & vtrūq; loco ſuo relocaretur:		
		pridie calēdas Ianuarij circa noctis mediū aduenies		
		virtus diuina/ totā eccleſiā intus & foris ip̄leuit luce		
		ignea: & cāpanariū ad terrā reclinatū/ totū inſimul		

Rhōa.	Francorum	Anglorū.	Añ. dñi.
	erexit/ ac firmiſſime locis ſuis relocauit: & cāpanas		
	ibi dependētes mox ſonare cōpulit.		
	¶ Eadē die ſurdi & claudi/ ceci & paralitici celerrimā		
	in loco illo adepti ſunt medelā. Nec ſolū illo die ſed		
	prolixiori tpe diuinę virtutis tanta p̄māſit copia: vt		
	de longe & de p̄pe cōfluētibus egrotis/ parata cęlit⁹		
	p̄ſtaretur medicina.		
	¶ Magnus terrę motus cū graui terrę mugitu factus		
	eſt ſexto calēdas Aprilis prima hora noctis/ portē=		
	dens fore īminens malū quod in toto orbe inſonuit:		
	& vnde terra dolet & doluit. Hēric⁹ enī īperator ad		
	debellandū papā Hildebrānū Italiā petit. Cōtra quē		
	papa vrbib⁹ & caſtellis munitis ſe ad rebellandū ac=		
	cingit: eūq; Rhomā hoſtiliter adeūtē nō recipit.		
	¶ Henricus autē īperator expugnatis vrbibus & ca=		
	ſtellis quę cōtra ſe pro Hildebranno erant/ Rhomā		
	Leonianā obſident.		
26	22	¶ In Gallia Hermānus miles Hermāni ep̄i	16	1082
		corona ſibi īpoſita/ poſt Rodulphū in Saxo=		
		nia tyrannidē exercet.		
		¶ Marianus Scotus chronicā ſuam a Chriſti		
		natiuitate inchoatā/ vſq; ad hūc annū perdu		
		xit: qui erat ætatis ſuæ ānus 56/ multū labo=		
		rans errorē corrigere de ānis dñi qui inue=		
		nitur in cyclo Dionyſij/ altrinſecus autem ſe=		
		cundum veritatem euangelij.		
27	23	¶ Hoc anno Henricus imperator Rhoma	17	1083
		Leoniana capta/ Rhomā obſidet. Condicto		
		inter īperatorē & papā die ad cauſam inter		
		eos diſcernēdā/ cū pax diſſimulāte papa iter		
		eos non cōueniret: Rhomani & multi Italiæ		
		epiſcopi a papa deſciſcunt. Qui fugiens/ ad		
		Normannos ſe contulit.		
28	24	¶ Rhomani imperatorē Henricum recipiūt	18	1084
		in vrbe: & eorū iudicio Hildebrānus papatu		
		abdicatur/ & Guibertus Rauennæ archiepi=		
		ſcopus in ſedem apoſtolicam intronizatus/		
		Clemens nominatur.		

Rhō.	Francorū	Anglorū.	Añ. dñi.
	ℂBruno natione Theutonicus ex vrbe Colonia litte		
	ris apprime eruditus/ Remēsis eccleſię canonicus &		
	ſcolarū magiſter relicto ſęculo eremū Cartuſię fun=		
	dat: ꝓpoſitūq; monaſticæ cōuerſatiōis ſatis arduū		
	inſtituit. Huius ſancti ꝓpoſiti coopator & emulator		
	epūs beatæ memoriæ Hugo Gratianopolitanus		
	epūs/ab eodē Brunone habitū monachicū ſumpſit:		
	cunctiſq; ibi habitantibus inſigne exēplū prębuit.		
	ℂHenricus rex patricius Rhomanorū cōſti=		
	tuitur: & a Clemēte papa in iperatorē bñdicit		
	ℂComes Mōtēſis Balduin⁹ vxorē ducit Idā.		
29	25 ℂHenricus iperator Magūtiæ regali & ſyno	19	1085
	dali cōuētu coacto exigit ab oībus: vt Hilde		
	brāni depoſitionē/ & Guiberti ordinationē		
	ſub ſcripto approbēt. Cui aliqui manu & ore		
	fauētes: corde tamē Hildebrāno adhęrebāt		
	ℂHermānus Metenſis ſibi abſenti abiudicato epa=		
	tū iterū vrbe pellitur. iperator in epatu Metēſiū al=		
	terū mercenariū ſuppoſuit. Sed oues Chriſti nō au=		
	dierūt voces alienorū.		
	ℂImperator Saxones aggrediť/ illi pacē petūt & ipe		
	trant: pacti ꝙ omnibus pro hac rebellione ꝓſcriptis		
	ſua reſtituātur. Q đ quia factū nō eſt: iterū rebellāt/ i=		
	centore prę cūctis Egberto comite iperatoris cōſan=		
	guineo. ℂGualcherus ex clero ſancti Lamberti in		
	Anglia epūs Anglorū odijs inocēs ipetitur: & in ce		
	lebrando miſſam ab eis quaſi alter Stephanus papa		
	martyrizať. ℂHildebrānus papa qui & Gregorius		
	ſeptimus/ apud Salernū exulans: moriť. De hoc ita		
	ſcriptū repperi. Volumus vos ſcire qui eccliaſticæ cu		
	ræ ſoliciti eſtis: ꝙ dominus apoſtolicus Hildebran=		
	nus qui & Gregorius nūc in extremis poſitus ad ſe		
	vocauit vnū de duodecī cardinalibus/ quē multū di		
	ligebat prę cæteris. & cōfeſſus eſt deo/ & ſancto Pe=		
	tro/ & toti eccliæ ſe valde peccaſſe in paſtorali cura		
	quæ et ad regendū cōmiſſa erat: & ſuadente dyabo		
	lo cōtra hūanū gen⁹ odiū & irā cōcitaſſe. Poſtea ve=		
	ro ſententiā q̄ in orbe terrarū effuſa eſt/ pro augmēto		

Cauſe lege

Rhō.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi.
	Chriſtianitatis cepiſſe dicebat. Tūc demū miſit p̄di=		
	ctū cōfeſſorē ad iperatorē & ad totā eccleſiā: vt opta		
	retilli indulgentiā. quia finē vitæ ſuæ aſpiciebat: &		
	tā cito induebat ſe angelicā veſtē/ & dimiſit ac diſſol		
	uit vincula oim bānorū ſuorū iperatori/ & omni po=		
	pulo Chriſtiano/ viuis & defunctis/ clericis & laicis/		
	& iuſſit ſuos abire de domo Deoderici: &		
	amicos iperatoris aſcendere.		
30	26 ℂSaxōes vrbē Vuizburch obſidētes/ vt epm	20	1086
	ipſius Alberonē expulſum a ciuibus ſedi ſuę		
	reſtituāt: Henricus iperator aggreditur. Sed		
	exercitus eius diuinitus exterritus/ ceſſit: &		
	ceciderūt ex eis pluſq̄ quatuor milia/ a parte		
	Saxonū quatuordecī tantū occiſis.		
	ℂHoc anno nimia aquarū inundatio multis in locis		
	dāno & periculo fuit. Nā & in Italia diluuies tanta		
	fuit: vt rupes liq̄factę plures villas ruina ſua deſtrue=		
	rent. ℂCaſſinenſiū abbas Deſiderius qui & Victor		ℂVictor. pp.
	162 cōtra Clementē fit papa. Sed diſſinteria diſſolu=		
	tus nō multo poſt moritur.		
	ℂAnſelm⁹ Lucēſis epūs Hildebrāni papę coopator i		
	deſeſſus apud Mantuā exulās moriť/ qui i Hieremiā		
	& in pſalmos tractat⁹ ędidit & doctrinā Hildebrāni		
	libro luculēto cōfirmauit cuius ſanctitas miraculis		
	declarata eſt. ℂDomeſticæ aues/ pauones/ gallinę		
	& anſeres ſe a domib⁹ extrahētes: oēs fiūt ſiluaticę.		
31	27 ℂInter iperatorē & Saxones vario euētu ſę=	21	1087
	pe pugnatur. ℂVenetianis meditātibus au=		
	ferre corpus ſancti Nicolai a mirrea Liciæ a Turcis		
	deſolata pręoccupauerūt eos Barēſes ciues numero		
	47 ab Anthiochia Mirreā veniētes. quia quattuor		
	tantū monachis ibi inuentis/ extorſerūt oſtendi ſibi		
	tumbam ſancti/ qua effracta oſſa ſancti Nicolai in		
	olei liquore natantia/ integro numero extraxerūt:		
	& Barū cūgloria detulerūt. Facta eſt aūt hęc trāſla=		
	tio āno 745: a depoſitione ſancti Nicolai.		
	ℂSanctus Arnulphus ex Abbate ſancti Medardi/		
	poſtmodū etiā ad pontificatū ciuitatis Sueſſonicæ		

Rhõa.	Francorũ	Anglorũ.	Añ. dñi
	promotus: pro pacis reintegratione inter Flandren=		
	ses Flādriā venit. atq; in vico noie Aldēburch eccle		
	siā sancti Petri iā diuinis miraculis illustratā: ceno=		
	biũ monachorũ fecit/ordinē regularis vitę instituit.		
	tandēq; in eodē monasterio & finē vitę & sepulturā		
	secundũ quod ipse p̄dixerat/accepit.		
	ℂ Pisces in aquis moriũtur.		
32	28	ℂ In Hispania rex Gallicię Ausul Sarracenos	22	1088
	fortiter debellat: & Tolletũ maximā eorũ vr		
	bem per aliquot ānos obsessam/tandē expu=		
	gnat: & cultũ Christianitatis in ea dilatat.		
	ℂ Odo ex monacho Cluniacensi ep̄us Hostiensis:		
Vrbanus. pp.	cōtra iperatorē & Guibertũ 163 fit papa/& Vrban⁹		
	noiatur. Hinc in ecclesia scandala & in regno auge		
	scunt dissidia: dũ alter ab altero dissidet / dũ regnũ		
	& sacerdotiũ dissentit/dũ alter alterũ excōicat/alter		
	alterius excōmunicationē aut ex causę aut ex p̄sonæ		
	p̄iudicio cōtēnit/dũq; alter in alterũ excōicandi au=		
	ctoritate magis ex suo libitu q̄ ex iustitiæ respectu		
	abutitur/auctoritas illius qui dedit potestatē ligan=		
	di ac soluēdi/oīno despicitur. Nimirũ vt pace oīm		
	bonorũ dixerī/hęc sola nouitas nõ dicā hęresis nec		
	dũ in mundo emerserat: vt sacerdotes illius qui di=		
	xit regi apostata & q regnare facit hypocritā / p̄p̄		
	peccata populi doceāt populũ q̄ malis regibus nul=		
	lā debeāt subiectionē / & licet ei sacramentũ fidelita		
	tis fecerīt: nullā tamē debeāt fidelitatē / nec piuri di=		
	cātur: qui cōtra regē sensserint imo qui regi paruerit		
	pro excōmunicato habeaṫ: qui cōtra regē fe=		
	cerit a noxa iniustitiæ & periurij absoluaṫ.		
33	29	ℂ Godefrido Godefridi Giboſi ex sorore ne=	23	1089
	poti tandē datur ducatus Lotharingiæ.		
	ℂ Annus pestilens maxime in Occidētali par		
	te Lotharingiæ: vbi multi sacro igne interio		
	ra cōsumente cōputrescētes/exesis mēbris instar car		
	bonũ nigrescētibus/aut miserabiliter moriũtur/aut		
	manibus ac pedibus putrefactis trũcati miserabilio=		
	ri vitę reseruātur. multi vero neruorũ cōtractione di		

Caute lege

Rhõa.	Francorũ	Anglorũ.	An. dñi
		storti/tormentantur.		
34	30	ℂ Henricus iperator ad debellandos aduer=	24	1090
		santes sibi Italiā petit.		
		ℂ Hermānus tyrān⁹ a Saxonia Lotharingiā		
		repetēs/ad cōcitandos regni motus laborat/		
		qui dũ muro castelli cuiusdā incaute appro=		
		ximat: iacto de turri saxo in capite pcutitur		
		& mortit. ℂ Metis corpus sancti Clemētis primi epi		
		ab apīis illic ordinati inuentũ leuatur.		
		ℂ In saxonia Egbertus comes dũ fideles iperatoris		
		bello i nsequitur & ipse pimitur. ℂ Sterilitas		
		frugũ terrę augescit: & fames paulati irrepit.		
35	31	ℂ Henricus iperator in Italia castella & mu=	25	1091
		nitiones aduersantiũ sibi expugnat: Mātuā		
		quoq; obsidet & capit.		
36	32	ℂ Incētorib⁹ Saxonici belli oīb⁹ pene pēptis.	26	1092
		Saxones ptesi malo⁹ cōposita inter se pace		
		quiescūt ab omni motu bellorũ.		
		ℂ Dñs Iuo sancti Quintini Beluacēsis p̄positus a pa=		
		pa Vrbano cōsecratus/ fit Carnotēsis ep̄s.		
		ℂ Guillelmus Anglorũ rex vir singularis censurę &		
		seueritatis obit: Guillelmus filius eius ei succedit. Guilleim⁹		
37	33	ℂ Cōradus filius iperatoris Henrici in Italia	1	1093
		se ad patris sui aduersarios cōtulit: & multis		
		se a patre ad filiũ vertētibus hęc res priores		
		p̄is victorias multũ obfuscat/& vires ei⁹ attenuat.		
		ℂ Iaculũ ignitũ a meridie ad Aquilonē p̄ cœlũ ferri		
		visum est calēdis Augusti pria hora noctis.		
38	34	ℂ Dñs Girard⁹ Cameracēsis eccl'ię ep̄s obit:	2	1094
		cui Gualcherus succedit. Sed ipso postea ab		
		ep̄atu expulso/Manasses ordinatur ep̄us.		
		ℂ In Gallia & Germania grauis hoīm mortalitas fa		
		cta est. ℂ In Italia qui ad iperatorē ab hostib⁹ eiusse		
		transtulerāt/eo ad Gallią reuerso oēs pene ad hostes		
		eius rursũ trāsēũt: & munitiones ab eo expugnatas cō		
		tra eũ munīũt. ℂ Pōtificāte i vrbe Laudunēsi Eluā		
		do/mulier q̄dā in p̄ximo manēs/habebat generũ iu		
		uenili sp̄e decorũ: quē multa diligētia p̄ amore filię		

Rhõa.	Francorum	Anglorum	An. dõ.
	ſuæ accurabat. Vnde & orta turpis ſuſpicio de mu=		
	liere & genero ſuo inter vicinos hoies: valde eã tur=		
	bauit. Q uę ipatiẽter ferẽs famã ſuã hmõi opprobrio		
	turpari iniuriæ ſuę cauſam in eũ retorſit: & clãeſti=		
	na machinatiõe vt occideretur a duobus pueris ꝑ=		
	curauit. Poſtmodũ vero ad pœnitentiã facti homici		
	dij cõuerſa: cuidã ꝑſbytero per cõfeſſionẽ peccatum		
	ſuũ reuelauit. Sed elapſo aliquãti tpis ſpacio/ ꝑſbyter		
	idẽ cũ ea litigãs: malũ quod fecerat ei in faciẽ expro=		
	brauit. Quo audito parẽtes hois occiſi ꝑperãtes nũ=		
	ciauerunt vicedño Laudunẽſi iubẽte vicedño voca=		
	ta mulier venit/ & qualiter hoiem occidiſſet nequaq̃		
	celauit. Iudicatũ eſt igitur eã ignibus debere cõcre=		
	mari. Sed prius ducta ad eccl'iam beatæ dei genitri=		
	cis Mariæ peccatum ſuum corã deo & hoibus ex or=		
	dine narrauit: & ſic meritis & ꝑcibus ſãctiſſimę vir=		
	ginis mariæ / ſeipam fideliter cõmendauit. Deinde		
	miſſa in ignẽ/ incẽdium nullatenus ſenſit. Sed diui=		
	na ꝓtegẽte gratia/ cõſumpto igne ipa pmãſit illeſa.		
	Quod factũ cognati hois occiſi nõ diuię virtuti aſcri		
	bẽtes: ſed fragilẽ potius lignorũ materiã cauſantes/		
	iterum ſuccẽdunt ignẽ circa eam fortioribus lignis/		
	ſed nichil ꝑfecerũt. Iterato enĩ miraculo/ ſeruauit		
	eã deus incolumẽ ab exuſtione ignis ad laudẽ ſui no		
	minis ſuęq; genitricis gloriã & honorẽ. Egreſſa igit̃		
	ex incẽdio nõ ſolũ carne ſed etiã veſte & carne ille=		
	ſa/ ad eccleſiã ſanctæ dei genitricis omni populo ap=		
	plaudente ducta eſt: & poſt laudes deo redditas vo=		
	lente deo paucis diebus trãſactis/ tranſijt ab		
	hoc ſęculo.		
39 | 35	ℂ Elimandus bonę memoriæ Laudunenſis	3	1095
	ep̃us obijt: Iugelrãnus ſuccedit Elimando.		
	ℂ Fames diu cõcepta grauiſſime ingrauatur		
	& fit ãnus calamitoſus multis fame laborã=		
	tibus/ paupibus p furta & incendia ditiores		
	grauiter vexãtibus.		
	ℂ Cũ validó ventorũ turbine/ etiã terrẽmo=		
	tus factus eſt media nocte quarto idus Septẽbris.		

Rhõa.	Francorum	Anglorũ.	An. dñi.
	ℂ Rex Anglorum a fratribus ſuis belle ſollicitatur in		
	Normannia & Anglia.		
	ℂ In multa terrarũ pte pridie nonas Aprilis circa di=		
	luculũ ſtellę cõplures ſimul de cœlo i terrã cecidiſſe		
	viſę ſunt: inter quas vnã maximã labi in terrã cum		
	quidã in Francia ſtuperet/ & notato loco vbi labi vi=		
	ſa eſt cũ aquã vbi fudiſſet fumũ cum feruoris ſono		
	inde exire magis ſtupuit.		
	ℂ Henricus comes Louanienſis perimitur.		
	ℂ In comitatu Namucũſi / panem ſubcineritiũ quaſi		
	ſanguine ifectũ vidimus. ℂ Rex Hũgarorũ moriẽ.		
	ℂ Vrban⁹ per Burgũdiã & Franciã habitis cõciliis		
	Hildebrãni decreta renouat & cõfirmat: Philippũ		
	regẽ Francorũ qui viuente vxore ſua ſupduxerat		
	alterius viuẽtis vxorẽ/ excõmunicat.		
	ℂ Hoc ãno ſacro igne multi accendũtur: mẽ		
	bris inſtar carbonũ nigreſcentibus.		
40 | 36	ℂ Eccliſis lunę facta eſt tertio idus Februa=	+	1096
	rij: rurſum/ ſeptimo idus Auguſti eccliſis lunę facta eſt.		
	ℂ Occidẽtales populi dolẽtes loca ſancta hierotoly=		
	morũ a gentibus ꝓphanari: Turcos etiam terminos		
	Chriſtianorũ iã multa ex parte inuaſiſſe / innumera=		
	biles vna inſpiratione moti/ & multis ſignis ſibi oſtẽ		
	ſis alij ab alijs animati: duces/ comites/ potentes/ no		
	biles & ignobiles/ diuites/ paupes. liberi & ſerui/ epi/		
	clerici/ monachi/ ſenes & inuenes/ pueri & puelle/ oẽs		
	vno aio nullũ vllo angariante vndiq; cõcurrũt. ab		
	Hiſpania/ a Prouincia/ ab Aquitania/ a Britãnia/ a		
	Scotia/ ab Anglia/ a Normãnia/ a Francia/ a Lotha		
	rigia/ a Burgũdia/ a Germania/ a Longobardia/ ab		
	Apulia/ & ab alijs regnis virtute & ſigno ſanctæ cru		
	cis ſignati & armati: vltũ ire parãt iniurias dei i ho=		
	ſtes Chriſtiani nois/ & quãto quiſq; hactenus ad ex=		
	ercendã mũdi malicia erat ꝓnior: tãto nũc ad exer=		
	cẽdã vltro dei militiã fit ꝓmptior firmiſſima pace i=		
	terim vbiq; cõpoſita/ & primo Iudęos in vrbibus in		
	quibus erãt aggreſſi: eos ad credendũ in Chriſtũ cõ		
	pellunt credere nolentes bonis priuant/ trucidant/		

Rhōa.	Francorum	Anglorum.	An. dñi.
	vrbibus eliminant. Aliqui Iudeorū zelo tenendę pa		
	triæ legis ducti: se mutuo trucidant. alij ad tēpus se		
	credere simulātes/ post ad Iudaismū reuoluūtur.		
	¶ Eminebāt in hoc dei hostico dux Lotharingię Go		
	defridus: & fratres eius Eustachius & Balduin⁹/ An		
	selmus de Ribodimōte/ Balduinus comes Montēsis		
	Robertus comes Flandrēsis/ Stephan⁹ comes Ble=		
	sensis/ Hugo magnus frater Philippi regis Franco=		
	rū/ Robertus comes Normānorū/ Raymūdus comes		
	sancti Egidij/ Baiamūdus dux Apuliæ & Tācredus		
	nepos eius. Horū oīm curā apostolica auctoritate su		
	scepit vir eximi⁹ Hamarus Podiensis ep̄us/ eisq; cō=		
	silio & doctrina vsq; ad captā Anthiochiā plurimū		
	proficuus fuit. Huius etiā viæ icitator Petrus quidā		
	eremita fuit: q vsq; ad captā Hierusalē i multis vti=		
	lis cū exercitu dei perseuerauit.		
41 37	¶ Cometes in occidēte apparuit/ tota prima	5	1097
	ebdomada Octobris.		
	¶ Nimia aquarū inūdatione Autūnalis satio impedit:		
	& sterilitas frugū terræ sequitur.		
	¶ Exercitus dei aggressus terminos Paganorū viri=		
	liter agit: primūq; eis fuit bellū ad pontē Pharphar		
	fluminis nono calendas Martij: vbi multi Turcorū		
	occisi sunt. Secundū eis bellū fuit apud Niceā tertio		
	nonas Martij: in quo etiā Pagani victi sunt. Capta		
	ergo Nichea/ capta Laoditia/ cū essent plusq̄ trecē=		
	ta millia armatorū in exercitu Christianorū: tanta ei		
	omnīū rerū suppetebat copia/ vt aries vno nummo/		
	bos vix duodecim nūmis venderetur.		
	¶ Laufranco Cantuariensi archiep̄o defuncto/ An=		
	selm⁹ abbas Beccēsis pro sua sanctitate & doctrina		
	nō solū in Normānia sed etiā in Anglia iā celeberri		
	mus succedit in p̄sulatu. Qui licet a rege Guillelmo		
	& principibus terrę/ totiusq; eccl'ię cōuentu susceptus		
	honorifice fuisset: multas tamē molestias & tribula=		
	tiones postmodū sub ip̄o rege passus est pro statu ec=		
	clesię corrigēdo. Nā reges Anglię hanc iniustā legē		
	iam diu tenuerant vt electos eccl'ię prę̄sules ip̄i per		

Rhōa.	Francorū	Anglorum.	An. dñi.
	virgā pastoralē eccles'iis inuestirent.		
42 38	¶ Obsessa Anthiochia intantū attenuati sunt	6	1098
	Christiani ꝓpter oim rerū penuriā: vt i tāto		
	exercitu vix centū boni equi inuenirētur/ & tamē quis		
	ex despatioe rerū multi se substraxerit/ multi etiā re=		
	patriauerit: nono obsidionis mēse capta Anthiochia		
	Christiani a Paganis versa vice obsessi tāta fame af=		
	flicti sunt: vt vix aliqui ab hūanis carnib⁹ abstinerēt		
	Sed cōfortati a deo p̄ iuentā ei⁹ lanceā a tp̄e ap̄lo=		
	nō visā/ ipa lācea eos p̄cedēte obsessi ab obsessoribꝰ		
	cōcurrerūt + calēdas Iulij & hoc tertio bello victo=		
	riā adepti sunt. Quartū bellū eis fuit in Rhomania		
	calēdis Iulij: & ibi Turci victi sūt. ¶ Cōmissa Anthio		
	chia duci Baiamūdo Christiani ꝓpt vitādū tedīū		
	& famē & maxie ꝓpter discordias principū ꝓficiscūt		
	in Syriā: & expugnatis Marra & Barra vrbib⁹ Sar=		
	racenorū & multis regionū castellis/ tanta ibi rursū		
	fame affecti sunt: vt corpa Sarracenorū iā fetētia co=		
	medere cōpulsi sunt. ¶ Cōradus Vltraiectēsis ep̄s fe=		
	ria quarta paschę post missā a se celebratā a quodā		
	suorū in domo sua p̄mitur. ¶ Cistercienſis ordo incipit.		
	¶ In ep̄atu Lingonēsi sitū nouit esse cœnobiū noie		
	Molism⁹/ fama celeberrimū: religione cōspicuū. hoc		
	a sui exordio magnis sub breui tp̄e diuia clementia		
	suę gr̄ę mūeribus illustrauit/ viris illustribus nobili=		
	tauit: nec min⁹ amplū possessionib⁹ q̄ clarū virtutib⁹		
	reddidit. Cęterū possessionib⁹/ virtutibusq; diuturna		
	nō solet esse societas. Hoc quidā ex illa sancta cōgre		
	gatiōe viri nimirū sapientes/ alti⁹ itelligētes/ elegerūt		
	potius studijs cœlestib⁹ occupari: q̄ terrę negocijs.		
	Vnde & mox virtutū amatores de paupta		
	te fecūda virorū ceperūt cogitare: simulq; aduertētes		
	ibidē & si sancte honesteq; viueretur/ minus tamen		
	pro sui desiderio atq; proposito ipsam quam pro=		
	fessi fuerant regulā obseruari. loquuntur alterutrum		
	q̄ singulos monet/ pariterq; inter se tractant		
	qualiter illum verticulū adimpleant/ reddam		
	tibi vota mea: quę distinxerunt labia mea.		

Rhōa.	Francorū	Anglorū.	Añ. dñi
	Quid plura? Vnus & viginti monachi vna cū patre		
	ipſius monaſterij beatæ ſcilicet memoriæ Roberto		
	egreſſi cōmuni cōſilio cōmuni pficere nitūtur aſſenſu		
	quod vno ſpiritu cōceperūt. Igitur poſt multos labo		
	res ac nimias difficultates quas oēs ī Chriſto pie vi		
	uere volētes pati neceſſe eſt: tādē deſiderio potiti Cl=		
	ſtertiū deuenerūt locū/tūc ſcilicet horroris & vaſtæ		
	ſolitudinis. Sed milites Chriſti loci aſpitatē ab arcto		
	ꝓpoſito quod iā animo conceperāt nō diſſidere iudi		
	cātes: vt vere ſibi diuinitꝰ p̄paratū tā gratū habue=		
	re locū q̄ carū ꝓpoſitū. ¶ Hoc igitur āno ab incar=		
	natiōe ſcilicet dñi 1098 venerabilis Hugonis Lug		
	dunēſis eccleſiæ archiep̄i ſedis ap̄licæ tunc legati &		
	religioſi viri Vualterij Cabilonēſis ep̄i necnō & cla		
	riſſimi principis Odonis Burgūdię ducis freti cōſi=		
	lio/auctoritate roborati/ inuentā eremū in abbatiā		
	cōſtruere ceperūt: prefato abbate Roberto ab illius		
	dyoceſis ep̄o videlicet Cabilonēſis ſuſcipiente curā		
	virgāq; paſtoralē ceteris ſub ipſo ī eodē loco firmā=		
	tibus habilitatē. At vero poſt nō multū tēporis fa=		
	ctū eſt vt idē abbas Robertus requirētibus eū mona		
	chis Moliſmēſibus papę Vrbani ſcđi iuſſu Vualterij		
	Cabilonēſis ep̄i licētia & aſſenſu Moliſmū reduceret.		
	& Albericus vir religioſus & ſanctus in ipſiꝰ loco ſu=		
	ſtituereť. Hoc ſane inter vtrāq; eccl'iam ſeq̄ſtro pacis/		
	gratia retēto et ap'lica auctoritate confirmato: vt ex		
	eo iam tēpore neutra earū vtriuſlibet monachū ad		
	habitandū ſine cōmendatione regulari ſuſciperent.		
	Quo facto nouū monaſterīū noui patris ſollicitudie		
	& induſtria in breui & nō mediocriter deo cooperā=		
	te in ſancta cōuerſatione ꝓfecit/opinīōe claruit: re=		
	bus neceſſarijs creuit. ¶ Multis in locis quito calen		
	das Octobris cœlū quaſi ardere viſū eſt nocturno tē		
	pore: & ſequuta eſt aīaliū peſtilētia/& ſegetes nimio		
	ymbre & aurigine corruptæ ſunt.		
42	39	¶ Chriſtianis Turcos fortiter debellantibus	7	1099
		eorūq; vrbes & caſtella ſibi bellando vendicātibus/		
		cōtigit apđ quoddā munitiſſimū caſtrū noie Archas		

Rhōa.	Frāco.	Anglorum. Hieroſolymorū.	Añ. dñi
		eis Hieruſalē octo māſionibus ſitū: multos eoꝝ perire.	
		cū quibus & Anſelmꝰ de Ribodimōte lapide pcuſſus	
		in capite occubuit. hoc ſolūmodo poſt acceptū vul=	
		nus ter verbū repetēs: deus adiuua me. Erat autem	
		vir prudētiſſimꝰ/& exercitui ſatis vtilis/atq; erga bea	
		tum martyrē Quitinū adeo deuotus: vt ſingulis ānis	
		ſolēnitatē eiuſdē martyris die ſuo clericis vndecūq;	
		cōgregatis corā ſe celebrari faceret/eiſq; poſt pactū	
		officiū copioſam refectiōis mēſam pararet. Exercitꝰ	
		autē dei diuino monitu in īteriora ꝓfectus: larga dei	
		manu refocillatus eſt. quia ciues & caſtellani illiꝰ re=	
		gionis legatos cū multis donarijs ad eos p̄mittebāt	
		parati etiam oppida vel vrbes eis tradere/ a quibus	
		Chriſtiani ſecuritate accepta/& indicto vrbibus tri=	
		buto: interim etiā multis eorū qui ſe ſubtraxerant ad	
		eos apud Tirū recurrētibꝰ/tandē puenerūt Hieruſa=	
		lē. eaq; obſeſſa cum laborarēt pro victus & maxime	
		pro aquę penuria/oēs ex cōmuni decreto nudis pedi	
		bus quotidie orando circuibāt vrbē. Octauo ergo ta=	
		lis humiliationis die obſidionis autē triceſimo nono	
		capta eſt Hieruſalē idibus Iulij. in ſexta feria & in tē	
		plo Salomonis & ī porticu eius Chriſtiani cū Paga=	
		nis quito bello conſerto tanta in eis cęde debacchati	
		ſunt: vt in ſanguine occiſorū equitarent vſq; ad ge=	
		nua equorū. Cūq; ordinatū eſſet qui Hieruſalē debe	
		rēt retinere: ſam principibus de repatriando agenti=	
		bus/ecce rex Saccacenorū ad debellādos eos venit	
		Aſcaloniā cū centū milibus equitū/& quadringentis	
		milibus peditū. Quibus cū occurriſſet exercitus dñi	
		in quo nō pluſq̄ quinq; milia equitū/& quindeci mi	
		lia peditū erāt: deo pro ſeruis ſuis ad ſe reclamātibus	
		pugnāte & nube eos ab eſtu ſolis defendēte: Sarra=	
		ceni ſolo Chriſtianorū impetu territi/oēs ꝓſtratis ar=	
		mis fugerunt. & in hoc ſexto bello quarto calendas	
		Auguſti facto: ceſſa ſunt centū milia Sarracenorum.	
		In porta vero Aſcalonię ſuffocati ſunt ad duo milia	
		at eorū qui in mari perierūt: & qui inter ſpineta ſil=	
		uarū cōſumpti ſunt/numerus neſcitur. Duce autem	

Rhõa.	Frãco.	Anglorum Hierosolymorũ		Añ. dñi
		Godefrido electo ad prĩcipandũ remanẽtibus in Hierusalẽ cęteri principes repatriant. ¶ Capta est Hierusalẽ post ãnos circiter quadringẽtos sexaginta/ex quo sub Heracliano iperatore scda vice capta possessa est a Sarracenis.		
		Godefridus		
44	40	8 ¶ Gulbertus & Vrbanus qui de patu Rhomano cõtendebant morlẽdo finẽ faciunt suæ cõtentionis	1	1100
Paschalis. pp.		¶ Raginerus qui et Paschalis Rhõanę ecclię 164: pñsidet. ¶ Godefridus dux Lotharięsiũ & princeps Hierosolymitanorũ moritur: Balduinus frater eius in regno ei succedit. ¶ Guillelmꝰ rex Anglorũ morit. eiq; succedit in regno frater eius Henricus. ¶ Robertus comes Flandrẽsis ab Hierosolimis repatriãs detulit secũ brachiũ sancti Georgij martyris quod ecclesiæ Aquicinensi transmisit.		
		Guilielmꝰ Balduinus		
45	41	1 ¶ Cõradus filius Henrici iperatoris adhuc patri rebellis/in Italia moritur.	1	1101
46	42	2 ¶ Henricus iperator Henricũ Lẽburgensem aduersantẽ sibi debellat: & expugnatis eius castellis eũ ad deditionẽ cogit. Sed iperator ei multa sũma gratiam suã redimẽti/etiã ducatũ Lotharigię donat. ¶ Roberto Flandrẽsiũ comite iquietãte vrbẽ Cameracũ/Hẽricus iperator cõtra eũ ꝓficiscit: & aliquibꝰ eiꝰ castellis expugnatis/ aspitate istãtis hyemis redire cõpellitur.	2	1102
47	43	3 ¶ Henricus iperator sedatis Saxonũ motibus/pacẽ in quadrienniũ cõstituit. ¶ Legię generali cõuentu habito/ Robertus comes Flandrensiũ in gratiã iperatorũ recipitur.	3	1103
48	44	4 ¶ Hierosolimitę Accarõ vrbẽ capiũt	4	1104
49	45	5 ¶ Vigilia natalis dñi/terręmotꝰ magnus factus est in Hierosolymis. ¶ Hierosolymitę inumerabilẽ paganorũ multitudinẽ gloriosa victoria conterunt. ¶ Filius iperatoris Henrici a patre auersus quoscũq; potest ab eo auer-	5	1105

Rhõa.	Frãco.	Anglorũ Hierosolymorũ		Añ. dñi
		tit: & sub obtentu meliorandę reipublicę & restaurãdę ecclesiæ in eũ isurgit. ¶ Duo orbes ī modũ solis forma & lumie quotidiano soli similes apparuerũt: oim colorũ specie radiãtes: ad instar arcus cœlestis.		
50	46	6 ¶ Quarto nonas Februarij stella per diẽ visa est ī cœlo ab hora tertia vsq; ad horã nonã; quasi cubito distans a sole. ¶ Henricus iperatoris filius cõtra ius naturę & fas legũ in patrẽ insurgens q̃ indigne eũ tractauerit: declarat epistola ex ore ipius patris scripta ad Philippũ regẽ Francorũ ¶ Pridie idus Februarij apud Barũ Italiæ stellæ visę sunt in cœlo p diẽ: nũc q̃si iter se cõcurrẽtes/nũc quasi in terrã cadẽtes. ¶ Toto pene mense Februario cometes apparuit. īperatore Henrico moriente Leodij: filius eius Aquisgrani venit/ & volens venire Leodiũ cõtra patrẽ suũ quita feria dñicę cenę p̃misit suos p̃occupare põtẽ apd vinsatũ ne quis venięti sibi obstaret. Sed militibus patris cõcurrẽtibꝰ ad exoccupandũ pontẽ/milites filij a põte repellũtur: alijs eorũ captis/alijs ī Mosam dimersis alijs occisis. Inter quos etiã Bruno comes occisꝰ est: sicq; filius cõtra patrẽ veniẽs/redij t inglorius. ¶ Colonienſibus fidem imperatori seruãtibus/& eorum archiepiscopo filium imperatoris contra patrẽ suũ animante/ Colonia obsessa oppugnatur: sed nõ expugnatur. Interim Henricus iperator Leodij moritur: eiq; succedit filius ęquiuocus eius. ¶ Dux Henricus qui ab imperatore ad filiũ eius animo transiens eum contra patrẽ suũ cõsilio suo armauit: & a filio ad patrẽ rediẽs partes filij debellauit. mortuo iperatore se vt reum maiestatis filio regis dedit: & ab eo captus custodiæ traditur/de qua ipse per industriã suã euasit: ducatus eius datur Godefrido Louanienſi comiti.		
Hẽricus 5.				
1	47	7 ¶ Henricus exdux affectans repetere ducatũ occupat oppidũ Aqsgrani cõtra Godefridũ	7	1107

Rhõa.	Frãco.	Anglorum Hierosolymorũ	Añ. dñi
		ducẽ. Sed hoc nõ ferẽs Godefridus/oppidũ Aquense	
		violenter irrupit/oppidanos a facie Henrici exter=	
		ruit/aliquos potentes comites & multos nobiles cœ	
		pit. Ipse Henricus cum filijs suis vix fuga euasit:	
		vxorẽ eius capere dux idignũ duxit. comites & ho=	
		noratiores eorũ quos cęperat per cõditionẽ sub se mi	
		litandi sibi cõsiliatos/ad fidelitatẽ suã adduxit.	
		¶ Bellũ apud Tenechebray inter Henricũ regẽ An	
		glorũ & fratrẽ eiꝰ Robertũ comitẽ Normãnorũ. vbi	
		rex Henricus victoriã adeptus: pene oẽs principes	
		Normãniæ/aut occidit aut cœpit: & sic Normanniã	
		obtinuit. ¶ Albericus abbas Cistercij supnæ voca=	
		tionis brauiũ ad quod ibidẽ per nouẽ ãnos nõ in va	
		cuũ cucurrit decimo apprehendit. Cui successit dñs	
		Stephanus homo natione Anglicus/religionis/pau	
		pertatis/disciplinęq; regularis ardentissimꝰ amator	
		fidelissimus emulator/in huius vere diebus verũ esse	
		patuit quod scriptũ est. Oculi dñi sup iustos: & aures	
		eius ad preces eorũ. Nã pusillus grex hoc solũ plan=	
		geret quod pusillus esset hoc solũ inq̃ metuerẽt & me=	
		tuerẽt vsq; ad desperationẽ pene Christi paupes suę	
		se non posse relinquere paupertatis hęredes. vicinis	
		quippe hoibus vitæ quidẽ in eis honorantibus san=	
		ctitatẽ/sed abhorrẽtibus austeritatẽ & ita resiliẽtibus	
		ab eorũ imitatione quibus appropinquabãt deuo=	
		tione deus cui facile est de exiguis magna de pau	
		cis facere multa multorũ pter spem ad ipsorũ imi=	
		tationẽ excitauit corda: ita vt in cella ꝓbandi noui=	
		tiorũ tã clerici q̃ laici & ipsi secundũ sęculũ nobiles	
		atq; potẽtes 30 pariter cohabitarẽt. Ex qua cœlica vi	
		sitatione tã subita tam lęta/ lętari nõ imerito iã tandẽ	
		cœpit sterilis quæ nõ pariebat: quoniã multi facti sunt	
		filij desertę. Nec cessauit ei deus in dies multiplicare	
		gentẽ magnificare lęticiã: donec tam suis q̃ de filijs	
		filiorũ suorũ viginti infra annos circiter duodecim	
		de solis patribus monasteriorũ tanq̃ nouella oliua=	
		rũ i circuitu mẽsę suę lata mat cõspiceret. Nõ eni ar=	
		bitrata est icõgruũ si scti prĩs Bñdicti cuiꝰ ãplectebat	

Rhõa.	Frãco.	Anglorum Hierosolymorũ	Añ. dñi
		institutа: imitaretur & exẽpla. Porro a principio cũ	
		nouos in ramos nouella cepisset pullulare plantatio:	
		venerabilis pater Stephanꝰ sagacitate perulgili mi=	
		rę prouiderat discretiõis scriptũ tanq̃ putationis fer=	
		ramentũ ad pcidendos videlicet scismatũ surculos	
		quicũq; succrescẽtes mutuæ pacis exorturũ pfocare	
		poterãt fructũ. Vnde & scriptũ illud cartã charitatis	
		cõpetẽt voluit noiari: q; ea tãtũ q̃ sũt charitatis tota	
		eius series redoleat. Ita vt pene nil aliud vbiq; sui, pse=	
		qui videatur q̃ nemini quicq̃ debeatis nisi inuicẽ dili	
		gatis. Quę quidẽ carta sicut ab eodẽ patre digesta/	
		& a pfatis 20 abbatibus cõfirmata/sigilli quoq; apo	
		stolici auctoritate munita est/largius cõtinet ea q̃ di=	
		ximus: sed nos sũmã tantũ eorũ hic breuiter persti	
		gemus. ¶ Abbas Cistercij & fratres eius nõ imemo=	
		res sponsionis suæ regulã beati Benedicti in loco illo	
		ordinare & vnanimiter statuerũt tenere/reiicientes	
		a se quicquid regulę refragabatur foricos videlicet &	
		pelliceas estamina caputia quoq; & femoralia pecti=	
		nia & cooptoria stramina lectorũ ac diuersa ciborũ	
		in refectorio fercula sagimẽ etiã & cętera oia quę pu	
		ritati regulę aduersabãtur. Sicq; rectitudinẽ regulę	
		supra cunctũ vitæ suæ tenorẽ ducẽtes: tã in eccleśia=	
		sticis q̃ in cęteris obseruationibus regulæ vestigijs	
		sunt adequati seu cõformati. Exuti ergo veterẽ ho=	
		minẽ: nouũ se induisse gaudebãt. Et quia nec i regu=	
		la nec in vita sancti Benedicti eundẽ doctorẽ lege=	
		bãt possedisse ecclesias/vel altaria/seu oblationes &	
		sepulturas/vel decimas aliorũ hoim/seu furnos/mo	
		lendina/aut villas/vel rusticos/nec etiã feminas mo	
		nasterijs eius intrasse/nec mortuos ibidẽ excepta so=	
		rore sua sepelisse. Ideo hęc oia abdicauerunt dicen=	
		tes. Vbi beatus pater Bñdictus docet: vt monachus	
		a sęcularibus actibus se faciat alienũ ibi liquido te=	
		statur: hoc nõ debere versari in actibus vel cordibus	
		monachorũ/qui nois sui ethimologiã hęc fugiẽdo	
		sectari debent. Decimas quoq; aiebant a sanctis pa=	
		tribus qui organa erant ipũs sancti: quorũq; statuta	

Rhõa.	Frãc.	Anglorũ	Hierosolymorũ	Añ. dñi
		transgredi sacrilegiũ est) cõmitiere in quatuor partiõ		
		tiones distributas: vnã scilicet epõ/alterã pbytero/		
		tertiã hospitibus/ad illã eccl'iam veniẽtibus/ seu vi		
		duis & orphanis/siue paupibus aliũde victũ nõ ha		
		bẽtibus/quartã restaurationẽ eccl'iæ. Et quia in hoc		
		cõpoto psonã monachi qui terras suas possidet vnde		
		& perse & p pecora sua laborãdo viuat/nõ reperie		
		bant: idcirco hęc veluti aliorũ ius iiuste sibi vsurpa		
		re detrectabãt. Ecce huius sęculi diuitijs spretis ce		
		perũt noui milites Christi cũ paupere Christo pau		
		peres inter se tractare: quo ingenio quoue artificio		
		seu quo exercitio in hac vita se hospites & paupes		
		supueniẽtes quos vt Christũ suscipere pcipit regula		
		sustentarẽt. Tuncq; definierũt se cõuersos laicos bar		
		batos licẽtia epi sui suscepturos: eosq; in vita & mor		
		te excepto monachatu, vt femetipos tracturos & ho		
		mines etiã mercennarios quia sine aminiculo istorũ		
		nõ intelligebãt se plenarie/ die nocteq; pcepta regulę		
		posse seruare: suscepturos quoq; terras ab habitatio		
		ne hoim remotas & vineas & prata & siluas aqualq;		
		ad faciendos molẽdinos ad ꝓprios tamẽ vsus & ad		
		piscationẽ & equos pecoraq; diuersa necessitati ho		
		minũ vtilia ad exercẽdas agriculturas instituissent/		
		decreuerũt vt pdicti cõuersi domos illas regerẽt: nõ		
		monachi/ quia habitatio monachorũ scdm regulã		
		debet esse in clausto ipsorũ. Quia etiã beatũ Benedi		
		ctũ nõ in ciuitatibus nec in castellis aut in villis: sed		
		in locis a frequẽtia populi semotis/ cœnobia cõstru		
		xisse sancti viri illi sciebãt: idẽ se emulari ꝓmittebãt.		
		Et sicut ille per duodenos monachos/ monasteria cõ		
		structa adiuncto patre disponebat: sic se facturos cõ		
		firmabant		
2	48	8	¶ Henricus iperator cõtra Robertũ	8	1103
			Flandrẽsiũ comitẽ vadit: & pacto pa		
		cis magis vtrinq; simulato q̃ cõposito pene ineffica		
		redit. ¶ Baiamũdus dux Apuliæ cõtracto vndecũq;		
		exercitu accingitur ad inuadendum Constantino		
		politanum imperium.		

Rhõa.	Frãco.	Anglorũ	Hierosolymorũ.	Añ. dñi
3	49	9	¶ In parrochia Legiẽsi porca enixa	9	1109
			est porcellũ habentẽ faciẽ hominis.		
			¶ Natus est etiã pullus gallinę quadrupes.		
			¶ Impator Hẽricus cõtra Hũgaros vadit: sed facto pacto redit.		
			¶ Philippus rex Frãcorũ obit: Ludouicus filius eius		
			post eũ regnat ãnis 28. ¶ Obit etiã Anselmus archi		
			epus Cãtuarię qui nõnulla opuscla scripsit vtilia: sicut		
			descriptio vitę eius cõmemorat. ¶ Obit etiã Hugo		
			vir sanctus abbas Cluniacẽsis: cui succedit Pontius.		
			¶ Hoc ãno sacro igne multi accẽdũtur: mẽbris istar		
		Ludouic9	carbonũ nigrescentibus.		
4	1	10	¶ In mẽse Iulio cometes appuit/ ra	10	1110
			dios dirigẽs ad austrũ: multis cõticlẽ		
			tibus hoc signo portẽdi futurã regis Hẽrici quiti ex		
			peditionẽ Italiã versus. ¶ Sanctus Guibert9 funda		
			tor Gemelacẽsis cœnobij quẽ deus multis miraculis		
			per ãnos duodeci clarificauerat: assensu generalis sy		
			nodi ab Oberto Legiẽsi epo eleuatur cũ mirabili cõ		
			cursu & gaudio populorum.	Balduin9	
5	2	11	¶ Henricus rex Rhomã vadit ꝓpter	F	1111
			sedandã discordiã q̃ erat iter regnũ		
			& sacerdotiũ: q̃ cepta a papa Gregorio septimo qui & Hil		
			debrãn9 noiat9 est/ & exagitata a successorib9 eius: Victore		
			& Vrbano & prę oĩbus a Paschali magno scãdalo erat toti		
			mũdo. Rex autẽ vti nolẽs auctoritate & cõsuetudine & au		
			ctoralibus priuilegijs ipatorũ: quia Carolo magno qui post		
			de regib9 Frãcorũ ipault Rhõanis/ iãq; p trecẽtos & eo am		
			plius ãnos ipauerãt sub 63 aplicis dabat licite epatus & ab		
batias/ & p anulũ & p virgã. Cõtra hãc maiorũ auctoritatẽ censebãt					
papę synodali iudicio nõ posse nec debere dari p virgã/ vel p anulũ					
epatũ aut aliquã eccl'iasticã iuestiturã a laicali manu: & quicũq; ita					
epatũ aut aliã eccl'iasticã iuris iuestiturã accipiebãt/ excõicabãt. ꝓpt					
hãc pcipue causã rex Rhomã tẽdebat: & si qui Lõgobardorũ quo					
quo modo ei resistere volebãt/ potẽter eos ꝓterebat. ¶ In recõsilia					
tiõe aũt q̃ facta est iter iperatorẽ & papã/ nã ipm papã cũ epis & car					
dinalibus cepat die paschę Hẽrico in iperatorẽ coro					
nato post lectũ euangeliũ tradidit ei papa ante alta					
re apostolorum Petri & Pauli in oculis omniũ prin					

Rhōa.	Frāco.	Anglorū Hieroſolymorū.	Añ. dñi.
		cipū priuilegiū de inueſtitura ep̄atuū vel abbatiarū	
		tam p anulū q̄ p virgā: ſcilicet vt regni eius ep̄is vel	
		abbatibus libere p̄ter violentiā & ſymoniā electis/i-	
		ueſtiturā virgę & anuli cōferat poſt iueſtitionē vero	
		canonicę cōſecrationē accipiat ab ep̄o ad quē ptinuerit.	
		ℂ Cōfirmatio pacis inter apoſtolicum & iperatorem dum in	
		celebratione miſſæ traderet ei corpus & ſanguinem	
		dñi noſtri IHESV Chriſti/dñe iperator hoc corpus	
		dñi natū ex Maria virgine/paſſum in cruce pro no-	
		bis: ſicut ſancta & apoſtolica tenet eccleſia / damus	
		tibi in cōfirmationē verę pacis inter me & te. Datū	
		eſt idibus Aprilis indictione quarta.	
6	3	12 ℂ Deo peccatis hoim offenſo / multa	2	1112
		eueniūt hoc anno. ℂ In monte Caſtriloco eccl'ia ſan	
		ctæ Vualdetrudis cū toto pene oppido arſit.	
		ℂ Eccleſia ſancti Michaelis de periculo maris fulgu	
		rata: diuinitus arſit cū ædificijs appēdētibus ſibi.	
		ℂ Vualdricus ep̄us Laudunēſis ciues ipſius vrbis a	
		ſacramēto perperā iurante cōitatis reuocare niſus a	
		ſeditioſis ad arma cōcurrentibus quod dictu nephas	
		eſt gladio cōfoſſus interijt: feria quīta ebdomadę pa	
		ſcalis ſeptimo calendas Maij in letania maiore. Tu-	
		multuāte etiā impetu cōfuſę multitudinis domus ep̄i	
		ſuccenditur. Vnde etiā ip̄a mater eccleſia ſanctę Ma	
		riæ & eccleſia ſancti Ioānis baptiſtæ in abbatia mo-	
		nialiū cū alijs eccleſijs oībus ex vicino appendētib9	
		cōcremātur. in auctores ſeditionis a rege Francorū	
		tam ſeuere eſt vindicatū: vt tam p̄ſentes q̄ futuros	
		a ſimili ſcelere deterrere poſſit exēplū. Sed & anteq̄	
		iſta gererētur violata fuerat eadē eccleſia ſanctę dei	
		genitricis ꝑditione & homicidio cuiuſdē nobiliſſimi	
		militis noīe Gerardi qui erat dñs caſtri quod vocat	
		Chariſiacus quē in oratione poſitū ante ſacrā Chri-	
		ſti imaginē hoies ipſius ep̄i facta cōiuratione occi-	
		derūt. ℂ Ante hos dies natus ibidē fuerat puer ge	
		minus a clune duo ſuperius ſcilicet habens capita:	
		duo vſq̄ ad renes cū ſuis brachijs habēs corpa. Qui	
		baptizatus: triduo quoq̄ vixit.	

Rhōa.	Frāco.	Anglorū Hieroſolymorū	Añ. dñi
7	4	13 ℂ Sigebertus Gēblacēſis monachus	3	1113
		deſcriptor p̄ęcedentiū in hoc libro	
		temporū obit: cui nos iſta q̄ ſequū-	
		tur fideli narratione ſubiecimus.	
		ℂ Vualdrico Laudunēſi a ſuæ vrbis ciuib9 nequiter	
		perēpto/Hugo Aurelianēſis eccleſię decanus ſubſti-	
		tuit. Quo poſt 7 mēſes mortuo/ vir illuſtris Bartho-	
		lomeus ad ep̄atū Laudūciæ ciuitatis ꝑuehitur. Cu-	
		ius induſtria & ep̄alis eccleſia q̄ incēſa fuerat in bre-	
		ui reparata/iterū cōſecratur: & ciuitatis ac ꝑuincię	
		deſolatione ſubleuata/ in multis locis in quib9 antea	
		nunq̄ fuerat religionis feruor & dei cultus fundatur	
		& inde in multas ac remotas etiā tranſmarinas re-	
		giones propagatur. ℂ Incipit ordo Ciſtercienſis.	
		ℂ Bernardus iuuenis egregius/ſcientia moribus &	
		genere clarus vir/poſtmodū magne virtutis exēplar	
		futurus/Caſtellione caſtro Burgūdię oriūdus/cū ger	
		manis fratribus /& alijs comitibus multis Ciſtercij	
		habitu religionis induit: & miro religioſitatis feruo-	
		re cōuerſat. ℂ In pago Bracatēſi circa Tornacū nix	
		tanta cecidit nono calēdas Maij: vt etiā ſiluas fregerit.	
		ℂ Balduinus rex Hieruſalē cū Rogero comite Anthiochię	
		cōtra Turcos vadit: ſed Rogero cū exercitu ſuo iuxta quēdā	
		fluuiū reſidēte/rex cū ſuis ꝑceſſit vt aduētū Turcorū explo-	
		raret. Turci vero montē quēdā occupātes/inſidias p quatuor	
		loca collocauerāt: ſingulis inſidijs quatuor millibus equitū	
		deputatis. A quib9 rex ex inſpato vndiq̄ interceptus/mille	
		quingentis ſuorū interfectis miſerabili fuga eſt liberatus.	
		Aſcalonitę cognoſcētes abeſſe regē Balduinū cū graui mul	
		titudie Hieruſalē aſſiliūt: ſed nō ꝑualētes/inefficaces redeūt.	
		ℂ Turci cęnobiū in monte Thabor ſitum funditus euertūt:	
		monachos interficiūt/& oīa ſibi diripiūt. ℂ Rex Hieruſa-	
		lem Balduinus vxorē duxit relictā Rogeri ducis Siciliæ.	
		ℂ Apud Rauēnā & Parmā ciuitates Italię/ in agris & intra	
		mœnia ſanguis pluit Iunio menſe.	
8	5	14 ℂ In ciuitate Beluacēſi a canonicę ſe	4	1114
		dis apoſtolicę legato/cōſiliū celebra	
		tur. hic eſt Cono vn9 ex illis religio-	

Rhōa.	Frāco.	Anglorum Hierosolymorū	Añ. dñi
		sis qui eremiticā vitā apud trūcū Berenger/ primo	
		duxerūt: & Arroasiā ordinis auctores extiterūt/ qui	
		ordo vsq; hodie floret & crescit. ¶ Hēricus iperator	
		cū magna optimatū suorū & totiꝰ regni gloria/ na=	
		tale dñi celebrat Magūtię: ibiq; vxorē ducit Matildā	
		filiā regis Anglorū. ¶ Post Iuonē qui vita atq; do=	
		ctrina sua Carnotensē eccl'iam illustrauit: quiq; iter	
		cętera opa sua illud volumē qđ decreta Iuonis dicūt	
		vtiliter cōpilauit/ Gaufridus vitę merito ac prudētia	
		venerabilis/ Carnotēsem eccl'iam rexit. ¶ In Remēsi	
		quoq; metropoli post Manassē illustrē virū/ exturba=	
		to iuasore Geruasio/ Radulphus successit: qui Viridis	
		cognomen habuit.	
9	6	15 ¶ Lābertus bonę memorię Atrebatē 5	IIII5
		sis eps obijt: A tpe scti Vedasti vsq;	
		ad istū/ Atrebatensis eccl'ia ꝓprio viduata psule/ Ca=	
		meracēsi epo erat subiecta. ¶ Robertꝰ succedit i epa	
		tu Lāberto. ¶ Clareuallis fūdat ¶ Idibus Nouēbris	
		in suburbio Anthiochiæ/ noctu terra dehiscens/ tres	
		multas & adiacētes domos cū habitatorib⁹ absor	
		buit.	
10	7	16 ¶ Hoc tpe Nobertus loci & ordinis 6	IIII6
		Premonstratēsis fundator/ de ptibus	
		Lotharigię oriūdus/ genere diuitijs atq; fœcundia	
		ip̄is etiā sūmis principib⁹ familiaris atq; notissimus	
		diuino feruore succēsus/ postposita sęculi pōpa repē=	
		tes ad votū suū diaconus & p̄sbyter simul ordiatus	
		pauptatis Christi tunicā induit/ & verbo p̄dicatiōis	
		feruentissime instās/ baiulans sibi crucē nudū nudus	
		Christū sequitur. Quorūdā etiā religiosorū moribus	
		exploratis/ arctioris vię ꝓpositū & tūc tpis inauditā	
		districtionē arripit: & p aliquātū tpis nudis icedēs pe	
		dibus etiā brumali rigore/ verbū dei spargēs multos	
		ab errore conuertit.	
11	8	17 ¶ Anselmus Laudunicę ciuitatis ma 7	IIII7
		gister notissimꝰ/ litterarū sciētia cla	
		rus/ vir morū honestate & cōsilij maturitate venera	
		bilis/ obijt: qui vtili studio iter cętera opa in psalte=	

Rhōa.	Frāco.	Anglorū Hierosolymorū.	Añ. dñi
		ria glosas margiales atq; iterliniares ordiauit.	
12	9	18 ¶ Mense Ianuario tertio nonas ip̄ius 8	IIII8
		feria quarta in aliquib⁹ locis sed nō vsq; q̄q; terrę mo=	
		tus accidit: alias clementior/ alias validior/ adeo vt	
		quarūdā vrbiū ptes cū eccl'ijs subruisse dicātur.	
		¶ Mosa etiā fluui⁹ iuxta abbatiā q̄ dicit Sustula/ q̄si	
		pendēs in aere fundū suū visus est deseruisse.	
		¶ Hoc ergo āno Leodiū ciuitas multis plagis attri=	
		ta est: mense eni Maio quito nonas eiusdē/ dū i ma=	
		iori eccl'esia vespos celebrāt: subito tonitrus cū terrę=	
		motu oēs ad terrā strauit/ & fulmē a leua tēpli igressū	
		nō modicas crustas de muro hac illac diffecit: deīde	
		turri ingrediēs/ multas trabiū ptes diffidit. Subsecu=	
		tus fœtor itolerabilis: adeo vt multo aromatū odo=	
		re vix potuerit expelli. ¶ Itē Iunio mēse 7 idus ip̄i⁹	
		mensis circa horā nonā/ nubes pluuię subito rupta a	
		mōte q dicit Roberti subiectā sibi ptē ciuitatis penit⁹	
		oppressā pessūdedit: adeo vt multas domos dirueret/	
		& imensā annonā pderet/ & matrē duos ifantes al=	
		trisecus in brachijs āplexā necaret/ & alios octo ho=	
		mines diuersis in locis opprimeret. ¶ Pulsantib⁹ ve=	
		speris sabbato quidē dū caput lauat puero man⁹ ru=	
		bent sanguie fluido. ¶ A calēdis etiā Iulij circa horā	
		sextā turbo nimis vehemēs & obscur⁹ ciuitatē opuit	
		& nubes ex abrupto scissa/ ita oē tectū maioris eccle	
		się deuicit: vt & ibribus pateret/ & totū pauimentū	
		pfunderet. Illico a pte Aquilonis fulmē ingrediens/	
		quēdā clericū retro altare sanctorū Cosme & Damia	
		ni i pulpito legētē/ & alterū ante crucifixū orātē ter=	
		tiū de scriptorio eccl'esię ꝓximo egredientē in ip̄o ec	
		cl'esiæ ingressu extixit/ ante fores quoq; eccl'esię quē=	
		dam laicum extinxit sexto idus Iulij ab hora tertia	
		vsq; nonā 4 turbies a 4 plagis cœli vrbē circulaue=	
		runt/ ventus etiā magna vi intonuit in vrbē multo	
		imbre alluit. ¶ Tertio nonas Augusti prīo noctis cō	
		ticinio quaq; terrarū cū tonitrus audiret/ & fulgu=	
		ra sępius micarēt: i vrbē Leodiū āpli⁹ ip̄e turbo de=	
		scuit. ita vt hoies e stratis exiliētes eccl'ias tristi cętu cōplerēt:	

Rhōa.	Frāco.	Anglorum Hieroſolymorū	Añ. dñi
		& tota nocte ſupplicatiōibus intenderēt. Sūmo vero	
		auroꝛe diluculo a parte orientis/ ignis cū ingenti flā	
		ma circulauit tantus: vt oēs diuinitus cremari exti=	
		muerūt. Poſt hoc magnus turbo erūpens ab occidē=	
		te ipm ignē viſus eſt aliquantulū obſcuraſſe: iterum	
		autē quaſi victor ignis cū flāma recaluit/ & iterum	
		turbine reuertente paululū delituit. Tertio etiā ipſe	
		ignis recaluit: & tertio nichilomin⁹ turbine victus	
		cecidit. hoc ſpectaculū a ſummo mane vſq; ad horā	
		tertiā vehementer terruit.	
		¶ Montiſtrū quoddā Nāmuti natū eſt: cui par nunq̄ vel raro	
		viſum eſt videlicet biceps infantulus. Qui hoc vidit	
		teſtis eſt popul⁹: hic tā ſexu duplex q̄ cęteris ſimplex	
		erat cōpage corporis. Tertio idus Decēbris ad me=	
		diā noctē lucentibus ſtellis/ cœlo ſereno 14. luna ec=	
		clipſim paſſa eſt: & contracto orbe multis coloribus	
		ſed maxime ſanguineo pene itegra hora ſuffuſa eſt.	
		¶ Tertiodecimo calēdas Ianuarij prima hora noctis/ igneę	
		acies a Septētrione in orientē in cœlo apparuerūt:	
		deinde per totū cœlū ſparſę plurima noctis parte vi	
		dentibus miraculo & ſtupori fuerunt.	
		¶ Paſchalis papa moritur: Succedit Ioānes Rhomanę ec=	
		cleſię cancellarius/ & appellatur Gelaſius. At ipera=	
		tor quia electioni nō interfuerat/ Hiſpanū quendā	
		nomine Burdinū ei ſuperordinauit.	
		¶ Balduinus ſecūdus rex Hieruſalē moritur: frater Godefri	
		di ducis Lotharingorū/ & primi regis Hieroſolymi=	
		tarū/ qui Godefridus priceps nobiliſſimus/ cū in re=	
		gem cōſtitutus fuiſſet: nunq̄ tamen in ea ciuitate in	
		qua dñs ſpinis coronatus eſt diadema portare cōſen	
		ſit. Fuerunt autē filij Euſtachij comitis de Bolonia	
		ex Ida ſorore Godefridi Gibboſi ducis Lotharigorū.	
		Quibus de medio factis / tertius regnat Balduinus	
		filius Hugonis comitis de Reiteſta.	
		¶ Ventus vehementiſſimus in vigilia natalis dñi per totam	
		diem & noctem durans.	
		¶ Gelaſius papa indicto Remis coſilio tranſgrediens alpes/	
		in Gallias venit: & per Burgundiam & Gothiam	

Rhōa.	Frāco.	Anglorum Hieroſolymorū.	Añ. dñi
		quę prouincia ſancti Egidij dicitur/ agit ſynodales	
		cauſas. Ad quem vir dei Nobertus nudis vt erat in=	
		cedēs pedibus acceſſit: eiq; animi ſui ꝓpoſitū pādēs	
		licentiā & auctoritatē ſeminādi vbiq; verbū dei ab	
		eo accepit. ¶ Henricus iperator ab Italia in Lotha=	
		ringiā repatriat & ſecundū illud qui a multis timet	
		neceſſe eſt vt multos timeat cōiuratos in ſe regni pri	
		cipes/ modo minis/ modo blanditijs/ modo vi/ mo=	
		do ſatiſfactione ad pacē inuitat.	
13	19	19	¶ Gelaſius papa Cluniaci moritꝛ & ſe	9	IIII9
			pelitur. ¶ Guido Viēnēſis archiep̄s/	
			Stephani Burgūdionū comitis germanus / in papā	
			eligitur: & Calixtus vocari deſignat⁹ Cluniaci bñdi=	
			citur. Cōſiliū quoq; a p̄deceſſore ſuo indictū Remis	
			ab eo mediāte Octobrio menſe celebratur.	
			¶ Calduinus Flandriarū comes Calixti papę de ſoro	
			re Clemētia nepos/ Guillelmū filiū Roberti Normā=	
			norū comitis a fratre ſuo Henrico Anglorū rege ca=	
			ptiuati/ Normāniq; potēter reſtituere volēs: poſt oc=	
			cupatā magnā eiuſdē Normānię partē in capite vul	
			neratus obijt. Sicq; deficiēte naturali prole/ Carolus	
			Roberti ex ſorore nepos cōſobrinus Balduini defun	
			cti/ & Canuti Danorū regis filius/ comes ſubſtituit.	
14	11	20	¶ Dū pro recōſiliatiōe regni & facer=	10	IIII0
			dotij legatione nunc a rege ad papā	
			vadit: nūc a papa ad regē redit. lux pacis inter eos	
			turbatur: & iperator cū ſibi fauentibus excōicatur.	
			¶ Vir dei Nobert⁹ a papa Calixto Bartholomeo Lau	
			dunenſi epo ſpecialiter cōmēdatus/ cū ei eccl'ia beati	
			Martini a p̄dicto epo offerret: tū ꝓpter vrbis vicinia	
			tū quia eiuſdē eccleſię clerici ꝓpoſiti & vitę eius au=	
			ſteritatē horrebāt eā reliqt & ab epo diuerſis eiuſdē	
			prouinciæ locis religioni cōgruētibus ſibi oſtenſis/	
			tandē diuinitus in loco p̄monſtrati reſedit. Ibiq; ſoli	
			tarius religioſam vitā agere cœpit. & tēpore quadra	
			geſimę ad colligēdos ſocios ſolus egreſſus/ ante pa=	
			ſcha cū tredeci ſocijs rediit. & cū his in p̄monſtrato	
			loco ſecundū canonicæ inſtitutiōis normā ad tenorē	

Rhōa.	Frāco.	Anglorū	Hierosolymorū	Añ. dñi
		regulę beati Augustini deo militare cœpit.		
		¶ Ordo Premonstratensis incipit.		
15	12	21	¶ Papa Calixtus Rhomā ꝓficiscēs/	11	1124
		ab ōni senatu & populari turba glīo		
		se suscipiī: & in sede apostolica cōfirmatur.		
		¶ Burdinꝰ pseudo papa Sutrij positus/dū pegrinos		
		Rhomā eūtes vel redeūtes depredatur: tandē vt vil=		
		lissimus apostata capitur/& in monachū tondetur.		
		¶ Mator ecclesia ēpi Monasterienſis eo ꝙ ipm repu=		
		diasset ab ipso ēpo & duce Saxoniæ cū tota ciuitate		
		exuritur. ¶ Mortuo Lamberto Nouiomēsi ēpo/Sy=		
		mon Ludouici regis Francorū patruelis successit in		
		eius loco. ¶ In Premonstratensi ecclesia cuidā fratri		
		altius de ineffabili trinitate (quæ deus est) cogitāti		
		in matutinis dęmon astitit: & ei tria gestans capita		
		apparuit/trinitatē se esse contestans./& ob fidei suæ		
		meritū/trinitatis visione eū dignū esse affirmās: sed		
		frater inimici dolū agnoscens/cōuitiādo ei recedere		
		a se compulit.		
16	13	22	¶ Terręmotus in secunda ebdomada	12	1128
		aduētꝰ dñi sabbato hora tertia/alias		
		clementior/alias inclemētior accidit.		
		¶ Noberto apud Ningellā verbū dei prędicante/&		
		puellā dęmoniacā corā se adductā exorcizāte dęmō		
		irrides cantica canticorū a principio vsq; ad finem		
		per os puellę ædidit: & ad verbū in Rhomana/de=		
		inde in Teutonica lingua iterꝓtatus est. Sed dei ser=		
		uo arctius insistente/tandē egressus est.		
17	14	23	¶ Optimates regni cū ēpis Henricū	13	1123
		iperatorē cōuenīētes deo sibi ꝓpitio		
		id elegerūt saluberrimo cōsultu: vt interipm & apo		
		stolicū cōtrouersia de iuestituris ecclesiarū tandē fi=		
		niret. Legātur inde Rhomā ex parte iperatoris Bru=		
		no Spirensis ēps & Arnulphus abbas Fuldēsis. In=		
		terim Hēricus iperator pascha dñi Aquisgrani cele=		
		brat: deinde Leodiū cōtendit. Hicq̄rela apud eū fa=		
		cta de insolentia cuiusdē Gothuini/castrū eius quod		
		mons Falconis dicitur/annitēte sibi Godefrido du=		

Rhōa.	Frāco.	Anglorū	Hierosolymorū.	Añ. dñi
		ce obsidet/capit incendit/& destruit.		
		¶ Ecclesia Haunoniēsis cū oībus appēditijs suis se=		
		ditiōe aduocati sui cū tota villa arsit: saluo tamē the		
		sauro & bibliotecha. ¶ Turonis etiā seditiōe orta in=		
		ter clericos & laicos/ecclesia sancti Martini penitus		
		arsit.		
		¶ Donnus papa visa & recepta legatione impera=		
		toris/pertesus & ipe valde dissonātię inter eos diuti=		
		næ libenter assentit: & tā cōsultu totius Rhomani se=		
		natus q̄ etiā eporū Italicorū mittūtur. ex latere apo=		
		stolici vnus ēps/& duo cardinales. ad ordinandā rē		
		tāti negocij mēse Septēbris i natiuitate beatę Marię		
		Henricus iperator cū ēpis & optimatibus regni ve=		
		nit Vuarmatiā: vbi occurrerūt ei legati sedis aposto=		
		licę diu vt fit in tantorū negociorū cōsessu cuentila=		
		ta ratiōe/tandē gratia antiquę charitatis reintegrat		
		inter iperatorē & apostolicū dei ordinatione.		
		¶ Consiliū Rhomæ celebratur pax inter regnū & sa=		
		cerdotiū reformatur: & ius inuestiturarū epaliū ab i=		
		patore exfestucat. ¶ Noberto ad quērēdas sanctorū		
		reliquias Coloniā veniēte/& suis i dicto ieiunio ora=		
		tionibus instāte/vna de nūero vndecī miliū virginū		
		nomē suū & locū vbi iacebat specialiter designās: in		
		crastino solēniter leuata/& cū aliis sanctorū reliquijs		
		ad locū Premōstratū est ab eo translata. Sequenti		
		vero die apud sanctum Gereonem in oratione per=		
		noctans/mane facto in medio ecclesię vbi nullū ap=		
		parebat sepulturę vestigiū effodi pręcepit: & corpus		
		sancti Gereonis integrum absq; cerebro honorifice		
		& diligenter collocatum inuenit. sicut & de ipso le=		
		gebatur: ꝙ pars capitis & non totum caput abscisū		
		fuit. Quod cum honore & reuerentia a clero & popu		
		lo eleuatum est. & inde pars viro dei donata est/in=		
		de Premonstratum rediens/& quadraginta iam		
		clericos cum multis laicis secum habens/professio=		
		nē eos facere secūdū apostolicā īstitutionē & canoni		
		cā regulā bti Augustini docuit: & ad volūtariā pau=		
		pertatē & promptam obedientiam/cęteraq; militiæ		

Rhôa.	Frãco.	Anglorum Hierosolymorũ	Añ. dñi
		ſpiritualis inſtrumẽta/eoſdẽ diligẽter inſtituit. Cui nõ	
		multo poſt quidã comes de Vueſtphalia Godefridꝰ	
		cũ vxore ſua cõuerſionis gratia ſe cõtulit: & tria loca	
		in alodio ſuo caſtrũ videlicet & Capẽbergẽſem locũ	
		Cloſtatẽſem/Vuarlarenſem/diuino cultui per eũ mã=	
		cipauit. Cuius exẽplo cõpũctus comes Theobaldus	
		homini dei ſe familiariſſimũ fecit: & eiꝰ monitis atq;	
		cõſilio/multa poſtmodũ erga paupes vel quoſlibet	
		religioſos liberalitate atq; munificẽtia vti cẽpit.	
15	15	24 ℂ Obiit bonę mẽoriæ papa Calixtus: 14	1124
		cui ſuccedit Lambertus qui & Hono	
		rius Hoſtiẽſis ep̃s. Ad quẽ ꝓficiſcẽs pater No	
		bertus/& ab eo honorifice ſuſceptus/& q̃ flagitabat	
		digne cõſecutus/Parthenopolis ſe futurũ ep̃m diui=	
		nitus agnouit. & rediẽs cũ i die paſchę apud Herbi=	
		polim in populi frequentia miſſam celebraret: cęca	
		mulier ipſo poſt ſumpta myſteria i oculis eius ſufflã=	
		te/viſum recepit. Vnde quidã diuites cõpuncti ſe &	
		ſua deo reddiderũt. & eccleſiã ibidẽ ædificãtes/diuino	
		cultui per manũ p̃dicti patris eã mãcipauerũt. Inde	
		Premonſtratũ rediens/in eccleſia beati Martini quæ	
		ſita eſt i ſuburbio Lauduni/quendã de ſuis dñm vi=	
		delicet Gualterũ abbatẽ primũ cõſecrari fecit. Cuius	
		induſtria deo coopante eadẽ eccleſia tam i tẽporali=	
		bus q̃ in ſpũalibus intantũ eſt in breui multiplicata:	
		vt famã bonę opinionis & ꝓpagines ſanctę planta=	
		tionis i exteras ac longinquas iam extenderit regio	
		nes/videlicet in Neruiã/in Flandriã/in Angliã/in	
		Vuaſconiã/in Gothiã/in Hiſpaniã/in Burgundiã/	
		quas oẽs prouincias per eandẽ domũ bono iam vi=	
		demus odore reſpſas. ℂ In Viuariẽſi etiã eccleſia de	
		fratribus ſuis abbatẽ tunc ordinari fecit: vbi cũ ad in	
		troitũ fratrũ malignus ſpiritus hoſtem quendã inua=	
		ſiſſet & eũ p biduũ vexaſſet: per virũ dei expulſo dę=	
		mone/curatus eſt. ℂ In caſtro nichilominꝰ Anuer=	
		pien eccleſiam ordiñandam hac de cauſa ſuſcepit.	
		Oppidãi caſtri illius a quodã hęretico tandem ſedu	
		cti/paulatim a fide & bonis moribꝰ deſciuerãt: quia	

Rhôa.	Frãco.	Anglorum Hierosolymorũ	Añ. dñi
		idẽ hęreticus nimiæ ſubtilitatis cũ tamẽ eſſet laicus.	
		Sed multis etiã diſertis clericis in ſermone acutior/	
		ſacri ordinis miniſtros & epiſcopalẽ ac ſacerdotalem	
		gradũ nichil eſſe dicebat: corpis & ſanguinis Chriſti	
		ꝓceptionẽ ſumẽtibus ad ſalutẽ ꝓdeſſe negabat. & in	
		p̃cioſo apparatu & veſtibus deauratis incedẽs/tripli	
		ci funiculo crinibus intortis/verbis pſuaſibilib⁹ & cõ	
		uiuiorũ apparatibus/ſuos qui eũ circiter tria milia ar	
		mati ſequebãtur alliciebat: et per eos reſiſtẽtes ſibi cę	
		dibus ſeuiebat. Credebant ei & reuerebãtur eũ: intã=	
		tum vt aqua in qua corpus lauiſſet biberẽt/& pro re=	
		liquiis aſportarẽt: cũ tamẽ tantę incõtinentię & ipuri	
		tatis eſſet: vt filias in matrũ ꝓſentia/ſponſaſq; mari	
		ris intuẽtibus corrũperet/& hoc opus ſpirituale eſſe	
		aſſerebat. Qui tandẽ poſt multos errores & multas cę	
		des dũ nauigaret/a quodã p̃ſbytero ꝓcuſſus in cere=	
		bro: occubuit. Sed nec poſt eius mortẽ/error ipſius tã	
		facile extirpari potuit. Propter quod a clericis loci il	
		lius eccleſia cum aliquãtis redditibus per manũ ep̃i	
		Norberto ordinanda datur: ſperãtibus ꝙ per eius ſa=	
		lutarẽ doctrinã hęreſis illa de medio tolleret. Quod	
		& factũ eſt. Siquidẽ ipo predicante/cõpuncti viri &	
		mulieres corpus dñicũ quod in ciſtis & foraminibus	
		per decẽ ãnos & amplius repoſuerãt/attulerũt: & p	
		eius doctrinã paulatim ad ſanctã fidẽ reſipuerũt.	
		ℂ Radulpho Remorũ archiep̃o obeũte Ramaldus	
		ſuccedit in p̃ſulatu Remẽſi eccleſiæ.	
		ℂ Venetiãi nauali exercitu Aſcalonẽ obſidẽtes/acce=	
		pta ab Aſcalonitis pecunię taxatione recedũt: & Ty=	
		rũ aliq̃diu obſeſſam in deditionẽ accipiũt.	
		ℂ Henricus imperator congregata exercitus infinita	
		multitudine/fines regni Francorũ irrũpere diſponit:	
		ſed Ludouico Francorũ rege cũ infinito nichilomi=	
		nus exercitu in occurſum eius properante conſilio	
		principũ & epiſcoporũ ab inutili propoſito deſiſtit.	
		Et hoc factũ eſt menſe Auguſto.	
		ℂ Henricus imperator/Montionẽ caſtrũ capit: & Ra	
		maldũ eius comitẽ ſecũ captũ adducit.	

Rhõa.	Fraco.	Anglorũ Hierosolymorũ	Añ. dñi
		¶ Balduinus rex Hierosolymorũ a Sarracenis ꝑuen	
		tus capitur. Qua de re mẽte excedẽtes vndiq; versũ	
		euocati ad 40 milia cõglomerãtur: vt Christianos a	
		finibus suis exterminẽt/ & apud Ascalon ipedimẽta	
		sua cõmendãt. Christiani vero in arcto positi nichil	
		spei nisi in deũ habẽtes/ exẽplo Niniuitarũ vtriq; se=	
		xui ieiunĩũ idicũt: pueris etiã lactẽtibus/ ifantib⁹/ vni	
		uerso quoq; pecori pabula negãtur/ dies pugnę idi=	
		cit. Procedũt Christiãi cũ militib⁹ & peditib⁹ vix ad	
		tria milia estimati. Prĩcipes gradiũtur in fronte scilz	
		patriarcha pro vexillo offerens crucem Christi/ ab=	
		bas olim Cluniacẽn. Pontius ꝑferens lanceã trãsfixã	
		in latere Christi / eꝑs Beetleemites ferẽs ĩ pixide lac	
		sanctę Mariæ virginis. Sarracenis vero quaquauer=	
		sum effusi ex õni latere in orbẽ circũcingũt Christia=	
		nos: ne quis possit euadere. Dũ ita in prõptu hęrent	
		Christiani vidẽt deo sibi auspice splendorẽ scisso aere	
		sup paganos subito cecidisse. Sed nõ ꝓsperũ / sed sa=	
		tis nociuũ: quis hũc ipsũ Sarraceni nõ viderit. Illico	
		enĩ õni virtũ robore eneruati/ passim fugiẽtes cędũt.	
		nõ solũ a viris sed etiã a pueris & a fœminis, Perie=	
		rũt in bello septẽ milia/ submersi sunt in aquis quiq;	
		milia. Oẽs vero Christiani icolumes reuersi/ sũmũ &	
		dulce epinichiũ reboãt deo ĩ excelsis.	
19	16	25 ¶ Hiẽs solito acerbior/ & a gestu niuis 15	1125
		sepi⁹ decidẽtis nimis horrida/ & iportuna. Multi enĩ	
		pauperũ infantes & mulieres nimietate frigoris dese	
		cerũt: ĩ multis viuariis pisces absorpti sub glacie pe=	
		rierũt. Glacies enĩ adeo spissa erat & valida/ vt vehi	
		cula onusta sup eã ducerẽtur: & quasi sup solũ equi=	
		tarẽt. In Brachbãto ãguillę inũerabiles ꝓpter glaciẽ	
		a paludib⁹ exeũtes: qđ dictu mirũ est ĩ fenilib⁹ fuglẽ	
		tes latuerũt. Sed ibi etiã ꝑ nimietate frigoris deficiẽ=	
		tes/ cõputruerũt ¶ Mortalitas quoq; aĩaliũ maxima	
		fuit. ¶ Hiemi successit intẽperies aeris: nũc niue/ nũc	
		pluuia/ nũc gelu/ alternati satis noxia vsq; in medio	
		Martio. Postea diutino frigore & pluuia aeris incõ=	
		stantia vix tandẽ arbores floruerũt Maio mense: vix	

Rhõa.	Fraco.	Anglorum. Hierosolymorũ	Añ. dñi
		tãdẽ gĩa herbarũ & graminũ reuiguit virore. Imber	
		vero singulis mẽsib⁹ assidue decidu⁹/ lata agrorũ pe=	
		ne absorpsit: nã siligo & auenę ꝓuentũ suũ satis sunt	
		emẽtię. ¶ Multi quoq; sacro igne adurũtur.	
		¶ Tyr⁹ Hebręa lĩgua Sordicta vrbs fenicis maxima	
		& antiq̃ / in corde maris sita/ Sidoniorũ Colonia/ ne	
		gociatio maris/ emporiũ toti⁹ orbis/ vaticinatio pro	
		phetarũ celebrata/ & carmibus poetarũ inclita/ olim	
		quidẽ ĩsula sed a Nabuchodonosor vel ab Alexãdro	
		ꝓpter expugnationẽ multis ĩ breui freto aggerib⁹ cõ	
		portatis: terra cõtinẽs facta/ pridẽ a Nabuchodono=	
		sor expugnata/ & ptim captiuata/ & postea ab Alexã	
		dro penitus destructa/ vsq; ad solũ & dirupta/ sed iu=	
		xta ꝓphetas post 70 ãnos reędificata/ & in antiquũ	
		statũ restituta/ nostris modo tẽporib⁹ in fine mũdi a	
		Christianis terra mariq; obsessa capit̃: & Christi ipio	
		subiugat̃. ¶ Fames ꝓmaxima grassat̃ ĩ Gallia: ĩ qua	
		Caroli inclyti marchionis Flandrię liberalis enituit	
		munificẽtia. qui inumerabilib⁹ diuersis ĩ locis pau=	
		peribꝰ quotidiana ministrabat victus stipendia.	
20	17	26 ¶ Hiẽs asperrima sex ebdomadib⁹ cõ 16	1126
		tinua & valde noxia. ¶ Fames vali=	
		da vbiq; magna multitudine vtriusq; sexus pereũte.	
		¶ In Hasbania ignobilis muliercula mõstrũ bis ge=	
		mini corpis est enixa: auersis vultib⁹ & corpib⁹ sibi	
		coherẽs. añ quidẽ effigies hois integro corporis mẽ=	
		brorũq; ordine distincta: retro vetro facies canis simi	
		liter corporis & mẽbrorũ ꝓprietate integra.	
		¶ In Brachbãtho villa Nerisca alia mulier enixa est	
		quatuor masculos vno partu.	
		¶ In Gẽblacẽsi parrochia dũ paterfamilias dĩica die	
		mixturã segetũ prę penuria famis moleret in vsus fa	
		millę: subito iusta dei indignatione arsit farina cum	
		putoris nigredine ad exemplũ posteris ne quis prę=	
		sumat simile.	
		¶ Ecclesia sancti Dionysij sita in Brochorẽsi silua 7	
		calẽdas Maij primo noctis crepusculo cũ oibus ap=	
		penditijs & tota villa penitus arsit: saluo tamen the=	

Rhõa.	Frãco.	Anglorũ Hierosolymorũ	An. dñi
		ſauro & armario. ¶ Hẽricus iperator Leodij paſcha	
		dñi celebrat: inde Aquis cõtendẽs/ morbo dracũculi	
		qui ſibi erat natiuus moleſtari cœpit: ꝓpter quod &	
		ibi aliquot dies remoratus eſt. Deinde quaſi pente-	
		coſtem celebraturus Vltraiectũ venit: & tandẽ feria	
		quinta in pentecoſte vitã cũ regno amiſit. Corpus	
		eius eiectis inteſtinis ſale reſperſum Spiræ relatum	
		eſt. ¶ De hoc autẽ iperatore quędã dicũtur: quę fa-	
		buloſa eſſe didiſcim⁹. Fertur nãq; q; ſe quaſi mortuũ	
		finxerit/ & occulte ſuorũ ꝑſentiã fugiẽs/ pegrinatio-	
		nẽ aggreſſus fuerit: & ad vltimũ monachus factus/	
		Cluniaci fuerit. Reuera autẽ vt dicitur quidã erat	
		valde ſimilis eidẽ iperatori & viribus corporis pluri	
		mũ valens: qui monachatũ Cluniaci ſuſcipiẽs/ Hen	
		ricũ iperatorẽ ſe eſſe firmiſſime aſſerebat.	
		¶ Rex Hieruſalẽ Balduinus data redẽptione a Sar-	
		racenis dimittit. ¶ Menſe Auguſto legati apoſtolicę	
		ſedis & archiepi cũ epis & optimatibus iperij/ ex cõ	
		dicto cõueniẽtes Magũtiæ cõſultãt ſibi & toti Rho-	
		mano iperio de ſubſtituẽdo rege. ¶ Lotharius dux	
		Saxonũ vir ſapiẽs & iduſtrius & eccliaſtico iuri de-	
		uotus ꝑpotẽs diuitiis & victoriis oĩm aſſenſu eligit.	
		Hic menſe Septẽbris cũ eiſdẽ legatis & duobus ar-	
		chiepis & octo epis & multis abbatib⁹/ & cũ eminẽ-	
		tioribus aulę regalis primatib⁹/ Aquiſgrani veniẽs	
		dñica die idus Septẽbris a Frederico archiꝑſule Co-	
		loniẽſi in regẽ bñdict & vngit: õni clero & populo	
Lothar⁹		feſtiuũ Epinichiũ acclamãtibus.	
1	18	27 ¶ Hiẽs acerrima vermis etiã piculo 17	1127
		ſus. ¶ Rex Lotharius cũ Behemones vadẽs/ quorũ-	
		dã ſuorũ principũ traditiõe magnã ſtragẽ militũ paſ-	
		ſus eſt quigẽtis videlicet & quadragita occiſis.	
		¶ In Syria hoc ãno exercit⁹ dei bis cõgreſſ⁹ eſt Sar-	
		racenis: in prio ꝑlio de Paganis ceciderũt duo milia	
		quigẽti/ de Chriſtianis ſolũmodo 15. In ſcdo aũt/ in-	
		cruẽtã victoriã habuerũt Chriſtiani. Sed q̃is pluri-	
		ma pars eorũ oppetierit: tamen auxilio dei reuigo-	
		rati abſq; numero hoſtes cõtriuerũt & vicerũt.	

Rhõa.	Frãco.	Anglorũ Hieroſolymorũ	An. dñi
		¶ Carolus comes Flandrẽſis ꝓditione quorũdã opti	
		matũ ſuorũ quibus pro zelo iuſtitię exoſus erat: Bru	
		gis in eccleſia ſancti Donatiani martyris orans/ iter-	
		fectus eſt. Sed horrẽda aĩaduerſione vindicatus eſt.	
		¶ Proditores eni cũ capti fuiſſẽt/ aut extermiati exi-	
		lio/ aut ꝓcuſſi gladio/ aut patibulo affixi/ aut ꝑcipitio	
		eliſi/ aut duello cõuicti & rotis alligati: vix aliquo e-	
		uadente oẽs perierũt. Poſt mortẽ Liſiardi epi Sueſſo	
		rũ fit eps Iollen⁹ vir magni cõſilij ¶ Cameraci quo-	
		q; poſt Burcardũ Hermãnus epatũ tenuit. Quo poſt	
		triẽniũ extruſo/ Liethard⁹ ei ſucceſſit: qui & ipe poſt	
		quatuor ãnos repudiat⁹/ Nicolaũ ſucceſſorẽ habuit.	
		¶ Partenopolitanę ciuitatis archiepo defuncto/ cũ	
		clerici & ciues eiuſdẽ vrbis corã iperatore Luithero	
		ad eligendũ archiepm apud Spirã cõueniſſent: nutu	
		dñi Gerardi Rhomanæ ſedis legati qui poſtea fact⁹	
		eſt papa/ Lucius & Alberonis Metẽſis primicerij qui	
		poſtea factus eſt Treuerorũ archiepS/ Norbertum	
		Premõſtratæ eccleſiæ patrẽ qui pro quibuſdã cauſis	
		eo forte aduenerat/ in paſtorẽ eligunt: & regali ꝓſe-	
		quẽte cõueniẽtia ad ſacerdotiũ ꝑfatę vrbis ꝓuehũt.	
2	19	28 ¶ Hoc ãno multi de pago Sueſſoni-	18	1128
		co ſacro igne accẽſi/ ad eccliam beatæ dei ge-	
		nitricis Mariæ in ciuitate Sueſſorũ ſitã cõuenerũt:	
		ibiq; diebus paucis miſericordiã dei & beatæ virgis	
		ſuccurſum ꝑſtolantes (ſicut pleni⁹ refert libellus eo-	
		rũdẽ miraculorũ) ſalutẽ ipius meritis & ꝓcibus con-	
		ſecuti ſunt. ita vt intra quindecim dies cẽtum & tres	
		nominati ab hoc igne reſtinguẽrẽtur: & tres puellæ	
		diſtortę ſanitati redderẽtur. Facta ſunt ibi deinceps	
		& alia multa miracula: inter quæ duo fuerunt emi-	
		nẽtiora. vnũ ſcilicet de naſo mulieris & labio diuini-	
		tus reformato: aliud de puero in viſione ante deũ ra-	
		pto. vbi dominã noſtrã virginẽ Mariã ſe vidiſſe aſſe-	
		ruit pro populi ſalute ſupplicantẽ: & hoc reſponſum	
		benigne a filio accepiſſe. Mater tu es maris ſtella:	
		fiat ſicut vis. Sed dũ quęritur beata virgo ſuper do-	
		mo ſua quæ villis & ablecta erat prę cęteris: iterum	

Rhõa.	Frãco.	Anglorum Hierosolymorũ	Añ. dñi
		a filio suo audiuit/ꝙ de transmare & de trãsrhenũ fa	
		ceret pecuniã afferri. vnde domus eius ædificaretur:	
		& in oculis oim respicientũ illustris appareret. Cuiꝰ	
		visionis tã in claritate opis q̃ in copia oblationũ tot	
		sunt testes hodie/quot videre volũt. Predixit etiã idẽ	
		puer paulo post se moriturũ: & vix vnũ mensem sup=	
		uixit. Sed mirũ valde de hoc puero erat: ꝙ oẽm hy=	
		storiã veterẽ rithmice depromebat. Textũ vero euã=	
		gelij & actus dñi ita recensebat: ac si in libro legeret	
		& acta ab alijs pronũciaret: qui etiã cum hoc clausis	
		oculis diceret laicis & illiteratis vix loqui dignabaꝰ:	
		quasi eorũ ignorantiã ptesus/qui tam ꝓfunda intus	
		audierat. ¶ Mortuo Balduino rege Hierosolymorũ	
		successit Fulco. ¶ Lauduni in ecclesia sancti Ioannis	
		cõsilio regis & prĩcipũ monialibꝰ quę male infames	
		erãt electis: & monachis i earũ locũ substitutis/Dro	
		go religione & facundia venerabilis a Bartholomeo	
		episcopo primus abbas ordinatur: qui postmodũ a	
		papa Innocẽtio Rhomę Hostiensis ẽpus cardinalis	
		consecratur. Fulco	
3	20	29 ¶ Philippus puer Ludouici Franco=	1 1129
		rũ regis filius/ Remis in regẽ vngi=	
		tur: die paschę 18 calendas Maij/patre pręsente.	
		¶ In Premonstratensi ecclesia Norbertus archiepi=	
		scopus successorẽ sibi dominũ Hugonẽ qui ab initio	
		paupertatis suę socius fuerat/ordinari fecit abbatẽ:	
		sed ad Anuerpiensem atq; Floressiensem ecclesiam	
		ad regimen fratrũ nominatos patres destinauit.	
		¶ In eccl'ia quoq; sanctæ Mariæ apud Magedeburh	
		expositis clericis sęcularibus sui ordinis fratres col=	
		locauit.	
		¶ Cœnobium Vrsicampi fundatũ est a nobilissimo	
		pręsule Noviomensi domino Symone: qui Hugo=	
		nis magni filius fuit. Frater autem Radulphi comi=	
		tis/& regis Ludouici fratruelis/adducto cõuẽtu mo	
		nachorũ a Clareualle & domio Valerãno primo ab=	
		bate ordinato: qui primus ex nobilioribus personis	
		Clarevallem sua cõuersatione illustrauit.	

Rhõa.	Frãco.	Anglorũ Hierosolymorũ	Añ. dñi
4	21	30 ¶ Honorio papa defuncto/factis pti=	2 1130
		bus Gregoriꝰ & Petrus de Leone ad	
		papatum eliguntur: & Gregorius Innocentij Petrus	
		Anagleti nomine alterantur. Sed Petro ob parente=	
		lę suę fortitudinẽ apud sanctũ Petrũ cõmorante/ In=	
		nocentius Rhoma egressus in Gallias proficiscitur: &	
		Gallicana sibi adherente ecclesia/ cõcilijs celebratis	
		primo Remis/ secundo Pisis in papatu cõfirmatur.	
		& Petrus ab omnibus Galliæ & Germanię ẽpis ana=	
		thematizatur.	
		¶ Ioannes piæ memoriæ Morinorũ ẽpus obit: eiq;	
		Millo abbas sancti Iudoci ex ordine Premonstra=	
		tensi succedit. ¶ Roberto quoq; Attrebatensi ẽpo de=	
		functo/ Aluisus abbas ordinatur ẽpus in eius loco.	
		¶ Thomas de Marla in suo proprio conductu nego=	
		ciatores dolo capiens a rege Ludouico cũ exercitu	
		ipetitur: & a Rodulpho Viromandorũ comite in vl=	
		tionẽ Henrici fratris sui vulneratus & captus/ Lau=	
		duni moritur.	
5	22	31 ¶ Philippus puer nuper in regem vn	3 1131
		ctus/ dum in ciuitate Parisius equo vehitur:	
		porcus equi pedibus se forte submittens/ equũ super	
		ipm precipitem dedit/ & de eius subita & miseranda	
		morte Francis luctum induxit tertio idus Octobris.	
		¶ Ecclesia sancti Medardi Suessionis ab Innocentio	
		papa cõsecratur. ¶ Consilio Remis habito/ pręsente	
		Francorũ rege Ludouico/ filius eius Ludouicus in	
		regem cõsecratur a papa Innocentio octauo calen=	
		das Nouẽbris. ¶ Sub his tẽporibus ordo canonicus	
		Premonstratensis/ & monasticus Cisterciensis quasi	
		duæ oliuę in cõspectu dñi/ pietatis lumẽ & deuotio=	
		nis piguedinẽ mũdo ministrabãt: & quasi vites fru=	
		ctiferę religionis palmites circũquaq; ꝓpagabãt. &	
		per omnes fere Christiani orbis termios bonę opi=	
		nionis paulatim odore diffuso novas abbatias vbi	
		antea dei cultus nõ fuerat/ cõstruebant. Vnde etiã in	
		Syriã & Palestinã de Premonstrato fratres missi: nõ=	
		nullas abbatias ædificauerunt.	

Rhōa.	Frāco.	Anglorū Hieroſolymorū.	Añ. dñi
		¶ Eratq; circa hęc tępora pulchra ac decora facies	
		eccleſię diuerſorū ordinū ac ꝓfeſſionū circundata	
		varietate: dū hinc Premonſtratenſes/ hinc Ciſtercię-	
		ſes/ inde Cluniacēſes monachi/ tū & diuerſi habitus	
		& ꝓfeſſiōis ſanctimoniales/ & mulieres deo deuotę/	
		in cōtinētia atq; pauptate ſub obediētię lugo regu-	
		lariter viuentes/ feruore religionis inuicē ꝓuocārēt:	
		& noua certati diuerſis in locis monaſteria funda-	
		rent. Cum his etiā monachi Carturienſes & ipi pau	
		latim pullulabāt qui prę cęteris cōtinētes peſti aua-	
		ritiæ qua plurimos ſub religiōis habitu/ laborare vi-	
		demus terminos poſuerūt: dum certū numerū hoim	
		animaliū/ poſſeſſionū/ quā eis ꝓtergredi nullomodo	
		liceat ſtatuerūt. & ipſi ſingulas ſingulis cellulas ha-	
		bentes/ ac raro vel ob dei cultū vel ob mutuū in cha-	
		ritate ſolatium cōuenientes perfectius mori mundo	
		& cęteris tanto diligentius qto ſecretius viuere deo	
		elegerūt. Ad hæc etiā milites tępli Hieroſolymitani.	
		¶ Fratres quoq; de hoſpitali ſub religioſo habitu cōtinēter	
		viuētes/ vbiq; ſe multiplicando diffundebāt: & quæ	
		poterant vel de laboribus proprijs vel de fidelium	
		elemoſinis ad opus deo militātiū in infirmorū quo-	
		rūq; ac pauperū Hieroſolymā petebāt. Sed preſules	
		eccleſiarū ac principes ſęculi pōptiſſime ānuebant	
		vel etiā ſponte offerebāt terras/ prata/ nemora/ & cę-	
		tera quę monaſterijs ædificandis neceſſaria erant.	
		¶ Eccleſia pene ſanctę Marię in epio totaq; pene ciui	
		tas Nouiomēſis incendio cōflagrauit iuſto (vt fert)	
		infortunio: quia ſummū pontificē Innocētiū verbis	
		irriſorijs multi illorū exhonorauerūt.	
		¶ Clareuallis duo cęnobia vna die producit: ſcilicet	
		Longipontum & Rieuallem & poſt paucos menſes	
		Vacellas.	
6	23	32	¶ Fara caſtrū a Ludouico Francorū rege obſidione cingitur a nonis Maij	+	1132
		vſq; ad 7 idus Iulij: nec tamē capit. Tandē affinita-	
		tis cōfœderatiōe pacē inierūt. Iulgelrānus quippe	
		eiuſdē caſtri dñs/ nepotē Radulphi comitis ex ſorore	

Rhōa.	Frāco.	Anglorū Hieroſolymorū.	Añ. dñi
		accepit in cōiugiū. ¶ Obit vir ſanctus Hugo Gratia	
		nopolitanus epūs/ cuius religioſam admodū vitam	
		conſcripſit Gigo prior Cartuſiæ.	
7	24	33	¶ Ecclipſis ſolis facta eſt quarto no- nas Auguſti feria ſexta hora ſexta.	5	1133
		¶ Luitherius iperator expeditionē i Italiā parat & cū	
		epis & archiepis ac noiatiſſimo abbate Clareuallis	
		Bernardo/ papā Innocentiū Rhomā deducēs cōtra	
		Petrū Leonis qui monaſteriū ſancti Petri munierat/	
		eū in epo Lateranenſi a ſede pontificali potēter col	
		locat: ipm vero Luitheriū Innocētius papa ibidem	
		in imperatorem conſecrat.	
8	25	34	¶ Norbertus archiepus vir potens in opere & ſermone/ multorū monaſte-	6	1134
		riorū fundator/ & ſanctæ religiōis eximius ꝓpagator	
		Innocēti papę catholici equiſſimus fautor/ Petri ve-	
		ro ſciſmatici iuſtiſſimus execrator/ cū iperatore Lui-	
		therio ab expeditione Italica regreſſus in ciuitatem	
		ſuā nō multo poſt infirmitate corripit: & in ea per ſpa	
		ciū quatuor menſiū laborās/ epatu ſapiēter ac fide-	
		liter miniſtrato per annos octo/ aſtantibus fratribus	
		data benedictione moritur. ¶ Cū de ſepultura inter	
		clericos maioris ecclię & fratres ſanctæ Marię cōten	
		tio fieret: res ad iperatorē delata eſt. & eius ꝑcepto i	
		eccleſia ſanctæ mariæ cū filijs ac fratribus quos in	
		Chriſto genuerat/ & Chriſto ędificauerat: ſepult⁹ eſt.	
		Cuius extitit in Chriſto dormitio octauo idus Iulij.	
9	26	35	¶ Monaſteriū de prato fundatum eſt	7	1135
		ſub primo abbate Petro: prima plantatio quā ꝓtulit	
		pater Vualerānus ex propria domo.	
		¶ Henricus obit rex Angliæ vir in regni ſui āmini-	
		ſtratione ſingularis ſeueritatis atq; cēſuræ. Cui Ste	
		phanus de ſorore nepos in regnū ſuccedit. Sed ma-	
		gna ꝑte regni mutilatus/ nō multo poſt totā Normā	
		niā amiſit. Filia eni regis Henrici Matildis quę prio	
		nupſerat Henrico iperatori poſtmodū Giſſrido co-	
		miti Andegauēſi ope regis Francorū Ludouici/ Nor	
		māniæ ducatū occupat/ & in ipa Anglia magnas ei	

Rhōa.	Frāco.	Anglorum	Hierosolymorū	Añ. dñi
		molestias atq; calamitates suscitat. Quē etiam bello		
		postmodū cepit: sed pro comite Roberto fratre suo a		
		regina Angliæ capto eum relaxauit.		
		ℂ Ventus nimius quinto calēdas Nouēbris fuit: qui		
	Stephan⁹	turres & ædificia multa diruit.		
10	27	1 ℂ Mare termios suos egressum inopi	8	1136
		nate submersit cū habitatorib⁹ suis		
		partem Flandriarum.		
11	28	2 ℂ Siccitas tāta fuit in Francia q̄tam	9	1137
		nemo qui tunc viueret se vidisse/vel		
		ab antecessoribus suis audisse testaret: ita vt fontes &		
		putei quidā etiā fluuij siccarētur.		
		ℂ Imperator Luitherus secundā facit expeditionē in		
		Italiā. ℂ Comes Pictauensis Vuillelm⁹ ad sanctum		
		Iacobū in Gallicia orōnis causa ꝓficiscit: & in sexta		
		feria parasceue in eccl̄ia beati Iacobi morit & āte al=		
		tare sepelit. Q ui moriturus ꝓceres suos quos secum		
		habebat cōtestatur: vt filia sua maior Alienordis Lu		
		douico iunior Francorū regi cū Aquitaniæ ducatu		
		vxor traderet. Quā ꝑdictus Ludouicus apud Burde=		
		galam optimatibus regni pūtibus sūgit sibi nuptijs		
		q̄ solēnibus. Cuius pater Ludouicus intra eundē se=		
		re mensem apud Parisius defunctus: in ecclesia san=		
		cti Dionysij ante corpus ipsius est sepultus calendis		
		Augusti 28 anno regni sui. ℂ Luitherius iperator		
		post subactā Rhomanę ecclie infidelitatē Apuliā re=		
		diens in patriā suā morit: & Cōradus qui ante ip̄m i=		
		periū affectauerat/Henrici iperatoris de sorore ne=		
Cōrad⁹	Ludouic⁹	pos/ad regnū ꝓuehitur.		
1	1	3 ℂ Obit Drogo bonę memoriæ Ho=	10	1138
		stiensis ep̄s vir religione ac sapiētia clarus.		
		ℂ Petrus Leonis qui p scisma p̄sulatū Rhomanę se=		
		dis cōtra Innocētiū inuaserat: & ecclesię dei magno		
		scandalo iam p octo ānos fuerat/dei iudicio pcussus		
		obit & ab eo degradatos ordiari: nec vltra ad sacros		
		ordines promoueri Innocētius papa decreuit.		
		ℂ Hoc tēpore venerabilis vitę Alexander prim⁹ ab=		
		bas mortui maris/se & domū suā tradidit abbati Vrsicāpi.		

Rhōa.	Frāco.	Anglorum	Hierosolymorū	Añ. dñi
		ℂ His tēporibus quidā pseudo iperator i ptibus Ale=		
		māniæ surrexit: qui per aliquot ānos apud Solodo=		
		in reclusione viuens/egressus inde iperatorē Henri=		
		cū se esse mētiendo dixit. Et cū multos seducēdo sibi		
		alexisset intrantiū vt pro eo etiā graues pugnę & ho		
		micidia fierent: alijs eū recipiētibus/alijs seductorē		
		palā ꝓfitētibus/tandē declarata eius falsitate Cluniā		
		ci in monachū attonsus est.		
2	2	4 ℂ Ramaldo Remorū archiep̄o defun=	11	1139
		cto/eccl̄ia Remēsis per biēniū fere pōtifice ca		
		ruit: & tandē hoc ānō Sanson de clero eccleſię Car=		
		notēsis Remēsem p̄sulatū suscepit. ℂ Habitaculū ser		
		uorū dei in loco qui dicit ad Montē dei cōstruitur.		
		ℂ Florebat hoc tpe Gallicana eccleſia per viros reli=		
		gione ac sapientia illustres: Milonē Morinēsem ep̄m		
		humilitatis virtute p̄cipuū/Aluisum Attrebatensem		
		liberalitate atq; cōsilio & facundia clarū/Godefridū		
		Lingonensem/Hugonē Antissiodorēsem/Ioslenum		
		Suessionensē/Giffridū Carnotensē/Albericū Bituri=		
		censem archiep̄m/scientia litterarū atq; cōsilij prudē		
		tia clarissimū. ℂ Inter hos etiā alios multos tūc cla=		
		ros scietia viros Bernardus abbas Clareuallēsis vir		
		opinatissimę religionis eminentissime clarebat. qui		
		multorum miraculorū patrator/& verbi dei feruen=		
		tissimus p̄dicator/atq; plurimorū monasteriorū fun=		
		dator: animarū lucra maxima deo adhibebat. adeo vt		
		magistri scolarū cū magno clericorū comitatu etiā		
		de longinquis regionibus ad eius optabile magiste=		
		rij cōfluētes/centenario vel ampliori nouitiorū nu=		
		mero domū ꝓbatiōis iplerent: & vno die quadrage=		
		simę monachi fierent.		
3	3	5 ℂ Senonis p̄ntе rege Ludouico ep̄o=	12	1140
		rū & abbatū religiosorū fit cōuentus cōtra Petrū Abaelar=		
		dum: qui quadā ꝓphana verborū vel sensuū nouita		
		te eccleſiam scandalizabat. Qui ab eis interpellatus/		
		cum esset responsurus / de iustitia veritus / audientiā		
		apostolicæ sedis appellauit: & sic euadens nō multo		
		post Cabilloni ad sanctū Marcellum obit.		

Rhôa.	Frãco.	Anglorũ Hierosolymorũ	Añ. dñi
		¶ Inter regẽ Ludouicũ & comitẽ Theodebaldũ si-	
		multatis germen pullulat: pro eo q̃ comes cũ rege	
		in Aquitanicã expeditionẽ ꝓficisci detractat.	
		¶ Cœnobiũ sanctę mariæ de Frigido monte a ptæ	
		memoriæ Valerãno primo abbate Vrsicãpi fundatũ	
		est sub electo patre Manasse.	
		¶ Hugo Parisiensis sancti Victoris canonicus reli-	
		gione & litterarũ scientia clarus/ & in septẽ liberaliũ	
		artiũ peritia nulli sui tẽporis secũdus: obit. qui inter	
		multa quę vtiliter scripsit: etiã librũ de sacramentis	
		valde necessariũ duobus volumĩbus cõprehẽsũ ædi-	
		dit. In cuiꝰ libri volumĩe scdo quiddã mirabile inte-	
		xuit: de quodã pegrino quẽ diabolus in specie san-	
		cti Iacobi apparẽs/ad hoc seduxit: vt ꝓpria manu se	
		interficeret. Cũq; eũ diabolus secũ traheret/sanctus	
		Iacobus supueniẽs eripuit eũ de manu illius: & mul-	
		ta ei ostendẽs/ante iudiciũ dei statuit atq; vt denuo	
		vitæ redderetur obtinuit. Petente etiã rege Ludoui-	
		co/explanauit hierarchiam sancti Dionysij martyris	
		multis obscuritatibus plenam.	
4	4	6 ¶ Rogerus de Sicilia post occupatũ	13	1141
		Calabriæ & Apuliæ principatũ papã	
		Innocentiũ bello capit: & facta cũ eo qualicũq; pace/	
		vt ab eo in regẽ coronaret/obtinuit. Sicq; primus de	
		Normannorũ genere regis sibi nomen vsurpauit: &	
		postmodũ etiã in Africa nõnullas ciuitates siue ꝓ-	
		uincias occupauit. ¶ Castrũ Bullonĩũ quod Ramal	
		dus comes iniuste tenuerat/capitur ab epo Leodi-	
		¶ Imperator Cõstantinopolitanus Anthiochia aliq̃-	
		diu obsessa pacẽ tandẽ cũ principe fecit: & ciuitatem	
		intrauit. Sed venationi insistens/dũ arcũ vehemẽtiꝰ	
		intendit: toxicata sagitta a semetipo vulneratus in	
		sinistra manu obijt. captis ante nõnullis Turcorum	
		ꝓsidijs & post eũ filius Emanuel iperiũ sumpsit.	
		¶ Orta dissentione inter papã Rhomanũ & Franco-	
		rum regem Ludouicũ/ ecclesia Gallicana turbatur.	
		Defuncto enĩ Alberico Bituricensi archiepo/missus	
		est Petrus a papa Innocentio eidem ecclesiæ pastor	

Rhôa.	Frãco.	Anglorum Sicilię.	Hiero.	Añ. dñi
		cõsecratus. Sed a rege Ludouico repudiatus / eo ꝙ		
		sine eius assensu fuerit ordinatus: in ciuitatẽ minime		
		recipitur. Cuius partes quia ꝓpter reuerentiã seu vo		
		luntatẽ papæ comes Theobaldus fouere videbatur:		
		simultasq; sopita putabatur inter regẽ & ipm cœpit		
		repullulare. Rogerus		
5	5	7 ¶ Radulphus Viromandorũ	1	14	1142
		comes vxorẽ suã dimittit: & sororẽ reginæ Petronil-		
		lã ducit. Propter quod instantia comitis Theobaldi		
		mittit Rhomanę sedis Iuo legatus/qui & Radulphũ		
		comitẽ excõicauit/ & epos Laudunẽses Bartholo-		
		meũ Nouiomensem/ Simonẽ & Petrũ Siluanectẽ.		
		qui diuortiũ illud fecerãt suspẽdit. ¶ Obit pater Va-		
		lerãnus abbas Vrsicãpi fundator duarũ abbatiarũ:		
		excepta tertia quã sibi adoptauit in filiã.		
6	6	8 ¶ Ludouicus rex Vitriacũ ca	2	15	1143
		strũ comitis Theobaldi capit: vbi igne admoto eccl'ia		
		incẽsa & ĩ ea mille trecẽtę aię diuersi sexus & ætatis		
		sunt igne cõsũptę. Sup quo rex Ludouicus miseri-		
		cordia motus plorasse dicit: & hac de causa pegrina		
		tionẽ Hierosolymitanã aggressus a quibusdã estima		
		tur. Castrũ vero Odoni Campaniẽsi cõtulit nepoti		
		comitis Theobaldi: qui ꝓciniũ ab ipo sibi ereptũ/		
		per regẽ Ludouicũ hac occasione recupare voluit.		
		¶ Obijt papa Innocẽtius: cui succedit Vuido castella		
		nus Celestini noie alteratus. ¶ Obijt etiã Fulco rex		
		Hierosolymorũ. Qui dũ venatiõi insistẽs/leporẽ ise-		
		quitur ex iprouiso sibi apparẽtẽ equus cui sedebat se		
		sup eũ ꝓcipitẽ dedit: ipmq; vita & regno priuauit.		
		Post quẽ filius eius Balduinus cũ matre regnat.		
		¶ Pax reformat inter papã & regẽ Ludouicũ.		
		¶ Ventus vehemens 14. calẽdas Februarij horribili		
		impetu monasteria domosq; subruit: arbores anno-		
		sas terræ coęquans. Balduin?		
7	7	9 ¶ Celestinus papa quiq; mẽsi	3	1	1144
		bus & dimidio papatus functus officio decedit: eiq;		
		Lucius ex Gerardo cãcellario papa factus / succedit.		
		¶ Mediãte abbate Clareuallis simultas quę inter re-		

Rhõa.	Frãco.	Anglorũ	Sicilorũ	Hiero.	Añ. dõ
		gem Ludouicũ & comitẽ Theobaldũ incanduerat/			
		ſopiſ. ¶ Inter regẽ Anglię & fautores Matildis Hen=			
		rici regis filię varia ſorte cõfligitur: & regnũ illud qđ			
		prę cęteris aliq̃diu quietũ manſerat & opulẽtũ ferro/			
		flãma/fame/miſere decerpitur.			
8	8	10 ¶ Ediſſa Meſopotamiæ ciui=	4	2	1145
		tas in qua erãt corpa apoſtolorũ Thomę & Thadei			
		& quæ idolatrię ſordib⁹ nũq̃ fuerat polluta : ex quo			
		ad Chriſtianiſſimum primitus eſt cõuerſa a Turcis			
		obſeſſa capiť: vbi epo ciuitatis decollato/& ſanctis lo			
		cis ꝓphanatis/& in eis multis nec dicẽdis abomina=			
		tionibus ꝓpetratis / multa milia diuerſi ſexus & æta=			
		tis trucidãtur/diuerſis modis cruciãtur/ captiui abdu			
		cũtur/et ſeruituti adducũť. Vnde Chriſtianis metus			
		& triſtitia/Chriſti noſis inimicis faſtus creuit & auda			
		cia: & hęc quidẽ malorũ initia.			
		¶ Lucius papa ſenatores Rhomanorũ cõtra eccl'iam			
		erectos in capitolio obſidet. Sed inde p Iordanẽ Pe=			
		tri Leonis ꝑturbat⁹/infirmitate correptus/infra an=			
		nũ põtificij ſui moriť: cui ſuccedit abbas ſancti Ana			
		ſtaſij Bernardus Clareuallẽſis patris Bernardi in cõ			
		uerſione filį⁹/& papa vocatur Eugeni⁹. Cõtra quẽ			
		Rhomani Iordanẽ Patriciũ & ſenatores erigẽtes/eũ			
		ab vrbe deturbãt: qui trãſalpinãdo in Gallias venit.			
9	9	11 ¶ Rex Francorũ Ludouicus	5	3	1146
		captę a Turcis Meſopotamię			
		zelo accenſus/litteris etiã Eugenij papę aiatus atq;			
		vt alij putãt Vitriacẽſis incẽdij cõſciẽtia cõpũctus/			
		apud Viceliacũ affixo ſibi crucis ſigno cũ principib⁹			
		regni & multitudie inumerabili trãſmarinã pegrina			
		tionẽ aggredi ꝓponit. ¶ Interi abbas Clareuallis a			
		papa Eugenio per Gallias miſſus ſua p̃dicatiõe aios			
		fideliũ ad aggrediẽdã viam dñi cõmonebat: cui etiã			
		dei gratia ad ſigna facienda comes efficax erat.			
		¶ Eccleſia Tornacẽſis quæ p ãnos circiter 600 a tẽ=			
		pore beati Medardi ſub epo Nouiomẽſi ſine proprio			
		fuerat ſacerdote: hoc ãno ꝓpriũ epm cœpit habere.			
		¶ Anſelmo abbate ſancti Vincẽtij Laudunẽſis a papa			

Rhõa.	Frãco.	Anglorũ	Sicilorũ	Hiero.	Añ. dñi
		Eugenio Rhomę cõſecrato & eidẽ ciuitati i epm de=			
		ſtinato.			
		¶ Fames permaxima graſſatur in Gallia: in qua ec=			
		cleſiarum Chriſti enituit liberalis munificẽtia: q̃ in			
		ſuſtentationẽ pauperũ multa expenderũt modiorũ			
		milia. Quo tẽpore in Ligonẽſi parrochia apud Mo=			
		rinãdũ vbi paupes inumeri quotidiana ſtipe alebã=			
		tur: quidã hoies occidiſſe & eorũ carnes coctas vendi			
		diſſe deꝑhenſus a paupibus/patibulo eſt appenſus.			
		¶ Apud Nornicũ Angliæ ciuitatẽ Iudęi crucifixerũt			
		puerũ quẽdã Chriſtianũ noie Vuillelmũ: quẽ etiã ſe=			
		ras ciuitatẽ ab eis ſepultũ diuſa lux (vt ferũt) ſup eũ			
		emicãs declarauit. Sicq; a fidelibus inuẽtus honora=			
		biliter eſt in eccleſia poſitus.			
10	10	12 ¶ Cõrado rege in purificatio	6		1147
		ne ſanctæ Mariæ Frankenefort cõſtituto/abbas Cla=			
		reuallẽſis tam regi q̃ cũctis fere regni prĩcipibus cru			
		cis affixit ſignũ: & ſocij pegrinationis multiplicãtur			
		ſuper numerũ. ¶ Naualis dei exercitus ex Anglia/			
		Flandria/atq; Lotharingia collectus ſcđo idus Apri			
		lis de Tredemũde portu Anglię cũ ducẽtis fere naui			
		bus ꝓfectus/4 calẽdas Iulij in vigilia apl'orũ vlixis			
		bonã applicuit: & eã poſt 4 menſiũ obſidionẽ p mul			
		tas cędes & multã macerationẽ dei virtute & ſua in=			
		duſtria capiũt/& cũ de ipis tantũ eſſent tredecĩ milia			
		hoſtiũ/ducẽta milia & quingenti ſuperãtes ingreſſi:			
		cũ hymnis eccleſiã dedicãtes/epm ibi & clericos or=			
		dinauerũt. Ad corpa ibi occiſorũ/tres muti recupera			
		uerũt loquendi vſum. ¶ Conradus rex menſe Maio			
		cũ multitudine innumerabili & virtute incõparabili			
		peregrinationẽ aggreſſus/tranſito proſpere Boſpho=			
		ro dum ad expugnandũ Iconiũ inconſulte diuertit:			
		conſumptis terræ germinibus & deficientibus vi=			
		ctualibus/ſuis fame afflictis redit/& proſequentibus			
		eos Turcis/multa milia ſuorum amittit.			
		¶ Rex Francorũ Ludouicus 3 calẽdas Iunij in pen=			
		tecoſtẽ pegrinationẽ aggreſſus/cũ ifinitis & expedi=			
		tis ſuorũ milib⁹ p Hũgariã ꝓfect⁹/trãſito Boſphoro			

Rhō.	Frāco.	Anglorū	Sicilorū.	Hiero	Añ. dñi
		occursu Conradi regis excipitur: qui multis suorū ob			
		inopiā repatriātibus paucis comitātibus a Francis			
		benigne susceptus & cū eis aliquādiu est ꝓfectus.			
		Sed ab iperatore Grecorū a Tiathyra reuocatꝰ / na=			
		uibus eius Hierosolymā est euectus.			
		¶ Ecclipsis solis fuit octauo calendas Nouēbris: die			
		dñica ab hora secunda vsq; ad horā quintā.			
II	II	13 ¶ Frāci per deserta Syriæ do=	7	5	1148
		lo & astu Grecorū & crebro assultu Turcorū detrimē			
		ta maxima patiūtur: & fame nimia cruciati / quidam			
		equorū & asinorū carnibus vescuntur. Sic cū multo			
		labore & dāno multis fame peūtibus / vix tandē Se=			
		leutiā venerūt: & inde Anthiochiā & Palestinā na=			
		uibus petierūt. ¶ Manuel rex Grecorū nūcios regis			
		Sicilię quos ad eū ꝓ exequēdo pacis fœdere miserat			
		detinuit mancipatos carcere. Vnde iratus Rogerus			
		misso nauali exercitu Corinthū spollauit cū quibus=			
		dā alijs ciuitatibꝰ & castellis i Grecia. & infinitā su=			
		mens diuersi generis paludamētorū & vestis p̄ciosæ			
		substantiā cum auri & argenti copia captiuauit & de			
		Grecis nōnulla millia. Cœpit etiā insulā Curfoliū &			
		in eius portu ædificauit forte presidiū.			
		¶ Citeriores Hispani capiūt Almariā & sequenti āno			
		Tortosam insignes ciuitates Sarracenorū			
		¶ Aluisus Attrebatēsis eps vir honestæ vitæ & sciētia			
		clarus / apud Philippolim obit.			
		¶ Simō quoq; glorioſus Nouiomēsis pontifex / apud			
		Seleuciā diē claudit. Cui succedit Balduinꝰ Bolontē=			
		sis abbas Castellionis. ¶ A papa Eugenio Remis II			
		calēdas Aprilis cōsiliū celebratur: in quo hęreticus			
		quidā de Britānia adductus dānatur. Qui nō ꝓphe=			
		tā vel magnū quēlibet sed noi suo alludēs (Eon enī			
		dicebatur) eū qui vēturus est iudicare viuos & mor=			
		tuos & sc̄m per ignē se esse dicebat: & de suis quosdā			
		quidē angelos / alios autē ap̄os faciebat: & ꝓpriis			
		angelorū seu apostolorū noibus appellabat. Q ui in			
		cōsilio dānatus sub custodia Remensis archiep̄i non			
		multo post defūctus: vita parirer caruit & memoria.			

Rhō.	Frāco.	Anglorū	Sicilorū	Hiero	Añ. dñi
		¶ Cōtra Gislebertū quoq; Pictauorū ep̄m / qui cū es=			
		set scolarū magister noiatissimus multa quidē vtilia			
		scripserat: sed quodāmodo noua subtilitate verborū			
		in ip̄is suis scriptis scādalizabat ecclesiā / multa sunt			
		dicta & disputata. vnde & quędā quę defendere non			
		p̄sumpsit vel nō potuit: ab ipso sunt damnata.			
		¶ Lauduni 4 nonas Iulij factis tonitruis in mona=			
		sterio sancti Vincentij monachis diurni officij cursū			
		cōplentibus / duo ex eis subito fulmis ictu corruētes:			
		expirauerūt / alij quidē tacti vel territi cōualuerunt.			
		Fulmīe etiā altaris lintheū adurēte / & sacrariū pene=			
		trāte / & de magna cruce partē quoq; claustralis ho=			
		stij asportāte / tota domus repletur horrore.			
		¶ In alijs etiā locis homibus seu hoim ædificijs vel			
		aialibus fulmine peūtibus / mala quę solito grauiora			
		Christianis cōtigere sūt signata. Dicūt etiā Hieroso=			
		lymis in tēplo dñi siue in monte olīueti fulminasse / &			
		eius infortunij hoc presagium fuisse. ¶ In territo=			
		rio Gebēnensi lupus quidam corporis magnitudine			
		& aimi ferocitate alijs dissimilis / hoies deuorauit: &			
		plusq; 30 aias diuersi sexus & ætatis vita priuauit. In			
		alijs etiā locis hoc āno lupi similiter noscūtur opati.			
		¶ Hildefonsꝰ comes sancti Egidij cū nauali exercitu			
		Palestinā applicuit: & cū magnū quid facturus spe=			
		raret reginæ (vt aiunt) dolo male potionatus apud			
		Cęsaream Palestinæ moritur. filius eius adolescens			
		quoddā castrū comitis tripolitani patruelis sui igredi			
		tur: sed dolo eiusdē cū sorore a Turcis captiuatur.			
		¶ Obsessa per triduū Damasco a Francis / Germanis			
		Hierosolymitanis / captis iā muris exterioribus qui			
		ortos ambiebāt cū in breui ciuitas capiēda putaret:			
		dolo (vt aiūt) principū Palestinoꝝ obsidio remouet.			
		factaq; discessione rex Francorū & imperator iterū			
		cōdicto die ad obsidendā Ascalonē cū suis Ioppe cō			
		ueniunt. Sed Hierosolymitis minime iuxta cōdictū			
		occurrētibus / imperator Constātinopolim nauibus			
		euehitur. rex suis repatriantibus cū paucis Hieroso=			
		lymis per annū moratur.			

Rhoa.	Frāco	Anglorū	Siculorū	Hiero	Añ. dñi
		ℂ Rogerus rex Siciliæ exercitū nauale direxit ad fi=			
		nes Africæ: captaq; insigni ciuitate quę dicit Afri=			
		ca Suilla/ Affax/ Clipea/ aliisq; castris pluribus archi			
		epm Africę qui sub seruitute Rhomā venerat conse=			
		crandus/ ad sedem suā remittit liberū.			
		ℂ Sanctæ memoriæ Malachias Hibernorū epus &			
		apostolicæ sedis legatus/ volūtate dei finē vitæ sorti=			
		tus/ apud Clareuallē sicut ipe pelegerat & pdixerat			
		locū sepulturæ accepit. Cui successit Christianus ab=			
		bas Mellifontis vir plurima sanctitate preditus/ qui			
		eiusdē sancti viri archidiaconus extiterat: & primus			
		abbas de ordine Cisterciensi in Hiberniā ab abba=			
		te Clareuallis sacræ memoriæ Bernardo fuerat de=			
		stinatus.			
12	12	14 ℂ Papa Eugenius i Italiā re=	S	6	1149
		gressus/ cū Rhomanis vario			
		euentu confligit.			
		ℂ Conradus & Manuel imperatores cōuenientes in			
		Græcia/ expeditionē parāt contra Rogerū de Sicilia			
		sed exercitibus pfligatis ob famem & aurarū intem			
		perantiā/ Conradus tanq; redditurus repatriauit in			
		Alemanniam.			
		ℂ Henricus Ludouici Francorum regis germanus:			
		contempto mundi scemate pro Christo in Clareual=			
		le indutus monachili scemate/ prouehitur ad epi=			
		scopatum ciuitatis Beluagicę.			
		ℂ Ecclipsis lunę fuit vndecimo calēdas Aprilis circa			
		horā nonā noctis/ sabbato ante ramos palmarū: &			
		ventorū intēperies secuta est per quatuor cōtinuos			
		dies. ℂ In quarta autē feria ventus maximus & ni=			
		mia fuit pluuiarū inūdatio. Qua die i territorio Neo			
		morū iuxta Gandauū sacerdos missa celebrata ful=			
		mine ictus occubuit: & i territorio Remēsi quidā cle=			
		ricus tēpestate perijt. Tonitrua/ fulgura/ grandines/			
		& tēpestates diuersa hoc āno hoibus intulerūt incō=			
		moda. ℂ Ludouicus rex Francorū a Palestina uaui=			
		gans vt in patriam rediret: Græcorū naues incurrit.			
		Cūq; ab eis iperatori Curfolij obsidenti presentādus			

Rhoa.	Frāco	Anglorū	Siculorū	Hiero.	Añ. dñi
		deducitur: Georgius dux nauiū regis Siciliæ eos ag=			
		greditur. Siquidē vastatis & spoliatis Græcorū prouī			
		cijs/ vsq; ad ipam vrbē regiā Cōstātinopoli accedēs			
		sagittas aureas in palatiū imperatoris iecerat. & in=			
		censis suburbanis de fructu ortorū regis violēter tu=			
		lerat. Vnde rediens naues Græcorū incurrit / captis			
		Ludouicū regē eripuit: sed captos regis obtentu di=			
		mittit.			
		ℂ Interim Manuel recepto in deditionem Curfolio			
		Siculorum naues per suos insequitur: & captis nō=			
		nullis nauibus rex fuga liberatur/ & a rege Rogero			
		necnon & papa Eugenio honorifice suscipitur atq;			
		deducitur.			
		ℂ Raymundus princeps Antiochiæ vir cunctis			
		Christiani nois inimicis terribilis/ calēdis Augusti cō=			
		tra Turcos egressus/ multis suorū captis & occisis/ in			
		insidijs eorū & ipe miserabiliter est interfectus. Tur=			
		ci caput eiꝰ circūferētes/ oia fere castra vel ciuitates			
		q̄ sui iuris erāt in deditionē recipiūt pter Antiochiā.			
		Qui cū & ipam nimis infestarent: rex Hierololymo=			
		rū Balduinus contra eos egreditur in Syriam: eiq;			
		perturbatis in redeundo Sarracenorū munitionem			
		circa Damascū capit: & Damascenos in trienniū tri			
		butarios facit.			
		ℂ Milites templi Gazam antiquā Palestinę ciuitatē			
		reędificant: & turribus eam munientes/ Ascalonitas			
		grauiter infestant.			
13	13	15 ℂ Bartholomeus Laudunen	9	7	1150
		sis epus 38 āno sui episcopatꝰ			
		contēpto mundi scemate Fusinaci induitur monachi=			
		li scemate. Qui cū sederet aliquando cum cęteris mo			
		nachis ad collationē/ aspexit quendā monachum			
		tardius atq; lentius alijs aduenientē: nigrūq; paruu=			
		lum iuxta eum gradientē/ atq; per cuculā eum tenē=			
		tem. Quod cū abbati retulisset: didicit ab eo q̄ mo=			
		nachus ille valde negligens esset.			
		ℂ Habitis p Franciā conuentibus annuente etiā papa			
		Eugenio vt abbas Clareuallis Hierololymā ad alios			

Rhōa.	Frāco.	Anglorū	Sicilorū	Hiero	Añ. dñi
		¶ puocandos mitteretur: grandis iterū sermo de ꝓfe-			
		ctiōe transmarina celebrat. Sed ꝑ Cistercienses mona-			
		chos totū cassatur.			
14	14	16 ¶ Lauduni fit epūs Vualterus	10	8	1151
		abbas sancti Martini / & Godescalcus abbas			
		de monte sancti Martini Attrebati illustres religiōe			
		& prudētia viri obeūt. Sugerius abbas sancti Dony-			
		sij / Ramaldus Cistercij / Odo sancti Remigij.			
		¶ Epī obeūt moribus & sciētia clari: Hugo Antissio-			
		dorēsis / & Ioslenus Suessionēsis.			
		¶ Gisfridus comes Andegauorū post simultates ha-			
		bitas cū rege Ludouico / facta pace infra vniꝰ mēsis			
		spaciū obit. ¶ Obit etiā nobilis & religiosus prīceps			
		& pauperū pater comes Theobaldus. Multi quoq;			
		nobiles hoc āno morīūtur. ¶ Hanc optimorū virorū			
		migrationē forte significauit quod in pago Suesso-			
		nico eodē āno accidit. Cū enī hiemali gelu terra ve-			
		hemēter induruisset: cessis plurimę lōgitudinis & la			
		titudinis de terra subito auulsus / longe ad altū locū			
		est translatus.			
15	15	17 ¶ Conradus Teutonicorum	11	9	1152
		rex obit: qui cū 15 ānis regna			
		uerit / bñdictionē tamē īperialē nō habuit. Cui Frete-			
		ricus dux nepos eius succedit.			
		¶ Adalbero Treuerorū archiēps vir magnanimꝰ &			
		singularis cēsuræ obit. ¶ Terrę motus fuit in ptibus			
		Italię. ¶ Rex Francorū Ludouicus zelotipię spiritu			
		inflāmatus / iurata cōsanguitate vxorē suā repudiat.			
		Quā quia cōtra eius volūtatē Hēricus dux Normā-			
		niæ ducit: magna inter eos simultas excandescit.			
		Hac quippe occasiōe ducatū Aquitaniæ amisit rex /			
		emulus autē illius eū obtinuit.			
		¶ Regina Hierosolymorū iusto familiaris ad inimi-			
		cos deīse habēte / filius eius Balduinꝰ rex cōtra eā in-			
		surgit / & obsessis captisq; eius munitionibus in vrbē			
		sanctā intrare ab ipa scdo ꝓhibitus: tandē violēter			
		ingreditur / eāq; in arce obsidens facta pace Neapo-			
		lim el dimittit: reliquā regni partē sibi retinet.			

Rhōa.	Frāco.	Anglorū	Sicilorū	Hiero	Añ. dñi
		¶ Massamuti (quos quidā Moabitas dicūt) post vsur			
		patū Mauritaniæ regnū / regēq; patibulo affixū / etiā			
		regē Bulgiæ occidētes / regnū eiꝰ īuadūt: īpamq; Si-			
		ciliā / Apuliā / Rhomā quoq; se īnuadere minantur.			
		¶ Illustris vir Radulphus comes Viromādorū / obit.			
		¶ Eugenius papa cū Rhomanis pace facta / vrbē in-			
		gredit: ibiq; cū eis hoc āno primitus cōmorat.			
Fretericus					
1	16	18 ¶ Rex Fretericus expeditio-	12	10	1153
		nem parat in Italiam.			
		¶ Obiit papa Eugenius cui succedit Anastasius.			
		¶ Rex Francorū Ludouicus cū nimio exercitu Nor			
		māniæ fines aggressus castrū Vernū in deditionē recipit.			
		¶ Interi dux Normānię i Anglia cōtra regē Stepha			
		nū fortiter agēs / tandē cū eo pacē facit: ita vt viuēte			
		rege post eū scds in Anglia mortuo succedat.			
		¶ Rex Hierosolymorū regni itegritate potitus / Asca			
		lonē Palestinę caput post longam obsidionē nō sine			
		graui dāno & multa suorū ꝓfligatione tandē cępit.			
		Fertur aūt quia cōplures ex militibus tēpli qui ciui-			
		tatē se posse capere putabāt ingressi & mox trucidati			
		a paganis fuissent: cęteri obsessores ante crucē dñi se			
		ꝓstrauerūt / & diuinū adiutoriū cū multis supplicatio			
		nibus īplorauerūt: & mox exaudiri meruerūt. Nā Ci			
		uitatēses diuia virtute exterriti / cū se nō posse vltra re			
		sistere sensissent vrbē Christianis tradiderūt cū suis			
		abire pmissi. ¶ Venerādę mēorię Bernardus abbas			
		Clareuallis / post claros actus & multarū aiarū lucra /			
		post multa fundata monasteria & plurima miracu-			
		lorum signa exhibita / beato fine quieuit. Ex cuius			
		discipulis cū plures ad archiēpatū vel etiā papatum			
		ꝓmoti fuerīt: ipse tñ nunq; epūs siue archiēps esse vo			
		luit licet electus atq; inuitatus & multotiēs & multis			
		in locis. ¶ Vrbē Cameracū post multorū ciuū cap-			
		tionē Theodericus Flandrię comes recepit.			
		¶ Vir religiosus Vualterus Laudunēsis epūs multarū			
		fundator abbatiarū migrat ad dñm / & Premonstra-			
		ti sepelitur: vbi quondā pro Christo pauptatis sum-			

Rhõa.	Frãco.	Anglorum Sicforũ	Hiero.	Añ. dñi
		psit habitũ. cui succedit Galterus Lauduneñ. decanus.		
2	17	19 ¶ Princeps vtilis & strẽnuus	13	11	1154
		& actibus clarus Rogerus rex Siciliæ		
		post isignes de Sarracẽis victorias & terras eorũ oc=		
		cupatas obit: nec inferiorẽ se filiũ Guillelmũ regem		
		& victoriarũ succesiorẽ derelinquit.		
		¶ Regẽ Babiloniorũ quidã de suis principibus inter=		
		ficit: & inde cũ infinita thesaurorũ copia fugiens/a		
		militibus tẽpli occidit. & capto filio eius/ois illa opu		
		lẽta & incõparabilis suppellex eorũ cẽdit vsibus.		
		¶ Guillelmus rex Sicilię missio nauali exercitu vrbẽ		
		Taneos in Aegypto vastat & spoliat: vnde magnę		
		opes auri & argẽti ac pciosę vestis copia multa de=		
		ducitur. Sed inde reuertẽtes stolum iperatoris Greco		
		rũ offendũt: & cũ essẽt de Grecis circiter 140 naues		
		Siculi nũero pauciores eos vincũt/spoliãt & capiũt:		
		& ifinitę opũ diuersarũ copiæ Siculis inde ,pueniũt.		
		¶ Massamuti in Italia Puteolis castrũ spoliant/quos		
		rex Siciliæ p suos nauib⁹ psequẽs capit & extermiat.		
		¶ Rex Fretericus trãsalpinãdo i Italia fortiter agit:		
		aduersantiũ sibi castra deiscit. ¶ Rex Francorũ Lu=		
		douicus Henricũ ducẽ Normãnię ad pacẽ recipit.		
		Qui in breui mortuo rege Stephano/Angliã intrat		
		& regni integritate potitus/pacẽ antiquã reformat.		
		¶ Robertus de Botua vir omni plenus nequitia ne=		
		potũ suorũ castra ingressus/dolose tyrannidẽ exer=		
		cet i terra. Qui spiritu etiã zelotipiæ succẽsus/ quẽdã		
		hoiem suũ satis fidelẽ cũ alio viro & vna muliere i=		
		tra domũculã cõburẽdos iubet includi. Illi vero istar		
		antiquorũ triũ puerorũ domo ardente & flãma sup		
		capita eorũ in modũ lucidę nubis volitante/illesi p=		
		manserũt. Quos foras egressos cũ psequerẽtur: ini=		
		quus ille minister cui dñs suus hoc facinus iniũxerat		
		& euaginato gladio vnũ ex eis ferire voluisset: repẽ=		
		te quędam inuisibilis persona retro eũ per comã ca=		
		pitis apprehendit/ & cũ equo cui sedebat in terram		
		precipitẽ dedit. Vnde & mox ad sanctũ Iacobũ se itu		
		tũ esse spopondit: sed & illi quos propria cõseruauit		

Rhõa.	Frãco.	Anglorũ Sicforũ	Hiero	Añ. dñi
		innocentia/gratiã dei non inuacuũ accipientes/vitã		
		suam in melius mutauerũt.		
		¶ Obit papa Anastasius & eps Albanensis Nicolaus		
		papa fit Adrianus.		
		¶ Luna passa est ecclipsim 11 calẽdas Iunij in poste=		
		rioribus partibus geminorum		
3	18	20 ¶ In partibus Burgũdiæ 15	14	12	1155
		calẽdas Februarij tertia feria ter ivna nocte		
		fuit terrę motus: quo etiam diuersa ædificia dicũtur		
		fuisse subuersa.		
		¶ Moritur etiam Gislebertus episcopus Pictauen=		
		sis/vir religiosus & multiplicis doctrinę: qui psalmos		
		& epistolas Pauli luculenter exposuit.		
		¶ Ludouicus rex Francorũ gratia orationis prexit		
		ad sanctũ Iacobũ de Gallicia: & ab iperatore Hispa=		
		niarũ socero suo fauorabiliter in Hispaniã susceptus		
		est. ¶ Henricus dux Normãnorũ 7 idus Decẽbris in		
		Angliã transfretans cũ magno tripudio clericorũ &		
		laicorũ exceptus	& 13 calẽdas Ianuarij die dñica ãte		
		natiuitatẽ dñi apud Vuestmõasteriũ ab oibus electus		
		& in regẽ vnctus a Theobaldo archiepo Cantuariẽ=		
		si. ¶ Affuerũt & episcopi omnes Anglici regni/Ro=		
		gerius archiepiscopus Eboracẽsis. Richardus episco		
		pus Lundoneñ. Henricus Vuintonien sis. Robertus		
		Lincolien sis. Galterus Cestreñ. Gislebertus Here=		
		fordensis. Robertus Batensis. Ioannes Vuingorniẽ=		
		sis. Robertus Exouiensis. Hylarius Cestrensis. Go=		
		scelinus Salesberiensis. Galterus Roffensis. Nigellus		
		Heliensis. Vuillelmus Noruuincensis. Adalulphus		
		Carlinensis.		
		¶ Affuerunt & de Normãnia vir religiosus ac timẽs		
		deum Hugo archiepiscopus Rothomagensis. Phi=		
		lippus Baiocensis. Arnulphus Lexouiensis. Herber=		
		tus Abrincacensis episcopi.		
		¶ Affuerunt comites regni illius & regni Francorũ.		
		¶ Theodericus comes Flandrensis: & alij plures.		
		¶ Facta est ecclipsis lunæ dominica ante natalem		
		domini.		

Rhō.	Frācorum	Anglorum	Añ. dñi
		Henricus 2.	
4	19	¶ Rex Henricus cœpit reuocare in ius pro- priū vrbes caſtella villas quæ ad coronā regni perti- nebant: caſtella nouiter facta deſtruēdo & expellēdo de regno maxie Flandrēſi & deponēdo quoſdā ima- ginarios & pſeudo comites. quib⁹ rex Stephan⁹ oia pene ad fiſcū ptinētia minus caute diſtribuerat.	1	1156
		¶ Factus eſt terrę motus 15 calēdas Martij: maxime i Burgūdia. adeo vt ter i nocte feſtiuitatis ſanctę Pri- ſcæ virginis ſentirēt apud Cluniacū & quoddā ca- ſtellū quod erat delertū/haud ꝓcul a Cluniaco ſitū abſorptū iret in abiſſū: & ſpaciū in quo caſtellū fue- rat replerēt aqua ineſtimabilis ꝓfunditatis.		
		¶ Natus eſt Lugdoniæ pridie calēdas Martij feria ſecūda tertius filius Henrico regi Anglorū ex vxo- re ſua regina Alience & vocatus eſt Henricus.		
		¶ Hēric⁹ rex Anglorū exhereditauit Vuillelmū Peu- rel de Notinguehā cauſa beneficij quod fuerat ꝓpi- natū Ramulpho comiti ceſtrie in cōſortio hui⁹ pe- ſtis plures ptcipes & cōſcij extitiſſe dicūtur.		
		¶ Hoc āno frequēter terrę motus per totā quadrage- ſimā accidit in Burgūdia. ¶ Octauodecimo calēdas Maij feria quita/ etiā apud montē ſancti Michaelis terrę motū ſenſimus ante ſolis ortū.		
		¶ Mortuo Roberto Exouienſi epo/ ſucceſſit Robertus decanus Saleſberiæ. ¶ Mortuus eſt Balduin⁹ de Re diuers: & ſuccedit Ricardus filius eius.		
		¶ Dñica poſt octauas paſchæ/ videlicet + idus Apri lis Henricus apud Vuarengefort fecit optimates An glici regni iurare fidelitatē/ Vuillelmo primogenito ſuo de regno Anglię: & ſi idē puer imatura morte oc cūberet Henrico fratri ſuo. ¶ Sopita diſcordia quæ erat iter regē Anglorū Henricū & Rogerīū filiū Mi- lonis de Gloeceſtria/ ꝓpter turrē Gloeceſtriæ Hugo de Mortuo mari vir arrogātiſſimus & de ſe ꝑſumēs muniuit caſtella ſua cōtra regē. Illico rex Henricus obſidet oia caſtella ipius: id eſt Bruge/ Vuigemore/ Clerbert. Quorū vltimū poſt aliq̄tulū tpis cępit & deſtruxit.		

Rhō.	Francorum	Anglorum	Añ. dñi
		¶ Quintodecimo calēdas Iulij prima hora noctis ec clipſis lunæ accidit. ¶ Menſe Iulio nonis eiuſdē Hu go de Mortuo mari pacificatus eſt cū rege Henrico redditis caſtellis Bruge & Vuigemore.		
		¶ Garnerius abbas maioris monaſterij moriť: & ſuc- cedit Robertus natione Brito.		
		¶ Mortuo Rogerio filio Milōis de Gloeceſtria/ ſuc- ceſſit ei Vualteri⁹ frater ei⁹ in paternā hęreditatē tan tū. Nā comitatū Herefort/ & ciuitatē Gloeceſtrię/ rex Henricus retinuit in manu ſua.		
		¶ Fredericus rex Alemānorū Rhomā perrexit: & ab Adriano papa cōtra Rhomanorū volūtatē receptus & in eccl'ia beati Petri in iperatorē ab eo eſt cōſtitut⁹.		
		¶ Volēs aūt vltra ꝓgredi ſcilz in Apuliā: cōdixerāt enī ſibi p legatos ſuos ipe & Emmanuel iperator Cō ſtantinopolitan⁹: qui duxerat vxorē eius vt veniētes ex diuerſis partibus peſſundarēt regnū Apulię & re- gē eius Vuillermū mutata eius voluntate in patriā ſuā ſe recepit. Nec tamē Vuillermo regi Apuliæ bel- lū defuit. ¶ Nā Robertus de Baleuilla comes q erat cognatus eius & Richardus de Ling. comes An- drię putātes regē mortuū cū nō eſſet (egrotauerat enī ſed tamē poſtea cōualuit) per regnū Apulię grauiter debacchati ſunt. ¶ Circa feſtū ſancti Michaelis Hen ricus rex Anglorū habito concilio apud Vuinceſtrū de cōquirēdo regno Hibernię & Guillelmo fratri ſuo dando cū optimatib⁹ ſuis tractauit. Quod quia mri eius iperatrici non placuit: itermiſſa eſt ad tēpus illa expeditio. ¶ Henricus epus Vuintoniēſis clā pmiſſo theſauro ſuo p abbatē cluniacū abſq; licētia regis & quaſi latēter receſſit ab Anglia: illico rex Hēric⁹ oia caſtella eius peſſundedit.		
5	20	¶ Henricus rex tranſfretaturus apud Donrā mare intrauit & apulit apud Vuiſant.	2	1157
		¶ In purificatione ſanctæ Mariæ fuit Rothomagi & in ſequenti ebdomada locutus eſt cū rege Francorū Ludouico in cōfinio Normāniæ & Franciæ: Inde rē diens Rothomagū venerūt ad eū Terric⁹ Flandrēſis		

Rhõa.	Frãcorum	Anglorũ	Añ. dõi
		comes & vxor eius amitta ipius regis & Gaufridus	
		frater eius. Sed Gaufrido nõ suscipiente ea quę illi a	
		rege offerebãtur recessit in Andegauensem pagũ: &	
		rex Henricus e vestigio illũ subsequutus est.	
		¶ Circa hoc tps inũdatiõe Tyberis facta nõ modica	
		Rhomę in quadã insula eiusdẽ flumis in eccliola an-	
		tiqua inuentũ est in quodã sarcofago corpus beati	
		Bartholomei apostoli totũ integrũ excepto corio qđ	
		remansit Beneuenti quando Otto imperator capta	
		eadẽ ciuitate corpus pdicti apostoli trãstulit Rhomã	
		sicut tabulę ereę demonstrant/scriptæ litteris Greçis	
		& Latinis. quę repertę fuerunt in corpore apostoli.	
		¶ Repertũ est etiã in eadẽ eccl'ia corpus Paulini No-	
		lani epi ¶ Gaufridus frater Henrici regis Anglorũ	
		expulso Hoello comite Britãniæ cœpit Nãneticam	
		ciuitatẽ cõsentientibus ciuibus.	
		¶ Guillelmus rex Siciliæ ciuitatẽ Barũ funditus euer	
		tit/pręter ecclesiam sancti Nicolai: quia ciues illius	
		Græcis fauẽtes nequissime cõtra ipm cõspirauerãt.	
		¶ Greços etiã terra & mari idẽ rex supauit: & de spo	
		liis eorũ locupletatus est. & ea quę pdiderat castella	
		& ciuitates in ius ppriũ reuocauit. Exheredauit etiã	
		comitẽ de Baseuilla cognatũ suũ: quia ab ipo desci-	
		uerat. Nichilomin9 cũ papa Adriano pacẽ fecit: cõ-	
		cedendo ei cõsecrationes eporũ regni sui/& ducat9	
		sicut antiquitus eas habuit eccl'ia Rhomana: vnde	
		discordia fuerat inter patrẽ suũ regẽ Rogeriũ & Inno	
		centiũ & Eugeniũ Rhomanos põtifices. Idem vero	
		apostolicus cõcessit ei regnũ Sicilię & ducatũ Apulię	
		& principatũ Capuę.	
		¶ In octauis pentecostes Hugo Rothomagensis ar-	
		chiep's/& Rotrocus Ebroicẽsis & Richardus Cõstã-	
		ciẽsis/& Herbertus Abrincẽsis epi/apud Moretoniũ	
		leuauerũt corpus beati Firmati.	
		¶ In pago Parisiẽsi cappa saluatoris nostri monaste	
		rio Argentoilo reuelatiõe diuia repta est icõsutilis &	
		subrufi coloris. Quã sicut litterę quę in ea reptę indi-	
		cabãt: gl'iosa mater illi9 fecit eã dũ adhuc puer esset.	

Rhõa.	Frãcorum	Anglorum.	Añ. dõi
		¶ Tertio calẽdas Iunij feria 4. vigilia ascensionis do	
		mini circa meridiẽ/per dimidiã fere horã circul9 ma	
		ximę latitudinis apparuit in circultu solis ignei & ce	
		rulei coloris. ¶ Obiit Vuillelm9 primogenitus fili9	
		Henrici regis Anglorum & sepultus est Radingis ad	
		pedes Henrici regis proaui sui.	
		¶ Obiit nichilomin9 Adalulphus prim9 eps decarlol	
		¶ Obiit etiã Gillebertus degant: & Simon iuuenis fi	
		lius comitis Simonis cũ careret terra/dono regis Hẽ	
		rici accepit filiã eius vnicã cũ honore eius.	
		¶ Henricus rex Anglorũ cœpit castrũ Mirebellũ &	
		Chuionẽ longa obsidione: Lobdiniũ vero est reddi-	
		tũ/quãdo pacificatus est cũ eo Gaufridus frater eius.	
		hac cõditione interposita/q̃ rex daret ei singulis an	
		nis mille libras Anglicę monetę: & duo milia libra-	
		rũ Andegauensiũ. Et ita deo fauente discordia q̃ diu	
		durauerat inter eos: mense Iulio sopita est.	
		¶ Mortuo Alano epo Redonẽsi successit ei Stephan9	
		abbas sancti Florentij vir litteratus & eloquens.	
		¶ Obiit etiã Iugelbãdus archiep's Turonẽsis: & suc-	
		cessit ei Gotho Brito eps sancti Briocci.	
		¶ Cõradus comes de Kichemontveniens de Anglia	
		in minorẽ Britãniã/obsedit vrbẽ Redonensẽ & cępit	
		fugato Eudone vicecomite vitrico suo.	
		¶ Hoc ãno fulgura & tẽpestates mẽse Iulio frequẽter	
		in Normãnia acciderũt: vnde in plurib9 locis messis	
		periit & hoies fulgurati iterierũt. Subsequuta est a-	
		bũdãtia pluuię q̃ cępit medio mẽse Augusti: q̃ impedi-	
		uit & collectionẽ messiũ & subsequẽtẽ seminũ sparsio-	
		nẽ. Ex qua iugi inundatiõe pluuiarũ quę diu durauit:	
		multę turres & eccl'iæ & antiq̃ macerię i Normãnia	
		& Anglia corruerũt. ¶ Radulph9 de Fulgeriis cępit	
		in quodã cõflictu Eudonẽ vicecomitẽ de porrelioit:	
		& hac de causa maior pars Britãnorũ recepũt comitẽ	
		Conauũ in ducẽ Britãniæ/excepto Ioãne Dolẽsi/qui	
		adhuc p viribus Conauo & coadiutorib9 ei9 resistit.	
		¶ Fredericus imperator Alemãnorũ ducit filiã Vill'mi	
		comitis Mascoueñ. & cępit cũ ea ciuitatẽ Vesontionẽ	
		& alias multas: quas pater ei9 tenuerat de duce Burgũdię.	

Rhõa.	Frãcorum	Anglorum	Añ. dñi
		¶ Pars tamẽ honoris illius quędã remãſit Ramaldo	
		comiti patruo eiuſdem puellæ	
6	21	¶ Venerabilis Petrus Cluniacenſis abbas 8	3	1153
		calẽdas Ianuarij ingreſſus eſt viã vniuerſæ carnis.	
		¶ Guillelmus rex Sicilię nauali expeditione per ad=	
		miralios ſuos cœpit Sibillã ciuitatẽ metropolim/ſitã	
		inter Africã & Babilonẽ. Eſt aũt eadẽ ciuitas caput	
		regni/inſulę gerx: in qua idẽ rex habitatores imiſit	
		Chriſtianos/& eis archiepm ꝑfecit.	
		¶ Sabbato infra octauas paſchę ī Abrincatio villa	
		quę vocaꝫ Landa aronis circa meridiẽ quaſi de ter=	
		ra emergens turbo maximus quęq; ꝓxima ſuoluit &	
		rapuit. Ad vltimũ quaſi quędã colũna rubei & ceru	
		lei coloris ſub turbine aſcendẽte in ſublime ſtetit: &	
		videbãtur & audiebãtur quaſi ſagittę & lãceę in ipa	
		colũna defigi: licet nõ appareret intuẽtibus quis eã	
		agitaret & in turbine qui ſtabat: ſup colũnã appare=	
		bant quaſi diuerſæ ſpecies volucrũ in eodẽ volitan=	
		tiũ. ¶ Subſequuta eſt illico in eadẽ villa mortalitas	
		hoim inter quos & dñs villę occubuit. Nec ſolũ in il=	
		la villa ſed etiã in multis locis Normãnię & finitima=	
		rũ regionũ mortalitas hoc ãno graſſata eſt.	
		¶ Monachi clauſtrales Cluniaci tumultuaria electiõe	
		ímo itruſiõe quẽdã ſemilaicũ Robertũ Groſſũ cogna	
		tũ comitis Flandriæ/pro parentela ſua elegerũt: re=	
		clamantibus maturioribus viris & honeſtis ꝑſonis	
		quę de eodẽ monaſterio ad paſtoralẽ curã aſſumptæ	
		fuerãt. ¶ Obiit Girardus epus Sagienſis.	
		¶ Henricus rex Anglorũ poſt octauas paſchę apud	
		Barbe fluuiũ tranſiuit in Angliã. Et malchonius rex	
		Scotorũ reddidit ei qcqd habebat de dñio ſuo: id eſt	
		ciuitatẽ Carluith caſtrũ Baembure nouũ caſtrũ ſup	
		Tynã & comitatũ Lodoeñ. & rex reddidit ei comita	
		tũ Hũtedome. ¶ Simliter Vuillelm⁹ filiꝰ Stephani	
		regis qui erat comes ciuitatis Cõſtantiarũ id eſt Mo	
		ritonij & in Anglia comes Furreiæ/ id eſt de Vua=	
		rẽna ꝓpter filiã tercij Guillelmus de Vuarẽna quam	
		duxerãt reddidit ei Penetteſel & Notuuich & quic=	

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	& quicquid tenebat de corona ſua & oẽs munitiones		
	ꝓprias tam in Normãnia q̃ in Anglia. & rex fecit eũ		
	habere quidqd Stephanus pater eius habuit in ãno		
	& die quo rex Henricus auus eius fuit viuus & mor		
	tuus. ¶ Hugo Bigotus caſtella ſua regi reddidit.		
	¶ Terricus comes Flandrẽſis & vxor eiꝰ amitta Hẽ=		
	rici regis Anglorũ/prexerũt Hieruſalẽ: & dimiſerũt		
	Philippũ filiũ ſuũ & totã terrã ſuã in manu Henrici		
	regis Anglorũ. ¶ Circa feſtiuitatẽ ſancti Ioãnis ba=		
	ptiſtę/rex Henricus ꝓparauit maximã expeditionẽ:		
	ita vt duo milites de tota Anglia/tertiũ pararent ad		
	opprimendũ Galleñ. terra & mari.		
	¶ Agareni ciuitatẽ Almariã ī Hiſpania ſup Chriſtia=		
	nos quã amiſerãt obſidione cũ nõnullis caſtellis itc=		
	rũ ceperũt: fugato Auforſio imperatore Hiſpaniarũ.		
	Mors ſp̃ius ip̃atoris ſubſequuta eſt prę dolore & pu=		
	dore eiuſdem fugæ: & diſcordia inter filios ſuos facta		
	eſt. ¶ Depoſito Roberto abbate Cluniacẽſi & mor=		
	tuo/& ſocijs ſuis ī redditu a Rhõa/Hugo prior clau=		
	ſtrenſis factus eſt abbas Cluniacẽſis.		
	¶ Ruptis inducijs q̃ erãt inter Balduinũ & regẽ Hie		
	roſolymitarũ/& Loradini filiũ Sangũ regẽ Alaxrie		
	ꝓpter predã Sarracenorũ quã rex Balduinꝰ incõſul		
	te ceperat/Pagani obſederũt ciuitatẽ Abilinã q̃ anti=		
	quitus dicta fuit Cęſarea Philippi & oẽs vicos deſtru		
	xerũt p̃ter pricipalẽ munitionẽ. ſed tamẽ aduentu vi=		
	uificę crucis & exercitu Chriſtianorũ recedẽtibꝰ pfi=		
	dis ad tẽpꝰ iterũ venerũt & regẽ Balduinũ qui iã co=		
	pias ſui exercitus dimiſerat: nichil minus q̃ inſidias		
	ſpe rãtẽ imperatũ iuenerũt & trucidatis multis ex mi		
	litibus templi qui ſoli cũ eo remanſerant/ idẽ rex vix		
	cogi potuit vt recederet. Hunc caſum Chriſtianorũ		
	terræmotus ſubſecutus eſt maxime in tranſmarinis		
	partibꝰ. Stolus etiã amiralij Babiloniæ per menſem		
	vnũ obſedit Accaron cũ ãno p̃terito: & de Babilone		
	& de Damaſco rex Hieruſalẽ habuiſſet tributũ.		
	¶ Amalricus comes Ioppe frater regis Balduini du=		
	xit filiã Goſcelini de Tornaiſſel: qui quondam fuerat		

Rhōa.	Frācorum	Anglorū	Añ. dñi
	anteq̄ eam Agareni cepissent/ comes Rages quā mo		
	derni nunc Rohais vocāt. ¶ Henricus rex Angliæ		
	subiectis ad libitū Vuallēsib9 & restitutis terris & mu		
	nitionib9 baronib9 suis quas tēpore Stephani regis		
	Vuallensis super eos ceperāt: extirpatis nemorib9 &		
	vijs patefactis castrū Ronelent firmauit: & dedit il=		
	lud Hugoni de Bello cāpo/ & aliud castrū sc3 Becsū=		
	gemerce fecit: & inter hæc duo castra vnā domū mi=		
	litib9 tēpli. ¶ Mense Septēbri natus est Henrico regi		
	Angliæ filius & vocatus est Richardus.		
7	22 ¶ Fredericus imperator Alemānorū post pa 4		1158
	scha trāsiēs alpes obsedit vrbē nobilissimā Mediola=		
	nū & post lōgā obsidionē reddita vrbe & obsidib9 da		
	tis pcessit vlterius ad oppressionē si posset Vuillelmi		
	regis Siciliæ. ¶ Mortuo Seuche rege maiore Hispa		
	niarū successit ei filio9 suus natus ex filia Garsiæ re=		
	gis Nauarrorū. ¶ Moritur etiā Gaufridus archiepūs		
	Burdegalēsis vir religiosus & verbi dei seminator		
	egregi9. ¶ Decessit nichilomin9 Theobaldus epūs		
	Parisiēsis. ¶ In festiuitate sancti Ioānis baptiste Hen		
	ricus rex Anglorū militarib9 armis accixit apud Car		
	luid Vuillelmū filiū regis Stephani comitē Morito=		
	nij & de Vuarēna: quē comitatū habet ppria filia co		
	mitis de Vuarēna quā duxerat. Qui Vuillelm9 mor=		
	tuus fuerat in expeditione Hierosolymitana.		
	¶ Anno ab incarnatione dñi 1157. 15 calēdas Iulij		
	processit cōuentus cū abbate suo Richardo de Blose=		
	uilla a Mortuo mari missus a dño Stephano tūc ab=		
	bate Mortui maris: & venit in hūc locū qui dicit Bo=		
	tū situ i territorio Rothomagēsi. Multis nāq; pcibus		
	Matildis iperatrix filia magni Henrici regis Anglię		
	& mater illustris Hērici regis Anglię/ a pdicto Ste=		
	phano abbate Mortui maris obtinuit: vt conuentus		
	inde mitteret ad cōstruēdā abbatiā Cisterciēsis ordis		
	ad laudē & honorē dei & beatę Marię oimq; sanctorū		
	¶ Mortuo Gaufrido comite Nānetensi fratre Henri=		
	ci regis Anglorū mense Iulio/ Henricus rex mense		
	Augusto transfretauit in Normāniā: & locutus cū		

Rhōa.	Fracorum	Anglorū	Añ. dñi
	rege Francorū Ludouico sup Ettam fluuiū de pace		
	& de matrimonio cōtrahēdo inter filiū suū Henricū		
	& filiā regis Francorū Margaritā/ & pactis hīc inde		
	sacramētis/ rex Anglorū venit in Argētomagū & in		
	festo natiuitatis Marię virginis ibidē iussit submoue=		
	ri exercitū totius Normāniæ vt essent apud Abrīcas		
	in festiuitate sancti Michaelis ituri sup Conanū du=		
	cē Britāniæ/ nisi redderet regi ciuitatē Nāneticā quā		
	iuaserat. ¶ Exinde rex euocatus a rege Francorū/ cū		
	paucis venit Parisius & inestimabili honore a rege		
	Ludouico & Cōstantia regina/ & a pceribus regni ex		
	ceptus est: gaudētibus Frācis & de pace duorū regū		
	& de aduētu tanti hospitis tripudiātib9. Ipe aūt ma=		
	gnifice & dapsiliter se agēs circa oēs & maxime cir=		
	ca ecclesias & pauperes Christi: nusq; in aliqua eccl'ia		
	cū pcessione voluit susci pi/ licet a rege Frācorū imo		
	pene ab oibus & pcibus & obsecratiōibus vt id age=		
	ret cogeret. Inde rediens filiā regis Francorū secum		
	adduxit: & eā ad custodiendū & nutriendū Roberto		
	de Nouoburgo fideli suo tradidit. ¶ Mēse Septēbri		
	nono calēdas Octobris natus est filius Henrico regi		
	Anglorū: & vocatus est Gaufridus. ¶ In festiuitate		
	sancti Michaelis venit Conanus comes Redonēsis/		
	& sui Britāni cū eo Abrincas: & reddidit regi vrbē		
	Nānetis cū toto comitatu Mediæ valēte (vt fertur)		
	60 milia solidorū Andegauēsis monetę. Inde venit		
	rex ad montē sancti Michaelis/ & audita missa ad ma		
	ius altare cōcessit eccl'ias Pontisurionis sancto Mi=		
	chaeli & abbati & monachis eiusdē loci pcēte Rober		
	to abbate & Radulpho priore & plurib9 alijs, ipa die		
	prexit ad Pontēursonis/ & diuisit ibi ministris suis &		
	ordiauit quomodo castrū illud reędificaret: inde di=		
	scedēs cū manu armata prexit ad recipiēdū vrbē Nā=		
	netis. Qua accepta & dispositā ad libitū paucis inter=		
	positis dieb9 cū inumerabili exercitu tertia feria ob=		
	sedit castrū Toarci: & 6 feria eiusdē septimanę cępit.		
	¶ Post aliq̄tulū tēporis prexit obuiā Ludouico regi		
	Frācorū veniēti gra orōis ad mōtē scti Michaelis de		

Rhõa.	Frãcorum	Anglorum	Añ. dñi
		periculo maris. Quẽ ex quo intrauit in ducatũ Nor=	
		mãnię deduxit: & ſuis ipenſis decẽtiſſime ꝓcurauit.	
		¶ In feſtiuitate vero beati Clemẽtis die dñica venẽt	
		vterqꝫ rex ad montẽ beati archangeli / & cũ magno	
		tripudio tã clerici q̃ populi itũ eſt regi Francorũ ob=	
		uiã. In ipa aũt ꝓceſſiõe excepto cõuẽtu monachorũ	
		& clericorũ & plebe inumera / fuerũt duo ſũmi pon=	
		tifices / vnus archiepꝰ & alter epꝰ & quiqꝫ abbates.	
		Audita miſſa redierũt Abrincas. Deducẽte illũ rege	
		& inumeris regijs munerib⁹ tam illũ q̃ ſuos vſq; ad	
		fines ſui ducatus ꝓſequẽte. ¶ Menſe Decẽbri cõcor=	
		dati ſunt rex Henricus & comes Bleſenſis Theobal=	
		dus cognatus ei⁹ hoc modo. Comes Theobaldus co	
		gnat⁹ regis reddidit regi duo caſtra Ambazii & Fra	
		cã vallẽ. Et Rotrocus comes Moritorie ſororius ei⁹:	
		ſiquidẽ vnã ſororũ eius Odo dux Burgũdię. Aliam	
		ꝑdictus comes Rotrocus qui vſitatius dicit comes	
		Particẽſis / tertius Vuillelm⁹ goiet. Hic inq̃ Rotrocus	
		reddidit Hẽrico duci caſtra regi molinas & bonũ mo	
		linũ q̃ erãt dñia ducis Normãniæ: ſed poſt mortẽ re=	
		gis Henrici Rotrocus comes pater hui⁹ Rotroci oc=	
		cupauerat ea. Rex aũt Hẽricus cõceſſit eidẽ Rotroco	
		Belliſmũ caſtrũ: & ille fecit regi ꝓpt hoc homagiũ.	
		¶ Eodẽ ãno inuẽta ſunt trium Magorũ corpora / qui	
		ſaluatorẽ noſtrũ infantẽ adorauerũt in Bethleem in	
		quadã veteri capella iuxta vrbẽ Mediolanũ: & pro ti	
		more Frederici iperatoris Alemãnorũ qui eandẽ vr	
		bẽ veniebat obſidere leuata & in ciuitate poſita.	
		¶ Balduinus rex Hieroſolymitanus cępit ſuper Pa=	
		ganos Cęſareã magnã Paleſtinæ haud ꝓcul ſitã ab	
		Anthiochia: cępit etiã caſtrũ Harene quod cõmẽda=	
		uit Remaldo de ſancto Vualerico.	
8	23	¶ Rex Henricus egit ſolẽnitatẽ natalis dñi	5	1160
		cũ regina Allenora apud Cęſaris burgũ: quę	
		paulo ante tranſiretauerat in Normãniã.	
		¶ Henricus rex Anglorũ & Raymũdus comes Bar	
		cinonũ apud caſtrũ Blauiã amicitiæ fœdus datis ſa=	
		cramẽtis hoc pacto inierũt: q⁹ Richardus filius regis	

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
		filiã comitis tpe oportuno eſſet ducturus. Et rex du=	
		catũ Aquitanię illis exactis nuptijs cõceſſur⁹. Siqui=	
		dẽ hic Raymũdus eſt vir ꝓpotẽs & diues vtpote qui	
		regnũ Arragonũ habebat ex hereditate cõiugis ſuę:	
		ex paterna autẽ hereditate comitatũ ciuitatis Barci=	
		none. Vt eni aliquãtulũ ad tranſacta redeamus / San=	
		cio rex Arragonũ genuit tres filios qui ſibi viciſſim	
		ſucceſſerũt Sanctionẽ / Aufortiũ / Remeliũ. Duob⁹ ve	
		ro primogenitis ſibi iuicẽ ſuccedẽtibus & abſq; filijs	
		decedẽtibus / ne regnũ illud ab extraneis occuparet	
		Remeliũ monachũ etiã iã ſenẽ licẽtia Rhomani pon	
		tificis a monaſterio abſtractũ regẽ fecerũt: & vt hęre	
		dẽ haberet Matildẽ matrẽ Vuill'mi vicecomitis To=	
		arci illi aſſociauerũt, ex qua genuit vnã filiã quã Ray	
		mũdus ꝓdictus comes duxit: de qua nata eſt iſta puel	
		la quã filio regis diximꝰ copulandã. Et filius eius pri	
		mogenit⁹ Arragonũ rex futurus. Siquidẽ ipe comes	
		q̃uis hęret regnũ Arragonũ & poſſet rex fieri ſi vel=	
		let: oino recuſauit regnũ / reſeruãs filio ſuo quod acci	
		debat ei ex materna genealogia.	
		¶ Hoc etiã ãno ſicut & ꝓcedẽti Fredericus iperator	
		Alemãnorũ vrbẽ Mediolanẽſem obſedit: quia rebel=	
		lauerãt aduerſus eũ i dẽ Mediolanẽſes. Papię & Pla=	
		cẽtię turres deiecit: & fere oẽm Longobardiã ad ſibi	
		tũ ſibi ſubiecit. ¶ Mediãte aũt q̃drageſima / rex fecit	
		ſubmoueri exercitus totius Normannie / Angliæ &	
		Aquitaniæ ac cęterarũ ꝓuinciarũ q̃ ſibi ſubditę ſunt:	
		quia Raymũdus comes Egroſi nollet ei reddere ciui	
		tatem Tholoſę quã rex requirebat ſicut hereditatem	
		vxoris ſuę Alienore reginę. ſiquidẽ Robertus comes	
		Moritonij vterinus frater Vuillelmi regis qui regnũ	
		Anglię ſubiugauit: habuit vnũ filiũ noie Vuillelmũ	
		qui ei ſucceſſit / & apud Tenerchebray a rege Anglo	
		rũ primo Henrico in bello captus eſt / & tres filias	
		quarũ vnã duxit Andreas de Vitreio / aliã Guido de	
		Laual / tertiã comes Tholoſanus frater Raymundi	
		comitis ſancti Egroſi qui i expeditiõe Hieroſolymita	
		na viriliter ſe habuit. Genuit aũt ex ea comes Tho=	

Rhõa.	Frãcorum	Anglorũ	Añ. dñi
		loſan⁹ vnã ſolũmodo filiã/quã Vuillelmus comes Pi	
		ctaueñ. & dux Aqtanorũ mortuo pr̃e p̃dict̨ puellę cũ	
		hęreditate ꝓpria ſc3 vrbe Tholoſa & comitatu Tholo	
		ſano duxit vxorẽ: ex qua genuit idẽ Vuillelmus filiũ	
		Vuillm̃ũ noie/qui ei ſuccedit. qui pater fuit Alienore	
		regin̨ Anglorũ. Si quis autẽ requirit quomõ poſtea	
		comes ſancti Egroiį habuit ciuitatẽ Tholoſam: noue	
		rit ꝙ p̃dictus Vuillelmus comes Pictaueñ. iuadiauit	
		eandẽ ciuitatẽ Raymũdo comiti ſancti Egidij patruo	
		vxoris ſuę/ ꝓpter pecuniã quã idẽ Guillelm⁹ in expe-	
		ditiõe Hieroſolymitana exponit. vnde idẽ Raymũdus	
		in libro eiuſdẽ expeditionis nũc comes ſancti Egidij	
		nũc comes Tholoſanus vocaꝫ. Quo mortuo habuit	
		eandẽ vrbẽ Auforſius filius eius qui apud Hieruſalẽ	
		mortu⁹ eſt eodẽ tẽpore quo Ludouicus rex Frãcorũ	
		gr̃a orõnis illuc ꝓrexerat. Similiter etiã Raymũdus	
		filius eius qui ei ſucceſſit: qui habuit in cõlugio Con	
		ſtantiã ſororẽ Ludouici p̃dicti regis Francorũ relictã	
		ſcil3 Euſtachij comitis filij Stephani regis Anglorũ	
		Rex igit Hẽricus iturus in expeditionẽ p̃dictã & cõſi	
		derans longitudinẽ & difficultatẽ vię/ nollẽs vexare	
		agrarios milites nec Burgẽſẽ/nec ruſticorũ multitu-	
		dinẽ ſumptis 60 ſolidis Andegauẽſib⁹/ĩ Normãnia	
		de feudo vniuſcuiuſq3 loricę. & de reliquis oĩbus tã ĩ	
		Normãnia q̃ in Anglia ſiue etiã aliįs terris ſuis ſecũ	
		dũ hoc ꝙ ei viſum fuit. Capitales barones ſuos cum	
		paucis ſecũ duxit: ſolidarios vero milites inumeros.	
		Ad illã vero expeditionẽ cũ reliquis trãſmarinis vẽit	
		Malconius rex Scotię: & a rege Hẽrico cingulo mi-	
		litię ibidẽ accict⁹ eſt. Durauit aũt expeditio illa fere	
		per tres mẽſes. Et q̃is rex Henricus cępiſſet vrbẽ Ca	
		durcũ/ & maior pars ducat⁹ Tholoſani ſibi eſſet ſub	
		dita vi vel timore: vrbẽ tamẽ Tholoſam obſidere de	
		ferens honorẽ Ludouico regi Francorũ qui eandem	
		vrbẽ cõtra Henricũ rege Angliç muniuerat & die ac	
		nocte volẽs ferre auxiliũ Raymũdo ſororio ſuo cuſto	
		diebat. Vnde graues inimicitię inter ipm & regẽ An	
		glorũ ortę ſunt: cũ videret ſibi regẽ Francorũ nocere	

Rhõa.	Frãcorum	Anglorũ	Añ. dñi
	de cuius auxilio plurimũ confidebat. Remittit itaq3		
	rex Hẽricus comitẽ Theobaldũ qui ei fauebat vt i-		
	quietaret regnũ Frãciæ. Sed Hẽricus eps Beluaceñ.		
	& comes Robert⁹ dñs Dorcaſini caſtri fratres regis		
	Francorũ ei reſtiterunt: & in margine ducatus Nor-		
	mãnię aliquos flãma & rapina vexaueŕt/ Normãnis		
	ſibi talionẽ reddẽtibus. ¶ Menſe Iulio Robertus de		
	Nouoburgo dapifer & iuſtitia totius Normãniæ ad-		
	uerſa valitudie tactus/ gibbũ cameli depoſuit: videl3		
	inumeras diuitias eccleſijs & monaſterijs & pauperi		
	bus diuidẽs/ & ad vltimũ ĩ monaſterio Becci qđ prę		
	oĩbus diligebat habitũ monachi ſumẽs per vnũ mẽ-		
	ſem ibi pœnitentiã fructuoſam egit & tertio calẽdas		
	Septẽbris hoiem exuit ſepultus in capitulo Becci qđ		
	ipe proprijs ſumptibus mirifice ædificauerat.		
	¶ Mortuo venerabili Milone epo Taruanẽſi electus		
	eſt Milo archidiaconus eiuſdẽ eccleſię canonicus re-		
	gularis: ſicut deceſſor eius fuerat. quẽ cũ Sanſon ar-		
	chiep̃s Remeñ. vellet ſacrare clerici ciuitatis Bolonię		
	qui diu ſub epo Taruanẽſi fuerãt nolẽtes amodo ſuũ		
	ꝓpriũ ep̃m habere ſicut antiquit⁹ habuerãt/ ꝓhibue		
	rũt archiep̃m ſub appellatiõe apoſtolica ne eũ ſacra-		
	ret niſi tantũmõ ad titulũ Taruanẽſis eccl̃ię. Quod		
	p̃dictus electus refutãs conſecratos cõtra illos clericos		
	Rhomã perrexit & ibi ſacratus eſt.		
	¶ Magiſter Bernardus Brito cãcellarius eccleſię Car		
	notẽſis factus eſt ep̃s Cornubiæ in minori Britãnia.		
	¶ Magiſter etiã Petrus Lombardus Pariſiẽſem ep̃a-		
	tum adeptus eſt: cõniuente Philippo eiuſdẽ eccleſiæ		
	decano fratre regis Francorũ. qui vt dicũt electionẽ		
	ſuam conceſſit eidem Petro.		
	¶ Calendis Septẽbris mortuo Adriano papa/ electi		
	ſunt duo & cõſecrati Rollandus cancellarius preſby-		
	ter cardinalis tituli ſancti Marci vir religioſus voca-		
	tus Alexander tertius papa/ videlicet 174: & Octo-		
	uianus preſbyter cardinalis tituli ſanctę Marię in		
	coſmidum/ dictus Victor tertius. Hic per potentatũ		
	& parentes ſuos nobiles papatum inuaſit. ¶ Roge-		

Rhēa.	Frācorum	Anglorū	Añ. dñi
	rius regis elemosinarius/factus est epūs Sagiensis.		
	¶Galterus epūs Cistrēsis obit. ¶Obit etiā Robertus		
	epūs Exouiēn. vir religiosus & timēs deū. ¶Terric⁹		
	comes Flādrēsis rediit de Hierusalē & vxor eius Ma		
	bilia remāsit cū abbatissa sancti Lazari de Bethania		
	inuito coniuge suo. ¶Mense Octobri Henricus rex		
	Anglorū munita ciuitate Cadurcorū & cōmendata		
	Thomę cancellario suo & dispositis custodib⁹ ac au		
	xiliaris ī locis oportunis cōfidēs de auxilio Raymū		
	di Berēgarii comitis Barcinonę & Trecheuel comi-		
	tis Neumansi & Vuillelmo de Mōtepessulano & alio		
	rū suorū fideliū rediit in Normāniā. Inde prexit cū		
	valida manu in pagū Beluacēsem & destruxit muni		
	tissimū castellū Guerberei excepta quadā firmitate		
	quā ne caperēt hoīb⁹ regiis ignis & fum⁹ ꝓhibuit/		
	villas multas cōbussit & destruxit. ¶Simon comes		
	Ebroicen. tradidit Hērico regi Anglorū firmitates		
	suas quas habebat in Frācia: scil3 Rupēfortē/Montē		
	fortē/Esparlonē & reliquas. Quod magno detrimēto		
	fuit regi Francorū cū nō posset libere ꝓcedere de Pa-		
	risius Aurelianis vel Stāpis ꝓpter Normānos: quos		
	rex Henricus posuerat in castellis comitis Ebroicē-		
	sis. Hac de causa treuię captę sūt iter duos reges a		
	mense Decēbri vsq3 ad octauas Pētecostes.		
	¶In reditu expeditiōis Tholosæ mēse Octobri obiit		
	Vuillelmus comes Moritonij: discessit autē absq3 li-		
	beris & retinuit Henricus rex comitatū in manu sua		
2 24	¶Rex Hēricus egit natiuitatē dñi apd Falet	6	1161
	siā. Exinde eadē regina trāstretauit i Angliā.		
	¶Calēdis Ianuarij terrę mot⁹ accidit i pago Cōstan-		
	tino castro sancti Laudi circa horā primā. ¶Hardol		
	nus decanus Cenomānēsis factus est archiepūs Bur-		
	degalēsis cū ꝓdecessor ei⁹ vix āno et dimidio vixisset		
	¶Matilde iperatrice aduersa valitudie pcussa/dap-		
	silliter pereūte cōsilio filij sui Henrici regis Anglici		
	diuitias suas ecclesijs/monasteriis & paupibus distri		
	buit. ¶Ecclesia Baiocensi igne cōbusta/ Philippus		
	epūs in eius restauratione iterū viriliter laborat.		

Rhēa.	Frācorum	Anglorū	Añ. dñi
	¶Maio mense pax facta est inter reges Henricū An-		
	glię & Ludouicū Francię renouatis prioribus pactis		
	et cōfirmatis & pacificatis: qui ꝓtes vtrorūq3 adiu-		
	uerūt. ¶Mattheus filius comitis Flādrię inaudito ex		
	emplo duxit abbatissā Rūmesię quę fuerat filia Ste-		
	phani regis: & cępit cū ea comitatū Boloniēsem.		
	¶Mense Iulio Hēricus rex Anglorū cōgregauit oēs		
	epos Normānię et abbates et barones apud Nouū		
	mercatū: & Ludouicus rex Francorū adunauit suos		
	Beluaci/et ibi tractatū est de receptiōe papę Alexan		
	dri & refutatione Victoris: & cōsenserūt Alexandro/		
	reprobato Victore. ¶Mense Septēbri obiit Herber		
	tus epūs Abrincēsis: & sepultus est in eccl'ia beatę Ma		
	riæ Becci sicut pdecessor eius Richardus de Bellisa-		
	go. ¶Prędicto mēse regina Alienora Anglorū trās-		
	fretauit in Normāniā iussu regis: adducēs secū Hen		
	ricū filiū suū et filiā Matildē. ¶Mortu⁹ est Philipp⁹		
	frater Ludouici regis Francorū decan⁹ sancti Marti		
	ni Turonis. ¶Mortua est Cōstancia regina Francię		
	labore partus supstite filia/cui⁹ causa mors sibi acci		
	derat. ¶Mēse Octobri rex Anglorū et rex Francorū		
	collocuti pactū pacis mutuę cōfirmauerūt: et Hēric⁹		
	filius Hērici regis Anglorū fecit homagiū regi Frāco		
	rū de ducatu Normānię qui est de regno Frācię. Pau		
	cis interpositis diebus/Ludouicus rex Francorū du		
	xit filiā comitis Theobaldi senioris. Nec mora Hē-		
	rico filio regis Henrici Anglię desponsata est apud		
	Nouū burgū Margarita filia regis Francię/et Henri		
	cus rex Anglorū cępit tria castella munitissima: scil3		
	Gisorz/Neafliā/Nouū castellū sita sup flumē Eptę in		
	cōfinio Nōrmānię & Francię: quia pepigerāt inter se		
	ipse & rex Francorū quatin⁹ inito matrimonio filio		
	rū suorū rex Hēricus haberet illas munitiones quę		
	ad ducatū Normannię pertinent. Quo audito rex		
	Francię grauiter tulit: ipse et sororij sui sc3 Henricus		
	Theobaldus/Stephanus. Exinde hi tres comites co		
	adunatis viris⁹ suis cęperūt firmare munitionē Cal		
	uimontis quę erat de feudo Castribleſenſis/ vt exiñ		

Rhõa.	Frãcorum	Anglorũ	Añ. dñi
	pagũ Turonicũ infeſtarẽt. Rex vero Henricus quia illud caſtrũ erat de caſamẽto Hugõis filij Supplicij de Ambaſia quod tenebat de comite Theobaldo caput aũt ſui honoris ſc3 Ambaſiã tenebat de rege Hẽrico: rex inq̃ Henricus ꝓcepto exinde nũcio nõ expectatis ſocijs ſuis illuc ꝓperauit: volẽs ipedire opus illius caſtri ꝓ quod licẽtius ſi perfectũ eſſet diſcurrerẽt per terrã ſuã. Audito autẽ aduẽtu regis Anglorũ comes Theobaldus diſceſſit a Caluomõte munita firmitate & cuſtodib9 diſpoſitis. Rex vero Hẽricus obſedit ꝑdictũ caſtrũ & illico cœpit in quo erãt 35 milites & quatervginti ſeruiẽtes: & reddidit eandẽ munitionẽ Hugoni de Ambaſia/qui aduerſabaꝫ pro poſſeſſuo comiti Theobaldo: quia ĩ carcere ꝑdicti comitis Sulpicius ipſius Hugonis pater nequiter extinctus fuerat. Exinde rex Hẽricus munitis turribus Ambaſię & Fractę vallis & diſpoſitis cuſtodibus/egit feſtũ natalis dñi cũ Alienora regina Cenomanenſi.		
10	25	¶ Henricus rex munitiões comitis Mellẽti & aliorũ baronũ ſuorũ in Normannia in manu ſua cepit: & fidelib9 ſuis cõmẽdauit. In margine etiã ducatus Normãniæ/fere oĩa ſua caſtella & maxime Giſorz meliorauit vel renouauit. Parcũ & manſionẽ regiam fecit: fecit circa fuſtes plantatos apud Chiuil leiũ iuxta Rothomagũ domũ leroſorũ. Iuxta Cadomũ mirabilẽ ædificauit aulam & cameras ante turrẽ Rothomagi nichilomin9 renouauit/ & nõ ſolũ ĩ Normãnia ſed etiã in regno Angliæ/ ducatu Aquitaniæ/ comitatu Andegauiæ/ Cenomãniæ/ Turonẽſe/caſtella/manſiones regias/vel noua ædificauit vel vetera emendauit. Caſtellum etiã in villa quę Amandiuilla ſup Vire fluuiũ ædificauit.	7	1162
		¶ Achardus abbas ſancti Victoris Pariſienſis factus epiſcopus Abrincenſis.		
		¶ In capite ieiunij apud Cenomãnis/Hugo archiepiſcopus Dolenſis cęcitate debilitatus ꝑſentibus Hẽrico regi Anglorũ & duobus legatis Rhomanæ eccleſię Henrico de Piſis & Vuillelmo de Papia reddidit archiepiſcopatũ quẽ fere per ſex annos tenuerat/ & in cuius reparatione plurimũ laborauerat.		
		¶ Theobaldus archiepiſcopus Cantuarię ſecunda feria paſchę obĳt.		
		¶ Poſt paſcha rex Anglorũ Henricus & Ludouicus Franco⁊: primo in Vilcaſmo/poſtea in Duneñ. pago inſtigãte eos ad diſcordiã comite Theobaldo cõgregatis exercitib9 ſuis alterutrũ terras ſuas defendẽdo fere incomin9 venerunt: Inde datis induciis poſt feſtum ſancti Ioannis Henricus rex Anglorũ perrexit in Aquitaniã. & inter alia quę ſtrẽnue geſſit/ Caſtellionẽ ſupra vrbem Agennũ caſtrũ ſcilicet natura & artificio munitũ obſedit: & infra vnam ſeptimanam in feſtiuitate ſancti Laurentij admirantibus & perterritis Vuaſconibus cœpit.		
		¶ Regina Alienora apud Donnum Frontem filiam peperit/ quam Henricus preſbyter cardinalis & legatus Rhõanę eccleſiæ baptiſauit: & Achardus epiſcopus Abrincenſis/& Robertus abbas de monte ſancti Michaelis de periculo maris cum multis aliis de fonte ſuſceperũt/& vocata eſt Alienora de nomine matris ſuæ.		
31	26	¶ Rex Henricus egit natiuitatẽ apud Baiocas. ¶ Mortuo Sanctione archiepiſcopo Remenſi Henricus frater regis Francorum epiſcopus Beluacenſis ſucceſſit.	8	1163
		¶ Prima dominica quadrageſime rex Henricus cõgregauit epiſcopos/abbates/barones totius Normãniæ apud Rothomagũ: & querimoniam faciens de epiſcopis & eorum miniſtris & vicecomitibus ſuis iuſſit vt concilium Iuliæ bonę teneretur. Iulia bona in Caleteñ. pago iuxta Secanam eſt ſedes regia a dominis Normãnorũ multum amata & frequentata. Hanc Iulius Cęſar ex cuius nomine Iulia vocatur/condidit: deſtructa vrbe Caleto ex cuius veteri vocabulo tota regio ſita inter Secanam & mare adhuc vocatur.		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	ℂ Primus Richardus dux Normānorū & ſecundus		
	Richardus filius eius apud Fiſcānū leuatī de tumu=		
	lis ſuis in quibus ſeparatī iacebāt/ poſt altare ſanctæ		
	trinitatis honeſtius ponūtur. Huic tranſlationi Hen		
	rīcus rex Anglorū iterfuit: & epī Normānię & dedit		
	illi ecclię ſiluā de Hogis. ℂ Comes Robertꝰ de Baſe=		
	uilla aduerſus Vuillelmū cognatū ſuū regē Siciliæ		
	rebellat in Apulia: & multis coadiutoribus ſecū adu		
	natis/ maiorē partē maritimarū ciuitatū ſibi cōciliat.		
	ℂ Fredericus īperator Alemānorū vrbē Mediolanū		
	quā per tres ānos obſederat/ neceſſitate famis affli=		
	ctā capit & deſtruit: reſeruatis tātūmodo matrice ec=		
	cleſia & quibuſdā aliis. ℂ Diſcordia inter regnū & ſa		
	cerdotiū adhuc pdurāte/ ꝓpter ſciſma Octouiani quē		
	rex Rhomanorū Fredericus ſecū in Italia habebat:		
	Alexander papa Rhomanꝰ cōfidens de regibus Frā		
	corū Ludouico & Anglorū Henrico qui deuote ſup		
	Rhomanā eccl̄iam fauent & venerātur/ ad ciſmōta=		
	nos marina expeditiōe circa paſcha venit apud mo=		
	tē Peſſulanū & in prouincia debita honorificētia ſu=		
	ſceptus eſt. ℂ Mortuo Harduino archiepo Burdega=		
	lēſi apud montē Peſſulanū/ dū ibidē iuria dñi papę		
	moraretur: epūs Lactorēſis ei ſucceſſit.		
	ℂ Fame mortalitate ciſmontani maxime in Aquita=		
	nia laborāt. ℂ Ramaldus de Caſtelliōe priceps An=		
	tiochię dū incaute in terrā Agarenorū intrat: mul=		
	tis ſuorū occiſis vel captis ipſemet capitur.		
	ℂ Menſe Iunio in Britānia minori ſcilicet in Recello		
	ſanguis pluit: & de ripis cuiuſdā fontis ibidē effluxit/		
	necnō etiā de pane. ℂ Guillmꝰ rex Sicilię trāſiēs de		
	Sicilia in Apuliā cū magno exercitu/ Roberto de Ba		
	ſeuilla fugato cū cōplicibꝰ ſuis/ ciuitates & caſtella q̄		
	a ſe defecerant recuperat. ℂ Leupus rex Valētiæ &		
	Muſciæ licet gentilis & Agarenus munera ingentia		
	in auro & ſerico & in aliis ſpēbꝰ/ & ī equis & camelis		
	mittit Henrico regi Anglorū: grādia & ipſe ab eodē		
	recepturus. ℂ Raymundus Berēgerius comes Barci		
	nonēſis vir oībus bonis plangēdus moritꝰ: relicto fi=		

Rhōa.	Frācorum	Anglorū	Añ. dñi
	lio Auforſio qui factꝰ eſt rex Arragonū/ quod regnū		
	ei acciderat ex materno genere. ℂ Fredericus īpera=		
	tor Alemānorū & Ludouicus rex Francorū cum ſup		
	fluuiū Sagonnā qui antiquitus Arar vocabaṫ de pa		
	ce tractaturi cōuenire debuiſſent: repēte mutato aīo		
	ꝓpter ſciſma Octouiani cuiꝰ partes īperator adiuua		
	bat/ infecto negocio ad ꝓpria redierūt. Exiñ paruo		
	ſpatio tēporis interiecto/ Ludouicus rex Francorū &		
	Henricus rex Anglorū ſup Ligerim apud Tociacū		
	cōueniētes Alexandrū papā Rhomanū honore con		
	gruo ſuſceperūt: & vſi officio ſtratoris pedites dextra		
	leuaq; frenū equi ipſius tenētes/ eū vſq; ad pręparatū		
	papilionē pduxerūt. Quo mediāte deo fauēte pax ī=		
	ter eos firma reſtituta eſt. ℂ Henricus rex ordinatꝰ		
	& cōpoſitis rebus & caſtellis ſuis ī Normānia/ Aqui		
	tania/ Andegauis & etiā in Vuaſconia: ī aduētu dñi		
	venit Barbe fluuium volēs ſi poſſet trāſfretare ante		
	natalē dñi. Sed vento ꝓhibēte egit natalē dñi cū re=		
	gina Alienora apud Cęſaris Burgū. ℂ Fanuel impe=		
	rator Conſtantinopolitanus duxit Conſtantiā Boa=		
	mūdi vxorē: & Boamūdus tertius frater p̄dictę puel=		
	læ factus eſt princeps vitrico ſuo ī captiuitate rema=		
	nente Rayualdo.		
12	27	ℂ Menſe Ianuario rex Henricus tranſiuit in	9	1164
	Angliā ipſe & regina & cū magno gaudio ſuſceptus		
	eſt ab oībus fere ꝓceribus patriæ qui eū in littore ex		
	pectabant. Iam enī Henricus filius eius p̄ceſſerat: &		
	ſicut in Normānia fecerat ſic in Anglia homagia &		
	fidelitates baronū & militū ſuſcepit.		
	ℂ Rotrocus epūs Ebroicēſis & Rayualdꝰ de ſctō Vale=		
	rico ī Normāniā recognoſcere miſſī ſunt iuſſu regis p̄		
	epatus regales redditus & cōſuetudies ad regē & ad		
	barones ptinētes. ℂ Philippus etiā Baiocēſis niorit:		
	quifuit vir prudēs & aſtutus in augmentādis & reno		
	uandis rebus eccl̄iæ/ & multū ibi ꝓfecit. Sed ſapiētia		
	huius mūdi/ ſtultitia eſt apud deū. Bellū Roberti de		
	Monte forti cū Henrico de Eſſeſſa ꝓ fuga pīi cōtra		
	Valeñ. in quo idē Henricus defecit: & hęreditatus		

Rhōa.	Frācorum	Anglorū	Añ. dñi
		factus est monachus Radingis Valēses subditi sunt	
		regi Henrico ab libitū. ¶ Falconius rex Scotię fecit	
		homagiū Hērico filio regis Angloꝝ/ & dedit regi ob	
		sides sc3 Dauid fratrē suū iuniorē & quosdā de filijs	
		baronū suorū de pace tenēda & ꝑ castellis suis q̄ rex	
		volebat habere. ¶ Mēse Martio obijt tertius Balduí	
		nus rex Hierusalē vir per oīa plangēdus/ & successit	
		ei Amalricus frater eius. Huic Balduino a supna cle	
		mētia cōcessum est vt Ascalonē caperet & Agarenos	
		expelleret/ et seruitio diuino māciparet. ꝙ nec Dauid	
		ꝓpter sanctitatē suā nec Salomon ꝓpter sapientiā &	
		diuitias suas/ nec Ezechiel ꝓpt iustitiā suā/ nec alicui	
		antea regū permissum fuerat. ¶ In octauis Penteco=	
		stes Alexander papa tenuit cōciliū Turonis/ in quo	
		excōicauit Octouianū cū alijs scismaticis et cōplicib9 suis.	
13	28	¶ Apud Rothomagū tertio calēdas Februarij	10	1165
		obijt Vuillm9 frater Hērici regis/ & sepelit in	
		eccl'ia sanctæ marię. ¶ Circa octauas paschę rex Hē	
		ricus fecit dedicari eccl'iam beatæ Marię Radingis/	
		& per tres dies regaliter ꝓcurauit cōuētū monacho	
		rū & hospites: data etiā dote nō minima eidē eccl'ię.	
		¶ Hamelinus naturalis frater regis Henrici duxit co	
		mitissam de Varēna relictā Vuillmi comitis Morito=	
		nij filij Stephani regis. Hęc fuit filia tertij comitis	
		Guillelmi de Varēna/ qui cū Ludouico rege Fran=	
		cię prexit Hierusalē: & ibi obijt supstite sola p̄dicta	
		comitissa. ¶ Valenses Henrico regi fidē nō seruātes	
		terras ꝓmissas latrocinādo infestant: agēte quodā	
		regulo eorū vocato Riz & alio eiusdē puersitatis ho	
		mine nomine Oeno p̄dicti Riz auūculo.	
		¶ Richardus de Hūmer conestalus Henrici regis cō	
		uocatis baronibus Normāniæ & Britāniæ mēse Au	
		gusto/ cœpit castrū Cōbore ī Britānia in manu regis	
		quod Radulphus de Fulgerijs habuerat post mortē	
		Ioānis de Dol. ¶ Eodē mēse sanguis pluit in Rethel	
		in epatu Dolensi. ¶ Obijt Hugo venerabilis archi=	
		eps Rothomagēsis 4. idus Octobris. Hic vir magnę	
		litteraturę iocūde multa ædidit: viduis & orphanis	

Rhōa.	Frācorum	Anglorū	Añ. dñi
	& alijs paupibus largus extitit rexit aūt eccl'iam Ro=		
	thomageñ. honeste & viriliter ānis fere 30.		
	¶ Obijt illustris comes Galerānus Melleti qui multa		
	bona cōtulit ecclesię beate Marię de Voto q̄ sita est ī		
	territorio Caletēsi/ in terris/ in siluis/ in vineis & red=		
	ditib9. ¶ Amalricus rex Hierusalē cōductus ab amí=		
	ralio Babilonico cū exercitu prexit ī adiutoriū illius		
	liberare quandā ciuitatē īpius noie Barbastā quā Sa		
	legon seneschallus Noradin fraude occupatā cōtra ip		
	sum tenebat. Obsessa igit̄ ꝑ aliq̄tulū temporis tādē		
	capta est: & amiralio restituta ciuitas firmatis aūt ī=		
	ter eos amicitijs & redditis multis captiuis/ duplica=		
	to etiā tributo/ nā antea dabat amirallus regi singu=		
	lis ānis trigīta milia aureorū rex ad ꝓpria redijt. Nā		
	capto castro eorū noie Hareuc/ capto etiā Boamūdo		
	iuniore principe Antiochię & multis īterfectis/ Bell=		
	nas Habilina postmodū a Sarracenis peruersa est.		
14.	29	¶ Henricus rex Anglorum in q̄dragesima in	11	1166
	Normāniā trāsiēs ī octauis paschę apud Gisorz cū re		
	ge Frācorū locutus est: inde Rothomagū Philippū		
	comitē Flandrēsem cōsobrinū suū regaliter excepit.		
	¶ Venerūt ad eū sil'iter legati Frederici īpatoris Ale=		
	mānorū Ramaldus sc3 archiep̄s Colonien. cācellari9		
	īpius & multi alij magni potētat9 viri req̄rētes eū ex		
	pte īpatoris vt daret vnā filiarū suarū Henrico duci		
	Baioarię filio Corradi qui āte Fredericū īpauerat &		
	aliā filio suo licet adhuc puerulo. Exactis itaq; sacra=		
	mētis & datis rex postca misit suos in Alemāniam		
	qui ab īpatore & satrapis suis eadē sacramēta de cō=		
	uētiōib9 q̄ iter eos cōuenerāt acciperēt. ¶ Rotrocus		
	ep̄s Ebroicen. fit archiep̄s Rothomagen. ¶ Regina		
	Anglorū Alienora euocata a rege venit ī Normāniā		
	adducēs secū filiū suū Richardū & filiā Matildē. Redeūte ve		
	ro regei Angliā & cū mīto appatu bellico sup Valēses eūte/		
	regina remānsit ī ptib9 cismarinis. ¶ Alexāder papa Rhōan9		
	reliquēs Senonē ī qua fere duos ānos morat9 fuerat veniēs		
	ad mōtē Pessulanū nauali subuectiōe prexit ad terrā Vuillmi regis		
	Sicilię: licet īsidię piratarū īpatoris Alemānię el ī mari nō deessēt.		

Rhõa.	Frãcorum	Anglorũ	Añ. dñi
	¶ Mense Augusto Ludouico regi Francorũ ex vxore sua nascitur filius: & vocatus est Philippus.		
	¶ Regina Alienora mense Octobri Andegauis pepe rit filiã: et vocata est in baptismate Ioãna.		
	¶ Falconius rex Scotiæ religiosus iuuenis obit: & successit ei Vuillelmus frater eius		
15	30 ¶ Henricus rex munitis cõfinijs iter Anglos et Valẽses et castellis et militib⁹ dispositis in quadragesima transfretauit in Normanniã. Deinde locutus cũ rege Frãcorũ ea quę ad pacẽ sunt. Audito etiã q̃ rex Francorũ statuisset de thesauris et redditib⁹ suis similiter et oĩm hoĩm tam clericorũ q̃ laicorũ qui in sua ditione erãt singulis ãnis vsq; ad quadrieniũ de singulis vigiti solidis singulos denarios mittere Hierusalẽ ad defensionẽ Christianitatis/idẽ rex fecit duplicari in omni potestate sua redditũ primi ãni reliquis ãnis pmanẽtibus ad solutionẽ vnius denarij p singulos viginti solidos. ¶ Obijt etiã Vuillelm⁹ rex Siciliæ: & successit ei Vuillelmus filius eius.	12	1167
	¶ Vuillelmus Talauacius comes Sagiensis & filius eius Ioannes. & item Ioãnes nepos eius filius Guidonis primogeniti sui comitis põtini cõcesserũt regi Henrico castrũ Alenceiũ & Rocã Mabirit cũ eis q̃ ad ipa castella ptinent. Et forsitan ideo p̃dictas munitiones pdiderũt: quia malas cõsuetudies ipi & eorũ intercessores diu ibi tenuerãt/ quas rex Henricus statĩ meliorari p̃cepit. ¶ Quia vero optimates Cenomãnici comitatus & Britannię regionis anteq̃ rex trãsfretaret min⁹ obtẽperauerãt p̃ceptis reginæ/& vt dicit sacramẽto se obligauerãt: vt se cõiter defenderẽt si aliquis eorũ grauaret. ¶ Rex ad libitũ suũ eos & castella eorũ tractauit: & congregatis exercitibus suis fere de õni potestate sua circa mare castrũ Felgerariũ obsedit/ cępit/ funditus deleuit. Inde prelocquuto quodã imaginario cõnubio de Gaufrido filio suo & Cõstancia Conã comitis Britãniæ & de Richemont comes Conanus cõcessit regi quasi ad id opus filij sui totũ ducatũ Britanniæ excepto comitatu de		

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	Gigunix qui ei acciderat per auũ suum comitẽ Stephanũ. Rex vero accepit hominiũ fere ab oĩbus baronibus Britãniç apud Theas. Inde venit Rhedonis & per ciuitatẽ illã quę caput est Britãnię/ totũ illũ ducatũ Saisant. Et quia nũq̃ viderat Cõbort neq; Dol: postq̃ in manus eius venerant in transitu illa vidit. Causa vero õrõnis ad mõtẽ sancti Michaelis veniẽs apud Genetrũ illa nocte hospitatus est. ¶ Illuc venerũt ad eũ Vuillelm⁹ rex Scotiæ & ipe insularũ Ninã & aliarũ triginta vnius quæ fuit inter Scotiã & Hiberniã & Angliã: illas 32 insulas tenet rex insularum tali tributo de rege Northuuegiæ: q̃ quãdo rex inno uatur/ rex insularũ dat ei decẽ marcas auri nec aliqd facit ei in tota vita sua nisi iterũ alius rex ordinetur in Northuuegia. Hui⁹ regis insularũ venit legatus ad regẽ Anglorũ p̃dictus eps. Est eni p̃dictus rex cõsanguineus regis Anglorũ ex parte Matildis iperatricis matris suæ		
16	31 ¶ In natali dñi fuit rex Henricus Pictauis & venit ad eũ Henricus filius ei⁹ de Anglia. In quadragesima locutus fuit rex Anglorũ cũ comite sãcti Egidij apud Magnũ montẽ. ¶ Post pascha duxit exercitũ militũ in Auernicũ pagũ: & vastauit terrã Vuillelmi comitis/ qua data fide pepigerat stare iustitiæ ĩ psentia dñi regis nepoti suo quẽ exheredauerat iuniori videlicet comiti Aruernensi. Sed inueteratus ille dierũ malorũ rupta fide transtulit se ad regẽ Frãcorũ: & seminauit discordias inter eos. Sed & de collectiõe pecunię deferẽdę Hierusalẽ q̃ adunata fuerat Turonis quã rex Anglorũ volebat mittere p suos nũcios: vtpote sumptã in suo comitatu. Rex autẽ p suos quia ecclesia Turonensis sua est suggestiõe Iocij archiepi Turonẽsis magna discordia inter Henricũ regẽ Anglorũ & Ludouicũ regẽ Francorũ mota est. ¶ Cõbusta est ciuitas Turonensis cũ principali ecclesia ¶ Almaricus rex Hierusalẽ euocatus ab amiralio Babilonię cui cõfœderatus erat: obsedit Alexãdriã quę caput est Aegipti. & cœpit & reddidit eam amiralio:	13	1168

Rhōa.	Frācorum	Anglorū	Añ.dñi
	qui pepigit ei singulis ānis tributū de eadē ciuitate		
	quīquaginta milia Bizantiorū/exceptis quīquagīta		
	septē milib⁹ quos habet de Babilone. Idē etiā rex du		
	xit vxorē neptē Manuel īperatoris Cōstantinopolī-		
	tani cū infinitis thesauris.		
	¶ In octauis Pētecostes rex Anglorū & rex Frācorū		
	in Vilcasmo locuturi de pace conuenerant: sed pri-		
	moribus regis francorū exacerbātibus leuitatē regis		
	Ludouici nichil ꝓfuerūt. Cōgregauerūt itaq; vterq;		
	infinitū exercitū de omni potestate sua: & alterutrū		
	castella sua muniuerūt. Cū autē rex Frācorū aliquā-		
	tas villulas in Marcia īter Medantē & Paceiū cōbus-		
	sisset: rex Henricus irritatus licet multū deferret Lu-		
	douico/Caluōmontē castrū munitissimū in quo rex		
	Frācorū cōgregauerat expēsas & victualia ad opus		
	belli & plurimas villas in circuitu illius cōbussit. quo		
	audito rex Francorū grauiter tulit & collectis viribus		
	suis latos fundos quos sanctus Audoenus habebat in		
	Vilcasmo scil; Vadū Nigasij & alias villas cōbussit.		
	¶ Andelociū etiā Burgū optimū qui erat ꝓpius bea-		
	tę marię & archiepi Rothomageñ. Nōnulla etiā quę		
	ptinebant ad ecclesiam sanctæ trinitatis Rothoma-		
	gensis vastauit sed nō defuit festinata vindicta.		
	¶ Eadē nāq; die multi de exercitu eius cū redirēt ad		
	castra siti/solis feruore/puluere/formidine deficiētes		
	expirauerūt. Sic etiā patri pridē ipius acciderat. Nā		
	initurus certamē cū Henrico seniore rege Anglorū i		
	quo inferior fuit ꝓcedēti nocte: in eodē loco hospita-		
	tus fuerat & Franci qui a ferocitate teste Valentinia-		
	no Rhomanorū īperatore vocati sunt ecclesiā beatę		
	Mariæ Andeliaci stabulū equorū suorū fecerāt. Vn-		
	alij eorū capti/alij vero vix fugā elapsi sunt.		
	¶ Mense Augusto treuię sumptę & iuratę iter reges		
	Henricū & Ludouicū vsq; ad pascha.		
	¶ Inde perrexit rex Henricus in Britāniā: & subdi-		
	dit sibi omnes Britānos etiam Leonenses.		
	¶ Nam Guihuminarius filius Henrici vicecomitis		
	Leonēsis cui⁹ filiā comes Eudo habebat: i cōiugiū		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ.dñi
	datis obsidibus submisit se regi. terrore exanimatus		
	cum videret castrum suum munitissimū combustū		
	& captū & alia nōnulla vel capta vel reddita. ¶ Cū		
	adhuc moraretur rex in Britānia/audiuit nuncium		
	de morte matris suæ Matildis imperatricis. Decessit		
	autem quarto idus Septembris Rothomagi: & sepul		
	ta est Becci.		
	¶ Thesauros infinitos pi⁹ filius distribuit eccl'is/mo-		
	nasteriis/ leprosis & aliis pauperibus pro anima il-		
	lius: fecit autem prędicta imperatrix monasterium		
	de Voto in Caletensi pago iuxta Iuliā bonam: & po-		
	suit ibi monachos Cistercienses. fecit & monasteria		
	canonicorū: vnum iuxta Cęsarisburgum/ & aliud in		
	silua de Gonfer. ad pontem etiam lapideum super		
	Secanam Rothomagensem faciendum a se multam		
	summā pecuniæ dimisit.		
	¶ Ioci⁹ archiepiscopus Turonorum recordatus est		
	cum rege Anglorū.		
	¶ Regina Alienora transfretauit in Angliā/ ducens		
	secum filiam suam Matildem.		
	¶ In vigilia natalis domini duæ stellæ igneī coloris:		
	quarum vna erat magna/altera parua apparuerūt		
	in occidente. & erant quasi cōiunctæ postea diffiun-		
	ctæ sunt: longo spacio apparere desiuerunt.		
	¶ Natus est Ioannes filius regis Anglorum.		
17	32 ¶ Ad natalē domini fuit rex Henricus Ar-	14.	1169
	genthomagi: & tenuit ibi magnā curiam in		
	noua aula sua.		
	¶ Matildis filia regis Henrici cum infini-		
	ta pecunia & apparatu maximo / ducta		
	est in Alemāniam ad sponsum suum Henri-		
	cum ducem Saxoniæ & Baioarię: quorū du-		
	catum vnum habebat ex patre suo/ & alterū		
	ex matre. Pater ipsius fuit Henricus qui fuit		
	natus ex filia Lotharij īperatoris: qui ante		
	Conradū īmperauerat. Hic Hēricus scil; iunior qui si		
	liā regis Anglorū duxit: super Paganos scil; Scla-		
	uos & Vidēlicos tātū acqsiuit q̄ fecit sibi tres ēpatus.		

Rhoa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	¶ Obijt Tericus comes Flandrēſis/cui ſucceſſit Phi		
	lippus filius eius:qui iā diu comitatū illū rexerat/cū		
	pater illius iter Hieruſalē frequentabat.		
	¶ Pictaui & Aquitani ex maiori pte/id eſt comes de		
	Marcha/comes Engolimenſiū. Hannericus de Lizē		
	nio/Robertus & Hugo frater eius de Silleio/& alij		
	multi voluerūt rebellare cōtra regē:& incēdijs & ra=		
	pinis pauperū incūbentes/ circūquaq; graſſabātur.		
	Quod rex audiēs ipiger aduolat:& eorū iſaniæ ob=		
	ſiſtens Lizen nouū caſtrū munitiſſimū cœpit/captū		
	muniuit/& villas & municipia eorū deſtruit.		
	¶ Munitis caſtellis & militibus & victui neceſſarijs/		
	relicta ibi regina cum comite Patricio Saleſbernēſi		
	auūculo Rotroci comitis Particicēſis.		
	¶ In octauis Paſchę inter Pacelum & Medantiū in		
	Normānia locutur9 cū rege Francorū/& iiurias ſuas		
	ab eo expoſtulaturus/ acceſſit. Siquidē Pictaui ad re=		
	gem Francorū venerāt:& obſides ſuos cōtra regem		
	Anglorū cuius ꝓprij erāt ei dederant. Vnde cū hinc		
	ide grādis altercatio fieret/ nec rex Frācorū obſides		
	quos cōtra iuſtitiā cepat reddere vellet: iducię datę		
	vſq; ad octa. bti Ioānis. ¶ Circa vero octauas paſchę		
	dolo Pictauēſiū occiſus eſt comes Patrici9:& ſepult9		
	eſt apud ſanctū Hylariū. Succeſſit ei fili9 natus Guil		
	lelmi comitis pontini matre comitiſſa de Vuarēna.		
	¶ Anteq̄ treuiæ date eſſent/rex Anglorū ſubmouerat		
	Eudonē vicecomitē de porrehoit:qui quatenus vm=		
	bratico noie comes vocabaī/& cui tanta bona cōtu=		
	lerat: vt ad ſeruitiū & adiutoriū ſuū veniret:quod ip̄e		
	renuit/& quidā alij de Britānis & cōfœderati: ſcil;		
	Oliuerus filius Oliueri de Dinan & Rollandus cōſo=		
	brinus eius. ¶ Rex itaq; nō imerito aduerſus eos ira		
	tus/ a capite ſcilicet ab Eudone incipiēs vaſtauit &		
	cōbuſſit eius terram: deſtructo iprimis caſtello Lo=		
	cellini quod habebat p̄cipuū, comitatū etiā de Boe=		
	rech abſtulit ei: cui9 caput eſt ciuitas Vanecēſis quā		
	rex in manu ſua cœpit. eius portū Cęſar mirificę ex		
	tollēdo collaudat i libro quē ſcripſit de bello gallico.		

Rhoa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	Dimidiū etiā Cornubiæ ei abſtulit. Obſedit etiā & ca		
	ſtellū Abrai/captū muniuit. ¶ Vaſtata igit Eudōis		
	terra/ & ad libitū ſuū redacta: ad terrā Dinanēl̄ē ap=		
	propiquās caſtrū Hedde a Gaufrido de Monte forti		
	ſibi reddit ū muniuit/ & Tintiniacū euertit. Inde Be=		
	cherel munitionē Rollandi de Dinā firmiſſimā p ali=		
	quot dies obſidēs/adhibitis machinis cępit & muni=		
	uit. ¶ Cū vero caſtrū in quo Rollādus maxime cōfi=		
	debat/quia natura & arte munitiſſimū/obſediſſet: niſi		
	breuitas termini eūdi ad colloquiū regis Francorū eū		
	vrgeret. ¶ Terra itaq; Rollandi tradita rapinis & in=		
	cendijs citra Recē flumē eadē regit in vlterioribus.		
	Nā tranſito amne per Lehū deſcēdēs/ & aliqua pfū		
	dans: monachis Leūnēſibus pepcit. Dinā vero cir=		
	cuiēs q̄dā deſtruxit/q̄dā intacta reliquit: in pago Ale		
	terſi eadē geſſit. ¶ In octauis ſancti Ioānis ventū eſt		
	ad feritatem Bernardi vbi de pace inter reges detra=		
	ctū eſt: & infecto negocio diſceſſū eſt. Nā Britones		
	ſicut & Pictaui obſides regi Frācorū dederāt: & fide		
	interpoſita pactionē acceperāt/q; rex Francorū ſine		
	ip̄is regi Anglorū non cōcordaret. Vnde & ip̄i Bri=		
	tāni cōuētibus quibuſdā Cenomanen. p quorū terrā		
	latēter trāſierūt colloquio interfuerūt.		
	¶ Munitis autē marchis ex vtraq; pte cōtinuata eſt		
	decertatio vſq; ad aduentū dñi. ¶ Rex vero Hēricus		
	caute agens / cognatū ſuū Matheū comitē Boloniæ		
	ſibi pacificauit: ſpondēs ei ſe daturū p annū maximā		
	partē pecuniæ pro calūnia relaxāda comitatus Mo=		
	ritonij. Habebat enim filiā regis Stephani qui fuerat		
	comes Moritonij. ¶ Cū autē idē Mattheus ad auxi=		
	liū regis Anglorū veniret: Ioānes comes Pontini nō		
	pmiſit eū tranſire per terrā ſuā. vnde neceſſitate co=		
	gente / nauali ſubuectione ad regē multis expeditis		
	militibus acceſſit. Quod rex audiens rogatu eiuſdem		
	Matthei cū bellico apparatu in terrā Ioannis perre=		
	xit: & Iuniacenſē pagū vulcano tradēs/ quadraginta		
	& eo amplius cōburēs villas/voluntati ſuę ſatiſfecit.		
	¶ Rex Frācorū veniēs latēter ad quoddā municipiū		

Rhõa.	Francorũ	Anglorũ	Añ. dñi
		Normãniæ cognominatũ Cheſuebrut/illud cõbuſſit & quatuor milites in eo cœpit. Quo cõperto/rex Angliæ illũ inſequutus eſt: multos cœpit milites/inter quos etiã ſeneſcallũ Philippi Flandrenſiũ comitis aduncatus eſt. Tradidit etiam caſtellũ Hugonis de Nouocaſtello flammis & incẽdijs vocatũ Bruſroles vt cõbuſtũ nomẽ ex re haberet. hoc etiã fecit Nouocaſtello per milites ſuos/ipſo tamẽ abſente. ¶ Vaſtata eſt ſimiliter terra comitis Particeñ. ex maiore parte ipſo agente. ¶ Venit ad curiã regis Hẽrici Anglorũ/Saxonũ & Baiocorũ dux Henricus gener eius: & magnis ab eo honoratus muneribus/in ſua rediit.		
18	33	¶ Henricus egit natale dñi Argentomagũ.	15	1170
		¶ In Epiphania dñi cõcordati ſunt rex Francorũ & rex Anglorũ.		
		¶ Henricus filius regis Anglorũ fecit homagiũ regi Francorũ ſocero ſuo de Andegauẽſi comitatu & de Cenomanẽſi/& de ducatu Britãniæ quẽ rex cõceſſit eidẽ genero ſuo. Nam de Normãnia ei fecerat ante homagium: & cõceſſit ei rex Francorũ vt eſſet ſeneſcallus Franciæ quod pertinet ad feudum Andegauenſem.		
		¶ Richardus filius Henrici regis Anglorũ fecit homagiũ regi Francorũ de ducatu Aquitanię.		
		¶ In purificatione beate Mariæ fuit filius regis Anglorũ Pariſius: & ſeruiuit regi Francorũ ad menſam vt ſeneſcallus Franciæ. Hanc ſeneſcalciã vel (vt antiquitus dicebatur) maioratũ domus regiæ/Robertus rex Francorũ dedit Gaufrido Griſogonella comiti Andegauenſi propter adiutorium quod ei impendit contra Ottonẽ imperatorẽ Alemanniæ. dedit etiã ei quicquid habebat in epatu Andegauenſi.		
		¶ Poſtea vero cum Gaufridus comes Particenſis & Dauid comes Cenomanenſis eſſent rebelles ei Roberto regi Francorũ/prędictus rex Gaufrido Griſogonella ferente ſibi auxiliũ obſedit munitionẽ Moritoniæ & cępit: & quia Dauid comes Cenomanenſis		

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	euocatus a rege ad eum venire contempſit: dedit rex Gaufrido Griſogonella homagium illius & ipſam ciuitatem & quicquid habebat in epiſcopatu Cenomanenſi.		
	¶ Henricus filius regis Angliæ fecit homagium Philippo filio regis Francorũ.		
	¶ Henricus rex Anglorum locutus eſt cum Ludouico rege Francorum apud ſanctũ Germanũ in Leia.		
	¶ Gaufridus filius regis Anglorum fecit homagium Henrico fratri ſuo de ducatu Britanniæ iubente patre eorum.		
	¶ Rex Henricus perrexit in quadrageſima Vualconiam: & deſtructis multis caſtellis quæ contra eum erant vel munitis/comites Engoliſmenſiũ & de Marcha ſibi pacificauit: & multos alios qui non erant tanti nominis.		
	¶ Gaufridus filius regis Anglorum menſe Maio venit Rhedonis & Stephanꝰ Rhedoñ. & Aulbertus Aletenſis epiſcopi/& Robertus abbas ſancti Michaelis de Monte/& aliæ religioſæ perſonę/receperũt eum cum ſumma veneratione in eccleſia ſancti Petri. Ibi accepit hominia baronum Britanniæ.		
	¶ Rex Henricus fecit foſſata alta & lata inter Franciam & Normanniã ad predones arcendos.		
	¶ Menſe Auguſto pacificatis fere omnibus in Pictauenſi pago/Vuaſconia Henricus rex venit in Normanniam: & euocati Britanni properauerunt ad eum.		
	¶ Calina ciuitas Siciliæ terrę motu concuſſa & proſtituta eſt: & multi in ea perierunt.		
	¶ Combuſta eſt Fiſcanenſis eccleſia quarto calendas Iulij: quarta feria poſt octauas pentecoſtes.		
	¶ Rex henricus fecit caſtrum munitiſſimum/& Burgum pergrande iuxta Gahiam de Malafre: quod vocatum eſt Bellueeieiz. ¶ Cum Rogerius Malabranchia dolo cœpiſſet: vrbem Bitrienſem quam ciues ipſius contra eum tenebant omnes tam viros quã		

Rhōa.	Francorum.	Anglorū	Añ. dñi
	mulieres / vel ſuſpendio vel alio tormento morti		
	tradidit: & nouis habitationibus illam inhabi=		
	tandam tradidit. Siquidem prędicti ciues dominum		
	Vuillelmū trencheuel patrem Rogeri malebranche,		
	in quadam eccleſia cum filio ſuo paruo crudeliter		
	occiderant.		
	¶ Rex Henricus fecit molendina & piſcatorias An=		
	degauis in flumine Meduane. Cū Vuillelmus goeth		
	obiſſet in itinere Hieruſalem: & comes Theobaldus		
	vellet habere in manu ſua montē mirabilē & alias		
	firmitates quę fuerāt Vuillelmi goeth: de quibus ſai=		
	ſitus erat Herue⁹ de Vieñ. qui habebat in coniugio		
	primogenitā filiā Vuillelmi goeth/natā ex vna ſoro		
	rū comitis Theobaldi/ videns prędictus Herueus ſe		
	nō poſſe reſiſtere comiti Theobaldo/cū rex etiā Frā=		
	corū adiuuaret: partē comitis Theobaldi vtpote ſo=		
	roriſ eius idē Herueus intercurrēte magna pecunia		
	& quibuſdā pactionibus/ tradidit Henrico regi An=		
	glorū montē mirabilē & aliud caſtrū ſc3 ſanctū Anla		
	nū in Biturico. Vnde diſcordia redintegrata eſt iter		
	regē & comitem.		
29	24	¶ Ad natale dñi fuit rex Hēricus in Britānia	16	1171
		apud Nānetū: Robertus archidiacon⁹ Nāne		
		ti cōſenſu regis factus eſt ep̄s Nāneti poſt Ber		
		nardū auūculū ſuū. In quadrageſima exceſſit mare		
		limites ſuos: vnde meſſes q̄ ꝓpe illud ſeminatę erāt		
		in multis locis pierūt a fluctibus abſorptę.		
		¶ Oſſa cuiuſdā gigātis in Anglia p Alluuionē dete=		
		cta ſunt: cui⁹ corpis lōgitudo (vt ferūt) ſ5o pedū erat.		
		¶ In eadē quadrageſima trāſſretauit rex Hēricus in		
		Angliā nō tamē ſine diſcrimie. Submerſo ī mari Giſ=		
		leberto Abrinceñ. Fulcopaienel qui habebat primo=		
		genitā ſororē eius ſucceſſit el. ¶ Vicecomites p An=		
		gliā qui exactionibus & rapinis populū afflixerāt: a		
		rege correcti ſunt. ¶ Poſt Pentecoſtem rex Henri=		
		cus euocato filio ſuo Henrico in Angliam fecit eum		
		coronari in regem cum magna cleri populiq̄ lętitia		
		Lūdoñ. apud Vueſtimoſt3. Hūc inūxit Roger⁹ archi=		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	ep̄s Eboracēſis Nam Thomas Cantuariē. circa mare		
	per cōtinuū fere ſexenniū in Galliis morabat. Huic		
	cōſecrationi iterfuerūt Gillebert⁹ Lundonēſis/Goce		
	lin⁹ ſaleſberū Valterus Roſeñ. Ricardus Ciſtreñ. Bar=		
	tholomeus exoneñ. Hugo dunclineñ. ep̄i/Rogerus		
	Vingornieñ. ¶ In Normānia morabat Hēricus Vin		
	gornieñ. & Guillelmus Noruinceñ: in īfirmitate pre=		
	pediti nō affuerūt. Nam Ardelulfus Carlineñ. & Ro=		
	bertus hereforden. & Robertus bateñ. & Robert⁹ li=		
	coleñ. et Hil. ciceſtreñ. et Nigellus Elieñ. ep̄i dormie		
	rant in dño: & adhuc cathedrę eorū vacabant: inter=		
	fuerūt vero de Normānia Hēricus Baioceñ. et Roge		
	rius Sagieñ ep̄i: qui cū eo venerant in angliā. Quidā		
	moleſte ferunt q̄ archiep̄s eboraceñ. vnxerit in Re=		
	gem Hēricum iuniorē: ſed nouerit q̄ primus Vuil=		
	lem⁹ qui Angliā armis ſubegit/ab Alueredo religio=		
	ſiſſimo viro eboracēſi archiepo inunctus et ſacratus		
	eſt. Cantuarieñ. archiep̄s ītra inſulā Britānie manēte		
	ſtigando ſcil3 a papa excommunicato.		
	¶ Margarita filia regis Frācorum vxor Henrici iu=		
	nioris regis ī Angliā tranſiit: nec tūc tñ fuit coronata		
	quia rex iam coronatus erat: et ep̄i diſceſſerant.		
	¶ Ioannes comes Auceñ. moritur: & ſucceſſit ei filio⁹		
	ei⁹ Henricus quē genuerat ex filia Vuillemi de albi=		
	nero quē vocāt comite3 de Arundel Hic duxit Elixā		
	reginā relictā Henrici ſenioris regis Anglię: ex qua		
	genuit Vuillemū primogenitū ſuum ex godefrū: et		
	iſtā comitiſſam vxorē Ioannis comitis auceñ. de quo		
	ſermo eſt ¶ In die apoſtolorū petri et pauli terremo=		
	tus horribilis factus eſt ī tranſmarinis partibus: quo		
	corruit ciuitas tripolis pars Damaſci Antiochie plu=		
	rimū Agareni etiā nō fuerūt expertes hui⁹ tribula=		
	tionis. Nam halapre que eſt caput regni Loradin et		
	q̄dā alię ciuitates Sarracenoꝝ nō euaſerūt hāc peſtē.		
	¶ Mortuo Vuillemo comite Niuernēſi vltra mare/		
	Marhei fratrū Philippi comitis Flādreñ. comes Bo=		
	lonię duxit vxorē eius ſororē ſcilicet comitiſſę Flādrē.		
	Hij itaq̄ duo fratres duas duxerunt ſorores filias		

Rhō.	Francorū	Anglorū.	Añ. dñi
	Rodulphi comitis Viromādorū neptes Alienoræ re=		
	ginæ Anglorū ex sorore calide agentes: in retinēdo		
	terrā Radulphi de Parrona per quēlibet fratrū. Hic		
	Mattheus prius habuerat filiā regis Stephani/ & su=		
	sceptis ab ea duabus filiab⁹ rediit ad religionē vnde		
	in vita recesserat. ¶ Circa Augustū rex Henricus re=		
	diit in Normāniā/ relicto Henrico iunsore ī Anglia.		
	Rex Henricus fecit pacē inter comitē Theobaldū &		
	Herueū de Vieñ. ¶ Mense Septēbris rex Henricus		
	īfirmatus est pene ad mortē apud Morā de Ger: sed		
	miseratione diuina & supplicatione seruorū dei qui=		
	bus se humiliter cōmendabat/ sopita aduersa valitu		
	dine sanitatē refouit. ¶ Egidi⁹ Rothomageñ. archidia		
	conus electus est ad ēpatū Ebroicensem: Richardus		
	archidiaconus Cōstanciēsis ad Abricatensem.		
	¶ Alienora filia regis Anglorū Henrici ad Hispaniā		
	ducta est: & ab Anifruso īperatore solēniter despōsa=		
	ta. Huius īperatoris illa pars Hispaniæ (quę castel=		
	la vocat) regnū est. Huius īperij caput ciuitas Tolle		
	tū est. Prędicto regi ꝓpter infirmā ætatē (nondū enī		
	adimpleuerat quidecī ānos) aduersantur duo reges:		
	Feruādus Gallīciæ patru⁹ eius & Anifrusus Nauarrię		
	auūculus eius. ¶ Mortuo Roberto filio Roberti co=		
	mitis Cloecestrie/ dederat etiā ante idē rex Hugoni		
	comiti Cestriæ cognato suo filiā comitis Ebroicensis		
	cognatā suā ex parte patris sui.		
	¶ Vrbs Cenomaneñ. flagrauit īcēdio. Cella sancti Vi		
	duli cōbusta est: sed deo adiuuāte in melius restau		
	rata est. ¶ Hēricus rex Anglorū prexit causa orōnis		
	ad Rocā Amatoris: qui locus ī Cadulceñ. pago mō=		
	tanēis & horribili solitudine circūdat. ¶ Dicūt quidā		
	ꝙ beatus Amator famulus beatę Mariæ & aliquādo		
	baiulus & nutricius dñi fuit & assumpta pissima ma		
	tre domini ad ethereas mansiōes ipe Amator ꝑmo=		
	nitus ab ea/ ad Gallias trāsfretauit: & in prędicto lo=		
	co vitā eremiticā transegit. Quo trāseūte/ & in introi		
	tu oratorij beatę Marię sepulto/ locus ille diu igno=		
	bilis fuit excepto quod vulgo dicebat: ibi beati Ama		

Rhō.	Frācorum	Anglorū	Añ. dñi
	toris corpus requiescere: licet ignoraret vbi esset.		
	¶ Anno ab incarnatōe domini 1166/ quidā idigena		
	huius regiōis ad extrema venīs/ ꝑcepit familię sue		
	diuina forsitā inspiratiōe vt in introitu corporis sui		
	glebā sepelirēt. Effossa itaq; terra corpus beati Ama=		
	toris integrū reperit: & in ecclesia iuxta altare positū		
	integrū/ illud pegrinis ostendūt & ibi fiunt miracula		
	multa/ & antea inaudita per beatā Mariā. Ad hunc		
	ergo locū (vt diximus) rex Henricus cā orōnis veni=		
	ens quia appropinquabat terre inimicorū suorū cō=		
	gregata multitudine armatorū tam equitū q̄ peditū		
	ad orōnem prexit munitus sicut ad pręliū: nulli malū		
	inferens/ oībus & maxime paupibus in elemosinis		
	largiter ꝓuidens. ¶ Thomas Cantuarieñ. archiep̄s		
	transfretauit in Angliā. ¶ Stephanus comes de San=		
	ceorre frater comitis Theobaldi prexit Hierusalē: fe=		
	rens secū pecuniā quā rex Frācorū Ludouic⁹ fecerat		
	colligere in adiutoriū Hierosolymitanę ecclesiæ.		
	¶ Odo dux Burgūdiæ nepos eius perrexit cū eo.		
20	35	¶ Ad natale fuit rex Henricus ad Bur iuxta	17	1172
		Baione. ¶ Annus millenus cētenus septuage		
	nus/ primus erat primas quo ruit ense Thomas.		
	¶ Quīta dies natalis erat/ flos orbis ab orbe Pellitur:		
	& fructus incipit esse poli.		
	¶ Agareni cum multis milibus armatorū venerūt ab		
	Africa in Hispaniā.		
	¶ Hamo ep̄s Leonēsis crudeliter ꝑ consiliū vt dicunt		
	Guihomari fratris sui vicecomitis Leonēsis & iunio=		
	ris Guihomari nepotis sui occisus est.		
	¶ Conanus dux Britāniæ moritur: & tota Britānia		
	& comitatus de Gippeuuis & honor Richemūdię ꝑ		
	filiā comitis Conani quæ desponsata erat Gaufrido		
	filio regis in dominio regis Henrici transierūt.		
	¶ Hannerdus abbas sancti Audoeni moritur.		
	¶ Henricus rex venit in quadragesima ad Pontē vr=		
	son. & ibi ꝑ quindecī fere dies demoratus est: hoc etiā		
	fecit in rogationibus & in Pentecoste cum Guiho=		
	marus venit ad eum/ & reddidit se ei & sua castella		

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	perterritus multitudine militũ et aliorũ armatorum		
	quos rex illo direxerat ad eũ cõprimẽdũ nisi regis vo		
	luntati obediret. ¶ Sequenti ãno canonizatus est sã=		
	ctus Thomas a papa Alexandro. & pręceptum fuit vt		
	natalis eius/dies festiuus ab oĩbus celebraretur ma=		
	xime ab Anglis. ¶ Castrũ Põtisyrsoñ. combustũ est		
	¶ Vrbs Noruuici9 similiter cõbusta est cũ episcopali		
	ecclesia & officinis monachorũ. ¶ Hũbertus comes		
	Morieunt misit abbatẽ sancti Michaelis de dusa ad		
	Hẽricũ regẽ Anglie pro ponendo matrimonio inter		
	Ioãnem filiũ regis et filiã suam: offerens ei totã terrã		
	suam. Fuit enĩ idem comes filius Amati comitis/et		
	ditissimus in possessione vrbiũ et castellorum: nec ali=		
	quis potest adire Italiã nisi per terrã ipsius.		
	¶ Theobaldus comes Carnoteñ. plures Iudeorũ qui		
	Blesis habitabant igni tradidit. Siquidẽ cũ infantẽ		
	quendã in solẽnitate paschali crucifixissent ad oppro=		
	brium Cristianorũ: postea in sacco positũ in fluuium		
	Ligerim proiecerũt. Quo inuento/eos conuictos de		
	scelere vt supra diximus igni tradidit exceptis illis		
	qui fidẽ Christianã receperunt Hoc etiã fecerunt de		
	sancto Vuillelmo in Anglia apud Norethuiz tẽpore		
	Stephani regis/ quo sepulto in ecclesia episcopali		
	multa miracula fiunt ad sepulchrũ eius. Similiter fa=		
	ctum est de alio apud Glouescestrũ tẽpore Hẽrici re=		
	gis secundi. Sed et in Francia castello quod dicit Põ=		
	tizare de sãcto Ricardo impij iudei similiter fecerũt:		
	qui delatus Parisius in ecclesia sepultus multis mira=		
	culis coruscat & frequẽter vt dicitur faciunt hoc in		
	tempore paschali: si oportunitatem inuenerit.		
	¶ Obit Vuillelmus Talauacius comes pontini: et		
	successit ei Ioãnes nepos suus in comitatu Pontini ex		
	guidone primogenito suo. In terra vero quã tenebat		
	de rege Anglię in Normãnia et ĩ Cenomaneñ. pago		
	successit ei Ioãnes comes filius eius. Itẽ duxit filiam		
	comitis Helye fratris comitis Gauffridi Andegaueñ.		
	et ducis Normãnorũ. ¶ Rex Henricus senior fecit		
	inuestigari per Normãniã terras quas rex Hẽricus		

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	auus eius possidebat die qua obijt. fecit etiam inquiri		
	quas terras & quas siluas et q̃ alia dominia barones		
	et alij hoies occupauerant post mortẽ regis Henrici		
	aui sui: & hoc modo fere duplicauit reddit9 ducatus		
	Normãnie. ¶ Riz rex Vualẽsiũ pacificatus est cũ rege		
	Anglorũ Henrico. ¶ Rex Oenus auũculus eius prę=		
	terito ãno obierat: et filij eius regi Henrico subditi		
	sunt. ¶ Margarita vxor iunioris regis Hẽrici trans=		
	fretauit in Normanniã. ¶ Mense Iulio rex cõgrega=		
	uit baron es suos apud Argẽtoniũ: & cũ ibi tractare=		
	tur de profectione sua in Hibernią legati comitis ve		
	nerũt ad eũ dicentes ex parte comitis q̃ traderet ei		
	ciuitatẽ Dunelinã & Vualtrefordią & alias firmitates		
	quas habebat causa vxoris suę quę fuerat filia regis		
	Duneling/ qui iã obierat. rex itaq; audito hoc nũcio		
	mandauit comiti q̃ traderet ei terrã suã in Anglia et		
	Normãnia: et planã terram in Hibernia: quã acce=		
	perat cum vxore sua. Et concessit ei vt esset conesta=		
	bilis vel seneschallus totius Hibernię.		
	¶ Venerabilis Henricus epũs Vuintonieñ. et abbas		
	glastroñ. decessit in fata: iste scilicet epũs multa bona		
	fecit ecclesie Vuintonieñ. in ornamentis auri & ar=		
	genti & sericarũ vestiũ. Diuitias etiã suas ecclesiis		
	& pauperibus larga manu distribuit.		
	¶ Ad augmentũ etiã virtutũ suarum per aliquãtulũ		
	tẽpis ante mortẽ suam lumie corporali priuat9 fuerat		
	¶ Mense Augusto: rex transiuit in Angliã & aggre=		
	gatis tam militib9 quã sumptibus quę ad tantã ex=		
	peditionẽ necessarie erãt: vigilia beati Lucę euãge=		
	listæ transiuit in Hiberniã q̃ autẽ prospere transfre=		
	tauit/applicuit/receptus sit/litterę quas ad regẽ Hẽ=		
	ricum filium suum misit indicant.		
21	36 ¶ Henricus rex iunior ad natale fuit ad Bur	18	1173
	iuxta Baioc: & quia tũc primũ tenebat curiã		
	in normãnia: voluit vt magnifice festiuitas		
	celebraretur. Interfuerũt epi/abbates/comites		
	barones/& multa multis largitus est.		
	¶ Et vt appareat multitudo eorũ qui ĩterfuerunt: cũ		

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	Vuillelmus de ſancto Ioãne Normãniæ ꝓcurator/ &		
	Vuillelmus filius Hamonis ſeneſcallus Britãniæ qui		
	venerat cũ Gaufrido duce Britãnię dño ſuo/comede		
	rent in quadã camera/ꝓhibuerũt ne quis miles come		
	deret in eadẽ camera qui nõ vocaretur Vuillelmꝰ:&		
	electis aliis de camera remanſerũt centũ & decẽ mi		
	lites qui omnes vocabãtur Vuillelmi exceptis pluri		
	mis aliis eiuſdẽ nomis qui comederũt i aula cũ rege		
	¶Henricus dux Saxonũ & Baiaorũ gener Henrici		
	regis Anglorũ prexit Hieruſalẽ cũ magno comitatu		
	militũ:& magna ibi icepiſſet & pfeciſſet forſitã ince		
	pta/niſi rex & tẽplarij obſtitiſſent. Theſauros tamẽ		
	quos ſecũ portauerat larga manu diſtribuit paupibꝰ		
	& eccleſijs ſanctę terrę. ¶Poſt paſcha rex audiẽs du		
	os legatos Albertũ & Theodericũ ex parte dñi pape		
	A. ad ſe miſſos ꝓ cauſa pię memorię Thome quondã		
	Cãtuariẽſis archiepi cũ eſſet in Hibernia/citiſſime ve		
	nit de Hibernia in Angliã/de Anglia in Normãniã:		
	& ꝑmiſſis ab eo honorabilibus pſonis/locutus eſt cũ		
	eis. Primo Sanigueij/poſtea Abricẽſẽs/tertio Cado		
	mi: vbi cauſa illa finita eſt: ſicut litterę publicę teſtãt		
	q̃ inde factę ſunt & a multis pſonis q̃ illuc cõuenerãt		
	retinẽtur. ¶Rex Henricus locutus eſt cũ rege Fran		
	corũ & miſit filiũ ſuũ regẽ iuniorẽ in Angliã vt Mar		
	garita filia regis Francię vxor eius cõſecraret in re		
	ginã. Hanc inunxerũt ex cõſilio regis Frãcię/Rotro		
	dus archiepus Rothomagẽſis/& Egidius epus Fbroi		
	cẽſis:& coronauerũt regẽ & vxorẽ eius.		
	¶Circa feſtũ ſancti Michaelis cõgregauit rex epos Normã		
	nię & Britãnię/& venit ipe & legati Abrinceñ. tracta		
	turi de eccliaſticis negocijs:ſed obſiſtẽte regis ifirmi		
	tate parũ ꝓfecerũt. Huius cõuentus cauſa venerũt		
	vſq; ad montẽ ad nos honorabiles pſonę multę:iter		
	quas fuerũt religioſiſſimi viri dñs Stephanꝰ Clunia		
	cẽſis/& dñs Benedictꝰ Cluſinus abbates mutua vice		
	ſocietatẽ ſuã nobis & ſibi noſtrã ipendimꝰ: ſicut litte		
	rę eorũ q̃ a nobis habẽtur/& noſtrę q̃ ab ipis aſporta		
	tę ſunt teſtificãtur. Hoc etiã fecerat nobis pię mẽorię		

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	Vuillelmꝰ Vizeliacẽſis abbas in capitulo Vizeliacen.		
	& cũ his tribus eccliis ſcilz Cluniacen. Duſenſi Vize		
	liacen. habemꝰ ſpiritualẽ ſocietatẽ & multũ nobis &		
	illis placentẽ. ¶Circa feſtũ ſcti Martini venit iunior		
	rex cũ vxore ſua de Anglia:& locuti ſunt cũ rege Frã		
	corũ ipe apud Giſorz/ipſa vero apud Caluũ montẽ/		
	quos res lętiſſime ſuſcepit ſicut filios ſuos.		
22	37 ¶Rex Henricus cũ regina Alienora egit na	19	1174
	tale domini apud Chinonũ regaliter: iunior		
	vero rex cũ vxore ſua Margarita eãdẽ feſtiuitatẽ apd		
	Bonãuillã celebrauit. Exinde ſequutus eſt patrem		
	ſuũ in Andegaueñ. pagum moraturũ in illis ptibus		
	vſq; ad purificationẽ beatę Marię quando rex debe		
	bat loqui cũ rege Arragoñ. & cũ comite de Morięna		
	& cũ comite de ſancto Egidio pro cauſa Tholoſæ.		
	¶Vuillelmꝰ abbas Radingis/factus eſt epus Burdegalẽſis.		
	¶Comes de ſctõ Egidio pacificat cũ rege Angliæ de		
	Tholoſa facto ibi homagio & Richardo filio ſuo du		
	ci Aquitanorũ. Promiſit ei ſe daturũ equos magni		
	ꝑcij quotãnis q̃drageſimę. Et ſi neceſſe habuerit in		
	ueniet ei vnoquoq; ãno ad ſeruitiũ ſuũ p 40 dies cẽ		
	tũ milites. ¶In q̃drageſima quia rex Hẽricus ſenior		
	remouerat a cõſilio & famulatu filij ſui Aſculfum de		
	ſctõ Hylario & alios eqtes iuniores: ideo ille iratus receſſit a		
	pre & venit Argẽtonũ & receſſit ide noctu pgẽs ad regẽ Frã		
	corũ neſcientibꝰ miſtris ſuis quos pater ſuꝰ ſeruitio ſuo depu		
	tauerat. Quẽ ſequutus eſt comes Roberti belleti reli		
	quẽs caſtella ſua ſine cuſtodibꝰ: q̃ rex Hẽricus occu		
	pauit. Comes etiã Ceſtrię Hugo a ſctõ Iacobo Galli		
	cieñ. rediẽs ſequutus eſt eũ & Vuillelmꝰ Patric ſenior		
	& tres filij eiꝰ & multi alij minoris nois. Quorũ oim		
	domos & virgulta & ſiluas rex euertit. Siliter regina		
	Alienora & filij eius Richardus comes Pictaueñ. &		
	Gaufridus comes Britãniæ alienati ſunt ab eo.		
	¶Feria 4 ãte cenã dñi prior Cãtuarieñ. & alię pſonę		
	honeſtę venerũt ad ſanctã Barbarã in epatu Lexo		
	uieñ. ad regẽ Hẽricũ & ad legatos Rhõanos Albertũ & Theo		
	dericũ & elegerũt Rogerũ abbatẽ Becci ad archiepatũ Cãtuariẽſẽ.		

Rhõa.	Frãcorum	Anglorũ	Añ. dñi
	Illevero prętẽdens infirmitatẽ ſuã/ noluit acquieſcere		
	electioni eorũ. Qui inde redeũtes in Angliã/ cõuo=		
	catis epis & alijs religioſis perſonis elegerũt iarchi		
	epm priorẽ de Dituria monachũ ſuũ Richard⁹ etiã		
	archidiacon⁹ Pictaueñ. elect⁹ eſt ad epiſcopatũ Vin=		
	ton. Gaufridus filius regis Henrici naturalis archi=		
	diacon⁹ Lincoliẽ. ad Lincoliẽ. Gaufrid⁹ lidel archi=		
	diacon⁹ Cantuariẽſis: ad Ellenſẽ. Robert⁹ foliot ar=		
	chidiaconus Lincolieñ. ad Herefordeñ. Radulfus		
	Lõbardus archidiacon⁹ Saleſber. ad Bateñ. Gocel=		
	mus decanus ciſtreñ. ad ciſceſtreñ. ¶ Poſita aũt die		
	qua cõſecrareť elect⁹ Cantuarieñ. & cõſecraret eque		
	alios electos/ i generali cõuẽtu epiſcoporũ & aliorũ		
	qui cõuenerãt: prior Cãtuarieñ. pretulit literas Hẽ=		
	rici iunioris regis in quib⁹ dicebat eos nõ eſſe ſacrã=		
	dos. Et ſiquis imponeret eis manus inuitabat eũ ad		
	audientiã dñi pape. Et ita infecto negotio receſſerũt		
	vnuſquiſq; ad propria.		
	¶ Prior Vuintoñ. factus eſt abbas Glaſtonię.		
	¶ Poſt paſcha Bernardus de feritate vertit ſe et ca=		
	ſtellum ſuũ regi iuniori. ¶ Similiter galerandus de		
	Ibera/ Goſcelinus criſpinus: Giſlebert⁹ de tegularijs		
	Robertus de mõte forti Radulph⁹ de fale/ Gauffri=		
	dus de leȝenoñ. Hugo de ſãcta maura/ & epus filiꝰ		
	et Vuillelmus camerari⁹ veniens de Anglia.		
	¶ Philippus comes Flandreñ. cepit caſtrum de am=		
	bunarę: & in eodẽ comitẽ Vuillelmũ domin ũ ipſius		
	caſtri & comitẽ Simonẽ inde comes anceñ. Henrico		
	ſubdidit ſe: & caſtella ſua regi iuniori & comiti Flan		
	drię. ¶ Poſt feſtũ ſancti Ioannis rex Francorũ Lu=		
	douicus coadunatis baronibus ſuis ex omni regno		
	ſuo obſedit caſtrũ Vernoliũ fere per vnũ mẽſem: in		
	quo exercitu vt dictũ eſt a nõnullis fuerũt vii. milia		
	militũ. excepta reliqua multitudie quibus reſiſterũt		
	viriliter Hugo de laci/ et Hugo de bello campo co=		
	neſtabilis ipſius caſtri et milites eis ſubditi cum bur=		
	genſib⁹. ¶ Iunior regis Hẽricus & Philippus comes		
	Flãdrẽ. et Mathe⁹ frater ei⁹ comes Boloñ. obſederũt		

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	nouũ caſtrũ quod dicit Dringurtũ cũ magno exercitu		
	cui caſtro p̃erãt dñs Bardulfus & Thomas eius fra=		
	ter. Qui cũ vidiſſẽt ſe nõ poſſe reſiſtere crebris aſſulti=		
	bus eorũ & ſuffoſſioni murorũ acceptis inducijs pre=		
	xerũt ad regẽ Angliæ dñm ſuũ nũciantes ei q̃ nõ po		
	terãt reſiſtere viribus inimicorũ. Quare conceſſit eis		
	rex vt caſtrum redderent comiti Flandriæ.		
	¶ Matthe⁹ comes Boloñ. frater Philippi comitis Flã		
	drenſis ex vulnere quod accepit in obſidione caſtri		
	de Dringurto mortuus eſt. vnde comes Flandrię fra		
	ter eius dolens/ accinxit militaribus armis Petrũ fra		
	trẽ ſuũ qui electus erat ad epatũ Cameraceñ.		
	¶ Tertio idus Auguſti vir religioſiſſimus dñs Ste=		
	phanus abbas Cluniaceñ. viã vniuerſę carnis ingreſ=		
	ſus eſt: & ſucceſſit ei Radulphus prior de Caritate cõ		
	ſobrinus comitis Theobaldi. ¶ Obit etiam Rogerus		
	comes de Clara cui ſucceſſit Vuillelm⁹ filius eius qui		
	ducit filiã ſcȝ ducis Gloeceſtriæ. ¶ Rex Henricus cõ=		
	tracto magno exercitu tã equitũ q̃ peditũ venit Bri=		
	tollũ: volẽs hoibus ſuis in Vernolio a rege Francorũ		
	Ludouico obſeſſis ferre auxiliũ. Quod cũ rex Fran=		
	corũ audiſſet vſus cõſilio ſapientiũ a caſtro receſſit:		
	relicta multa parte ipedimentorũ & victualiũ.		
	¶ Rex Henricus cõuocatis baronibus Britãnię/ exe=		
	git ab eis ſacramentũ ſuæ fidelitatis. Quod cum alij		
	vtcũq; obſeruarent: Radulphus de Fulgerijs infide=		
	liter agens/ vocatus a rege: parere noluit. Sed caſtel=		
	lũ de Fulgerijs quod ipe rex prius deſtruxerat. cępit		
	reędificare. Quod audiẽs Aſculfus de ſancto Hylario		
	& Vuillelm⁹ Patric/ & tres filij ſui læti effecti: p diuer		
	ticula venerũt ad eũ. ¶ Comes etiã Ceſtriæ & comes		
	Eudo ſequuti ſunt eos. ¶ Cũ rex Anglię Hẽricus mi=		
	ſiſſet Brebenſones ſuos ad deuaſtandũ terrã Radul=		
	phi de Fulgerijs & hoc ex magna parte feciſſẽt: ma=		
	gna pars eorũ qui victualia ad exercitũ deferebant/		
	cũ nõ haberẽt ducẽ neq; ꝓtectorẽ occiſa eſt inter ſã=		
	ctũ Iacobũ & Fulgeriũ a militibus Radulphi de Ful		
	gerijs. ¶ Radulphus de Fulgerijs caſtrũ ſãcti Iaco=		

bi tradidit incendio: similiter castrū Tilioli.
¶ Rex Henricus latenter veniens Fulgeriū vt interciperet Radulphū: audito eius aduentu fugę petijt remediū. predā tamē tantā q̄tam aliquis in nostro vix viderat rege homines ceperūt. Siquidē Radulphus de Fulgerijs pręcepit hoībus de omni terra sua/ q̄ equos & armenta & pecudes & oēm substātiam suā ducerēt in suā forestā. Sed anteq̄ intrarent nemoris latibula ab īimicis ītercepti sunt: & oīa sua amiserūt. ¶ Radulphus de Fulgerijs delinitis custodibus p̄cio & p̄cibus qui custodire debebāt castrū de Ciniburco & ciuitatē Dolēsem ad opus regis Anglię cępit illas munitiōes. Quod audiēs rex misit Brebēsones suos & quosdā de militib⁹ suis ad eorū auxiliū si necesse haberet. Quibus obuiauerūt comes Cestrię Radulphus de Fulgerijs/ Asculfus de sancto Hilario Vuillelm⁹ Patric/ & vniuersi milites de terra Radulphi de Fulgerijs cū magna multitudie peditū. Qui quasi in momēto dispsi milites se fugę tradiderūt: & multi de plebe occisi sunt.
¶ Comes vero Cestriæ & Radulphus de Fulgerijs & 60 milites cū eis cū nō possent effugere/ quia īimici eorū obstruxerāt viā fugiēdi: incluserūt se in turri excepto Asculfo de sancto Hilario & Vuillelmo Patric & quibusdā alijs. qui capti/ ducti sūt ad Pontēvrsoñ. Itaq; obsessa est turris Doli a Brebēsonibus & militibus regis & plebe Abrincatina.
¶ Comes vero Eudo cū venisset de Francia/ noluit morari cū Radulpho de Fulgerijs: sed abijt in Porroet & firmauit castellū Goscelini & cępit castellū Ploasmel. In sequēti opere potest videri ꝓbitas/ industria & agilitas regis Angliæ Henrici. Audiuit nunciū de obsessione turris Doli cū esset Rothomagi nocte p̄cedēte diē mercurij: Ip̄o vero die mercurij cū iā lux esset recessit a Rothomago & venit Dolū sequēti die circa tertiā & obsedit turrim. Et cū p̄parasset machinas ad turrē capiendā: inclusi sibi ꝓuidētes/ reddiderūt turrim & se ad voluntatē regis. Inde rex misit eosdem per firmitates suas vt ibi custodirētur. Quosdā vero

acceptis obsidibus secū retinuit sub libera custodia.
¶ Comes Robertus de Leecestria volēs turbare regnū Anglię/ ip̄e & vxor ei⁹ & Hugo de Nouocastello cōsobrinus eius cū multis militibus trāsfretauit in Angliā. Sed interceptus ip̄e & vxor eius & Hugo de Nouocastello/ capti sunt a fidelibus regis iuxta sanctū Edmundū & custodię traditi. Et multi Flandreñ. ibi occisi sunt: & multi alij capti & occisi. Et forsitan ideo quia rapinā exercuerāt in terra sancti Edmūdi regis & martyris. ¶ Radulph⁹ de Fulgerijs dedit obsides regi Angliæ pro se filios suos Viell'. & Vuillel'. ip̄e vero nullaten⁹ acquieuit vt se potestati regis traderet/ sed fugiēdo per nemora delitescit.
¶ Gaufridus de Poentio & bonus abbas de Rugeio & alij exhęreditati de Media & de Andegaueñ. pago/ & Radulphus de Haia Normānus de nemoribus infestāt terrā regis carētes munitiōib⁹ castellorū. Siquidē Brebēsones regis q̄rela sicut ātea pessundederāt Fulgeriū & cętas munitiōes Radulphi.
¶ Robert⁹ de Vitreio obijt: & successit ei fili⁹ su⁹ Andreas nat⁹ ex sorore Rollādi de Dinā. Idē vero Rollandus quia carebat alio hęrede/ fecit hęredē aliū nepotē suū Alanū de oī terra sua in p̄sentia regis.
23 | 38 | ¶ Rex Hēricus egit natale dñi in Baioceñ. pago apud Burū ¶ Vuillelm⁹ ep̄s de Trigel/ hūanę vitę finē facit: cui successit Iuo brito archip̄ sbyter Turoneñ. | 20 | 1175
¶ In loco etiā Hamonis ep̄i Leoneñ. elect⁹ est quidē archidiacon⁹ eiusdē eccl'ię nō canonice sed symoniace. Et dū haberet gr̄am tā cleri q̄ ppl'i: nō ꝓmeruit cōsecrationē īpediēte morte Iocij archiep̄i Turoñ. In cui⁹ loco elegerūt Turoneñ. clerici decanū ip̄ius eccl'ię Bartholomeū iuuenē strennuū & gñe nobilē. ¶ Vuillelm⁹ Patric iunior morit̄ Parisi⁹: & Vuillelm⁹ Patric pater ei⁹. Cui successit Iugerrān⁹ Patric fili⁹ ei⁹/ qui duxit filiā Richardi filij comitis. ¶ Obijt abbas scti Florētij: & successit ei Radulphus Normān⁹. Sil'iter satisfecit vitę hūanę nutrit⁹ reclusus vir honest⁹ & magnę religiōis: ad cui⁹ tumulū (vt quidā dicūt) qui est iuxta eccl'iam sāctę Marię Ardoñ: deus magnificatur in curatione infirmorum.

Rhōa.	Frācorum	Anglorū	Añ. dñi
	¶Obit etiā āno ſupiore Hamo de lanidecopio mo=		
	nachus Sauinieñ: qui ꝓpter religionē & bona opera		
	in paupes charus erat deo & hoibꝰ. ¶Archiēps Ta=		
	rētaſiæ qui fuerat monachus de ordine Ciſtercieñ. p		
	quē in noſtris tēporibus in exhibitione miraculorum		
	deus bñdicit cū abbate Ciſtercieñ. Alexāder miſſus a		
	dño papa venit ad regē Francorū pro reformāda pa		
	ce inter regē Anglię Henricū & filiū eius regē Iunio		
	rē: ſed ipediētibus hoim peccatis parū profecit.		
	¶Circa paſcha Richardus electus Cantuarieñ. qui		
	āno ſupiore prexerat Rhomā/ a papa Alexādro ſacra		
	tus ē anagine Rogeriū electū Bateñ. ſociū ſuū ſacra=		
	uit archiēps Carent. ¶Due reginæ ducūtur in An=		
	gliā. ¶Circa idē tēpus Ludouicus rex Francorū cō		
	gregauit Pariſius oēs barones regni ſui qui ei pare=		
	bāt: & cū eis habuit ſecretū miniſterij ſui. Iurauerūt		
	ergo comes Flandreñ. comes Theobaldus/ comes de		
	Claromonte & multi alij: ꝙ trāſſretarēt cū iuniore re=		
	ge in Angliā circa feſtū ſancti Ioānis/ & pro poſſe ſuo		
	ſubiugarēt ei idē regnū. Alij vero qui remanebāt iu=		
	rauerūt ꝙ cū exercitu ꝑ Normāniā ꝓgerēt/ & q̄cunq;		
	caſtella poſſent caperēt: & patriā vaſtarēt/ aut vrbem		
	Rothomageñ. obſidione cingerēt. Quod & fecerunt		
	parū ꝓficiētes. ¶Rex autē Henricus ſenior qui mul		
	tos de baronibus Franciæ oberatos habebat /& ma		
	gnis obſequijs & donis eos ſibi familiares fecerat:		
	hoc cognito ꝑ eos caſtella ſua q̄ erāt in finibus Nor=		
	māniæ iuxta Franciā armis/ militibus & victualibus		
	muniuerūt. Remouit etiā quoſdā cuſtodes caſtrorū		
	ne aliquādo ſibi fraudē facerēt ꝑ receptionē inimico=		
	rū ſuorū & longā morā. Inde locutus eſt cū baroni=		
	bus Normāniæ: eos āmonuit/ obſecrauit/ vt viriliter		
	& fideliť agerēt/ & remēorarenť ꝙ parētes eorū mul=		
	toties Frācos a finibꝰ ſuis turpiter eliminaſſent. Inde		
	aſſumptis paucis imo fere nullis de baronibꝰ Nor=		
	māniæ cū Brebenſonibus ſuis tranſiuit in Angliā.		
	Qua aūt hūilitate ſepulchrū beati martyris Thomę		
	viſitauerit notandū eſt. ¶Vt autē vidit eccl'iam Cā=		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	tuarienſem deſiliens equo veſte lanea & nudis pedi=		
	bus pedes vſq; ad illā ꝑ paludes & acuta ſaxa cū ſū=		
	ma deuotione prexit: in orōne ad ſepulchrū glorioſi		
	martyris in lachrymis tā deuotus extitit/ vt vidētes		
	ad lachrias cogeret. Feria ſexta illuc venerat: & iprā		
	ſus tota nocte ibi vigilauit. Mane aūt facto in cap'm		
	monachorū ꝓgens/ ſubdidit ſe verberibꝰ eorū: imita=		
	tus redēptorē qui dorſum ſuū dedit ad flagella. Sed		
	ille fecit ꝓpter peccata noſtra: iſte ꝓpter ꝓpria. Ea=		
	dē aūt die qua receſſit a fācto loco captus eſt Vuillel		
	mus rex Scotię a baronibus Eboraceñ. Qui rex tota		
	eſtate cum Rogero de Monbrai & alijs complici=		
	bus ſuis vaſtauerūt ſeptētrionales partes Anglorū		
	ptingētes ad Scotiā. Quarta feria ſequēti audiuit rex		
	nūciū tanti gaudij. ¶Rex Henricus exhilaratus tā=		
	to nūcio facta pace cū comite Hugone Bigoth & po		
	ſitis in firma cuſtodia Vuillelmo rege Scotiæ & Ri=		
	chardo comite Loceſtriæ cū comitibus ſuis tranſire		
	tauit in Normāniā relinquēs Angliā in pace. Quā fe		
	re perditā in triginta dieb9 recuperauerat. Veniens		
	itaq; Rothomagū miſit machiſos ſuos Vualeñ. trans		
	Secanā vt victualia quę veniebāt ad exercitū Fran=		
	corū in nemoribus diriperēt. Franci igiť ex vna pte		
	timētes regē/ ex alia Vualeñ. de pace locuturi ad re=		
	gē cōueniūt. Vnde rex exhilaratus/ terminū de pace		
	inter eos reformanda poſuit ad natiuitatē ſanctę Ma		
	riæ apud Giſorz. Quo termino elapſo ex vtraq; pte		
	cōueniūt/ ſed nichil ꝓfecerūt: niſi ꝙ aliū terminū cir		
	ca feſtū ſancti Michaelis poſuerūt inter Turoneñ. &		
	Ambaſiañ. Quo loco deo fauēte pax ꝓuenit: & filij		
	regis tres ſe patri ſuo hūiliter ſubdiderūt. Et rex Frā=		
	corū & comes Flādreñ. firmitates quas ceperāt i Nor		
	māniā regi Anglię redd'iderūt ¶Ego vero pacē iſtā		
	aſcribo dñę noſtrę IHESV Chriſti genitrici: quia in		
	vigilia aſſumptionis eius vniuerſus exercitus ab ob=		
	ſidione receſſit. & clues Rothomageñ. lętū diē egerit		
	in eccl'ia ipſius: ſicut debebāt ab obſidione liberati.		
	¶Poſt feſtū ſancti Ioānis moriť Ammaricus rex Hie		
	roſolymitanus. ¶Obit etiā Loradin rex Halaprie:		

& ſucceſſit ei filius eius natus ex ſorore comitis ſancti
Egidij quā acceperat captiuā in itinere Hieroſolymi
tano. Ipſa vero & filij acceptis inducijs vſq; ad ſep=
tē ānos ꝓmiſerūt ſe ꝺaturos plurimā ſūmā auri regi
Hieroſolymitanꝰ. ¶ Saragūtat nepos ipius Loradin
occidit Amuſanum Babiloniæ: & factus eſt princeps
Babilonię & Alexandriæ. ¶ Mortuo Brogone abba=
te ſanctæ trinitatis/ſucceſſit ei Vuillelmus de Eſpuill'
monachus Becci prior ſancti Hymerij.
34 39 ¶ Rex Henricus egit natale dñi apud Argen 21 1176
tomagū. ¶ Fredericus Alemānorū iperator
cū vxore & liberis & magno exercitu veniēs in Ita=
liā: obſedit Alexandriā vſq; ad paſcha nichil ꝓficiēs
ſed multa detrimēta ſuſtinēs. ¶ Guarinꝰ de Geſardi
abbas Pontiniaceñ. factus eſt archiepꝰ Bituricen. ſi=
cut abbas qui idē monaſteriū ante ipm rexerat/factꝰ
fuerat archiepus Lugduneñ. ¶ Circa paſcha iunior
rex pacificatus eſt cū patre ſuo/accepto ab eo & fra=
tribus ſuis ſacramēto quod voluit: inde rex miſit du=
cē Richardū filiū ſuū in Aquitaniā/& Gaufridū filiū
ſuū comitē Britāniæ in Britāniā: aſſignās ei Rollan=
dū de Dinā vt eſſet ꝓcurator terrę ſuę. ¶ Fredericus
iperator Alemānorū receſſit ab Alexādria: & tractatū
fuit de reformāda pace inter dñm papā & ipm. Sed i=
perator noluit acquieſcere paci/ſtāte Alexādria quā
Longobardi noluerūt ſubuertere: & ita pax remāſit.
Ipe vero adhuc moraf Papię: nō valens ꝓcedere nec
reuerti. ¶ Gaufridus dux Britānię ea q̄ comes Eudo
habebat de dño ſuo ſcz Venetū/ Ploaſmel medietatē
Cornubię/reuocauit in ditionē ſuā. ¶ Poſt paſcha rex
Henricus & filius ſuꝰ rex iunior tranſfretauit in An=
gliā. Quia vero clerici & laici barones & milites cœ=
perant de ſeruis ſuis ſine ipius licentia: emunxit eos
multo argento. ¶ Rex Scotiæ pacificatus eſt cū rege
Anglię: hoc modo fecit homagiū & ligantiā de ōni
terra ſua vt ꝓprio dño/& cōceſſit ei vt oēs epi terrę il
liꝰ qui ſunt nūero decē/& abbates & comites & baro
nes hoc idē facerent. Epi vero & abbates homagiū
nō fecerūt: ſed ſacramēto ſe cōſtrinxerūt hoc obſer=
uaturos/& q̄ forēt ſubditi ecclię Eboraceñ & archi=

epo & illo irent cauſa ſacrandi quoties neceſſe eſſet.
Inſup rex Scotię tradidit munitiōes ſuas ſcz Roche=
burc & Caſtrū puellarū & tertiū regi Anglię qui po=
ſuit in eis cuſtodes ſuos. Quibus etiā rex Scotiæ iue=
niet neceſſaria. Preterea rex Anglię dabat honores/
epatꝰ/abbatias/& alios honores i Scotia vel (vt mi=
nus dicā) cōſilio eius dabātur.
¶ Prior Cant. factus eſt abbas de Bello.
¶ Petrus prior Montiſacuti: Hide.
¶ Prior Berniendefici Abbendoniæ
¶ Prior Vuintoniæ Vueſtmonaſterij.
¶ Ioānes Oxenefordie decanus Saleſberiēſis electus
eſt ad epātū Noruuicenſem. ¶ Obijt Raginfredus co
mes Cornubię prioris Hērici regis filiꝰ naturalis: &
ſepultus eſt Radingis. ¶ Comitatū Cornubię & totā
terrā quā hēbat tā in Anglia q̄ i Normānia & i Vua=
lis retinuit rex i manu ſua: ad opus Ioānis filij ſui iu
nioris excepta pua portiōe quā dedit filiabꝰ ipius comitis.
¶ Robertus abbas Mōtis ſcriptor horū tēporū/pgēs
in Angliā ꝓmeruit cartā & ſigillū oim elemoſinarū
eccleſię Montis: q̄ datę fuerāt p̄dictę eccleſiæ vſq; ad
p̄ſens tēpus et dabūtur in futurū. ¶ Richardus filius
comitis Gloeceſtrię obijt: & ſucceſſit ei Philippꝰ filiꝰ
eius natus ex ſorore Roberti de Monteforti.
¶ Obijt etiā Henricus frater Ludouici regis Frāco=
rū archiepꝰ Kemeñ. Siliter comes Niuerneñ. Et qđ
dolendū eſt & tacendū niſi ob memoriā iuſti viri ab=
bas Clareualleñ. Girardꝰ a quodā pſeudo monacho
eiuſdē ordinis nocte cultro ter appetitus letaliter vul
neratus eſt. Per triduū tamē qđ ſupuixit: confeſſionē/
pęnitētiā & ſacramētū corpis Chriſti ſuſcipe ꝓmeruit.
¶ Richardꝰ archiepꝰ Cant', cōgregauit magnū cōſiliū i An=
glia ciuitate Lūdoñ. Et adhuc vetus q̄rela de p̄riatu Britā=
nię iter ipm & Rogerū archiepm Eboraceñ. pſeuerat. Siliter
Bartholomeꝰ archiepꝰ Turoñ cōſiliū habuit cū epis Britāię
Rhedōis. ¶ Hugo Petri leonis legatꝰ ſedis Rhōanę
trāſit i Angliā. ¶ Nix & gelu durauerūt a natiuitate
dñi vſq; ad purificationē beatę Marię ¶ Obijt Riche=
rius de Aquila: & ſucceſſit ei Richerius filius eius.

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
		¶ Obijt Richardus comes Deſtreguel filius comitis	
		Giſſleberti/reliquẽs paruulũ ſuũ ex filia regis Dune=	
		line. Iſte acquiſiuit quaſdã ciuitates in Hibernia ſcz	
		Dunelinã & Vuatrefeltis & alias quas Hẽricus rex	
		Anglorũ cũ in eãdẽ iſulã pgeret/accepit ĩ manu ſua.	
		¶ Hiberneñ. pmiſerũt regi Hẽrico tributũ de oĩ in=	
		ſula: ſcilz de vnaquaqz domo coriũ bouis vel duode=	
		cĩ argẽteos. ¶ In vigilia paſchę circa meridiẽ factus	
		eſt vẽtꝰ vehemẽs/diſſipãs domos & ſiluas eradicãs.	
25	40	¶ In ſeptiana pẽtecoſtes Lõgobardi & maxiẽ	22	1177
		Mediolaneñ debellauerũt exercitũ Frederici ĩperato	
		ris Alemãnorũ: qui tunc morabaẽ in Papienſi vrbe.	
		Ipſe vero vix fugiendo euaſit. ¶ Vuillelmꝰ frater co=	
		mitis Theobaldi archiepꝰ Senoneñ. & epꝰ Carnotẽ=	
		ſis/ tranſlatus eſt ad Remeñ. archiepatũ: & ſucceſſit	
		ei Senone ꝓpoſitus Antiſſiodoreñ. & archidiaconus	
		Senoñ. Guido noĩe. ¶ In Carnoteñ. vrbe Ioãnes Sa=	
		liſberiẽſis vir honeſtus & ſapiẽs qui priꝰ clericꝰ Theo	
		baldi Cantuarieñ. archiepi fuerat & poſtea ſãcti Tho	
		mę martyris ſucceſſoris eiuſdẽ Theobaldi.	
		¶ Mortuo epo Beluaceñ. ſucceſſit ei Philippus filius	
		Roberti comitis fratris regis Francorũ.	
		¶ Vuillelmus rex Sicilię/ ducatus Apulię/ principatus	
		Capuę/ p legatos requiſiuit: & Ioãnã filiã Henrici re=	
		gis Anglorũ in vxorẽ accepit.	
		¶ Obijt Rogerꝰ abbas Gẽmeticeñ. monachus Becci.	
		¶ Obijt etiã Radulphus Salmurieñ: cui ſucceſſit Ma	
		nerius ſacriſta eiuſdẽ loci.	
		¶ Obijt etiã Vuillelmꝰ de Curſeio: relinquęs paruulũ	
		ſuũ ex filia Richerij de Aquila.	
		¶ Ceſſit etiã in fata Vuillelmꝰ de Albineio: quẽ voca=	
		bant comitẽ Darũdel, relinquẽs filios quatuor/ ſcilz	
		Vuillmũ de Albineio primogenitũ/ & alios tres na=	
		tos ex Aeliza regina vxore primi Henrici regis An=	
		glorũ. Qui Vuillmus duxit relictã Rogeri comitis de	
		Clara/ filiã Iacobi de ſancto Hilario cũ omni terra	
		quã idẽ Iacobus habuerat in Anglia.	
		¶ Philippus comes Flandreñ. accepta cruce dñi cũ	
		magna manu militum perrexit Hieruſalem.	

Rhõa.	Francorũ	Anglorũ	Añ. dñi
	¶ Aſculfus de ſancto Hilario perrexit Hieruſalẽ: &		
	peregre mortuus eſt. ¶ Petrus frater Philippi comi=		
	tis Flandrenſis accepta comitiſſa Niuerneñ. quę fue=		
	rat vxor dñi Iſſoldunenſis caſtri mortuus eſt: & ideo		
	forſitan quia militiã ſpirituale id eſt clericatũ dimiſe		
	rat vtpote qui fuerat electus ad epiſcopatũ Camera		
	ceñ. relicta ſpirituali militia miles ſęculi factus fuerat.		
	Hic ex eadẽ comitiſſa genuit vnã filiã quã comitiſſã		
	cũ eodẽ comitatu accepit comes Robertus filius co=		
	mitis Roberti Ludouici regis Francorũ & ita facta		
	eſt quadrigama. ¶ Obijt venerabilis vir Robertus		
	abbas maioris monaſterij: & ſucceſſit ei Petrus mo=		
	nachus eiuſdem loci. ¶ Depoſito Radulpho abbate		
	Cluniacenſi cõſobrino comitis Theobaldi/ Galterus		
	prior ſancti Martini de Cãpis ſucceſſit ei: & ille exab=		
	bas factus eſt prior Charitatis. ¶ Ceſſit etiã in fata		
	Robertus de Blangeio vir honeſtus & religioſus mo		
	nachus Becci & abbas ſancti Ebulſi. ¶ Nichilomi=		
	nus etiã ſatiſſecit humanę vitæ Oſbertus abbas Li=		
	re: cui ſucceſſit frater eiꝰ Gauer iunior ſicut & ipe ſuc		
	ceſſerat ſeniori fratri ſuo Vuillelmo quod vix aut nũq		
	inuenies/ vt tres fratres ſibiinuicem ſuccedãt in re=		
	gimine alicuius eccleſiæ. ¶ Obijt Hugo Bigoth co		
	mes: & ſucceſſit ei Rogerius filius eius. ¶ Rogerius		
	de Cripta monachus ſanctæ trinitatis Cantuarieñ. fa		
	ctus eſt abbas ſancti Auguſtini: electo Clereubaudo		
	electo illius monaſterij qui nolult benedictionẽ acci=		
	pere a ſancto Thoma: & ideo elongata eſt ab eo.		
	¶ Quinta feria in cena dñi occiſus eſt ſanctus Vuil=		
	lelmus a Iudęis Pariſius: qui cõcremati ſunt igne.		
	¶ Benedictus prior Cantuarieñ. factus eſt abbas de		
	Burc. ¶ In æſtate & in autũno fuit maxima ſiccitas:		
	vnde & ſatio terrę/ meſſis/ & fenũ ex maiori parte pe=		
	riit/ & collectio meſſium & vindemiarũ ſolito citius		
	euenit. ¶ Nono calendas Auguſti cõcordati ſunt do		
	minus papa Alexander/ & Fredericus ĩperator Rho		
	manus: in ciuitate Venetiæ in domo patriarchę ipſiꝰ		
	ciuitatis. ¶ Menſe Auguſto Henricus rex Anglorum		

Rhōa.	Frācorum	Anglorū	Añ. dñi
	ſenior/& Gaufridus dux Britānorū filius eius/ cum		
	maximo apparatu tranſſretauerūt in Normāniā: qui		
	bus obuiauerūt iunior rex Henricus / & Richardus		
	dux Aquitanorū filij eius cū multis baronibus cum		
	gaudio magno & honore. ¶ Rex Henricus aſſūptis		
	filijs ſuis Hērico iuniore/ & Richardo duce Aquita=		
	norū: & cōgregatis baronibus ſuis apud vadū ſācti		
	Remigij cū rege Frācorū loquutus eſt ea quę ad pa=		
	cē ſunt/ & de ſuſceptione crucis ad ſeruitiū dei. Inde		
	dñs rex miſit filiū ſuū comitē Britānię cū cęteris Brito=		
	nib⁹ ad expugnandā ſuphiā Guihomari de Leone.		
	¶ Mauricius ep̄s Pariſien. iam diu eſt q̄ multū labo		
	rat & ꝓficit in ædificationē eccleſię p̄dictę ciuitatis:		
	cuius caput iam ꝓfectū eſt/ excepto maiori tectorio.		
	qđ opus ſi ꝓfectū fuerit/ nō erit opus citra montes:		
	cui apte debeat cōpari. ¶ Mortuo Valeranno filio		
	Vuillelmi Lupelli turris Turen venit in manu dñi re=		
	gis: quā multū cupierat/ quā nec pater eius nec au⁹		
	habuerūt. ¶ Rex Henricus prexit in Bituricen. pa=		
	gū: accepit in manu ſua caſtrū Radulphi de Dolis		
	quia erat de feudo eius. & filiā vnicā dñi eiuſdē caſtri		
	cū tota hęreditate ipius quā dicūt quidā tantū vale=		
	re q̄tum valet redditus totius Normanniæ. Iſſoldu=		
	neñ. etiā caſtrū cū oībus ptinētijs ſuis: quia Odo dñs		
	eiuſdē caſtri nup deceſſerat/ & paruulū filiū reliq̄rat		
	& ad comitatū Andegaueñ pertinebat. barones qui		
	illud cuſtodiebāt obtulerūt ei / quod noluit recipere:		
	quia nō habebat hęredē quem dux Burgundiæ quia		
	cognatus eius erat/ furtim abſtulerat.		
	¶ Caſtrū etiā munitiſſimū & arce & natura Turoniū		
	vicecomes eiuſdē caſtri reddidit ei.		
	¶ Tota etiā terrā comitis de Marcha rex Hēricus ſex		
	miſibus marcis argēti ei valērē vt idē rex dixit vigīti		
	milibus marcis argenti.		
	¶ Epiſcopus Lemouiceñ. qui erat comes eiuſdē ciui=		
	tatis/ cū per decenniū vixiſſet i cę citate mortu⁹ eſt.		
	¶ Caſtrū etiā iuxta prędictā ciuitatē ſitum/ in quo re=		
	quieſcit ſanctus Marcialis in monaſterio ſuo/ Richar		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	dus dux Aquitanorum/ abſtulit vicecomiti eiuſdem		
	caſtri: & merito/ quia adiuuabat partes comitis En=		
	goliſmeñ. qui infeſtabat ipſum ducem.		
	¶ Obijt Ruandus Veneteñ. epiſcopus vir religioſus		
	monachus Ciſtercieñ. ¶ Guihomarus de Leon ve=		
	nit ad dñm regem/ promittens ſe de omni terra ſua		
	facere volūtatem eius. Iaruagē de Roca reddidit idē		
	caſtrū domino regi & comiti Gaufrido filio eius.		
	¶ Sicut fuerat in æſtate maxima ſiccitas: ita fuit in		
	hyeme maxima iundatio aquarū. Hoc āno circa fe=		
	ſtiuitatē ſancti Ioannis multi ſubmerſi ſunt in flumi=		
	nibus. In mari etiā multę naues perierūt: inter quas		
	vna quę portabat Gaufridū prępoſitū de Reuerle ne		
	potem Rogerij archiepiſcopi Ebroiceñ. cancelarium		
	regis iunioris & alios multos nobiles apud ſanctum		
	Vualericū/ perijt. ¶ Perierūt pręterea naues multę		
	quę afferebant vinū de Pictaueñ. pago vt quidā di=		
	cunt fere triginta vel eo amplius.		
	¶ In feſtiuitate ſancti Martini canonici Dolenſes ele=		
	gerūt in archiepiſcopū Rollandū decanū Abrinceñ.		
	virum religioſum & litteratū. Cui electioni interfue=		
	runt Henricus Baiocenſis & Richardus Abrinceñ.		
	epiſcopi/ & Robertus de Mōte & multi viri religioſi.		
	¶ In nocte ſancti Andreæ factus eſt ventus vehemēs		
	& in ipſa feſtiuitate & in prædicta vigilia apparuit		
	lux mane veniens ab oriente vſq; occidentem/ qua		
	die pugnauerunt Chriſtani cum Paganis apud ſan=		
	ctum Georgiū de Ramula. Putabat enim Salaadin		
	qui duxerat vxorem Naradin iam defuncti: q; poſſet		
	capere vrbem Hieruſalem defenſoribus deſtitutam.		
	quia comes Flandreñ duxerat fere omnes Chriſtia=		
	nos milites ad obſidionem Harenc. Sed tamen rex		
	Hieruſalem & patriarcha & alij religioſi viri haben		
	tes paucos milites/ & ſeruiētes p̄ virtutē ſācte crucis		
	vicerūt inumerabilē exercitū Paganorū: cui⁹ crucis		
	longitudo a terra vſq; ad cęlū paganis appuit ſicut		
	ipſi dixerūt. ¶ In hac victoria Chriſtiani auro & ar=		
	gento equis & armis & victualibus locupletati ſunt.		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
26	41	¶Rex Henricus ſenior tenuit curiam ſuam ad natale Andegauis/& ibi cum eo fuerunt iu nior rex Hēricus & Richardus dux Aquitañ.& Gau fridus dux Britanniæ filij eius:& vix in aliqua feſti uitate tot milites ſecū habuit:niſi in coronatiōe ſua/ ſiue in coronatione filij ſui regis iunioris.	23	1178
		¶Obijt Stephanus vir honeſtus & litteratus epūs Rhedonenſis.Huic accidit quędam viſio mirabilis quam ipſe epiſcopus cuidam monacho familiari no ſtro ante mortem ſuam manifeſtauit. Quędā enim perſona ei apparens lęui ſibillo hos verſus ei dixit. Deſine ludere temere / nitere ſurgere ,ppere de pul uere.Ipſe enī multa Rithmico carmine & proſa iocū de & ad plauſus hominū ſcripſerat. Et quia miſera tor hominū eum in proximo moriturū ſciebat:mo nuit eum vt a talibus abſtineret & pœnitentiā age ret.Scripſit etiam vitā ſancti Firmati epiſcopi & vi tā ſcti Vitalis primi abbatis Sanſgueij. Scripſit etiā michi quīquaginta verſus de ſenectute:in quorum vltimo prędictorū verſuū vnam clauſulam poſuit. cui etiam mater miſericordiæ apparuit in obitu ſuo cui deuote ſemper ſeruierat.		
		¶Obijt Gaufridus epiſcopus Andegauenſis.		
		¶In media quadrageſima dedicata eſt eccleſia Bec ci decimoquarto calendas Aprilis a Rotrodo archie piſcopo Rothomageñ. & Henrico Baioceñ.& Ri chardo Abrinceñ. & Egidio Ebroiceñ. epiſcopis. Huic dedicationi interfuerūt reges Anglorum pa ter & filius:& Ioannes iunior filius regis. Dedit au tē rex ſenior in dotē eccleſię centū libras Andega ueñ.annuatim in molendinis de Robec.		
		¶Robertus de Argentijs cellarius Gēmeticeñ fact⁹ eſt abbas eiuſdē eccleſię.		
		¶Galterius ſubcellarius ſancti Vuandregiſili factus eſt Abbas eiuſdem monaſterij.		
		¶Radulphus de ſancta Colūba factus eſt abbas ſan cti Ebrulfi monachus eiuſdem loci.		
		¶Obijt Iordanus Teiſſon/& ſucceſſit ei Radulphus		

Rhōa.	Francorū	Anglorū	Añ. dñi
	filius eius qui fecit hominiū abbati Montis apud montē de Caſtello de Roca & de Colūba.		
	¶Vuillelmus rex Siciliæ fecit cartā fieri Ioāne reginę ſuæ vxori de dotalicio ſuo:cuius partē hic poſuim⁹.		
	¶Vuillelmus rex Siciliæ diuina fauēte clemētia du catus Apulię/pricipatus Capuę. Per hoc preſens ſcri ptum damus & in dotaliciū cōcedimus Ioāne reginę chariſſimę vxori noſtrę Hērici magnifici regis Anglo rū filię/ciuitatē mōtis ſcti Angeli/ciuitatē Fixonti/& ciuitatē Veſte cū oīb⁹ iuſtis tenemētis ſuis & ptinēti⁹ earū.In ſeruitio autē cōcedimus ei de tenemētis co mitis Gaufridi/ Aleſme/Peſchizam/ Bizū/Caprite/ Baranū & Silizū/ & oīa alia quę idē comes de hono re eius dē comitatus montis ſancti Angeli tenere dino ſcit.Cōcedimus ei etiā ſimiliter i ſeruitio candelarīū ſanctū clericū caſtellū Papanū Biſentinū & Cona uū.Inſup cōcedim⁹ vt fuit de tenemēto ipius dotarij monaſteriū ſancti Ioannis de Lama & monaſteriū ſanctę Mariæ de Pulſano cum oībus tenemētis quæ ipſa monaſteria tenent de honore prędicti comita tus montis ſancti Angeli.Ad huius autē donatiōnis & cōceſſionis noſtrę memoriā & iuiolabile firmamē tum/preſens priui legiū per manus Alexandri notarij noſtri ſcribi & bulla aurea tympano īpreſſa roboratū noſtro ſigillo iuſſim⁹ decorari.Huius cartę & teſtes et regis ſigillū inuenies in principio libri Origenis ſu per numerū. ¶Ludouicus rex Franciæ et Henricus rex Anglię cōuenerūt ad colloquiū haud ,pcul a No uātiſcurte:et ibi tractauerūt de pace et firma cōcor dia inter eos/et de ſuſceptiōe crucis et de itinere eo rū in Hieruſalē/et ſi aliquis regū illorū cedat in fata: in ipſo itinere(quod deus auertat)ſupſtes omnem theſaurū et oēs hoies ſuos et oīa mobilia ſua habe bit ſicut propria:et iter pficiet pro ſe et pro defuncto. ¶Hęretici quos Ageneñ.vocāt et alij multi cōuene rūt circa Tholoſam male ſentiētes de ſacramēto al taris et de cōiugio et de alijs ſacramētis:ad quorū cō futatiōnē Petrus legatus Rhomanus et multæ aliæ		

Rhoa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	religioſę perſonę cũ prędictis regibus cõuenerũt/ et		
	parũ profecerũt. ¶Obiit Robertus de Monteforti &		
	ſucceſſit ei Hugo filius eius natus ex ſorore Radul=		
	phi de Fulgerijs. ¶Ciuitas Carnotũ cõbuſta eſt/&		
	monaſteriũ beati Petri de Valle. Remanſit tamẽ dei		
	miſericordia eccleſia ſanctæ Mariæ & clau=		
	ſtrum clericorum.		
27	42 ¶Philippus comes Flandreñ. rediit a Hie=	24	1179
	ruſalem. ¶Manuel iperator Conſtantinopo=		
	litanus miſit ad regem Francorũ honorabi=		
	les legatos: vt daret filiã ſuam filio eius quod		
	rex conceſſit.		
	¶Alexander papa miſit Octouianum ſubdiaconum		
	Rhomanæ eccleſiæ ad Rothomageñ. prouinciã: vt		
	conuocaret archiepm & ſuffraganeos eius & abba=		
	tes illius prouinciæ. Et miſit ſimiliter alios ſubdia=		
	conos ad orientem / & occidentem/& meridiem/ &		
	ſeptẽtrionem : vt cõuenirent ad conſilium generale		
	quod erat futurũ proxima quadrageſima in ciuitate		
	Rhomæ. ¶Epiſcopus de Trigel cũ pergeret Rho=		
	mã ablatis rebus oĩbus ſuis & equis verberatus eſt:		
	ita vt deficeret infra octo dies/in loco eius electus		
	eſt Gaufridus Loiz filiꝰ cuiuſdã Burgeñ. eiuſdẽ nois		
	de Gingamp. ¶Henricus rex Anglorũ ſenior circa		
	nũdinas montis Martini tranſfretauit in Angliã.		
	¶Radulphus frater vicecomitis de Bellomonte co=		
	gnatus germanus Henrici regis Anglorum/electus		
	eſt ad epm Andegaueñ. ¶Eclipſis ſolis facta eſt		
	idibus Septẽbris. ¶Abbas Greſtem mortuus eſt:		
	cui ſucceſſit Vuillelmꝰ de Exonia monachus Becci.		
	¶Obiit Richardus Conſtantieñ. epiſcopus.		
	¶Eodẽ ãno obiit Robertus abbas maioris monaſte		
	rij: & ſucceſſit ei Petrus monachus eiuſdem loci. qui		
	mortuus eſt cũ vixiſſet in regimine abbatiæ fere per		
	vnũ annũ: cui ſucceſſit Herueus de Villapiroſa mo=		
	nachus eiuſdem loci. ¶Hiems facta eſt maxima: &		
	durauit nix fere vſq; ad purificationẽ beatæ Mariæ		
	quæ incępit infra octo dies poſt natale domini.		

Rhoa.	Francorũ	Anglorũ	Añ. dñi
	¶ Inundatio aquarũ maxima fuit/& maxime apud		
	vrbem Cenomaneñ. pontes & domos & molendina		
	ſubuertens/& homines multos perimens. hoc etiam		
	accidit Andegauis & in multis alijs locis.		
	¶ Gaufridus filius regis Henrici dux Britannię viri=		
	liter egit: nã Guihomaꝛ vicecomitẽ Leoneñ. qui nec		
	deum timebat nec hominem verebatur & filios eius		
	ita ſubegit/ꝙ omnia caſtella eorum & terram in ma		
	nu ſua cœpit. & duas tantũmodo parrochias Guiho		
	maro ſeniori permiſit vſq; ad proximũ natale domini		
	quo erant Hieruſalem ituri ipſe & vxor ſua & forſitã		
	non redituri. Guihomaro iuniori vndecim parro=		
	chias de terra patris ſui conceſſit: retento ſecum de		
	familia ſua Herueo fratre eiꝰ. Similiter fecit Richar		
	dus dux Aquitaniæ frater ipſius Gaufridi de Gaufri		
	do de Raucim: nam caſtrũ Tallebourc quod videba		
	tur inexpugnabile munitum arte & natura obſedit/		
	cœpit/diruit & ſimiliter quatuor alia caſtella ipſius.		
	Similiter fecit domino de Ponz deſtruẽdo ſcilicet ca=		
	ſtellum ſuũ Ponz qui erat confœderatus ipſi Gaufri=		
	do ¶ Comes Richardus filius regis Henrici poſt de=		
	ſtructionẽ Tallebourc cum perrexiſſet in Angliã ad		
	ſanctũ Thomã & ad videndum patrem ſuũ: quidam		
	Baſcli & Nauarenſes & Brebenſones venerũt ad vr=		
	bem Burdegaleñ. & ipam vrbẽ vaſtauerũt in ſubur=		
	bijs flãmis & rapina. ¶ Vuillelmus comes de Ma=		
	gneuill'. ducta filia Vuillelmi comitis Albemarle fa=		
	ctus eſt comes Albemarle. ¶ Richardus de Luce re=		
	nũciauit ſcẽo & regijs negocijs: & ſucceſſit ei Richar		
	dus nepos eius ex Gaufrido filio ſuo. ¶ Cũ filia regis		
	Francorũ duceret ad cõiugiũ filij iperatoris Cõſtan=		
	tinopolitani: hoſpitata eſt apud ſanctũ Bñdictũ ſup		
	Ligerĩ. Cũqꝫ quidã ex famulis eius vellet accelerare		
	ignẽ: iniecto oleo flãma exiuit per foramina camini		
	& cecidit ſuper tectum camini: & hoc caſu tota ab=		
	batia combuſta eſt.		
	¶ Cũ rex Frãcorũ vellet coronare filiũ ſuũ Philippũ:		
	poſuit locũ Remis/terminũ aſſũptionẽ beatę Mariæ		

Rhóa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	& congregatis quæ ad tantum negociũ neceſſaria		
	erant/ & conuocatis omnibus baronibus totius re=		
	gni Francię vt ad eundẽ locum cõuenirent: iuuenis		
	coronãd⁹ obiter cũ ſuis ſiſſib⁹ ĩ ſiluã venatũ diuertit.		
	et amiſſis omnib⁹ ſocijs per vnã noctẽ in ſilua vaga=		
	bũdus ꝓmanſit. Tandẽ inuento quodã homine qui		
	ad opus fabrorũ carbones parabat per eũ ad ſocios		
	ſuos reductus eſt. Ex ſolitudine tamẽ & pauore tan=		
	tã infirmitatẽ incurrit: ꝙ coronatio eius tũc remãſit.		
	Pater aũt eius iratus & pro ſe & pro filio rogaturus		
	ad memoriã beati Thomę in Angliã prexit. Cui mul		
	tã humanitatẽ exhibuit cũ in Gallijs exularet: dedit		
	autẽ idẽ rex ob amorẽ & honorẽ dei & beati Thomę		
	monachi in Cãtuarieñ eccleſia iugiter deo famulãti=		
	bus centũ modios vini ſingulis ãnis prefatis mona=		
	chis accipiẽdos. Quo autẽ honore/ quo gaudio/ & q̃		
	multiplici donorũ largitate rex Henricus eũ ſuſcepe=		
	rit: nõ eſt noſtrũ edicere. ¶ Manuel iperator Cõſtan		
	tinopolitanus vindicault ſe hoc anno de Solimano		
	Iconij qui ãno ſupiori illum fugauerat: & multos de		
	militib⁹ ſuis cepat/ iſup & crucẽ dñicã ei abſtulerat.		
	Manuel enĩ ipator fugault eũ & multos de militib⁹		
	ſuis cœpit: et ipe Soliman⁹ vrbẽ Iconij vacuã reliqt.		
	¶ Sententia cuiuſdam aſtrologi de plagis futuris.		
	¶ Ab ãno pręſente incarnationis dñi noſtri IHESV		
	Chriſti 1179 ĩ ſeptẽ ãnis mẽſe Septẽbri 12 indictiõe		
	ſole exiſtente in libra erit (ſi dñs voluerit) cõiũctio		
	oĩm planetarũ ĩ libra & cauda Scorpiõis. Ibi eſt ad=		
	mirabilis rerũ mutabiliũ mutationis ſignificantia.		
	Sequetur enĩ terręmotus mirabilis & deſtruentur lo		
	ca cõſueta perditioni p Saturnũ & Martẽ manẽtes		
	in ſignis aerijs: & erit mortalitas & infirmitas. Oſtẽ=		
	dit enĩ eadẽ coniunctio ventũ validũ denigrantem		
	aerem/ & obſcurũ reddentem/ & venenis infectum		
	& in vento vox terribilis audietur: & terrebit corda		
	hominũ. & a regionibus harenoſis ſabulonem acci=		
	piet harenis ciuitates ꝓximas in planitie coopiet: &		
	primo ciuitates oriẽtales Merã/ Baldas & Babilonĩã		

Rhóa.	Francorũ	Anglorũ	Añ. dñi
	& omnes ciuitates ꝓximas arenoſis locis. Nulla qui=		
	dem euadet quæ arenis & terra nõ operiatur. Signa		
	aũt huius rei ſunt hęc & ꝓcedẽt. Erit eodẽ ãno anteq̃		
	planetę cõueniãt in libra eclipſis ſolis qua totũ cor=		
	pus eius obſcurabit: & oppoſitione ꝓcedẽte luna tota		
	patiet eclipſim. Et erit eclipſis ſolis ignei coloris &		
	deformis/ oſtendẽs maiorũ bellũ futurũ cũ effuſione		
	ſanguis ꝓpe fluuiũ ĩ terra oriẽtis ſiſiter & occidẽtis.		
	Tũc cadet dubietas inter Iudęos & Sarracenos: do=		
	nec derelinquãt penitus ſynagogas & mahumerias		
	ſuas. Et eorũ ſecta iuſſu dei annichilabũt: vnde vobis		
	notũ ſit vt cum eclipſim videritis a terra exeatis cũ		
	omnibus veſtris.		
28	¶ De cõſilio qd Alexãder pp. 39 tenuit Rhõę.	25	1180
	¶ Alexãder papa tertius tenuit generale cõſi=		
	liũ Rhomę media quadrageſima. Cuius decreta quę		
	ab eo & ab alijs coepis eius ibi cõſtituta ſunt apud		
	nos habẽtur. ¶ Manuel iperator cõſtãtinopolitanus		
	dedit Ramerio filio Vuillelmi pricipis Montiſſerrati		
	filiã ſuã natã ex priore vxore ſua. Quæ cũ diceret ſe		
	nũq̃ alicui nupturã niſi eſſet rex/ iperator exhilaratus		
	fecit ſe coronari & vxorẽ ſuã & Alexium filiũ ſuũ iu=		
	niorẽ iperatorẽ cũ vxore ſua filia regis Frãcorũ. Siſi=		
	ter fecit coronari Minoum filiũ Marchiſi Montiſſer=		
	rati cum filia ſua quã ei dederat: & dedit ei honorem		
	Theſſaloniceñ. qui eſt maxĩa poteſtas regni ſui poſt		
	ciuitatẽ Cõſtãtinopolitanã.. ¶ Cõradus frater eiuſdẽ		
	Ramerij cœpit & incarcerault Chriſtianũ epm Ma=		
	guntieñ. & cãcellariũ imperatoris Alemãnorũ.		
	¶ Rex Maroc in cuius poteſtate eſt tota Africa & etiã		
	Sarraceni qui ſunt in Hiſpania/ mittebat filiã ſuã vt		
	quidã rex Sarracenoꝝ duceret eã in vxorẽ. quã ſto=		
	lus & galee regis Sicilię inuenerũt: & adduxerũt ad		
	dñm ſuũ. Vnde rex lętus pacificatus eſt cũ patre ei⁹		
	illa reddita & pater eius reddidit regi Sicilię duas ci		
	uitates ſc3 Africã & Sibiliã: quas Sarraceni abſtule=		
	rãt Vuillelmo regi Sicillæ patri iſtius regis.		
	¶ Rex Hieruſalẽ princeps ſanctus & honeſtus a deo		

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	flagellat⁹ (quia flagellat deus oẽm filiũ quẽ recipit)		
	adiutus a Christianitate transmarina fecit castrũ mu		
	nitissimũ & arte et natura sup fluuiũ Iordanẽ quod		
	vocat Vadũ Iacob, vbi luctatus est Iacob cũ angelo		
	locũ iocundũ amenitate nemorũ et pratorũ et pisciũ		
	et molẽdinorũ/et ꝓximũ ciuitatibus Belinas et Da		
	mas. Et quia Agarenis ꝙ hoc vadũ trãsitus est i ter=		
	ram Christianorũ: illud ꝙplurimũ odio habent.		
	¶ Obiit Rogerus Vingornieñ. epʒ Turonis/vir gñe		
	& morib⁹ honestus. Siquidẽ pater eius Robertus co=		
	mes Gloecestrieñ. fuit filius primi Henrici regis An=		
	glorũ. Mater eius filia Roberti Belisineñ/et Robert⁹		
	filius Hãmonis dñs de Torigneio fuit auus eius.		
	¶ Obiit Egidius Ebroiceñ. epus.		
	¶ Obiit Rogerius abbas Becci vir religiosus et ho=		
	nestus et litteratus et timens deum. Nullus præ=		
	decessorum suorum excepto sancto Herluino pri=		
	mo abbate tanta fecit in Becco monasterio quan=		
	ta ipse.		
	¶ Ecclesia siquidem fere tota ædificata est tempo=		
	re suo et dedicata: cuius pulchritudini nulla æqua=		
	tur i tota Normãnia/ fecit cameras cũ caminis vnã		
	sup alterã ad susceptionẽ hospitũ et personarũ. Fecit		
	etiã domũ infirmorũ ingentis pulchritudinis et ma=		
	gnitudinis. Melliorauit dormitoriũ in marceriis/ in		
	vitreis et coopertura. Fecit et aquę ductũ per quem		
	adduxit fontem pulcherrimũ de longinquo: qui di=		
	uiditur per officinas monasterij. Fecit et concham		
	pulcherrimam ad recipiendam aquam et tectum		
	desuper ædificauit. Maximam summam pecuniæ		
	dedit Roberto comiti Mellenti pro mercato quod		
	fecit in villa Becci.		
	¶ Tempore ipsius assumpti sunt de Becceñ. ecclesia		
	duodecim abbates ad regimen ecclesiarũ: quorum		
	ego qui hæc scribo secundus fui. Rexit autem mona		
	sterium Becceñ. triginta vno anno & decem diebus		
	minus. Cui successit Osbernus prior Bellimontis		

Rhõa.	Francorum	Anglorũ	Añ. dñi
	monachus eiusdem loci. Isti tres supradicti scilicet		
	episcopus Vingorñ. & episcopus Ebroiceñ. & abbas		
	Becci/cartatico impediente in fata cesserunt.		
	¶ Philippus filius Ludouici regis Francorũ fuit co=		
	ronatus in regem Remis a Vuillelmo Remeñ. archi=		
	episcopo auunculo suo & suffraganeis eius in festiui		
	tate omnium sanctorũ. Et rex Anglorũ senior misit ei		
	magna xenia in auro & argento de venatione An=		
	glicana. Huic solẽnitati interfuit iunior rex Anglo=		
	rum cum magno comitatu equitum: qui tanta secum		
	ex iussu patris sui tulit/vt nullius nec in ipsa festiuita		
	te nec in ipso itinere susciperet procuratorem.		
	¶ Decedente venerabili viro Guisleberto abbate		
	Troarneñ. successit ei Durandus de Cuneruill'. mo=		
	nachus eiusdem loci. & Roberto Fontanetensi ab=		
	bati/ successit Robertus prior sancti Petri super		
	Diuam.		
	¶ Obiit Vualterius Cluniacensis abbas: qui q̃uis in		
	ecclesiæ illius regimine parum vixerit anno scilicet		
	& dimidio/tamen ecclesiam illam maximis debitis		
	oneratam de debito quatuor milium marcarum ex=		
	onerauit. Huic successit Vuillelmus monachus lo=		
	ci qui fuerat abbas in Ramesieñ. in Anglia. Hic		
	fecit quoddã mirabile. Nam residuum debiti ec=		
	clesiæ Cluniacensis quod erat quatuordecim mi=		
	lium marcharum/ ex propriis thesauris quos adu=		
	nauerat/ & de mille marcis quas Henricus rex An=		
	glorum ei dederat ex maiori parte deleuit. Fecit &		
	aliud mirabile. Priorẽ de Stallo deposuit qui solebat		
	ducere in comitatu suo quadraginta equos: & iussit		
	vt esset cõtentus tribus equitatib⁹. Fecit & aliud mi=		
	rabile: quia septies viginti procurationes quas bur=		
	genses ex consuetudine habere solebant / ex donis		
	abbatum penitus deleuit.		
	¶ Inito conflictu Christianorum contra Sa=		
	laadin ex vtraq; parte multi mortui sunt:		
	plures tamen de Christianis/ & magister		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ.dñi
	tēpli captus est. Quē cū Salaadim vellet reddere pro		
	nepote suo quā Christiani captū tenebāt: magister tē		
	pli noluit/dicens nō esse cōsuetudinis militū tēpli vt		
	aliqua redēptio daret pro eis prēter cingulū & cultel		
	lū: & ita in captione mortuus est.		
	¶ Aliud infortuniū accidit nostris. Nā Salaadim cū		
	innumero exercitu obsedit castrū de vado Iacob: qđ		
	machinis & vi cœpit. & milites tēpli qui intus erant		
	per mediū seras p latera scidit: alios qui erāt iferioris		
	ordinis decapitauit: ipm tamē castrū obtulit Salaadi		
	q; reficeret & munitū Christianis redderet: si vellent		
	Christiani reddere ei nepotē suū. de quo supra dixi-		
	mus: quod vtrū factū sit nondū scimus.		
29	44 ¶ Henricus rex Anglorū tenuit curiā suā in	26	1181
	Anglia ad natale apud Notinguehan.		
	¶ Vuillelmꝰ abbas Cluniacen. in crastino epiphanię		
	obijt apud Charitatē: vir plangendus de bonis quę		
	fecit in eccl'ia sua/sed parū vixit duobus fere annis.		
	¶ Obijt Richardus abbas sancti Audoeni: cui succes-		
	sit Sanson vir venerabilis prior scti Stephani Cado-		
	mi/Richardus de Humez connestabularius regis cū		
	religiose vixisset vno āno & dimidio i abbatia de Al		
	neto quā ipe ædificauit obijt: relinquens filios suos		
	heredes suę terrę sc3 Vuillelmū/Emorānū/Iordanū.		
	¶ Anno verbi incarnati 1181 epatus Alexādri papę		
	22/Rotroldi Rothomagen. archiepi 16/tertio nonas		
	Martij dedicata est ecclesia sanctę Marię de Voto si-		
	ta in territorio Rothomagen. in honore eiusdē geni-		
	tricis dei Marię a dño Henrico Baiocen epo: assisten		
	tibus epis Richardo Abrincen. & Remaldo Bacho-		
	nien. astāte illustri rege Anglorū Henrico/Matildis		
	iperatricis filio/āno regni sui 27.		
	¶ Ludouicus rex Franciæ cum incidisset grauissimā		
	egritudinē: Philippꝰ iunior rex filiꝰ eius (nescio quo		
	cōsilio ductus) sacramēto se obligauit q; duceret lo-		
	co & tempore filiam Balduini comitis Flandren. &		
	ipse comes concessit ei/ q; post mortē suam haberet		

Rhōa.	Francorū	Anglorū	Añ.dñi
	in hereditatē comitatū Flandren: quis idē comes ha		
	beret masculos heredes de prędicta sorore comitissa		
	Haenacen. & hoc fecit idē rex sine cōsilio regię mtis		
	suæ & auūculorū suorū Vuillelmi Remensis archie-		
	piscopi/Henrici comitis Treceñ. Theobaldi Carno-		
	ten. Stephani Sancerrien. & aliorū amicorū suorum		
	vnde illi cōmoti requisierūt auxiliū Hērici regis An-		
	glorū senioris cōtra nepotē suū iuniorē regē Frāco-		
	rū Philippū. ¶ Balduinus abbas Fordeñ. Cistercien.		
	ordinis monachus/magnæ religionis & litteraturæ		
	homo/electus est ad epatum Vigornien.		
	¶ Obijt Robertus abbas Glastoniæ.		
	¶ Obijt etiā Ioānes epūs Cicestren. cui successit Sefri-		
	dus canonicus eiusdē ecclesiæ. ¶ Ante pascha trāsfre		
	tauit rex Henricus senior in Normāniā: & tenuit cu-		
	riā suā in festiuitate paschæ Cenomañ. ¶ Obijt Vuil		
	lelmus abbas Cadomi: & successit ei Petrus sacrista		
	monachus eiusdē loci. ¶ In die ascēsionis dñicæ Phi		
	lippus iunior rex Francorū fecit cōsecrari in reginā		
	vxorē suam: & coronati sunt ipse & ipsa ab archiepo		
	Senonen. vnde magis iratus est archiepus Remeñ.		
	qui coronauit eū in regē. ¶ Obijt Guarinꝰ de Girar		
	do archieps Bituricen. qui prius fuerat abbas Pon-		
	tiniacen. ¶ Obijt Ioānes epūs Carnoten. qui descrip-		
	sit passionem beati Thome Cantuarien. archiepi &		
	martyris/fuerat enī cū eo cōuersatus in exilio.		
	¶ Theobaldus prior Crispeij monachus Cluniacen.		
	successit Vuillelmo abbati Cluniacen. ¶ Obijt Iuger		
	rannus de Humeto filius Richardi de Humeto/cui		
	successit filius eiꝰ Richardus natus ex filia Vuillermi		
	de Simileio. ¶ Obijt vir plangēdus chariſſimus meꝰ		
	Gaufredus de Monteforti in Britānia: cui successit		
	filius eius natus ex filia Rualendi de Saie.		
	¶ Rex Hierosolymitanꝰ Balduinus dedit sororē suā		
	cuidā optimo militi fratri Gaufridi de Lizenū: quā		
	prius habuerat Vuillelmus filius marchisi de Monte		
	ferrato. ex qua suscepit filium qui seruatur: & nutri-		
	tur ad suscipiendum regnū Hierosolymitan. si vixe-		

Rhoa.	Fracorum	Anglorũ	Añ. dñi
	rit. ¶ Obijt Ludouicus rex Frãcorũ vir religiosus &		
	timẽs deũ/& sepult⁹ est ĩ quodã mõasterio Cistercien		
	ordinis dictũ Barbeel quod ipse ædificauerat: cui suc		
	cessit filius eius Philippus sicut iã supra diximus.		
	¶ Gaufridus filius naturalis Henrici regis Anglorũ		
	senioris/relicta eccl'ia Lincolien. ad quã electꝰ fuerat		
	factus est cancellarius regis patris sui. ¶ Obijt Ma=		
	nuel iperator Cõstantinopolitanꝰ: & succeſſit ei Ale=		
	xius filius eius natus ex sorore Raymundi principis		
	Antiochię. Hic duxit filiã Ludouici regis Francorũ		
	¶ Mausamuꝫ rex Malsamutorũ qui fere dñatur toti		
	Africæ reędificare cœpit Carthaginẽ antiquã: adiu=		
	tus ab oĩbus Agarenis qui terrã illã incolũt.		
	¶ Obijt Solimanus Iconij qui multũ Christianos di		
	ligebat/& multa bona faciebat. & succeſſit ei frater eiꝰ.		
	¶ De muliere quæ feria quarta morit & sabbato relurgit.		
	¶ Erat quidã prędiues burgensis in loco qui dicitur		
	Roca amatoris: a quo monachi eccl'ię sanctę Mariæ		
	& sancti Amatoris mutuo acceperãt pecuniã. tradẽ=		
	tes illi i loco pignoris cortinas illiꝰ eccl'ię/iminẽte aũt		
	festo genitricis dei & virgis Mariæ: rogauerũt p̃dicti		
	monachi burgen. vt quas habebat apud se cortinas		
	ad adornandã eccl'iam tantæ solẽnitatis cõpleto tri=		
	pudio ei restituẽdas/ei accõmodaret. Ille vero aurem		
	cordis habẽs obturatã/nulla quidẽ prece flexus est:		
	sed respõdit eis cũ timore animi dicẽs qꝺ essent cor=		
	tinæ illæ circa lectũ cõlugis suæ quę nup ei puerũ pe		
	pererat nec aliquatenus inde possent amoueri. Quid		
	multa? Transijt festiuus dies/& eccl'ia p̃fata ornatũ		
	suũ festiualẽ nõ habuit. Sequenti vero nocte beata		
	Maria mat̃ dñi nostri appuit i sõnis vxori p̃dicti bur		
	gen. & dixit ei. Vir tuꝰ peccatũ grãde cõmisit: nec po		
	terit ipietatis excessus dereliqui ipunitus. Tertia enĩ		
	die infans tuus spiritum exalabit: & vir tuus debi=		
	tũ morti soluẽs/in die octaua mutabit hanc tẽporalẽ		
	fœlicitatẽ supplicijs æternis. Tu autẽ ꝓficiscẽris ad		
	eccl'iam meã q̃ est in Bethleẽ/& circũspectis ibi tribꝰ		
	sepulchris/quorũ quidẽ duo extrema vacua nõ sunt:		

Rhoa.	Francorũ	Anglorũ	Añ. dñi
	mediũ tibi eligęs in sepulchrũ/interim oĩ feria quar=		
	ta circa horã nonã deficiet in te spũs tuꝰ: & decurret		
	ab ore tuo & naribꝰ sanguis muliꝰ. & vsq; ad horã		
	nonã sabbati veluti mortua pmanebis. Sabbato ho=		
	ra nona spiritu redeũte/ duces vtrasq; manus tuas p		
	faciẽ tuã: & cõtinuo pristinus color & fortitudo in te		
	remeabũt. Hęc loquuta est beata Maria/& abcessit.		
	Mulier vero prę timore turbata euigilauit: & rumi=		
	nans somnũ suũ cũ magna solicitudine illud mẽorię		
	cõmendauit. Craltina aũt illucescẽte die/cœpit som		
	nũ suũ cõlugi suo p ordinẽ narrare. Miser sermonibꝰ		
	eius nõ adhibuit fidẽ: nec etiã cũ videret spiritũ desi		
	cere in puero de agẽda pœnitentia cogitatũ habuit.		
	sed morte prẽuẽtus: in die octaua iuxta p̃ostensã vi=		
	sionẽ in suppliciũ lapsus est gehẽnale. Perturbat̃ mu		
	lier in alterutrius nece: & oĩa sicut p sõnũ monstrata		
	fuerãt in se nichilominꝰ itelligẽs accidisse/Rhomã		
	sub festinatiõe ꝓficiscit̃: & rẽ sũmo reuelat põtifici.		
	Preterea constanter asseruit qꝺ in ꝯanno ab illo maxi		
	ma fames ingrueret/ qꝺ ex corruptiõe aeris inumera=		
	bilis hominũ multitudo moritura esset/& qꝺ clerum		
	Rhomanũ grauis aĩaduersio ferret/nisi ab exercitio		
	doli resipiscerẽt: sub quo a multis retro tẽporibus vsq;		
	in hodiernũ diẽ laborauerũt. At dñs papa volẽs ma		
	nifestius scire si sermones mulieris veritati inniterẽ=		
	tur/ cõmendat eã duodecĩ nobilibus matronis dãs		
	illis p̃ceptũ vt cum illa in mortẽ obdormiret/ plantis		
	eius calẽtes subulas infigerent. & de sanguine ab il=		
	lius ore manẽte vestes suas inficerent. O rem mirabi		
	lẽ. Quarta feria sicut p̃dixerat hora nona mulier ex=		
	palluit & mortua est ita vt nullus ĩ ea vitalis remane		
	ret spiritus & ab eius naribus cœpit defluere san=		
	guis copiosus. Sed matronę preceptorũ dñi papę nõ		
	imemores/pedibus mulieris calẽtes subulas infigunt:		
	nec ob id illa mouetur. Insuper de sanguine eius ve=		
	stimenta sua tingunt: sed omnis infectio facta per		
	sanguinem in sabbato nunq̃ comparuit/ cum spiri=		
	tus vitæ in mulierem remearet.		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	¶ Henricus senior rex Anglorū tenuit curiā suā i na		
	tali Andegauis. ¶ Radulphus de Vēneuilla archi=		
	diaconus Rothomageñ. renūciauit cancellarię regis		
	& rex dedit ei terras magnorū reddituū. ¶ Gaufridꝰ		
	filius regis electus Lincolieñ. factus est cancellarius		
	regis: & renūciauit electioni Lincolieñ. Et rex dedit		
	ei magnos redditus in Anglia & Normānia & An=		
	degauia. ¶ Ioānes filius Luce clericus regis electus		
	est in ep̄m Ebroiceñ. ¶ Guilhenoc archidiaconꝰ Re		
	donēsis electus est ad ep̄atū Vaneteñ. ¶ Abbas scti		
	Remigij Remēsis/ nichilominus electus est ad ep̄a=		
	tū Carnoteñ. ¶ Obijt Hēricus comes Treceñ. & suc=		
	cessit ei Henricus filius eius natus ex filia Ludouici		
	regis Francorū. ¶ Obijt Simon comes Ebroicensis		
	& successit ei in comitatu Ebroicēsi in Normannia		
	Amalricus filius eius/ & in comitatu de Roca/ & in		
	terra Frāciæ Simon alter filius eius. ¶ Circa pascha		
	Alienora filia regis Anglorū vxor Asulfi regis de ca		
	stella pepit filiū: & vocatꝰ est Seuchius: peperat etiā		
	ante filiā vnā. ¶ Priorissa de Fonte sancti Martini		
	mulier religiosa & magni generis / vtpote soror ab=		
	batis Sanigueī q̄ fuit nepos Simonis comitis Ebroi		
	censis/ facta est abbatissa sanctæ trinitatis Cadomi.		
	¶ Circa finē mēsis Iulij Hēricꝰ rex senior trāsfretauit		
	i Angliā. ¶ Gaufridus dux Britāniæ filius regis Hē		
	rici despōsauit vxorē suā filiā Conani comitis Britānię.		
	¶ In solēnitate paschę apud castrū quod dicit Mons		
	aureus/ q̄dā mulier infamis cū acciperet corpus dñi		
	nostri IHESV Christi in ore suo nō glutiuit illud: i=		
	mo tulit & posuit in arca sua inuolutū pāno lineo.		
	Cū aūt quidā iuuenis amasius eius aperuit eandem		
	arcā/ inuenit hostiā dñici corpis trāsmutatā in effigię		
	carnis & sanguis. Hoc etiā accidit in quadā villa ab=		
	batis sancti Petri Carnotēsis cuidā sacerdoti: cū tene=		
	ret corpus Christi in manibus suis ad missam.		
	¶ Simile miraculū accidit iterū i Carnoteñ. ep̄io tpe		
	Roberti ep̄i Britāni: q̄ quidā rusticus posuit corpus		
	dñi i ora capę suę/ & ibi seruauit illud vsq3 ad mortē		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	suā. & tunc ibi inuentū est in specie carnis. ¶ Idē mi		
	raculū accidit cuidā mulieri in Flādria: q̄ cū posuis=		
	set in cista sua/ postea inuenit in effigie carnis.		
	¶ Similiter euenit in Andegaueñ. ciuitate. Cū quidā		
	sacerdos cantaret missā/ puer paruulus itererat missę/		
	& vidit idē puer puerū paruū pulcherrimū in manu		
	sacerdotis sacrātis corpus dñi: qui ꝓtinꝰ exiuit foras		
	ecclīam clamās oībus quos iuenit & dicēs/ venite &		
	videte mirabilia dei. Et intrātes ecclesiā nichil vide=		
	rūt p̄ter speciē panis. ¶ Hoc etiā accidit cuidā sanctis=		
	simo p̄sbytero iuxta Fiscānū/ dū cantaret missam in		
	die dedicatiōis ecclīæ sanctę trinitatis Fiscanni. qui		
	mittēs diaconū suū vocauit ep̄os qui ad dedicationē		
	cōuenerūt: & venerūt. Et p̄sbyter tulit i manibꝰ suis		
	in calice: ita vt erat reuestitus/ & posuerūt illud i al=		
	tari. Hęc fecit pietas dñi ad cōfirmādā fidē sacramē		
	torū suorū in nobis: in quos fines scłorū deuenerūt.		
	¶ Mater Solidani de Iconio veniēs ad extrema/ re=		
	uelauit filio suo qđ semp celauerat: sc3 q̄ esset Christia		
	na. & rogauit eū vt crederet in Christū qui est dñs &		
	rex oīm scłorū/ & q̄ amaret Christianos: qđ ip̄e spo=		
	pōdit se facturū. Sed dixit q̄ nō auderet apte crede=		
	re in saluatorē ꝓpter Paganos. Dixit ei mater sua. Fi		
	li cū mortua fuero fac michi excelsā sepulturā & pul=		
	chrā sicut pyramidē: & pone sup eā signū crucis Chri		
	sti. Cui ille de luce se hoc facere non posse respondit.		
	Tu fac (inqt mater eiꝰ) de nocte. Quod & factū est.		
	In crastino cū Agareni vidissent signū illud: īdignati		
	sunt cōtra prīcipē & volebāt eū occidere. Tūc quidā		
	ex ip̄is subleuatꝰ: p̄ machinas conabat deponere cru		
	cē. Qui volūtate dei corruit & mortuꝰ est. Similiter		
	& alius iterēptus est alia vice. Tertia die cū cōuenis=		
	sent multa milia hoīm ad deponendū ędificiū illud:		
	inter quos erat vnus prōptior ad deponendū illud/		
	venerūt fulgura & coruscatiōes/ & illo primitus pē=		
	pto multa milia pierūt igne diuio. Tūc appuit āgelꝰ		
	dñi & clarissimū signū crucis posuit sup pyramidē		
	illā: ex quo multi crediderūt in Christū/ & adhuc cru		

cẽ illã veneranť & adorant. ¶ Arnulphus Lexouieñ
eps cũ p ꝛo ãnos eandẽ eccleſiã rexiſſet/ & in ædifi-
cando eccl'iam & pulcherrimas domos laboraſſet: re
nũciauit epatui/ & prexit Pariſius ſuos dies dimidia-
turus apd ſanctũ Victorẽ i domib9 pulcherrimis quas
ibi ad opus ſuũ cõſtruxerat. ¶ Radulphus de Vãne-
uilla archidiacon9 Rothomageñ. qui fuerat cãcella
rius regis electus eſt ad p̃dictũ epatũ. ¶ Anno ſupio
ri 1181 obiit Alexãder papa terti9: ad cui9 litteraturã
pauci de p̃deceſſorib9 eius ifra centũ ãnos attigerũt
Fuit enī i diuīa pagina p̃ceptor maxim9: & i decretis
& canonib9 & Rhomanis legib9 p̃cipuus. Nã mul-
tas q̃ſtiones difficillimas & graues/ i decretis & legi-
bus abſoluit & enucleauit. Dedit etiã ei deus hanc
gr̃am q̃ cũ a beato Petro vſq; ad ip̃m fuerint 174
pontifices Rhomani/ tres tãtũ p̃ceſſerũt eũ in nũero
ãnorũ quo Rhomanę eccleſię p̃fuerũt. ¶ Beatus Pe-
trus ſedit 25 ãnis. Silueſter primꝰ 23 ãnis. Adrianus
primꝰ totidẽ. Iſte Alexãder 22. Hic etiã tenuit cõcilũ
Turonis ãno dñicę icarnatiõis 1163 in quo Octouia
nũ cũ cõplicibus ſuis anathematizauit. Cui cõcilio
nos iterfuimꝰ. ¶ Itẽ aliud cõcilũ tenuit Rhomę ãno
icarnatiõis dñicę 1180: Ad hoc multę cõuenerũt tã
eccl'iaſticę q̃ ſeculares p̃ſonę. Inter quas vẽit quidã
cluis Piſanꝰ noie Burgũdio pitus tã Greçę q̃ Latiæ
eloquẽtię. Hic attulit euãgeliũ ſancti Ioãnis trãſlatũ
ab ip̃o de Greco in latinũ: qđ Ioãnes Criſoſtomꝰ ſer
mone omeliatico expoſuerat. Hic etiã fatebat magnã
partẽ libri Geneſos a ſe iã trãſlatã. Dicit etiã q̃ Ioã-
nes Criſoſtomꝰ totũ vetus & nouũ teſtamẽtũ Greçe
expoſuit. Papa Alexander p̃fatus tres ſciſmaticos
qui ſibi in ſciſmate iuicẽ ſucceſſerãt fere p 20 ãnos ſu-
ſtinuit: ſc3 Octouianũ/ Guidonẽ & Calixtũ. Illis vero
deficiẽtibus in pace eccleſiæ vitã finiuit. Cui ſucceſſit
Hubaudus Hoſtieñ. eps dictus Lucꝰ 175 eps. Hic
videl3 Hoſtieñ. eps ex antiqua cõſuetudie ordiat &
ſacrat põtificẽ Rhomanũ. Quę cõſuetudo exinde ac-
cidit: q̃ martyrizato beato Sixto & ſancto Laurẽtio
eius diacono/ btũs Iuſtinꝰ p̃ſbyter cũ clero Rhoma

no elegit Dionyſiũ in pontificẽ Rhomanũ quẽ ſacra
uit Maximꝰ Hoſtieñ eps. Ex hac cõſuetudie exinde
Hoſtieñ. eps ordinat & ſacrat Rhomanũ põtificẽ: &
habet pallũ ſolũmodo ad ea q̃ ptinẽt i ordinatiõe &
cõſecratiõe Rhomani põtificis. ¶ Eugeniꝰ papa cõ-
iũxit epatui Hoſtieñ. Bolitrẽſem: & ſic fecit de duob9
vnũ. Similiter fecit de epatu Portueñ. cui iũxit epi-
ſcopatum ſanctæ Rufinę faciens de duobus vnum.
¶ Obiit Rogerius epiſcopꝰ Eboraceñ. vir litteratus
& iduſtrius ad augẽdas poſſeſſiões terr̃enas. Eccleſiã
principalẽ & domos epales nõ ſolũ Eboraci verũ in
oibus manerijs ſuis cũ redditib9 multũ auxit ac reę-
dificãdo decorauit: intãtũ vt archiep̃s Eboraceñ ar-
chiepatui Cantuarieñ fere coequať. Multas diuitias
& nõ ſibi p̃futuras reliquit. ¶ Obiit Philippus eps
Rhedoñ. q̃ fuit primꝰ abbas Claremõtis. Hic p reue
lationẽ caput eccl'ię Rhedoneñ ſolo diruit: & in ea di
ruptiõe multas pecunias iuenit/ ex quibus cœpit re-
ædificare caput p̃fatæ eccleſiæ meliori ſcemate.
¶ Obiit Hunifredus de Bohim poſitus i exercitu cũ
rege Henrico iuniore: quẽ exercitũ p̃fatus rex i Frã-
cią duxerat/ coadiuuãdo ptes Philippi regis Frãciæ
cõtra comitẽ Flãdreñ. ¶ Obierũt Hericus abbas Pra
telli & Guill's abbas ſãcti Michaelis vlterioris portꝰ
monachi Becci. ¶ Anno dñi 1181. tertio idus / hora
nona diei eccl'ipſis Solis fuit: & erat pene tertia pars
ſolis obſcurata. & ab initio eccl'ipſis vſq; ad finẽ ſpaciũ
vnius horę æqualis/ & 38 minutorũ. ¶ Eodem anno
eccl'ipſis Lunę vndecĩo calẽdas Ianuarij ſcil3 feria
tertia nocte ſequente hora tertia noctis: & paulomi
nus q̃ medietas obſcurata/ & durauit obſcuritas fere
per duas horas. ¶ Anno dñi 1175/ bis viſa eſt eccl'ip
ſis in luna. Primo letania maiore hora prima noctis
poſt diẽ ip̃m Marci euãgeliſtę. Secũdo 14 calẽdas
Nouẽbris nocte ſequẽte feria 3 hora noctis. ¶ Anno
dñi 1168/ vidimꝰ eccl'ipſim i luna i nonis Martij no-
cte ſequẽte hora pria noctis. Eodẽ ãno fuit eccl'ipſis i
luna 4 calẽdas Septẽbris. Et eodẽ anno & mẽſe in

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	ſole/id⁹ Septēbris circa meridiē toto fere obſcurato.		
	¶ Anno etiā 1179 viſa eſt luna eccliplari 15 calēdas Septē-		
	bris poſt octauā horā noctis dominicæ..		
	¶ Anno 1180. fuit eccliplis i ſole quito calēdas Februarij fe-		
	ria tertia. ¶ Rex Henricus ſenior menſe Martio trāſ-		
	fretault in Normāniā cū magna auri & argēti copia		
	paratus in adiutoriū regis Frāciæ ad cōponendā pa-		
	cē inter ipm & comitē Flandriæ ſicut & fecit.		
	¶ Obiit Mabilia comitiſſa Flandren. abſq; liberis.		
	¶ Andronius patruus iperatoris Coſtantinopolitani		
	Alexij indignatus: q ipe duxiſſet filiā regis Francorū		
	in vxorē/& multos Latinorū ſecū hēret ſibi familia-		
	res: quia ipe erat græcus volebat eos ab iperio eius		
	extermiare. Cōducens ergo Solidanū Iconij & mul-		
	tos Sarracenorū fraudulēter introierunt ciuitatē: &		
	multos Latinos interfecit & a Latinis multi Sarra		
	ceni interfecti ſunt. deo tamē volēte / pax inter eos		
	firmata eſt. ¶ Ioānes epſ Pictauen. vir magnę litte-		
	raturę & eloquētię/ electus ad archiepatū Narbonen		
	cū Rhomā prexiſſet ppter pdictā bñdictionē ānuēte		
	papa Lucio clerici prime Lugduneñ. elegerūt eū in		
	archiepm Lugduneñ. quę ſedes habet primatū ſup		
	tres archiepatus. Prima eni Lugduneñ. id eſt Lug-		
	dunū eſt ſup Rhodanū. Secunda Lugduneñ. ſup		
	Secanā/id eſt Rothomageñ. Tertia Lugduneñ. ſup		
	Ligerim/id eſt Turōis. Quarta Lugduneñ. id eſt Se		
	nonis ſup Icāniam. ¶ In hoc āno euenit bis vel ter		
	terrę motus circa feſtum ſancti Michaelis. ¶ Hoc		
	etiam āno magna diſcordia facta inter regē & ſuos		
	filios ppter caſtellū Clareuallis: quod erat de feudo		
	Andegaueñ. & Richardus comes Pictauēſis latēter		
	firmauerat illud: & adhuc diſcordia perſeuerat inter		
	patrem & filios propter eandem cauſam.		
	¶ Rex Henricus ſenior miſit exercitū in Britāniā/ &		
	obſederūt turrē Rhedoneñ. & cepūt: & cōbuſtā reędi		
	ficauerūt & munierūt. Propter ea comes Britānie ma-		
	gnā partē ipſius ciuitatis cōbuxit: & abbatiā ſancti		
	Georgij et Becherel caſtrū Rollandi de Dinam.		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	¶ Audiuim⁹ a quibuſdā q Ioāna vxor Vuillelmi re-		
	gis Siciliæ filia regis Henrici regis Anglorū peperit		
	ei filiū primogenitū: quē vocauerūt Boamūdū. qui		
	cū a baptiſmate reuerteret: pater inueſtiuit eū duca-		
	tu Apuliæ p aureū ſceptrū quod in manu gerebat.		
	¶ Et quia de filiabus dñi mei regis Anglorū cœpi		
	loqui: nō debeo ptermittere regē de caſtella/quē vo		
	cāt Auforſum paruū regē/quia adhuc Ferrāt patru⁹		
	eius viuit: qui ſi moreretur/ Auforſus prędictus eſſet		
	rex vniuerſarū Hiſpaniarū. Hic Auforſus gra dei &		
	virtute ſua duxit chariſſimā dominā meā & filiolā in		
	baptiſmate in vxorē Alienorā filiā regis Anglorū:		
	cuius cōſilio & auxilio multa bona ei acciderūt. Nam		
	primū vrbē Cōchas cœpit terratū magnarū matricē:		
	& (vt qdā dicūt) cœpit Cordubā ex pte & minuit. &		
	duas ciuitates regis Lupi/ Valētiā & Mucia/ & multa		
	alia bona fecit: quę ad noticiā noſtrā nō puenerūt.		
	Tertia vero filiarū regis/id eſt Mathildis primogeni		
	ta nupſit Hērico duci Saxonū & Baioariarū & Sue-		
	uorū: nec eſt aliquis homo qui tantas habeat poſſeſ-		
	ſiones ſicut iſte/ niſi fuerit iperator aut rex. Nā qua-		
	draginta vrbes habet & 67 caſtella/exceptis pluribꝰ		
	villis. Sed tamē cū eſſet pximus carne Frederici ipe-		
	ratoris Rhōanorū: ortis inter eos quibuſdā ſimulta-		
	tibus/ cōſilio archieporū & eporū regni Alemāniæ		
	qui habent fere oēs ciuitates indictiōe ſua: illius re-		
	gni iperator exulauit eū quare venit in Normanniā		
	ad regē Hēricū ſocerū ſuū cū vxore & liberis: & rex		
	maximas expenſas fecit pro eo quotidie ſcil; 50 li-		
	bras Andegaueñ. qui deo auxiliante adhuc terrā ſuā		
	recuperabit per induſtriā & fortitudinē & diuitias re-		
	gis Angliæ.		
30	¶ Rex Henricus tenuit curiā apud Cadomū	27	1182
	& prohibuit ne aliquis Baronū teneret cu-		
	riā ſed venirent ad ſuā. prędictus ſaxonū illo		
	venit: & ibi cōuenerūt mille milites & eo amplius.		
	¶ Obiit Ioānes Carnoten. epūs: & ſucceſſit ei Petrus		
	qui fuerat abbas ſancti Remigij Remen.		

Rhoa.	Francorum	Anglorū	An. dñi
	¶ Obiit Galterus eps Runifesis qui fuit frater Theo-		
	baldi archiepi Cantuarien : & succeſſit Vualerānus		
	Baiocen. archidiacon⁹. ¶ Obiit pater noſter Richar		
	dus Abrincēſis eps vir magnę litteraturę tā ſęcula-		
	ris q̄ diuię: morū honeſtate virgo ab vtero laudādus		
	¶ Obiit Fulco Paganellus: & ſucceſſit ei Vuillelm⁹ filius ei⁹		
	¶ Obiit Richardus abbas Montiſburgi: & ſucceſſit ei		
	Robertus prior & monachus eiuſdem loci. ¶ Ioānes		
	Connū clericus regis Anglorū factus eſt archiepus		
	Duneline in Hibernia. ¶ Obiit Petrus Carnotenſis		
	eps cui⁹ loco electus eſt Raiualdus de Moucon the-		
	ſaurarius ſancti Martini Turonen. nepos comitis		
	Theobaldi. ¶ Galterius de Cōſtantijs/ factus epus		
	Linconien. cōſecratus fuit a Richardo Cantuarienſi		
	archiepo Andegauis in capella dñi regis & in pſen-		
	tia eius. ¶ Obiit Henricus tertius chariſſim⁹ dñs no		
	ſter iuuenis rex filius Henrici ſecūdi excellētiſſimi &		
	illuſtriſſimi regis Anglorū apud caſtrū Marcel tertio		
	idus Iunij in feſtiuitate beati Barnabę apoſtoli vir p		
	oſa plangēdus: nō ſolū q̄ erat fili⁹ chariſſimi dñi no		
	ſtri Hēnici excellētiſſimi regis Anglorū ſecūdi/ verū-		
	etiā quia erat pulcherrim⁹ facie/ honeſtus in mori-		
	bus/ dapſilis in muneribus ſup oēs quos i noſtra ęta-		
	te vidim⁹. qui terrā nōdū hēret aſſignatā q̄is pater		
	eius quindecī milia librarū Andegauen. monetæ &		
	eo āplius quotānis daret: ſed hoc parū erat ad explē		
	dā latitudinē cordis ei⁹. In officio militari tāt⁹ erat		
	vt nō haberet parē: ſed prīcipes & comites & etiā re-		
	ges eū timerēt. vēiēs ad extrema quia cōſilio prauo-		
	rū hoīm p bellū fere p ānū deū & ſanctā eius eccle-		
	ſiā & patrē eius offenderat: pœnitentiā recepit a quo-		
	dā ſanctiſſimo epo/ & multis aliis & patri ſuo in extre		
	mis p litteras mandauit: vt quod offenderat i deū &		
	ſanctā eccleſiā pro eo emendaret/ & matris ſuæ regi-		
	næ Anglorū & vxoris ſuę ſororis Philippi regis Frā		
	corū & militū ſuorū & ſeruientiū miſeretur: quibus		
	multa promiſerat : nec eis aliquid prēuentu mor-		
	tis dare poterat. Diſpoſuerat ante mortem ſuam		

Rhoa.	Francorum	Anglorū	An. dñi
	vt corpus eius in eccl'ia beatæ marie Rothomagen.		
	ſepeliret: vbi iacēt primi ātecеſſores ſui Rollo & Vuil		
	ſelmus Longa ſpata filius eius duces Normānorū.		
	¶ Vuillelm⁹ etiā comes patruus ei⁹ vir p oſa plangē		
	dus. Sed cū ſeducerēt funus eius Richardus Cantua		
	rien. archieps & multę alię eccl'iaſticæ pſonę & mul		
	ti cōſulares & excellētiſſimi noīs viri: venerūt Seno-		
	manen. & in eccl'ia beati Iuliani corpus eius poſue-		
	rūt. ¶ In craſtino Senomañ. maxime ciues ſepelierūt		
	eū in eodē loco cōtra volūtatē & appellationē eorū		
	qui corpus ei⁹ deducebāt. Quo audito pater eius ira-		
	tus nō ſolū pro eo q̄ corpus filij fut cōtra voluntatē		
	eius ibi ſepelierāt: ſed eo multo amplius q̄ ab obſi-		
	dione caſtri Lemouicen. receſſerant ſine licētia eius		
	ne dicā volūtate/ iuſſit corpus effodi & in eccl'iā Ro-		
	thomagen. deferri. vnde ab archiepis Rothomagen		
	& Cantuarien. & epis Normānię & abbatib⁹ & aliis		
	religioſis pſonis ad ſiniſtrā partē altaris beatę Marię		
	honorifice ſicut tantū virū decebat tumulatus eſt.		
	¶ Obiit venerabilis vir Albertus Aleten. eps quē mo		
	derni de ſancto Madomo vocāt: cui⁹ epatus antiq-		
	tus ciuitas alita vocabat. ¶ Magiſter Girardus co-		
	gnomēto puella/ vir magnę litteraturę & honeſtatis		
	electus eſt i epatū Ceſtren. quę epatus habet tres ſe-		
	des/ Ceſtren. Coneitēſem/ Licifellenſem. ¶ Henricus		
	frater Egidij de Folerio nepos abbatis Fiſcāni/ ele-		
	ctus eſt ad archiepatū Bituricen. ¶ Iterū Androinus		
	expulit nepotē ſuū Alexiū iuuenē iperatorē de vrbe		
	Cōſtantinopolitana: & captū tandē demerſit in ma-		
	re ipm & matrē & ſororē eius. quibus de medio mo-		
	riēdo ſublatis Andronicus qui tyrannice arripuerat		
	imperiū: pcepit primogenito filio ſuo Manuel vt ac-		
	ciperet vxorem Alexij imperatoris defuncti/ ſororem		
	Philippi regis Francorū/ & haberet eum eo digni-		
	tatem imperij. Quod cum vir honeſtus renueret:		
	proiecit eum in vincula. & accepit illam & contraxit		
	inceſtum coniugiū (ſi cōiugiū vocandū eſt) & fecit		
	coronari ſecū filiū ſuū iuniorē calo Ioannem.		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	¶Cū aūt Latini occiderētur per crudelitatem iſtius		
	Andronij quidam Cardinalis Rhomanę eccleſię Io-		
	annes noīe quē Rhomanus pontifex miſerat Cōſtā-		
	tinopolim ad petitionē Manuel īperatoris qui erat		
	vir religioſus/& volebat p prędicationē illius cardi-		
	nalis reuocare eccleſiā Gręcorū ad inſtituta & ſubie		
	ctionē Romanę eccleſiæ. Hic inq̄ Ioānes cū Latini		
	occiderētur: erat in hoſpitio ſuo/venerūtq; ad eū qui		
	dam religioſi viri ſuadere ei vt diſcederet ne occide-		
	rē. Quod cum audiret dixit. Abſit hoc ne fiat. Ego		
	hic ſto pro vnitate eccleſiæ: & pręcepto papę Alexan		
	dri dñi mei. Tūc irruētes in eū Gręci pſidi occiderūt		
	eū: & ligantes canē cū eo. ita q̄ cauda canis eſſet ī os		
	eius/traxerūt p vicos ciuitatis: & facta fouea ibi cō-		
	buxerūt eū/& poſtea viri religioſi de fouea tulerūt		
	corpus ei⁹/& optime ſepelierūt illud, vbi fiūt crebro		
	miracula. ¶Chriſtian⁹ Magūcieñ. archiep̄s obijt:		
	qui ſe nō habebat ſecūdū morē clericorū ſed more		
	tyrānī exercitus ducēdo & Brebēſones & multa ma-		
	la fecit eccleſiæ Rhomanæ/& hoibus ſancti Petri &		
	quibuſdā ciuitatibus Longobardiæ q̄ erant cōtrariæ		
	īperatori Alemāniæ dño ſuo.		
	¶Obijt chariſſimus dñs noſter Rotrodus Rotho-		
	magenſis archiep̄us. ¶Obijt Vuillelmus comes		
	Gloeceſtriæ ſine hęredib⁹ abſq; trib⁹ filiab⁹. quarū		
	vna eſt comitiſſa Ebroiceñ: altera vxor comitis Vuil		
	lelmi de Clara. Tertia eſt in manu dei & dñi regis &		
	cui voluerit dabit eā. ¶Vuillelmus decan⁹ Baioceñ.		
	electus eſt ī ep̄atū Cōſtācieñ. ¶Vuill⁹ decan⁹ canoni		
	corū ſancti Petri de Curte q̄ eſt capella regis apud		
	Cenomaneñ. vrbē electus eſt ad ep̄atū Abrinceñ.		
31	2 ¶Rex Hēric⁹ tenuit curiā ſuā ap̄d Cadomū.	28	1183
	¶Obijt Richardus Cantuarieñ. archiep̄us.		
	¶Obijt etiā Girardus magnę religionis & litteraturę		
	vir Ceſtreñ. ep̄s. ¶Anno ſupiori appuit dña noſtra		
	mater mię ſancta Maria: cuidā fabro lignario opus		
	faciēti in quadā ſilua/& obtulit ei ſigillū iconiæ ſuæ		
	& filij ſui ſaluatoris noſtri cuius ſic cōſcriptio erat.		

Rhōa.	Francorū	Anglorū	Añ. dñi
	Agn⁹ dei qui tollis peccata mūdi dona nobis pacē: &		
	dixit ei/vt ferret illud ſigillū ad ep̄m Podieñ. vt p̄di-		
	caret in ꝓuicia ſua & alijs circūquaq; vt oēs qui vel-		
	lēt pacē tenere ſanctæ eccl'ię & filijs ſuis facerēt hmōi		
	ſigilla. & portarēt in ſignū pacis & facerēt alba pua		
	caputia ad oſtētationē pacis & inocētiæ/& dato ſacra		
	mēto pacē tenerēt & īimicos pacis deſtruerēt qđ & fa		
	ctū eſt. Nā multi ep̄i & cōſules & viri cōſulares & me-		
	diocres/& paupes hāc ſectā tenētes/pacē tenēt & īmi		
	micos pacis pſequūtur. ¶Obijt Vuillelm⁹ de vecit.		
	¶Obijt Vuillelm⁹ de Lācaſtre magnę honeſtatis &		
	poſſeſſionis vir.		
32	3 ¶Rex Hēricus tenuit curiā ſuā apūd Cenoma	29	1184
	neñ. ¶Dñs noſter Vualterus Liconieñ ep̄s/fact⁹ eſt		
	archiep̄s Rothomagen. ¶Luci⁹ papa ī capite ieiunij		
	id eſt feria 4. cinerū ordinauit plures cardinales: iter		
	quos magiſtrū meliorē p̄ſbyterū cardinalē quē etiā		
	fecit camerariū ſuum. Et electū Doleñ diaconū/& magiſtrū		
	Radulphū Nigellū chariſſimū amicū noſtrū/magnę hone-		
	ſtatis & litteraturę & religionis virū. ¶Fredericus īperator		
	Rhomanorū fecit ordinari vnū filiorū ſuorū nō primogenitū		
	ſed ſecundū in regē Germaniæ. ¶Rex Anglorū Hēricus ſa-		
	piētia & diuitijs ſuis acqſiuit ſororē regis Portugaleñ		
	Hiſpanię: ad hoc vt fieret vxor comitis Elandreñ co		
	gnati ſui. Venit ergo ad comitē Flandreñ in abūdā-		
	tia auri & argēti. Hui⁹ pater licet grandeuus adhuc		
	viuit: qui in iuuētute ſua ſup Agarenos adiutus ab		
	Anglis & Normānis ciuitatē Vlixbonā quā vulgariꝰ		
	vocāt Liſſebone. Ad quā trāſtulit de Valēria corpus		
	bti Vīcētij leuitę & martyris vt qdā dicūt: ſed Amo-		
	ni⁹ monachus de trāſlatiōe eiuſdē corpis ſctī marty-		
	ris tpe Caroli īpatoris facta/aliter loquiť. Fecit eandē		
	ciuitatē p̄miſſiōe papę archiep̄atū: cui ſubdidit ſex ali		
	as ciuitates quas acqſierat. ¶Balduin⁹ Vulgornieñ		
	ep̄s cōſecratus eſt in archiep̄atū Cātuarieñ. ¶Obijt		
	Vualerānus Roſeñ. ep̄s & capellan⁹ archiep̄s Can-		
	tuarieñ cui ſucceſſit Giſlebertus archidiacon⁹ Lexo-		
	uieñ. ¶Hugo de Noñ. archidiaconus Lexouienſis		
	electus eſt in epiſcopatū Ceſtrenſem.		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
33	+ ¶ Petrus Girardus factus est ep̄s Maclouien.	30	1185
	¶ Magna discordia facta est inter Philippum		
	regē Francorū & Philippū comitē Flandreñ.		
	ꝓpter comitatū Viromandeñ. Sed rex Francorū ex		
	omni potētatu ſuo cōgregauit īfinitū exercitū: & co=		
	egit comitē ad faciendū volūtatē ſuā. ¶ Obiit Roge		
	rius ep̄s Sagieñ. qui multū emēdauit matrē eccl'iam		
	& totū dñīū ſuū: reliquit etiā imenſas diuitias in au=		
	ro & argēto ſibi nō ꝓfuturas. ¶ Obiit Robertus ele=		
	ctus Montiſburgi: & ſucceſſit ei Vuillelmꝰ monachꝰ		
	eiuſdē loci. ¶ Ioānes iunior filius regis Anglorū quē		
	vocāt ſine zerra: q̄uis multas & latas habebat poſſeſ=		
	ſiones & multos comitatus/trāſiuit in Hiberniā gr̄a		
	dei ꝑmittēte rex futurus in illa patria. ¶ Obiit Rober		
	tus ep̄s Nāneteñ vir magnę honeſtatis & amicus no		
	ſter cū rediret de Hieruſalē. ¶ Obiit Gaufridus Cor=		
	nubieñ ep̄s. ¶ Abbas Pontenlacen factꝰ eſt ep̄s Atrebateñ.		
	¶ Theobaldus abbas Cluniacen factꝰ eſt ep̄s cardinalis Hoſtieñ.		
	cui ſucceſſit filius comitis de Claromōte. ¶ Hic prius		
	fuit abbas cuiuſdā abbatiæ ordinis Ciſtercien. Inde		
	trāſlatus eſt ad abbatiā Flauiacen. Inde exortis qui=		
	buſdā cauſis factus eſt abbas ſācti Luciani martyris		
	primi ep̄i Beluacen ciuitatis. Exinde (vt diximꝰ) fa=		
	ctus eſt abbas Cluniacen. ¶ Interim facta eſt magna		
	cōmotio & cōcertatio inter Philippū regē Frācorū		
	& Philippū comitē Flandreñ. Comes enī Flandreñ.		
	cōfuſus pudore quia fecerat volūtatē regis de comi=		
	tatu Viromandeñ. repletus ira & indignatiōe vertit		
	ſe ad regē Germanię filiū Frederici Rhomani īpera		
	toris vt iuuaret eū: & fecit ei hominiū de Flandreñ.		
	comitatu. vnde magna tribulatio exorta eſt in toto		
	regno Francorū. ¶ Anno ꝑterito obiit Balduinus		
	rex Hieroſolymitanus vir honeſtus & religioſus &		
	potēs cōtra Sarracenos: licet elefantioſus. Nec hoc		
	mirū eſt: quia flagellat deus omnē filiū quē recipit.		
	Huic ſucceſſit nepos eius Henricus natus ex ſorore		
	ſua/cuius pater fuit Vuillelmus filius comitis Mōtiſ=		
	ferrati/qui fuerat natus ex nepte Frederici īperatoris		
	Rhomanorū: & poſtea come Iopeñ. duxit matrem		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
	prędicti Henrici regis/qui ſeruat p̄dictū iuuenē regē		
	& regnū eius quouſq; pueniat ad ꝑfectā ætatē.		
	¶ Obiit Bartholomęus vir venerabilis ep̄s Exouleñ.		
	¶ Obiit Iocelinus Saleſberieñ ep̄s. ¶ Obiit Lucius		
	papa Rhomanꝰ cui ſucceſſit Imbertus Mediolaneñ		
	archiep̄s vocatus Vrbanꝰ tertiꝰ papa Rhōanꝰ 185.		
	¶ Dñs Vualterus Rhothomageñ archiep̄s īpetrauit		
	a dño Hēnico rege Anglorū/vt abbatia ſancti Eleſij		
	quæ eſt in iſula Griſoſij quā Guillelmus filius Hāni		
	fecerat: in eadē inſula cōſilio & auxilio dñi regis iū=		
	geretur abbatię de Voto quę eſt iuxta Cęſariſburgū		
	quā imperatrix mater Henrici regis ædificauerat.		
	Erat aūt tripliciter ditior tam in Normānia q̄ in An		
	glia q̄ abbatia de Voto. Erat autē vtraq; de ordine		
	canonicorū regulariū. Facta eſt itaq; abbatia de Vo		
	to mater & caput: habēs & p̄initer poſſidēs abbatiā		
	de inſula & oīa ſibi ptinētia. Prędictus vero archiep̄s		
	Rhothomageñ. fecit in eadē abbatia abbatē ſuū ca=		
	pellanū: qui erat canonicus eiuſdē ordinis.		
	¶ Quidā enī cōſtabularius dñi regis Henrici Oſber=		
	nus de Hoſa noīe: qui caſtrū Cęſariſburgi cū patria q̄		
	ad illū ptinet: cuſtodiebat iuſſu dñi regis Henrici.		
	Aedificauit in eadē abbatia de Voto domū pulcher=		
	rimā officinas idoneas in ſe cōtinentē ad opus ſuū:		
	in qua poſt āminiſtrationē dñi regis/q̄diu vixit ſatis		
	honeſte cōuerſatus eſt. Ip̄e vero ante octo dies mor=		
	tis ſuę factus canonicus: pmiſſione dñi regis eidē ab=		
	batię dedit 32 marcas auri. Dedit etiā p̄dictę abbatię		
	cētū libras Cenomañ ad augēdas poſſeſſiōes eiuſdē abbatię.		
	Dedit etiā eidē abbatię 60 marcas argēti ī plata & totidēi va		
	ſis. ¶ Prędictus archiep̄s trāſtulit magiſtrū Vuillm		
	Hubaudū qui erat abbas Greſtē & monachus Becci		
	ad abbatiā ſācti Martini Pōtiſare: q̄uis abbatia Gre=		
	ſtem tripliciter eſſet ditior q̄ illa. Sed ꝓpter affinitatē		
	vel familiaritatē quā habebat erga illū/ et quia erāt		
	compatriotæ: voluit ip̄m habere iuxta ſe. ¶ Dñs rex		
	Henricus tenuit curiā ſuam ad natale apud Dōnū=		
	frontē. ¶ Henricus de Brachauilla ſupprior Toarni		
	factus eſt abbas Sagieñ. ¶ Apud vrbē Pariſiorū in		

		quodã monasterio sancti Stephani ꝓthomartyris ĩ=		
		uenĩũtur reliquiꝫ de capillis sanctę mariæ 32/brachiũ		
		sancti Andreæ apostoli/caput sancti Dionysij marty		
		ris eiusdem vrbis episcopi.		
34	5		31	1186
35	6	¶ Factũ est pręliũ in Palestina Christianorũ	32	1187
		cõtra Paganos: in quo Christianorũ mortui		
		sunt mille 21 & quingenti homines.		
		¶ Crux sancta a Paganis capta/& Guido rex Hiero=		
		solymitanꝰ & tota terra Saladino est reddita: excep=		
		tis Tiro & Tripoli & Antiochia & paucis alijs.		
		¶ Eodẽ ãno natus est Ludouicus filiꝰ Philippi regis		
		Frãcorũ. ¶ Obierũt Osbernus abbas Becci/& Vual=		
		terius abbas sancti Vuandregisili.		
35	7	¶ Fredericus iperator cũ multis suorũ/ Phi=	33	1188
		lippus rex Francorũ/Henricus rex Anglorũ		
		& Richardus filius eius cruces acceperũt: vt		
		subuenirent Christianis in Palestina. Et fa=		
		ctus est numerus signatorũ magnus.		
37	8	¶ Fredericus ipator egressus est de terra sua	34	1189
		cũ exercitu magno vt subueniret Christianis		
		in Tyro & Tripoli & Antiochia laborantibus: & vsq;		
		ad Antiochiã viã sibi & suis cõpauit. ¶ Eodem ãno		
		Obijt Hẽricus secũdus rex Anglorũ filius ipatricis		
		2 nonas Iulij: qui regnauit ãnis 34/mẽsibꝰ sex. Suc=		
		cessit ei filius eiꝰ Richardus vir magne ꝓbitatis: vn=		
		ctus in regẽ quarto idus Septẽbris.		
1	9	¶ Obijt Robertꝰ abbas Gemet. 4 idus Iunij	35	1190.
		¶ Eodẽ ãno pridie idꝰ Iulij successit Rogeriꝰ celariꝰ.		
		¶ Eodẽ ãno Philippus rex Frãcorũ & Richardꝰ rex		
		Anglorũ cũ multis milibus armatorũ egressi sunt de		
		terris suis/vt subuenirent Christianis in Palestina		
2	10	¶ Richardꝰ rex Anglorũ & Philippꝰ rex Frã=	1	1191
		coꝝ mare trãsierũt. ¶ Pręcesserat eos Iacobꝰ de Auẽ=		
		nis cũ 7 nauibꝰ. Cuiꝰ auxilio rex Guido q a captiui=		
		tate redierat Acrã vrbẽ iã obsederat. ¶ Erat aũt cũ		
		eis dux etiã Campanię Henricus cũ multis alijs.		
		¶ Rex Philippꝰ ad obsidionẽ vẽit. ¶ Rex aũt Richar		
		dus vir ĩsignis ꝓbitate Cyprũ insulã armis ĩtrauit &		
		acqsiuit: dñm ĩsulę illiꝰ qui dicebat ipator cũ filia eius		

		cũ equo eius mirabili & cũ thesauris in ius suũ rede=		
		git. Deinde cũ ꝑ mare veniret acrã/iuenit nauẽ Pa=		
		ganorũ ꝓmaximã quã Dromontẽ dicũt: & cũ oibꝰ q̃		
		in ea erãt in ꝓfundũ maris eã submergi fecit. Quę si		
		ad subsidiũ Paganorũ puenire potuisset: sine dubio		
		ciuitas capi nõ potuisset. ¶ Eodẽ ãno obijt Rogerus		
		abbas Gemet. quarto calẽdas Nouẽbris: cui successit		
		eodẽ ãno Richardus de Mara eiusdẽ loci monachꝰ		
		decimoseptimo calendas Ianuarij.		
3	11	¶ Macra ciuitas regibꝰ Christianorũ reddita	2	1192
		est ttio ãno ab eo quo obsessa fuerat. ¶ Philip=		
		pus rex Francorũ mox redijt: Richardo vero regi		
		Anglorũ remanẽti redditę sũt vrbes Iannia/Cęsarea		
		& Ascalon. Quo dũ transiret cõflixit cũ Sarracenis.		
		Erat aũt ipe semp in primo cõflictu. Portitores neces=		
		sariorũ in medio/Iacobus de Auẽnis in extremis: igi=		
		tur supueniẽtibꝰ Sarracenis/Iacobꝰ & nepotes eius i=		
		plio ceciderũt. Richardꝰ vero rex hoc audiẽs magno		
		dolore pmotus equo currẽte mox redijt: & oẽs inimi=		
		cos dei in fugã cõuertit.		
4	12	¶ Richardus rex Anglorũ redẽs in terrã suã	3	1193
		in terra iperatoris Alemãnorũ captus est a		
		quodã duce Austrasioꝝ: & tandẽ traditus iperatori.		
		Dũ ibi captiuꝰ teneret/Philippus rex Francorũ Gi=		
		sortiũ & vicina ei castella ꝑ cõsensũ ꝓditorũ cœpit:		
		Rothomagũ quoq; vrbẽ obsedit/sed eã capere nõ potuit.		
5	13	¶ Distracti sunt thesauri ecclesiarũ ꝑ totã ter=	4	1194.
		rã regis Richardi: calices etiã fracti & venũ=		
		dati & missa sunt ꝑcia eorũ ĩ Alemãniã ꝓ redẽptiõe		
		regis Richardi 30 milia marcharũ iperatori. Cęt̃is		
		vero infinitã pecuniã. Cũq; adhuc captiuꝰ teneret/		
		Philippus rex Francorũ obsedit Rothomagũ: sed ca		
		pere nõ potuit. Ciues enĩ viriliter se defendebãt: & cę		
		teri Normãni eos adiuuabãt. Vernoliũ quoq; obsedit		
		sed capere nõ potuit. Cũq; adhuc castrũ obsi=		
		deret/venit rex Anglorum.		
6	14	¶ In Hispania pugnauerũt Sarraceni contra	5	1195
		regẽ Castelle: & facta est plaga magna tã Sar		
		racenoꝝ q̃ Paganorũ duobꝰ diebꝰ. Prima die neutri		

Rhōa.	Francorum	Anglorū	Añ. dñi
		parti ceſſit victoria. Secūda die quędā pars Chriſtia-	
		norū fugauit Sarracenos: reliqua pars circūuēta eſt	
		a Sarracenis & oppreſſa. Qui euaſerūt/in Lardo ca-	
		ſtro ſe receperūt. & reddito caſtro & quibuſdā aliīs ad	
		regē ſuū tandē deuenerūt: & modico tpe pax fuit re-	
		gibus Francorū & Anglorū.	
7	15	¶ Britōes rebellauerūt cōtra regē Richardū	6	1196
		ſub noīe Arturi pueri: & coacti ſunt ab eo da	
		re obſides pacis. Eodē āno Philippus rex Francorū	
		obſedit caſtrū quod dicit Arbamarla: & cū graui dā-	
		no ſuorū euertit. Richardus vero rex partē terrę ſuę	
		iā recupauerat: ſed eodē āno iterū amiſit Nouācourt	
8	16	¶ Archiēps Magūtiæ cū multitudine Alemā	7	1197
		norū & cū rege Hūgarię & regina/ ꝓfect⁹ eſt	
		in Paleſtinā cōtra Sarracenos: & obtinuerūt Baruc	
		& quaſdā alias vrbes & regē Chriſtianorū creauerūt	
		Hānericū.	
9	17	¶ Aedificatū eſt caſtrū apud Andeliacū ꝑſe	8	1198
		uerāte adhuc bello. ¶ Eodē āno obiit Richar	
		dus abbas Gemet. in feſto Fabiani & Sebaſtiani.	
		¶ Et ſequēti mēſe Februarij idib⁹ eiuſdē mēſis/elect⁹	
		eſt Alexāder abbas qui prior fuerat eiuſdē monaſte-	
		rij prima dñica quadrageſimę cōſecratus. ¶ Eodem	
		āno rex Richard⁹ celebratio Gemetico fuit. ¶ Eodē	
		quoq; āno ad petitionē Alexādri abbatis dedit Ri-	
		chardus rex eccleſię Gemeter mercatū apud Ducla	
		rū & cartā fieri ꝓcepit ipe pro excābio Pontis arche	
		Touteuillā dedit ¶ Eodē āno archiēpi & epi & duces	
		iperij defuncto iperatore ſuo elegerūt iperatorē Ot-	
		tonē nepotē regis Richardi fratrē Henrici ducis Sa	
		xonię: Richardus vero rex cū multis expēſis eū ad i-	
		perīū trāſmiſit. O laudabilis viri laudabile factū/ qui	
		totū mūdi iperiū nepoti ſuo cōparauit. Nōdū tamen	
		iperator noīatus eſt/ſed rex tantum.	
10	18	¶ Obiit Richard⁹ rex Anglorū cū dolore ſuo	9	1199
		octauo idus Aprilis: & ſepultus eſt ad pedes	
		patris ſui apud Fontenallē. Cor illius ex ꝓcepto eius	
		Rothomagū delatū eſt: & honorifice ſepltū. Regna	
		uit aūt ſatis laborioſe āīis decē: ſucceſſit ei eodē āno	

Rhōa.	Frācorum	Anglorū	Añ. dñi
	frater eius Ioānes: in aſcēſione dñi coronatus. Hic		
	Gemeticeñ. eccleſię reddidit Pontēarchę/& Toute-		
	uillā reſūpſit. Cōuenerūt aūt ad eū vna die 15 comi-		
	tes/iter quos erāt comes de Bar/comes Flandreñ. &		
	comes Bolonię/& oēs cōtra regē Francorū cōiurauerūt.		
1	19	¶ Ioānes rex Anglorū pacē fecit cū Philippo	1	1200
	rege Francorū hoc modo. Dedit ei 30 milia marca-		
	rū argenti/tria quoq; caſtella in Biturico. Caſtellum		
	Radulphi de Doloribꝰ/Iſodunū & Craſſetanni. Partē		
	quoq; Normānię quā ꝑfatus Philippus rex occupa-		
	uerat ei in pace dimiſit: videlicet Giſortiū/Vernonē		
	Gaillioniū/Paceiū vrbē Ebroiceñ. cū oībus ptinēti⁹		
	ſuis Ibreiū et Nouācurtū. Neptē quoq; ſuā filiā regis		
	Caſtelle/honeſtiſſimā corpore & moribꝰ virginē Blā		
	dā noīe/Ludouico filio ꝑfati regis Frācorū in cōiu-		
	gē dedit ebdomada dñicę aſcenſionis. ¶ Eodē quoq;		
	die Philippus rex Frācorū Ioāni regi Anglorū red-		
	didit Arturū nepotē ſuū principē Britonū. Qui homi		
	niū patruo ſuo Ioāni regi fecit: & Britāniæ Armori-		
	cane ducatū ab eo accepit. Deide ꝑfatus rex Ioānes		
	collecto exercitu aggreſſus eſt expugnare eos qui ei		
	rebelles fuerāt: in pago Cenomanico Andegaueñ.		
	et Pictaueñ. Pacificatiſq; ad votū oībus Vualconiā		
	intrauit. ¶ Eodē āno obiit Vuillelmꝰ filius Radul-		
	phi ſeneſcallus Normāniæ: cui ſucceſſit Garinus de		
	Glapiū ſeneſcallꝰ. ¶ Dñs papa Innocētius quadrage		
	ſimū nummū reddituū ad ſubſidiū terrę Hieroſoly-		
	mitanę petijt. ¶ Vrbs Rothomageñ cū ipa matre ec		
	cleſia graui incēdio corruit. ¶ Rex Ioānes repudiata		
	vxore ſua filia Vuillelmi Mafouache comitis Clau-		
	dioceſtrie ꝓpter manifeſtā gnis ꝓpinqtatē aliā du-		
	xit filiā ducis Engoliſmēſis. & pacificatis ad votū oī		
	bus/citra mare trāſijt in Angliā. ¶ Eodē anno terra		
	Roberti pegrini de boſco Heroudi ad dñm Metteñ.		
	datis 40 libris Andegaueñ & 40 ſolidis ānui reddit⁹		
	¶ Eodē quoq; āno obiit Albert⁹ Damarturi comes/&		
	ſepult⁹ eſt apd Gemet. āte altare ſāctę Marię vir apd deū &		
	hoies valde clarus. Obiit aūt 13 calēdas Octobris filius eius		
	Reginaldus comes Bolonię pro remedio animæ eius dedit		

Rhō.	Francorum		Anglorū	Añ. dñi
		Gemet. eccl'ię vndecī libras ānui reddit⁹ apud Iuliā		
		bonā in ppetuā elemosinā in feudo Vaschet.		
2	20	¶ Vuillelmus de Vado miles vendidit/vel po	2	1201
		tius accepta charitate 13 librarū & vni⁹ equi		
		albi in ppetuā elemosinā dedit deo & Alexādro ab=		
		bati & monachis Gemet. tertiā partē terrę quā habe=		
		bat apud Duclarū: & vniuersa q̄ ad terrę illius tertiā		
		partē ptinebāt in hoibus & oblatiōibus & redditib⁹		
		siue ptinētijs. ¶ Eodē quoq; āno videl3 1201 Roge=		
		rius Torel miles illustris Vulcasineñ. territorij dedit		
		eccleſię Gemet. in ppetuā elemosinā apud Giseneas		
		16 & dimidiā acras terrę arabilis/& 7 acras nemoris		
		& in manu Vualteri archiepi reddidit: archieps vero		
		Alexādro abbati & monachis dedit & cartā tam suā		
		q̄ supradicti militis fieri p̄cepit: nō solū de iā dicta do		
		natiōe: sed & de oib⁹ q̄ a p̄decessoribꝰ sepę dicti Ro=		
		gerij data nobis fuerāt. vt deiceps tāq̄ pura elemosīa		
		per iustitiā archiepi oia tenerētur. ¶ Pro hac aūt do=		
		natiōe Rogeri⁹ Torel accepit ab Alexādro abbate		
		noīe charitatis 30 libras Andegaueñ. & equū vnum		
		album. a Vuillelmo vero de Lunda tunc cellarario		
		duorū militū vestimēta de Estanfort sui vide=		
		licet & alterius militis.		
3	21	¶ Anno verbi īcarnati iterū bellū fuit inter	3	1202
		regem Francorum Philippū & regē Anglo=		
		rū Ioānē: eo q̄ rex Ioānes regi Philippo dare nolue=		
		rit castrū rupis Andeliaci & castrū Vallis Redolij. Et		
		primo quidē īpetu dissentiōis Philippus rex occupa		
		uit totā terrā Hugonis de Gornaio: q̄ Branū dice=		
		bat. Deinde multū laborauit in obsidione Radipon=		
		tis sed nō p̄ualuit. Rursumq; multo labore obsedit ca		
		strū Arcarū/& nō obtinuit. Misit etiā Arturū principē		
		cū multo comitatu armatorū in Andegaueñ. pagū.		
		Qui venientes illuc obsederūt ī castro Miribel reginā		
		Alienorā matrē regis Ioānis. Quod audiēs iā dictus		
		rex Ioānes lōgissīo itinere citissime illuc veniēs hostes		
		suos & matris audacter inuasit/ debellauit & vicit.		
		Ipsum Arturū & principes Pictaueñ. qui cū eo erant		
		& multos alios armis cœpit: & diuersis carceribꝰ re=		

Rhō.	Francorū		Anglorū	Añ. dñi
		clusit. matrē suā liberauit: Andegauorū & Turonorū		
		ciuitates ī ius suū redegit. Deinde venientes Rothoma		
		gū honorifice a ciuibus ꝓpter iestimabilē victoriā susceptꝰ est.		
4	22	¶ Hugo de Gornaio apte defecit a rege An=	4	1203
		glorū Ioāne quod priꝰ occulte feciſſe putaba		
		tur. Et tradidit regi Frācorū castrū Montisfortis qd tamē nō		
		multo post debellauit & cœpit. ¶ Eodē āno Petrus de Mellē		
		to filius Roberti comitis Mellētini/transiuit ad regē Franco		
		rū & tradidit ei castrū Bellimōtis: nec multo post mortuꝰ est		
		Et hugo de Gornaio etiā a rege Francorū vt manifestus ꝓ=		
		ditor amissa tota terra sua expulsus esse dicitur. ¶ Eodem		
		āno dū rex Ioānes ī acquirēda dolo vrbe & aliis quibusdā oc		
		cupatus esset rex Francorū: Philippus castrū Radipontis		
		obsedit & cœpit: & Andreā de Bellocāpo militē fidelissimū		
		qui custodiebat illud. Aeliza Bigeressa mulier nobilis eccl'ię		
		Gemet. & Alexandro abbati se reddidit: & dedit octo acras		
		terrę & duos hospites cū ōni tenemēto eorū		
		Robertū Trauelle & Robertum Soliman.		
5	23	¶ Statī post natale dñi castrū de Rupe Ande	5	1204
		liaci a rege Frācorū Philippo obsessū & ca=		
		ptū est: rege Ioāne in Anglia cōmorāte. ¶ Eodē āno Philip		
		pus rex Francorū cōmorāte in Anglia rege Ioāne/occupauit		
		totā Normāniā: & cōpletū est illud vaticiniū/ vtrāq; insulā		
		amittet Neustria/id est Angliā & Hiberniā monasteria Teu		
		sseriā dederūt regi Francorū/ vnūquodq; q̄ ab eo extorqueri		
		potuit. Et expoliata est terra honoribꝰ & diuitiis: quia mune		
		ra sola data sūt Frācis ¶ Eodē āno gelu grauissimū cœpit no		
		nis Decēbris: & durauit & pdurauit fere cōtinuū vsq; 12 calē		
		das Aprilis. fuitq; hiems maxima & īpedita est ex pte satio		
		tā hyemalis q̄ vernalis: quia in toto illo tēpore nō duobꝰ cō		
		tinuis diebus arare vel semiare homines potuerūt.		
		¶ Balduinꝰ comes Flādreñ & Hauieñ. qui cū multis		
		aliis pegrinis de terra sua egressus fuerat: vt subueni		
		ret Christianis in Palestina/ cōsilio dñi pape Innocē		
		tij transiuit Constantinopolim.		
		¶ Et expulsis siue īterfectis multis proditoribus Rho		
		manæ eccleſię aduersarijs/ electus est īperator Con=		
		stantinopolitanus anno sequēti dñica qua cantatur		
		Iubilate Millesimo ducētesimo quarto.		

6	24	¶Litterę Cęsarieñ. archiepi venerũt Rotho magũ ꝓteſtãtes deſolationẽ terrę Hieroſoly morũ: eo q; mortuꝰ eſt filius regis Hẽrici circa purifi cationẽ beatæ Marię qui ſperabat regnũ Chriſtiano rũ bene eſſe recturus. Sed & ipe rex Hamericus prio die Aprilis mortuus eſt: & remãſit terra ſine rectore. ¶Peregrini & fere oẽs Cõſtantinopoli ad Balduinũ iperatorẽ tranſibãt. ¶Tẽplarij & Hoſpitalarij vix ſe defendẽtes dñiũ terrę adiudicauerũt cuidã puelle/q̃ fuerat filia marchiõis de Monteferrato: & ſtatuerũt eã ſub cuſtodia cuiuſdã auũculi ſui. ¶Pictaueñ. du ces regi Frãcorũ Philippo reſiſtẽtes ĩ multis ꝑualue rũt: regis Anglorũ Ioãnis ptes defendẽtes. Hoc etiã ãno Balduinꝰ Cõſtãtinopolitanꝰ iperator alijq; mul ti occiſi ſũt a Ioãne de Blac i bello. Et vir illuſtris fra ter eius Hẽricus rexit ipiũ. ¶Otto vero fortiſſimꝰ rex Alemãnorũ pugnauit cõtra Philippũ ducẽ Suauiæ qui Coloniã obſederat: & vicit hoſteſq; ſuos alios fu gauit/alios in ius ſuũ captos reduxit/Coloniã libe rauit/poda copioſa potitus eſt.	6	1205
7	25	¶Rex Ioãnes ab Anglia egreſſus pagũ Picta ueñ itrauit/cõtra regẽ Frãcorũ rebellaturꝰ: ſ; poſtea cũ milites eiꝰ varias ifirmitates icurrerẽt/facta pace ad tẽpus cũ rege Frãcorũ videl; vſq; ad duos ãnos receſſit. ¶Rex Otto cũ Philippo duce Suauię de pa ce multa locutus pacẽ facere nõ potuit: ſed Coloniã reliqt.	7	1206
8	26	¶Rex Otto venit in Angliã & quibuſdã pa ctiõibus iterpoſitis/ cũ rege Ioãne 30 milia marcarũ argẽti aſportauit: & Alemãniã rediit. ¶Rex Frãcorũ Philippus mẽſe Maio manu armata q̃is nemo re ſiſteret Rothomagũ primo itrauit: & a ciuibꝰ eiuſdẽ vrbis multã pecuniã & multa donaria ſuſcepit. Deiñ ſimili modo Vernolũ venit ſed nõ intrauit. ¶Epus Sueſſonũ cũ magna multitudie Cõſtãtinopoli adiit. ¶Eodẽ ãno obiit Vualterus Rothomageñ. archieps 16 calẽdas Decẽbris: ſedit archiepiſcopus ãnis 23. ¶Anno ſequẽti ſucceſſit Robertus cognomẽto Pullus	8	1207
9	27	¶Multi in Gallia cruces ĩ pectoribꝰ accepe rũt: pugnaturi contra Albigeſeos hęreticos.	9	1208
1	28	¶Otto rex Alemãnorũ Rhomę cõſecratꝰ eſt	10	1209

		iperator Rhomanorũ: q̃is cardinales pauci & pars aliqua ſenatorũ cõtradicerẽt. vnde in vrbe Rhoma fuit bellũ tribꝰ diebꝰ iter ptes.		
2	29	¶A calẽdis Ianuarij gelu cœpit grauiſſimũ: & pſeuerauit vſq; p duos fere mẽſes. Ita q; ſa tio hyemalis ex magna pte ĩpedita & pclita ta eſt/& quod ſeminatũ fuerat de frumẽto ſic euanuit in multis locis: q; nec tantũ colligi potuit quãtũ ſe minatũ fuerat. ¶Eodẽ ãno cõntra Albigeſeos hęre ticos multi accipiẽtes crucẽ in pectoribꝰ: ꝓfecti ſunt calendis Auguſti. ¶Exercitus Philippi regis Frãco rũ a Medũta exiẽs cõtra quoſdã Britones ꝓfectus eſt.	11	1210
		¶Chronici Sigeberti cũ additionibus finis.		

¶ Errata nõnullis in locis deprehenſa & ex officina recognita.

Linea	Pagina	¶ Errata ad limam caſtigata.	Folio.
in	1	Theodoſiũ Archadiũ. legendũ Theodoſius	2
filius	1	annis 33. legendũ 34 (cis.	2
Hono	2	ſopitꝰ ĩ Africa hęreticꝰ: leg. ſopitis ĩ Africa hęreti	7
4	1	i. i. i. ſupponẽdũ Britãni Gũdericus Athanulphus.	7
incur	1	Aniani. vetus exẽplar/animans habet	11
man	1	incruentẽ. legendũ incruentam	11
anno	1	ætatis ſuę 73: vetus exemplar 83	12
tionis	2	nonagĩta duos: vetus exẽplar nonagĩta quinq;	13
ca	1	Anthiochia. ſcribendũ Antiochia.	104
Chui	1	Chuitilam. legendũ Chintilan	43
4	1	Chintaſiũdus 1. ſupponẽdũ Flauius	48
ratoris	2	iuxta. legendũ nupta	89
Cal	1	Calduinus. legendũ Balduinus	111
et	1	et quicquid. legendũ quid	127

¶ Ex his autẽ erratis ꝑmulta in cõplurib9 libris emẽdata ſunt: vbi primũ cõ tingit illa iter caſtigationẽ in officina deꝑhẽdi. Si qua vero alia ſupſũt emẽ dationẽ efflagitãtia: facile a quouis dignoſci poterũt

¶ Id quoq; nõ ꝓtereũdũ: q; penultimũ foliũ codicis/n/ numerũ ſuũ in frõte ponẽdũ nõ habet. Cęterũ index hiſtoriarũ illius folij ad numerũ 103 qui in illo folio ſignari deberet/ſumitur.

¶Abſolutũ eſt Pariſijs hoc Sigeberti Chronicon/ cum non paucis additio nibus: per Henricũ Stephanũ artis litterarũ excuſoriæ induſtriũ opificẽ/. in ſua officina e regione ſcolę Decretorũ. expẽſis eiuſdẽ & Ioãnis Parui bibliopolę iſignis. Anno dñi cũcta tẽpora diſponẽtis: 1513. Calendis Iunij.

UNIVERSITÀ DI MILANO